

Αὐτ. Ἀρ. _____

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜ. ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΚ ΔΩΡΕΑΣ

ΙΑΤΡΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΟΥΠΕΛΗ

Ἐν Βεροίᾳ τῇ _____ 19

41/16/5/913 Rth

ΒΕΡΟΙΑΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΕΡΟΙΑΣ

+300

847

Αριθ. ελσ.

561

385

ΔΟΡΕΑ Αντων. Τρούπελη

GRVER-00147

143

[Handwritten signature]

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Ἐντελὴς συστηματικὴ
ἀπάσης

ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ,

Πρὸς Χρῆσιν τῶν Ἐμπόρων,
Ἐξαιρέτως δὲ

τῶν Ἐμπορικῶν Σχολείων.

Ἐκ τῆς Γερμανικῆς πρωτοτύπου ἐρμηνευθεῖσα
καὶ τισὶ προσθήκαις πλετισθεῖσα,
Τύποις τε ἐκδοθεῖσα.

ΕΝ ΙΑΣΣΙΩ.

Ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Τυπογραφείῳ.

1817.

Αρ. 385

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροίας

ΔΙΑΚΚΑΔΙΑ

ΕΚΤΕΛΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΤΗ ΕΛΛΗΝΙΔΙ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ
ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑΝ
ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΒΙΒΛΟΝ
ΦΙΛΟΓΕΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ
ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ
Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ.

Δημόσια Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Η μὲν ἄχρι τῆς δε τοῦ ἡμετέρου ἐμπορίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρακτικῶς, ἢ ὡς εἰπεῖν μηχανικῶς ἐνεργούμενον, καὶ ἄλλως ἀκανόνιστον, ἀπολίτευτον καὶ ἐξερημένον πάσης ἐπιστημονικῆς θεωρίας. Ὅσοι σπάνιοι πεπαιδευμένοι ἔμποροι Γραικοὶ ὑπῆρξαν, ἐξοχθίζοντο κατὰ τὰς τάξεις τῶν Ἰταλῶν, τῶν Γάλλων, ἢ τῶν Γερμανῶν κ.τ.λ. καθ' ὃ γένος ἕκαστος εἶχε κλίσιν καὶ σχέσιν πρὸς τὴν αὐτῇ διάλεκτον· νῦν δὲ, ὅτε τὸ γένος ἀναῆψαν ὁπόσῃν, καὶ τὸν παλαιὸν λήθαργον τῆς ἀμαθίας ἀπρτευναξάμενον ὁρᾷ πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρχαίας δόξης τε, διὰ τῆς μαθήσεως παντοδαπῶν ἐπιστημῶν, ἴδιον ἠθελεν εἶναι, οἱ πραγματευτὰ μόνον νὰ μένωσιν ἄμοιροι τῆς συστηματικῆς παιδείας τῆς ἐπαγγέλματός των, καὶ οἱ νέοι οἱ ἀφοσιῶντες ἑαυτοὺς εἰς τὸ ἐμπόριον νὰ προσμένωσι χρόνες πολλὰς, ἵνα διδαχθῶσι τὴν πρακτικὴν Ἐμπορικὴν, ἰπηρετῶντες ἂν τύχηις τινα πεπαιδευμένον καὶ ἐμπειρὸν πραγματευτὴν, καὶ νὰ μὴ δύνωνται νὰ διδαχθῶσι τὴν ἐπιστημὴν των, καθ' ὃν τρόπον διδάσκεται τις πᾶσαν ἄλλην ἐπιστημὴν, καὶ νὰ εἰσέλθωσιν εὐθὺς εἰς τὴν πράξιν, χωρὶς νὰ ἔχωσι χροίαν νὰ κατατρίβωσι χρόνες, προβιβαζόμενοι, ὡς ποτὲ ἐσυνηθίζετο, ἀπὸ τοῦ μαγευτικοῦ βαθμηδὸν εἰς τὸ γραφεῖον.

Οἱ Ἀγγλοὶ, οἱ Γερμανοὶ καὶ τὰ λοιπὰ Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη ἐφρόντισαν πρὸ πολλῶν χρόνων καὶ ἐσύτησαν σχολεῖα ἰδίως ἐμπορικὰ, ἐν οἷς, μετὰ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα, διδάσκονται οἱ νέοι ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα νὰ σχηματίσωσι τὸν τέλειον πραγματευτὴν. Διὰ τοιαῦτα σχολεῖα συγγράφη τὸ παρὸν βιβλίον *Γερμανισί*, ἐπιγραφόμενον: *Vollständiges systematisches Lehrbuch der gesamten Handlungswissenschaft* &c. Hamburg 1861. Τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπιτομὴ ἐξ ἄλλων ἐκτεταμένων συγγραμμάτων τοιούτων, ἅπερ

δια

διὰ τὸν ὄγκον τῶν δὲ συντελεῖσαι πρὸς παράδοσιν εἰς τὰ σχολεῖα, ἀλλ' εἶναι καλὰ μόνον διὰ μελέτην. Τοιαῦτα εἶναι π. χ. τὸ τῷ Καὶ Ὁλς Γυνθέρος Λυδοβίκου (Carl Günther Ludovici) τῆς ἐν Αἰν-
 ψίῃς Ἀκαδημίας ποτὲ καθηγητῆ Σχέδιον ἐντελεῖς ἐμπο-
 ρικῆ συστήματος, ἐκδοθὲν τὸ δεύτερον ἐν Αἰνψίᾳ 1768 εἰς 80^α
 περιέχον σελ. 622, τὸ τῷ Ἰωάννῃ Γεωργίῳ Βυσχίε (Johann Ge-
 org Büsch) καθηγητῇ ἐν Ἀμβούργῳ, ἐπιγραφόμενον Θεωρητι-
 κοπρακτικὴ παράστασις τῷ ἐμπορίῳ κ.τ.λ. ἐκδοθὲν ἐκ
 δευτέρου ἐκδοσὶ τόμοι εἰς 80^α ἐν Ἀμβούργῳ 1808, καὶ ἄλλα τινά.
 Ὁ ἀνώτερος συγγραφεὺς κατανοήσας, ὡς λέγει ἐν τῷ προοιμί-
 ῳ, τὴν ἑλλειψιν συστηματικῆ ἡμα καὶ συντόμου βιβλίου περὶ Ἐμ-
 πορικῆς ἐπισήμης, πρὸς χρῆσιν τῶν ἐμπορικῶν σχολείων, συνέ-
 θετο τὴν παρῶσαν ἐπιτομὴν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλει εἶρει τις
 ἑλλειψιν μέρος τι τοῦ τῆς θεωρητικῆς ἢ τῆς πρακτικῆς Ἐμπορικῆς
 ἐπισήμης, πεποιθὼς, ὅτι πᾶς φιλομαθὴς, εἰς σπουδᾶσιν αὐτὴν
 μὲ ἐπιμέλειαν δύναται εἰς τοιοῦτον τρόπον νὰ προπαρασκευα-
 σθῇ, ὥστε νὰ κατασθῇ ἱκανὸς νὰ ἐμβρῇ ἐπωφελεῶς εἰς πᾶν εἶδος
 ἐμπορίας. Πρὸ πάντων συνίστησιν ὁ αὐτὸς τὸ περὶ τῶν δικαίων
 τῶν καμπιλλῶν Κεφάλαιον, καθότι εἰς αὐτὸ ὅσον συνεχῶς εἰ-
 σκοπὸς τῷ βιβλίῳ ἔκαμεν ἐντελεστάτην πραγματείαν. Κατὰ τὸν
 ὁμοίον τρόπον, καὶ τοι μὲ πλείονα συντομίαν ἡγωνίσθη νὰ πα-
 ραθήσῃ ἕκαστον Κεφάλαιον τῷ βιβλίῳ κατὰ τὴν δυνατὴν ἐντέλειαν.

Ὁ μεταφραστὴς ἰδὼν τὴν εἰς ἡμᾶς ἑλλειψιν ἐμπορικῆ τινος
 βιβλίου, καὶ γινῶς πόσῃν ὠφέλειαν δύναται νὰ προξενήσῃ τὸ πα-
 ρὸν αἰγγραμμά ἢ μόνον εἰς τὴν ἐμπορικὴν νεολαίαν τῷ γένει τε,
 ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα φιλομαθῇ, ἀνέλαβε τὸν κόπον νὰ τὸ μετα-
 φράσῃ εἰς τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, μεταχειρισθεὶς ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ
 τὴν ἀναγκαίαν ἐλευθερίαν πρὸς πλείονα σαφήνειαν, ἀκρίβειαν καὶ
 εὐχρησίαν. Καὶ τὰ μὲν παρ' ἡμῖν περιττὰ παραλειπὼν, ἄλλα δὲ
 ἀναγκαῖα προσθεὶς, μετεφφύθμισεν ὅσον ἡδυνήθη τὸ εἶδος τε πρὸς
 χρῆσιν ὁπωσὺν κοινωτέραν. Ἐκ τῶν παραλειφθέντων εἶναι μάλι-

σα οἱ πῖνακες τῶν μέτρων καὶ σαθμῶν τὸ συγγραφῆς, οἱ τινες διὰ τὰς ἐν αὐτοῖς εὐρεθείσας ἀντιλογίας δὲν ἐφάνησαν ἱκανοὶ πρὸς ἀκριβῆ σύγκρισιν. Ἀντ' αὐτῶν συνέθετο ἄλλες ὁ μεταφραστὴς ἀκριβεστέρες, τὰς μὲν ἐκ τῶν δεκαδικῶν πινάκων τῷ Βαρώνι Γεωργίῳ Βέργῳ παραλαβὼν, μετὰ τινων ἰδίων διορθώσεων, τὰς δὲ ἐκ τῶ ἐμπορικῆ λεξιῆς τῷ ῥηθέντος Λεδοβίκε, ἄλλες δὲ (τὰς τῶν βαρέων σαθμῶν) ἐκ τῶν τῷ Ἰωάννῃ Ροτίς, ὡς ἐν τῷ οἰκίῳ τόπῳ φηθήσεται.

Ἡ μεγαλητέρα δυσκολία, ἣν ὑπῆντησεν ὁ μεταφραστὴς ἦτον ἡ κατὰ κυριολεξίαν, καὶ εἰ δυνατόν μονολεξίαν ἐρμηνεία τῶν ἑτερογλώσσων ἐμπορικῶν λέξεων, αἱ ὁποῖαι πρὸ πολλῶν ἤδη χρόνων εἰσαχθεῖσαι εἰς χρῆσιν παρ' ἡμῖν, καθὼς καὶ πρότερον παρὰ τοῖς Γερμανοῖς κ.λ. φαίνονται ἀναγκαῖαι καὶ δυσερμηνευτοί. Διευκρυνθεῖς δὲ παρὰ τινων φιλελλήνων ἐμπόρων, οἱ τινες ἤδη πρὸ ὀλίγων χρόνων ἐξελλήνισαν πολλὰς τοιαύτας λέξεις, καὶ διὰ τῆς βοθηθείας τῶν ἐνταῦθα πεπαιδευμένων ἀνδρῶν ἐξεγραΐκισε τινὰς, ὅσαι ἡ δὲν ἦσαν ἄκρι τῷ θε ἐξελληνισμέναι, ἡ ἡγνοῦντο ἂν ἐξελληνίσθησαν. Ἐπειδὴ τῶν αἰσχύνῃ ἠθέλεν εἶναι νὰ ἔχῃ χρεῖαν ἡ πλεσιωτάτη Ἑλληνικὴ διάλεκτος, νὰ θανείζηται λέξεις ἀπὸ τοιαύτας ἁλλοτρῖς διαλέκτους, αἱ ὁποῖαι ἐπλετίσθησαν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, δυναμένη ἄλλως, διὰ τῆς τῶν ὀνομάτων καὶ προθέσεων συνθέσεως νὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ αὐτῆς ἰδίωμα πᾶσαν ξένην λέξιν· καὶ ἐν ᾧ οἱ μὴ Ἕλληνες Εὐρωπαῖοι, ὅταν θέλωσι νὰ ὀνοματοθετήσωσιν εἰς τὰς ἐπισήμας συστηματικῶς, καταφεύγουσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, σπανίως εἰς τὴν Λατινικὴν. Διέμειναν μὲν ὅλον τὸτο ξενίζουσι· ἡ καμπιάλα, ἡ κομμανδῖτα καὶ ἄλλαι τινὲς ὀλίγαι ἐκδεχόμεναι κοινότεραν καὶ σύμφωνον ὀνοματοθεσίαν. Ἡ καμπιάλα ἡ καμβιάλα (καταχρηστικῶς κοινότερον πόλιτζα λεγομένη) εἶναι λέξις Λατινικὴ, ἐκ τῆ Cambio μετὰ ἀλλάττομαι παραγομένη. Ἐὰν δὲ κατὰ τὸν κύριον Γεώργιον Κρομμίδην φαίνεται Ἑλληνικῇ, ἐκ τῆ καμπεία ἡ ὁμολογία, ἴσως υἱοθετήθη ἐκ τῆς Λατινικῆς

νικής ὑπὸ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ παλαιῶν ἀποίκων Ἑλλήνων, ὡς Κάμπος
 κ.τ.λ. Διότι καθ' ὅσον ἠεὺρομεν, μήτε συγγραφεῖς τις Ἑλλήνων με-
 τεχειρίσθη αὐτὴν μήτε λεξικογράφος. Δὲν ἐξελλήνισε δὲ αὐτὴν ὁ
 μεταφρασῆς τῆ παρόντος, ἐπειδὴ πρὸ τῆς ἀνεφάνησαν τρεῖς δια-
 φορετικαὶ μεταφοραὶ αὐτῆς τῆς λέξεως, τετέστι, *Συναλλαγα-*
ματικὴ, Καταλλακτικὴ, Συναλλαγματικὸν γραμ-
μάτιον, δὲν ἠθέλησε νὰ προσδέσῃ καὶ ἄλλην τετάρτην ἐδι-
 κήν τε, ἀλλὰ μετεχειρίσθη τὴν παλαιὰν καὶ ξένην ὀνομασίαν
Καμπιάλα, ἕως ὅτε κοινῇ γνώμῃ τῶν πεπαδευμένων ἐμπό-
 ρων, διορισθῇ εἰς γενικὴν χρῆσιν μία κατάλληλος ὀνομασία εἰς
 αὐτὸ τὸ ὑσιωδέσατον ἄρθρον τῆ ἐμπορίας, διὰ τὸ ὑποῖον συμ-
 βαίνουσιν αἱ πλείοτεραι φιλονεικίαι, καὶ διὰ τῆς πολυωνυμίας θέ-
 λουσιν αὐξήσει ἐτι μᾶλλον αἱ ἀιτιολογίαι. Αἱ συστηματικαὶ λέ-
 ξεις πρέπει νὰ εἶναι ὅμοιαι γενικῶς. Εἰ καὶ αἱ ῥηθεῖσαι νέαι
 λέξεις ὡς ἐπίθετα ὀνόματα, ἀπαιτῶσι τὸ ὑσιασικόν, ἡδυναντο
 νὰ χρησιμεύσωσιν, ἀδεία ἐμπορικῇ, ὡς ὑσιασικὰ ὀνόματα,
 ἐν ὅσῳ μένουσιν ἀπλᾶι, διὰ νὰ σημάνωσι τὸ ὄργανον, δι' ὃ συναλ-
 λάττονται τὰ χρήματα ἀπὸ ἑνα τόπον εἰς ἄλλον· ὅταν δὲ θέ-
 λοντες νὰ ἐννοήσωμεν *Καμπιαλοαγοράν, Καμπιαλικάς ὑποθέ-*
σεις, Καμπιαλικὸν κριτήριον κ.τ.λ., εἴπωμεν, *Συναλλαγματικὴν*
ἀγοράν, Συναλλαγματικὰς ὑποθέσεις, Συναλλαγματικὸν κριτή-
ριον κ.τ.λ., τότε ἄραγε ἐννοῶσιν αὐταὶ αἱ λέξεις τὸ ζητούμενον;
 Ἐὰν κατὰ μίμησιν τῶν Γερμανῶν, τῶν Γαλλίων καὶ λοιπῶν
 Εὐρωπαίων πρέπη, ἐκ τῆ ῥήματος, ἀλλάσω νὰ ὀνοματοποιήσω-
 μεν λέξιν ἰσοδύναμον τῆς καμπιάλης, καλὸν αἶναι νὰ ἔχῃ αὐ-
 τὴ ἡ λέξις σχηματισμὸν ἕως τῆς ἀσυνήθιστον καὶ μοναδικόν, ὡς
 π.χ. Ἀλλακτηρὶς ἢ Ἀλλακτὶς, ἡ ὁποία σημαίνουσα τὸ ὄρ-
 γανον τῆς ἀλλαγῆς, γίνεται πρωτότυπος εἰς τὴν ἐννοιάντης· κα-
 θότι δὲν ἐμβῆκεν ἄχρι τῆς εἰς χρῆσιν ἄλλης σημασίας, ὡς αἱ
 ῥηθεῖσαι λέξεις. Καὶ ἡ λέξις Κορμανδῖτα (σιωπηρὰ συντρο-
 φία) δὲν ἐξελληνίσθη, διότι, ἐπειδὴ ἡ διαφορὰ τῆς Κορμαν-

δίτας

δίτας ἀπὸ τὴν κυρίως συντροφίαν γεννᾷ κρισιολογίας δυσδιαλύτης, ἡ ὀνομασία πρέπει νὰ εἶναι καθόλου κοινή. Ὁ μεταφραστὴς εὐχάζεται, ὅτι ἠμποροῦμεν νὰ τὴν ὀνομάσωμεν Ὑφεταιρίαν, ἢ Παρα-συντροφίαν, καὶ τὸν διοικῶντα αὐτὴν (Κομμανδιτάριον), Ὑφεταιρίον, ἢ Παρασύντροφον. Πῶς δὲ νὰ ὀνομάσωμεν τὸν αὐτῆς γόν αὐτῆς, ἦγεν τὸν καταβαλόντα τὸ κεφάλαιον, τὸν ὁποῖον οἱ Γερμανοὶ κ. λ. ὀνομάζουσι Commanditist; Ἀντὶ τῆς λέξεως Bancozettel μετεχειρίσθη ὁ μεταφραστὴς τὴν ὑπ' ἄλλων προεκκληνισθεῖσαν, Τραπεζικὸν γραμμάτιον. Πρέπει ὅμως νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἡ Γερμανικὴ λέξις Zettel παράγεται ἐκ τῆς Λατινικῆς, Schedula ἢ Scheda, αὐταὶ δὲ, ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, Σχέδη καὶ Σχέδιον. Δὲν ἠμποροῦμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς νὰ τὴν ὀνομάσωμεν Σχέδην, ἢ ὑποκοριστικῶς Σχεδίλιον, ἢ συνθέτως Τραπεζοσχέδην, ἀντὶ τῆς πολυσημαντοτέρας, Γραμμάτιον;

Ἀντὶ τῆς Ἰταλικῆς λέξεως Τάρα ἀπὸ τῆς Tarare, ἀφαιρεῖν τι, παραγομένης, δυσκόλως δυνάμεθα νὰ ἀντεισάξωμεν ἄλλην ἰσοδύναμον Ἑλληνικὴν, ὥς Ἀφαίρεσιν, ἐπεὶ καὶ ἡ σημασία τῆς ἀφαιρέσεως, χωρὶς ἐξηγήσεως τῇ ἀφαιρεμένῳ, δὲν ἐννοεῖ τὰ περιέχον τὸ πρᾶγμα ἀγγεῖον, καὶ ἡ χρῆσις τῆς ἰταλικῆς λέξεως, Τάρα, πρὸ πολλῶν χρόνων ἐγινε πολλὰ κοινὴ ἕως καὶ εἰς αὐτὰς τὰς χωρικὰς. Διὰ τῆτο εἶναι πιθανὸν, ὅτι θέλει διαμνεῖ ἐτι ἀμετάβλητος, ὥς καὶ ἄλλαι πολλαί, οἷον Κεντηνάριον, Αἶτρα κ. τ. λ.

Εὐχρὶς ἔργον εἶναι τὸ νὰ εἰσαχθῇ ἡ παρῶσα Διδασκαλία εἰς τὰ ἐμπορικὰ σχολεῖα, ὅπως τοιαῦτα ὑπάρχουσιν, ἢ μέλλουσι νὰ συζητῶσι. Καθὼς ὅμως εἰς τὴν Φιλοσοφίαν προαπαιτεῖται ἡ Γεωμετρία, ἔτω καὶ εἰς τὴν Ἐμπορικὴν, ὁ μαθητὴς πρέπει νὰ εἶναι προγυμνασμένος εἰς τὴν ἐμπορικὴν Ἀριθμητικὴν. Οἱ δὲ προβεβηκότες καὶ ἐμπειροὶ εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, δύνανται, καὶ ἄνευ διδασκαλίας, διὰ μόνης μελέτης νὰ διδαχθῶσιν ἐξ αὐτῆς ὅσα δὲν ἠξέουσιν.

Πίναξ τῶν περιεχομένων.

Εἰσαγωγή.	Σελ.
Ἰσορμία τῷ ἐμπορίῳ.	1
Ἐμπόριον τῆς Ἀραβίας.	4
. . . τῆς Ἀνατολικῆς Ἰνδίας.	5
. . . τῆς Ἀφρικῆς.	16
. . . τῆς Ἀμερικῆς.	22
. . . τῆς Ἀνατολῆς (Λεβάντε).	28
Περὶ τῆς Ὁφελείας τῷ Ἐμπορίῳ.	33

Προδιόκησεις.

Τίς ἐστὶ πραγματευτῆς, καὶ πῶς διαιρῶνται οἱ πραγματευταὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπισημὴν καὶ γνώσιν αὐτῶν.	35
--	----

Κεφ. Α'.

Περὶ τῶν διαφόρων τρόπων, καθ' ὧς ἐνεργεῖται τὸ ἐμπόριον.

§. 1. Τὶ ἦτον τὸ ἐμπόριον κατὰ τὴν πρώτην ἀπλότητά τε. Ἀνταλλακτικὸν ἐμπόριον.	37
2. Πῶς ἀπεβλήθη τὸ ανταλλακτικὸν ἐμπόριον.	..
3. Ἐμπόριον τῶν προϊόντων. Εἰς ποῖα περὶ ξατικά κερδαίνει.	38
4. Ἐμπόριον τῶν ἀποικιῶν.	40
5. Αἰτία τῶν κατοικήσεων τῶν Εὐρωπαίων εἰς ξένα μέρη τοῦ κόσμου.	..
6. Ὅτι τὸ ἐμπόριον τῶν ἀποικιῶν εἶναι ὁσιωδέστατον.	41
7. Ἡ πολιτεία, ἥ τις ἔχει σημαντικὸν ἐμπόριον τῶν ἀποικιῶν, χρειάζεται μεγάλην δύναμιν θαλάσσιον πρὸς ὑπαράσπεσιν αὐτῆς.	..
8. Ἄνευ θαλάσσιων δυνάμεως, ἡ κατάσχεσις τῶν ἀποικιῶν δὲν εἶναι ἀσφαλὴς. Περιορισμὸς τῆς γνώμης, ὅτι αἱ	..

X

μεμα-

	Σελ.
μεμακρυσμέναι ἀποικίαι ἀποσπῶνται εὐκόλως ἀπὸ τῆς Μητροπόλεως.	42
§ 9. Περί τῆ ἐμπορίας τῶν ἐργοχείρων. Πόσον εἶναι ἀναγκαῖον διὰ πάντα τόπον.	43
10. Τὸ ἐμπόριον τῶν ἐργοχείρων αὐξάνει πολὺ τὴν φιλοπονίαν τῷ ἔθνει.	44
11. Κωλύματα, ἐμποδίζοντα τὴν γένεσιν καὶ τὴν πρόοδον τῶν ἐργοχείρων.	44
12. Πόσον ἐνεργῶσι τὰ τελείνια εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐργοχείρων. Ἀπηγορευμένα πράγματα.	45
13. Αἰτίαι αἱ ὁποῖαι ἐξαιρέτως συντελοῦσι πρὸς αὐξήσιν τῆ ἐμ- πορίας τῶν προϊόντων : α' ἐὰν τόπος τις προάγει τὰ ἀ- νεργάσα προϊόντα, ἅπερ ἐργάζονται τὰ ἐργόχειρα,	46
14. β' Ἄν αἱ ζωοτροφίαι εἶναι εὐθηναί.	..
15. γ' Ἡ θήσις τῶν τεχνουργίων.	47
16. δ' τὰ ἐν τῷ τόπῳ εὐρισκόμενα ἐν χρήσει ἐλαφρὰ καὶ βα- ρεὰ νομίσματα.	..
17. ε' Οἱ πόροι.	48
18. ς' Τὸ κεφάλαιον τῶν τεχνουργῶν.	..
19. ζ' Ἡ ἐσωτερικὴ καλὴ ποιότης τῶν ἐργαζομένων πραγμα- τειῶν αὕτη δὲ ἐξήρηται : α' ἐκ τῆς ποιότητος τῶν ἀ- νεργάσων προϊόντων.	49
20. β' Ἐκ τῶν Μηχανῶν, αἱ ὁποῖαι ἐχρησήμευσαν νεωστὶ εἰς τὰ ἐργόχειρα.	50
21. γ' Ἐκ τῆς διανομῆς τῆς ἐργασίας.	51
22. δ' Οἱ χειρῶνακτες δὲν πρέπει νὰ εἶναι περιορισμένοι διὰ τῶν βιαιῶν νόμων τῶν συνημάτων (ἐσναφίων).	51
23. Οἱ τεχνουργοὶ πρέπει νὰ ἐργάζωνται μὲ εἰλικρίνειαν, καὶ νὰ μὴ ἀπατώσι τὴν ἀγορασάστων μὲ πραγματείας πωταπός.	..
24. Τὰ τεχνουργεῖα διαιροῦνται, εἰς ἐργαζόμενα διὰ τὰς κοινὰς χρείας, καὶ εἰς ἐργαζόμενα διὰ τὴν τρυφήν.	52
25. Περί τῆ Διαμέσευ ἐμπορίας.	..
26. Περί τῆ παραγγελματικῆς ἐμπορίας (Commission).	53
27. Τὶ ἐστὶ κυρίως τὸ παραγγελματικὸν ἐμπόριον.	..
	§. 28

- §. 28. Περὶ τῷ προμηθεύτρῳ (προβιζιόν), ὡς ἀμοιβῆς τῆς ἐκδουλεύσεως τῷ Παραγγελλομένῳ (Κομμίσσιοναίῳ).
29. Εὐνοκλία, τὴν ὁποίαν προξενεῖ τὸ παραγγελματικὸν ἐμπόριον ἐν γενεῇ. 54
30. Τὸ ἀσιῶδες τῷ παραγγελματικῷ ἐμπορίῳ διὰ τὰς μεγάλας ἐμπορευομένας πόλεις. . .
31. Εἰς τὰς παραγγελίας τῆς πωλήσεως σύρει ὁ Παραγγέλλων $\frac{2}{3}$ τῆς τιμῆς τῷ φορτίῳ, ὅταν σέλλῃ τὴν ἀπόδειξιν. 55
32. Κίνδυνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡμπορεῖ νὰ ἐμπέσῃ ὁ Παραγγελλόμενος: α' εἰς παραγγελίας ἀγορᾶς. . .
33. β' Καὶ εἰς παραγγελίας πωλήσεως. 56
34. Μεγάλαι φροντίδες εἰς τὰς παραγγελίας τῆς ἀγορᾶς, διὰ τὸν τὸν Παραγγέλλοντα καὶ διὰ τὸν Παραγγελλόμενον. 57
35. Ὁ Παραγγέλλων ἀναγκάζεται, εἰς τὴν πώλησιν τῶν πραγματειῶν τε εἰς ξένον τόπον, πολλάκις νὰ ἀφίνηται εἰς τὸν Παραγγελλόμενόν τε διὰ τὴν δεδομένην πίσιν. . .
36. Περὶ τῷ ἐκ τούτου γινομένῳ del credere (ὑπὲρ τῷ ἐμπιστεύειν) εἰς τὸς πραγματευτάς. 58
37. Αἰτίαι, αἱ προξενῶσαι τὴν ἀργοπορίαν τῆς πληρωμῆς τῶν ἐπὶ πίσει δοθέντων πραγμάτων. 59
38. Τί ἐστιν ἐμπόριον διαπεμπτικόν, ἢ διαβιβασικόν. 60
39. Ἀρχὴ τῷ διαπεμπτικῷ ἐμπορίῳ. . .
40. Παραμπόδιαι αἰτὲ κατὰ τὸς μέσους καιροὺς, ἐξόχως εἰς τὴν Γερμανίαν, διὰ τῷ δικαίῳ τῷ ἰσχυροτέρῳ. 61
41. Διὰ τῆς συστάσεως τῶν τελωνίων, καὶ τῷ δικαίῳ τῆς ἐκγορτίσεως. 62
42. Ἀμοιβὴ διὰ τὸν κόπον τῷ Διαπομπῷ. . .
43. Ἀναγκαία προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῷ Διαπομπῷ διὰ τὸς συχνὰς δόλως. 63
44. Προβλήματα, πῶς ἡμπορεῖ ὁ πραγματευτὴς νὰ τὰς προλαμβάνῃ. 64
45. Ἐμπόριον συντροφῶν. Διὰ ποίας αἰτίας γίνεται: α' διὰ τὴν πληθύνει καὶ πολυποικιλίαν τῶν ὑποθέσεων. 65
46. β' Δι' ἑλλειψιν τῶν ἀναγκαίων εἰδησιῶν ἐκείνῳ, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει κυρίως τὸ ἐμπόριον. . .

- §. 47. γ' δι' ἄλλωσιν ὑγείας καὶ συνεχῶς ἐπιμελείας. 66
48. Ὁ τρόπος, καθ' ὃν καθίστανται αἱ ἐμπορικαὶ συντροφίαι. . .
49. Οἱ σύντροφοι ἀπολογεῖνται εἰς ὑπὲρ τῷ ἄλλῳ διὰ τὰς πράξεις των. Διὰ τῆτο εἶναι ἀναγκαῖα μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῷ συντρόφῳ. . .
50. Ἐπικίνδυνον εἶναι τὸ νὰ ἀφήσῃ τις εἰς τὸν σύντροφον πᾶσαν τὴν διοίκησιν τῷ ἐμπορίῳ. 67
51. Τὶ πρέπει νὰ γίνηται ὅταν διαλύηται ἡ συντροφία. 68
52. Περὶ τῆς σιωπηρᾶς συντροφίας, κομμανδίτας. Ἐξήγησις τί ἐστὶν. . .
53. Τίνι τρόπῳ καθίσταται ἡ κομμανδίτα μὲ τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν. 69
54. Κίνδυνος, τὸν ὅποιον πρέπει νὰ φοβῆται ὁ κομμανδιτῆς διὰ τὸν συνήθη τρόπον, καθ' ὃν συνίσταται ἡ κομμανδίτα. 70
55. Περὶ τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν συντροφιῶν, καὶ τῶν ἀκτίων. . .
56. Περὶ τῷ ἐμπορίῳ τῶν ἀποδεικτικῶν γραμμάτων, ἀκτίων. 71
57. Ἐκλογὴ τῶν διοικητῶν ἐν ταῖς τοιαύταις συντροφίαις. . .
58. Ἡ ὠφέλεια αὐτῶν τῶν δημοσίων συντροφιῶν δὲν εἶναι τόσον μεγάλη, ὡς κοινῶς νομίζεται. Αὐταὶ εἶναι μᾶλλον ἐπιβλαβεῖς. 72
59. Εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν συντροφιῶν ἀνήκοντι καὶ αἱ ἀσφαλιστικαὶ οἰκονομίαι, διὰ τὸν κίνδυνον τῆς πυρκαϊᾶς καὶ τῆς θαλάσσης. 75
60. Περὶ τῷ ἐμπορίῳ μὲ τὰ δημόσια χρῆν τῆς πολιτείας. . .
61. Περὶ τῷ ἐμπορίῳ τῆς μεγάλης τύχης. 75

Κεφ. Β'

Περὶ νομισμάτων.

- §. 1. Πρὶν εἰσαχθῶσι τὰ νομίσματα, ἐπαραγματεύοντο οἱ ἄνθρωποι μετ' ἀλλήλων διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς. Ζῶα κ. λ. ἐχρησίζεον αὐτοῖς πρὸς ἐξίσωσιν τῆς τιμῆς τῶν πωλυμένων πραγμάτων. 76
2. Τελευταῖον κατήντησαν εἰς τὰ πολύτιμα μέταλλα, τὰ ὅποια ἐλαμβάνοντο εἰς μέτρον πάσης τιμῆς. 77
5. Προτερήματα τῶν πολυτίμων μετάλλων. . .

§. 4.

- §. 4. *Περὶ τῶν νομισμάτων καὶ τῆς ὠφελείας αὐτῶν.* 78
5. *Ἡ Ὑπερτάτη ἐξουσία ἐκάστης πολιτείας οὐκ ἐκτελεσθήσεται τὸ δικαίον τῶν νομισμάτων. Αἰτία αὐτῆς.* 79
6. *Περὶ τοῦ ἐνθέματος, τῆς βράσεως τοῦ νομίσματος καὶ τῆς τιμῆς τοῦ χαράγματος εἰς τὰ νομίσματα.* 80
7. *Περὶ τῆς ἐνότητος, καθ' ἣν χαράττονται τὰ νομίσματα εἰς τὰς διαφόρους τύπας.* 81
8. *Περὶ τῆς ἀναλογίας τοῦ χρυσίου πρὸς τὸ ἀργύριον.* 81
9. *Περὶ τῶν ἀσυνήθων αἰτιῶν, αἱ ὁποῖαι μεταβάλλουσι τὴν πρὸς τὸ ἀργύριον ἀναλογία τοῦ χρυσίου.* 82
10. *Περὶ τῶν χαρτίνων νομισμάτων, ὡς σημείων παριστανόντων τὴν τιμὴν.*

Περὶ τῶν δημοσίων τραπεζῶν, Banco.

11. *Τὶ πρέπει νὰ ἐννοῶμεν ὑπὸ τὴν γραμματοδοτίδα τράπεζαν.* 85
12. *Ἡ κυρία διάταξις αὐτῶν.*
13. *Οἱ κάτοχοι τῶν ἀκτίων μιᾶς τοιαύτης τραπεζῆς πρέπει νὰ διακρίνονται ἀπὸ τὰς κατόχους τῶν γραμματίων.*
14. *Πῶς δύναται νὰ πειραχθῇ ἡ πίστις μιᾶς γραμματοδοτίδος τραπεζῆς διὰ τοῦ ὑπερβολικοῦ δανείσματος.*
15. *Περὶ τῶν γραμματοδοτίδων τραπεζῶν τῆς Πετροπόλεως καὶ τῆς Βιέννης.*
16. *Αἱ γραμματοδοτίδες τράπεζαι ἐκδίδουσι τὰ γραμμάτια τῶν εἰς τὴν τιμὴν τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ κυκλοφορούντων νομισμάτων.* 86
17. *Τί ἐστὶν Ἐγκύκλιος τράπεζα, Girobank.*
18. *Ἡ ἐγκύκλιος τράπεζα τῆς Βενετίας.* 87
19. τοῦ Ἀμστερδὰμ. Ἀρχὴ καὶ σύστασις αὐτῆς.
20. *Μὲ ποίας συνθήκας δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Ἀμστερδὰμ διάφορα νομίσματα.* 88
21. *Πῶς λογαριάζει ἡ τράπεζα αὐτὰ τὰ νομίσματα.* 89
22. *Πῶς ἐβλάβη ἡ ἀσφάλεια τῆς τραπεζῆς τοῦ Ἀμστερδὰμ κατὰ τὰς νεωτέρας χρόνους.* 90
23. *Ἡ τράπεζα τοῦ Ἀμβούργου. Ἀρχὴ αὐτῆς καὶ σκοπός.* 91

- §. 24. Περὶ τοῦ παλαιῦ σπέτζιας ταλήρου, ὡς προῖτε τραπεζικῷ νομίσματος. 92
25. Περὶ τοῦ λιβικῷ μέτρου τῶν νομισμάτων. . .
26. Πῶς μετεβαλοντο εἰς τὴν τότε χρόνον τὰ κοιτὰ (κυράντ) νομίσματα. 95
27. Νέα διάταξις τῆς Ἀμβουργικῆς τραπέζης κατὰ τὸ 1768. . .
28. Πόσον δέχεται τώρα τὴν μάγκαν ἀγνῷ ἀργυρίῳ τὸ νῦν τραπεζικὸν τάληρον. 94
29. Ἡ τράπεζα δέχεται καὶ πιάσους καὶ χαλκόν. 95
30. Ἡ τράπεζα κίρῳς ὀλίγον μεταχειρίζεται τὸ χρυσίον. 96
31. Περὶ τῆς συγκρίσεως τῶν κυκλοφορούντων νομισμάτων πρὸς τὰ τραπεζικὰ τοῦ Ἀμβούργου. 97
32. Περὶ τῆς ἐτησίᾳ ἀποκλείσεως τῆς τραπέζης. . .

Κεφ. Γ'

Περὶ τῶν Καρπιῶλων.

1. Εὐχέρεια τοῦ ἐμπορίου γενικῶς διὰ τῶν καρπιῶλων, καὶ ἰδίαιται ὠφέλειαι, εἰς ὅποιον προσενῶσιν αὐταί. 97
2. Ἐφεύρες, πρώτη αἰτία καὶ ἐνεργεῖα εἰσαγωγῆς τῶν καρπιῶλων. 99
3. Εἰς μίαν καρπιῶλαν τακτικῶς συνημμένη φαίνονται τέσσαρα πρόσωπα. Ἐξηγήσεις τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν. . .
4. Περὶ τῶν ξηρῶν καὶ πανηγυρικῶν καρπιῶλων. 100
5. Περὶ τῶν μετ' ἔθους (ἢ οὐ) καρπιῶλων, καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς αὐτῶν εἰς τὰς διαφόρους πραγματευομένας πολιτείας. . .
6. Περὶ τῶν καρπιῶλων ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει. Μεγάλη προσοχὴ εἶναι ἀναγκαῖα εἰς αὐτάς. Πρόβλημα, πῶς δύναται ὁ ἐκδότης νὰ ἀσφαλίζηται ἐν αὐταῖς. 100
7. Ἐτεροὶ κανόνες ἀσφαλείας εἰς τὰς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει καρπιῶνας. Πῶς διακρίνεται ἡ τιμὴ αὐτῶν ἀπὸ τῆς καρπιῶνας μετ' ἔθους (ἢ οὐ). 103
8. Φυσικὴ αἰτία τῆς δευτέρας, τρίτης κ.λ. καρπιῶλης. . .
9. Περὶ τῆς ἀντικαρπιῶλης (Ricambio). Ἀναγκαῖα πρόνοια τοῦ πρᾶξ-

πραγματεῖται, ἵνα μὴ δόσῃ αὐτίαν νὰ συρθῇ τοιαύτη καμπιάλα πρὸς αὐτόν. Παράδειγμα πολλὰ μεγάλης ζη- μίας γενομένης ἐκ τήτου.	104
§. 10. Τὰ εἰς τὴν ἐκδεδομένην κατὰ τὸ καθήκον καμπιάλαν ἀπα- τύμενα.	105
11. Περί τῷ δικαίῳ, τὸ ὅποιον δίδει ἡ τακτικῶς ἐκδεδομένη καμ- πιάλα εἰς τὸν κάτοχον αὐτῆς.	106
12. Περί τῆς καμπιαλικῆς ἱκανότητος.	107
13. Περί τῷ γυρώματος καὶ τῆς παντοδαπῆς ὠφελείας αὐτῆς.	108
14. Περί τῶν κυκλοφορούντων καμπιάλων. Ὁ ἐκδότης δὲν ἀπο- λογεῖται διὰ τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον εἰς μίαν κυκλοφοροῦ- σαν καμπιάλαν.	109
15. Γενικαὶ σημειώσεις εἰς τὸ γύρωμα τῶν καμπιάλων.	110
16. Περί τῆς τιμῆς τῆς καμπιάλης, καὶ περὶ τῶν διαφόρων τρό- πων, καθ' ὅς τὴν λογαριάζουσιν οἱ μέτοχοι τῆς καμπιάλης.	111
17. Περί τῶν καπηλοκαμπιάλων (τῶν οἰκονομικῶν).	112
18. Περί τῆς κενῆς ἀντικαταλλακτικῆς. Παραδείγματα.	113
19. Περί τῆς ἐξ ἴσου τιμῆς (pari) τῶν καμπιάλων, ἡ περὶ τῆς συγκρίσεως τῶν καμπιαλικῶν νομισμάτων ἐνὸς τόπου μετὰ τινὸς ἄλλου.	114
20. Περί τῆς ἐκλογισίας (Discount).	115
21. Ἡ κατάβασις καὶ ἀνάβασις τῆς ἐκλογισίας ἐξήρηται ἐκ τῆς ἐλλείψεως, ἡ ἀφθονίας τῶν μετρητῶν χρημάτων.	116
22. Ἡ ἐκλογισία ἀναβαίνει, ὅταν προσφέρωνται πολλὰ καμπιά- λαι νὰ ἐκλογισθῶσι.	...
23. Πῶς λογαριάζεται ἡ ἐκλογισία εἰς τὸ καμπιαλικὸν ξημπόριον.	117
24. Ὅτι εἰς τὴν ἀγορὰν μιᾶς καμπιάλης μὲ διεξοδικὴν διορίαν ἐκ- δεδομένης, ὁ ἀγοραστὴς πρέπει νὰ λογαριάσῃ εἰς τὴν ἐκ- λογισίαν τὴν τιμὴν τῆς καμπιάλης διὰ τὸν καιρὸν.	...
25. Ἡ ἐκλογισία εἰς τοιαύτας καμπιάλας φαίνεται καὶ εἰς τὴν καταλλαγὴν.	118
26. Περί τῶν ἡμερῶν τῆς διακρίσεως (Respect).	...
27. Κατάχρησις γινομένη πολλὰκις μετὰ τὰς ἡμέρας τῆς διακρίσε- ως μάλιστα εἰς τὴν Γαλλίαν.	119 §. 28

- §. 28. Περὶ τῆς ἐμφανίσεως καὶ ἀποδοχῆς τῶν καμπιάων . Τὴν πρέ-
πει νὰ φυλάττη ἐν τούτῳ ὁ συρόμενος καὶ ὁ ἐμφανιστής . 120
29. Τίς πρέπει νὰ ἐμφανίσῃ τὴν καμπιάαν ; Περὶ τῆς ἀποφα-
σιτικῆς ἀποκρίσεως τῷ ἀποδοχέως
30. Πότε ἡμπορεῖ νὰ ἐμφανίζηται καὶ νὰ ἀποδέχηται ἡ καμπιά-
λα ; 121
31. Πολλῶν ἀντιγράφων μιᾶς καμπιάλης ἐκδεδομένων , ἱκανὸν
εἶναι , ὅταν ἐν μόνον ἀποδεχθῇ
32. Πῶς γίνεται ἡ ἀποδοχή ; 122
33. Εἰς τὴν ἀποδοχὴν θεωρεῖται ἕξ ἐσιώδη περιστατικά
34. Περὶ τῆς διαμαρτυρίας . Ποίαν ἐνέργειαν ἔχει . 124
35. Ἡ διαμαρτυρία τῆς καμπιάλης πρέπει νὰ γίνηται διὰ τινος
δημοσίᾳ ἐμπεισιευμένῳ ὑποκειμένῳ , συνήθως διὰ Νοταρίῳ . 125
36. Ἡ διαμαρτυρία γίνεται ἢ διὰ τὴν μὴ γενομένην ἀποδοχὴν , ἢ
δι' ἑλλειψιν τῆς πληρωμῆς . 126
37. Ὅταν ἀποδέχηται ἡ καμπιάλα ὑπὲρ τῆς τιτῆς (par honneur) ,
πρέπει νὰ εἶναι δεκτὸν εἰς τὸν ἐμφανιστὴν , μ' ὅλον τὸ-
το πρέπει νὰ τὴν δώσῃ πρῶτον νὰ διαμαρτυρηθῇ . 126
38. Εἰς τὰς καμπιάλας πρέπει νὰ φυλάττωνται τὰ πάντα μὲ ἀ-
κριβείαν κατὰ τὸ γράμμα . 127
39. Ἡ πληρωμὴ μιᾶς κατὰ τὸ καθῆκον ἀποδεδεγμένης καμπιάλης
γίνεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διαρίας , καὶ δὲν εἶναι καλὸν
διὰ τὸν ἀποδοχέα νὰ πληρώσῃ πρότερον
40. Πῶς γίνεται ἡ πληρωμὴ τῆς τιμῆς τῆς καμπιάλης ; 128
41. Πῶς διορίζεται ἡ καμπιαλικὴ καταλλαγή , καὶ ἡ τιμὴ τῆς καμ-
πιάλης ; 129
42. Καθόλου θεωρεῖται ἡ ἐσωτερικὴ τιμὴ τῶν μετ' ἀλλήλων συγ-
χρονόμενων καμπιαλικῶν νομισμάτων , μεταξὺ διαφόρων
ἐμπορικῶν Ἀγορῶν
43. Πῶς ἀλλοιοῦνται αὐτὸς ὁ λογαριασμὸς διὰ τῶν καμπιαλικῶν
ὑποθέσεων . 150
44. Ὅταν ζητῶνται πλείονα καμπιαλικά χρήματα εἰς τινὰ Καμ-
πιαλογοράν δι' ἄλλην , παρὰ ὅσα προσφέρονται , ἢ ὅταν

- τὸ ἀνάπαλιν συμβαίνει, ἐνεργεῖ ἢ μία ἢ ἡ ἄλλη αἰτία κατὰ
πολλὰ εἰς τὴν καταλλαγὴν (Cours). 131
- §. 45. Ἡ καμπιαλικὴ καταλλαγὴ διευθύνεται κατὰ τὴν ἐκάστοτε τι-
μὴν τῶν πολυτίμων μετάλλων. 131
46. Ἐκ τῆς καμπιαλικῆς καταλλαγῆς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμ-
περαίνῃ τις τὴν ἐπικερδοῦ, ἢ ἐπιζήμιον ἐμπορικὴν ζυγοσα-
θμίαν ἐνθὺς τόπου μὲ ἄλλον. 132
47. Ὅταν εἰς τινὰ πολιτείαν κυκλοφορῶσι παρὰ πολλὰ χάρτινα
χρήματα, προξενεῖται ζημία μεγάλη εἰς τὴν καταλ-
λαγὴν. 132
48. Ὅταν ἡ καταλλαγὴ κατέσῃ πολλὰ ζημιώδης διὰ τινὰ τόπον,
δύναται μόνον διὰ τῶν μετρητῶν χρημάτων νὰ προσεγγίσῃ
εἰς τὴν ἑξ ἴσου τιμὴν. 133
49. Πῶς δύναται τις νὰ ἀσφαλισθῇ εἰς τὰς καμπιαλικὰς ὑποθέ-
σεις ἐναντίον τῶν δόλων. 133
50. Α'. Ἐκ μέρους τῷ εἰσαγωγῇ. 134
51. Β'. Ἐκ μέρους τῷ ἐκδότῃ. 134
52. Γ'. Ἐκ μέρους τῷ ἐμφανισθῇ. 135
53. Δ'. Ἐκ μέρους τῷ ἀποδοχέως. 135
54. Ἐξ ἐσιωδῶδους κανόνες προνοητικοὶ εἰς τὰς καμπιαλικὰς ὑ-
ποθέσεις. 136

Κεφ. 4.

Περὶ τῆς ἐμπορίας τῶν πραγματειῶν.

- §. 1. Ποίας ιδιότητος ὀφείλει νὰ ἔχῃ τὸ πράγμα, ὅταν πρέπη νὰ
εἶναι διωρισμένον διὰ τὸ ἐμπόριον. 138
2. Πόσον ὀλίγον ἤμπορεῖ τις νὰ ἀφῇ ἐν γένει εἰς τὴν τῶν με-
σιτῶν γνώσιν τῶν πραγματειῶν. 139
3. Ἄλλαι ἐσιωδῶδεις αἰτίαι, διατὶ ὁ καλὸς πραγματευτὴς πρέπει
νὰ ἀποκτήσῃ γνώσιν τῶν πραγματειῶν. 139
4. Περὶ τῆς συνθέτου Ὀλκῆς (Bruto) καὶ τῆς τᾶρας εἰς τὰς
πραγματείας. 140

X X

§. 5.

	Σελ.
§. 5. Περὶ τῆς καλῆς ζυγίης, καὶ τῆς ἀναπληρώσεως (Refraction).	141
6. Περὶ τῆς ἀφαιρέσεως (όαμπάτο) ἐν κεφαλαίῳ.	...
7. Παραδείγματα ὑπολογισμῶ τῶν πραγματειῶν.	142
8. Εὐκταῖον τὸ νὰ εἰσαχθῶσι πανταχῶ ὁμοία μέτρα καὶ σταθμά.	144

Κεφ. Ε΄

Περὶ ναυτιλίας ἐν γένει, καθ' ὅσον ἀνήκει εἰς τὸ ἐμπόριον.

§. 1. Περὶ τῶν ὠφελειῶν τῆς ναυτιλίας.	145
2. Διαφορὰ τῆς νῦν ναυτιλίας ἀπὸ τῆν τῶν παλαιῶν ἐμπορευο- μένων ἐθνῶν.	146
3. Κέρδος, τὸ ὁποῖον ἀπῆλυσαν, ἡ φιλοπονία τῶν ἀνθρώπων, αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιζημίαι διὰ τῆς τελειοποιηθείσης ναυ- τιλίας.	...
4. Ἡ Ἀλιευτικὴ ἦτον ἡ πρώτη αἰτία τῆς ναυτιλίας.	147
5. Περὶ τῶν Ναυκλήρων.	...
6. Πῶς φορτίζουσι πολλοὶ πραγματευταὶ ἐν πλοῖον.	148
7. Ναύλωμα ἐνὸς πλοῖου διὰ τῶν πραγματειῶν.	...
8. Περὶ τῆς προνοίας, τὴν ὁποίαν ἠρέπει νὰ φυλάττῃ τις εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀποδείξεως.	...
9. Ὁ ναύτης ὀφείλει νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν διωρισμένον τόπον τῆς ἐκφορτίσεως τὸ πρᾶγμα, ὅταν τῷ ἐμφανισθῇ ἡ ἀπό- δειξις διὰ τῷ ἀνταποκριτῇ τῷ ναυλωτῇ. Αἱ ἀποδείξεις δύνανται νὰ γυρῶνται.	149
10. Πῶς πρέπει νὰ γράφηται ἡ τακτικὴ ἀπόδειξις.	...
11. Περὶ τῆς συμφωνητικῆς Charte partie.	150
12. Παραδείγματα αὐτῆς.	...
13. Περὶ τῆς ἀντιφορτίσεως τῷ πλοῖν.	153
14. Τίνι τρόπῳ ζητεῖται πολλάκις.	154
15. Εἰς ποίας περιστάσεις γίνεται ἐπικερδὴς ἡ παραλιοπλοῖα.	155
16. Περὶ τῆς ἀβαρίας ἐν γένει.	156
17. Διαιρέσις τῆς ἀβαρίας. Α΄ ἡ κοινὴ καὶ τακτικὴ ἀβαρία.	...
§. 18.	...

§. 18. Β. Μεγάλη ἡ ἔκτακτος ἀβαρία.	157
. 19. Γ. Ἡ κατὰ μέρος ἀβαρία.	159
. 20. Περί τῆ λογαριασμῆ τῆς ἀβαρίας (Dispasche). Πῶς σχηματίζεται, καὶ ποίαν ἰσχὺν νομικὴν ἔχει.	...
. 21. Ὁ λογαριασμὸς τῆς ἀβαρίας πρέπει νὰ διατάττηται εἰς τὸν διωρισμένον τόπον τῆς ἐκφορτίσεως.	160
. 22. Κατὰ ποίαν συνθήκην δύναται νὰ ἀνοιχθῇ ὁ λογαριασμὸς τῆς ἀβαρίας καὶ εἰς ἄλλον ἐλλιμενίστως τόπον.	161
. 23. Τρόπος, καθ' ὃν διατάσσεται ὁ λογαριασμὸς τῆς ἀβαρίας.	162
Περί τῆ ναυτικῆς δανείε.	
. 24. Τί ἐστὶ ναυτικὸν δάνειον. Αἰτία δι' ἣν γίνεται.	163
. 25. Ὅτι καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τῆς ἐκπλεύσεως λιμένι δύναται νὰ ληφθῇ ναυτικὸν δάνειον.	165
. 26. Καὶ ἐπάνω εἰς πραγματείας δύνανται νὰ ληφθῶσι ναυτικὰ δάνεια.	...
. 27. Ὁ διοικητὴς τῶ πλοῖς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λάβῃ ναυτικὸν δάνειον μῆτε διὰ τὸ πλοῖον μῆτε διὰ τὸ φορτίον, εἰς τὸν τόπον, ὅπου δύναται νὰ ζητήσῃ, παρὰ τῶν ναυκλήμων τε ἢ ναυλωτῶν τε.	166
. 28. Ἡ ἐκ τῆ ναυτικῆς δανείε προερχομένη ζημία ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐξασφαλίσιν, ὅταν τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον εἶναι ἐξασφαλισμένα.	...
. 29. Ἐν πλοῖον δύναται δις νὰ λάβῃ ναυτικὸν δάνειον. Ἀναγκαία πρόνοια εἰς τῆτο.	167
. 30. Ἀφ' ὅθεν θάσῃ τὸ πλοῖον εἰς τὸν διωρισμένον τόπον τε, πρέπει νὰ πληρωθῶσι τὰ ναυτικὰ δάνεια.	...
. 31. Σχέδιον ἐνὸς συμφωνητικῆς δανείε ἐπάνω εἰς πλοῖον, καὶ ἐνὸς ἐπάνω εἰς φορτίον.	168

Περί τῶν ἐξασφαλίσεων.

. 32. Αἱ ἐξασφαλίσεις εἶναι ἐσιωδίζατον βοήθημα τῷ ἐμπορίῳ.	170
. 33. Τί πρέπει νὰ θεωρῇ κυρίως ὁ ἐξασφαλιζόμενος.	171
. 34. Τὸ ἐξασφαλιστὸν (πραΐμιον) διορίζεται Α' ἐκ τῆς καταστάσεως τῶ πλοῖς.	...
. 35. Β. Ἐκ τῆ καιρῶ.	172
. 36. Γ. Ἐκ τῆς ἀξιοῦτος τῆ διοικητῆ καὶ τῶν ναυτῶν.	173
)((2	§. 37.

- §. 57. Αἰτία, διατι δὲν εὐρίσκονται πολλὰ καλοὶ ναῦται Γερμανοί. 173
- 38. Περὶ τῷ λεγομένῳ del credere, ὑπὲρ τῷ ἐμπιστεύειν εἰς τὰς ἐξασφαλίσεις. 174
- 59. Κίνδυνος, ἐπικείμενος εἰς τὸν πραγματευτὴν, ὅταν διορί-
ξη εἰς ξένον τόπον νὰ ληφθῇ ἐξασφάλις διὰ τῷ ἀνταπο-
κριτῇ τῷ. 175
- 40. Περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως ἐπὶ τῷ σώματος τῷ πλοῖν. 176
- 41. Περὶ τῷ παραιτεῖν (Abandoniren) τὸ ἐξησφαλισμένον πρᾶγμα. . . 177
- 42. Εἰς ποίας περιστάσεις δύναται νὰ ἀνατραπῇ τὸ συμφωνητικὸν
τῆς ἐξασφαλίσεως. 177
- 43. Περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως ἐπάνω εἰς φανταζόμενον κέρδος. 178

Περὶ Χρεωκόπων.

- 44. Περὶ τῆς ἀβεβαιότητος τῆς τύχης τῶν πραγματευτῶν καὶ
περὶ τῶν συνηθῶν αἰτιῶν τῆς χρεωκοπίας. 180
- 45. Εὐεργεσία, διδομένη ὑπὸ τῆς χρεωκοπίας διὰ τὸν χρεωκό-
πον, συγκρινομένη μὲ τὰς παλαιὰς, ποινίμους νόμους κατὰ
τῶν χρεωστῶν. 182
- 46. Αἱ χρεωκοπίαὶ δύναται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέσσαρας κλάσεις,
Α' εἰς χρεωκοπίαν δολίαν. . . 183
- 47. Β' εἰς χρεωκοπίαν ἐκ προθέσεως. 185
- 48. Γ' εἰς χρεωκοπίαν ἐκ παραμελείας. . . 184
- 49. Δ' εἰς χρεωκοπίαν ἐξ ἀπερισκεψίας. 184
- 50. Περὶ τῶν χρεωκοπικῶν νόμων ἐν γένει. . . 185
- 51. Ἡ κήρυξις τῆς χρεωκοπίας ἔπρεπε κυρίως νὰ βοηθῇ μόνον
τὴν ἐκ κακῶν περιστάσεων δυσυχήσαντα πραγματευτὰς. 185
- 52. Πολλὰ ἐπικίνδυνον εἶναι νὰ δίδῃ τις πίσιν εἰς ἐκείνους τὴν
πραγματευτὰς, οἵτινες εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας των
δύναται νὰ χρεωκοπήσωσιν ἀτιμωρήτως· ἄλλαι αἰτίαι, αἱ
ὁποῖαι αὐξάνουσιν αὐτὸν τὸν κίνδυνον. 186
- 53. Ὡς πόσον θεμελιῦται ἡ πίσις ἐνδὸς πραγματευτῇ ἐπάνω εἰς
πλοσίαν ὑπανδρείαν. 187
- 54. Περὶ τῶν ἀναβλητηρίων γραμμάτων, μορατορίων. 189
- §. 55.

- §. 55. Νέον εἶδος ἀναβλητηρίων, εἰσαχθέν κατὰ τὸ 1799 εἰς Ἀμβούργον διὰ τοῦ ὅ ἐξέτασιν ταχέως. 189
56. Ὁμίλια, ἣν δίδει εἰς τὸν χρηματικὸν ὁμιτὰ τῶν δανεισῶν το συμβιβασμῶς. 190
57. Κατάχρησις γινώσκου ἐκ τοῦ συμβιβασμοῦ. 191
58. Περὶ τοῦ λεγόμενου Σκεπάσματος. 192

Παράρτημα.

Περὶ τῶν ἐμπορικῶν κατασχόν. 194

- Πίναξ Α'. πρὸς σύγκρισιν τῶν ἐμπορικῶν σταθμῶν (ζυγίων) πρὸς τὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. 212
- Πίναξ Β'. πρὸς σύγκρισιν τῶν Λόδρων (Rotolo) κατὰ τόπους πρὸς τὰ δράμια τῆς Κωνσταντινουπόλεως. 215
- Πίναξ Γ'. πρὸς σύγκρισιν τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν σταθμῶν διαφόρων πόλεων καὶ ἐπικρατειῶν πρὸς τὰς ὁκάδας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. 216
- Πίναξ Δ'. πρὸς σύγκρισιν τῶν μέτρων διὰ τὰ ξηρὰ καὶ ῥευστὰ πράγματα, πρὸς τὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέτρα. 222
- Πίναξ Ε'. πρὸς σύγκρισιν τῶν πηχῶν πρὸς τὸν μικρὸν πῆχυν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. 236
- Περὶ τοῦ δεκαδικῆ συστήματος τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν τῆς Γαλλίας. 242

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...
 31. ...
 32. ...
 33. ...
 34. ...
 35. ...
 36. ...
 37. ...
 38. ...
 39. ...
 40. ...
 41. ...
 42. ...
 43. ...
 44. ...
 45. ...
 46. ...
 47. ...
 48. ...
 49. ...
 50. ...
 51. ...
 52. ...
 53. ...
 54. ...
 55. ...
 56. ...
 57. ...
 58. ...
 59. ...
 60. ...
 61. ...
 62. ...
 63. ...
 64. ...
 65. ...
 66. ...
 67. ...
 68. ...
 69. ...
 70. ...
 71. ...
 72. ...
 73. ...
 74. ...
 75. ...
 76. ...
 77. ...
 78. ...
 79. ...
 80. ...
 81. ...
 82. ...
 83. ...
 84. ...
 85. ...
 86. ...
 87. ...
 88. ...
 89. ...
 90. ...
 91. ...
 92. ...
 93. ...
 94. ...
 95. ...
 96. ...
 97. ...
 98. ...
 99. ...
 100. ...

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Ἴσορῖα τοῦ Ἐμπορίου.

Η Ἴσορῖα τῆς ἔμπορίας τῆς Εὐρώπης ἀκολοθεῖ φυσικῶς τὴν χρονολογικὴν διαίρεσιν τῆς πολιτικῆς ἱσορίας. Διότι αἱ αὐταὶ μεταναστεύσεις τῶν ἐθνῶν, αἱ προσενηύσασαι τοσαύτην μεγάλην μεταβολὴν εἰς τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Εὐρώπης, κατετάραξαν καὶ μετέβαλον τότε καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς Εὐρώπης.

Τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀσίας δὲν ἦτον ὑποκείμενον εἰς τὰς μεταβολὰς, τὰς ὁποίας ὑπέφερε τὸ τῆς Εὐρώπης. Ἐπειδὴ μόνον ἡ τῶν Εὐρωπαίων διὰ θαλάσσης ἐκείσε ἐπέλευσις μετέβαλεν εἰς τὴν Ἀσίαν τὴν ποιότητά τε, ἢ τις ἦτον ἑκαταὶ ὁμοία, ὥστε ἐδῶ ἔχομεν νὰ διακρίνωμεν μόνον περὶ παλαιᾶς καὶ νέας ἱσορίας αὐτᾶ.

Ἡ δὲ νεωτέρα ἱσορῖα τῆς ἔμπορίας τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς κόσμου εὐρίσκεται ἀκριβῶς συνδεδεμένη μετὰ τὴν τῆς Εὐρώπης, τὴν ὁποίαν θέλω νὰ διαλύσω ἐδῶ, ὅσον συγχωρεῖ ὁ τόπος.

Τὸ τῆς Περσίας ἐμπόριον ὅσον εἶχε μετὰ τὰς ξένας τόπας, καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον, δὲν ἦτον ποτὲ μεγάλον. Ὁ Ταβερνιέρ λέγει ¹), ὅτι οἱ Ὁλλανδοὶ μετὰ τῶν Ἀρμενίων ποτὲ δὲν ἠμπόρεσαν νὰ συνάξωσιν ὑπὲρ τὰ 1000 σακκία μετάξιον. Κατὰ τὰς παλαιότερας χρόνας, ἐβοηθεῖτο ἡ Εὐρώπη, καὶ ἀκόμη περισσότερον καιρὸν ἡ Ρωσσία καὶ ἡ Πολωνία μετὰ τὰς ἐπιδράσεις τῆς Περσίας.

Α

Καθ'

¹) Ἐν τῇ αὐτῇ κατὰ τὴν Περσίαν περιηγήσει τῷ 1665 ἔτει.

Καθ' ὃν καιρὸν ἐξασίαζον οἱ Πορτογάλλοι τὴν νῆσον Ὁρμης ¹), τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσαν κατὰ τὸ 1507 ἐπροξένησαν ἐν διάμεσον ἐμπόριον ζωηρόν, τῷ ὁποίῳ εἰς κλῶνος ἦτον τὸ Περσικόν. Οἱ Ἀγγλοὶ διώξαντες αὐτοὺς ἐκεῖθεν ἐμβῆκαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ ἐμπόριον ἀντὶ τῶν Πορτογάλων, ἀφ' ἧς πρότερον ἀπὸ τῆς 1550 ἕως τῆς 1615 ἐδοκίμασαν πεντάκις ματαίως νὰ συζήσωσιν ἐν ἐμπορίῳ διὰ τῆς Ρωσσίας εἰς τὴν Περσίαν, τὸ ὁποῖον τότε βέλαια ἐπρεπε νὰ διαβαίη διὰ τῆς Ἀρχαγγέλης. Μετὰ δὲ τὴν κυρίευσιν τῆς Ὁρμης ἠδύνατο νὰ παραιτήσωσιν αὐτὸν τὸν σκοπὸν, ἐπειδὴ συμφωνήσαντες ἔλαβον παρὰ τῇ Σιάχ τῆς Περσίας, εἰς τὸν ὁποῖον παρέδωκαν τὴν Ὁρμης, μεγάλα προνόμια, καὶ πρὸς τέτοις τὸ ἥμισυ τῶν τελωνίς.

Κατὰ τὸ 1741 ἔτος ἐδοκίμασεν ἐκ νέου ἡ Ῥωσικὴ συντροφία τὸν δρόμον αὐτόν. τὸ πρᾶγμα ἐνδοκίμει κάλλιστα, ἐπειδὴ τὸ ἐμπόριον ἠδύνατο τότε νὰ ἐνεργῇ διὰ τῆς Πετροπόλεως, καὶ ἔτι τὸ Περσικὸν μετάξιον νὰ φέρηται εἰς τὴν Ἀγγλίαν ευθηνότερον, παρὰ ὅπῃ ἡμπορεῖ νὰ τὸ φέρῃ ἡ Ἰνδικὴ Συντροφία ²), ἥ τις ἐκ τούτου ἠναντιώθη κατὰ πολλὰ εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον. Ὅτε δὲ μετ' ὀλίγον καιρὸν, μετὰ τὸν φόνον τῆς Ραλλῆ Χάν ἡ Περσία κατήντησεν εἰς θόρυβον, ἐκ τῆς ὁποίας μόλις πρὸ ὀλίγων χρόνων ἠλευθερώθη κατὰ μέρος, ὅλα αὐτὰ πάλιν κατεστράφησαν.

Πρὸς

¹) Ὁρμης νῆσος μικρὰ τῆς Ἀσίας, ὅπου συνέρχονται ὁ Περσικὸς κόλπος καὶ ἡ Ἀραβικὴ θάλασσα, ἀνήκει εἰς τὴν Περσικὴν ἐπαρχίαν Κερμάν. Ἡ ὀχυρωμένη Πόλις Ὁρμης ἔχει καλὸν λιμένα. οἱ Πορτογάλλοι τὴν ἐπῆραν κατὰ τὸ 1507 παρὰ τῷ βασιλεῶς τῆς, καὶ τὴν κατέστησαν καθέδραν τῷ ἐμπορίῳ, τὸ ὁποῖον δὲ αὐτοὶ μὲν ἦτον ἐπικερδές, διὰ δὲ τῶν γείτονας Πέρσας ὀχληρόν. διὰ τούτο ὁ Βασιλεὺς τῆς Περσίας Σιάχ Ἀμπάς, διὰ βοηθείας πλοίων ἐμπορικῶν τῶν Ἀγγλων, ἐπολέμησε τὴν Ὁρμης, καὶ τῷ 1622 κυρίευσας αὐτὴν τὴν ἐρήμωσεν. Ἐκτοτε οἱ Πέρσαι ἔκτισαν νέαν Πόλιν μετὰ πλείον ²) ἢ 4000 οἰκίας. Τὸ ἐμπόριον εἶναι εἰσέτι διὰ τὸν λιμένα πολλὰ μέγαλον, γινόμενον μετὰ πολυτίμους λίθους καὶ μαργαρίτας καὶ ἀρώματα ἢ καὶ ὅπως ὅμως εἶναι τόσον σφοδρὰ, ὥστε οἱ κατοικοὶ διὰ νὰ δροσισθῶσιν, ἐμβαίνεισιν εἰς τὸ νερὸν καθέκαστην ὥρας τινὰς, ἔχοντες ἐπ' αὐτῷ ἰδιαίτερους θαλάμους εἰς τὰς οἰκίας τῶν.

²) Ἡ Ἰνδικὴ συντροφία τῆς Ἀγγλίας συνέζη κατὰ τὸ 1583 ἔτος.

Πρὸς τέτοις ἐδοξίμασε καὶ ὁ Ἀδελφὸς τῆς Χολλεξέιν Φριδερικός ὁ Γ', διὰ τῆς γνωστῆς περιγεγραμμένης ὁδοιπορίας ὑπὸ τῆς Ὀλεαρίε τοιῆτον τι ἐπιχειρήματα. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Σβεκία τότε ἐξεστίαζεν ἀκόμη τὴν Ἰγγερμανλανδίαν, ἤναγκάζετο νὰ συμφωνήσῃ καὶ μετ' αὐτῆς.

Ἔως τόσον εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ δρόμος αὐτὸς ¹⁾ εἶναι διὰ τὸ μέγα ἐμπόριον ὁ φυσικώτατος, καὶ δι' αὐτὴν ἡμπορεῖ νὰ ἀνοιχθῇ πάλιν ἐν παλαιὸν ἐμπόριον τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς μεσαῖας χρόνας ²⁾, δι' αὐτὴν τῶν δρόμων ἐφθασεν ἕως εἰς τὰς Ἰνδίας, καὶ τελέαχισον δύναται δι' αὐτὴν νὰ μετακομισθῶσιν εἰς τὴν Εὐρώπην τὰ προϊόντα καὶ αἱ πραγματεῖαι τῆς βορείης Περσίας, ἣ τις ἀπέχει παρὰ πολὺ ἀπὸ Χαμζὸν καὶ Μπασσοράτο. Τέτο ἀνῆκει εἰς τὰ μεγάλα σχέδια (πλάνας) τῆς Ῥωσικῆς Μοναρχίας ἀπὸ τὸν καιρὸν Πέτρος τῆς Α', καὶ αὐτὸ τὸ σχέδιον ἠδύνατο τῶρα νὰ ἐλθῇ εἰς ἔκβασιν τόσον εὐκολώτερον, ἐπειδὴ ἡ Ῥωσσία εἰς τὸν τελευταῖον τεχνικὸν πόλεμον ³⁾ ἀπέκτησεν ἐντελῶς τὸν ἐλεύθερον πλὴν εἰς τὸν Εὐξείνιον πόinton.

Σημειωτέον δὲ ἐν κεφαλαίῳ, ὅτι τὸ ἐμπόριον τῆς Περσίας ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ, καθὼς καὶ καθ' ὅλην τὴν ἀνατολὴν (Αἰβάντε) πάσχει μεγάλας δυσκολίας, διὰ τὰς βαρεῖς τοῖκας καὶ δι' ἔλλειψιν καμπιαλικῆς ἡμπορίας. Ὁ Ταβερνιέρ περιέγραψεν αὐτὰς τὰς δυσκολίας ἐν τῷ Α' τόμῳ, Βιβ. ε'. Κεφ. κγ'.

Τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον εἰς τὴν Περσίαν, διὰ τὰς ἐπαναστάσεις, δὲν ἡμπόρεσε ποτὲ νὰ λάβῃ καλὴν πρόοδον, μετὰ τὴν ἐδικήν των Ἰνδικὴν συντροφίαν. Κατὰ τὸ 1715 ἔτος, τὸν τελευταῖον χρόνον τῆς ζωῆς Ἀσδοβίκα τῆς ΙΑ' ἦλθεν εἰς Φερσάλλ ⁴⁾ εἰς, ἔτις ὀνομαζόμενος περσικὸς πρέσβυς, καὶ ἔλαβεν ἐντυχίαν (ἀσδιέντζαν) μετὰ πολλὴν λαμπρότητα. κατὰ τὴν εὐκαι-

A 2

ρίαν

¹⁾ Διὰ τῆς Ῥωσσίας εἰς τὴν Περσίαν καὶ Ἰνδίαν.

²⁾ Κατὰ τὸν 11 καὶ 15. αἰῶνα δηλ.:

³⁾ Τὸν κατὰ τὸ 1787 ἀρξάμενον καὶ τῷ 1791 καταπαύσαντα διὰ τῆς ἐν Ἰασσίῳ κλιωθείσης εἰρήνης.

⁴⁾ Versailles Πόλις τῆς Γαλλίας πλησίον τῆς Παρισίας μετὰ λαμπρὰ βασιλικὰ Παλάτια, ὅπου ἐκατοίκουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ Βασιλεῖς τῆς Γαλλίας πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως.

ρίαν αὐτὴν εἶχον μεγάλας ἐλπίδας διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆ εἰς τὴν Περσίαν ἐμπορίας. Ὅμως εὐθὺς ἐγένετο ἄφαντος, καὶ ἀπεδείχθη ἔπειτα ἐντελὲς, ὅτι ἦτον ἀπαταιῶν.

Οἱ Ὀλλανδοὶ ἐμβῆκαν ἔπειτα εἰς τὸ περσικὸν ἐμπόριον, μετὰ τὴν ἀντίστασιν τῶν Ἀγγλῶν, καὶ ἐξαιρέτως διὰ μιᾶς ἐμπορικῆς συνθήκης ἀπὸ τῆς 1652, ἐσυμφώνησαν τὴν ἐλευθέραν εἰσαγωγὴν πραγμάτων εἰς τὴν Περσίαν, ποσότητος ἑνὸς μιλιοῦ. δι' αὐτὰς ὅμως ὑπεχρεώθησαν, νὰ δέχωνται κατ' ἔτος 600 δέματα (μπύλλας) μετὰσιον, μετὰ διωρισμένην τιμὴν. Ἀπεδείχθη δὲ ἔπειτα σαφές, ὅτι οἱ Ὀλλανδοὶ, οἵτινες ἄλλοτε εἶναι εἰς τὸ ἐμπόριον ἀρχίνοες, ἐδὼ ἐζημιώθησαν πολλὰ, διὸ κατ' ὀλίγον παρητήθησαν ἀπὸ ὅλα, ὥστε τὸ δι' ἐκεῖ ἐμπόριον τῶν μόνις συνεποσέτο ὑπὲρ τὰ 100000 φορτῖνια. Ἄν εἴναι ἀληθὲς τὸ ὑπὸ τῆς Σαβαρῆ λεγόμενον ἐν τῷ ἐμπορικῷ αὐτῆς λεξικῷ, ὅτι οἱ Ὀλλανδοὶ ἔπεμπον ἐκεῖσε δέκα πλοῖα μετὰ φορτίον τριῶν ἕως τεσσάρων μυλλιονίων.

Ἐμπόριον τῆς Ἀραβίας.

Αὐτὸ τὸ ἐμπόριον τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐξάδη πολλὰ σημαντικόν. Τῷ 1702 ἔτει, ὅτε κατεσχάθησαν οἱ Πορτογάλλοι εἰς τὸ ἀνατολικὸν τῆς Ἀσίας, οἱ Ἀραβες εἶχον κυριεύσει αὐτὰ τὰ παραθαλάσσια, καὶ εἶχον ἐκεῖ πολλὰ ἐμπορικὰ καταστήματα (Etablissements), τὰ ὅποια ὅμως τὰ ἐπῆραν ἀπ' αὐτῶν οἱ Πορτογάλλοι. Τὸ ἐμπόριον αὐτὸ ἀκόμη καὶ τώρα εἶναι πολλὰ μέγαλον. καὶ ἡ ζυγοσταθμία (Balance) αὐτῆς εἶναι διὰ τὸν τόπον πολλὰ ἐπικερδής, εἰσέτι ἀδιακόπως ὑπάγει κατ' ἔτος δι' ἐκεῖ ἐν πλοῖον ἀπὸ Σαῆς μετὰ φορτίον ἡμίσεως μυλλιονίων ταλήρων. Κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς Σαβαρῆ, ἐν γένει εὐρίσκονται ἐκεῖ τὰ εὐρωπαϊκὰ βασιλικὰ τάληρα, καὶ τὰ ὀλλανδικὰ καὶ βενετικὰ νομίσματα εἰς τοσούτον πλῆθος, ὥστε τῆτο μόνον εἶναι ἱκανὴ ἀπόδειξις, πόσον κερδίζει αὐτὸ τὸ ἔθνος μετὰ τὴν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν.

Ἐπειδὴ ἡ λεγομένη Εὐδαίμων Ἀραβία ἡλευθερώθη κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων, τὸ ἐμπό-

ρίον της έλαβε μεγάλην αύξησιν. προστεθή δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς παρέσης ἑκατονταετηρίδος τὸ κατ' εὐθείαν ἐμπόριον μετὰς τὴν Ἑρωπαϊκὰς Πολιτείας (Στάτα), τὸ ὁποῖον ἐκίνησαν κατὰ πρῶτον πραγματευταί τινες Γάλλοι ἀπὸ τοῦ Σάντ Μάλο ¹⁾. Ἐπειτα κατέστη μονοπώλιον τῆς Γαλλικῆς συντροφίας τῶν Ἰνδιῶν, καὶ πρὸς χάριν αὐτῆς ἐμποδίσθη ὁ καφφὲς τῆς Ἀμερικῆς τῷ 1752 διὰ προσαγῆς βασιλικῆς, καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν Γαλλίαν, ἕως ὅτε ἡ αὐτὴ μετὰ 4 ἔτη ἔλαβε καλλίτερα μέτρα. οἱ Τερκοὶ ἕως τότε ἔβλεπον αὐτὸ τὸ ἐμπόριον μετὰ μεγάλην δυσανεκσίαν, καὶ κατὰ τὸ 1712 ἦλθεν εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐκ μέρους των μία πρεσβεία, διὰ νὰ ἐμποδίσωσιν αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, ἐπειδὴ ὁ καφφὲς τῆς Μόχας (Γεμέν), ἐξ αἰτίας τῶν Γάλλων εἶχε φθάσει εἰς μεγάλην τιμὴν. πλὴν οἱ Ἀραβες δὲν ἐδέχθησαν αὐτὸ τὸ πρόβλημα. Μετὰ ταῦτα ὅμως οἱ Γάλλοι ἔκαμαν τὸν ἐδικόν των καφφὲν τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὴν Τερικὴν ἐπικράτειαν πόσον εὐάρεστον, ὥστε αὐτὸ φέρει μεγάλην ὠφέλειαν εἰς τὴν Γαλλικὴν συγοσαυμίαν τῶ ἐμπορίῳ, καὶ ἕως εἰς αὐτὴν τὴν Ἀραβίαν καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔμαθον νὰ ἀναμιγνύωσι τὸν καφφὲν τῆς Γεμέν μετὰ τὸν τῆς νήσου Βερβόν ²⁾, τὴν ὁποῖαν κακίαν παρομοιάζουσι. Τώρα τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀραβίας εἶναι σχεδὸν ὅλον διάμεσον ἐμπόριον μετὰ τῶν λοιπῶν ἐπαρχιῶν τῆς ἀνατολῆς. Οἱ δὲ Ἑυρωπαῖοι καθολικῶς δὲν κάμνουν μετὰ αὐτὸς πολλὰ συναλλάγματα.

Ἐμπόριον τῆς ἀνατολικῆς Ἰνδίας.

Ἡ ἀνατολικὴ Ἰνδία πάντοτε ἐπλετίσθη ἐκ ζημίας τῶν Ἑυρωπαίων, ἡ δὲ αἰτία εἶναι πολλὰ εὐληπτος. Αἰότι ὁ τόπος τῶ ὁποῖς ἡ γῆ εἰς ὅλας τὰς καιρὰς εἶναι ἐξ ἴσου καρποφόρος, τρέφει τὰς κατοίκους τὴν εὐκολώτερον, παρὰ οἱ βόρειοι τόποι, ὅθεν καὶ ἡ τιμὴ ὅλων τῶν ἐργασιῶν εἶναι πολὺ κατωτέρα. Πρὸς τέτοις ἡ Ἰνδία,

1) Σάντ Μάλο Πόλις τῆς Γαλλίας ἐν τῇ Βρετάνῃ παραθαλάσσιος, ἐπὶ τινος νήσου κειμένη.

2) Βερβόν (Bourbon, Mascaregue, S. Apollonia) νήσος τῆς Αἰθιοπικῆς θαλάσσης πλησίον τῆς νήσου Μαδαγασκάρ πρὸς ἀνατολὰς, ἀνήκουσα τοῖς Γάλλοις.

δία, ἐξαιρεμένων τῶν καιρῶν ἡμῶν, ἐκπαλαι ὀλιγώτερον κα-
τεταράχθη ὑπὸ πολέμων, παρὰ ἡ Εὐρώπῃ. Διὰ ταύτην τὴν αἰ-
τίαν, καὶ διὰ τὴν καλὴν γῆν αὐτῆς σπανίως ὑπέφερον ἡ Ἰνδία
μεγάλας σιτοδείας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐπιβλαβέσονται εἰς τὰ ἐργό-
χειρα.

Καὶ εἰς τὸν καιρὸν ἀκόμη τῶν Ῥωμαίων ἐνεργεῖτο ἐμπόρι-
ον διὰ τῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν Ἰνδίαν μὲ περίτε 120 πλοῖα, τὸ ὁ-
ποῖον τὸς ἐξέρει κατ' ἔτος ἕως 5 μυλλιόνια τοῦ ἡμετέρου νο-
μίσματος, ὡς διηγείται ὁ Πλίνιος, Βιβ. 5. κεφ. κγ'. Αὕτη ἦ-
τον ἀναμφιβόλως ἡ αἰτία τῆς ὀλιγοσύνου τῶ ἀργύρου παρὰ
τοῖς Ῥωμαίοις, οἵτινες φαίνεται ἐπαρακινήθησαν ἐκ τῆς, κα-
τὰ τὴν τρίτην ἐκατονταετηρίδα μετὰ τὴν τῆ Χριστῷ γέννησιν,
νὰ χαράξωσι τὰ νομίσματά των εἰς τοσαύτην ποταπὴν ποιότητα
(ἀγίαρ). Πρῶτον ἐπραγματεύοντο ἐκεῖσε (εἰς τὴν Ἰνδίαν)
τὸ πολὺ μὲ 20 πλοῖα κατ' ἔτος, ἴσως αὐτὸ ἐμπεριείχετο εἰς τὰ
5 μυλλιόνια, τὰ ὁποῖα ἐπλήρωνεν ἡ Ῥώμη εἰς τὴν Ἀραβίαν
διὰ τὰς πραγματείας της. Διὰ τῆτο ὁ Αὐγεστος ἐπιχειρήσθην νὰ
κυριεύσῃ τὴν Ἀραβίαν. Ὁ στρατηγὸς τὸ ὅμως ἦτον ἀτυχὴς ἀπὸ
τῆς ιδίας Ῥωμαῖνος ἐδίδε ἐφθασε βαθύως εἰς τὴν Ἰνδίαν. Ἐπὶ τῆς
βασιλείας τῷ Αὐτοκράτορος Κλαυδίου εἰς ἀπελεύθερος Ῥωμαῖνος
ἀπόσθην ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἕως εἰς τὴν νῆσον Κεϋλὸν, ἢ τις ὀνο-
μάζετο τότε Ταπροβάνη¹⁾, καὶ ἔφερεν ἐκεῖθεν μίαν πρε-
σβείαν μεθ' ἑαυτῷ, δι' ἧς ἔμαθεν, ὅτι καὶ τότε ἦνθαι κατὰ πολ-
λὰ τὸ θαλάσσιον ἐμπόριον τῶν Ἰνδιῶν, καὶ ὅτι ἐκεῖθεν ἔπλειον
ἕως εἰς τὴν Κίαν.

Με

¹⁾ Κεϋλὸν, Σελάν-διβ, ἢ Σεϊλάν, νῆσος τῆς Ἰνδίας πλησίον τῷ πα-
ραθαλασσίῳ τῷ Κορομάνδελ, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου χωρίζεται διὰ τινος
πορθμοῦ. τὸ μέγεθός της εἶναι 1750 τετραγωνικὰ μίλια, τὰ προϊ-
όντα αὐτῆς εἶναι, ὕψρον, οἶνος, σῦκα, ρόδια, χαλαροκάλαμος,
μέλι, ἀρόκαρπος, κερφές, κάρνα κόκκον, μάννα, ταμπάκος,
πίπτερι, καρδάμμον, ζιγγίβερι καὶ ἄλλα ἀρωματικά, ἐξαιρέτως
ἐλκινάμωμον (κανέλα), τῷ ὁποῖῳ ἡ κυριώτερά πατρίς εἶναι ἡ νῆ-
σος αὕτη, ἐνὶ εὐρίσκονται ἐν αὐτῇ ἄγρια δένδρα κασίων ἀρωμα-
τικῶν, ἔβενος, χρυσίου, ἀργύριον, σίδερος, μαργαρίται, πολυτι-
μοι λίθοι κ.τ.λ.

Με τῶν ἔρδομον αἰῶνα, ἡ κακὴ κατὰσσις τῆς Ῥωμαϊκῆ βασιλείας, καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡ κυρίως τις Αἰγύπτου ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, ἔδωκε τέλος εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον. Ἀλλὰ ταχέως ἐγίνε φροσιμώτερον αὐτὸ τὸ γένος, καὶ κατὰ τὴν 10^{ην} ἑκατονταετηρίδα εἰρίσκομεν αὐτὸ τὸ ἐμπόριον πάλιν εἰς κίνησιν. Τότε ὁμως οἱ χριστιανοὶ, ἐξαιρέτως δὲ οἱ Ἑνετοὶ ἐχρῶσαν νὰ ζητῶσι τὴν ἀδείαν παρὰ τῆς Πάπας, διὰ νὰ πλέωσι πρὸς τὰς ἀπείρους.

Κατὰ τὸ 1242, ὅτε οἱ Μамелῆκοι ἐκυρίευσαν τὴν Αἴγυπτον ἐγίνε πολλὰ καλλίτερον, καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἢ τις πάντοτε ἐξέπιπτεν ἐν τῷ εἰς περισσοτέραν πτωχείαν, αὐτὸ ἦτον τὸ ἐπισημότερον, μάλιστα σχεδὸν τὸ μόνον ἐνεργούμενον ἐμπόριον.

Ἐκτὸς τῆς Βενετίας καὶ τῆς Γένεας ἔλαβον μετοχὴν τινα εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον ἐτι καὶ ἡ Μαριλλία καὶ ἡ Μαϊόρκα. Ἐν τῇ Ἰνδίᾳ ἐνεργεῖτο ὅλον σχεδὸν τὸ ἐμπόριον διὰ τῶν Ἀράβων, αἵτινες τότε ἐλέγοντο Μόροι (Μαῦροι). Καὶ οἱ Πορτογαλλοὶ ὁμως εἶχον εἰσχωρήσει πειταχῶς, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν Καντόν¹), καὶ εἰς τὰς Μολέκας νήσους²). εἶναι πιθανὸν ὅτι εἶχον εὖρει ἐτι δύο ὁδοὺς δι' αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, ἀφ' ἑαυτῆς τῆς Αἰγύπτου κατέστησαν ἐπικίνδυνοι. Ἐξ αὐτῶν τῶν ὁδῶν, ἡ μὲν μία εἶναι ἐκείνη, τὴν ὁποίαν καὶ ἄχρι τῆδε ἐνίοτε πορεύονται, διὰ τῆς Περσικῆς κόλπου εἰς τὸ Χαλέπ. Ἡ δὲ ἑτέρα ὁδὸς ἐπὶ γαίνειν ἀνω τῆς ποταμῆς Γάγγης, ἕως τῶν ποταμῶν τῶν ρεόντων πλησίον τῆς Κασπίας θα-

¹) Καντόν (Qancheon, Quan-tschu καὶ κοινῶς Canton) ἡ πρωτεύουσα πόλις τῆς ἐπαρχίας τῆς Κίνας Quantung, καὶ ἡ μόνη ἐμπορικὴ ἀγορὰ, ἡ τις εἶναι ἐλευθέρη διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς, τῆς πραγματευομένης εἰς τὴν Κίναν. Ἡ πόλις κείται παρὰ τὸν Ποταμὸν Τάχω ἡ Τίγρη καὶ περιέχει περὶ πρὶν 150000 κατοίκους, ἐξ ὧν τὸ ἥμισυ μέρος κατοικεῖ εἰς πλοιάρια (βάρκας) καὶ σχηματίζει μίαν πλύνσαν πόλιν.

²) Αἱ Μολέκαι νῆσοι ἐν τῇ Ἰνδίᾳ πλησίον τῆς Ἰσημεριῦς, διαιρῶνται εἰς μικρὰς καὶ μεγάλας· αἱ κυρίως Μολέκαι εἰσὶ: Τρονάτε, Τίδορ, Μοτιρ, Μεχιάν καὶ Βαχιάν. αἱ μεγάλας, ἡ νῆαι Μολέκαι εἰσὶ: Τζελέδες, Γιλῶλο, ἡ χώρα τῶν Παπύων, Ἀμπούνα, Βάνδα, Τίρορ, Τζιράμ καὶ χῶρες, ἡ περὶ αὐτὰς θάλασσα λέγεται Ἀρχιπέλαγος τῶν Μολέκων.

θαλάσσης, καὶ ἐκείθεν πῇ μὲν διὰ ξηρᾶς, πῇ δὲ διὰ τῆς αὐ-
τῆς θαλάσσης.

Αὐτὰς τὰς δρόμους τὰς εἶχον ὁλοκλήρως εἰς τὴν ἔξοσιν των
οἱ Γενεήνσιοι (Γενεβέσιοι), καὶ ἦσαν κύριοι τῆς Τρίβης, τῆς
χίσιον τῶν ἐπισημοτέρων πόλεων ταύτης τῆς χερσονήσου¹),
Οἱ λοιποὶ δύο δρόμοι ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἔξοσιν
τῶν Ἑνετῶν.

Ἡ μεγάλη μεταβολή, τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν ἡ γενομένη
ὑπὸ τῶν Πορτογάλλων εὐρεσις τῆς κατ' εὐθείαν πλὴς διὰ τὴν
Ἰνδίαν εἶναι γνῶσῃ. Οἱ Πορτογάλλοι ἐράνησαν πανταχῶς κυ-
ριευταί· μὲ αὐτὸ τὸ μέσον ὅμως δὲν ἀπέκτησαν τὸ ἐμπόριον
κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Εἰς τινὰ μέρη ἡγαγκάσθησαν νὰ ἐν-
χαρισηθῶσιν εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τὸ ἐμπόριον αὐτὸ τὰ
λοιπὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης διὰ τῆς στρατιῶν καὶ διὰ τῶν ἐκεί-
κατασηθειῶν διοικήσεων (Fakoreyen). Ἐχρεώσθη ὅμως νὰ ἀρέ-
σκωνται εἰς τὰς τιμὰς τῶν πραγμάτων, καθὼς μετεβάλλοντο
ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν.

Εἰς ἄλλας τόπους ἴσχυσαν νὰ ἀρπάσωσι πᾶσαν ἔξοσιν εἰς
τοσῶτον βαθμὸν, ὥστε διώρισαν τιμὰς εἰς τὰ προϊόντα καὶ εἰς
τὰ ἐργόχειρα, κατὰ τὴν θέλησίν των. Πολὺν χεῖρον συνέβη εἰς
τὰς νήσους Μολέκας, τὰς ὁποίας κατεκράτησαν πολλὰ πρῶϊμα,
διότι τρῶντι καὶ τὰ Προϊόντα αὐτῶν τῶν νήσων εἰς τὴν τότε
ἀγάπην τῶν ἀρωματικῶν ἦσαν τὰ ἐσιωδέστερα εἰς πᾶσαν τὴν Ἰν-
δίαν. Ἡ Ἰσπανία φθονῶσα αὐτὰς διὰ τὰ ἀποκτήματά των, ἐ-
ξῆτει κατὰ τὸ 1520 νὰ τὰ ἀρπάσῃ ἀπὸ αὐτὰς, διὰ τῆς γνῶσεως Μα-
γελάνε. Αὐτὰς ἄμως ἐχρονεύθη εἰς τὰς Φιλιππινὰς νήσους, καὶ
ἡ ἐξαποστολή ἐμεινεν ἀκαρπός.

Μετὰ ταῦτα ἐράνη δεύτερος στόλος Ἰσπανικὸς, καὶ εἴλκευσεν
εἰς τὸ μέρος τινὰς τῶν βασιλέων τῶν Μολέκων, δυσαρρεσημέ-
της ὄντας πρὸς τῆς Πορτογάλλας. Τέλος πάντων τῇ 1521 ἐγέ-
μετο συμβιβασμός, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ Αὐτοκράτωρ Κάρολος
ὁ Ε' ἐδανείσθη κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπὸ τὴν Πορτογαλίαν
ποσό-

¹) Ἰσως τῆς Κριμαίας.

ποσότητα τινὰ χρημάτων, καὶ ἔδωκε δι' αὐτὰ ὑποθήκην τὰς Μολένας. Ἐν ἔτει 1581 ἦλθον αὐτὰ τὰ νησία ὁμῶς μετ' αὐτὸν τὸν θρόνον τῆς Πορτογαλλίας εἰς τὴν ἐκβασίαν τῆς Ἰσπανίας. Οἱ Ἰσπανοὶ ὁμῶς δὲν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ὑπερασπισθῶσι τὰ ἐκτεταμένα ἀποκτημένα τῶν Πορτογάλων, ἐναντίον τῶν Ὀλλανδῶν, οἱ τινες κατ' ἀρχὰς τῆς δεκάτης ἐβδόμης ἐκατονταετηρίδος κατεκάθισον ἐκεῖ. Αἱ Μολέκαι ἐκυριεύθησαν ὑπ' αὐτῶν κατ' ὀλίγον μετ' τὴν καλὴν θέλησιν τῶν ἐγκατοίκων, καὶ τελευταῖον ἐδιώχθησαν ἐκεῖθεν οἱ Πορτογάλλοι βιαίως. Ἀπὸ τῆς 1600 ἕως τῆς 1641 ἔχασαν οἱ Πορτογάλλοι τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῶν ἐν τῇ Ἰνδία κατασημάτων αὐτῶν, καὶ τελευταῖον καὶ τὴν Μαλάκκαν¹). Ἐλευθερωθεῖσα δὲ ἡ Πορτογαλλία ἀπὸ τῆς Ἰσπανίας διὰ τῆς οἴκτου Βραγάντζα ἔκαμε δεκαετὴ ἀνακωχὴν μετὰ τῆς Ὀλλανδίας, τὴν ὁποίαν ὁμῶς ἠθέτησαν εἰς τὴν Ἰνδίαν οἱ Ὀλλανδοί, καὶ ἔπειτα ἕως τῆς 1665 ἐκυρίευσαν τὴν Κεϋλὸν, καὶ ὅλες τὰς λοιπὰς τόπας τῶν Πορτογάλων πλὴν τῆς Γόας²).

Μετὰ τῆτο ἄρχισαν καὶ τὰ λοιπὰ διὰ θαλάσσης ἐμπορευόμενα ἔθνη νὰ καθιζάνωνται ἐκεῖ, ἐξ ὧν μόνη ἡ Σβεκία δὲν ἔχει ἐκεῖ ἴδιον κτῆμα καὶ γῆν.

Ἐδῶ ἀρμόζει νὰ παραζησωμεν γενικῶς τὴν πρὸ τῆς παρόντος πολέμου κατάστασιν τῆς Ἰνδικῆς ἐμπορίας³). Αὐτὸ εἶναι:

Α'. Ἐμπόριον ἀποκλειστικὸν⁴) εἰς τόπας ὑποταχθέντας. Τῆτο τὸ ἔχει κυρίως οἱ Ὀλλανδοὶ μόνοι, καὶ μάλιστα μόνον διὰ τὰς ἀρωματοφόρους νήσους, καὶ διὰ τὴν Κεϋλὸν. ἐκείναι εἰσὶ πολὺ ἐκτεταμέναι, καὶ δὲν δύνανται νὰ τὰς κρατήσωσι κατὰ τὸ

B

δύον.

¹) Μαλάκκα Χερσονήσος τῆς Ἰνδίας πέριχ τῆς Γάγγης, νῦν ἐκβασίζεται τὸ ἐκεῖ ἐμπόριον καὶ ἡ πόλις Μαλάκκα ὑπὸ τῶν Ὀλλανδῶν.

²) Γόα πόλις ὀχυρὰ ἐπὶ τῇ δυτικῇ παραθαλασσίᾳ τῆς Δεκάν, ἐν τῇ χερσονήσῳ τῆς Ἰνδίας ἐδῶθεν τῇ Γάγγει ἐπίτινος μικροῦ νησιῦ, τὸ ὁποῖον σχηματίζεται ἀπὸ δύο βραχίονας τῆς θαλάσσης. εἶναι ἡ πρωτεύουσα πόλις τῶν ἐν τῇ Ἰνδία ἀποκτημάτων τῶν Πορτογάλων, καθόδρα τῆς Διοικητῆς καὶ ἐνὸς Ἀρχιεπισκόπου.

³) Δηλαδή πρὸ τῆς 1801 ἔτους.

⁴) Ἀποκλειστικὸν ἐμπόριον λέγεται ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ ἔθνος τι εἰδίως, καὶ ἀποκλείει πᾶν ἄλλο ἔθνος ἀπ' αὐτοῦ.

δέν. Διὰ τὸτο φθονῶντες ἢ φοβέμενοι, μήπως τὰ ἐξοισίω-
σιν ἄλλα ἔθνη, ἐξεργάζωσαν ὅλα τὰ ἀρωματικὰ φυτὰ καὶ δέν-
δρα, ὥστε μόνον εἰς τὴν Βάνδαν συγχωρεῖσι νὰ φυτεύωνται τὰ
μοσχοκάρνα, εἰς δὲ τὴν Ἀμποϊναν μόνον τὰ καρυόφυλλα
(γαρόφαλα). πρὸς τέτοις οἱ κάτοικοι δὲν ἔχουσι τὴν ἄδειαν νὰ
ἐργάζωνται ἐργόχειρόν τι διὰ τὸν ἑαυτὸν τῶν, καὶ αὐτὰ τὰ ὀ-
λίγα χρήματα, τὰ ὅποια λαμβάνουσι διὰ τὰ ἀρώματά των εἰσρέουσι
πάλιν εἰς τὴν Συντροφίαν δι' ἄλλας πραγματείας τῆς Ἰνδίας,
καὶ διὰ ζωοτροφίαν. Πρῶτον ἦσαν ἡ Βάνδα καὶ ἡ Ἀμποϊ-
να ἐκεῖνο ὅπερ ἦσαν ἡ Βενετία καὶ ἡ Γένοα διὰ τὴν Εὐρώπην.
Ἡ ἀπόκτησις ὅμως αὐτῶν τῶν νήσων δὲν ἦτον εἰς τὰς Ὀλλαν-
δὸς ποτὲ ἀσφαλές. Οἱ Πορτογάλλοι ἠγωνίσθησαν δι' ἐνὸς δεκα-
πενταετὸς πολέμου ἀπὸ τῆς 1688 ἕως τῆς 1703 νὰ καθυποτάξωσιν
εἰς τὴν ἐξουσίαν των τὴν νῆσον Μακάο ¹⁾, καὶ ἐκράτησαν ἐ-
πὶ αὐτῆς μέρος τι. Κατὰ τὸ 1768, ὅτε ὁ Βεργαινβίλλ, διέπλεεν
αὐτὲς τὰς τόπας ²⁾, Ἡ μεγάλη νῆσος Χαράμ εἶχεν ἀποτινάξῃ
τὸν ζυγὸν τῶν Ὀλλανδῶν, ἐπειδὴ δὲν ἤθελον οἱ κάτοικοι νὰ ἀφή-
σωσι νὰ ἐκρῆζωθῶσιν εἰς τὸν τόπον των τὰ τελευταῖα ἀρωμα-
τικὰ φυτὰ. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐφάνησαν εἰς αὐτὰς τὰς
νῆσους καὶ Ἀγγλικά πλοῖα, τὰ ὅποια ἐμβάντα εἰς τὴν Βαταβίαν ³⁾
ἔδεικνυν σημεῖα (πρόβας) ἀπὸ τὰ ἐκεῖ ἀγορασμένα ἀρωματικά.
Ἐκτοτε λέγεται, ὅτι μετεκομίσθησαν εἰς τὴν Γαλλικὴν νῆσον ⁴⁾,
ἐκ τῶν ἀρωματικῶν φυτῶν καὶ ἐτελεσφόρησαν.

Οἱ Ὀλλανδοὶ ἐπῆραν παρὰ τῶν Πορτογάλων τὴν νῆσον
Κεϋ-

¹⁾ Μακάο (Macao) νῆσος τῆς Κίνας, ἐφ' ἧς ἡ ὁμώνυμος περίφημος
ἐμπορικὴ πόλις πλησίον τῆς Καντὸν, ἐνθα ἔχουσιν οἱ Πορτογάλλοι
ἐν περιορισμένον κατάστημα ἐμπορικόν (Etablissement).

²⁾ Ὁ Βεργαινβίλλ Γάλλος ἤρξατο τὸν περίγειον πλῆν αὐτῆ τῶν (1766).

³⁾ Βαταβία πόλις μεγάλη τῶν Ὀλλανδῶν ἐν τῇ Ἰνδία, ἐπὶ τὸ βορεῖον
περιβαλάσσειον τῆς νήσου Σάβας, ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κατοικεῖ τὸ
Ὀλλανδικὸν βουλευτήριον τῆς Ἰνδίας, καὶ ὁ γενικὸς Διοικητής.

⁴⁾ Ἡ Γαλλικὴ νῆσος Isle de France καλυμένη, κεῖται πλησίον τῆς
Μαδαγασκαροῦ, τὰ προϊόντα αὐτῆς εἶναι, κόκκοι, ὠρεῖοι ψιττακοὶ,
μεγάλαι χειλῶναι καὶ ὠρεῖος ἔβαινος (ἄμπανσι), ὅς τις γίνεται
τόσον πολὺς, ὥστε δύναται οἱ Γάλλοι νὰ προμηθεύωσι μὲ αὐτὸν
πᾶσαν τὴν Εὐρώπην.

Κεϊλόν, με τὰς ὁποίας ἦσαν οἱ ἐγκάτοικοι πολλὰ δυσαρεστημένοι. Ὁ ξυγὸς ὅμως, τὸν ὁποῖον ἠναγκάζοντο νὰ βασιλεύσῃν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ὀλλανδῶν, δὲν ἦτον ἐλαφρότερος. Αἰτὴ ἡ ὑποταγὴ κατέστη μᾶλλον σκληροτέρα, ὅτε ἐτόλμησαν νὰ ἀποστατήσωσι κατὰ τῶν Ὀλλανδῶν.

Ἡ Σεμάτρα ¹⁾ ἐκυριεύθη κατὰ τινὰ ὅμοιον τρόπον ὑπὸ τῶν Ὀλλανδῶν. κατὰ τὸ 1688 κατεστράθησαν οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τινὰς ἐπαρχίας αὐτῆς τῆς νήσου, δι' ὧν ἀπήλαυσαν οἱ ἐγκάτοικοι πλείονα ἐλευθερίαν.

Εἶναι κοινῶς γνωστὸν, πόσῃν πρόοδον ἔκαμαν ἤδη οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τὴν Ἰνδιάν. Αὐτοὶ κυριεύσαν ἐκεῖ μεγάλα βασίλεια, καὶ ἡμπορεῖ τις ἐν ἀληθείᾳ νὰ εἰπῇ περὶ αὐτῶν, ὅτι ἀφ' ὅτε ἐξήλθον τὸν Τίπο Σαῖπ, εἶναι σχεδὸν ἀνεξάρτητοι κύριοι πασης τῆς Ἰνδίας, καὶ ὅτι ἤρπασαν τὸ ἐκεῖ ἐμπόριον ὁλόκληρον.

Β.) Ἐμπόριον ἀποκλειστικὸν εἰς πολιτείας ὅλως ἀνεξαρτήτες. Τέτῃ τῇ ἐμπορίᾳ τὸ μόνον παράδειγμα εἶναι τὸ εἰς Ἰαπωνίαν ἐμπόριον τῶν Ὀλλανδῶν, τὸ ὁποῖον ἀπέκτησαν ἀπὸ τῆς 1641 ἔτῃς, μετὰ τὸν τέλειον διωγμὸν τῶν Πορτογάλλων ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπικρατείας.

Ἡ Γαλλία εἶχε κατορθώσει νὰ ἀποκτήσῃ ἐν τοιαύτῳ ἀποκλειστικὸν ἐμπόριον μὲ τὸ βασίλειον τῆς Σιάμ ²⁾, ὅτε κατὰ τὸ

B 2

1685

¹⁾ Σεμάτρα νήσος τῆς Ἰνδίας μεγάλη, κειμένη ὑπὸ τὴν γραμμὴν τῆς Ἰσημερινῆς. ἀπὸ τὸ δυτικὸν μέρος πλησιάζει εἰς τὴν Μαλάκκαν καὶ εἰς τὴν νήσον Βόρνεο, καὶ ἀπὸ τὸ βορειοδυτικὸν ἄνωθεν τῆς Ἰάβας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρίζεται διὰ τινος Πορθμοῦ Σύνδα ἢ Σόνδα καλυμένης ἐδῶ ἔχει ἡ τῶν Ἀγγλῶν Ἰνδικὴ συντροφία τὸ πρωτεῶον ἐμπορικὸν κατὰστημα (Etablissement) καὶ διοίκησιν, ἣτις ἐξήρτηται ὁμολογῶν ἐκ τῶν ἐν Δόνδρα 24 Δουκιῶν.

²⁾ Σιάμ ἢ Σιάγγ Βασίλειον ἐπὶ τῆς πέρας τῆς Γάγγης Ἰνδικῆς Χερσονήσου, συνορίζεται πρὸς ἀνατολὰς εἰς τὴν Τυρκίαν, Κοχινίνα, καὶ Καμπόυα, πρὸς νότον, εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς τὴν Μαλάκκαν, πρὸς δυσμὰς, εἰς τὸ Πιγὰ, καὶ πρὸς βορρᾶν εἰς τὸ Λάος· τὰ προϊόντα τῇ τόπῃ εἶναι: χρυσίον, ἀργύριον, χαλκός, σίδηρος, μόλιθος, ἐπίπλατος, ἑλέφαντες, δέσματα ζώων, γεμμιλὰκ κ.τ.λ. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα Γραικοὶ τινες ἐμποροὶ Κωνσταντῖος Φαβλῆνιος ἔλαβον τασαίτην χώραν εἰς τὴν αὐτὴν τῇ Βασιλείᾳ τῆς Σιάμ ὥστε διὰ διαφόρων πειραγμῶν ἐξαντάσθη νὰ λάβῃ τὸν θρόνον,

1685 ὁ Βασιλεὺς φρονῶν τὰ τῶν Γάλλων, καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν μεγιστάνων ἔγιναν χριστιανοί. Ἀμέσως ὅμως συνέβη ἐπανάστασις, ἣ τις κατέσβεσεν αὐτὴν τὴν ἐλπίδα.

Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἐπραγματεύθησαν οἱ Ὀλλανδοὶ ἕως τῆς 1685 μὲ μεγάλην ἐλευθερίαν. Ἐξέλλον κατ' ἔτος ἐκεῖ ἕως 7 πλοῖα, τῶν ὁποίων τὸ φορτίον συνεποσθετο εἰς 6 Μιλλιόνια φιορίνια. Ἐκτοτε ὅμως τοῖς συγχωρεῖται νὰ ξέλλωσιν ἐκεῖ μόνον δύο μεγάλα, ἢ τρία μεσαῖα πλοῖα, καὶ τὸ φορτίον αὐτῶν νὰ μὴ ὑπερβαίνει τὰ 1,500,000 φιορίνια. Ἀπὸ δὲ τῆς 1715 τὸς περιορίσαν ἔτι πρὸς ὀλίγον. Δὲν ἔχουσιν ἄδειαν νὰ πωλῶσι τὰς πραγματείας των δι' ὑπερθεματισμῶ (μεζατίς), ἀλλ' ὀφείλουσιν νὰ εὐχαριζῶνται εἰς τὸ νὰ διορίζηται ἡ τιμὴ των, ὑπὸ ἀνθρώπων τῆς ἐξουσίας.

Οἱ Ἰαπωνοὶ περιορίσαν καὶ τὸς Κινέζους κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον, οἵτινες ἀπὸ τῆς 1714 ἐπιτρέπονται νὰ πραγματεύονται μόνον εἰς τὴν πόλιν Ναγκαζάκη ¹⁾ καὶ κατ' ἔτος μόνον μὲ 50 πλοῖα, ἐν ᾧ πρὸ τῆς ἡδύνατος νὰ ἔρχονται ἐκεῖ μὲ 70 πλοῖα.

Γ') Ἐμπόριον μικτὸν καὶ ἐλεύθερον πάντων τῶν ἔθνων. Οἱ Εὐρωπαῖοι ἀναγκάζονται νὰ καθισθῶσι κατὰ τινας Ἰνδικὰς Πολιτείας, μᾶλλον ἢ ἑλαττον ἐλευθέρους, ἐμπορικὰ καταστήματα πρὸς βοήθειαν τῆς ἐμπορίας των, καὶ κατὰ μέρος, ὀχυρώματα. Αὐτὸ τὸ ἐμπόριον ἐνεργεῖται:

- 1) εἰς τὸ παραθαλάσσιον τῆς χερσονήσου ἐδῶθεν τῆς Γάγγης.
- 2) εἰς τὴν Βεγγάλην ²⁾.
- 3) εἰς τὴν Κίνα.

Δ'

ἠθελε τῶν Γάλλων, ἐπισυνάψεως δὲ ἐπαναστάσεως τῷ λαῷ, διὰ τὸν νεωστὶ εἰσαχθέντα χριστιανισμόν διὰ τῶν Ἰησουλῶν, ὁ μὲν ἀσθενὴς Βασιλεὺς μὲ φόβους ἀπεπνίγη, ὁ δὲ Γραικὸς ἐφανεύθη.

- 1) Ναγκαζάκη πόλις τῆς Ἰαπωνίας ἀνοικτὴ ἐπὶ τῆς νήσου Κιουσίου μὲ λιμένα. Οἱ ἐκεῖ ἐρχόμενοι ξένοι ὀφείλουσιν νὰ διατρίδωσιν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ φυλάττονται μὲ μεγάλην προσοχὴν.
- 2) Βεγγάλη ἐπαρχία μεγάλη τῆς Ἰνδίας, ποτιζομένη ὑπὸ τῷ Ποταμῷ Γάγγη, τελευτᾷ τὸ πάλαι ὑπὸ τὸν μέγαν Μογὸν καὶ διοικημένη ὑφ' ἐνὸς Ναβῶβ ἢ ὑπὸ βασιλέως. Κατὰ τὸ 1765 ἐαναιρεῖται ὑπὸ τῆς Ἰνδικῆς συντροφίας τῶν Ἀγγλων, καὶ νῦν εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν τυραννικὴν δεσποτείαν των.

Α' Ἐμπόριον διάμεσον ἐν αὐτῇ τῇ Ἰνδία ἀπὸ ἑνὸς ἔδινε πρὸς ἄλλο. Αὐτὸ τὸ ἔμπόριον τὸ ἐνεργεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὐτῇ ἡ συντροφία τῆς Ἰνδίας.

Αἱ φιλιππικαὶ νῆσοι ἔχουσιν ὡσαύτως μέγα ἔμπόριον διάμεσον μὲ ὅλες τὰς τόπας τῆς Ἰνδίας, κατ' ἐξοχὴν δὲ μὲ τὰς Κινέζας οἵτινες διαβαίνουσιν ἐκεῖθεν, εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ προξενῶσι μεγάλην βλάβην εἰς τὴν πώλησιν τῶν πραγματειῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἐν γένει δὲ περὶ τῆς ἐμπορίας τῆς Ἰνδίας τέτο εἶναι ἀληθές καὶ τοῖς πᾶσι γνωστον, ὅτι αὐτὸ ἀποστρεφί τας Εὐρωπαϊκὰς κατ' ἔτος ἀπὸ πολλὰ μιλλιόνια ἀργυρίᾳ, τὰ ὅποια ἡμπορῶσιν αὐτοὶ καὶ τὰ κερδήσῃσι κατὰ πάντα τρόπον ἀπὸ τῆς Ἀμερικῆς. Αἱ πολιτεῖαι ὅμως, αἱ ἐνεργῶσαι αὐτὸ τὸ ἔμπόριον, κερδαίνουσι μὲ ζημίαν τῶν μὴ δυναμένων, ἢ μὴ ἐπιτρεπομένων καὶ τὸ ἐνεργήσῃσι.

Μ' ὅλον τέτο παρηγορέμεθα, ὅτι τὸ ἐν τῷ ἔμπόριῳ τέτω κέρδος τῆς Ἰνδίας μᾶλλον ἐλαττῆται παρὰ αὐξάνει. Ἐπειδὴ ζημιῆται πολλὰ, Α' εἰς τὸ ἐξόδευμα (πώλησιν) τῆ βαμπακίς, ἐξ αἰτίας τῆ βαμπακίς τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Μακεδονίας, καὶ Β' εἰς τὰ κατεσκευασμένα βαμπακένεια πανία (Cattunes), ἐξ ὅτε τὰ τῆς Εὐρώπης τυπωτήρια τῶν κατιενίων (τζιτίων) ὑπερέβησαν τὰ τῆς Ἰνδίας καὶ τῆς Κίνας κατὰ τὰ σχέδια, τὴν νοσιμὰ καὶ τὴν διάρκειαν τινῶν χρωμάτων. Γ' Τὸ Ἰνδικὸν μτάξιον ἔρχεται τώρα ὀλιγώτερον εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐξ ὅτε ἠΐξησε παρ' ἡμῖν τόσον πολὺ ἢ οἰκονομία τῆ μεταξίς. Δ' Τὰ φαρφεριὰ φέρονται τώρα ἐκεῖθεν ὡς ἔρμα (σαβέρα) τῆ πλοῖς. Ε' Ἡ πώλησις τῶν αρωματικῶν ἐλαττῆται κατὰ πολλὰ εἰς τὴν Εὐρώπην, διὰ τὴν τῆ τρόπε τῆ ζῆν ἀλλοίωσιν, καὶ ἡ Ἀμερικὴ φέρει τώρα τὰ πλείονα εἶδη τῶν αρωμάτων. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἠδίδαντο ἀντ' αὐτῶν οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ κάμνωσι πολὺ κέρδος διὰ τῆς καταλλαγῆς τῆ ἀργυρίᾳ τῶν μὲ τὸ χρυσίον, τὸ ὁποῖον τότε ἦτον εἰς τὴν Εὐρώπην 15 ἀκίς τιμιώτερον τῆ ἀργυρίᾳ. τώρα δὲ ἐκεῖ τόσον πλησιάζει εἰς τὴν ἀναλογίαν τῆς Εὐρώπης, ὡς τὰ ἔξοδα, ὁ ναῦλος καὶ ἡ ἐξασφάλισις (σιγροῖα) ἀρπάζουσιν ὅλον τὸ κέρδος.

Ἡ Κίνα ἐπεσκέφθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ τῶν Πορτογάλων κατὰ

κατὰ τὸ 1517 ἀπὸ τὸ Μαλακκὸ. Ἐπειτα κατεσάθησαν ἐπὶ τὴν Μακάο, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξήλθεν οἱ Ὀλλανδοὶ γὰρ τὰς ἀποδιώξωσι, δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως γὰρ τὸ κατορθώσωσι. Ἀλλ' ἔκτοτε ἔχουσι πάλιν οἱ Κινέζοι τὴν ἐξουσίαν, καὶ τὰ ἐκεῖ ἐρχόμενα πλοῖα πρέπει νὰ ὑποφέρωσιν ἀπὸ αὐτὰς εἰς τὰ τῷ τελωνίῳ ὅσα τοῖς κάμνεσιν.

Οἱ Ὀλλανδοὶ ἐξουσίαζον ἐτι τότε τὴν νῆσον Φορμόζαν¹), τὴν ὁποίαν ἐπῆραν ἀπ' αὐτῶν οἱ Κινέζοι κατὰ τὸ 1661. Οἱ Πορτογάλλοι τῷ 1680. κατώρθωσαν, ὥστε ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας τοῖς ὑποσχέθη ἐν τανὶ συνθήκῃ τὸ ἀποκλειστικὸν ἐμπόριον, κατὰ τὸ 1685 ὅμως ἀναίρεσεν ὁ αὐτὸς τὴν συνθήκην ἐκείνην δι' ὅλε, καὶ ἔδωκεν εἰς ὅλες τὰς Εὐρωπαῖας ἐλευθερίαν τῷ ἐμπορίῳ. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν οἱ Ἰησῆται εἶχον ἀποκτήσει τοσαύτην εὐνοίαν εἰς αὐτὴν τὴν αἰλὴν, ὥστε ἂ μόνον ἐπετρέπετο αὐτοῖς νὰ κηρύττωσι τὴν θρησκείαν των ἐλευθέρως, ἀλλ' εὐρίσκοντο καὶ εἰς τὴν αἰλὴν εἰς διαφορὰς ὑπηρεσίας, εἰς τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται νῆς καὶ παιδεία. Ὁ τότε Βασιλεὺς τὰς εἶχεν εἰς εὐνοίαν ἕως τῆς τελευτῆς τε. Ὅτε ὅμως οἱ Δομινικάνοι ἐπρόξενησαν ταραχὰς, καὶ ὁ Πάπας ἀνακατάσθη ἐν αὐταῖς μὲ τὰς βέλλας τε, αἱ ὁποῖαι ἔφερον σκάνδαλον εἰς τὰς νόμους τῷ Βασιλεῖ, περιώρισε αὐτὸς ὁ ἴδιος τὰς Μισσιοναρίους²), καὶ ὁ διάδοχός τε ἂ μόνον τὸν χριστιανισμόν ἐξῆλειψεν ἀπὸ τὴν Κίναν, ἀλλὰ πρὸς τῆτοις ἀπηγόρευεν εἰς ὅλες τὰς ξένας τὴν εἴσοδον εἰς τὸ Βασίλειον, καὶ περιώρισε τὸ θαλάσσιον ἐμπόριον μόνον εἰς τὸν λιμένα τῆς πόλεως Καντόν.

Τὸ ἐπὶ τὴν Κίναν ἐμπόριον ἀφαιεῖ ἀπὸ τῶν Εὐρωπαϊῶν πλει-

¹) Φορμόζα (Formosa) Κιν.: Ταϊ Ουάν" νῆσος μεγάλη ἐν τῇ Ἀσιατικῇ θαλάσῃ, μετὰ τῆς Ἰαπωνίας, τῆς Κίνας καὶ τῶν Φιλιππικῶν νήσων" τὸ πάλαι τὴν ἐξουσίαζον οἱ Ἰαπωνοὶ, εἴτα οἱ Ὀλλανδοὶ καὶ ἀπὸ τῷ 1685 τὴν ἐξουσίαζουσιν οἱ Κινέζοι. τὰ προΐοντα αὐτῆς εἶναι "Ορίζον (ρίζι) πολὺ, ζαχαροκάλαμος, ταβάκος, ἄλλας, βερμπάκιον κ. τ. λ.

²) Μισσιονάριοι λέγονται οἱ ἀπόστολοι τοῦ Πάπα, οἵτινες ἀποστέλλονται εἰς διάφορα μέρη τῆς γῆς, ἵνα κηρύττωσι τὸν χριστιανισμόν καὶ νὰ ἐπιτρέψωσι τὰς ἀλλοθρήσκους.

πλειότερα χρήματα, παρὰ τὸ ἐπὶ τῆς λοιπῆς Ἰνδίας. Διότι πρὸς τοῖς πολλοῖς εἶδεσι τῶν πραγματειῶν, τὰ ὅποια ἔχει ἡ Ἰνδία προστίθεται ἔτι εἰς τὴν Κίνα τὸ τέϊ (τζάι). Τώρα τὸ φαρφερίον τῆς Κίνας ἀποβάλλεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὰ εἶδη τῆ ἐμπορίας τῆς. Τὸ Εὐρωπαϊκὸν φαρφερίον ὅμως εἶναι ἐσιωδῶς διαφορετικὸν ἀπὸ τὸ τῆς Κίνας.

Οἱ Κινέζοι κατασκευάζουσι τὸ ἐδικὸν των ἀπὸ δίω εἶδη γῆς, ἐξ ὧν ἡ μία ποτὲ δὲν μεταβάλλεται ἐν τῷ πυρὶ εἰς ὕelon, καὶ ἐπομένως τὸ μίγμα ἀμφοτέρων μένει ἀτελής τις ὕelos, ἀφ' ἧ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν φωτίαν, τὸ ὅποιον δὲν δύναται λοιπὸν νὰ διαφράγῃ ἀπὸ αἰφνιδίου καύσιν. Οἱ δὲ Εὐρωπαῖοι, μὴ δυνάμενοι νὰ εὐρωσιν ὡς ἐκεῖνοι τὰ εἶδη τῶν γαιῶν, μεταχειρίζονται εἰς αὐτὸ εἶδη γῆς καὶ λίθου, τὰ ὅποια ἤθελον μεταβληθῇ εἰς ὕelon, εἰς δὲν ἤξευρον νὰ μετριάσωσι τὸ πῦρ.

Μ ὅλον ὅπῃ ἡ Κίνα εἶναι μία χώρα, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ πολυτέλεια εἶναι πολλὴ μεγάλη, καὶ τὰ χρήματα πάμπολλα, πλην πολλὰ ὀλίγα χρειάζεται ἐκ τῶν πραγματειῶν τῆς Εὐρώπης. Αὐταὶ δὲν εἶναι μὲν ἀπηγορευμένοι ἐκεῖ, καὶ τόσον δὲν ἀποσρέφονται τὴν ἐν αὐταῖς φαινομένην νοσιμάδα, ὥστε ὁ Αὐτοκράτωρ Κινεοὶ, ὅταν ἐλάμβανεν εἰς τὰς χεῖράς τε κρυφίως τεχνητόν τι ἔργον εὐρωπαϊκόν, τὸ ἔδιδε μετὰ χαρᾶς εἰς τὸ Πεκὶν καὶ τὸ ἐμμεντο, διὰ νὰ ἡμπορῇ ἔπειτα μὲ αὐτὸ νὰ καυχᾶται πρὸς τὴς Ἰησιῖτας, ὅτι οἱ ὑπῆκοοί τε πρὸ πολλῆς κατασκευάζον τοιαῦτα. Εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ὅμως, ὁ τρόπος τῆ ζῆν καὶ τὰ ἥθη, εἶναι τοσούτον διωρισμένα ὑπὸ τῶν νόμων πρὸ χιλιάδων ἐτῶν, ὥστε ἐδεῖς νεωτερισμός (μόδα) καὶ καμμία χάρις τῆς καινότητος δὲν δύναται νὰ φέρῃ εἰς μεγάλην ζήτησιν πραγμάτων, εἰς τὰ ὅποις τὴν χρῆσιν δὲν εἶναι ὁ Κινέζος συνειθισμένος. Τώρα ἐνεργεῖται τὸ ἐμπόριον ἐκείσε διὰ θαλάσσης ἀπὸ 5 εὐρωπαϊκὰ ἔθνη ἀμέσως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων, τῶν ἐκείσε κατ' ἔτος πλεόντων ἀνέβη ἄχρι τῆδε ἕως τῶν 28. Ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅμως τῆ τελευταίᾳ Ἰνδικῇ πολέμῃ, κυριευθείσης τῆς Βεγγάλης, φαίνεται ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Συντροφία τῶν Ἰνδιῶν ἐκτείνει ἐπὶ πλεον τὸ ἐκεῖ ἐμπόριον, καὶ ἐκέρδησε τὴν προτίμησιν ἀπὸ τὰ λοιπὰ γένη τῶν Εὐρωπαίων.

H

Ἡ Ἰσπανικὴ Ἀμερικὴ προμηθεύεται μὲ πραγματείας τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰνδίας διὰ μέσσω τῶν Φιλιππικῶν νήσων, εἰς τὰς οποίας κατεκάθισαν εἰς πλῆθος οἱ Κινέζοι. τὸτο ἀδυνατήσας πολὺ τὴν ἐκεῖ πώλησιν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐργοχείρων. Ἀν ἡξέυρουεν ἔτι, ἂν αὐτὸ τὸ ἐμπόριον ἡλαττώθη, ἐξ ὅτε ἐδιώχθησαν ἀπὸ αὐτὰ τὰ νησία οἱ Ἰησεῖται, εἰς τῶν ὁποίων τὰς χεῖρας εὐρίσκετο.

Τὸ ἐνδότερον τῆς Ἀφρικῆς μᾶς εἶναι γνωστὸν παρὰ τινας ποταμοὺς, π. χ. τὸν Σενεγάλ καὶ Γαμπιαν, δι' ὧν ἀνάπλευσαν οἱ Γάλλοι ἕως 300 μιλίων διάστημα. Ἡ δυσκολία τῆς διὰ ξηρᾶς ὁδοιπορίας εἰς τὴν Ἀφρικὴν εἶναι αἰτία, τῇ νὰ ἔχωμεν τόσον ὀλίγας ιδέας περὶ αὐτῆς τῆς τόπῃ. Τὸτο ἀπέδειξεν ἱκανῶς (ὁ Μάγγο Παρκ) ἔτι πρὸ τινων χρόνων εἰς τὰς περιγήσεις τε κατὰ τὸ ἐνδότερον τῆς Ἀφρικῆς¹). "Ὅτι εὐρίσκονται ἔθνη ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ τῆς Ἀφρικῆς, τὰ ὅποια ἴσως εἶναι καλλίτερα τῶν κατοικούντων εἰς τὰ παραθαλάσσια, ἀποδεικνύει πρῶτον οἱ Ἀβυσινοὶ, οἱ τινες πρὸ 180 ἐτῶν συνίσταν μίαν ἐνκατάστατον πολιτείαν, καὶ τοὶ μὴ διαιτῶμενοι εἰς πόλεις ὡς ἡμεῖς. Δεύτερον ὁ Λεμαρσσιαὶ ἐν τόμῳ Β'. Κεφ. Θ'. φανερώνει, περὶ τινος ἔθνους Μαλάκω λεγομένου, τὸ ὅποιον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς παρῆς ἐκατονταετηρίδος ἐφάνη εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Κίνας, ἔνθα φέρουν οἱ πραγματευταὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ πραγματείας. Αὐτοὶ ἦσαν ἄνθρωποι ὅλως πεπολιτευμένοι, καὶ ἦλθον τόσον βαθύα ἀπὸ τὸ ἐνδότερον τῆς Ἀφρικῆς, ὥστε ἐχρειάσθησαν 3 μῆνας διὰ τὸ ταξειδιόν των.

Τὸ πλέον σημαντικώτερον μέρος τῆς Ἀφρικῆς διὰ τὸ εὐρω-

¹) Ὁ συγγραφεὺς ἢ ὁ τυπογράφος παρέλιπε τὸ ὄνομα τῆς περιγητῆς, ὅς τις ἐκ τῶν περιγρατικῶν συμπεραίνεται ὅτι εἶναι ὁ σημειωθείς Mungo Park Ἀγγλος, ὅς τις ἤρξατο τῆς πρώτης ὁδοιπορίας τε τῷ 1795 εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς Ἀφρικῆς.

ρωπαϊκὸν ἐμπόριον, εἶναι 700 μυρίων γερμανικῶν παραθαλάσσιον, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Σενεγάλ ¹⁾ ἕως τῆς Ἀγγόλης ²⁾.

Ἡ Γαϊνέα ³⁾ ἀνεκαλύφθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ τῶν Νορμαννῶν ⁴⁾ διὰ θαλάσσης, οἱ ὅποιοι ἐπραγματεύοντο ἐκεῖ πολὺν καιρὸν μόνοι. Κατὰ τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα ἦλθον ἐκεῖ οἱ Πορτογάλλοι, καὶ οἰκειοποιήθησαν τὸ δίκαιον τῆς ἐπὶ τὴν χώραν ἐξουσίας. Οἱ Ἰσπανοὶ ἐμυῖναν εἰς μάχην μετ' αὐτῶν διὰ τὸ αὐτὸ δίκαιον, κατὰ δὲ τὸ 1449 ἐνέδωκαν, καὶ μετὰ τὸτο ἄρχισεν ὁ Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας νὰ ὀνομάζεται κύριος τῆς Γαϊνέας. Οἱ Πορτογάλλοι ὁμῶς καθὼς καὶ ἄλλα ἔθνη δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κυριεύσωσι μηδὲ τὸ παραμικρὸν μέρος τῆς ἐνδοτέρας χώρας ταύτης. Μόνον εἰς τὸ Βασιλεῖον Κόγγον ⁵⁾ διὰ τῶν Μισσιοναρίων ἐμόνον ἐπέσρεψαν εἰς τὸν χριστιανισμόν τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐγκατοίκων, ἀλλὰ πρὸς τέτοις κατὰ τὸ 1580 ἐλθόντες ποτὲ εἰς μάχην μετὰ τῶν ἐγκατοίκων, τὰς ἔκαμαν, ἔπειτα ἀπὸ ἓνα εὐτυχῆ πόλεμον νὰ παραιτήσωσιν εἰς αὐτὰς μέρος τι τότε 200 μυρίων τὸ μῆκος, καὶ 60 — 80 τὸ πλάτος, τῇ ὁποίᾳ ἡ Πρωτεύουσα πόλις εἶναι ἡ Λοάνδα. Κατ' ἀρχὰς ἐγίνετο τὸ ἐμ-

Γ

πόρι-

¹⁾ Σενεγάλ, ποταμὸς τῆς Ἀφρικῆς, ὅστις εἰσβάλλει εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν κατὰ τὰς 16 μοῖρας τῆ βορείᾳ πλάτους. Παρὰ τὸ εὐρύναι αὐτὸ ἔκτισαν οἱ Γάλλοι τῷ 1693 ἐν φρούριον Φορτλὸν καλύμενον, οἱ ὅποιοι ἀναπλέοντες τὸν ποταμὸν εἰς τὰ ἐνδοτέρα τῷ τόπῳ πραγματεύονται μετὰ τῶν ἐγκατοίκων ἀγοράζοντες δέματα, κηρίον, ὀδόντια ἐλεφάντινα, βαμπακίον, χρυσὸν ἄμμον, ἀνδράποδα, περὰ εἰρηθῶν, ἄμβραν κ. τ. λ.

²⁾ Ἀγγόλα, Βασιλεῖον ἐν τῇ κάτω Αἰθιοπίᾳ, τῷ ὁποίῳ ὁ Βασιλεὺς τελεῖ ὑπὸ τὸν Βασιλεὺς τῷ Κόγγῳ. Οἱ Πορτογάλλοι ἔχουσιν ἐκεῖ μεγάλην ἰσχύν, καὶ ἐξουσίᾳ εἰς τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῆς τῆς χώρας, πραγματευόμενοι ἀποκλειστικῶς. τὸ Βασιλεῖον αὐτὸ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Λόγγο.

³⁾ Γαϊνέα, ἐπαρχία τῆς Ἀφρικῆς εἰς τὸ δυτικὸν μέρος, ἐκτετατομένη ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Σενεγαμπίας, τῆς κυρίως Νιγηρίας, περὶ τῶν μέγαν κόλπον τῆς Γαϊνέας, ἕως τῷ ἀκρωτηρίῳ Δοπογγονσαλβέτς κατὰ τὴν 1 μοῖραν τῆ νοτίᾳ πλάτους.

⁴⁾ Νορμαννοί, οἱ παλαιοὶ κάτοικοι τῆς ἐν Γαλλίᾳ Νορμανδίας.

⁵⁾ Κόγγον, Βασιλεῖον τῆς νοτίᾳ Ἀφρικῆς ἐν τῇ κατωτέρᾳ Γαϊνέᾳ, ἐκτετατωμένον ἀπὸ τῷ ἀκρωτηρίῳ Λόπετς ἕως τῷ μέλανος ἀκρωτηρίου.

πόριον εἰς αὐτὰς τὰς τόπας κυρίως μὲ τὰ προϊόντα των, ἔξαι-
ρέτως δὲ μὲ χρυσίον καὶ ἐλεφάντινα ὀδόντια. "Οτε δὲ οἱ Εὐ-
ρωπαῖοι δὲν εἶχον ἄλλον τρόπον νὰ δαλεύωσι τὰς φυτείας των ἐν τῇ
Ἀμερικῇ, εἰ μὴ δι' ἀνθρώπων, οἱ τινες ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ἀντέχω-
σιν εἰς τὸ κλίμα ἐκεῖνο, ἄρχισαν νὰ ἀγοράζωσι τὰς αἰχμαλώ-
τους τῶν πολλῶν ἐθνῶν, τῶν κατοικούντων εἰς αὐτὰς τὰς τόπας. Ε-
πειδὴ δὲ τὲτο διήρκεσεν ἕως 500 ἔτη, ἐσυνείδισαν καὶ τὰ μα-
κρὰν διωκόμενα ἔθνη νὰ ἐλλώσῃ τὰς αἰχμαλώτους των εἰς τὸ παρα-
θαλάσσιον, καὶ μόνον διὰ τέτε διατηρεῖται αὐτὸ τὸ ἐμπόριον.
Τὸ ἐμπόριον τῶ χρυσοῦ δὲν εἶναι πλέον ἐπικερδές. Τώρα μεταφέ-
ρεται πολὺ χρυσίον ἀπὸ τὴν Βρασιλίαν εἰς τὴν Γεινέαν, καὶ ἐ-
πειδὴ αὐτὸ ἐπὶ τὸ παραθαλάσσιον εἶναι πρᾶγμα εὐκολοπώλητον
(courante), τὸ νόθευμά τας φθάνει εἰς μέγαν βαθμόν. Οἱ Ὁλλαν-
δοὶ κατασκευάζουσι πλῆθος κόνεως χαλκῆ καὶ τὴν μεταχειρίζον-
ται εἰς τὴν πραγματείαν εἰς τὰ ἀνίδεα ἔθνη. Τὸ Βρανδεβερ-
γον, ἐπὶ τῷ Ἐλέκτορι Φριδερίκῃ Βιλχέλμῳ, ἐπὶ σκοπῷ μόνον
τῆς τοῦ χρυσοῦ πραγματείας, ἀπέκτησε παρὰ τῶν Μαύρων μέρος τι
τοῦ, καὶ ἔκτισε 2 φρερία ἐπὶ τὸ χρυσοῦν παραθαλάσσιον ¹⁾,
τὸ ἐξ αὐτῶ κέρδος ὅμως ἦτον πολλὰ ὀλίγον, ὥστε αὐτὸ τὸ ἀπό-
κρημα ἦτον βάρος εἰς τὴν αὐλὴν, διὰ τὲτο τῷ 1719 ἄφησε τα
φρερία, καὶ ἐπώλησε τὸν τόπον αὐτὸν εἰς τὰς Ὁλλανδὰς.

Ἡ ὑπὸ τῷ Ἰωάννῃ Βαρβότῃ γενομένη περιγραφὴ τῆς
βορείας καὶ νοτίς Γεινέας, μετὰ μιᾶς περιηγήσεως τῷ Ἰακώβῃ
Βαρβότῃ εἰς τὸ Κόγγον ²⁾ ἀποτελεῖ σχεδὸν ὅλον τὸν Ε' τόμον
τῆς Ἀγγλικῆς συλλογῆς τῶν περιηγήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐξεδόθησαν
ἐν Λονδίνῳ κατὰ τὸ 1752 ἔτος ἐν 6 τόμοις εἰς φύλλον.

Ὁ Πατὴρ Λαβὰτ ἐξέδωκεν εἰς 5 τόμους περιγραφὴν τῆς ἁ-
νω Αἰθιοπίας Description de l'Aethiopie superieure, καὶ εἰς ἑτέρους
5 de l'inferieure (τῆς κάτω), αἱ ὁποῖαι συνελλέχθησαν ἀπὸ πε-
ριγρα-

¹⁾ Χρυσὸν παραθαλάσσιον ὀνομάζεται τὸ ἀνατολικότερον μέρος τῆς
Γεινέας παρὰ τὸν ποταμὸν Φόλδαν. Οἱ Ὁλλανδοὶ, οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ
Δανοὶ ἔχουσιν ἐκεῖ φρερία, καὶ τὰ προϊόντα εἶναι: δέρματα, κηρίον, ὀδόν-
τες ἐλεφάντων, καὶ χρυσίον πολὺ, ἐξ ἧς ὀνομάσθη τὸ Ἀγγλικὸν χρυ-
σοῦν νόμισμα γυνέα (Guinée).

²⁾ Τὸ ταξίδιον τοῦ Ἰακώβου Βαρβότου ἔγινε κατὰ τὸ 1700 ἔτος.

ριγραφὰς περιηγήσεων, καὶ πρὸς τέτοις ἔτι τὰς περιηγήσεις τῆς ἰππέως Δεμαρσιαι εἰς 4. τόμους εἰς 8^{ον}. Αὐταὶ αἱ τελευταῖαι εἶναι ἀξιόλογοι.

"Αγγλος τις Βίλλιεμ Σμιθ περιέγραψε τὸ ταξίδιον τοῦ ἀπὸ τὸν Γαμπίαν ¹⁾ ἕως Φρίδα ²⁾ εἰς 2 τόμους, διατριβὴν ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ ἴδια αὐτῶ συμβάντα.

Τὸ ταξίδιον τῆς Μελλγραβίς (Mellgrave) διηγείται τὴν κατὰ τὸ 1729 γενομένην ἐξήμωσιν τῆς Βασιλείας Φρίδα, ἣτις ἦτον πολλὰ ἐπιβλαβὴς εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ἀνδραπόδων. Περὶ τῆς Κόγγς ἔχομεν μόνον μίαν σχεδὸν ἑκατονταετῇ περιγραφὴν τῆς ταξιδίᾳς τῆς Δομινικανῆς Καβαρρίβέλλης (Kavarrivelle), εἶναι ὅμως γεγραμμένη μὲν προσωποληψίαν, καὶ γέμει δυσδιαμονικῶν διηγήσεων.

"Η τῆς Ὀλλανδῆς Ροσμάνης περιήγησις τῆς Γεινέας ἐκδομένη ἐν Οὐτρέχτῃ τῷ 1708 εἰς 8^{ον} εἶναι πολλὰ λεπτομερής.

Αἱ εἰδήσεις τῆς Βενίνς (Benin) εἶναι παλαιαὶ καὶ ἐκ ἐν πᾶσιν ἀληθεῖς.

Τανῦν πραγματεύονται ἐπ' αὐτὸ τὸ παραθαλάσσιον, οἱ Πορτογάλλοι, οἱ Γάλλοι, οἱ Ἀγγλοι, οἱ Ὀλλανδοὶ καὶ οἱ Δανοί. Οἱ Πορτογάλλοι ἔχασαν ὅλα τὰ ἐκεῖ φρεστιά των, εἰς τόσον καλλιτέραν κατάστασιν ὅμως εἶναι εἰς τὸ Κόγγον, ὅπε ὁ χρεσιανισμὸς συνεργεῖ, ὥστε οἱ ἐγκατοικοὶ πωλεῖσι προθύμως τὰ ἀνδράποδά των μόνον εἰς αὐτὸς. Ὅτε ὁ νεώτερος Βαρβότος τῷ 1700 ἠθέλησε νὰ πραγματευθῇ ἐκεῖ μὲν ἐν Ἀγγλικὸν πλοῖον, ἐπέμφθη ὑπὸ τῶν ἐγκατοίκων πρὸς τὰς Μισσιοναρίας, οἱ τινες τὸν ἐκράτησαν ἐκεῖ τόσον καιρὸν, ὥς ὅτε ἀγανακτήσας ἀπέπλευσε, καὶ μόλις ἔκαμεν εἰς ἄλλας τόπους τὸ φορτίον τοῦ, ὅπε δὲν ἦσαν Μισσιονάριοι. Οἱ Πορτογάλλοι ὅμως ἔχουσι χρεῖαν πολλῶν πλει-

Γ 2

οτέ-

¹⁾ Γαμπίας ποταμὸς τῆς Ἀφρικῆς εἰσβάλλον εἰς τὸν Αἰθιοπικὸν ὠκεανὸν, οἱ παλαιοὶ ἐνόμιζον αὐτὸν βραχίονα τῆς Νίγρος, ἡ περιήγησις ὅμως τῆς Μύγγο Παρκ διέλυσε τὴν ἀμφιβολίαν, ὥς τις σημειοὶ ἐν τῷ Γεωγραφικῷ Πίνακι τὸν μὲν Νίγρον τρέχοντα πρὸς τὸ ἀνατολικόθρονον μέρος, τὸν δὲ Γαμπίαν ἐξ ἐναντίας πρὸς τὸ δυτικόν.

²⁾ Φρίδα Βασιλείον τῆς Ἀφρικῆς.

οτέρων ἀνδραπόδων παρ' ὅσας δύναται νὰ τοῖς δώσῃ τὸ Κόγγον, ἀφ' ἧς μάλιστα ἐν τῇ Βρασιλίᾳ ἀνεκάλυψαν τοσαῦτα μεταλλεῖα χρυσία. Τὰς λοιπὰς ἀγοράζουσιν εἰς τὴν Γαινέαν μὲ μετρητὰ, ἢ μετὰ βακόν. Εἰς τὰ τέλη τῆς προλαβέσης ἑκατονταετηρίδος ἔδωκαν ἀνδράποδα εἰς τὰς Ἰσπανὰς κατὰ τὴν συνθήκην τῆς Ἀσσιέν-
τες¹⁾.

Οἱ Γάλλοι εἶχον ἄχρι τῆς ἐπαναστάσεώς των σημαντικὸν ἐμπόριον εἰς τὸ παραθαλάσσιον τῆς Γαινέας. Παρὰ τὸ πράσινον ἀκρωτήριον εἶχον τὴν Γορέαν, καὶ ἐν γένει εἰδοίμεν πολλὰ καλὰ εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, ὅτι καὶ ὁ Μαῦρος μᾶλλον ἀγαπᾷ τὸν Γάλλον. Ἐν ὅσῳ διήρκει ὁ περὶ διαδοχῆς πόλεμος τῶν Ἰσπανῶν, ἐπρομήθευσαν αὐτοὶ τὴν Ἰσπανικὴν Ἀμερικὴν μὲ ἀνδράποδα.

Ἡ Ἀγγλία ἔχει παρὰ τὸ χρυσεὺν παραθαλάσσιον 7 φρέρια, καὶ ἐκτὸς αὐτῶν, ἔτι διάφορα μικρότερα. οἱ Ἀγγλοὶ εἶναι μᾶλλον ἀγαπητοὶ εἰς τὰς Μαύρας παρὰ οἱ Ὀλλανδοί.

Ἡ Ὀλλάνδα εἶχε πρὸ τῆς παρόντος πολέμου²⁾ ἐπὶ τὸ χρυσεὺν παραθαλάσσιον 14 φρέρια. Τώρα χρειάζονται αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πλείονα ἀνδράποδα, ἐξ ὅτε ἑκατοικήθησαν καλλίτερα ἢ Σουρινάμη³⁾ καὶ ἡ Ριοβερόκη. Τὰς περισσοτέρας ὁμως χρειάζονται διὰ τὸ μὲ τὴν Ἰσπανικὴν Ἀμερικὴν ἐμπόριον, τῷ ὁποίῳ ἡ ἐκφόρτισις γίνεται εἰς τὴν νῆσον Κερασάο⁴⁾.

Ἡ Δανία ἔχει ἐπὶ τὸ χρυσεὺν Παραθαλάσσιον 2 φρέρια,
καὶ

¹⁾ Alsiento, εἶναι λέξις Ἰσπανικὴ, σημαίνει δὲ ἄδειαν ἢ διὰ συνθήκης ἰλευθερίαν, ἑξαιρέτως τὴν ὑπὸ τῷ Βασιλεῶς τῆς Ἰσπανίας δεδομένην ἄδειαν εἰς τὰ ξένα ἔθνη, ἐπὶ ποσότητι τινὶ χρημάτων, εἰς τὸ νὰ πραγματεύωνται τὰ ἀνδράποδα ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν εἰς τὴν Ἰσπανικὴν Ἀμερικὴν.

²⁾ Τῇ Γαλλικῇ δευτέρῃ.

³⁾ Surinam, ἐπαρχία τῆς Γουάνας ἐπὶ τὴν νότιον Ἀμερικὴν μὲ πόλιν ὀνομαζομένην Παραμαριβο, παρὰ τὸν ποταμὸν Σουρινάμ, ἀνήκει εἰς τὴν Ὀλλανδικὴν συνηγορίαν τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν, εἰς τὰς ἡνωμένας Πολιτείας, καὶ εἰς τὰς Συμμελουστικὰς κληρονομίας.

⁴⁾ Curacao, νῆσος τῶν Ἀντίλλων, τῶν ὑπὸ τὸν ἀνέμον (sotto vento), εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν, ἀνήκουσα τοῖς Ὀλλανδοῖς, οἱ ὅποιοι τὴν ἐτήρουν ἀπὸ τῆς Ἰσπανίας τῷ 1652 ἔτει. καὶ ἐν τῇ Βεσφαλικῇ ἐκρήνῃ τὴν ἐκράτησαν.

καὶ τὴν ἄποικίαν τῆς πολλὰ περισσότερᾶ ἀνδραπόδα παρὰ ἄλλοτε, τὰ ὅποια δύνανται νὰ τὰ ἐξαγοράσῃ σχεδὸν ὅλα εἰς αὐτὸ τὸ παραθαλάσσιον.

Ἐν ὅσῳ ἡ Πορτογαλλία εὐρίσκετο ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς Ἰσπανίας, εἶχεν αὐτὴ εἰτυχίαν ἀπὸ Μαύρους. Ἀποσπασθεὶς δὲ τῆς Πορτογαλλίας ἀπ' αὐτῆς, δὲν εἶχεν εἰς αὐτὸ τὸ παραθαλάσσιον ἐδὲ ἐνκατάστημα ἐμπορικόν, καὶ ἤναγκάζετο νὰ βοηθῇται διὰ ξένων ἐθνῶν ὅπως ἡδύνατο. Ὁ Βασιλεὺς ἔκαμνε συμφωνίας μὲ ὑπάρχοντες διὰ τινὰ ποσότητα ἀνδραπόδων εἰς διωρισμένον καιρὸν, καὶ αὐτοὶ πάλιν ἔκαμναν συμφωνίας μὲ τὸς πραγματευτὰς τοιούτων ἐθνῶν, τὰ ὅποια εἶχον ἐμπόριον ἐπὶ τῆς Γεντίας. Κατὰ τὸν περὶ διαδοχῆς Ἰσπανικὸν πόλεμον, οἱ Γάλλοι εἶχον ἐμπόριον ἐλεύθερον εἰς τὴν Ἰσπανικὴν Ἀμερικὴν, τὸ ὅποion ἐνεργεῖτο κατ' ἐξοχὴν ἀπὸ τὴν πόλιν Σάντ Μαλό, καὶ ἔφερον ἐκεῖ τὰ ἀνδραπόδα. Ἐν τῇ εἰρήνῃ τῇ κλεισθείσῃ τῷ 1713 ἐν τῇ πόλει Οὐτρέχτῃ ¹⁾ ἔκαμεν ἡ Ἀγγλία τὴν συνθήκην Ἀσσιέντο, διὰ τὴν τῆς νοτίης θαλάσσης συντροφίαν αὐτῆς ἐπὶ 50 ἔτη. Ἡ συντροφία ὑπεχρεώθη νὰ φέρῃ εἰς τὰς Ἰσπανικὰς ἀποικίας 4800 Μαύρους. Κατὰ τινὰς Λιμένας δὲν ἡδύνατο νὰ ὑπερβῶσι τὴν προσδιωρισμένην τιμὴν. κατὰ δὲ τὸς λοιπὰς ἦτον ἡ τιμὴ ἀδιόριστος. ἔδιδεν ὅμως μόνον τὸ ἡμῖς τὸ τελωνικὸν φόρον (κεμερτίε), δι' ὅσους ἔφερε περισσότερες αὐτὰς τὸ ἀριθμὸς. Τὸ κέρδος τῆς συντροφίας δὲν εἶρχετο ἀπὸ τὴν Πραγματείαν τῶν ἀνδραπόδων, ἀλλ' ἐκ τῶν πολλῶν ἀπηγορευμένων πραγμάτων ²⁾, τὰ ὅποια ἡδύνατο νὰ μεταχειρίζηται κατ' αὐτὴν τὴν ἐνκαιρίαν, καὶ ἐκ τῆς ἀδείας τὴν νὰ ἐλλώσῃ κατ' ἔτος ἐν πλοίοις 800 πίδων ³⁾, κατ' εὐθείαν εἰς τὴν νότιον θάλασσαν, τὸ ὅποion ὁμοῦς

¹⁾ Utrecht, ἡ προτεινύσα πόλις τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας, μίς τῶν 7 ἡνωμένων πολιτειῶν τῆς Ὀλλάνδας, ἣ τις εἶναι ἀξιωματικὸς διὰ τε τὴν κατὰ τὸ 1579 ἔτος ἐν αὐτῇ γενομένην ἑνωσιν τῶν 7 ἐπαρχιῶν, καὶ διὰ τὴν τῷ 1713 κλεισθείσαν εἰρήνην.

²⁾ Ὅσα πράγματα εἶναι ἀπηγορευμένα τὰ νὰ εἰσάγωνται εἰς ἐπικρατείας τινὰς, ἢ ἐκείθεν νὰ ἐξάγωνται, λέγονται Contrabande.

³⁾ Τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τὸ μέγεθος διορίζεται κατὰ τὴν ποσότητα τῶν πίδων (tonnen), ὅσα δύναται νὰ βαρύνῃ, ὧν τὸ ἐν χωρεῖ 20

ὁμως ἐξελλετο πολλὰ μεγαλήτερον. Τῆτο ἔγινεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν τόσον ὀχληρὸν, ὥς ἠδύναντο νὰ ἡξεύρωσιν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅτι δὲν θέλει δεχθῇ πλέον αὐτὴν τὴν συνθήκην, ἢ Ἰσπανία. "Ἠλπίζον δὲ διὰ τῆς κατὰ τὸ 1758 ἔτος ἀνοιχθέντος πολέμου νὰ τὴν λάβωσι βιαίως, τὸ ὁποῖον ὁμως ἐπὶ τῆς ἐν Ἀλγῆ¹⁾ κλεισθείσης εἰρήνης τῷ 1748 ἔτι δὲν ἔγινε. "Ἐκτοτε βο-
ηθεῖται ἡ Ἰσπανία διὰ διακομίσεων ἰδιαιτέρων Πραγματευτῶν, ἐξαιρέτως δὲ τῶν Ἀγγλων, χωρὶς δημοσίων συνθηκῶν.

Ἐμπόριον τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ εὐρεσις τῆς Ἀμερικῆς ἔδωκεν εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον πάντῃ ἄλλοιαν μορφήν ἀπὸ ἐκείνην, ἣν εἶχεν ἕως τότε. Οἱ πρῶτοι εὐρεταὶ αὐτῆς τῆς μεγάλης τόπας δὲν ἀπέβλεπον εἰς ἄλλο τι, εἰ μὴ εἰς τὰ πολυτίμα μέταλλα. "Ἐως τῆς τέλους τῆς δεκάτης ἑκτῆς αἰῶνος, ὅλοι οἱ σκοποὶ ἐκείνων, οἵτινες ἠθέλουν νὰ κυριεύσωσιν ἐκεῖ τὴν δι' ἄλλα ἔθνη, ἀπέβλεπον, εἰς τὸ νὰ εἰρώσιν χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ὅταν δὲν τὰ εὕρισκον, ἔκαμναν τὰς ἐξεσiasάτων, ὅσον καιρὸν ἠδύναιτο, νὰ πιεύωσιν ὅτι τὰ εὐρον. Πρῶτοι οἱ Ἀγγλοι κατὰ τὸ 1585 ἐπρόβαλον τὸν ὀρθὸν σοχασμὸν, πῶς ἠδύναντο νὰ λάβωσι κέρδος ἀπὸ αὐτὸν τὸν τόπον καὶ χωρὶς χρυσὸς καὶ ἀργυροῦς, ταῦτα νὰ τὸν κατοικίσωσι μὲ ἀποικίας, καὶ ἔπειτα νὰ πωλῶσι τὰ προϊόντα εἰς τὴν Εὐρώπην, τὸ ὁποῖον ἔπειτα ἄριστα ἐπέτυχε. Οἱ Ἰσπανοὶ, οἵτινες ἐσάδῃσαν εὐτυχεῖς, νὰ κυριεύσωσι πρῶτον τὰς πλεῖστας ἀπὸ χρυσίου καὶ ἀργύριον τόπας τῆς Ἀμερικῆς, δι' αὐτὸ τῆτο ἐλθμονήσαν τελείως ὅλας τὰς λοιπὰς σκοπὰς, τὰς ὁποίας ἠδύναντο νὰ ἀπολαύσωσι διὰ τοιαύτης ἀποικίας. Βέβαιον, ὅτε ἐξεsiasζον μόνην σχεδὸν τὴν Ἰσπανίαν, καὶ εἶχον ἐξαντλήσει ἐκεῖ-

καντάρια νερόν· τὸ πλοῖον λοιπὸν 600 πύθων ἢ βαρελίων σημαίνει ὅτι βαsάζει βάρος 12000 κανταρίων.

- 4) Aachen ἢ Aken, Γαλλισὶ Aix la chapelle, πόλις παλαιὰ τῆς Γερμανίας ἐν τῷ Βεsγαλικῷ κύκλῳ, μετὰ τῶν Λουζιάνων Γύλιχ καὶ Αἰμβύργου. ἐν αὐτῇ ἐκλείσθη τῷ 1668 ἡ μετὰ τῶν Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας εἰρήνη, καὶ τῷ 1748, μετὰ τῶν δυνάμεων τῶν περιπεπλεγμένων εἰς τὸν περὶ διαδοχῆς τῆς Αὐστρίας πόλεμον.

ἐκείθεν τὸ χρυσίον, ἄρχισαν ἐκεῖ τοιαύτην τινὰ καλλιέργειαν, καὶ κατὰ τὸ 1506 εἶχον πολλὰς φυτείας ζαχάρεως. Τέτο ἴσως τὸ ἔμαθον παρὰ τῶν Πορτογάλων, οἱ ὅποιοι εἶχον προνόμει τότε πολὺ εἰς αὐτὸ ἐπὶ τὴν νῆσον τῆς Ἀφρικῆς τῆς ἁγίας Θωμᾶ, καὶ ἄρχισαν πρῶτα νὰ φυτευοσιν ἐν τῇ Βρασιλίᾳ τοιαύτας φυτείας. Ἀλλ' ἔπειτα κυριεύσαντες τὸ Μεξικὸν καὶ τὸ Περὺ, ἀποστείλαντες εἰς τὴν Εὐρώπην ἐν τῇ ἐκεῖ ἤδη ἀποτεταμιευμένῃ χρυσῇ καὶ ἀργυρῇ ἀμετρα λάφυρα, καὶ τῷ 1545 ἀνακαλίψαντες τὰ μεταλλεῖα τῆς Ποτόσης ¹), μετὰ δὲ ταῦτα τῶν ἐπὶ τὴν ξερὰν ἄλλων κατὰ μέρος ἀγνώστων μεταλλείων ὄντων αὐτοῖς τοῦτον κέρδος, ὥς κατὰ τὸν συνήθη λογαριασμὸν ἰσφύροντο ἐκείθεν κατ' ἔτος εἰς τὴν Εὐρώπην 21 μιλλιόνια πιάσραι εἰς χρυσίον καὶ ἀργύριον, ²) ἀπέφθιναν πάντα σοχασμὸν καλλιέργειας.

Ἐν τέτοις οἱ Πορτογάλλοι δὲν ἤξευραν νὰ ἐπιχειρισθῶσι τι καλλίτερον εἰς τὴν Βρασιλίαν αὐτῶν, εἰμὴ τὸ νὰ φυτεύωσιν ἐκεῖ μέρος μὲν ἐντόπια, μέρος δὲ ξένα φυτὰ μετακομισμένα ἐκεῖ.

Πολὴν καιρὸν ἐκράτην μυσικὴν τὴν καλλιέργειαν τῆς ζαχάρεως, καὶ αἱ φυτεῖαι αἱ φυτευθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἄλλων Εὐρωπαίων ἦσαν ὀλίγης τιμῆς. Ἀκόμη κατὰ τὸ 1640 ἐμβῆκε κρυφίως Ἀγγλος τις ἀπὸ τὴν νῆσον Βάρβαδον ³) εἰς τὴν Βρασιλίαν, καὶ μαθὼν

¹) Potosi, πόλις τῆς Περὺ μεγίστη μὲ μεταλλεῖα ἀργυρίῳ, κείμενα εἰς τὸ ὄρος Ποτόση, τὰ ὅποια ἀνεκαλύφθησαν τῷ 1545.

²) Piastra, νόμισμα ἀργυρῶν τῆς Ἰσπανικῆς Ἀμερικῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι πολλῶν εἰδῶν. τὰ ἐν τῇ Μεξικῇ χαραττόμενα εἶναι: ἀκέραια τιμῆς 20 ρεάλων βελλονικῶν, ἔχοντα βάρος 561 ὀλλανδικῶν ἄσων, ἡμίσεα 10 ρεάλων, τέταρτα 5 ρεάλων καὶ ἑφεξῆς $\frac{1}{8}$ καὶ $\frac{1}{16}$. αἱ ἀκέραια πιάσραι, αἱ πρὸ τῆς 1772 ἔτους χαραχθεῖσαι τιμῶνται 55 $\frac{1}{2}$ γροσικίων Πρωσιανῶν, ἢ 6 τυρκικῶν γροσίων. τὸ ἐν αὐταῖς ἀγνὸν ἀργύριον εἶναι 14 λοτίων καὶ 8 — 9 κόκκων.

³) Barbados, νῆσος τῆς μέσης Ἀμερικῆς ἐκ τῶν λεγομένων Ἀντίλλων, ἀνήκει εἰς τὴν Ἀγγλίαν, κεῖται κατ' ἀνατολὰς τῆς νήσου τῆς ἁγίας Βικεντίς (Vicent) μετὰ τῆς 15 μοίρας καὶ 20 λεπτῶν τῆς βορείου πλάτους καὶ τῆς 317' μοίρας καὶ 40 λεπτῶν α'. τῆ ἀνατολικῆς μήκους, ἔχει μέγεθος 7 τετραγωνικῶν μιλίων, 10000 (κατ' ἄλλους 25000) κατοικοῦντες ἄσπρους καὶ 60 — 80,000 μαύρους.

μαθὼν παρὰ τῶν Πορτογάλλων τὸ φύτευμα τῆς ξαχάρεως καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν μύλων, κατέστησεν εἰς τὴν Βάρβαρον μίαν φυτεῖαν ξαχάρεως. Οἱ συμπατριῶται τε τὸν ἐμιμήθησαν, καὶ ἡ Βάρβαδος μόνη ἔφερε τόσην ποσότητα ξαχάρεως, ὥστε ἐξέπесεν ἡ τιμὴ τῆς ὑπερβολικῆς.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἀγγλία ἔκλεξε τὴν ὀρθὴν ὁδὸν μετὰς ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ ἀποικίας τῆς. Ἦγεν ἄφησεν εἰς τὴν ἀποικίαν καὶ φυτεύουσι πᾶν ὃ, τι ἦν ἀρμόδιον δι' αὐτήν. Ἡ Ολλάνδα ἐκυρίευσεν τὴν Βρασιλίαν τῷ 1624. βλέπομεν ὅμως, ὅτι ἡ ἐδική της συντροφία τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν δὲν ἐπλήθυνε πολὺ τὰς εὐρεθείσας ἐκεί φυτείας, ἐπειδὴ ἡ ξαχάρις δὲν ἔργινεν εἰς τὴν εὐρώπην δι' αὐτῆς εὐθηνότερα. Ἡ Γαλλία ἔμαθε τέλος πάντων παρὰ τῷ μεγάλῳ μινίστρῳ Κολβέρτῳ μετὰ τὸ 1664 τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τῶν ἀποικίων. Ὁ Κολβέρτος ὅμως ἔκαμε τὸ σφάλμα, εἰς τὸ ὁποῖον διέμειναν ὅλα τὰ λοιπὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης πολλὰς χρόνας, ὑποτάξας τὰς ἀποικίας εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς ἐταιρείας.

Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ταχέια αὔξησις τῶν ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ Ἀγγλικῶν ἀποικίων καὶ τῶν νησιῶν τῆς προέροχεται κυρίως ἐκ τῆς, ὅτι ἡ Ἀγγλία δι' αἰτίαν πολλῶν περιστατικῶν, δὲν καὶ ὑνέβαλεν, αὐτὰς τὰς ἀποικίας εἰς ἐταιρείας τινάς, ἀλλ' εἰς ἰσχυρὰ καὶ πλείσια ἰδιωτικὰ ὑποκείμενα. Ἡ Ολλάνδα ἀπολέσασα τὴν Βρασιλίαν κατέστησεν ἐπὶ τὴν νότιον Ἀμερικὴν ἀποικίας τινάς ¹⁾, αἱ ὁποῖαι μόνις περὶ τὰς ὑστέρας χρόνας ἔφθασαν εἰς ἀκμὴν, ἀφ' ἧς τὰς ἐπῆραν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν ²⁾. Ἡ Δανία ἐλθούσα τελευταία ἠγόρασε τῷ 1754 τὴν νῆσον τῷ τινίς Στανρῷ ³⁾, ἔτι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι παρὰ τῆς Γαλλικῆς συντροφίας, τὴν ἀφῆκε μὲν 50 χρόνας εἰς τὸν ζυγὸν τῆς συντροφίας τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν, τὴν ἐπῆρεν ὅμως ἔπειτα ἀπὸ αὐτῆς, ὅθεν τόσον ἠὔξησαν μετὰ τῆτο αἱ φυτεῖαι

¹⁾ Ἡ ἐπὶ τὴν νότιον Ἀμερικὴν ἀποικία τῶν Ολλανδῶν εἶναι ἡ ἐν τῇ Γουιάνῃ Σουρινάμη, ἴδε ἀνωτέρω σελ. 20.

²⁾ Τῆτο γέγονε τῷ 1685 ἔτι.

³⁾ S. Croix, νῆσος τῶν Ἀντίλλων, αἱ Δανοὶ τὴν ἠγόρασαν παρὰ τῶν Γάλλων διὰ τάληρα 150,000.

τεῖται ἐπ' αὐτὴν τὴν νῆσον, ἐπὶ τὴν τῷ ἁγίῳ Θωμᾷ ¹⁾ καὶ ἐπὶ τὴν τῷ ἁγίῳ Ἰωάννῃ ²⁾, ὥστε τώρα ἡ ποσότης τῶν ἐκείθεν εἰς Κοπεγχάγην φερομένων Πραγματειῶν εἶναι πολλὰ μεγάλη, καὶ ἡ Δανία ἔχει ὁ μόνον διὰ χρεῖαν τῆς ἰκανῆς ξάχαρις, ἀλλὰ πρὸς τέτοις καὶ διὰ μέρος τι τῆς Βαλτικῆς Θαλάσσης.

Αἱ ἀποικίαι ἐν γένει, ἐκείναι κυβερονῶνται μὲ μεγαλωτάτην δυσκολίαν, ὅσαι κεῖνται ἐπὶ τὴν στερεάν, ἢ εἶναι αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς τόσον μεγάλαι, ὥστε νὰ ἡμπορῶσιν οἱ Μαῦροι εὐκολὰ νὰ φεῖγῶσι καὶ νὰ κρύπτωνται. Πρὸς τέτοις καὶ ἡ γειτονία τῶν Ἰσπανῶν εἶναι ἐπιζήμιος εἰς τινὰς ἀποικίας, π. χ. εἰς τὰς Δανὰς ἐν τῇ νήσῳ τῷ ἁγίῳ Θωμᾷ, ἐπειδὴ οἱ Ἰσπανοὶ δέχονται προθύμως τὰς φυγάδας Μαύρους, εὖν θελήσωσιν ἅμα νὰ βαπτισθῶσιν. Εἰς ὅλας τὰς ἀποικίας, ἐκείναι αἱ φυτεῖαι εἶναι αἱ πλέον σημαντικαὶ καὶ εἰς μεγάλην τιμὴν, ὅσαι ἢ κεῖνται παρὰ τὴν θάλασσαν, ἢ παρὰ πλεῖστους ποταμούς.

Τὰς ἀποικίας τῆς Ἀμερικῆς δύναται τις νὰ τὰς διαιρέσῃ εἰς τρεῖς κλάσεις. Α'. Εἰς ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἡμπορῶσι νὰ ἐξισάσωσι τὴν ζυγοσθμίαν τῇ ἐμπορίᾳ μὲ τὴν Εὐρώπην, διὰ τῶν προϊόντων αὐτῶν. εἰς αὐτὰς ἀνάγονται κατ' ἐξοχὴν τὰ ἔτω λεγόμενα Ζαχαρόησα. Αὐταὶ ὅμως τόσον ὠφελένται ἀπὸ τὴν ζυγοσθμίαν τῇ ἐμπορίᾳ, ὥστε αἱ Μητροπόλεις τῶν ³⁾ ἡθελον ἔχει μεγάλην ζημίαν εἰς αὐτὸ, αἰσῶς.

1.) Οἱ Ἀγγλοὶ καὶ Ολλανδοὶ δεσπόται τῶν φυτειῶν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ἐκατοίκων εἰς τὸν τόπον, καὶ δὲν ἔσθρον αὐτὸν τὸν πλεονασμὸν τῆς ζυγοσθμίας πάλιν εἰς τὸν τόπον.

2.) Οἱ Γάλλοι δεσπόται τῶν φυτειῶν ἐπ' ἐξέρφωσιν ἐν μέρει ἀπίσω μὲ τὰ ἀποκτηθέντα πλέτητων. Τὸ γένος ὅμως κερδαίνει πολλὰ ἐκτὴς πωλήσεως τῶν προϊόντων τῶν ἀποικιῶν εἰς τὴν λοιπὴν

A

¹⁾ S. Thomas, νῆσος μικρὰ τῶν Ἀντίλλων ὑπὲρ τὸν ἄκρον.

²⁾ S. Jean, νῆσος καὶ αὐτὴ τῶν Ἀντίλλων ἀνήκει εἰς τὴν τῷ ἁγίῳ Θωμᾷ τῶν Δανῶν.

³⁾ Μητροπόλεις τῶν ἀποικιῶν ἐννοῶνται αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ πολιτεῖαι, ἐξ ὧν ἐκείναι ἐξήχθηται, π. χ. αἱ ἀποικίαι τῶν Ἰσπανῶν ἐκ τῆς Ἀμερικῆς κ.τ.λ. γνωρίζουσι Μητροπόλιν τὴν Ἰσπανίαν. κ.τ.λ.

πὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν ἀνατολήν ¹). Καθὼς καὶ ἀπὸ τοῦ ναύλωμα διὰ τὰς ἀποικίας ὠφελοῦνται καλλίτερα αὐτοί, παρὰ οἱ Ἕλληνες. Εἰς αὐτὴν τὴν πώλησιν τῶν ἀποικιακῶν προϊόντων οἱ Ἕλληνες πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν, εἶχον ὑπερέβη τὰς Ἕλλας, οἱ τινες πρότερον ἐπώλεν τὴν ζάχαριν εἰς τὴν Εὐρώπην σχεδὸν μόνοι· τὰ δὲ αἰτία ἦσαν τὰ ἐπόμενα :

α'. Ἐπειδὴ τὰ ζαχαροφόρα νησιά τῶν Ἑλλήνων δὲν ἔφερον πλειοτέραν ζάχαριν ἀπὸ ὅσῃν ἐχρειάζετο ἡ Ἑλλάς.

β'. Ἐπειδὴ ἡ Ἑλλάς πρότερον δὲν ἔδιδεν αἰετὶν εἰς τὰς ἀποικίας νὰ εἰσπλέωσι κατ' εὐθείαν εἰς Ἀγοράς τῆς Εὐρώπης, μὴ τε καὶ εἰς τὴν Ἰρλανδίαν. Ἀπὸ τοῦ 1759 τοῖς ἐυγχεωρήθη νὰ ὑπάγωσι δι' ὅλας τὰς λιμένας τῆς Εὐρώπης πέραν τοῦ Ἀκρωτηρίου τοῦ Τέρματος τῆς γῆς (Capo finis terræ) ²).

γ'. Ἐπειδὴ ἡ Ἑλλάς πάντοτε ἐπώλει μὲ μεγαλητέρας τιμὰς παρὰ ἡ Γαλλία, καθὼς εἶδομεν κατὰ τὰς ὑσέρες χρόνους τοῦ πολέμου τῆς βορείου Ἀμερικῆς *).

B.

¹) Οἱ Εὐρωπαῖοι ὀνομάζουσι τὰ πρὸς αὐτὸς ἀνατολικά μέρη τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἢ Ἀσιατικῆς Τουρκίας, Λεβάντε, ἐκ τῆς ἐκείθεν πρὸς αὐτὸς πνέοντος ἀνέμου ἀπὸ τῆς ἡλίου, τὸν ὁποῖον οἱ Ἕλληνες λέγουσι Λεβάντε. Περιλαμβάνονται δὲ ὑπὸ αὐτὸ τὸ ὄνομα, ὅλοι οἱ Εὐρωπαϊκοὶ καὶ Ἀσιατικοὶ τόποι τῆς Τουρκίας, ἀπὸ τὴν Δαλματίαν ἕως τοῦ Εὐφράτη, ὅλα τὰ νησιά τῆς Μεσογείου θαλάσσης, καὶ μέρος τῆς Ἀφρικῆς εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νείλου, μάλιστα οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ὀλλανδοὶ ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὴν Γιβραλτὴρ καὶ ὀνομάζουσιν ὅλας τὰς πρὸς ἀνατολὰς κειμένους τόπους πρὸς τὸ Βορρῶν καὶ Νότον, Λεβάντε. Τὸτο ἐννοεῖται λοιπὸν ἐδῶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀνατολή.

²) Capo finis terræ, ὀνομάζεται τὸ ἀκρωτήριο τῆς δυτικῆς παραθαλάσσης τῆς Ἰσπανικῆς Γαλλικῆς. Πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς ἐνομίζετο αὐτὸ τὸ μέρος ὡς τέλος τῆς γῆς, διὰ τὸτο ὀνομάσθη Ἀκρωτήριο τῆς Τέρας τῆς γῆς.

(*) Ταῦτα πάντα ἔλαβον βέβαια μεγάλην μεταβολὴν διὰ τὴν παρόντος πόλεμον, ἐπειδὴ ἡ Ἑλλάς οἰκειοποιήθη ὅλον τὸ θαλάσσιον ἐμπόριον, καὶ ἡ Γαλλία τὸ ἔχασε σχεδὸν ὅλον. Μ' ὅλον τὸτο εἶναι πολλὰ πιθανόν, ὅτι εἰς τὴν μέλλουσαν εἰρήνην νὰ ἔλθωσι τὰ πάντα σχεδὸν πάλιν εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν. διὰ τὸτο ἐγὼ ἔδωκα ὅσα τὴν κατάστασιν τὴν ἐμπορίαν ἐξαίρετως ἐν καιρῷ εἰρήνης. Ὁ Συγγραφεύς, ὅς τις συνέγραψεν τῷ 1801 ἔκει.

Β'. Εἰς ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ἐξισάζουσιν αὐτὴν τὴν ζυγοσθμίαν μὲ μετρητὰ χρήματα. τοιαῦται εἶναι αἱ Ἰσπανικαὶ καὶ αἱ Πορτογαλλικαὶ ἀποικίαι. ἐκεῖναι ἔσειλαν εἰς τὴν Εὐρώπην ἤδη διακόσια ἔτη καὶ ἐπέκεινα, λογαριαζομένε τὸ ἐνὸς ἔτος μὲ τὸ ἄλλο 21 μιλλιόνια πιάσρας. Ἡ πληθὺς τῶν χρημάτων τὰς κατέστησε τοσούτον ἀμελείς εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν φυτειῶν, ὥστε, διὰ τὰ εἶπομεν πρὸς παράδειγμα, ἔπαυσαν ἀπὸ τῆς μεταχειρίζονται τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκείσε κομισθέντα βόδια, καθὼς ἡδύναντο τὰ μεταχειρισθῶσι.

Αἱ Πορτογαλλικαὶ ἀποικίαι ἡδύναντο τὰ ἐξισάσωσι τὴν ζυγοσθμίαν τῇ ἐμπορίᾳ καλλίτερα, ἐπειδὴ τὰ προϊόντα τῶν γίνονται πολλὰ καὶ πάντοτε αὐξάνουσι. Πρὸς τέτοις πρέπει νὰ λογαριάσωμεν μέγα τι μέρος τῶν ποσοτήτων, τῶν ἐρχομένων ἀπὸ τὴν Βρασιλιάν καὶ διαβαίνοντων διὰ τῆς Αἰσβώνης, εἰς τὸ μὲ τὴν Ἰσπανίαν ἀπηγορευμένον ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖται διὰ τῆς ἀποικίας τῆς ἁγίας Μυσηρίας ¹).

Γ'. Εἰς ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ ἐξισάσωσι τὴν ζυγοσθμίαν τῇ ἐμπορίᾳ μήτε μὲ πραγματείας μήτε μὲ μετρητὰ χρήματα. Τοιαῦται ἦσαν ἐξαιρέτως αἱ πρώην ἀποικίαι τῶν Ἀγγλῶν (αἱ νῦν 15 ἡνωμέναι πολιτεῖαι) ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ, αἱ ὁποῖαι διὰ τὸτο ἠναγκάσθησαν νὰ βοηθηθῶσι πραγματευόμεναι εἰς τὴν ἐπίλοιπον Ἀμερικὴν μὲ ἀπηγορευμένα πράγματα (Contrebande), καὶ διὰ τὸ συγχωρηθέντος αὐτοῖς ἐμπορίας κατὰ τὸ 1782, μὲ προμηθεύσεις εἰς τὰ Ζαχαρόνησα. Πρὸς τέτοις εἶχον ἄδειαν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν νὰ πραγματευοῦνται κατ' εὐθείαν εἰς ὅλας τὰς λιμένας πέραν τῆς Ἀκρωτηρίου τῆς Τέρματος τῆς γῆς ²), διὰ τῆς ὁποίας ἐφθασαν κατ' ὀλίγον εἰς μεγαλῶτατον ἐμπόριον οἷτος ἐν τῇ Μεσογείῳ Θαλάσσῃ.

Ταῦτα ὅμως ὅλα δὲν τοῖς ἐβοήθησαν διὰ νὰ ἀπαντήσωσιν
Α 2 ὀλην-

¹) St. Sacramento, Ἀποικία τῶν Πορτογάλων καὶ φρούριον ἐπὶ τινος νησιῦ, κειμένη παρὰ τὴν βορρην ὄχθην τῆς ποταμῆς Αἰσπλάτα, κατατεθεῖσα τῇ 1680 ἔτι μὲ δεσφάσειαν ὅμως τῆς Ἰσπανίας, ἣ τις ἐξημίτω διὰ τῆς λαθραίου ἐμπορίας, τὸ ὁποῖον ἐκαμνεν αὐτὴ ἡ ἀποικία, διὰ καὶ τῇ 1777 τὴν ἐπῆγεν ἀπὸ τῆς Πορτογαλλίας, κατηδάρισε τὸ φρούριον καὶ ἐγέμισε τὸν λιμένα.

²) τὸ προσήμειον Capō finis terre.

ὄλην τὴν ζημίαν των, ἀλλὰ διέμειναν πτωχοὶ χρημάτων με-
τρητῶν· καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ βοηθηθῶσι μὲ χάριτα νομί-
σματα, τὰ ὅποια ἐτιμῶντο μόνον ἐν τῷ τόπῳ αὐτῶν, εἰς δὲ
τὰς ἐξωτερικὰς καμπύλας ἦσαν 40 — 50 τὰ ἑκατὸν κατώτερα
τῶν μετρητῶν χρημάτων. Ἐν γένει ἡ Ἀγγλία εἶχε πολὺν κό-
πον μὲ αὐτὰς τὰς ἀποικίας, διότι ἔχουσι σχεδὸν τὴν αὐτὴν γῆν
καὶ τὸ αὐτὸ κλίμα μὲ τὴν Μητροπόλιν, καὶ ἦσαν κατοικημέναι
σχεδὸν ὅλον ἀπὸ Εὐρωπαίους, οἱ ὅποιοι προθύμως ἐνήργουν καὶ
ἤξευραν νὰ ἐνεργήσωσιν ὅλας τὰς τέχνας καὶ τὴν γεωργίαν, τὰ
ὅποια εἶχεν ἡ Ἀγγλία.

Ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς ¹).

Τὸ ἔμπόριον τῆς Ἀνατολῆς τὸ διένειμαν μεταξύ των οἱ Ἑ-
νετοὶ καὶ οἱ Γενεήνσιοι μετὰ πολλὰς πολέμους, εἰς τρόπον ὅπῃ
οἱ μὲν πρῶτοι ἐκράτησαν τὸ διὰ τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἔμπόριον,
οἱ δὲ τελευταῖοι τὸ διὰ τῆς Μαύρης Θαλάσσης· τὸ δὲ τῆς Αἰγύ-
πτου ἔμπόριον τὸ ἔκαμνον κατὰ τινα τρόπον κοινῶς. Ἡ ὑπὸ
τῶν Τούρκων γενομένη ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κατ' ἀρ-
χὰς δὲν ἐσίγησεν αὐτὸ τὸ ἔμπόριον, αὐτοὶ ἀφῆσαν τὰς Γενε-
ησίδες ἐτι χρόνον τινα εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Κομμαίας, καὶ ἐ-
ξαιρέτως τῆς πόλεως Καφῶ (Θευδεσίας). Ἡ Αἴγυπτος ἔμει-
νεν ἕως τῷ 1516 ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Μωμελίκων ²), οἱ ὅ-
ποιοι

5) Τὸ Λεβάντε δηλαδὴ, περὶ ᾧ ἴδε τὸ σημεῖωμα ¹ ἐν τῇ σελίδι 26

2) Μωμελίκον, Μωμελὺ καὶ Μωμελῦ σημαίνει εἰς τὴν Ἀραβικὴν δι-
άλεκτον, δῆλον (σπλάθον), κατ' ἐξοχὴν δὲ ὀνομάζονται ὕτως οἱ
σωματοφύλακες, τῶς ὁποίας κατέστησεν ὁ Σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου
Νοδῆ μετὰ τὴν Ἑγίπιν (ἐκ τῷ γένει τῷ μεγάλῳ Σελιδίνῳ), ἐπει-
δὴ κατ' ἀρχὰς ἐπ' αὐτῷ τῷ γένει ἡγόρασε νέους δούλους ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν
Καπτιβάνων, πωληθέντας ὑπὸ τῶν νικητῶν Μωγούλων εἰς προσημα-
ντικὰς. Εἰς ὀλίγους χρόνους αὐτοὶ οἱ σωματοφύλακες ἔγιναν τόσον
ἐπιχειρηματίαι καὶ ἰσχυροὶ, ὥστε εἰς ἕκ τῶν ἀξιοματικῶν των, ὀνό-
ματι ἱμπερ κατέβησεν τὸν τελευταῖον Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου ἐκ
τῆς γενεᾶς τοῦ Σελιδίνου, Μωσῶν Ἀσχορῶφ, καὶ ἀνέβη αὐτὸς εἰς
τὸν θρόνον τῆς Αἰγύπτου τῷ 1254 ἔτει. διαρκεσε δὲ ἡ ἐξουσία τῶν
Μωμελίκων ἕως τῷ 1517, ὅτε Σελὶμ ὁ Α' τὴν κατέσβεσε.

ποῖοι ἐπροσπάθουν νὰ διατηρῶσι τὸ ἐμπόριον εἰς τὸν τόπον τῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκείτο τὸ ἐμπόριον εἰς αὐτὰς τὰς τόπες σχεδὸν ἓνα ὁλόκληρον αἰῶνα ἀνενέργητον, ἐπειδὴ ἔπαυσεν ἐκεῖ δι' ὅλε τὸ ἐμπόριον τῆς Ἰνδίας, καὶ ἔ μόνον οἱ Τέρκοι τὰς χριστιανὰς, ἀλλὰ καὶ ἔτσι ἐκείνης τόσον τὰς ἀπεσρέφοντο, ὥς ἡ πρώτη συνθήκη τῆ Βασιλείας τῆς Γαλλίας Φραγκίσκος τῆ Α', ἡ γενομένη μετὰ τὰς Τέρκας τῷ 1555, διήγειρε γενικὸν μῖσος κατ' αὐτὰ. Ἡ Γαλλία δὲν εἶχεν ὄφελός τι ἐξ αὐτῆς τῆς συνθήκης, διότι δὲν εἶχε τότε τί νὰ πωλήσῃ. Ἡ Βενετία ἐκλείσε κατὰ τὸ 1580 μετὰ αὐτὰς (τὰς Τέρκας) συνθήκην περὶ ἐμπορίας, καὶ τότε μεγάλτερον ὄφελος εἶχε ἐξ αὐτῆς, καθότι ἐξασίαζε τότε ὅλα σχεδὸν τὰ περὶ τὴν Ἑλλάδα νησιά. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπραγματεύθησαν ἐκεῖ καὶ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ ἔθνη ὑπὸ τὴν Γαλλικὴν σημαίαν. Εἰς τὰ αὐτὰ ἔμεινεν ἔτι, καὶ ὅτε ἡ Ἀγγλία τῷ 1604, καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Ὀλλάνδα καὶ ἡ Γένεα εἶχον κλείσει συνθήκας ἐμπορίας μετὰ τὰς Τέρκας.

Ἔως τῆ 1675 ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἐπραγματεύοντο ἐκείσε ὑπὸ μόνην τὴν Γαλλικὴν σημαίαν. Ἡ Γαλλία ὅμως ἔως τῶν καιρῶν τῆ Κολθέρτε δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἢ τέτε ἄλλο τι ὄφελος, εἰμὴ ὅτι οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει Κόρσες καὶ Πρέσβεις ἠμποροῦν νὰ ζῶσι μετὰ ξένα ἔξοδα. Ἔως τότε οἱ Ἀγγλοι ἦσαν οἱ ἰσχυρότατοι εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον.

Κατὰ τὸ 1675 ἔτος ἡ Ἀγγλία διὰ μιᾶς νέας συνθήκης ἐμπορικῆς κατώρθωσαν, ὥς οἱ Ἰσπανοὶ, Πορτογάλλοι, Ἰταλοὶ καὶ αὐτοὶ οἱ Ὀλλανδοὶ μόνον ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν ἐπετρέποντο νὰ πραγματεύωνται εἰς τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἔδιδον τὰ κονσελάτα καὶ ἄλλα ἔξοδα εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἡ Ὀλλάνδα ὅμως ἠλευθερώθη ἀπὸ αὐτὰ, καὶ ἔχει ἰδίως Πρέσβεις καὶ Κονσόλεις. Καθ' ὃν καιρὸν ἐμβῆκεν ἡ Ἀγγλία εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, εἰρήκε τὴν πραγματείαν τῶν ῥάχων, τὸ ἐσιωδέςερον μέρος τῆ ἐμπορίας, εἰς τὴν ἐξασίαν τῶν Ἑνετῶν. Ἡ Ἀγγλία ἐμμήθη αὐτὰ τὰ ῥάχα, ἔπειτα ὅμως ἔπαθε τὸ αὐτὸ ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐπὶ τῆ Κολθέρτε, οἱ τινες μόνον ἐμμήθησαν τὰ Ἀγγλικά ῥάχα, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἤξευρον νὰ κάμωσιν εἰδὸς τι ἑ-

λα

λαφροτέρων ὀψων ἀρετὸν εἰς τὰς ἀνατολικὰς ¹⁾, καὶ ἠδύναντο ἐν γένει νὰ ἐργάζωνται πολὺ εὐθηνότερα, ἐπειδὴ δύνανται νὰ λάβωσι τὸ Ἰσπανικὸν μαλλίον εὐκολώτερα, καὶ πρὸς τέτοις ἔχει καὶ τὸν ναῦλον ἀπὸ Μαρσιλίαν δι' ἐκεῖ εὐθηνότερον. Μετὰ καιρὸν ἔλαβον μεγάλην πώλησιν τὰ Ἀμερικανικὰ προϊόντα των, καὶ καθόλου ἐκέρδησαν τὴν ὑπεροχὴν ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα γένη εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον ²⁾.

Ἡ Ὀλλάνδα ἐξῆλθε σχεδὸν δι' ὅλες ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐξαιρέτως ἀπὸ τὸ τῆ Χαϊέπ ³⁾. Πλὴν μετεχειρίζετο τὸ καθολικὸν κέρδος, ἐπειδὴ ἠδύνато νὰ ἀφίνη νὰ κυκλοφορῶσι τὰ κεφάλαιά της (καπιτάλια), εἰς τὰς ἐκεῖ κατασημένους ἐμπορικὰς οἰκὰς ἄλλων ἐθνῶν πρὸς 5 ἕως 6 τὰ ἑκατὸν, διότι οἱ συνήθεις τόκοι εἰς τὴν Ἀνατολὴν τρέχουσι πρὸς 20 τὰ ἑκατὸν ⁴⁾. Τὸ ἐμπόριον τῶν Ἰταλῶν εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἠδύνато διὰ πολλὰς αἰτίας νὰ λάβῃ μεγάλην αὐξησιν κατὰ τῶτον τὸν αἰῶνα.

Α'. Ἐπειδὴ τὰ Γερμανικὰ ἐργόχειρα, ἐξαιρέτως δὲ τὰ μάλιννα ἐλαφρὰ ἱφάσματα καὶ τὰ κοντὰ πράγματα ⁵⁾ εὐρήναν εἰς τὴν Ἀνατολὴν πολλὰ καλὴν πώλησιν.

B'

¹⁾ Αὐτὰ εἶναι τὰ λεγόμενα Draps de serail καὶ κοινῶς σεράλια, παρὰ δὲ τοῖς Τούρκοις σαλ-τζοχὰ, εἰς τὰ ὑποῖα τὸς ὑπερέβησαν οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τὸς καθ' ἡμᾶς χρόνους, κατὰ τε τὴν ποιότητα καὶ κατὰ τὰ ζωηρὰ καὶ διαρκῆ χρώματα, καὶ τούτους ἐαιμνήθησαν οἱ ὀυχοποιοὶ τῆς Εὐρώπης, οἵ τινες κατασκευάζουσι τὴν σήμερον τὰ πλείονερά ἑξῆς αὐτῶν τὰ ἴδιος.

²⁾ Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Γάλλων, τὴν ὑποδύλωσιν τῆς Ὀλλάνδας καὶ τῆς Ἰταλίας, καὶ ἐν ᾧ πᾶσα σχεδὸν ἡ Εὐρώπη κατεταράττετο καὶ ἐξατμίζετο ὑπὸ τῶν Γάλλων, οἱ Ἀγγλοὶ ἐπέκεινσαν τοιαύτην ὑπεροχὴν εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Ἰνδίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὥστε νομίζω, ὅτι ὑπερέβησαν πάσας ὁμῶς τὰς ἐμπορευόμενας πολιτείας, καὶ ἐκείνας τὰς διαβαήτους τῆς ἀρχαιότητος, τῶν Φοινίκων δηλ. καὶ τῶν Κυρηναίων.

³⁾ Χαϊέπ (Βερόβια τῆς Συρίας), πόλις μεγάλη καὶ τῆς Συρίας ἡ περικείμενη, κίεται παρὰ τινὰ μικρὸν ποταμὸν, ὅστις μετὰ ὀλίγων ὥρων διὰ τῆς ἀπὸ τὴν πόλιν ἀφανίζεται εἰς τὴν γῆν. ἔχει ἐμπόριον μεγαλῶτατον, ἐπειδὴ εἶναι τὸ κέντρον τῷ μεταξὺ τῆ Περσικῆς κήλης καὶ τῆς Μεσογείου θαλάσσης.

⁴⁾ Ὁ κοινώτερος τόκος ἐν τῇ Ἀνατολῇ εἶναι 12 εἰς τὰ ἑκατὸν.

⁵⁾ Κοντὰ πράγματα ἐννοῦνται ἰδὼ ὅσα δὲν ἔχουσιν ἔκτασιν διὰ νὰ με-

Β. Ἐπειδὴ οἱ Ἀγγλοὶ μόνον διὰ τὰ ἔχουσιν εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἔργον τι, μὴ δυνάμενοι νὰ εὐδοκίμησῶσι μὲ τὰ εἰδικά των ἐργόχειρα, ἠγόραζον ἤδη πολὺν καιρὸν εἰς τὴν Αἰθιοπία πολλὰ ἐργόχειρα τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Γερμανίας καὶ τὰ ἐπώλυν εἰς τὴν Ἀνατολὴν.

Γ. Οἱ Γάλλοι πραγματευταὶ παραγγέλλουσι πολλὰ ἐργόχειρα Ἰταλικά εἰς τὴν Αἰθιοπία καὶ Βενετιάν, καὶ ἐκείθεν τὰ διενδύουσιν εἰς τὴν Ἀνατολὴν πρὸς ξένες ἐμπορικὰς οἰκας. Ἐν γένει ὁμῶς πολλὰ ἐργόχειρα τῆς Ἰταλίας, ἐξαιρέτως μιταξωτὰ ὑφάσματα φέρονται εἰς τὴν Ἀνατολὴν. Τὸ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐμπόριον κοινῶς παριστάνεται εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Εὐρώπης πολλὰ δυσκολώτερον ἀπὸ ὃ, τι εἶναι τῷ ὄντι, καὶ τῷ παρεκίνησε τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν νὰ τὸ δέσωσιν εἰς κάποιους νόμους. Ἐνθυμέμενοι μάλιστα ἀκόμη τὰς παρελθόντας χρόνους, φοβούνται τὴν καταδυναστείαν τῶν Τούρκων, πλεον τὴν δέοντος. Ἀσφαλές ἐστιν ὅμως εἶναι τὸ νὰ πραγματευθῶσι μετὰ τὰς Τούρκους παρὰ μὲ κάποιαν Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη. Ἡ δυσκολία εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον εἶναι, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ πραγματεία τῷ τόπῳ, διὰ τὰς βαρεῖς τόκας, εὐρίσκεται σχεδὸν πᾶσα εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἑβραίων, τῶν Ἀρμενίων κ.τ.λ., εἰς τὰς ὁποίας οἱ Εὐρωπαῖοι πρέπει νὰ ἔχωσι πολλὰ πλεονέκτημα προσοχὴν. καθὼς καὶ οἱ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐμπορικοὶ οἰκοὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν εἶναι γνωστοί, ὅτι κάμνουσιν ὑπερβολὰς τὴν κέρδους των πρὸς τὰς μὴ ἔχοντας πείραν τῶν ἐμπορίων. Οἱ δασμοὶ καὶ οἱ τελωνικοὶ φόροι (κασμέρια) ἐν τῇ Τυρκίᾳ εἶναι πολλὰ μικροὶ, δηλαδή κατὰ διάμετρον ἕως 5 τὰ ἑκατὸν τῆς παλαιᾶς τιμῆς τῶν πραγμάτων, ὥστε εἰς πολλὰ εἶδη πραγμάτων, μετὰ τὴν μεταβληθεῖσαν τιμὴν των ἔρχονται ἕως 2 τὰ ἑκατὸν.

Κατὰ τὰς νεωτέρας καιροὺς ἡ κυρία καθέδρα τῶν ἐμπορίων μετέβη ἀπὸ τὰ νότια εἰς τὰ βόρεια, ὅπερ ἡ θέσις τῶν Πόλεων παρὰ

τηρῶσι μὲ τὸν πῆχυν, μήτε ζυγιάζονται. Τοιαῦτα εἶναι π.χ. τὰ ὀρολόγια, τὰ μαχαίρια, τὰ ψαλίδια καὶ ἄλλα παντοδαπὰ τεχνητὰ κατεσκευασμένα ἀπὸ πάσης ὕλης.

παρὰ τὰς διαφορὰς θαλάσσας καὶ μεγάλας ποταμούς, εἶναι ἄρμο-
 διά ἐξαιρέτως διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης.

Περὶ

Περὶ τῆς Ὀφελείας τῆς Ἐμπορίας.

Τὸ ἐμπόριον εἶναι τόσον ἀναγκαῖον εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὥστε ἂνεν τάτε δὲν ἡδύνατο μήτε τὸ ἥμισυ τῶν ἀνθρώπων, τὰς ὁποῖας τῶρα τρέφει ἡ γῆ, νὰ ζήσῃ ἐπ' αὐτήν, Ἐπειδὴ·

Α') Ἡ ποιότης τῆς μεγαλητέρας μέρους τῆς γῆς, εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἡ διατροφή τῶν ἀνθρώπων μόνον μὲ μεγάλον κόπον ἢμπορεῖ νὰ ἀποκτηθῇ ἐξ αὐτῆς.

Β') Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀναλαμβάνει αὐτὸν τὸν κόπον τῆς γεωργίας ἄνευ ἀνάγκης, ἢ ἄνευ τῆς πρὸς τὸ κέρδος ἐλπίδος. Μεταξὺ τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν ἦτον ἡ βία καὶ ἡ δσλεία, δι' ὧν ἡγεγνάζετο τὸ πλείότερον μέρος τῶν ἀνθρώπων, νὰ ἀναλάβωσιν αὐτὸν τὸν κόπον. Εἰς ἐκείνα τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα δὲν ἐγνώριζον τὴν δσλείαν, ὁ ἐλευθέρως ἄνθρωπος συνήθως δὲν ἐπεχειρίζετο τὴν γεωργίαν, ἀλλὰ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὸ κυνήγιον, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν κλίσειν τῇ νὰ ἀφήσῃ τὸν ἐξατμισμένον τόπον τε καὶ νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλον, ὅς τις τῷ ἐφαίνετο καλλίτερος.

Γ') Ὁ παραυιδόμενος εἰς τὴν γεωργίαν, διὰ τὸ πολὺπὸν θέλει ἐργάζεται μόνον διὰ τὸ ἀναγκαῖον ἑαυτοῦ τε καὶ τοῖς εἰκείοις αὐτοῦ, καὶ ἄλλως δὲν θέλει καθυποβάλλει ἑαυτὸν εἰς τὸν κόπον, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ καταβάλῃ, εἰ μὴ ὅταν ἡ ἐλπίς τῶ κέρδους τὸν ἐρεθίζει εἰς τῆτο.

Δ') Ἐὰν ὅμως δὲν ἐργάζεται ἐπὶ σκοπῷ πλεονασμοῦ, ὅταν τέχως χρόνοι ἄκαρποι, ἢ δι' ἄλλα τυχερὰ, δυστυχεῖς, θέλει πάθει ἔλλειψιν καὶ εἰς τὸ πλεόν χρειώδῃ δι' αὐτὸν, καὶ τότε θέλει βαρυνθῇ τὴν γεωργίαν, καὶ θέλει ζητεῖ τὴν τροφήν τε διὰ τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῆς κυνήγας.

Ε') Ὅπως τρέφονται οἱ ἄνθρωποι μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τελευταῖον τρόπον, ἐκεῖ ἡ γῆ δὲν δίδει τὴν ἀναγκαίαν τροφήν, μήτε εἰς τὸ ἥμισυ μέρος τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὰς ὁποῖας ἡδύνατο νὰ δώσῃ τὰ πρὸς τὸ εἶναι ἀναγκαῖα, ἐὰν ἐγεωργεῖτο κατὰ τὸ δέον.

Ε

Σ'

Σ.) Ἐπειδὴ μόνον τὸ ἐμπόριον δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἀναλαμβάνοντα τὸν κόπον τῆς γεωργίας, ἐλπίδα κέρδους ἐκ τῆς πωλήσεως τῆ περισσεύματός τε, εἶναι πρόδηλον, ὅτι χωρὶς τούτου, ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐπὶ τὴν κτηνοτροφίαν, ἢ νὰ εἰσαχθῇ πάλιν ἡ δούλη (σκλαβία). Κατὰ τὸ πρῶτον, θέλει ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ ἡμισυ, καὶ εἰς τόπους τινας ἴσως καὶ ἕως εἰς τὸ τρίτον. Κατὰ τὸ δεύτερον δὲν ἤθελε δυνηθῇ ὁ ἀνθρώπος νὰ διαρκέσῃ τελευτῶν ἐν τῇ νῦν καταστάσει τῆς διοικήσεως τῶν πεπολιτευμένων ἐθνῶν.

Ζ.) Διὰ τῆς ἐμπορίας αὐξάνουσιν ἐν γένει αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπισφαί. Αἱ αὐτῆς ζῶσι πάντα τὰ ἔθνη καθ' ὅλας τὰς ζώνας ὡς ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ χώρᾳ. Ἡμπορεῖσι διὰ τῆς ἐμπορίας, τὸ ὁποῖον ἠνωσεν ὅλον τὸν κόσμον, τὰ κάμωσι τὰς ἐφευρέσεις τῶν γνωστῶν καὶ νὰ τὰς μεταδώσωσιν ἀμοιβαίως. Ὁ πραγματευτὴς ἐπὶ ἐλπίδι τῶν κέρδους ἀναδέχεται εἰς τὸ ἐμπόριόν τε πάντας τὰς κινδύνους καὶ τὰς κακοπαθείας, καὶ διὰ τὸ ἐμπόριον ἔγιναν αἱ μεγαλώταται ἀνακαλύψεις εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἐπισφαίων. Ἡ Ἀμερικὴ ἤθελεν εἶναι ἴσως ἕως τῆς σήμερον, ἢ ὅλη ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἄγνωστος, ἀνίσως δὲν ἤθελε δώσῃ τὴν αἰτίαν εἰς τὸτο ἢ ἐλπίς τῆς δόξης καὶ τῶν κέρδους διὰ τὴν πραγματείαν.

Η.) Διὰ τῆς βοηθείας τῆς ἐμπορίας ἠδυνήθημεν νὰ αἰταλλάξωμεν τὰ ἐδικὰ μας φυσικὰ καὶ τεχνητὰ προϊόντα, γεννήματα τῶν ψυχρῶν κλιμάτων, μὲ τὰ γινόμενα εἰς τὰ θερμότερα κλίματα. Ἐκείνο ὅπερ ἔχει περιττὸν ἐν ἔθνος, καὶ ἐν ἄλλο τὸ ὑπερβαίνει, ἡμπορεῖ νὰ τὸ λάβῃ αὐτὸ διὰ τῆς ἐμπορίας. Ἐν γένει φαίνεται εἰς τὰς καιρὸς ἡμῶν, ὅτι πᾶσα χώρα γεννᾷ κάθε προϊόν, διότι ἐν πάσῃ χώρᾳ εὐρίσκεται πᾶν ὃ, τι γίνεται εἰς ὁποιοδήποτε μέρος τῆς ἐμπορευομένης κόσμου, καὶ ἐκεῖ δύναται τις τὰ τὸ ἀποκτήσῃ ἢ δι' ἀλλαγῆς ἄλλων προϊόντων, ἢ διὰ μετρητῶν χρημάτων. Ὅθεν αἱ ἐβρότεραι ἡμῶν χρεῖαι δύνανται ἄνευ δυσκολίας νὰ αὐξήσωσι, καὶ ἡ ἐπίγειος ἡμῶν εὐδαιμοσύνη νὰ πληθυνθῇ.

Προ-

Προδιοίξεις.

Πραγματευτὴς ἐκεῖνος εἶναι ἄξιος νὰ ὀνομάζεται, ὅς τις ἀγοράζει ποσότητα τινὰ πραγματειῶν, ἐχ' ἵνα τὰς μεταχειρισθῇ αὐτὸς, ἀλλ' ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὰς πωλῇσιν ἄλλιν μὲ κέρδος. Εἰς αὐτὸν εἶναι ἀδιάφορον, ἂν αὐταὶ αἱ πραγματεῖαι προήχθησαν διὰ τῆς φύσεως, ἢ διὰ τῆς φιλοπονίας τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸ τὸ ἐμπόριον λέγεται *Οἰκεῖον ἐμπόριον*.

Τὲς Πραγματευτὰς ἡμπορεῖ τις νὰ τὰς διαιρέσῃ ὡς πρὸς τὴν ἐπιζημίην καὶ γνῶσιν των εἰς τρεῖς κλάσεις.

Α'. Εἰς τὰς μετερχομένους μόνον ἐν εἶδος ἐμπορίας, καὶ μὴ ἔχοντας σκοπὸν νὰ κάμωσιν ἄλλο εἶδος, τὰς δὲ μὲ αὐτὸ ἠγωνίνας ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας αὐτοὶ ἀγνοοῦσι, τὰς ἐνεργῶσι δι' ἄλλων ἀνθρώπων μὲ πληρωμὴν.

Β'. Εἰς τὰς ἔχοντας ἱκανότητα, νὰ λαμβάνωσι μετοχὴν εἰς πᾶν ἐμπορικὸν ἔργον, καὶ νὰ τὸ ἐνεργῶσι διὰ τῆς ἰδίας φροντίδος των.

Γ'. Εἰς τὰς ὄντας ἱκανῶς καὶ νὰ δίδωσι συμβελην διὰ τὸ κοινὸν καλὸν τῷ ἐμπορίῳ.

Ὅθεν διαιρῶνται προσφυνέστα αἱ γνώσεις, τὰς ὁποίας ἀναγκαιῶς πρέπει νὰ τὰς ἔχῃ ὁ πραγματευτὴς:

Α'. εἰς ἀπαραιτήτως ἀναγκαιάς, καὶ αὐταὶ διαιρῶνται:

α'. εἰς προπαρασκευαστικάς:

- 1) τὸ γράψιμον,
- 2) τὰς λογαριασμούς,
- 3) τὴν γνῶσιν τῆς μητρικῆς γλώσσης.

β'. εἰς κυρίως ἐμπορικὰς εἰδήσεις:

- 1) τὸ γνωρίζειν τὰς πραγματείας,
- 2) τὴν ἐμπορικὴν πρᾶξιν,
- 3) τὴν τέχνην τῶν κατασίχων.

Ἐκαστον τῶτων, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἐκτίσεως τῆς ὑπὸ τῷ πραγματευτῇ ἐνεργουμένης ἐμπορίας.

Β'. Εἰς ἐπιζημίαν, αἱ ὁποῖαι σχηματίζουσι τὸν τέλειον

πραγματευτήν. Εἰσὶ δ' αὖται ὁμοίως :

α. προπαρασκευασικαί :

- 1) ἡ Γεωγραφία ,
- 2) ἡ Πολιτικὴ νέα ἱστορία τῶν ἐμπορευομένων ἐθνῶν ,
- 3) ἡ Ἱστορία τῆς ἐμπορίας ,
- 4) αἱ ξέναὶ δεάλεκτοι .

β. ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας χρειάζεται τις διὰ τὰς ἰδί-
ας ὑποθέσεις τες .

Ἦτοι εἶδῃσιν

- 1) τῆς ἐντελῆς ἐμπορικῆς ἐπισήμης ,
- 2) τῶν νομισμάτων ,
- 3) τῶν τεχνουργίων καὶ ἐργοχείρων ,
- 4) τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν ,
- 5) τῶν ἐμπορικῶν Νόμων , ἐντοπίων καὶ ξέ-
νων .

Εἰς αὐτὰς τὰς ἀναγκαίας εἰς τὸν πραγματευτὴν εἰδήσεις ,
δύνανται νὰ συναριθμηθῶσιν ἔτι καὶ αἱ ἀκόλουθοι :

Ἡ γνῶσις τῶν τεχνουργίων καὶ ἐργοχείρων προϋποτίθῃσιν εἰ-
δήσιν Μηχανικῆς καὶ Σχεδιαστικῆς .

Ἡ γνῶσις τῆς Νομισματικῆς, καὶ μάλιστα τῶν τεχνουργίων τῆς
χρυσίδος καὶ τῆς ἀργυρίδος ἀπαιτεῖ εἶδῃσιν Χημικῆς καὶ Βασανι-
στικῆς ¹).

Ὁ Ναύκληρος (Καραβοκύρης) ἔχει χρειαν τῆς Ναυπηγικῆς .

Ὅς τις ἔχει τέχνην τινὰ , διὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ οἰκοδο-
μῶνται πολλαὶ οἰκοδομαὶ , χρειάζεται καὶ ἔχῃ εἶδῃσιν τινὰ τῆς
Αρχιτεκτονικῆς ἐν γένει .

Ὁ Ὑλοπώλης (Ματεριαλίστης) χρειάζεται τὴν Φυσικὴν ἱ-
στορίαν .

Μετ' αὐτὴν τὴν προεισαγωγικὴν ἐξήγησιν κρὶνω ἀναγκαῖον ,
νὰ μεταβῶ εἰς τὰ παντοδαπὰ εἶδη τῆς ἐμπορίας .

ΚΕ-

¹) Βασανιστικὴ εἶναι ἡ τέχνη, δι' ἧς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀρ-
γύριον πόσας ποιοτήτας εἶναι, δηλ. πόσον ἀπέχει τῆς φυσικῆς τῆς
καθαρότητος, γίνεται δὲ αὕτη διὰ τῷ τριψίματος τῷ μετάλλῳ ἐπά-
νω εἰς πέτρων σκληρὰν μαύσιν, ἥ τις ὀνομάζεται ἐκ τούτου Αἰθρὸς
Βασανιστικῆς, κυρίως δὲ καὶ ἀκριβέστερον διὰ τῆς ἀναλύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Α΄

Περὶ τῶν διαφόρων τρόπων, καθ' ὧς
ἐνεργᾶται τὸ Ἐμπόριον.

§. 1.

Τὸ ἔμπόριον ἐν τῇ μεγάλῃ ἀπλότῃ καθ' ἣν συνέξη κατ' ἀρχάς, καὶ καθὼς εἰσέτι γίνεται εἰς πολλὰ ἔθνη, τὰ ὅποια ὀλίγας χρείας ἔχουσιν, εἶναι ἀπλῇ τι ἀνταλλαγῇ ἀνευ κυρίων χρημάτων. Αὕτῃ ἡ ἀμοιβαία ἀνταλλαγὴ τῶν πραγματειῶν προϋποτίθῃσιν, ὅτι εἰρίσκω τινὰ, ὃς τις ἔχει τοσαύτην χρείαν ἀπὸ τοῦ πράγματος, τὸ εἰς ἐμὲ περιττὸν, ὅσην ἔχω ἐγὼ ἀπὸ ἐκείνου τὸ ὁποῖον ζητῶ νὰ ἀλλάξω. Αἰτὴ ἡ προϋπόθεσις ὅμως ἀρμόζει μόνον εἰς τὰ πλέον ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ζῆν πράγματα. Διὰ δὲ τοιαῦτα εἶδη ἀπὸ τὰ ὅποια ἔχει ὀλιγωτέραν χρείαν ὁ ἄνθρωπος, εἶναι πολὺ δυσκολώτερον, νὰ εὔρη τινὰ, ὃς τις νὰ τὰ χρειάζεται, καὶ ἀνίσως εὔρωμεν διὰ τὰ πράγματα ἡμῶν τοιῶτον τινὰ, πολλάκις δὲν χρειαζόμεθα ἡμεῖς τὰ πράγματα, τὰ ὅποια μᾶς προσφέρει διὰ τὰ ἐδικάμας. Εἰς τὰς Ἀβυσσινίους ὁ ξένος πραγματευτὴς δὲν φέρει πραγματείας ἐτέρου εἶδους, εἰ μὴ ἄλλας, διότι ὁ τόπος των τοῖς δίδει ὅλα τὰ ἄλλα ἀναγκαῖα πράγματα πρὸς τὴν λιτότητα τῆς ζωῆς των, πλην τῆς ἁλατος. Καὶ τὰ προϊόντα των δὲν ἠθέλον τὰ δώσει διὰ καμὲν ἄλλο ξένον πρᾶγμα, εἰμὴ διὰ ἄλλας.

§. 2.

Μεταξὺ τῶν πεπολιτευμένων ἐθνῶν ὅμως δὲν δύναται νὰ εἰσθῇ τὸ ἀνταλλακτικὸν ἔμπόριον εἰς τὴν αὐτὴν ἀπλότητα, διότι εἰς αὐτὰ ἔρχονται πολλαὶ πραγματεῖαι εἰς τὸ ἔμπόριον, καὶ πολ-

πολλά συγνάμεις συμβαίνει, ὅτι ὁ εἰς χρειάζεται τὰς πραγμα-
τείας τῆ ἄλλῃ, χωρὶς νὰ ἔχῃ χρειάν αὐτὸς ἀπὸ τὰς ἐκείνης. Ἐκεί-
νος λοιπὸν πρέπει νὰ ἡμπούῃ νὰ προσφέρῃ εἰς τὸτον πράγμα τι,
τὸ ὅποιον νὰ τῷ ἀρέσκῃ, καὶ αὐτὸς νὰ εἶναι βέβαιος, ὅτι εὐρί-
σκει ἄλλες ἐκείνης δι' αὐτὸ τὸ πράγμα. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ τὸ ἐμ-
πόριον σχεδὸν ἔπαυσε δι' ὅλην, θέλω νὰ ἀρχίσω, ἀφορῶν τὸ ἀν-
τικείμενον τῆ ἐμπορίας, ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τῶν προϊόντων.

§. 5.

Αὐτὸ εἶναι, ὅταν ἓν ἔθνος πραγματεύηται μὲ ἐκείνας τὰς
πραγματείας, τὰς ὁποίας γεντῶ ὁ τόπος τε, οἱ εἰς αὐτὸν ἀνή-
κοντες ποταμοὶ, ἢ αἱ θάλασσαι τὰς ὁποίας πλέει. "Όταν τι
ἔθνος ἔχον πολλά ἀπὸ αὐτὰ τὰ προϊόντα, ἤξεύρῃ νὰ τὰ κάμῃ τό-
σον εὐάρεστα εἰς τὰς ξένους τόπους, ὥστε νὰ τὰ ἀγοράζωσι μετὰ
προθυμίας, ἢ καταντῶσι νὰ γίνωνται εἰς αὐτὰς ἀναγκαῖα, δό-
νεται νὰ χαίρῃται ἐν γένει μίαν καλὴν ζυγοσυνμίαν τῆ ἐμπορίας.
Τὰ κρασία τῆς Γαλλίας, τὰ ὅποια φέρονται π. χ. εἰς Ἀμβέρ-
γον, ἀνέκασιν εἰς τὸ τῶν προϊόντων ἐμπόριον. Αὐτὸ τὸ ἐμ-
πόριον εἶναι τὸ πλέον ἐξυγιάν, ὡς θεμελιόμενον συνήθως ἐπὶ τὰ
χρειώδη ἐνὸς τόπου. "Όθεν τόσον μᾶλλον εἶναι ἡ πώλησίς τε βε-
βαιωτέρα, μ' ὅλον ὅπῃ τὰ προϊόντα εἶναι ὑποκείμενα εἰς με-
ταβλητὰς τιμὰς, κατὰ τὰς καιροὺς καὶ τὰ περιστατικά. Τώρα ὅ-
μως εἰς τὰ ἐμπορευόμενα ἔθνη ἐπροχώρησε τὸ πράγμα τόσον,
ὥστε σπανίως ἐξάγεται προϊόν τι πάντῃ ἀνέργασον, χωρὶς νὰ γέ-
νῃ ἐκ τῆ αὐτῆς προεργασίας τις μεγάλη ἢ μικρά, λεπτοτέρα ἢ χον-
δροτέρα, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ τὴν πληρώσῃ ὁ ξένος, ὃς τις ἀ-
γοράζει αὐτὰ τὰ προϊόντα. Δὲν εἶναι τώρα καθὼς τὸ πάλαι,
ὅτε π. χ. ἡ Σβεκία ἐξέλλε τὸ ὠμὸν σίδηρον τῆς εἰς τὰς Ἀνσε-
ατικὰς πόλεις ¹⁾, αἱ ὁποῖαι ἤξευρον τὴν τέχνην νὰ τὸ ἀνα-
λῶ-

¹⁾ Hanselædte, πόλεις τῆς Γερμανίας καὶ ἔξω τῆς Γερμανίας, συνδε-
δεμένα μὲ ἐμπορικὸν δεσμὸν ἀνεξάρτητοι. Τὸ ὄνομα αὐτὸ παρὰ-
γεται ἐκ τῆς Γερμανικῆς λέξεως Hansa Hanse ἢ Haase, ὅπερ δηλοῖ
συντροφίαν ἢ ἐμπορικὴν συντροφίαν. ἦσαν δὲ αὐταὶ 72 τὸν ἀριθμὸν,
δηγομένης εἰς τέσσαρας κλάσεις. Ἡ πόλις Ἀμβέργον ἔκαμε τὴν
ἀρχὴν τῷ συνδέσμῳ, ἡ τις μὲ τὴν τῆς Βορρῆς καὶ Διβέκης περὶ τὸ
τέλος τοῦ αἰῶ. καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ ἐπομένου αἰῶνος ἐπλύτῃσε διὰ τοῦ ἐμ-

λίωσιν, καὶ ἵππετα ἐπώλυν πάλιν εἰς τὰς Σβέκας μὲ κέρδος τὸ ἰδιότων σίδηρον. Μὲ καποια προϊόντα δύναται νὰ γένη τὸτο εἰσέτι, ὡς π.χ. μὲ τὸ μαλλίον, τὸ ὑποῖον ἀγοράζοντες οἱ Ἄγγλοι εἰς τὴν Ἰσπανίαν πωλεῖσι τὰ ἐξ αὐτῆ κατασκευασθέντα ῥεχα εἰς τὰς ξένες τόπας, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἰσπανίαν. Διὰ τὸτο λέγομεν, ὅτι εἰς τὴν Ἰσπανίαν τὰ ἐργόχειρα εἶναι εἰς κακὴν κατάστασιν.

Ἐπρεπεν ἐν γένει ἕκαστον ἔθνος νὰ ἐπιμελῇται νὰ κατεργάζεται τὰ προϊόντα τῆς ἐπικρατείας τε, ὅσον εἶναι δυνατόν, καὶ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει νὰ τὰ δίδῃ εἰς τὰς ξένας, μὲ τῶν ὁποῖον τὴν ζημίαν ζωῇ χιλιάδες ἀνθρώπων εἰς τὸν τόπον, εἰς ὃν ἀνήκουν αὐτὰ τὰ προϊόντα, οἱ ὁποῖοι τὰ προεργάζονται ἢ τὰ τελειοποιῶσι. Καὶ αὕτη εἶναι τῶντι ἡ κοινὴ πολιτικὴ τῆ ἐμπορίας κατὰ τὰς νῦν καιρῶς, ἢ τις δὲν φυλάττεται ὅμως πανταχῶς κατὰ τὸν ὁμοῖον τρόπον, καὶ πρὸς τέτοις, πολλάκις δι' αἰτίαν παντοδαπῶν σχέσεων, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φυλάττηται πάντοτε ἐντελῶς. Διὰ τὸτο πρέπει ἐνίοτε νὰ δίδονται τὰ προϊόντα

πορίε τῆς ναυτιλίας, καὶ αὗται αἱ 5 πόλεις ἦσαν τότε ἡ Καταθῆκη τῶν ἐργοχείρων τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γερμανίας. Μετὰ καιρὸν κατὰ τὰ 1207 ἔτος προσέλαβον καὶ τὴν πόλιν Βραυσβαίγ εἰς τὸν σύνδεσμον, ἐν ᾗ εἶχον μεγάλας καταθέκας πραγματειῶν, αἱ ὁποῖαι ἐρχοντο ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν ἀνω Γερμανίαν, καὶ ἐξελλογτο εἰς τὰ βόρεια μέρη. εἰς αὐτὸν τὸν σύνδεσμον ἔπειτα προσετέθησαν καὶ ἄλλαι πόλεις, ὥστε κατὰ τὸ 1494 ἐφθασαν εἰς τὸν σημεῖωθέντα ἀριθμὸν. Ἡ πόλις Αὐβέκη ἦτον ἡ κεφαλὴ τῆ συνδέου, διορίζουσα τὰς συνειλεύσεις, σφραγίζουσα τὰ ἐκδιδόμενα γράμματα καὶ φυλάττουσα τὸ κοινὸν θησαυροφυλάκιον καὶ τὸ γραμματοφυλάκιον μετὰ τῆς καγκελαρίας. Αὐτὸς ὁ σύνδεσμος τῶν ἐμπορικῶν πόλεων, ὅς τις εἰς ἐν διασῆμα καιρῶς εἶχε μεγάλην δύναμιν, καὶ ἔδιδε νόμους εἰς τὰ βόρεια Βασιλεία, κατὰ τὸν 15 αἰῶνα ἐπλησίασεν εἰς τὸ τέλος τε, ἐπεὶ διὰ τὴν εὐρεσιν τῆς Ἀμερικῆς, καὶ διὰ τὸν νέον δρόμον τῶν Πορτογάλων διὰ τὰς Ἰνδίας περὶ τὴν Ἀφρικὴν, τὸ ἐμπόριον ἔλαβεν πάντῃ νέαν μορφήν καὶ θέσιν, μάλιστα διάφοροι πολιτεῖαι ζηλεύουσαι τὰ παλαιὰ κέρδη των περιέκωψαν τὰς ἐλευθερίας τῆς ναυτιλίας των, καὶ ἐνεθάρρουν τὰς ἰδίους ὑπηκόους εἰς τὰ τὸ ἐμπόριον ἐπιχειρήματα. Τώρα δὲ μόνον αἱ πόλεις Αὐβέκκον, Αὐβέκη καὶ Βρέμη συνιστοῦσι τὸν παλαιὸν Ἀναστατικὸν δεσμόν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ 1641 συνεδέθησαν ἐκ νέου.

ὄντα εἰς τὰς ξένας, ὡς π. χ. εἰς τὰς Ἀγγλος, οἱ ὑπῆκοι διὰ τὰς μηχανάστων, καὶ δι' ἄλλα περιστατικά, δύνανται νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὰ τὴν τελευταίαν ἐργασίαν πολλὰ ἐντελέσερον παρὰ πᾶν ἄλλο γένος.

§. 4.

Εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν προϊόντων ἀνήκει εἰς τὰς καιροὺς ἡμῶν καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν Ἀποικίων (Coloniehandel).

Εἰς ὅτε τὸ ἐμπόριον τῆς Ἰνδίας δὲν ἐνεργεῖτο πλέον διὰ τῆς Ανατολῆς, ἀλλ' ἀνεκαλύφθη ὁ δι' ἐκεῖ δρόμος διὰ θαλάσσης, ἐξαιρέτως δὲ ἐξ ὅτε ἔγινε γνωστὴ εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἢ Ἀμερικὴν, ἐκείνη Εὐρωπαϊκὴ πολιτεία, ἣτις εἶχε δύναμιν τινὰ θαλάσσιον, ἠγωνίσθη νὰ ὑποτάξῃ μεγάλας ἢ μικρὰς τόπας αὐτῇ τῷ μέρῳ τῆς Κόσμου, διότι εἰς αὐτὰ τὰ θερμότερα κλίματα εὐρίσκονται, ἢ ἠδύνατο νὰ γένωσι πολλὰ προϊόντα, τὰ ὅποια εἶχον κατασάτη εὐάρεστα εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς, δὲν ἦτον δυνατόν ὅμως νὰ προκόψωσιν εἰς τὴν Πατρίδα των. Αὐτὸν τὸν καιρὸν ἠμπορεῖ τις νὰ τὸν θεωρήσῃ ὡς κυρίαν ἐποχὴν, ἐξ ἧς μετεβλήθη σχεδὸν δι' ὅλα ὁ βίος τῶν ἐμπυρενομένων, κατ' ἐξοχὴν ὅμως ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Ἀναριθμητὸν πλῆθος πραγματειῶν, πρότερον ἀγνώστων ἔλαβον ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν πάντοτε πλείοτερον ζήτησιν, καὶ τέλος πάντων κατέβησαν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τῇ ἐμπορίᾳ. Οἱ κάτοικοι τῶν βορείων τόπων τῆς Εὐρώπης κατ' ἐξοχὴν ἐπεμελήθησαν αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, εὐρόντες μάλιστα τὰ προϊόντα αὐτῶν τῶν θερμῶν τόπων πολλὰ ἀρμόδια εἰς τὴν γευσίν των καὶ εἰς τὴν ἐκάστη τρυφῇ των.

§. 5.

Ὅθεν ἡ φύσις τῇ πράγματι ἀπῆλθε νὰ ἀγωνισθῇ διὰ νὰ ξερωῶσιν τὴν ἀπόκτησιν τῶν τόπων ἐκείνων, οἱ τινες ἦσαν ικανοὶ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὰς ὅλα αὐτὰ τὰ προϊόντα, τὰ ὅποια συνηρίθμην ἤδη εἰς τὰς ἀπαραιτήτας χρείας των.

Κατὰ πρῶτον λοιπὸν ἐξῆλθεν διὰ νὰ κυριεύσωσι τόπας, καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν των εἰς τὰ πολεμικὰ ἐπέτυχον ταχέως, νὰ καυποτάξωσι τὰς ἀθῶας φυσικὰς ἀνθρώπους τῆς Ἀμερικῆς, καὶ νὰ

τὰς βιάσωναι νὰ τοῖς δώσωσιν ἀμισθὶ τὰ πολυπόθητα αὐτοῖς προϊόν-
τα. Ἡ ἐφύτευσαν αὐτοὶ μόνοι παντοδαπὴ φυτὰ, προσήκοντα εἰς
τὴν γῆν τῆς τόπης, ἐξ ἧς ἠδύναντο νὰ καταλάβωσιν, ὅτι τὰ ἐξ αὐτῶν
γενόμενα προϊόντα ἦτον δυνατόν νὰ μετακομισθῶσι μὲ κέρδος.
Ἐννοεῖται δὲ ἀφ' ἑαυτῶ, ὅτι ἕκαστον ἔθνος, τὸ ὁποῖον εἶχεν
ἕνα τοιοῦτον τόπον, ἐζήτει νὰ ἐμποδίσῃ πᾶν ἄλλο γένος ἀπ' αὐ-
τῆς, οἰκαιοποιεῖτο δὲ καὶ ἡσφαλίζετο διὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς μόνον
ὅλον τὸ ἐπ' αὐτὸν τὸν τόπον καὶ ἐκεῖθεν γινόμενον ἐμπόριον.
Ἐν τοιοῦτον κτῆμα εἰς χώραν μεμακρυσμένην λέγεται Ἀποικία
(Colonia), καὶ ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει, Μητροπό-
λις. Ὅταν τοιαύτη τις ἀποικία πρέπη νὰ γένῃ πολλὰ ὠ-
φέλιμος εἰς τὴν Μητροπόλιν, εἶναι καθόλου ἀναγκαῖον τὸ νὰ
εἶναι τὸ κλίμα, ἡ γῆ καὶ τὰ προϊόντα διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ τῆς
Μητροπόλεως, ἐπεὶδὴ ἄλλῶς ἢ Μητροπόλις πάντοτε θέλει προ-
τιμᾶται, καὶ ἑδεῖς θέλει νομίζει ἄξιον τὸν κόπον τῆς νὰ κα-
τοικήσῃ εἰς τοιαύτην ἀποικίαν διὰ τὸ ἐμπόριον.

§. 6.

Τὸ ἐμπόριον τῶν ἀποικίων ἔφθασεν ἤδη ἐν τῇ Εὐρώπῃ εἰς
τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰς πλειοτέρας
καλλιτέρας ἀποικίας, ἔχει μεγάλα κέρδη ἀπὸ τὴν ζυγοσα-
θμίαν τῆς ἐμπορίας. Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἶναι ἡ Ἀγγλία, ἡ
ὁποία διὰ τῆς θέλει σύρει πάντοτε τὰ μετρητὰ χρήματα ἀπὸ
τὴν ξερᾶν διὰ τὰς πραγματείας τῶν ἀποικίων καὶ τῶν τε-
χνουργίων της.

§. 7.

Ἐδὼ ἀνήκει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι δὲν ἡμπορεῖ κανὲν ἔ-
θνος νὰ ἐνεργήσῃ σημαντικὸν ἐμπόριον τῶν ἀποικίων εἰς μακρυ-
νὰς τόπας, ἢ τελευτήσῃ δὲν ἡμπορεῖ νὰ τὸ ἐνεργήσῃ διὰ πολλὴν και-
ρὸν, μὴ ἔχουσα σημαντικὴν θαλάσσιον δύναμιν. Διότι ἐὰν
δὲν ἔχῃ τοιαύτην, ἄλλο ἔθνος ἰσχυρότερον καὶ ζηλότυπον θέ-
λει συγχύσει ταχέως τὸ ἐμπόριόν της, καὶ ἐὰν τῇ νὰ συμβῇ
πόλεμος, θέλει τὸ κρατεῖ πάντῃ μεμακρυσμένον ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐμ-
πόριον. Ἐν ταύτῃ τῇ καταστάσει κυριεύεται ὑπὸ τῆς ἐξουσίας ἢ
τοιαύτῃ ἀποικία ταχέως, ἢ ὑποπίπτει εἰς ἐσωτερικὰς καταστρο-
φὰς,

γὰς, ἐπειδὴ οἱ φριτεύοντες ἐπὶ τὰς ἀποικίας τὰ προϊόντα, εἶναι ἄνθρωποι, διαζόμενοι εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον μετὰ μερίξης σκληρό-
τητος, μεταχειρίζονται λοιπὸν πᾶσαν εὐκαιρίαν, νὰ ἀποσπασθῶ-
σιν ἀπὸ τὰς παλαιὰς Δεσπόταστων, καὶ ἐὰν αὐτοὶ ἦσαν πολλὰ
σκληροὶ ἢ ὅμοιοι καὶ ἀπάνθρωποι, νὰ ἐκδικηθῶσιν εἰς τὰ ὑποκεί-
μενά των, ἢ εἰς τὰ ὑπάρχοντά των. Τοιαῦτα παραδείγματα ἡμ-
μποροῦμεν νὰ εὕρωμεν παραπολλὰ εἰς τὴν Ἰσوریαν τῶν διαφόρων
Ζαχαρονήσων κ.τ.λ. τῆς δυτικῆς Ἰνδίας ¹⁾).

§. 8.

Ὅταν γένῃ τοιοῦτον ἐμπόδιον τῆς κοινωνίας τῆς Μητροπό-
λεως μὲ τὰς ἀποικίας της, παρακινεῖνται καὶ οἱ ἐκεῖ ἐλεύθεροὶ
κάτοικοι, νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τινὰς ὀχληρὰς ὑποχρεώσεις.
Τοιοῦτον παράδειγμα ἔδωκαν κατὰ τὰς νεωτέρας χρόνας αἱ ἡ-
νωμέναί πολιτεῖαι τῆς Βορείας Ἀμερικῆς ²⁾).

Μ' ὅλον τῆτο πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι δὲν ἀποσπῶν-
ται ὅλαι αἱ ἀποικίαι ὁμοίως, ὅταν ἅπαξ συνεθισθῶσιν εἰς τὴν
ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως διατεταγμένην αὐταῖς διοίκησιν, καὶ ἔχω-
σιν αἰτίαν νὰ εὐχαριζῶνται εἰς τὴν κατάστασιν των κατὰ τὰ φρο-
νήματά των. Κατὰ τὸ 1650 οἱ Ολλανδοὶ εἰσβαλόντες εἰς τὴν
Βρασίλιαν, εὗρηκαν εἰς τὰς ἐκεῖ κατοίκους τοιαύτην ἀποστροφήν
κατ' αὐτῶν, ὥς μόνον μὲ βίαν ἠδυνήθησαν νὰ σταθῶσιν ἐκεῖ
ὀλίγον διάστημα καιρῶ, καὶ ἠναγκάσθησαν τέλος πάντων νὰ πα-
ραιτήσωσιν ὅλα τὰ ἀποκτηθέντα· διότι οἱ κάτοικοι τὰς ἐδίωξαν
μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας. Λοιπὸν ἠδυνάτο τις νὰ φοβασθῇ,
ὅτι ἡ Βρασίλια ἠθέλεν ἀποσπασθῇ καὶ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς

Πορ-

¹⁾ Ἐχομεν πρόσφατον τοιοῦτον παράδειγμα τὰ ἐν τῇ νήσῳ Σάντ-Λο-
μίγκο γινόμενα, ὅπε ἀποσπῆσαντες οἱ Μαῦροι κατὰ τῶν Δεσπο-
τῶν αὐτῶν Γάλλων, αὐτοὺς μὲν ἐξηφάνησαν ἢ ἀπεδίωξαν τὰς δὲ
φριτίας καὶ πάντα τὰ κτήματά των οἰκιοποιήθησαν, καὶ ἤδη βα-
σιλεύουσιν ἐκεῖ ἀνεξάρητοι.

²⁾ Αἱ 13 ἡνωμέναί πολιτεῖαι, αἱ ὁποῖαι Ἀγγλικαὶ ἀποικίαι ἦσαν ἀ-
ποσπῆσαν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἀγγλίας τῷ 1774, καὶ κατέστη-
σαν ἐνωτὴς αὐτονόμος, βοηθείᾳ τῆς Γαλλίας. Ἡ Ἀγγλία, ἀφ' ἧ
ἐδοκίμασε διὰ τῷ ἀποσπέντος κατ' αὐτῶν στρατῷ ὑπὸ τὸν στρα-
τηγὸν Γάγγ νὰ τὰς ὑποτάξῃ, καὶ δὲν κατορθώσῃ τι, ἠναγκάσθη
τῷ 1784 νὰ γυνοῖσιν καὶ νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν των.

Πορτογαλλίας. Δὲν τὸ ἔκαμεν ὁμως, ἀλλ' ἐκείνως ὑπετάχθησαν πάλιν οἱ κάτοικοι εἰς τὴν Πορτογαλικὴν κυριότητα. Μ' ὅλον ὅπερ ἡ Ἰσπανία κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον ¹⁾ κρυφίως μόνον καὶ πολλὰ ἀδύνατα ἡμπορεῖ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς ἐν τῇ Ἀμερικῇ ἀποικίας της, καὶ νὰ τὰς προστεύσῃ κατὰ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ πολλὰ ὀλιγώτερον κατὰ τῶν ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν, πλὴν δὲν ἀκέσται νὰ γένωσιν ἀποστασίαι ἐν αὐταῖς κατὰ τῶν Ἰσπανῶν ²⁾. Μὲ ὅλον τῆτο εἶναι καθόλου ἀληθινόν, ὅτι ἀπαιτεῖται σημαντικὸν ναυτικὸν διὰ μεγάλον ἐμπόριον τῶν ἀποικιῶν· διότι ἐὰν διακοπῇ ἡ ἐλευθέρη κοινωνία, τὸ ἐπ' αὐτὰς ἐμπόριον μένει μόνον μικρὸν καὶ ἀσημαντόν, καὶ μὲ ὅλον ὅπερ ἱκανοὶ ἐπιχειρηματῖαι πραγματευτῆαι ἤθελαν εὐρίσκονται, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ ἐξακολογήσωσι τὸ ἐκεῖ ἐμπόριον, εἶναι μ' ὅλον τῆτο πάντοτε εἰς κίνδυνον, νὰ ἴδωσι τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον ἀρπαγμένα ὑπὸ τῶν πειρατῶν τῷ ἐχθρῷ. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι πάμπολλα χρήματα κείμενα εἰς τὴν Ἀμερικὴν διὰ τὸ Βασίλειον τῆς Ἰσπανίας δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσι τώρα εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ὅτι ἡ αὐτὴ τῷ Μαδρίτ εἰσίσκεται κατὰ τὸ χρηματικόν της ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν ἐν μεγάλῃ ἀταξίᾳ. Αἱ ἐπιχειρησθεῖσαι δοκιμαί, διὰ νὰ τὰ φέρωσιν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπέβησαν πολλὰ δυσχεεῖς, διότι ἔπесαν ὅλα τὰ χρήματα εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν. Ὅποιον ἐμπόριον ἀραγε ἤθελεν ἡμπορέσει νὰ ἐνεργήσῃ ἡ Ἰσπανία ἐπὶ τῷ παρόντος πολέμῳ, καὶ ὅποιον κέρδος ἤθελεν ἀπολαύσει ἐξ αὐτοῦ, ἀνίσως ἤθελεν εἶναι ἱκανὴ νὰ τὸ υπερασπίσῃ μὲ ἓν ἀρκετὸν ναυτικόν ³⁾.

§. 9.

Ἐμπόριον τῶν ἐργοχειρῶν. Αὐτὸ καταγίνεται μὲ τὰ πράγματα, εἰς τὰ ὅποια δίδασιν οἱ ἄνθρωποι διὰ τῆς τέ-

Z 2

χνης

¹⁾ Τὸν κατὰ τὸ 1801 ἔτος μετὰξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ἀγγλίας.

²⁾ Τότε μὲν οἱ ἐννεώσαντο τὸ παρὸν σύγγραμμα δὲν εἶχον συμβῇ ἀποστασίαι εἰς τὴν Ἰσπανικὴν Ἀμερικὴν, μετὰ ταῦτα ὁμως συνέβησαν πάμπολλαι ἀπὸ τὸ Μεξικὸν ἕως τῷ Χαλὶ, καὶ εἰσέτι αἰῶνται εἰς διάφορα μέρη.

³⁾ Ὁ συγγραφεὺς ἔγραψε τὸ παρὸν σύγγραμμα κατὰ τὸ 1801 ἔτος,

χνης καὶ ἰσχυρᾶς πλειοτέραν ὠραιότητα, κομψότητα καὶ εὐ-
χρησίαν, παρ' ἐκείνην τῆς καταστάσεως των, εἰς τὴν ὁποίαν τι-
γεννᾷ ἡ φύσις. Τὰ ἐργόχειρα καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν ἐργοχείρων
εἶναι πολλὰ εὐσιώδη δι' ἐκάστην χώραν, καὶ πάντες οἱ κυβερνη-
ται τῶν σημερινῶν πολιτειῶν ἐπιμελῶνται πολὺ ἢ ὀλίγον, νὰ
καταστήσωσιν εἰς τὸν τόπον των ἐργόχειρα, ἢ εἰάν ὑπάρχωσι,
νὰ τὰ διατηρῶσιν ἐν αὐτῷ. Αἱ αὐτὸ οφείλουν μᾶλλον νὰ ἐπι-
μελῶνται, γινώσκοντες, πόσον αἰξάνει δι' αὐτῶν ἡ εὐτυχία
μιας χώρας, ὅταν κατασκευάζῃ ἀρκετὰ πράγματα, ἐμὸν δὲ διὰ
τὰς χρείας καὶ τὴν πολυτέλειαν τῶν ἐγκατοίκων της, ἀλλ' ἐτι
πάμπολλα ἀπὸ αὐτὰ ἐξάγει εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

§. 10.

Ἐν γένει ἡ ἀκμάζουσα κατάστασις τῶν ἐργοχείρων προξενεῖ
μεγάλην φιλοπονίαν τῶν ἐγκατοίκων, οἱ τινες διὰ τῆς ἐπὶ
πλείον κυκλοφορίας τῶν χρημάτων προσπορίζονται ἀμοιβαίως
τὰ ἀναγκαῖα των ἔξοδα. Οἱ τόποι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ὑπερέβησαν
ἐν τῷ ἄλλῳ ἔθνη, ἔλκουν πάντοτε τὰ χρήματα τῶν ξένων πρὸς
ἐαυτοὺς, ὅθεν εἶναι καὶ πλεσιώτεροι. Καὶ εἰς τῷτο δίδει ἡ Βρε-
τανία μέγα παράδειγμα.

Τὸ κέρδος εἶναι δι' ἕνα τόπον καὶ τότε πολλὰ μέγαν, ὅταν
δὲν ἔχῃ χρείαν τῶν ξένων ἐργοχείρων, ἀλλ' ἔχῃ ἐξ αὐτῶν ἱκα-
νὰ διὰ τὴν ἰδίαν τε χρῆσιν, χωρὶς ὅμως νὰ ἡμπορῇ νὰ κάμῃ ἐξα-
γωγὴν ἐξ αὐτῶν. Πρὸς τέτοις ἡ πείρα διδάσκει, ὅτι ἐκ τῆς
πολλᾶ αἰξάνει ὁ πολιτισμός. Ἐὰν δὲ ἐξάγονται καὶ εἰς τὰς ξέ-
νας τόπες, τότε ἡ δαπάνησις αὐτῶν ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ εἶναι πλέ-
ον ἀσφαλής.

§. 11.

Εἰς διαφορὰς τόπες ὅμως, πηρὲν διὰ τὴν φυσικὴν ποιότη-
τα

καθ' ὃν καιρὸν εὗρίσκετο ἡ Ἰσπανία περιπεπλεγμένη εἰς πόλεμον
μετ' ἡν Ἀγγλίαν. Ὁ ἀναγνώστης λοιπὸν πρέπει νὰ ἐκλάβῃ τὰ ῥη-
θέντα ὡς ἀπλὴν παράδειγμα, οὐχὶ ὡς ἐκτενὴ συμβάντα.

τα τῷ τόπῳ, πῇ δὲ διὰ τὴν ὀλίγην ἐπιτηδεύτητα αὐτῶν τῶν ἐργοχείρων, τόσον καὶ δι' ἄλλας αἰτίας, αἱ ὁποῖαι πολλάκις γίνονται ἀπὸ τὴν δίστροφον τῶν κρατίτων, ὅσον ἀφορᾷ τὸ σῆμα τῶν ἐργοχείρων, δὲν εἶναι τὰ ἐργόχειρα εἰς τὴν αὐτὴν ἀκμάζουσαν κατάστασιν, ἀλλ' ἐν ἔθνος δίδει κατ' ἔτος εἰς ἕν ἄλλο πολλὰ χρήματα, διὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα συναριθμῶ εἰς τὰς χρεῖας τοῦ. Ἐκ τούτου χάνει τὰ μετρητὰ χρήματά τοις, ὅθεν ἡ κυκλοφορία τῶν χρημάτων ἀδυνατεῖ κατὰ πολλὰ, δι' αὐτὸ τὸτο ἡ φιλευργία ἐλαττεῖται, καὶ ἐν γένει ἐκπίπτει ὑπέμετρα ἡ εὐτυχία τῆς πολιτείας. Τότο νοήσαντες οἱ διοικούντες, οἱ μὲν πρωϊμότερον, οἱ δὲ ὑργότερον, ἐμπόδισαν δι' ὅλα τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ξένων ἐργοχείρων, ἢ τελέαχισον ἐφρόντισαν νὰ τὴν δυσκολευσωσι διὰ τῶν τελωνικῶν φόρων τόσον, ὥστε ὁ ξένος τεχνίτης δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργάζεται μὲ τιμὴν κατωτέραν τῆς τοῦ ἐντοπίου. κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔπρεπε πλέον νὰ αὐξήσῃ τὰ ἐντόπια ἐργόχειρα, καὶ νὰ κρατηθῶσι τὰ μετρητὰ εἰς τὸν τόπον.

§. 12.

Αὐτὰ τὰ μέτρα ἐνεργῶσιν ἐξ ἁπαρτος, καὶ φυλάττονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐν ἐκάστῳ εὐνομεμένῳ τόπῳ. Πλὴν δὲν δύνανται νὰ ἐμποδίσωσι τελείως τὰ ξένα ἐργόχειρα, ἐπειδὴ εὑρίσκονται ἐν παντὶ τόπῳ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπαταιῶνες καὶ κερδομανεῖς, οἱ ὁποῖοι καταβάλλουσι πᾶσαν τὸλμην, ἵνα διὰ τοῦ ἀπηγορευμένου τρόπου εἰσάξωσιν εἰς τὸν τόπον ξένα ἐργόχειρα, τὰ ὁποῖα, ὅταν ὑπερτεροῦσι κατὰ τὴν ποιότητα καὶ τὴν ὀλίγην τιμὴν, φέρουσι μέγα κέρδος εἰς τὸν πραγματευόμενον μὲ ἀπηγορευμένα πράγματα (Contrebantist). Ὅσον καὶ ἂν ἐπιτυχῶνται τὰ μέτρα κατὰ τὸ ἀπηγορευμένον ἐμπορίον, μ' ὅλον τὸτο εἶναι ἀληθές, ὅτι εἰς τὰ ῥηθέντα περιστατικά δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προφυλαχθῶσιν ἐντελῶς. Μ' ὅλον ὅπῃ ἡ Βρετανία εἶναι πανταχόθεν περικυκλωμένη μὲ νερόν, καὶ οἱ τρόποι κατὰ τῶν ἀπηγορευμένων πραγμάτων εἰς τὰς λιμένας, ὅπως γίνεται ἡ εἰσαγωγή, εἶναι πολλὰ μεγάλοι καὶ ἀκριβεῖς, εἶναι ὅμως γνωστὸν τοῖς πᾶσιν, ὅτι ἀπὸ τὰ παραθαλάσσια τῆς Γαλλίας καὶ ἀπὸ ἄλλας τόπους γίνεται μεγαλῶτατον ἐμπόριον μὲ ἀπηγορευ-

ρευμένα πράγματα. Τὸτο συμβαίνει πολλὰ περισσότερον εἰς τὴν Πρωσίαν. Μὲ ὅλην τὴν προσεκτικωτάτην ἐπιμέλειαν, δὲν θέλει δυνηθῇ ἐκεῖ ἡ διοίκησις τὰ ἐμποδίσῃ τελείως τῶν ἀπηγορευμένων πραγμάτων τὴν εἰσαγωγὴν. Καθὼς εἶναι μὲ τὴν εἰσαγωγὴν ἐμποδισμένων πραγμάτων εἰς τόπον τινα, ἔτις εἶναι καὶ μὲ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐξαγωγὴν ἀπηγορευμένων πραγμάτων.

§. 15.

Εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ἐργοχείρων πρέπει νὰ θεωρῇ τις ἑξαιρέτως τὰ ἐπόμενα ἀντικείμενα.

α.) Ἐὰν ὁ τόπος εὐρίσκη ἐκεῖ, ὅπερ εἶναι τὸ ἐργόχειρον, τὰ ὡμὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λεπτυνθῶσι διὰ τῆς τεχνουργείας, καὶ καθ' ὅσον νὰ γένωσι τελειότερα καὶ εὐχρηστότερα, ἢ πρέπη νὰ τὰ ἀγοράσῃ ἀπὸ ξένου τι γένος. Εἰ μὲν τὰ ἔχει ἐκεῖ ἐν τῷ τόπῳ, μένει εἰς αὐτὸν ἡ ὑπεροχὴ τῶν κατασκευαστῶν πραγμάτων μᾶλλον βεβαιότερα, ὅταν ἤδη τὴν ἔχῃ. Πρὸς τούτοις ἐν καιρῷ πολέμου δὲν κρέμαται ἀπὸ τὸ πολέμιον ἔθνος, καὶ δὲν ἔχει χρεῖαν νὰ φοβηθῇ, ὅτι θέλει ἐμποδισθῇ διὰ μιᾶς ἡ ἐξαγωγὴ (τῶν ὡμῶν προϊόντων) ἀπὸ τὸν ξένον τόπον, καὶ ἐπομένως νὰ μένῃ ἄργον ὅλον τὸ ἐργόχειρον. Εἰς αὐτὸς τὸς κινδύνους ὅμως ὑπύκεινται τὰ ἐργόχειρα μιᾶς χώρας, τὰ ὁποῖα δὲν εὐρίσκεισιν εἰς τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκουσιν, ὅλα τὰ ὡμὰ προϊόντα ὅσα ἐργάζονται. Ἡ Γαλλία ἐδοκίμασε τὸτο εἰς πολλὰ εἶδη τῶν ἐργοχείρων τῆς ἐπικρατῆντος τῆς πολέμου τῆς ἐπαρξάσεως. Ἐπειδὴ π.χ. τὰς βαφὰς κ.τ.λ. τὰς ὁποίας ἐλάμβανον ἀπὸ τόπου μακρινῆς, δὲν ἠδύνατο νὰ τὰς λάβῃ πλέον κατ' εὐθείαν, ὡς τὰς ἐλάμβανε πρὸ τῆς πολέμου. Πολλὰ ἐργόχειρα ἐξημιώθησαν ἐκ τούτου ὑπέρμετρα, ἢ ἠναγκάσθησαν νὰ παύσωσι τὴν ἐργασίαν των.

§. 14.

β.) Ἡ εὐθυμία τῆς ζωστροφίας συνεργεῖ πολὺ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐργοχείρων. Τὸτο εἶναι φυσικώτατον, διότι ὅλοι οἱ ἐν αἰτοῖς ἐργαζόμενοι, χρειάζονται ὀλιγώτερον μισθόν, διὰ νὰ ἡμπορώσι νὰ τρέφονται, παρὰ εἰς ἐκείνας τὰς τόπους, ἐνθα αἱ

ζωο-

ζωοτροφίαι είναι ακριβαί. Ὁ κύριος τῶ ἐργοχείρου λοιπὸν δύ-
νεται νὰ πωλῇ τὰς πραγματείας τῆ εἰς τιμὰς εἰδηνοτέρας, καὶ
νὰ προτιμᾶται εὐκόλῃ ἀπὸ ἄλλας εἰς πράγματα τῆς αὐτῆς ποι-
ότητος. Διὰ τὸτο δὲν εἶναι ὠφέλιμον δι' ὅλῃς νὰ καταστήσῃ τις
τεχνουργία (φαρμακείας) πολλὰ πλησίον τῶν μεγάλων πόλεων,
ἢ εἰς τόπους, ἐν οἷς εἶναι ἀκριβὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, διό-
τι ἐκεῖ ἔμνονον τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν εἶναι ἀκριβώτερα,
ἀλλὰ καὶ ἡ διατήρησις τῶν ἀναγκαίων κτιρίων καὶ ἐργαλείων
κ.τ.λ. πολυέξοδος.

§. 15.

γ.) Διὰ τὰ τεχνουργεῖα εἶναι πολλὴ διαφορὰ, ἐὰν εὐρίσκων-
ται εἰς τόπον πεδινόν, ἢ εἰς ὄρειον, ποτιζόμενον ὑπὸ ποταμῶν
καὶ ἐφοδιασμένον μὲ ξύλα. Ἐν τεχνουργεῖον πολλῶν ξύλων
δεόμενον, εἰς τὸ ὅποιον πρέπει νὰ κομισθῶσι μὲ μεγάλα ἔξοδα,
δὲν δύναται ἴσως μόνον διὰ τὸτο νὰ σαθῇ. Ἐν ἄλλο δὲ ἀκμά-
ζει ἴσως μόνον, διότι κεῖται παρὰ τινὰ μέγαν ῥύακα, ἢ παρὰ
τινα ποταμὸν, ἐπὶ τὸν ὅποιον θαλεῦσαι πολλοὶ τροχοί, καὶ ἡμ-
πορῶσι νὰ κατορθωθῶσι πολλὰ ἐσιώδεις προεργασίαι διὰ τῶ
νερῶ ἄνευ μεγάλων ἐξόδων. Πρὸς τέτοις δύναται δι' αὐτῶν νὰ
κομισθῇ ἡ ὕλη, καὶ τὰ ἔτοιμα πράγματα νὰ μετακομισθῶσιν
ἐκεῖθεν εὐκολώτερον. Ὅθεν οἱ διώρυγες (κανάλια) συνεργῶσι
κατὰ πολλὰ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κοινωνίαν μιᾶς χώρας, καὶ εἰς τὴν
εὐκολίαν τῶν τεχνουργίων. Αὐτὴν τὴν ὠφέλειαν ἀπολαμβάνου-
σιν οἱ Ἀγγλοὶ εἰς μέγαν βαθμὸν, διότι ἡ Βρετανία ἔχει πλει-
οτέρας διώρυγας παρὰ ἄλλος τις τόπος.

§. 16.

δ.) Περὶ τῶν χρημάτων. Ἐπειδὴ κατωτέρω θέλω ἐκθέσει τὰ
περὶ αὐτῶν ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ, λέγω ἐδὼ τόσον μόνον, ὅσον ἀ-
νήκει εἰς τὰ ἐργόχειρα. Σημειῶ λοιπὸν ὅτι τὰ ἐλαφρὰ νομί-
σματα ¹), εἶναι πολλὰ ὠφελιμώτερα διὰ τὰ ἐργόχειρα, παρὰ
τὰ

¹) Ἐλαφρὰ νομίσματα ἐννοητέον ἐδὼ τὰ μικρὰ χάλκινα ἢ ἡμιχάλκινα,
τὰ ὅποια εἶναι ἐν χρήσει εἰς ὕλην τὰς πολιτείας τῆς Εὐρώπης.

τὰ βαρέα· διότι ὁ κύριος τῶ ἐργοχείρου πρέπει νὰ πληρώνη τῆς ἐργάτας τε μὲ ἐλαφρὰ νομίσματα κατὰ τὴν συνήθειαν, τὰ ὁποῖα μὴ ὅλον ὅπῃ εἶναι χαραγμένα εἰς τὸ μέτρον ¹⁾ τῶν βαρέων νομισμάτων, δὲν ἡμπορῶσι νὰ δώσωσιν εἰς τὸν ἐργάτην πλείοτερα χρειώδη πράγματα, παρὰ ἂν ἦσαν χαραγμένα εἰς κατώτερον μέτρον. ἐπειδὴ τὰ ἐξοδιάζει λιανικῶς, καὶ ὅτως ὁ Χαμβεργιάνος εἰς τὰ αὐτὰ περιστατικά, δὲν λαμβάνει πλείοτερα πράγματα διὰ τὸ ἰδικόν τε βαρὺ Σίλλιγγ, παρὰ ἕνας ἐργάτης εἰς τὴν Βεσφαλίαν διὰ τὸ Κρεϋτζάριόν τε, καὶ εἰς τὴν Σαξονίαν διὰ τὸ Σέξερρόν τε. "Οθεν αἱ διοικήσεις τῶν πολιτειῶν, εἰς τὰς ὁποίας τὰ ἐργόχειρα εἶναι εἰς μεγάλην ἐνέργειαν, σοφώτατα ποιεῖσι, μὴ ἐκδίδεσθαι τὰ ἐλαφρὰ νομίσματα εἰς πολλὰ μεγάλην τιμὴν, καθὼς πολλὰ σφαλερὰ ἔκαμεν ἡ Δανία εἰς τὸ τελευταῖον νομισματοκόπημα.

§. 17.

ε.) Εἰς τῶν ἐργοχείρων τὴν πρόοδον ἔχει μεγάλην εἰσροὴν καὶ οἱ φόροι, οἱ ὁποῖοι πρέπει δι' ὁποιοδήποτεν πρόφασιν νὰ δίδωνται εἰς τὴν πολιτείαν. Διότι ἐν εἶναι πολλὰ μέγαλοι, ἡμπορῶσι πολλάκις τινὰ ἐργόχειρα μόνον δι' αὐτὲς νὰ μὴ εὐδαιμονώσι. Πρέπει πρὸς τέτοις νὰ θεωρῆται ἐξαιρέτως εἰς τὰ ἐργόχειρα, τὰ καθόλου ἀναγκαῖα ἔν τινι πολιτείᾳ, καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶναι μᾶλλον περιττά ἢ ἀναγκαῖα. Τὰ πρῶτα δύνανται νὰ πληρώσωσι πλείοτερα τῶν τελευταίων· ἐπειδὴ ἡ σύστασις τῶν εἰναι πλέον βεβαιωμένη διὰ τῆς πραγματικῆς χρείας, παρὰ τὰ τῶν τελευταίῃς εἰδους.

§. 18.

ς.) Συνεχῶς συμβαίνει, ὅτι τεχνουργός τις θέλει νὰ ἔμβη εἰς μεγάλα ἐπιχειρήματα, ἵνα αἰξήσῃ δι' αὐτῶν τὸ ἔργον τε, δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ὅμως, ἔχει πολλὰ μικρὸν κεφάλαιον

ον

πλὴν τῆς Τουρκίας· βαρέα νομίσματα δέ, τὰ χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ εἶναι ἀσφαλής.

¹⁾ Μέτρον, τὴν βάσιν τῶ μετᾶλλυ νοητέον τ. ε. τὸ Τουρκιστὶ ἀργιόρ.

ὄν (καπιτάλι). "Ὅθεν ἀνίσως ἐνεργεῖ ἔργον σερεόν, θελεῖ καταφύγει εἰς τὴν πίσιν καὶ νὰ δανεισθῇ χρήματα, ἐὰν κερδαίνῃ μὲ αὐτὰ τὰ δάνεια ὃ μόνον τες δι' αὐτὰ δοθησομένους τόκους, ἀλλὰ καὶ τι πλεῖον διὰ τὸν κόπον καὶ κίνδυνόν τε. Διὰ νὰ ἡμπορέσῃ ὅμως νὰ τὸ κατορθώσῃ αὐτό, πρέπει οἱ τόκοι νὰ μὴ εἶναι πολλὰ μεγάλοι. Διότι τίς φρόνιμος τεχνουργὸς κατὰ τὴν νῦν κατάστασιν τῆ ἐμπορίας ἤθελε βεληθῇ νὰ δώσῃ 10, 12 καὶ πλεῖονα τὰ ἑκατόν; Τέτο δύναται νὰ γένῃ μόνον ἐνίοτε καὶ δι' ἄλλας αἰτίας, π. χ. ἐν καιρῷ πολέμου.

Ἐὰν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐπαναστάσεως ἐν τῇ Γαλλίᾳ, ἡδύνατό τις νὰ δανείσῃ τὰ χρήματά τε πρὸς δύο καὶ πρὸς τρία τὰ ἑκατόν τὸν μῆνα, δὲν πρέπει διὰ τέτο νὰ πισεύσωμεν, ὅτι οἱ δανειζόμενοι ἦσαν τεχνουργοὶ ἀσφαλεῖς, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνοι ἡδύναντο νὰ δεχθῶσι τοιάτες τόκους, ὅσοι εἶχόν τινα εὐκαιρίαν νὰ κἀμωσιν ἐπικερδές τι ἔργον, καὶ ἴσως ἅπαξ, ἢ ἦσαν τοιοῦτοι ἄνθρωποι, οἱ τινες ἐπραγματεύοντο ἐμπόριον ἀνεμιαῖον εἰς τὴν τύχην, καὶ ἔβαλλον εἰς κίνδυνον ὅσα εἶχον, καὶ πολλάκις ἐπὶ σκοπῷ ἀπάτης, διὰ νὰ χάσῃ τὸ κεφάλαιον ὁ δανείσας αὐτό ἐπὶ τοιούτοις ὑπερβολικοῖς τόκοις, ἐπειδὴ εἰς τοιαύτην πίσιν σπανίως θεωρεῖται ἡ κατάστασις τῆ δανειζομένης, καὶ ἡ θέλησις τῆ νὰ πληρώσῃ πάλιν τὸ χρέος. ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θεωρητῇ μὲ ὁμοίαν βεβαιότητα.

§. 19.

ξ.) Εἰς τὰ τεχνουργεῖα πρέπει νὰ θεωρῇται ἀρκετὰ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ποιότης τῶν κατασκευαζομένων πραγμάτων. αὕτη ἐξήρηται κυρίως ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα περιστατικά.

Α'. Ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν ποιότητα τῶν εἰς ἐργασίαν λαμβανομένων ἀνεργάων, ἢ κατὰ τι προηροασμένων προϊόντων. Εἶναι φανερόν, ὅτι αὐτὸ τὸ περιστατικὸν διορίζει τὴν μέλλουσαν ποιότητα τῆ πράγματος. Ἐπειδὴ ἡ δὲν εἶναι χρεῖα νὰ καταβάλλῃ τις τόσῃ πολλὴν ἐργασίαν εἰς αὐτό, ὅσην πρέπει νὰ καταβάλλῃ εἰς ὕλην κατωτέρας ποιότητος, ἢ ἐὰν ἐργασθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη ὕλη, τὸ πρᾶγμα ὅμως ἀφ' ὃ

II

ἐργα-

ἐργασθῇ ἐντελῶς εἶναι καλλίτερον τὸ κατασκευασθὲν ἐκ τῆς καλλιτέρας ὕλης, παρὰ τὸ ἐκ τῆς τραχυτέρας καὶ χείρονος.

§. 20.

Β. Εἰς τὰς νεωτέρας καιρὸς αἱ μηχαναὶ προήγαγον μεγάλην μεταβολὴν εἰς τὰ τεχνουργεῖα, ἐπειδὴ ἔγιναν δι' αὐτῶν αἱ πραγματεῖαι ὁ μόνον καλλίτεραι, ἀλλὰ καὶ εὐθηνότεραι· α.) ἔγιναν καλλίτεραι, ἐπειδὴ αἱ μηχαναὶ δίδουσι τοιαύτην ὁμοιότητα π. χ. εἰς τὰ νῆματα κ. τ. λ. τὰ ὅποια μῆτε οἱ πλέον ἐξησκημένοι ἄνθρωποι δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ τὰ κάμωσι πάντοτε τόσον ὁμοία. β.) εὐθηνότερα, ἐπειδὴ ὅταν ἐν παιδίῳ ἡμπορεῖ δια τῆς ἀτμομηχανῆς ¹) νὰ γνέσῃ διὰ μιᾶς τέσσαρας χιλιάδας νήματα (κλωσας), κατὰ φυσικὸν λόγον δύνανται νὰ κατασκευασθῶσι τὰ ῥέχα π. χ. εὐθηνότερα, παρὰ ἂν ἔπρεπε νὰ γνέσῃ ἕκαστος ἄνθρωπος μόνον ἐν νῆμα, ὡς πρότερον, καὶ καθὼς ἐτι γίνεται εἰς πολλὰς τόπας. Οἱ Ἀγγλοὶ γνωρίζουσι τὴν ὑπερβολικὴν εὐτυχίαν τῶν τεχνουργῶν τῶν ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ αὐτὰς τὰς νέας ἐφευρέσεις, καὶ ἄχρι τῆς δε δὲν εἶναι πιθανόν, ὅτι θέλει ἐξισωθῇ μὲ αὐτὰς κατὰ τὸ αὐτὸ ἄλλο ἔθνος, ἢ ὅτι θέλει τὰς ὑπερβῇ. Ὅσον ἀμαθὴς καὶ ἂν εἶναι ὁ Ἀγγλικὸς τεχνίτης εἰς κάποια πράγματα, ἔμαθε μὲ ὅλον τὸ αὐτὸ ἀνὴρον εἰς τὸ ἔργον τε, καὶ ἡξεύρει μηχανικὴν, χημικὴν ²) κ.τ.λ. ὅσον ἡμπορεῖ νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὰς τὰς ἐπιστήμας εἰς τὰς ἐργασί-

¹) Ἡ ἀτμομηχανὴ ἐφευρέθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν κατὰ τὸν 15^{ον} αἰῶνα, ἢ σύνθεσις αὐτῆς εἶναι κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον, εἰς σιδηρῆς λέβης (καζάνι) γεμίζεται μὲ νερὸν, καὶ βάλλεται ὑποκάτω τε φωτιά, τὸ ζῶμα τε εἶναι σκεπασμένον μὲ προσαρμοσμένον πῦμα (καπίκι), τὸ ὅποιον ἔχει μίαν τρύπαν στήν σχηματίζουσαν σωλήνα. τὸ νερὸν ὅταν ἀρχίσῃ νὰ βράζῃ, διαλυόμενον εἰς ἀτμὸν, ἐξέρχεται διὰ τῆ σωλῆνος στενοχωρούμενον, καὶ ἡ δύναμις αὐτὴ κινεῖ ἓνα κύλινδρον, αὐτὸς δὲ βάλλει εἰς κίνησιν. ἄλλας μηχανὰς, ὡς ἀντλίας, ἀμάξια, γινεσθῆρια κ.τ.λ. Τὴν ἰσορρίαν αὐτῆς εὐρίσκει ὁ βυλόμενος εἰς τὸ Gren's neuem Journ. der Phys. Bd. 1. S. 65.

²) Τινὲς γράφουσι χημικὴν διὰ τῆς ἑν τῆς Γαλλικῆς ὀρθογραφίας. Chymie καὶ Chimie. ἐπειδὴ δὲ ἡ λέξις εἶναι Ἀραβικὴ, καὶ οἱ παρὰ λαβόντες αὐτὴν Ἕλληνες τε καὶ Λατίνοι γράφουσιν, οἱ μὲν Χημικὴ, οἱ δὲ Chemia δὲν ἀρμόζει ἡ Γαλλικὴ μῆτε ἡ Γερμανικὴ ὀρθογραφία.

γασίας τε. Εὐκταῖον πράγμα ἤθελεν εἶναι, νὰ εὐρίσκηται τὸτο ὁμοίως καὶ εἰς ἄλλα γένη.

§. 21.

Γ'. Ἡ διανομὴ τῆς ἐργασίας εἶναι εἰς τὰ τεχνουργεῖα πολλὰ ἐσιώδης. Δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἀπαιτῇται, μήτε εὐκόλον νὰ εὐρεθῇ, εἰς τεχνίτης νὰ ἐργάζεται εἰς πολλὰ πράγματα ἀνήκοντα εἰς ἓν ἔργον, μὲ τὴν αὐτὴν ἐπιτηδειότητα καὶ ὠραιότητα. Ὅθεν εἶναι καλλίτερον, ἐὰν τὰ μέρη τῶν ἔργων ἐργάζωνται ὑπὸ διαφόρων ἀνθρώπων, ὥς ὁ αὐτὸς τεχνίτης νὰ ἐργάζεται πάντοτε τὴν αὐτὴν ἐργασίαν. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξασκεῖται πολὺ εἰς τὴν τελειοποίησιν αὐτῆς, καὶ ἐργάζεται ἐπομένως ταχέως καὶ καλῶς. Διὰ νὰ φέρωμεν εἰς τὸτο ἓν παράδειγμα, ἃς λαβώμεν τὸ τεχνουργεῖον τῶν βελόνων, ἐν ᾧ εἷς ἀνθρώπος κόπτει τὸ σύρμα πάντοτε εἰς ἰσομήκη τμήματα, ἄλλος ὀξύνει τὸ κεκομμένον σύρμα, διὰ νὰ ἀκονίσῃ τὴν χοντρὴν ἀκρὰν διὰ τὸ κομπῖον, ὁ τρίτος βάλλει τὸ κομπῖον κ. τ. λ. Εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ πᾶν κερδαίνει πολὺ. Τὸ αὐτὸ γίνεται, ὥς εἶναι γνωστὸν καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὥρολογίων εἰς Νεφσιατελ καὶ Γένφην, ὅπερ ἕκαστον μέρος τῶν ὥρολογίων κατασκευάζεται ὑπὸ χωριστῶν τεχνιτῶν.

§. 22.

Δ'. Ἡ ἐργασία πρὸς τέτοις δὲν πρέπει νὰ εἶναι περιορισμένη διὰ συνημάτων τεχνιτῶν (ἐσναφίων). Ἐπρεπεν ἐν πάσῃ πολιτείᾳ νὰ ἀφίνωσιν ἐλεύθερον τὸν δυνάμενον ἐργάζεσθαι εἰς κἄν ἐξ ἑξῆς ὅποιασδήποτε χρησίμης τέχνης. Ἀνίσως δεικνύη ἐπιδειξιότητα καὶ ἐργάζεται διὰ τὰ τεχνουργεῖα, ἢ καὶ διὰ τὴν ἄμεσον χρῆσιν τῶν δεομένων τῆς τέχνης τε, ἃς μὴ τὸν καθυποβάλλωσι διὰ πολὺν καιρὸν εἰς τὴν ἐπιβλαβῆ καταδυναστείαν τῶν συνημάτων (ἐσναφίων) τῶν παλαιῶν καιρῶν, τὰ ὅποια δὲν ἀρμόζουσι νῦν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ὥς τὸ παλαι.

§. 23.

Ε'. Σημειωτέον δὲ ἐτι, ὅτι ἡ εἰλικρίνεια εἰς τὰ τεχνουργεῖα

εἶναι τὸ πρῶτισον ἀπαιτούμενον, εἰάν πρὸς τὴν εὐρίσκωνται διὰ πάντα ἀγορασαὶ τῶν πραγματειῶν τε. Δὲν πρέπει εἰς αὐτὰ νὰ ἔχη χώραν καμμία νόθευσις, ὡς π.χ. ποταπότερον μαλλίον, ὀλιγότεραι κλωσαὶ εἰς ἓν δεμάτιον νήματος, ἀπὸ ὅσας εἶναι συνήθεια κ.τ.λ. Τοιαῦται ἀπάται βλάβησις ὑπερβολικὰ τὸ δι' αὐτὰς ἐνοχποιούμενον τεχνουργεῖον. Πᾶσα καλὴ δημόσιος ἐξουσία ἐκάθε τόπῳ, ἔπρεπε νὰ ἐπαγρυπνῇ κατὰ πολλὰ εἰς τοιαύτας ἀπάτας, διότι ὁ ξένος, ὅς τις θέλει τὰς καταλάβει ἄνευ ἀργοπορίας, πολλὰ εὐκόλῃ θέλει παραιτηθῇ ἀπὸ τῆς νὰ ἀγοράσῃ πλέον τὰς πραγματείας αὐτῆς τῷ τεχνουργεῖ, καὶ θέλει τὰς ζητήσῃ ἴσως εἰς ἄλλον ξένον τόπον.

§. 24.

Τὰ τεχνουργεῖα διαιροῦνται εἰς δύο εἶδη, ἥγυν εἰς ἐργαζόμενα διὰ τὰς κοινὰς χρείας τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ εἰς ἐργαζόμενα διὰ τὴν πολυτέλειαν, καὶ ἐν γένει διὰ τὴν πλεσιωτέραν κλάσιν τῶν ἐγκατοίκων τόπου τινός.

Τὰ τεχνουργεῖα τῷ πρώτῳ εἶδῳ εἶναι τὰ πλέον βσιώδη δι' ἃ νὰ τόπον, καὶ διαρκῶς συνήθως ἀσφαλέστερα, παρὰ τὰ τῷ δευτέρῳ εἶδῳ, τὰ ὅποια τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀνθρώπων δὲν τὰ χρειάζεται, καὶ ἐπομένως δὲν ζητῶνται ὑπ' αὐτῶν, ὅταν δὲν ζῶσιν εἰς κάποιαν εὐτυχίαν, καὶ ἔχοντες χρήματα δύνανται νὰ τὰ ξερηθῶσι, χωρὶς νὰ αἰσθανθῶσιν ἐνόχλησιν. Πᾶς ἄνθρωπος ὅμως ἔχει χρείαν π.χ. ἀπὸ ἐνδύματα, διὰ τὰ ὅποια πρέπει νὰ ζητήσῃ τὸ ῥέχον εἰς τὰ τεχνουργεῖα τῶν ῥέχων. Τέτο θέλει τὸ κάμει ὁ ἐγκατοικὸς ἐκάθε τόπῳ, ἔχων τὴν κυβέρνησιν τε, τόσον εὐκολώτερα, εἰάν ἀγαπᾷ τὴν καθαρότητα.

Ἐμπόριον Διάμεσον.

§. 25.

Τέτο τὸ ἐμπόριον καταγίνεται μὲ τὰς πραγματείας, τὰς κατασκευαζομένας ἐν τινὶ τόπῳ, διὰ νὰ πωληθῶσι πάλιν εἰς ἄλλα ἔθνη. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ συνυπακούει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
leis

εἰς τὸ Παραγγελματικὸν (Κομισιὸν) καὶ εἰς τὸ Διαπραγματικὸν ἐμπόριον (Σπεδιτζιὸν), διὰ τῆτο χωρὶς νὰ εἴπω τί πλέον περὶ τῆ Διαμέσε ἐμπορίας, θέλω νὰ ὁμιλήσω ἐξαιρέτως περὶ αὐτῶν τῶν δύο εἰδῶν τῆ ἐμπορεύσεως.

Ἐμπόριον Παραγγελματικόν.

§. 26.

Τὸν παλαιὸν καιρὸν διὰ τὴν τότε κατάστασιν τῶν πραγμάτων, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ταχυδρόμων, τῶν καμπιάων καὶ τῆς ἀμοιβαίας κοινωνίας τῶν πόπων, δὲν ἦτον δυνατόν νὰ ἐνεργήσῃ τις αὐτὸ τὸ ἐμπόριον. Εἰς δὲ τὰς ἡμετέρας καιροὺς, εἰς τὰς ὁποίας ἐν γένει τὰ μέγα τῆ πραγματεύσεως πολλὰ εὐκολύνθησαν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν, αὐτὸ τὸ ἐμπόριον κατέστη τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τῶν ὑποθέσεων τῆ πραγματευτῆς.

§. 27.

Τὸ Παραγγελματικὸν ἐμπόριον συνίσταται εἰς τῆτο, εἰς πραγματευτῆς εἰς ἓνα ξένον τόπον ἀγοράζει πραγματείας διὰ λογαριασμὸν ἐνὸς ἄλλου κατοικῆντος εἰς τόπον τινὰ ἐμπορικὸν μακρὰν ἀπέχοντα, τὰς ὁποίας παρήγγειλεν αὐτῷ διορίσας καὶ τὴν τιμὴν των. Ὁ Πραγματευτῆς ἐκεῖνος, ὅς τις δίδει τὴν παραγγελίαν πρὸς τινὰ τῶν ἀνταποκριτῶν τῆ, λέγεται Παράγγελων (Committenti), ὁ δὲ δεχόμενος καὶ ἐκτελὼν αὐτὴν, Παραγγελλόμενος (Commissionair).

§. 28.

Ἐπόμενον εἶναι, τὸ νὰ ἀνταμείβηται ὁ Παραγγελλόμενος, ὅς τις ἀναδέχεται τὸν κόπον νὰ ἀγοράσῃ αὐτὰς τὰς πραγματείας, καὶ πολλάκις πληρώνει ἐξ ἰδίων τε, πρὶν ἔλθωσι τὰ ἐμβάσματα. Διὰ τῆτο εἰσῆχθη εἰς τὴν συνθήκην, τὸ νὰ δίδονται αὐτῷ 2 εἰς τὰ ἑκατὸν τῆς ποσότητος τῆς τιμῆς τῶν πραγματειῶν, ὑπὸ τῆ Παραγγέλλοντος δι' αὐτάς. Ἡ ἀμοιβὴ αὕτη διὰ τὸν κόπον τε λέγεται Προμήθειον (Provision). Εὐρίσκονται πραγματευ-

τευταὶ ἱκανοὶ, μάλιστα εἰς τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς Ἀγορὰς, οἵ
τινες ἀναδέχονται αὐτὸν τὸν κόπον εὐθηνότερα, διὰ τὰ κερ-
δήσωσι τὸ προμήθευτρον. ἀντ' αὐτῆς ὁμως ζητῶσι νὰ ἀπατήσωσι
τὸν Παραγγέλλοντα κατ' ἄλλον τρόπον, π.χ. εἰς τὰς τιμὰς
τῶν πραγματειῶν, εἰς τὰ μὴ πληρωθέντα ἴσως, λογαριαζόμε-
να δὲ μεσιτικά κ.τ.λ. Ἐν γένει αὐτῇ ἡ ἀπάτη εἶναι πολ-
λὰ κοινὴ εἰς τὰς λογαριασμοὺς τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς πωλήσεως,
τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσιν οἱ πραγματευταὶ κόψιμον εἰς τὴν τιμὴν.

§. 29.

Τρόντι διὰ τὸν πραγματευτὴν εἶναι πολλὰ ἀρμόδιον, τὸ
νὰ ἡμπορῇ νὰ πραγματευῇται ἐν παντὶ τόπῳ, ὅπερ ἔχει τινὰ ἀ-
σφαλὴ ἀνταποκριτὴν, χωρὶς νὰ ὑπόκειται εἰς τὴν δυσάρεστον ἀ-
νάγκην, τῇ νὰ ταξειδεύσῃ μόνος ἐκεῖ, διὰ νὰ ἀγοράσῃ πραγ-
ματείας, ἢ νὰ πωλήσῃ τὰς ἐδικὰς τε. Τὸ παραγγελματικὸν
ἐμπόριον λοιπὸν διαιρεῖται εἰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεως πα-
ραγγελίας. Ὅταν τις πραγματευτὴς ἀγοράσῃ πραγματείας ἐκ
παραγγέλματος ἄλλης τινὸς πραγματευτῆς, ζῶντος εἰς τόπον μα-
κρὺν, τότε ὀνομάζεται αὐτὸ, Παραγγελία ἀγορᾶς,
ὅταν δὲ εἰσέλθῃ αὐτῷ πραγματεῖαι ὑπ' ἐκείνης διὰ νὰ τὰς πω-
λήσῃ, ὀνομάζεται, Παραγγελία πωλήσεως.

§. 30.

Εἰς τὰς μεγάλας ἐμπορευομένας πόλεις αὐτὸ τὸ ἐμπόριον εἶ-
ναι πολλὰ σημαντικὸν, καὶ ὅσοι ἐμπορικοὶ οἴκοι πλείστοι καὶ
ἀσφαλεῖς, μὲ μεγάλην πίσιν (Credit) κάμνουσιν μεγαλῶτατα συναλ-
λάγματα μὲ τὰ ἔξω μέρη, καὶ ἔχουσιν ἐκεῖ ἀσφαλεῖς ἀνταποκρι-
τας, κερδαίνουσι δὲ αὐτῇ τῇ ἐμπορίᾳ μεγάλας ποσότητας. Αὐ-
τὸ γίνεται κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰς μεγάλας Ἀγορὰς, καθὼς εἶναι π.χ.
μία ἡ πόλις Ἀμβέργον. Ὀλόκληρα φορτία πλοίων ἀπὸ παν-
τὸς μέρους τῆς διὰ ναυτιλίας πραγματευομένης κόσμος, εἰσέλονται
πρὸς ἐμπορικὰς οἴκας τῆς Ἀμβέργης, οἱ ὅποιοι ἔπειτα φροντί-
ζουσι νὰ πωλήσωσι τὸ φορτίον. Ὅταν αὐτὸ συνίσταται εἰς εἰδηγύ-
κολοπώλητα, ἀπολαμβάνει ὁ Παραγγελλόμενος ἐκ τῆς, ὅμῃ
μὲ τὸ προμήθευτρον καὶ ἄλλα ἔξοδα, (τὰ ὁποῖα συμβαίνει συ-
ν-
πλ-)

νήθως ἀλλὰ πολλάκις δὲν ἐξοδεύονται, πάντοτε ὅμως λογαριάζονται εἰς τὸν Παραγγέλλοντα,) πολὺ κέρδος. κατὰ τὸ 1795, ἕως περὶ τὰ μέσα τῆς 1799 ἔττος ἐξάλησαν εἰς Ἀμβέρρον πολλὰ φορτία πλοίων μὲ καφὲν καὶ ζάχαριν, διὰ νὰ πωληθῶσιν ἐκεῖ. Εἰς τὰς τότε διὰ τὸ Ἀμβέρρον ἐπικερδεῖς ἐμπορικὰς σχέσεις, ἡδύνατο ὁ ἐκεῖ Παραγγελλόμενος νὰ πωλήσῃ διὰ μιᾶς ὅλον τὸ φορτίον μὲ μετρητὰ, καὶ μὲ τὰ ἐξ αὐτῶν ληφθέντα χρήματα νὰ ἐκτοκίσῃ (σκοντρίρῃ), ἕως ὅτε νὰ πληρωθῶσιν εἰς τὸν Παραγγέλλοντα.

§. 31.

Συνήθεια εἶναι εἰς τὰς παραγγελίας τῆς πωλήσεως, ἡ Παραγγέλλον, ὅταν ἐπληρῇ τὴν παραγγελίαν, νὰ σύρῃ καμπιάλας διὰ τὰ δύο τρίτα, καὶ ἐνίοτε τὰ τρία τέταρτα τῆς τιμῆς τῆς φορτίου, τὰς ὁποίας ἀποδέχεται ὁ Παραγγελλόμενος. Αὗται αἱ καμπιάλαι ἐκδίδονται συνήθως εἰς ἄρκετὰ διεξοδικὴν διορίαν, καὶ ὅταν αἱ πραγματεῖαι εἶναι εὐκολοπώληται μὲ μετρητὰ, δύναται ὁ Παραγγελλόμενος νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ποσότητα εἰς τὰς ὑποθέσεις τὴν μὲ πολλὴν ὠφέλειαν, πρὶν ἔλθῃ ἡ διορία τῆς ὑπ' αὐτῇ ἀποδεχθείσης καμπιάλας. Περὶ τῶν καμπιάλων θέλω ὁμιλήσει κατωτέρω, ὅπε θέλει γένῃ σαφέστερον τὸ ἐδῶ λεγόμενον.

§. 32.

Καθ' ὅσον καιρὸν αἱ τῆς ἀγορᾶς παραγγελίαι γίνονται μὲ σταλμένα μετρητὰ εἰς χρήματα, ἢ εἰς καμπιάλας, ὁ Παραγγελλόμενος ἔχει καλὸν ἔργον, καὶ τὸ κέρδος τὸ εἶναι βέβαιον. Τέτο ὅμως δὲν εἶναι πάντοτε μόνιμον. Πραγματευταί, οἱ τινες ἔκαμαν πολὺν καιρὸν συναλλάγματα μεταξύτων μὲ ἐμπισσύνην καὶ ἐμοιβαίαν εὐχαρίστησιν, πρέπει ἐπομένως νὰ ἐμπιστεύωνται πρὸς ἀλλήλους, καὶ νὰ δίδωσιν ὁ εἰς τῇ ἄλλῃ σημαντικὴν πίσιν, τὴν ὁποίαν δὲν τὴν ἔδοσαν εἰς ἄλλον τινά. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ πραγματευτὴς Ἀγορᾶς τινὸς λαμβάνει ἀπὸ τὸν μακρυνὸν ἀνταποκριτήν τε, τὸν ἕως τότε πάντοτε ἀσφαλῆ, παραγγελίαν νὰ ἀγοράσῃ ποσότητα τινὰ πραγματειῶν, ἱκανό-
μενον, νὰ ἐμβάσῃ εὐθὺς εἰς καμπιάλας τὰ δι' αὐτὰς δοθέντα.

Η

Ἡ παραγγελία λοιπὸν ἐκτελεῖται, καὶ αἱ πραγματεῖαι ἐξέλλονται. Αἱ δὲ ὑποσχεθεῖσαι καμπιάλαι διὰ τὸ ἔμβασμα, ἢ ἔρχονται μόνον κατὰ μέρος, ἢ ἀδόλως, καὶ τελευταῖον χρεωκοπεῖ ὁ παραγγέλλων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡμπορεῖ ὁ Παραγγελλόμενος νὰ λάβῃ μεγάλην ζημίαν.

§. 55.

Ῥαυτὼς καὶ εἰς τὰς παραγγελίας τῆς πωλήσεως δὲν ἔχει τις πάντοτε τοσαύτην ἀσφάλειαν, καθὼς ἔπρεπε νὰ πιεῖν εἰς τὴν πρώτην προσβολήν. Κατ' ἐξοχὴν ὅμως οἱ ἀρξάμενοι ἐμπορίου τι, καταπτῶσιν εἰς κίνδυνον νὰ ἀπατηθῶσι. Προσέρχονται δηλαδὴ πρὸς αὐτὰς ξένοι πραγματευταί, καὶ ἐρωτῶσι, πόσα ἡμπορεῖσι νὰ σύρῳσιν ἐπάνω εἰς τὴν τιμὴν τῆ φορτίε, τὸ ὁποῖον ἐξέλlassi πρὸς αὐτὰς. Ζητῶσιν ἔν συνήθως τρία τέταρτα, γενικῶς ὅμως ὅσα τοῖς δώσει τις. Νέοι πραγματευταί, οἳ τινες ποτῶσι νὰ κάμωσι συναλλάγματα, δέχονται τοιαύτας ζητήσεις, ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι εἶναι σκεπασμένοι διὰ τῆ πρὸς αὐτὰς ἐρχομένης φορτίε, καὶ προσδοκῶσι μεγάλα κέρδη. Παρῶρσιάζεται λοιπὸν τὸ ἀποδεικτικὸν γράμμα τῆ φορτίε (Poliza de Carico, Connoissement) μετὰ τὰς συρθείσας καμπιάλας ἐπάνω τῆς τιμῆς τῆ φορτίε, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν προγεγονυῖαν συμφωνίαν ἀποδέχονται χωρὶς ἀναβολῆς. Ἀλλὰ δὲν εἶναι πολλὰ σπάνιον, τὸ νὰ ἔλθῃ τὸ πλοῖον αὐτὸ μετὰ τὸ φορτίον πολλὰ ἀργά, καὶ ἐνίοτε τόσον ἀργά, ὥστε αἱ καμπιάλαι πρέπει νὰ πληρωθῶσι πρὶν φθάσῃ τὸ πλοῖον. Ἀνίσως λοιπὸν ὁ Παραγγελλόμενος δὲν ἔχει ἔτοιμα μετρητὰ, καταπτᾷ πολλάκις μόνον διὰ τῆτο εἰς ἀπορίαν μεγαλωτάτην, καὶ πρέπει νὰ ἐφεύρῃ πᾶν μέσον, διὰ νὰ εὕρῃ χρήματα, ἕως ὅτε νὰ ἔλθῃ τὸ περιμένόμενον φορτίον. Τέτε δὲ ἐλθόντος, φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι τόσαι καὶ καλαὶ πραγματεῖαι, ὥς ὑπεσχέθη ὁ ἀποσεύλας αὐτὰς νὰ πωληθῶσι. Τελευταῖον ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἐν ταῖς καμπιάλαις πληρωθεῖσα ποσότης ὑπερβαίνει πολλὰ τὴν ποσότητα τῶν πραγματειῶν, καὶ ὁ Παραγγελλόμενος ἐπεριπαίχθη, ἐὰν δὲν ἔχῃ εὐκαιρίαν νὰ σκεπασθῇ κατὰ τινα ἄλλον τρόπον διὰ τὴν ἣν ἔλαβε ζημίαν. Ἐκ τῆτο βλέπομεν, ὁποῖα προσοχὴ εἶναι καὶ ἐν τῇτῳ εἰς τὸν πραγματευτὴν ἀναγκαία.

§. 54.

Οἱ φόβοι καὶ κίνδυνοι εἰς τὰς παραγγελίας τῆς ἀγορᾶς εἶναι τόσον διὰ τὸν Παραγγέλλοντα, ὅσον καὶ διὰ τὸν Παραγγελλόμενον πολλὰ μεγάλοι. Διὰ μὲν τὸν πρῶτον, ἐπειδὴ ἡμπορεῖ νὰ καταντήσῃ εἰς ἀγορασὰς τοῖσιν, οἱ ὅποιοι λαμβάνοντες μετὰ χαρᾶς τὰ ἐμβάσματα ἀγοράζουσι δι' ἓν μέρος τῆς ποσότητος πραγματείας ἀρχείας, τὰς λογαριάζουσιν εἰς μεγαλητέρας τιμὰς, παρὰ ὅπῃ τὰς ἡγόρασαν, καὶ ἐν γένει μεταχειρίζονται εἰς αὐτὸν πολλὰς δόλους καὶ θάδιουργίας, παραβάντες ἅπασιν τὴν τοῖς πραγματευταῖς ἀναγκασιότατην εὐλικρίνειαν. Διὰ δὲ τὸν δεύτερον, καὶ διὰ τὰς ἤδη μὲν ρηθείσας αἰτίας, ἀλλ' ἔτι ἐπειδὴ ἔχει ἐνίοτε νὰ κάμῃ μὲ τοῖσιν Διαπομπῆς (σπεδιτόρες), οἱ ὅποιοι ἔχουσιν ἄλλας ἐμπορικὰς σχέσεις μὲ αὐτὸν τὸν Παραγγέλλοντα, καὶ ἂν τύχῃ αὐτὸς νὰ χρεωκοπήσῃ, κρατῶσι τὰς ἐτι εἰς χεῖρας τῶν εὐρισκομένων πραγματείας διὰ λογαριασμόνων, χωρὶς νὰ τὰς ἐπιστρέψουσιν εἰς τὸν Παραγγελλόμενον, ὅς τις τὰς ἡγόρασε διὰ τὸν χρεωκοπήσαντα μὲ ἰδιὰ τε χρήματα. Τοιαῦτα συμβεβηκότα συμπίπτουσιν εἰς τὸ ἐμπόριον συχνότερα, παρ' ὅτι ἤθελέ τις σοχασθῇ, καὶ ὁ πραγματευτὴς καλῶς ποιεῖ νὰ προσέχῃ ἐν παντὶ καιρῷ ἀπὸ τὰ τοιαῦτα.

Κατὰ τὸν συνηθὴ δρόμον τῷ ἐμπορῷ, αἱ μακροῦθεν ἐκλούμεναι πραγματεῖαι εἰς τινα Ἀγορὰν, δὲν ἔπεται ὅτι ἡμπορεῖ νὰ πωλῶνται εὐθύς μὲ μετρητὰ, διότι εἰς τὰς ἐμπορευομένας πολιτείας τὰ χρήματα ἔχουσι μεγάλην τιμὴν, καὶ καθ' εἰς τὰ μεταχειρίζεται μὲ ὄφελος ὅσον καιρὸν δύναται. Οἱ Παραγγελλόμενοι λοιπὸν πολλάκις βιάζονται νὰ πωλήσωσιν ἐπὶ πίσει (βερεσέ) τὰς εἰς αὐτὰς ἐκλείσας πραγματείας, ἢ ὅποια ποτὲ μὲν δίδεται μὲ διορίαν διεξοδικήν, ποτὲ δὲ μὲ σύντομον. Τέτο συνίσταται κυρίως εἰς αὐτὰς τὰς πραγματείας. Διότι ἄλλαι μὲν πωλῶνται ἐπὶ πίσει ἐνὸς μηνὸς, ἄλλαι δὲ τριῶν, ἔξ μηνῶν καὶ ἔτι διεξοδικώτερον, καθὼς συνηθίζεται ἐν ἑκάσῃ ἐμπορικῇ πόλει. Ἀλλ' ὁ ξένος Παραγγέλλων δὲν γνωρίζει αὐτὰς τὰς ἀγορασὰς τῶν πραγματειῶν τε, ὅθεν μὴτε δύναται νὰ κρίνῃ, ἂν αὐτοὶ εἶναι
 Θ ικα-

ικανοί, ἢ θέλῃσι νὰ πληρώσωσι τὰς ἀγορασθείσας πραγματείας ἐλθέσης τῆς διορίας. πρέπει λοιπὸν νὰ ἀφεθῇ μόνον εἰς τὴν σύ-
νεσιν καὶ γνῶσιν τῆ αὐτῆ Παραγγελλομένης.

§. 56.

Τῷτο ὅμως διὰ τὸν Παραγγέλλοντα εἶναι δυσάρεστον, καὶ εὐ-
ρίσκεται πάντοτε εἰς ἀβεβαιότητα διὰ τὴν ποσότητα τῆς τιμῆς
τῆς ἀγορᾶς. Διὲ νὰ ἀποφύγῃσιν οἱ πραγματευταὶ αὐτὴν τὴν
δυσκολίαν, συνεφώνησαν οἱ πλείότεροι, εἰς τὸν συνήθη τρόπον
τῷ ἐμπορῷ, νὰ ἀφίνωσι τὸν κίνδυνον αὐτῆς τῆς πίσεως (τῷ κρεδί-
τῳ) εἰς τὸν Παραγγελλόμενον, πληρώνοντες αὐτῷ καποίαν ἀ-
μοιβὴν, ὅς τις τότε ὑποχρεῖται νὰ πληρώῃ τὴν ἐκ τῆς δοθεί-
σης πίσεως καθ' οἷονδῃτινα τρόπον γινομένην ζημίαν. Αὐτὸ τὸ
ὀνομάζει ὁ πραγματευτῆς *Del credere* (ὑπὲρ τῷ ἐμπιστεῖν.).

Κατὰ φυσικὸν λόγον τῷ ἐμπορῷ, ἔπεται, ὅτι ἡ ὑπὲρ τῷ ἐμ-
πιστεύειν ἀμοιβὴ νὰ εἶναι πολλὰ διαφορετικὴ, κατὰ τὸν μεγα-
λῆτερον ἢ μικρότερον κίνδυνον, τὸν ὅποιον ἔχει νὰ ἀναδεχθῇ
ὁ Παραγγελλόμενος, εἰς τὰς διαφορὰς τρόπους, καθ' ἑξ ἐνεργεί-
ται τὸ ἐμπόριον. Εἰς μίαν μεγάλην ἐμπορικὴν Ἀγοράν, ἐν
ἣ ὁ Παραγγελλόμενος πωλεῖ τὰς πραγματείας τῷ ἰδίῳ Παραγ-
γέλλοντος εἰς ἐμπορικὰς οἴκας γνωστὰς καὶ πολλὰ ἀσφαλεῖς, ὁ κίν-
δυνος εἶναι πολλὰ ὀλίγος, καὶ ὁ Παραγγελλόμενος τὸν ἀναδέ-
χεται προθύμως πρὸς $\frac{1}{2}$ ἢ 1 τὰ ἑκατόν.

Πολλὰ διαφορετικὸς εἶναι ὅμως ὁ κίνδυνος ὑπὲρ τῷ ἐμ-
πιστεύειν, ὅταν αἱ πραγματεῖαι πρέπει νὰ πωληθῶσιν εἰς δέματα
(βάλλας), καὶ ἐν γένει εἰς μερίδια διηρημένα, κατὰ τὸ ἐνδότε-
ρον τῆς χώρας, πρὸς τὰς πωλῆντας μετὸν πῆχυν καὶ ἐπὶ λεπτῷ.
Καὶ τῷτο πάλιν θεωρεῖται κατὰ τὴν τῷ τότε ιδιότητα. Ὁ
κίνδυνος αὐτὸς π. χ. εἰς τὴν Γερμανίαν εἶναι πολλὰ διαφορε-
τικὸς τῷ ἐν τῇ Πολωνίᾳ καὶ Ῥωσίᾳ. Διότι δὲν ἠθέλουν εἰρε-
θῶσιν ἐνκόλως Παραγγελλόμενοι, οἷτινες νὰ θελήσωσι νὰ ἐγ-
γυηθῶσι τὸ ὑπὲρ τῷ ἐμπιστεῖν, διὰ πραγματείας πωλημένας ἐ-
πὶ πίσει τινὸς τότε, ὅπε πολλὰ ὀλίγον ἐξασκεῖται ἡ δίκη εἰς τὰ
ἐνδότερα. Ἐπειδὴ τίς θέλει νὰ ἀναζητήσῃ αὐτὰς τὰς χρεώσας,
καὶ

καὶ νὰ τὰς ἐγκαλέσῃ εἰς τὸ Κριτήριον· ὅταν οἱ ἀγορασαὶ δὲν ἐπ' ἐρέωσι κατὰ τὴν συνήθειάν των τὸν ἐρχόμενον χρόνον, διὰ νὰ πληρώσωσι τὸ χρέος τῶν πραγματειῶν τῷ παρελθόντος χρόνου, καὶ νὰ ἀγοράσωσι πάλιν νέας πραγματείας διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος; Ἐν συντομίᾳ αἱ ἀπάται δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τιμωρηθῶσιν ἐκεῖ, ὡς ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ.

§. 57.

Δὲν εἶναι ὅμως πάντοτε ἡ ἀπάτη κυρίως αἰτία, ὅταν οἱ εἰς τὰ χωρία καὶ εἰς τὰς μικρὰς πόλεις κατοικῶντες ἀγορασαὶ δὲν πληρῶνωσι τὰ χρέη των ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ, ἀλλ' εἶναι ἀλλὰ κερδολογίαι (Speculationen) ἐνεργῆσαι τὴν ἀναβολὴν τῆς πληρωμῆς. εἰς αὐτὰς ἀνέκει κατ' ἐξοχὴν τὸ κάμπιον, ὅταν εἶναι πολλὰ μεταβλητόν, καὶ ποτὲ μὲν ἀναβαίνει, ποτὲ δὲ πίπτει. Ἀνίσως δεικνύει τὸ κάμπιον, ὅτι γίνεται ἐπικερδὲς εἰς τὸν ἐντόπιον, τότε ὁ χρεώσης ἀγοραστὴς ζητεῖ νὰ ἀναβάλῃ ἔτι τὴν πληρωμὴν καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα τῷ γενησομένῳ κέρδῳ ἐνίοτε χάνεται πολὺς καιρὸς.

Σημειωτέον δὲ πρὸς τέτοις, ὅτι ἀφ' ἧς πληρωθῶσιν αἱ πωληθεῖσαι πραγματεῖαι τελείως, ὁ Παραγγελλόμενος δὲν βιάζεται πάντοτε νὰ εἰσάξῃ (ρεμιτίρη) τὴν ποσότητά των εἰς τὸν αὐτῷ Παραγγέλλοντα. Εἶναι πολλοὶ ἐκ τῶν πρώτων, οἵτινες ἐν τοιούτοις περιστατικοῖς θέλῃσι νὰ κρατῶσι τὰ συναχθέντα χρήματα εἰς τὰς ἐαυτῶν ὑποθέσεις, καὶ πάντοτε προφασίζονται, ὅτι τὰ χρέη δὲν ἐπληρώθησαν ἀκόμη. Τοιοῦτοι εἶναι κατ' ἐξοχὴν καὶ οἱ ζητῶντες πάλιν νὰ κερδήσωσιν ἐκ τῷ καμπίς, οἵτινες μεταχειρίζονται πᾶσαν πρόφασιν, διὰ νὰ βάλωσιν εἰς πρᾶξιν ταύτην τὴν ἐλπίδα.

Ὁ τοιοῦτος τρόπος ὅμως δὲν ἀρμόζει πάντοτε εἰς τὴν πολιτικὴν τῷ ἐμπορίῳ. Διότι ἀφ' ἧς ὁ Παραγγέλλων μάθη περὶ αὐτῷ, θέλει προσφέρει, εἰ δυνατόν τὰς ὑποθέσεις τε εἰς ἄλλας.

Ὁ πρώτιστος κανὼν εἰς τὸ ἐμπόριον, εἶναι πίστις καὶ σπευδὴ (ὀχληγοράδα). Ἐάν τις Παραγγελλόμενος θέλῃ νὰ ὑποχρωσθῇ τῷ ἀνταποκριτῇ τε, καὶ νὰ ἐλκύσῃ καὶ ἄλλας πρὸς ἑαυτὸν, πρέ-

πει μὲ τρόπον κομψόν νὰ προφθάνη τὸν αὐτὸ Παραγγέλλοντα μὲ τὰ ἐμβάσματα, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐτι δὲν ἔχει λόγον νὰ τὰ προσ-
μένη. Οὕτω θέλει δυνηθῇ νὰ συζητήσῃ μᾶλλον ἑαυτὸν, καὶ νὰ
αὐξήσῃ τὸ ἐπιτήδευμά τε μὲ τρόπον ἐπωφελέστατον.

Ἐμπόριον Διαπεμπτικόν.

§. 58.

Τὸ Διαπεμπτικὸν ἐμπόριον ἐξηγεῖται ἱκανῶς ἐκ τῆς ὀνόματός
τε, καὶ δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰ μὴ τὸ νὰ δέχηται τις πραγματεί-
ας, αἱ ὁποῖαι εἶναι κτῆμα ἄλλε τινός, διὰ νὰ φροντίσῃ νὰ τὰς
ἐξαποστείλῃ πρὸς ἄλλον τρίτον, κατοικῶντα εἰς τόπον ἀπέχοντα
ἀπ' αὐτῆς. Ὁ ἄνθρωπος, ὃς τις ἀναδέχεται αὐτὴν τὴν φροντί-
δα διὰ λογαριασμὸν ξένον, λέγεται *Διαπομπὸς* (Spediteur).

Ἐκ τῆς βλέπομεν, ὅτι αὐτὸ τὸ ἐμπόριον δὲν εἶναι κυρίως ἄ-
ξιον νὰ ὀνομάζεται ἐμπόριον, ἐπειδὴ ὁ Διαπέμπων δὲν γίνεταί
κύριος τῶν πρὸς διάπεμψιν παραδεδομένων πραγματειῶν, καὶ
λοιπὸν δὲν ἔμπορεῖ μήτε νὰ τὰς πωλήσῃ, μήτε νὰ κίμῃ μὲ αὐ-
τὰς ἔργον τι ἐμπορικόν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ μόνον κατὰ
τὰς παραγγελίας, ὥς λαμβάνει παρὰ τῆς ἐλλόντος αὐτῷ τὰς
πραγματείας πρὸς διάπεμψιν. Ὅθεν τὸ ἔτος ὀνομαζόμενον
Διαπεμπτικὸν ἐμπόριον ἡδύνατο κάλλιον νὰ συναριθμηθῇ μὲ
τὰ βοηθητικὰ ἐπιτηδεύματα τῆς ἐμπορίας. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι
πραγματευταί, οἵτινες διαπέμπουσι πολλὰ, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἔρ-
γῃ ἀπολαμβάνουσι τὸ πλεῖστον τῆς κέρδους των, ὥς το καὶ μνησθῇ
σχεδὸν ὡς ἴδιον καὶ μόνον ἐμπόριόν των, τυχὸν ἐκ τῆς προ-
ῆλθε τὸ νὰ τὸ ὀνομάσωσιν ἐμπόριον, καὶ πρὸς τέτοις τὸ πρᾶγ-
μα δὲν συνίσταται εἰς τὸ ὄνομα.

§. 59.

Αὐτὸ τὸ ἐμπόριον εἶναι πολλὰ παλαιόν, καὶ δύναται νὰ
θεωρῆται ὡς ἡνωμένον μὲ τὸ Οἰκεῖον ἐμπόριον. Διότι μ' ὅλον
ὅπῃ τὸν παλαιὸν καιρὸν οἱ πραγματευταί ἐταξείδευον μόνον μὲ
τὰς πραγματείας των, καὶ ἐπομένως δὲν ἐχρειάζοντο τινὰ κυρί-
ως Διαπομπόν, ἐβιάζοντο μ' ὅλον τῆτο ἐρίοτε διὰ μίαν ἢ ἄλλην
δόλου-

δύλευσιν νὰ ζητήσωσι τὴν βοήθειαν ἐνὸς ἐγκατοίῃς τῆ τόπῃ, ἢ τῆς πόλεως, δι' ἧς ἦτον ὁ δρόμος. Ὅθεν ἐγνώριζαν ἀνθρώπους τινὰς, εἰς τὰς ὁποίας ἔπειτα διὰ τινὰ εὐκαιρίαν ἐνεπίστευον τὰς πραγματείας των διὰ νὰ τὰς πέμψωσιν ἐκεῖθεν ἀλλαχόσε, ἐν ᾧ αὐτοὶ ἠδύναντο νὰ ὑπάγωσι δι' ἄλλης ὁδῆς, διὰ νὰ πραγματευθῶσιν εἰς ἄλλον τόπον.

Καὶ τὸν παλαιὸν καιρὸν αὐτὸ τὸ ἐμπόριον ἦτον πολλὰ μέγαλον. Διότι εἶναι γνωστὸν, πόσον πολὺ ἐνεργεῖτο διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν Ἰνδίαν, πρὶν ἐμῇ εἰς πρᾶξιν ὁ κατ' ἐνθεῖαν δρόμος διὰ θαλάσσης εἰς αὐτὰς τὰς τόπας, οἱ ὁποιοὶ ἀνέκαθεν ἦσαν ἐσιώδεις δι' αἰτίαν τῆ ἐμπορίας. Τὰ καρβάνια μετὰ τὰ πλέσια φορτία των ἐνήργουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐμπόριον Λισσαβωνικόν, τὸ ὁποῖον τότε εἰς πολλὰς χώρας καὶ πόλεις ἔδωκε μεγάλην λαμπρότητα, αἵτινες ἐξ ὅτε ἔλειψε πλεον αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, ἀπασαὶ ὁλόκληραι ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἠφανίσθησαν. Βλέπομεν λοιπὸν πόσον ἐσιώδης εἶναι αὐτὸ τὸ ἐμπόριον διὰ μίαν χώραν, κατ' ἐξοχὴν δὲ δι' ἐκείνας τὰς πόλεις, αἱ ὁποῖαι πρὸ πάντων ἔχουσιν νὰ κάμωσι μὲ αὐτὸ, καὶ δὲν ἔπρεπέ τις νὰ θαυμάσῃ, ἀνίσως οἱ Κυρίαρχοι πολιτείας τινὸς κατέβαλον μεγάλην ἐπιμέλειαν, διὰ νὰ αὐξήσωσιν ἄριστα αὐτὸ τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν ἐπικράτειάν των, μάλιστα εἰς τὸ ἐνδότερον μεγάλῃς τινὸς πολιτείας. Τῆτο ὑπάρχει βέβαια ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν εἰς πολιτείας καλῶς διοικεμένας, καὶ ὑφ' ἑνα μόνον Κυρίαρχον ἀνηκῶσας, ἐχὶ δὲ καὶ εἰς τινὰ χώραν, ὅπε πολλοὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ ἡγεμόνες γείτονες φυλάττουσιν ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον διαφόρους κανόνας.

§. 40.

Αἴτιη εἶναι κυρίως ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν κατὰ τὰς μέσας καιροὺς ¹⁾, ὅτε τὸ ἐμπόριον ἄρχισε νὰ ἀμᾶξῃ εἰς τὴν Γερμανίαν, διαταράχθῃ τόσον πολλὰ κατὰ πάντα τρόπον, εἰς τὰς μεγάλας καὶ μικρὰς ποταμοὺς τῆς Γερμανίας, καὶ εἰς τὰς δημοσίας δρόμους, ἢ τελαχίστον ἐδυσκολεύθη ὑπερβολικά. Ὅς τις εἶχεν ἐν λησσοφρέριον, καὶ ἐκεῖθεν ἔφθανε τὰς ποταμούς, ἢ τὰς

¹⁾ Κατὰ τὸν 16^{ον} καὶ 17^{ον} αἰῶνα.

ἢ τὰς δημοσίας δρόμους, δι' ὧν διέβαινε τὸ ἐμπόριον, ἐξήτει ἐκείναι καὶ ἐκθλίψῃ παρὰ τῶν πραγματευτῶν ὅσα ἠθέλε δυνηθῇ. Δὲν ἐτόλμα ὅμως νὰ ἐκφορίσῃ ὀλοτελῶς τὸν ἐκεῖθεν διαβαίνοντα πραγματευτὴν μὲ τὰς πραγματείας τε, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ πάλιν, ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐλλείψεώς τε δὲν ἠθέλε δυνηθῇ πλέον νὰ ἐκθλίψῃ τί. Τὸ ἐμπόριον ὅμως κατὰ πολλὰ ἐξημίστο.

§. 41.

Διωρίσθησαν λοιπὸν Τελῶνια (Κεμέρνια), καὶ ἐφευρέθησαν ἄλλαι διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διατάραττον πολλὰ τὸ ἐμπόριον. Ἐξ αὐτῶν ἦτον εἰς τὰς ἐνδοτέρας Γερμανικὰς πόλεις, τὰς ὁποῦσιν σημαντικὰς τὸ Δίκαιον τῆς Ἐκφορίσεως¹). Αὗται αἱ πόλεις ἐφρόντισαν, διὰ τῶ ἐκ τῶ ἐμπορίας ἀποκτηθέντος αὐτῶν πλέτε, νὰ ἀπολαύσωσι παρὰ τῶν ἐκάστοτε πτωχῶν Αὐτοκρατόρων τὸ προνόμιον, ὥς ὅλαι αἱ ξέναι πραγματεῖαι, αἱ ὁποῖαι ἠθέλον νὰ διαβῶσι κατ' εὐθείαν δι' αὐτῶν, ἔπρεπε νὰ πωλῶνται ἐν τινι διωρισμένῳ καιρῷ, (συνήθως ἐν τρισὶν ἔως ὀκτὼ ἡμέραις): μάλιστα ἐκτείνετο ἀκόμη μακρότερα· αἱ πραγματεῖαι ἔπρεπε νὰ ἐκφορίζωνται εἰς τινὰς Ἀγοράς ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ μετακομισθῶσι μακρότερα δι' ἐντοπίων ἀμαξῶν ἢ πλοίων, ὥς νὰ κερδήσωσι τὸ ἀγώγιον τῆς μετακομίσεως, τὸ ὅποιον ἐκ τότε ἤρξανεν ἐκ ὀλίγον πρὸς ζημίαν τῶ ξένου. Αἴτη ἡ διάταξις σώζεται ἔτι καὶ τῶρα ὡς τὸ πάλαι εἰς παμπόλλας πόλεις ἐμπορικὰς τῆς Γερμανίας.

§. 42.

Ἐπειδὴ ἡ ὑποδοχὴ καὶ ἡ ἐξαποστολὴ τῶν διερχομένων πραγματειῶν προσενεῖ κόπον εἰς τὸν Διαπομπόν, καὶ πολλοὶ ζῶσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ αὐτοῦ τὸ ἐπιτήδευμα, εἶναι ἐπόμενον, τὸ

¹) Stapelgerechtigkeit, ἢ Stapelrecht, ὀνομάζεται τὸ προνόμιον, τὸ ὅποιον ἔχει τις πόλις, τῶ νὰ ἐκφορίζωνται ἐν αὐτῇ ὅλαι αἱ ἀλλὰχόθεν ἐρχόμεναι πραγματεῖαι, καὶ ἡ νὰ πωλῶνται ἐκεῖ, ἢ ἐκεῖθεν νὰ μετακομίζωνται μακρότερα εἰς ἄλλας τόπους, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ §. ἐξηγεῖται. ὁ μεταφρασὴς λοιπὸν τὸ ὀνόμασε Δίκαιον τῆς Ἐκφορίσεως.

τὸ νὰ πληρῶνεται δι' αὐτὴν τὴν φροντίδα. Ὁ μισθὸς ὅμως δι' αὐτὸ δὲν εἶναι προσδιορισμένος, καὶ πολλάκις ἐξήρηται ἐκ τῆς ἐνδόσεως τῶ Παραγγέλλοντος, καὶ τῶ Διαπομπῆ· διότι ἐνιοτε συμβαίνει νὰ δίδῃ τις Παραγγέλων μόνον $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ κ. τ. λ. τὰ ἑκατὸν εἰς τὴν τιμὴν τῶν πραγμάτων, καὶ τις Διαπομπὴς ὅμως δὲν θέλει νὰ δεχθῇ τὴν Διάπεμψιν ὀλιγώτερον ἀπὸ 1, $\frac{1}{2}$ καὶ $\frac{1}{3}$ τὰ ἑκατὸν. Εὐρίσκονται ὅμως ἱκανοὶ Διαπομποὶ εἰς πολλὰς πόλεις, οἱ ὁποῖοι δέχονται τὴν προτέραν ποσιν συνθήκην. Πολλοὶ Διαπομποὶ ὅμως λαμβάνουσι 2 τὰ ἑκατὸν τῆς τιμῆς. Τέτο συμβαίνει συχνάκις εἰς τὴν Ὀλλάνδαν, ὅταν ὁ Παραγγέλων δὲν συμφωνήσῃ πρότερον περὶ αὐτῆς μετὰ τῶ Διαπομπῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι ὠφέλιμον νὰ τὸ κάμνῃ πάντοτε ὁ Παραγγέλων, ὅτε δίδει τὰς πρώτας ὑποθέσεις τε εἰς τινὰ ἔτι ἀγνώριστον αὐτῷ Διαπομπόν.

§. 45.

Ὁ πραγματευτὴς ὅμως δὲν πρέπει, διὰ τὴν ὀλίγην ἀμοιβὴν, τὴν ὁποῖαν ζητεῖ ἕνας Διαπομπὴς, νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ἐμπιστεύῃ τὰς πραγματείας τε εἰς αὐτὸν πρὸς μακροτέραν ἀποσολὴν, καὶ νὰ ἀφήσῃ ἕνα ἄλλον Διαπομπόν, τὸν ὁποῖον γνωρίζει πιστὸν, διότι ζητεῖ πλείοτέραν πληρωμὴν διὰ τὸν κόπον τε. Ἐπειδὴ ἐκεῖνος ὁ Διαπομπὴς, ὅστις ἀναδέχεται τὴν Διάπεμψιν διὰ πολλὰ ὀλίγον προμήθευτρον, θεωρεῖ συνήθως ταύτην τὴν ὀλίγην πληρωμὴν ὡς ευκαιρίαν μόνον, νὰ κερδήσῃ ἀπὸ ἄλλα ἔξοδα συμβαίνοντα εἰς τὴν Διάπεμψιν. Λογαριάζει λοιπὸν ἐν πλῆθος ἢ εἰς ὅλως, ἢ κατὰ μέρος μόνον γεγόμενα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα αὐξάνουσιν ὑπερβολικὰ εἰς ἐκείνας τὰς Ἀγοράς, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι κατασημένον τελωνικὸν φόρον, τῶν ὁποίων δὲν εἶναι γνωστὸς τις τελωνικὸς πῖναξ (ταρῖφα). Πρὸς τέτοις πολλάκις ὁ Διαπομπὴς ἔχει φιλικὰς σχέσεις μετὰ τῶν ὑπηρετῶν τῶ Τελωνίῳ, καὶ ἡμπορεῖ νὰ πληρώσῃ πολλὰ ὀλίγον φόρον διὰ τὰς σαλθείδας αὐτῷ πραγματείας, εἰς δὲ τὸν αὐτὸν Παραγγέλλοντα λογαριάζει ὁ μόνον ὁλοκληρὸν τὸν χρεωστέμενον τελωνικὸν φόρον, ἀλλὰ καὶ πλείονα τέτε.

Τὸ κέρδος ἐνὸς τοῖσδε Διαπομπῆς αἰξένει ἔτι μᾶλλον εἰς τοιαύ-

τοιαύτας Ἀγοράς, ἐνθα κυριεύει τὸ Δίκαιον τῆς Ἐκφορτίσεως, ὡς ἀνωτέρω περιέγραψα. ἔδω ἔχει εὐκαιρίαν εἰς τὴν ἐμβίβασιν καὶ ἐκβίβασιν ἐκ τῶ πλοῖε, ἢ εἰς τὴν ἐπιφόρτισιν νὰ κάμῃ πληθὺς ἀπὸ μικρὰ κέρδη. Τότε ἔχει ποτὲ ἔδω ποτὲ ἐκεῖ νὰ διορθώῃ τι, τὸ ὁποῖον ἐμβαίνει εἰς τὸν λογαριασμὸν μὲ ἀΐξουσιν. Ἐν ἄλλο ὅμως ἀκομὴ μεγαλύτερον κέρδος προσενεῖται εἰς αὐτὸς εἰς τοιούτους τόπους, ὅπε ἀπαιτῶσι τὰ περιζυτικά, νὰ συμφωνηθῶσιν ἄλλα πλοῖα ἢ ἀμάξια, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ Διαπομπὸς συμφωνεῖ τὸ ἀγῶμον. Ἐξ αὐτῶ κερδαίνει πολλάκις 5 καὶ ἔτι πλείονα τὰ ἑκατόν. Ἐν συντόμῳ τελευταῖον θέλει φανῇ, ὅτι ὁ λογαριασμὸς τῶν ἐξόδων εἰς τὸν Διαπομπόν, τὸν ἀναδεξάμενον τὴν διάπεμψιν τῶν πραγματεῶν διὰ $\frac{1}{2}$ τὰ ἑκατόν, νὰ εἶναι πολλάκις πολλὰ μεγαλύτερος, παρ' ὅτι ἠθέλεν εἶναι εἰς ἕνα ἄλλον εἰλικρινῇ Διαπομπόν, ὅστις ἐξίτηι 2 εἰς τὰ ἑκατόν. Ὅθεν πολλὰ σπανίως σφάλλει τις, θεωρῶν δικαίως ὡς ὑποποτον τὸν Διαπομπόν ἐκείνον, ὅστις προβάλλει νὰ διαπέμψῃ τὰς πραγματείας ἐπὶ πολλὰ μικρὰ τινι ἀμοιβῇ, μὲ τὴν ὁποίαν μύλις δύναται νὰ ζήσῃ ὡς τίμιος ἄνθρωπος.

§. 44.

Ἐκ τῶν ἀπάντων εἶναι φανερόν, ὅτι δι' ἕκαστον καλὸν πραγματευτὴν εἶναι πολλὰ ἀναγκαῖον, νὰ ἐξετάξῃ ἀκριβῶς εἰς τὰς δρόμους, δι' ὧν διαβαίνουσιν αἱ πρὸς διάπεμψιν διδόμεναι πραγματεαίαι, περὶ πάντων τῶν τελωνικῶν φόρων καὶ ἄλλων τελῶν, καὶ νὰ κάμῃ τὰς θεμελιώδεις σημειώσεις τὰς εἰς τὰς λογαριασμοὺς τῶν ἐξόδων τῶν Διαπομπῶν τε, ὥστε αὐτοί, διὰ νὰ μὴ βλάβῃσι τὸ καλόν των ὄνομα, νὰ μὴ τολμήσωσι νὰ κάμωσι προσθήκας εἰς τὰ ἔξοδα. Ἀριζα χρησιμεύουσιν εἰς τὸτο τὰ ἐμπορικὰ ταξείδια, τὰ ὁποῖα ἐκπληρῶσι πολλὰς ἄλλας σκοπὰς.

Ἐμπό-

Ἐμπόριον συντροφικῶν.

§. 45.

Εἰς τὴν μεγάλην ποικιλίαν τῷ ἐμπορεύεσθαι, καὶ εἰς τὰς πολλὰς διαφορὰς ὑποθέσεις, τὰς ἐν αὐτῷ περιπλεκομένας κατὰ τὰς καιροὺς ἡμῶν, πολλάκις συμβαίνει, ὅτι πραγματευτὴς τις δὲν ἔχει πάντοτε ἱκανὸν κεφάλαιον, διὰ νὰ ἔμβῃ εἰς ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὅποια δύνανται νὰ φέρωσιν αὐτῷ κέρδος. Νὰ πραγματευθῇ μὲ ξένα χρήματα, δὲν εἶναι δι' αὐτὸν ὠφέλιμον, διότι δὲν θέλει νὰ δεχθῇ ὑποχρεώσεις, αἱ ὅποιαι ἡμπορεῖσι νὰ εἶναι εἰς αὐτὸν ἢ μόνον πολυέσοδοι, ἀλλὰ πολλάκις καθόλου φθοροποιαί. Ἐπειδὴ πολλοὶ πραγματευταὶ ἐνίοτε διὰ τῆτο δίδωσιν πίσιν, διὰ νὰ εὕρωσι πίσιν καὶ αὐτοὶ κατὰ τινα εὐκαιρίαν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ κάμωσι κατάχρησιν εἰς αὐτήν. Εἰς ἄξιον ἄνθρωπος ὅμως, ὅς τις δὲν ἔχει πολλὰ μεγάλας, ἢ τελάχιστον διὰ τὴν πληθὺν τῶν ὑποθέσεων τε, δὲν ἔχει ἱκανὰς δυνάμεις χρηματικὰς, πρέπει νὰ προκρίνῃ διὰ νὰ ζητήσῃ ἄνθρωπον τίμιον καὶ ἔμπειρον εἰς τὰς ὑποθέσεις τῷ ἐμπορίῳ, ὅς τις δύναται νὰ αἰξήσῃ τὸ ἐμπορικὸν κεφάλαιον μὲ ἀσφαλῆ μέσα.

§. 46.

Πολτάκις ὅμως εἰς πραγματευτὴς ἔχει μὲν χρήματα ἱκανὰ διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ ἀντιπαλαίῃ τὰς γύρας τῷ ἐμπορίῳ τε· αἰσθάνεται ὅμως, ὅτι δὲν ἔχει τὰς ἀναγκαῖας εἰδήσεις, αἱ ὅποιαι χαρακτηρίζουσι τὸν τέλειον πραγματευτήν. Φοβεῖται λοιπὸν νὰ ἐκτανθῇ πολὺ καὶ κυρίως νὰ μὴ σφάλῃ. Αἰσθανόμενος τοιούτῳ τρόπῳ, ὅτι ἔχει ἀτελεῖς ἐμπορικὰς γνώσεις, ἐπιθυμῶν νὰ ἐνεργήσῃ ἐμπόριον, καὶ ἐλπίζων δι' αὐτῷ νὰ κερδήσῃ, εὕρισκε ἓνα ἄνθρωπον, ὁ ὅποιος δὲν ἔχει μὲν τόσον μεγάλον κεφάλαιον, ὥς αὐτὸς, αἱ εἰδήσεις τε ὅμως εἶναι πολλὰ μεγαλύτεραι, παρὰ αἱ ἐδικαί τε. Καὶ αὐτὸν τὸν γνωρίζει ὡς ἄνθρωπον δίκαιον καὶ φιλόπονον. Ἐπειτα λοιπὸν, ἔνα τοῦτον ἄνδρα πολλὰ ἀρμόδιον δι' αὐτὸν, νὰ τὸν συμπαράλαβῃ εἰς τὰς ὑ-

I

ποθέ-

ποθέσεις τε. Τότε αὐτὸς ἀναπληροῖ μὲ τὰς εἰδήσεις τε, ὅσον πλεονάζει ὁ ἄλλος κατὰ τὸ κεφάλαιον.

§. 47.

Ἡ πάλιν πραγματευτὴς τις ἔχει μὲν ἐμπορικὰς εἰδήσεις καὶ χρηματικὴν δύναμιν ἱκανήν, ἵνα ἐνεργήσῃ τὸ ἐμπόριόν τε· αἱ ὑποθέσεις τε ὅμως αὐξάνουσιν ἐπικερδῶς τόσον πολλὰ, ὥστε δὲν ἡμπορεῖ νὰ τὰς διοικήσῃ χωρὶς μεγάλης σενοχωρίας καὶ ἀδιακό-
πε ἐργασίας. Πρὸς τούτοις γηράσκει, ἢ ἀρρώσκει, ἢ πρέπει νὰ ταξειδεύῃ συνεχῶς διὰ τὰς ὑποθέσεις τε. Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ πληρεξουσιότητα εἰς τὰς ὑπηρετάς τε ἐμ-
πορίε τε. Τέτο ὅμως φαίνεται εἰς αὐτὸν δυσάρεστον, καὶ ἐπι-
θυμεῖ νὰ εὔρῃ τινὰ ἱκανὸν εἰς τὸ νὰ ἐκτελῇ τὰς ὑποθέσεις ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Δι' αὐτὰς τὰς αἰτίας, καὶ πολλάκις διὰ πολυχρόνιον προ-
σωπικὴν φιλίαν γεννῶνται αἱ συντροφίαι μεταξὺ τῶν ἰδιωτικῶν
ἀνθρώπων. Ὁ κοινῶς μιᾶς τοιαύτης συντροφίας λέγεται
Σύντροφος.

§. 48.

Τοιαῦται συντροφίαι καθιζῶνται διὰ τακτικῶν συμφωνητι-
κῶν μεταξὺ τῶν συντρόφων· ἐχὶ δὲ πάντοτε μὲ ἴσα μερίδια τῶ
κέρδους ἢ τῆς ζημίας, ἀλλὰ συνηθίζεται πολλάκις, ὅταν π.χ. εἰς
πραγματευτὴς δέχεται τινὰ ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τῶ ἐμπορίου τε, νὰ
δίδῃ αὐτῷ μόνον $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, ἐνίοτε δὲ $\frac{1}{4}$ καὶ ἔτι ὀλιγώτερον ἐκ τῶ γε-
νομένων κέρδους, αὐτὸ τὸ ὀλίγον εἰς ἕνα μέγαν ἐμπορικὸν οἶκον
εἶναι πολλάκις μεγάλης ποσότητος. Ὅταν καθιζαται τις συντρο-
φία, πρέπει νὰ κοινολογῇται δημοσίως. Τέτο γίνεται συνηθῶς
διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἐξαιρέτως δὲ καὶ μόνον πρὸς εἰδοποίησιν,
διὰ τῶν λεγομένων ἐγκυκλίων γραμμάτων, σελλομένων πρὸς
ἐντοπίας καὶ ξένες πραγματευτάς.

§. 49.

Ὁ, τι ἂν συμφωνήσῃ εἰς σύντροφος μετὰ τινος ἄλλου, ἢ ὑ-
πογράφει.

πογράψῃ κ.τ.λ. ὑποχρεῖνται εἰς αὐτὸ καὶ οἱ λοιποὶ σύντροφοι. Εἰς σύντροφος ἀποδέχεται μίαν καμπιάλῃν διὰ τῆς ὑπογραφῆς: π. χ. Α καὶ συντροφία, ὅθεν αὐτὴ πρέπει νὰ πληρωθῇ ὑπὸ τῆς συντροφίας αὐτῆς ἀπροφασίστως.

Διὰ τῆτο ἀναγκαιῶς χρειάζεται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐνὸς συντρόφου. Ἐπειδὴ ἂν αὐτὸς εἶναι δόλιος, καὶ ζητῇ διὰ λογαριασμὸν τῆς συντροφίας νὰ βάλῃ χρήματα κατὰ μέρος διὰ τὸν ἑαυτὸν τε, ἡμπορεῖ κατ' ὀλίγον νὰ φέρῃ εἰς τὴν συντροφίαν μεγάλην ζημίαν, μάλιστα νὰ τὴν καταστήσῃ εἰς χρεωκοπίαν. Τοιαῦτα παραδείγματα δὲν εἶναι μόνον εἰς τὴν ἰδέαν, ἀλλὰ κατὰ δυσυχίαν, εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐμπόριον συνεχῶς. Κάποια συντροφία ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ ποταπὴν χρεωκοπίαν, καὶ ὁ σύντροφος παύσασθαι εἴπειτα μὲ μεγάλην λαμπρότητα, καὶ γυρίζει μεγαλητέραν ποσότητα εἰς τὰς ὑποθέσεις τε, παρ' ὅτι ἡδύνατο ἴσως ἡ συντροφία πρότερον νὰ γυρίσῃ. Ἡξεύρω παραδείγματα, ὅπερ ὁ εἰς σύντροφος, ἐν ᾧ ὁ ἄλλος εὐρίσκειτο εἰς μακροῦνὰ ταξείδια, ἐνήργει τὰς ὑποθέσεις ἐπίτηδες μὲ τοιαύτην ἀταξίαν, ὥστε ἡδυνήθη νὰ πωλήσῃ ὅλας τὰς πραγματείας, καὶ ἔφυγε μὲ τὴν ποσότητα. Μαθὼν τῆτο ὁ εἰς τὰ ταξείδια εὐρισκόμενος σύντροφος, ἔτρεξε ταχέως εἰς τὴν πατρίδα τε, ὅπερ ἀντὶ τῆ καταληφθέντος ἐμπορίας τε, εὔρε μεγάλα χρεῖ, γενόμενα ὑπὸ τῆ δολιᾶ καὶ ἡδὴ φυγάδος συντρόφου, τὰ ὅποια ἀναγκαιῶς ἔπρεπε νὰ τὰ πληρώσῃ ὡς ἡδύνατο.

§. 50.

"Όταν ὁ εἰς σύντροφος ὀλίγον ψηφῶν τὰ ὑποθέσεις, ἀφίνει νὰ τὰς ἐκτελέσῃ ὁ ἕτερος σχεδὸν ὅλος, εἶναι κακὸν διὰ τὸν πρῶτον. Ἐὰν τὸ κοινῶς ἐνεργούμενον ἐμπόριόν των δὲν εἶναι πολλὰ σημαντικόν, καὶ πρὸς τέτοις ἑκάστος αὐτῶν ἔχῃ νὰ τρέφῃ ἰδίαν οἰκονομίαν μὲ μεγάλην οἰκογένειαν (γαμλίαν), τότε καὶ διὰ τῆς δύο εἶναι κακόν. Διότι δὲν δύνανται νὰ χωρισθῶσιν, ἐπειδὴ ἡθελε κοινολογηθῇ παραπολὺ ἢ τῆ ἑκάστος κεφάλαις κακὴ κατάστασις, καὶ ἀμφοτέροι ἡθελαν χάσῃ τὴν πίσιν (τὸ κρῆδιτον).

Εἶναι πολλὰ σὺνηθεις, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ ἀρχηγὸς ἐνὸς ἐμ-

πορίς ἢ χήρα νὰ δέλῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἐμπόριον μὲ τὴν βοήθειαν ἐνὸς συντρόφου, ἵνα κερδαίνῃ τελαχίσον τόσα, ὥστε νὰ ἡμπορῇ νὰ ζῇ, χωρὶς νὰ ἐξοδεύσῃ τί ἐν τῷ καταληφθέντος κεφαλαίῳ, ἢ πολλάκις ἵνα δυνήθῃ νὰ παραδώσῃ ποτὲ εἰς τὰς προβαίνοντας νύκτας τῆς ἐν διατεταγμένον καὶ ἐνεργόμενον ἐμπόριον. Ἄξιον λύπης εἶναι ὁμως, νὰ βλέπῃ τις τόσα παραδείγματα εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς πόλεις, πῶς καίποια χήρα, ἢ τις ἡδύνατο νὰ ζῇ ἐκ τῶν τόκων τῶν ὑπὸ τῷ ἀνδρὸς τῆς καταληφθέντος κεφαλαίῳ, ἐκπίπτει εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε καὶ μετὸν πλέον συνεσταλμένον τροπὸν, μόλις δύναται ἐφεξῆς νὰ ζῇ μὲ τὴν οἰκογένειάν τῆς, ἐν ᾧ ὁ πρῶτον συντροφὸς λάμπει εἰς τὰ περιζατικά τῆς τύχης τῆς. Ἐν γένει εἶναι κακὸν, ἐν τοιαύταις περιστάσεσι νὰ ἐμπιστεύσῃ τις τὸ ἐμπόριον τυφλὰ εἰς σύντροφόν τινα, ὅς τις ἐργάζεται τότε συνήθως μόνον δι' ἑαυτὸν, τὰς δὲ ὑποθέσεις τῆς χήρας ἐνεργεῖ μὲ μεγαλητέραν παραμέλειαν.

§. 51.

Ὅταν διαλύηται συντροφία τις, πρέπει νὰ γίνηται τῷ δημοσίῳ, καὶ κατ' ἡν τάξιν συνηθίζεται ἐν ἑκάσῳ τόπῳ. Κατὰ τινὰς τόπους τῆς Γερμανίας, οἱ σύντροφοι ὀφείλουν νὰ φανερώσωσι τὴν διάλυσιν τῆς συντροφίας τῶν εἰς τὸ Κριτήριον, καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύεται ἡ διάλυσις. Ἐκ τῶν συντρόφων ἐπιφορτίζεται τις μὲ τὴν ἐκκαθάρσιν τῶν χρεῶν, ὅς τις ἐξομαλίζει τὰ ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ χρεὴ τῆς συντροφίας.

Τέτε δὲ γενομένη, δὲν εἶναι πλέον ὁ εἰς σύντροφος ὑπόχρεος εἰς τὰς πράξεις τῶν ἄλλων συντρόφων, μήτε ἀπολογεῖται εἰς τὸ ἐξῆς ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον.

§. 52.

Ἐν ἄλλο εἶδος τῶν ἐμπορευέσθαι, τὸ ὅποῖον πολλὰ ὁμοιάζει μὲ τὸ συντροφικὸν ἐμπόριον, καὶ ἐπειδὴ ἐκλαμβάνεται πολλάκις καταχρηστικῶς ὡς τοῖστον, προξενεῖ πολλὰς φιλονεικίας. τῷτο εἶναι ἡ σιωπηρὰ συντροφία (Commandite). Ἦσαν εἰς πραγματευ-
τῆς,

τῆς, ἢ πᾶς ἄλλος πλεσιος ἄνθρωπος, εἰς τὸ ἐνδότερον χώρας τινός, ἢ εἰς μεγάλας πόλεις, ἔχων πολλὰ διὰ τὰς ὑποθέσεις τε χρήματα, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τὰ μεταχειρισθῇ εἰς αὐτὰς ὅλα κατὰ τὸ θέον, θέλει μὲ τὰ περιστὰ νὰ κάμῃ ἔτι ἰδιαίτεραν τινὰ πραγματείαν. Ὅθεν ἐκλέγει ἓνα ἄνθρωπον, διὰ τὸν ὅποιον πιστεύει ὅτι ἔχει ἀρκετὴν ἐμπειροσύνην καὶ ἰκανότητα, εἰς τὸ νὰ κάμῃ ἐπιτερεθῇ ἔργα μὲ τὰ δοθέντα αὐτῷ χρήματα. Ὁ πρῶτος λέγεται Κομμανδιτῆς (Commandittist), ὡς αὐτεργός τῆς κομμανδίτας, ὁ δὲ τελευταῖος Κομμανδιτάριος (Commanditair).

§. 53.

Μία τοιαύτη κομμανδίτα καθίσταται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον :

Ὁ κομμανδιτῆς δηλοποιεῖ δι' ἐγκυκλίς γραμματος, ὅτι δίδει τῷ δεῖνι π.χ. 5000 φλωρία ὡς κομμανδιτάριον, καὶ ὅτι διὰ ταύτην τὴν ποσότητα, εἰς τὴν νὰ ζημιώσῃ τὸ ἐπιτήδευμα, ἀποκρίνεται.

Εἰς προσεκτικὸς κομμανδιτῆς προσέιθῃς ἔτι, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἀπολογηθῇ, δι' ἄλλο τι, εἰ μὴ διὰ μόνην αὐτὴν τὴν ποσότητα, καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ κομμανδίτα δὲν ἔχει βάσιν συντροφικῆς ἐμπορίας. Ἡμπορεῖ νὰ προσδιορίσῃ καὶ τὸν καιρὸν τῆς διαρκείας τῆς κομμανδίτας, εἰς τὴν συμβεβηκὸς δὲν τὴν διαλύσῃ προτίτερα.

Μετὰ τοιαύτην δηλοποίησιν ἕκαστος πραγματευτῆς, ὅς τις κάμνῃ συναλλάγματα μὲ αὐτὴν τὴν κομμανδίταν πρέπει νὰ ἡξεύρῃ, πῶς νὰ διατάξῃ τὴν μετ' αὐτῆς ἀγωγὴν τε, καὶ ἐξαιρέτως πόσῃ πείσῃ δύναται νὰ δώσῃ εἰς αὐτήν. Διότι εἰς τὴν νὰ δυσχερῇ ἡ κομμανδίτα, οἱ δανεισταὶ δὲν ὑπάγουν πρὸς τὸν κομμανδιτῆν, ὅς τις ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἀκόμη μιλλιόνια, ἀλλ' ὀφείλῃς νὰ ζητήσωσιν εἰς τὴν σωρείαν (μάσσαν) τῆς κομμανδίτας, τῆς ὁποίας τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἦτον μόνον 5000 φλωρία.

Πᾶς κομμανδιτῆς, πρέπει νὰ ἔχῃ αὐτὴν τὴν ἀπαραιτήτως ἀναγκαίαν προσοχὴν, εἰς τὴν νὰ μὴν ἀνενόχλητος ἐν πάσῃ ἐνδεχομένῃ περιστάσει τῶν ὑποθέσεων.

§. 54.

Ὅμως εἶναι πλέον παρὰ ἀληθές, ὅτι ἡ κομμανδίτα δὲν καθίσταται πάντοτε κατ' αὐτὸν τὸν διωρισμένον τρόπον ὡς προσγράφη. Εἰς τὴν αὐτῆς εἰδοποίησιν λέγεται, ὅτι ἡ κομμανδίτα καθίσταται ὑπὸ τῆς *A* μὲ σημαντικὸν κεφάλαιον διὰ χρόνος: λ.χ. 10 καὶ θέλει διοικεῖται ὑπὸ τῆς *B*.

Εἰς μίαν τοιαύτην ἀδιόριστον εἰδοποίησιν ἔπεται, ὅτι οἱ δανειзаὶ τοιαύτης κομμανδίτας, εἰὰν τύχη νὰ χρεωκοπήσῃ δύνανται νὰ ζητήσωσιν ὅμῃ καὶ παρὰ τῆς κομμανδιτῆς, καὶ νὰ φανερώσωσι τόσον μεγάλον κεφάλαιον ὡς ἀνῆκον τῇ κομμανδίτῃ, ὅσον ἔχει ὁ κομμανδιτῆς. Τότε μεταχειρίζεται ὡς καθυλικὸς σύντροφος, καὶ πρέπει νὰ δώσῃ εἰς τὴν σωρείαν (μάσσαν) ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιόν τε.

Ἀφ' ἧς χρεωκοπήσῃ ἡ πρώτη κομμανδίτα, καὶ ὁ κομμανδιτῆς θέλει νὰ καταστήσῃ δευτέραν, ὀφείλει νὰ μεταχειρισθῇ τὸν αὐτὸν προσεκτικὸν τρόπον, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ. Πρέπει νὰ διορίσῃ ἐν αὐτῇ τὸ κεφάλαιον, τὸ εἰς τὴν κομμανδίταν μερίδιόν τε κ.τ.λ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ κομμανδιτῆς παριστάνει δύο πρόσωπα, ἢ γέν ὡς κοινοὺς καὶ μὴ κοινωνοὺς τῆς κομμανδίτας.

Ὅταν θέλῃ ὁ κομμανδιτῆς νὰ διαλύσῃ τὴν κομμανδίταν, ἀκολουθεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς ἐν τῇ ἐμπορικῇ συντροφίᾳ.

§. 55.

Ἐνὶ ἀνήκει νὰ εἰπωμεν τι ἀκόμη καὶ περὶ τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν συντροφικῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἔχοντι πολλοὶ μετοχὴν, καὶ διαφέρουσι πολὺ ἀπὸ τὰς ἰδιωτικὰς συντροφίας.

Τοιαῦται συντροφίαι εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Ὀλλάνδαν, Δανίαν καὶ πρότερον εἰς τὴν Γαλλίαν κ.τ.λ. καὶ ἐνεργῶσι τὸ ἐμπόριον δημοσίως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς σεβαστῆς πολιτείας των εἰς τόπους μακρυνῆς, τὸ ὅποιον δὲν δύνανται νὰ τὸ ἐνεργήσωσιν ἑαυτοὶ ἀνθρώποι ἰδιωτικοὶ διὰ τὴν ἔντασίν τε. Ἐπειδὴ ἀπαιτῶνται δι' αὐτὸ πολλὰ μεγάλα κεφάλαια, διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ συγχωρῶνται νὰ ἐμβῶσι πολλοὶ κοινωνοὶ εἰς τοιαῦτον ἐμπόριον.

Ζητεῖ-

Ζητείται δι' αὐτὴν ἓν διωρισμένον κεφάλαιον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσχάζονται, ὅτι δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ ὑποθέσεις ἐπιτε-
δῶς. Ἐπειδὴ δὲ ἕκαστος κοινωνὸς δὲν θέλει, ἢ δὲν ἔχει δύναμιν
νὰ καταβάλῃ εἰς τοιοῦτον ἐμπόριον ὁμοίας ποσότητος, ἰφηνρέθη
ἐκ τῆς προεπόντως τὸ μέσον, νὰ διαιρέσωσιν ὅλον τὸ ἀπαιτέμε-
νον κεφάλαιον εἰς πολλὰ ἴσα μερίδια, καὶ νὰ δοθῇ τὸ ἐλεύθε-
ρον εἰς καθ' ἓνα τόσον ἐντόπιον ὅσον καὶ ξένον πραγματευτήν,
ἢ ἄλλον ἰδιωτικὸν ἄνθρωπον, νὰ λάβῃ ἀπὸ αὐτὰ τὰ μερίδια ὅσα
θέλει. Διὰ αὐτὰ τὰ μερίδια ἐκδίδονται ἀποδεικτικά γράμματα,
τὰ ὁποῖα λέγονται Ἀκτία (Actien), καὶ ἕκαστον αὐτῶν εἶναι, π.χ.
εἰς τὴν Δανίαν ποσότητος 500 ταλίνων, Καθ' εἰς λοιπὸν ὅς
τις ἀγαπᾷ ἢμπορεῖ νὰ λάβῃ ἐξ αὐτῶν, ὅσα θέλει.

§. 56.

Αὐτὰ τὰ ἀποδεικτικά γράμματα πωλῶνται, καὶ μὲ αὐτὰ με-
ταβαίνει ἡ ἐν τῇ συντροφίᾳ κοινωνία εἰς τὸν ἀγοραστήν. Ἐὰν τὰ
περιστατικά δεικνύσιν, ὅτι ἡ συντροφία μέλλει νὰ κἀμῃ μεγάλον
κέρδος, τὰ ἀποδεικτικά γράμματα πωλῶνται μὲ κέρδος· ἔαν δὲ
τὸ ἐμπόριον διδῇ κακὰς ἐλπίδας, τὰ γράμματα πωλῶνται μὲ ζη-
μίαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γεννᾶται τὸ ἐμπόριον τῶν ἀπο-
δεικτικῶν γραμμάτων (Actienhandel).

Τὸ γενόμενον κέρδος διανέμεται συνήθως κατ' ἔτος πρὸς τὰς
ἔχοντας τὰ ἀποδεικτικά γράμματα, καὶ ὀνομάζεται εἰς τὴν ἐμ-
πορικὴν διάλεκτον Διαιρέτης (divident).

Τὸ πόσον ὑπερβολικὰ μεγάλας ὑποθέσεις δύνανται νὰ ἐνεργή-
σωσιν αὐταὶ αἱ συντροφίαι, βλέπομεν εἰς τὴν Ἰνδικὴν συντροφίαν
τῆς Ἀγγλίας, ἢ τις ἐξεσιάζει ὁλόκληρα βασίλεια, τρέφει πολὺν
ἐρατὸν τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐνεργεῖ σχεδὸν ἀποκλεισι-
κὸν ἐμπόριον μὲ τὴν Ἀσίαν, Ἀφρικὴν καὶ Ἀμερικὴν. Πρὸ τῆς
Γαλλικῆς πολέμου εἶχε καὶ ἡ τῆς ὀλλάνδης Ἰνδικῆς συντροφία με-
γαλῶτατον ἐμπόριον, καὶ ἐξεσείαζεν εἰς τὰ μακρονῶν μέρη τὰ κό-
σμε μεγάλα κτήματα.

§. 57.

Ἐκ τῆς φαίνεται, ὅτι ἡ διοίκησις αὐτῶν τῶν δημοσίων συν-
τρο-

τροφῶν εἶναι ἔργον δυσκολώτατον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ κατορθωθῇ μόνον δι' ἀνδρῶν πολλὰ ἀξίων καὶ ἐμπείρων. Εἰς μόνος διοικητὴς δὲν ἠθέλην εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐπισατῇ εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς συντροφίας· διὰ τῆτο ἐκλέγονται πλείονες διοικηταί. Ἡ ἐκλογή των διορίζεται ἐκ τῆ ἀριθμῆ τῶν ὧν λαμβάνουσιν ἀποδεικτικῶν γραμμάτων. Ὅς τις λαμβάνει 50 γράμματα ἔχει πολλὰ μεγαλῆτερον δίκαιον εἰς ἐκλογὴν διοικητῆ, παρὰ ὁ λαμβάνων 10 γράμματα. Αὐτὸς ὁ τρόπος εἶναι πολλὰ κακὸς εἰς τὸ νὰ ἐκλέγονται ἄνδρες ἀξιοί. Οἱ διοικηταὶ συνέρχονται ἐν καιροῖς διωρισμένοις τακτικῶς, εἰς ἑκτακτοὶ περιζήσεις δὲν δώσωσιν αἰτίαν ἰδιαίτερας συνελεύσεως.

Ὅς τις θέλει νὰ μάθῃ βεβαιώτερον περὶ τῆς ὠφελείας ἢ τῆς βλάβης, ἢ τις προξενεῖται εἰς ἕνα τόπον, ἔχοντα τοιαύτας συντροφίας, ἃς ἀναγνώσῃ τὴν τῆ Βυσχίς πραγματείαν περὶ τῶν ἐμπορικῶν συντροφῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐμπορικῇ βιβλιοθήκῃ¹).

§. 58.

Ἐδὼ θέλω ὅμως νὰ σημειώσω τόσον μόνον, ὅτι ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνει ἡ πολιτεία καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ἄνθρωποι διὰ τοιούτων συντροφῶν, δὲν εἶναι τόσον μεγάλη καθὼς κοινῶς τὴν νομίζουσι. Διότι χρειάζονται εἰς αὐτὰς μεγάλα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα πολλάκις γίνονται ἔξω τῆ πρόποντος. Καὶ οἱ διοικηταὶ δὲν κυβερνῶσι τὰς ὑποθέσεις των καθὼς πρέπει, ἐπειδὴ ἐνίοτε εἶναι ἐλλιπεῖς τῆς ἀναγκαίας ἀξιοῦτος.

Πρὸς τούτοις εἶναι καὶ διὰ τῆτο πολλὰ ἐπιβλαβεῖς, ὅτι διὰ τὰ προνομιά των, καὶ διὰ τὰ μεγάλα κεφάλαιά των χαλῶσι τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἰδιωτικῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ κάμωσιν ὅμοια βήματα μετ' αὐτῶν. Ὅθεν οἰζειοποιεῖνται τὸ μεγαλῆτερον μέρος τῆ ἐμπορίας.

Ἐπειδὴ αἱ ἐμπορικαὶ συντροφίαι ἀγωνίζονται κατὰ πάντα δύνα-

1) Ἡ Βιβλιοθήκη αὕτη ἐξεδόθη ὑπὸ τῆ προφίσσορος Ἐβελγγ καὶ ὑπὸ τῆ Βυσχίς (Büsch), Γερμανιστῆ τοῦ 1785 — 1797 ἐν Ἀμβούργου. ἐν τῇ Α' τόμῳ αὐτῆς ἐμπεριέχεται τὸ τῆ τελευταίας περὶ τῶν ἐμπορικῶν συντροφῶν σελ. 9 ἕως 116.

δυνατόν τρόπον νὰ κάμωσι μεγάλον διαιρέτην (κέρδος), ὀλίγον φροντίξουσιν διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν τόπων ἐκείνων ἐπὶ τὰς ὁποίας κερδαίνουσιν. Ἡ πείρα ἀποδεικνύει, ὅτι ὅλαι αἱ ἀποικίαι, αἱ ὑποκείμεναι εἰς μεγάλας συντροφίας κυβερνῶνται κακῶς, καὶ καθόλε ὑπάγχει πρὸς ἀφανισμόν.

§. 59.

Εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν συντροφιῶν ἡμπορῶμεν εἰς τὰς καιρὰς ἡμῶν νὰ συναριθμήσωμεν καὶ τὰς ἀσφαλιστικὰς οἰκονομίας διὰ τὸν κίνδυνον τῆς πυρκαϊᾶς καὶ τῆς θαλάσσης. Ἐνῆνται δηλαδὴ πολλοὶ ιδιωτικοί, καὶ συνάγῃσι δι' ἀποδεικτικῶν γραμμάτων (ἀκτίων) μίαν μεγάλην ποσότητα χρημάτων. Ἡ ποσότης αὐτῶν τῶν χρημάτων εἶναι τὸ κυρίως διωρισμένον κεφάλαιον, ἐπὶ τὸ ὁποῖον θυμελιῖται ἡ ἐξασφάλις. Αὐτὸ τὸ ἐπιτήδευμα καθόλε λαμβανόμενον εἶναι πολυκερδές, ἐκτὸς ἀνίσως ἐκ κακῶν συμβεβηκότων καὶ ἀπροσδοκῆτων πειρατειῶν ἀπολεσθῶσιν εἰσάπαξ πολλὰ πλοῖα. Διότι ὁ κυρίως κίνδυνος τῆς θαλάσσης τώρα εἶναι πολλὰ ὀλίγος, ὥστε μετὰ λόγῃ ἡμπορῶμεν νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ἀπὸ 100 πλοῖα μόνον δύο καταποντίζονται εἰς τὴν θάλασσαν εἰς τὰ νερὰ τῆς Εὐρώπης. Εἰς δὲ τὸν Ὁκεανὸν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χαθῇ μιὰ ἐν, ὅτι ἐν καὶ καλῶς κυβερνῶμεν.

Αὐταὶ αἱ συντροφίαι ἔχουσιν ἐσιώδη ὠφέλειαν, διότι ἡμπορίζουσι τὸν διὰ θαλάσσης ἡμπορευόμενον πραγματευτήν, ἢ τὸν ιδιωτικόν, ὅς τις ἐξασφαλίζει τὸν μεγάλον κτῆμά τινος διὰ τὸν κίνδυνον τῆς πυρκαϊᾶς, ἀπὸ τῆς νὰ καταντήσωσιν εἰς πτωχείαν αἰφνιδίως, διὰ τινος τοιαύτης δυστυχίας. Ἡ ζημία τὴν ὁποίαν λαμβάνει αὐτὴ ἡ συντροφία ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς, καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης, ἀναπληρῶνεται πάλιν διὰ πολλῶν ἄλλων ἐξασφαλισμένων ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔπαθον τινὰ βλάβην. Περὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν συντροφιῶν θέλω εἰπεῖ κατωτέρω πλείονα.

§. 60.

Ἔως ἐδῶ νομίζω ὅτι ὠμίλησα ἀρκετὰ καὶ μὲ ἱκανὴν σαφή-

Κ

νειαν

πειαν περί τῶν πολυποικίλων τρόπων, καθ' ὅς ἐνεργεῖται τὸ ἐμπόριον. Μοι μένουν ἐτι μόνον διάφοροι ἀσυνήθιστοι τρόποι, κατὰ τὰς ὁποίας γίνεται ὁμοίως ἐμπόριον εἰς διαφόρους Ἀγοράς κατὰ τινὰς εἰκαιρίας, ἐξ ὧν εἶναι ἐμπρώτοις:

Τὸ ἐμπόριον Μὲ τὰ δημοσία χρῆη τῆς πολιτείας.

Κατὰ τὸν ἡ αἰῶνα τόσον πολὺ κατεχρεώθησαν σχεδὸν ὅλα τὰ βασίλεια τῆς Εὐρώπης, ὥς ἡναγκάσθησαν ὅλα νὰ καταφύγῃ εἰς κατασκευὴν χαρτίνων νομισμάτων, καὶ εἰς ἄλλα κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσφαλῆ μέσα, διὰ νὰ συνάξωσι χρήματα. Αὐτὰ τὰ χαρτία ἐκδοθέντα ἐν ὀνόματι τῆς πολιτείας ὡς ἀποδεικτικά χρεῖς (ὁμολογίαι), ἦσαν τόσον πολλὰ, καὶ τοσέτων ποικίλων εἰδῶν, ὥς οἱ μετέπειτα κάτοχοι αὐτῶν ἔπρεπε νὰ καταλάβωσιν, ὅτι ἡ πολιτεία δὲν θέλει τοῖς πληρώσει πάλιν ὁλόκληρα τὰ κεφάλαια. Ἐπειτα ἔγινε καὶ ἡ διάταξις διὰ πολλὰ ἐξ αὐτῶν τῶν δημοσίων χρεῶν, ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ δανεισῆς νὰ τὰ ζητήσῃ πλέον, ἀλλ' ἔπρεπεν νὰ εὐχαρισηται ὅταν τῷ ἐπληρώνοντο οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων.

Οἱ τῶν δημοσίων δανεισαὶ λοιπὸν ἔχοντες χρεῖαν χρημάτων, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ βοηθηθῶσι κατὰ τινὰ ἄλλον τρόπον, ἐβιάσθησαν νὰ πωλήσωσι τὰ δανειά των μὲ πλειότερα, ἢ ὀλιγότερα τὰ ἑκατὸν ζημίαν. Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν κατήντησαν καὶ ὀλίγον πολλοὶ δανεισαὶ τῆς πολιτείας, καὶ ἔτω προῆλθεν ἐντὸς ὀλίγου ἐκ τῶν δημοσίων χρεῶν τακτικὸν ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖται ἐξαιρέτως εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ὅταν τὰ πράγματα τῆς πολιτείας εἶναι καλὰ, ἡ τιμὴ αὐτῶν τῶν δημοσίων χρεῶν ἀύξανει, ὅταν δὲ δυσχερῶσιν, ἐκπίπτει. Ἐκ τούτου λοιπὸν συνέστη ἐν ἀντικείμενον τῆς κερδολογίας (Speculation) διὰ ξένους καὶ ἐντοπίους, καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶναι γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Στόξ (Stocks). Παρόμοιόν τι ἐμπόριον ἐνεργεῖται εἰς τὴν Γαλλίαν, Ὁλλάνδαν, Ἀσερίαν, Ἰσπανίαν κ. τ. λ. καὶ ἐν γένει εἰς ἐκείνας τὰς τόπας, ἐνθα εὐρίσκονται πολλὰ ἐπισφαλῆ χρῆη τῆς πολιτείας. Ἐν τῷ

περί

περὶ νομισμάτων Κεφαλαίῳ, θέλω ὁμιλήσει πλείονα περὶ τῶν διαφόρων χαρτίνων νομισμάτων.

Ἐμπορίον τῆς μεγάλης τύχης.

§. 61.

Εὐρίσκονται κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν Εὐρώπην πολλὰ εἶδη πραγ-
ματειῶν, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἀβέβαιον πώλησιν, καὶ ὁ ἔχων αὐ-
τὰς πρέπει νὰ παρατηρῇ πᾶσαν εὐκαιρίαν διὰ νὰ τὰς πωλῇ.
Εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς πόλεις εὐρίσκονται πολλοὶ ἄνθρωποι,
οἵτινες κατὰ τινα εὐκαιρίαν ἰδόντες τὰς πλέον μακρυνὰς τόπας
διὰ τε θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς, ἔμαθον, ὅτι εἰδός τι πραγ-
ματείας μὴ ἐξοδευόμενον ἐν τῇ Εὐρώπῃ, θέλει εὖρεϊ ἐκεῖ ἀγο-
ρασάς. Ὑπάρχει λοιπὸν δι' αὐτὸ πρὸς τὰς ἔχοντας τὰς πραγ-
ματείας εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ κάμνῃσι τρόπον νὰ ἀπικτήσω-
σιν εἰς αὐτὰς πίσιν, ὥς ἐμπιστεύσιν τὰς πραγματείας εἰς χεῖρας
τῶν, καὶ ἀποτολμᾷται τὸ ἐπιχείρημα συνήθως ὑπὸ τὰ ἐπόμενα
περιστατικά.

Ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα, τὰ ὅποια ἔκαμαν τοιαῦτα τα-
ξειδία κοινῶς δὲν ἔχουσιν ἴδια χρήματα, πρέπει ὁ κύριος τῶν
πραγματειῶν νὰ τὰς δώσῃ ἐπὶ πίσει (μὲ κρέδιτον) εἰς τὸν θέ-
λοντα νὰ τὰς ἐξοδέυσῃ εἰς τόπας μακρυνὰς, ἢ αὐτὸς ζητεῖ χρή-
ματα δάνεια, διὰ νὰ πληρώσῃ μέρος τι μὲ αὐτὰ εἰς τὸν κύριον
τῶν πραγματειῶν.

Αὕτῃ ἡ πίσις ὅμως εἶναι πολλὰ κακὴ, διότι δὲν ἡμπορεῖ τις
νὰ ἡξεύρῃ πότε ἐπιστρέφει πάλιν ὁ ταξειδεύων μὲ τὰς πραγματείας,
καὶ ἂν θέλῃ λάβει τῶντι τὴν ἐλπίζομένην τιμὴν ἐκ τῶν μεθ' ἐ-
αυτὴ ληφθεῖσων πραγματειῶν.

Ἐὰν ὁ τὴν πίσιν διδὼς δὲν θέλῃ νὰ διακινδυνεύσῃ ὅλον τὸ
κεφάλαιόν τε, πρέπει καὶ νὰ τὸ ἐξασφαλίσῃ καὶ νὰ πληρώσῃ
αὐτὰ τὰ ἔξοδα.

Πρὸς τέτοις ἔπεται, ὅτι ὁ ταξειδεύων ἰπάγει εἰς τόπας,
μὴ ἐπισκεπτομένους πολὺ ὑπὸ τῶν Εὐρωπακῶν, ἀλλῶς αἱ εἰς τὴν
μεγά-

μεγάλην τύχην δοθεῖσαι πραγματεῖαι, δὲν ἤθελαν εἶρει τόσον βεβαίαν πώλησιν. Ὅμως τίς ἀγνοεῖ πόσον ἐπικίνδυνα εἶναι αὐτὰ τὰ ταξείδια, καὶ ὅτι πολλάκις καταποντίζεται αὐτάνδρον τὸ πλοῖον.

Ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ἐμπόριον εἶναι τόσον ἐπικίνδυνον, καὶ τὸ κέρδος δὲν εἶναι πάντοτε βέβαιον, ἐνεργεῖται σπανίως μόνον εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν. Διότι εἰς τὰς νῦν πεπολιτευμένας πολιτείας ὑπάρχει διὰφοροὶ τρόποι τῆς νὰ μεταχειρισθῇ τις τὰ χρήματά τε μὲ ἀσφάλειαν καὶ ὄφελος, ὥς πολλὰ σπανίως ἐμβάζονται εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτὸ τῆς τύχης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Περὶ Νομισμάτων.

§. 1.

Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσιν, ὅτι τὸ πρῶτον ἐμπόριον ἐνεργεῖτο μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς. Ὁ εἰς ἔδιδε τὸ περιττεῖον ἐκ τῶν πραγμάτων εἰς ἕνα ἄλλον, ὅς τις τὸ ἐχρεώζετο, καὶ ἐλάμβανε παρ' αὐτοῦ ἄλλο εἶδος πράγματος ἀρεστὸν αὐτῷ. Ἡ δυσκολία ὅμως αὐτῇ τῇ ἐμπορίᾳ ἦτον μεγαλωτάτη, ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰ εὐρεθῇ τις, ὅς τις νὰ ζητῇ π.χ. τὰς πραγματείας τῆς Α, εἶχεν ὅμως πραγματείας νὰ προσφέρῃ, τὰς ὁποίας τὰς εἶχε καὶ αὐτός. Ὅθεν ἔπρεπε νὰ ἐφευρεθῇ πρᾶγμα τι, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν ποιότητα καὶ ποσότητα ἠδύνατο νὰ συγκριθῇ μὲ ὅλα τὰ πωλητὰ καὶ μὴ πωλητὰ πράγματα.

Διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν, ἐπόμενον ἦτον ὅτι μετεχειρίσθησαν διαφορὰς πραγματείας. Οἱ ἀρχαῖοι ἔλαβον εἰς αὐτὸ τὰ κτήνη. Καὶ εἰσέτι εὐρίσκονται τύποι, ὅπερ τὸ μέτρον, οἱ ἔ

δι' ἧ συγκρίνεται ἡ τιμὴ τῶν εἰς τὸ ἐμπόριον ἐρχομένων πραγμάτων εἶναι εἶδος τι πράγματος, π. χ. τὸ ἄλας εἰς τὴν Ἀβυσσινίαν, ὁ θαλάσσιος ὄνος (Stockfisch) εἰς Νεϋφενδλάνδ, τὰ κογχύλια ¹) εἰς τὰς Μαλδίβας νήσους, ὁ ταβάνος, εἰς διάφορα μέρη τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς βορείας Ἀμερικῆς κ. τ. λ.,

§. 2.

Ταχέως ἐκατάλαβον ὅμως, ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν ἦτον δυνατόν νὰ ἐνεργηθῇ ἐμπόριον σημαντικὸν εἰς τὸν τόπον, καὶ πολλὰ ὀλιγώτερον εἰς ξένες τόπες. Ἐχρειάζετο λοιπὸν νὰ ληφθῇ ἄλλο τι πρᾶγμα, κατὰ τὸ ὁποῖον νὰ διορίζηται ἡ τιμὴ ἐκάσθι πράγματος.

Τελευταῖον ἐκλεξαν τὰ μέταλλα, ἐξαιρέτως τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, τὰ πολύτιμα ὀνομαζόμενα, ἵνα χρησιμεύωσιν εἰς μέτρον, καθ' ὃ νὰ δύνωνται ἅπαντες οἱ πλησίον καὶ οἱ μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων κατοικῶντες ἄνθρωποι νὰ πραγματεύωνται μεταξὺ τῶν, μετ' ὅσον πολλὰ προσφυῇ καὶ εὐκόλῳ, καὶ νὰ ἐξισῶνται εἰς τὰς ληψοδοσίας τῆς ἐμπορίας.

Τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον εἶναι δι' αὐτὸ τὸ εἰσῳδες τέλος τοσούτον χρησιμώτερα, ἐπειδὴ πρὸ πάντων τῶν ἄλλων ἔχουσιν καλὰς ιδιότητας καὶ προτερήματα. Ἦγουν :

§. 3.

Α' Δὲν φθείρονται, ἀλλὰ μένουσιν ἐν πάσῃ περιστάσει καὶ ἐν

¹) Τὰ κογχύλια αὐτὰ εἶναι ἐκ τῆς αἰῶς τῶν κοινῶς ἐν τῷ παιγνηδίῳ τῷ λεγομένῳ μάγγαλα μεταχειριζομένων. Οἱ Τῆρκοι ἐσπλύνουσιν αὐτὰ τὰ μολύβια, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν Ἀθιγγάνων τὰς κόμας τῶν. Ὀνομαζοῦνται εἰς τὰς Μαλδίβας νήσους, καὶ μεταχειρίζονται τόσον ἐκεῖ, ὅσον καὶ εἰς τὴν Βεγγάλην καὶ Σιάμ, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν ἄνω Γεϋνίαν ἐπὶ τὸ δυτικὸν παραθαλάσσιον τῆς Ἀφρικῆς ἀντὶ τῶν λεπτῶν νομισμάτων. Οἱ Μαλᾶβοὶ καὶ οἱ Σιάμοι τὰ ὀνομάζουσι κοινῶς. 50-60 ἑξ' αὐτῶν δίδονται δι' ἓν χαλκῶν νόμισμα πέχα ἢ πέσσα λεγόμενον, τὸ ὁποῖον ἰσοτιμᾶται σχεδὸν μετὰ 6 Γαλλικὰ δηνάρια, ἡ τιμὴ τῶν ὅμως εἶναι μεταβλητὴ κατὰ τὸ πλησιέστερον, ἢ ἀπώτερον τῆς θαλάσσης.

ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὴν ἰδίαν τιμὴν τῶν ὁμοίων, καὶ δὲν εἶναι ὑποκείμενα καθὼς τὰ ἄλλα πράγματα, εἰς ἐλάττωσιν ἢ ἄλλην τινὰ φθορὰν.

Β. Ἀνυψαὶ νὰ μὴ θῶσι μὲ ἄλλα μέταλλα, καὶ διὰ τῆς μίξεως νὰ γένωσι καλλιτέρας ἢ κατωτέρας ποιότητος. τὰς ἐκ τῆς ὠφελείας θέλομεν ἰδῆ κατωτέρω. "Ὅταν θέλω ὅμως νὰ τὰ φέρω εἰς τὴν προτέραν καλὴν κατάστασιν τῶν, ἡμπορεῖ νὰ γένη τόσον καλά, ὥς νὰ μὴ χαθῇ τί ἐκ τῆς τιμῆς, τὴν ὁποίαν εἶχον πρὸ τῆς μίξεως, ὅθεν ὀνομάζουσι τὰ πολυτίμα μέταλλα, ὑπὸ τῆς πυρρὸς ἀδάπανα.

Γ. Οὐδενὸς σώματος καθαρότης δύναται νὰ διορισθῇ μὲ τὸσαύτην ἀκρίβειαν, ὥς ἡ ἀγνότης τῆς χρυσίδος καὶ τῆς ἀργυρίδος διὰ τῆς πυρρὸς. "Ὅταν ἔχω λοιπὸν μέταλλα ὡμὰ καὶ κοινῶς μεμιγμένα, εἰς μίαν δυσκολίαν εἶναι, νὰ διορίσω τὴν ἀγνότητα τῆς ἐν αὐτοῖς ἐμπεριεχομένης χρυσίδος ἢ ἀργυρίδος ἀκριβέστατα.

Δ. Ἀυτὰ τὰ μέταλλα δύναται νὰ διαιρεθῶσιν ἄνευ ἐλαττώσεως εἰς πάμπολλα ὁμοία μέρη· καὶ αὐτὰ δὲ τὰ μέρη πάλιν νὰ ἐνωθῶσι κατ' ἀρέσκειαν εἰς ἓν σῶμα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γίνονται τὰ παρ' ἡμῶν νομίσματα, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται ἐπωφελέστατα, ἐξαιρέτως εἰς μεγάλα καὶ μικρὰ ἐμπόρια.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ πεισθῇ τις, ὅτι, ἅμα παραδεχθέντων τῶν μετὰλλων εἰς μέτρον τῆς τιμῆς πασῶν τῶν πραγματειῶν, ἔγιναν καὶ τὰ κεχαραγμένα χρήματα, ἀλλὰ τὰ ἔφερον εἰς λάμας (χωνευτὰς ῥάβδους), αἱ ὁποῖαι ἐδίδοντο καὶ ἐδέχοντο εἰς πληρωμὴν. Καὶ αὐτοὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ τῶν πρώτων Βασιλέων αὐτῶν δὲν εἶχον ἐτι νομίσματα κεχαραγμένα, ἀλλ' ἐπληρῶνοντο ἀμοιβαίως εἰς λάμας, τὸ ὁποῖον καὶ νῦν γίνεται εἰς τὸ μέγαλον ἐμπόριον μεταξὺ διαφόρων ἐθνῶν, ἐπειδὴ τὰ νομίσματα τῆς μιᾶς χώρας, δὲν εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὴν ἄλλην.

§. 4.

Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπικράτειαν ὅμως προτιμῶνται τὰ νομίσματα ἀπὸ τοῦ ἀχάρακτον χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου. Διότι περὶ τῶν νομισμάτων εἶναι γνωστὸν, ἡ ἡμπορεῖ τις εὐκόλως νὰ μάθῃ

9η

Θη ἐκ τῶν διαταγῶν τῶν νομισμάτων, πόση εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ τιμὴ των, ἐξεναντίας δὲ τὰ ἀχάρακτα μέταλλα πρέπει νὰ τὰ ζυγίσῃ, τὸ ὅποιον κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸ χρυσίον δὲν ἡμπορεῖ νὰ γένη εἰς τὸν κοινὸν λαὸν πάντοτε μὲ πολλὴν ἀκρίβειαν, καὶ μὴ ὅλον τὸτο μικρά τις διαφορὰ τῆς βαρύτητος ἡμπορεῖ νὰ προσενηύσῃ μεγάλην ζημίαν. Ἡ βεβαιότης λοιπὸν εἰς τὴν βαρύτητα εἶναι πολλὰ ἐσιῶδες περιζυτικὸν ἐν αὐτοῖς.

Εἰς τὰ νομίσματα ἡξεύρω ἔ μόνον εἰς πόσῃ βαρίτητα εἶναι κεκαραγμένα, ἀλλὰ καὶ πόσῃ ἀγνότῃτα ἔχει. Τὸτο ὁμῶς δὲν συμβαίνει καὶ εἰς τὰς λάμψας τῆ ἀργυρίας καὶ τῆ χρυσίας κατ' ἐδὲνα τρόπον, αἱ τινες πρέπει νὰ βασανισθῶσιν ἀπαραιτήτως διὰ νὰ εὕρῃ τις τὴν ἀγνότῃτά των, τὸ ὅποιον προσενηύει ἔ μόνον πολλὰ περιζυτικά, ἀλλὰ καὶ ἐξοδα, μὲ ὅλην τὴν ἀπλότῃτα καὶ εὐκολίαν τῆς βασανιστικῆς τέχνης, τὴν ἐφευρεθεῖσαν ὑπὸ τῆς Χημικῆς.

§. 5.

Ἐπειδὴ τὰ κεκαραγμένα χρήματα εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα εἰς τὸν ἡμέτερον τρόπον τῆ ζῆν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον, ἐπόμενον ἦτον, ὅτι ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία ἐκάστης πολιτείας ἔλαβε μεγάλην ἐπιμέλειαν νὰ φροντίσῃ, ἵνα ἐκδοθῶσι τὰ νομίσματα εἰς προσδιορισμένην ποσότητα καὶ ποιότητα. Ἐτυπῶντο δὲ καὶ εἰσέτι τυπῶνεται κοινῶς εἰς πᾶν νόμισμα διὰ προσαγωγῆς τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας μία σφραγίς, δι' ἧς δηλεῖται ἡ βεβαιότης, ὅτι ἐν τῷ νομίσματι ἐμπεριέχεται ἡ διορισθεῖσα βαρύτης ἀργυρίας ἢ χρυσίας, καὶ ἡ διατεταγμένη ἀγνότης αὐτῆς τῆς πολυτίμης μετάλλης. Ἐκ τῆς προηλθε τοῦ νὰ ἀναδέχεται ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία ἐκάστης πολιτείας τὸ χάραγμα τῆ χρυσίας καὶ τῆ ἀργυρίας.

Τὸτο εἶναι ἔτι μᾶλλον ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ ἐν ἐκάστῃ χώρᾳ, ἐν ἣ τὰ νομίσματα δὲν ἐκδίδονται εἰς τιμὴν προσδιορισμένην, καὶ ὅτε ὁ ξένος δὲν ἡμπορεῖ νὰ καταλάβῃ μὲ ἀκρίβειαν πόσον χρυσίον ἢ ἀργύριον λαμβάνει εἰς τὰ διδόμενα νομίσματα ὅποι-

εδη-

αδηποτέν ὀνόματος, δὲν ἐνεργεῖται τακτικὸν ἐμπόριον, ἢ δὲ φιλοπονία ζημιῖται ἐκ τέττε ὑπερβολικά.

§. 6.

Τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, ὅταν εἶναι πάντῃ ἀγνὰ εἶναι πολλὰ ἀπαλὰ, καὶ δὲν δύναται τις νὰ κατασκευάσῃ ἐξ αὐτῶν νομίσματα χωρὶς μίξεως ἄλλων μετάλλων. Λαμβάνουσι δὲ συνήθως εἰς τὸτο χαλκόν, καὶ ἡ ποσότης τῆς προσθήκης ἐξήρτηται ἐκ τῶν νομισματικῶν διατάξεων τῶν διαφόρων πολιτειῶν. Ἡ προσθήκη αὕτῃ τῷ χαλκῷ λέγεται ἔνθεμα (Schrot), τὸ δὲ ἀγνὸν χρυσίον ἢ ἀργίριον, βάσις τῷ νομίσματος (Korn).

Διὰ νὰ προφυλαχθῶσιν αὐτὰ τὰ νομίσματα ἀπὸ τῆς νὰ ἀναλῶνται, καὶ διὰ νὰ κερδηθῶσι πάλιν τὰ δι' αὐτὰ γεγόμενα ἔξοδα, δίδει συνήθως ἡ πολιτεία εἰς τὰ ὑπ' αὐτῆς χαραττόμενα νομίσματα ἀνωτέραν ὀνομασθὴν τιμὴν, παρ' ὅσην αὐτὰ καθ' ἐαυτὰ περιέχουσιν εἰς χρυσίον καὶ ἀργίριον. Τὸ εἰς τὴν ὀνομασθὴν τιμὴν πλείον λογαριαζόμενον, λέγεται τιμὴ τῷ χαράγματος τῷ νομίσματος (Schlagshatz, καὶ εἶναι $1\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$ τὰ ἑκατὸν κατὰ διὰ μέτρον, ὡς ποσότης τῶν ἐξόδων τῷ νομίσματος. Κυρίως δὲν εἶναι κέρδος, ἢ τελαχισον δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι κέρδος εἰς τὴν πολιτείαν ἐκ τῶν νομισμάτων. Δὲν εἶναι ὠφέλιμον τὸ νὰ μὴ γίνηται προσθήκη εἰς τὴν τιμὴν, τόσον διότι τὰ νομίσματα ἐξοδεύονται παραπολὺ, ὅσον καὶ διότι ἡθέλον ἀναλῶνται, ὅταν ξέρον κάμπιον δίδῃ αἰτίαν νὰ ἐλλῶνται μετρητὰ εἰς λάμας ἀργυρίε, καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἐπικερδέστερον τὸ νὰ ἀναλῶσι τὰ νομίσματα, καὶ νὰ ἐμβάσωσιν εἰς μετρητὰ, παρὰ διὰ καμπιάλων.

§. 7.

Πρὸς συμφωνίαν, καθ' ἣν διηρέθησαν τὸ πάλαι τὰ νομίσματα, ἐδέχθησαν τὴν λίτραν. Ἡ Γαλλικὴ λίτρα λοιπὸν ἐπὶ τῷ μεγάλῳ Καρόλῳ περιεῖχε τῶνόντι μίαν λίτραν ἀργυρίε διωρισμένης τινὸς ἀγνότητος. Ὁμοίως καὶ τὸ Ἀγγλικὸν πένν (Pound), μίαν λίτραν ἀργυρίε. Εἰς τὴν Γερμανίαν ἐδέχθησαν εἰς μέτρον γενικῶς τὴν ἡμίσειαν λίτραν, ἢ τὴν μάρκαν τῆς Κολωνίας. Αὕτη ἡ μάρκα περιέχει εἰς χρυσίον 24 κεράτια (Karat), ἢ 288 κόκ-

κας

κας. Ἐν κεράτιον περιέχει λοιπὸν 12 κόκκους, καὶ 1 λότ., 18 κόκκους. Τὸ ἀγνὸν χρυσίον χωρὶς τινος προσθήκης εἶναι 24 κερατίων, τὸ δὲ ἀγνὸν ἀργύριον εἶναι 16 λοτίων. Ὄταν λοιπὸν λέγομεν, τῷ το χρυσίον εἶναι 22 κερατίων, ἔδεν ἄλλο ἐννοῶμεν, ἀλλ' ὅτι ἡ μάζα περιέχει 22 κεράτια ἀγνὸν χρυσίον καὶ 2 κεράτια προσθήκην εἰς χαλκὸν. 12 λοτίων ἀργύριον ἔχει 4 λότια προσθήκην.

Ὄταν λοιπὸν θέλω νὰ συγκρίνω τὰ νομίσματα ἐνὸς τόπου, μετὰ τινος ἄλλης, παρατηρῶ μόνον τὴν ἀγνότητα τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμπεριεχομένων ἀργυρίων, ἢ τὴν προσθήκην διηρημένην εἰς ἄσα, καὶ ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν ἐνὸς νομίσματος πρὸς τὸ ἄλλο, ἡμπορῶ νὰ καταλάβω ποῖον νόμισμα εἶναι καλλίτερον.

§. 8.

Ἡ κυρίως ἀναλογία τῶν χρυσίων καὶ τῶν ἀργυρίων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διορισθῇ μὲ πολλὴν ἀκρίβειαν, ἐπειδὴ αὐτὴ ἐξήρτηται τόσον ἐξ αὐτῶν τῶν τόπων, ὅσους ἔχει ἀπὸ τὸ ἐν ἢ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέταλλον πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον, ὅσον καὶ ἐκ τῶν καιρικῶν περιβάσεων, π. χ. ἐκ τῶν πολέμων κ. τ. λ. Ἡ ἀναλογία τῶν χρυσίων πρὸς τὸ ἀργύριον εὐρίσκεται κατωτέρα εἰς τὸν τόπον, τὸν ἔχοντα πολὺ ἐκ τῶν πρώτων μετάλλων. Οὕτως εἰρίσκεται εἰς τὴν Πορτογαλίαν, ἢ τις βάλλει εἰς τὸ χρυσίον μόνον $13 \frac{1}{2}$ βαθμοὺς τιμῆς ὑπὲρ τὸ ἀργύριον ¹⁾. Ἡ δὲ αἰτία εἶναι, ὅτι λαμβάνει ἀπὸ τὴν Βρασιλίαν πολλὰ πλειότερον χρυσίον παρὰ ἀργύριον. Τὸ ἀνάπαλιν εἶναι εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἢ τις λαμβάνει ἀπὸ τὰ ἐν τῇ Ἀμερικῇ κτήματά της πολὺ ἀργύριον καὶ ὀλίγον χρυσίον. Ὄθεν τὸ χρυσίον τιμᾶται 15 ἀκτὺς πλεον τῶν ἀργυρίων. Αὐτίσως ἡμπορῇ τις νὰ πιεῖται τὰς παλαιὰς εἰδήσεις, τὸ χρυσίον εἶχεν εἰς τὴν Κίναν τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐννεάκις μεγαλύτεραν τιμὴν παρὰ τὸ ἀργύριον, ἐπειδὴ τότε εἶχεν ὑπερβολικὰ πολὺ χρυσίον. Καθολικῶς ἡ μετρία τιμὴ τῶν χρυσίων εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον ὡς 1 πρὸς $14 \frac{1}{2}$ ²⁾.

A

§. 9.

¹⁾ Ἦγεν $13 \frac{1}{2}$ μερίδια ἀργυρίου διὰ 1 μερίδιον χρυσίου.

²⁾ Εἰς τὴν Τυρκίαν, ὡς 1 πρὸς 16 σχεδόν. ἐνίστη περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον.

Αὐταὶ εἶναι αἱ φυσικαὶ αἰτίαι, αἱ διορίζουσαι τὴν ἀναλογίαν τῶ χρυσίῳ πρὸς τὸ ἀργύριον. Πρέπει ὅμως νὰ θεωρήσῃ τις ἐν τῷ ἐξαιρέτῳ, καὶ τὰς καιρικὰς περιστάσεις. Π. χ. ἐν καιρῷ πολέμου τὸ χρυσίον ἡμπορεῖ νὰ κρυφθῇ καὶ εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις νὰ μετακομισθῇ εὐκολώτερα. Ἡ τιμὴ τῶ χρυσίῳ καὶ τῶ ἀργυρίῳ μεταβάλλεται πολλάκις, καὶ ἐκ τούτου, ὅταν ἡ καταλλαγή (κάμπιον) εἶναι ζημιώδης διὰ τινὰ τοποῦν, καὶ διὰ νὰ μὴ ἐκπέσῃ παραπολὺ, ἅμα δὲ καὶ διὰ νὰ ἐξισωθῇ ἡ ἐμπορικὴ ζυγοσταθμία, πρέπει νὰ σαλῶσι μετρητὰ χρήματα. Εἰὰ τὰ πράγματα τῶ ἐμπορίου ἀπαιτῶσιν, ἵνα σαλῇ ἀργύριον, τότε αὐτὸ ἀναβαίνει κατὰ τὴν τιμὴν. Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ διὰ τὸ χρυσίον. κ. τ. λ.

Εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ἡμέρας δὲν εὐχαρισήθησαν πλέον μὲ τὰ πολύτιμα μέταλλα, διὰ νὰ παριστάνωσι τὴν τιμὴν πάντων τῶν πωλημένων πραγμάτων, ἀλλὰ κατέφυγον εἰς μέσα, τὰ ὁποῖα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δὲν ἔχουσι σχεδὸν ἑδεμῖαν τιμὴν, καὶ θεμελιῶνται μόνον ἐπὶ τὴν μεγαλητέραν ἢ μικροτέραν πιθανότητα, ὅτι δίδονται δι' αὐτὰ πολίτιμα μέταλλα. Ἐννοῶ ἐδῶ τὰ χάρτινα νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἔγιναν τόσον κοινὰ, ὥστε τώρα μόνον ὀλίγα ἔθνη ἡξεύρομεν ἀκόμη, τὰ ὁποῖα κάμνουσι τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς καμπιλικὰς ὑποθέσεις των μὲ ἐκείνην τὴν ἀπλότητα, ἣ τις ἔσυνθηθήκετο ἔτι κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὅτε εἰς τὸ ἐμπόριον ἐγνωρίζον μόνον χρήματα ἐκ πολυτίμων μετάλλων. Μὲ ὅλον ὅπῃ ἡ πλὴθὺς τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων καὶ τῶν συναλλαγμάτων δὲν παρεβάλλετο μὲ τὴν ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς ἡμέραις.

Εἰς αὐτὰ τὰ χάρτινα νομίσματα ἔδωκαν τὴν πρώτην αἰτίαν αἱ δημόσιαι τραπεζαὶ (βάγκοι), καὶ μάλιστα ἡ τῆς Λονδρᾶς. Ὅθεν ἐδῶ ἀνήκει νὰ εἴπω περὶ τῶν τραπεζῶν, καὶ τῶν αὐτῶν νομισμάτων.

Περὶ

Τὰ πολλὰ μικρὰ γραμμάτια βλάπτουσι τὴν τράπεζαν. Ἐπειδὴ ὅσον εὐκόλα φυλάττει τις ἐν τοῖστον μικρὰς ποσότητος, τοσαῦτον εὐκόλα ἡμπορεῖ νὰ φυλάξῃ τὴν ἐν αὐτῷ παριζανομένην τιμὴν εἰς νομίσματα. Τὸτο ἐδοκίμασεν ἡ τράπεζα τῆς Κοπενχάγης τῷ 1789, ὅτε τὰ γραμμάτια τῆς ἔφθασαν 60 τὰ ἑκατὸν κατώτερον ἀπὸ τὰ γραμμάτια τῆς τραπέζης τῆς Ἀμβέργης, ἐν ᾧ κατὰ τὴν ἰσοτιμίαν (πάρι) ἔπρεπε νὰ εἶναι μόνον 25 τὰ ἑκατὸν κατώτερα ἀπὸ ἐκεῖνα. Ὅθεν ἡ τράπεζα δὲν ἠδυνήθη νὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὴν προτέραν ἀσφαλῆ κατάστασίν της, ἕως ἃ ἐξεδιητήθη τὸ πλεῖστον μέρος ἐκείνων τῶν μικρῶν γραμματίων.

Εἰς μίαν ἐσφαλμένην διάταξιν τῆς τραπέζης δύνανται τὰ γραμμάτια τῆς νὰ ἐκπέσωσι πολὺ. Τοῖστον παράδειγμα ἔδοκε τῷ 1745, καὶ πολλὰς χρόνας ἔπειτα ἡ τράπεζα τῆς Σβεκίας, ὅτε τὰ γραμμάτια τῆς ἐξέπεσαν εἰς τὰ 200 τὰ ἑκατὸν, διωρθώθησαν, ὅμως πάλιν τῷ 1772.

§. 15.

Καὶ ἡ Ῥωσσία ἔχει μίαν γραμματοδοτίδα τράπεζαν, πρὸ πολλῶν χρόνων ὅμως διέταξε τὰ γραμμάτια μόνον εἰς τὰ χαλκίνα νομίσματα. Τὸ ἐκ τῶν ἐπόμενων ἦτον ἡ πτώσις τῆς καταλλαγῆς τῆς Πετροπόλεως ἐπὶ τὰς πόλεις Ἀμστερδὰμ, Λόνδρον καὶ Ἀμβέργον.

Ἡ τῆς Βιέννης τράπεζα τῶν γραμματίων ἐκρατήθη ἀρκετὰ καλὰ ἕως τῶν τελευταίων χρόνων τῆ παρόντος πολέμου¹⁾. Πρὸ τῆς ἀπελάμβανον τὰ γραμμάτια τῆς καὶ κόλλυβον πρὸς τὰ μετρητὰ χρήματα, ἐξαιτίας τῆς πολέμου ὅμως ἐξέπεσαν πολλάκις 25 τὰ ἑκατὸν ἀπὸ τὴν τιμὴν των.

Πολλὰ κακὸν εἶναι διὰ τινὰ γραμματοδοτίδα τράπεζαν, ὅταν ἡ διοίκησις πολιτείας τινὸς γίνηται ἐφορος αὐτῆς, καὶ ἔτω δίδῃ εἰς τὸ κοινὸν μίαν πληθὺν γραμματίων, μάλιστα ὅταν φαν-
τάζη

¹⁾ Τῇ Γαλλικῇ, δηλ. ἕως τῇ 1798 καὶ 99 ἔπειτα δὲ ἄρχισε νὰ ἐκπέτῃ μετὰ μεγάλα βήματα, ὥς κατὰ τὸ 1811 ἔφθασαν νὰ δίδονται ἕως 1500 φιορίνια διὰ 100 φιορίνια ἀργυρᾶ.

τάζεται, ὅτι ἡμπορεῖ μὲ αὐτὰ νὰ κρατήσῃ πόλεμον. Τότε ἐκπίπτει τὰ γραμματια εἰς τὸ ἐπάπιον.

Ὅταν ὁμως ἡ τράπεζα ἡξέυρη ἐξεναντίας νὰ μεταχειρίζεται τὰ χρήματά της, εἶναι πολλὰ ὠφέλιμον. Οὕτως ἡ τῆς Λοιδρας τράπεζα ἔχει μόνη τὸ δίκαιον νὰ ἀγοράσῃ (δισκοντίρῃ) καμπιά-
λας ἐκεῖ.

§. 16.

Ἐκάστη γραμματοδότις τράπεζα ἐκδίδει τὰ γραμματία της ἐπὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ κυκλοφορούντων νομισμάτων. Ὅθεν τὰ γραμματία τῆς Κοπεγχάγης περιέχουσι τάληρα τῆς Ῥωσσίας, Ρέβλια τῆς Σβεκίας, τάληρα σπέτζιας τῆς Βιέννης, φιορίνια τῆς Βρατισλαβίας, τραπεζικὰς λίτρας (Banco Pfund). Αὕτη καὶ ἡ τῆς Λοιδρας τράπεζα, ἥ τις ἐκδίδει τὰ γραμματία της εἰς τὰς ἀνυπάρχουσας λίτρας σερλίνας (Pfund Sterling), εἶναι αἱ μόναι γραμματοδότιδες τράπεζαι, αἱ ὁποῖαι φέρουσιν εἰς τὰ γραμματία των πεπλασμένα λογικὰ νομίσματα. Ἐξ αὐτῶν τῶν λιτρῶν τῆς Βρατισλαβίας τέσσαρες ἐξισθῆναι μὲ ἓνα φριδερικὸν χρυσὸν (φρίδρεχς δόρ) 5 ταλήρων εἶναι 25 τὰ ἑκατὸν καλλίτεροι, παρὰ τὰ χρήματα τῆς συμφωνίας (Convention), καὶ 51 $\frac{1}{4}$ τὰ ἑκατὸν καλλίτεροι, παρὰ τὰ Πρωσιανικὰ κοινὰ (κερὰντ) τάληρα. Κατ' αὐτὰς τὰς τραπεζικὰς λίτρας διορίζεται ἡ τῶν καμπιάων καταλλαγὴ ἀπὸ Βρατισλαβίας εἰς Ἀμβέργον καὶ Ἀμσερδὰμ. Ἄλλο εἶδος εἶναι αἱ ἐγκύκλιοι τράπεζαι, περὶ τῶν ὁποίων θέλω προσθέσει ἐδῶ τὰ δέοντα.

Ἐγκύκλιοι τράπεζαι (Girobank).

§. 17.

Ἡ ἐγκύκλιος τράπεζα δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰ μὴ ἐν κοινὸν χρηματοφυλάκιον, εἰς τὸ ὁποῖον καταβάλλουσιν οἱ μέτοχοι τὰ κεφάλαιά των, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται μεταξὺ των εἰς τὰς ἐποθέσεις των κατὰ τὴν ἀρέσκειαν των διὰ νὰ πληρῶνωσιν, ἢ νὰ
λαμ-

Περὶ τῆς διατάξεως τῶν τραπεζῶν ἐν γένει, καὶ ἐν πρώτοις περὶ τῶν γραμμα- τοδότιδων τραπεζῶν (τσετολοβάγκων).

§. 11.

ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς γραμματοδότιδος τραπεζῆς (τσετολοβάγκων) ἐννοῶμεν ἐν Διάταγμα (Institut), διὰ τῶν ὁποῖς δίδονται εἰς κυκλοφορίαν ἀντὶ μετρητῶν χρημάτων γραμμάτια (Banknoten), παριστανόμενα τὴν τιμὴν τῶν χρημάτων. Ἐὰν θέλῃ μία τοιαύτη τράπεζα νὰ εἶναι ἀξία τῆς πίσεως τῶ κοινῶ, πρέπει ἕκαστον εἰς κυκλοφορίαν δοθὲν γραμμάτιον νὰ ἡμπορῇ νὰ μεταβάλληται εἰς τὴν τράπεζαν πάλιν εἰς μετρητὰ χρήματα, κατὰ τὴν θέλησιν τῶ ἔχοντος αὐτό. Διὰ τὸτο ἡ τράπεζα πρέπει ἀείποτε νὰ ἔχῃ ἕτοιμον ἐν σημαντικὸν κεφάλαιον εἰς μετρητὰ, διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ ἀλλάσῃ ὅλα τὰ γραμμάτιά της, χωρὶς τῆς μικροτάτης ἀναβολῆς, ὅταν ζητηθῇ ὑπὸ τῶ κτήτορος αὐτῶν.

Κατ' αὐτὸ τὸ νόημα, τὸ γραμμάτιον πῶντι δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰ μὴ καμψιάλα ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει (avista), ἣ τις ὀφείλει νὰ πληρῶνται εὐθὺς ὅπῃ ζητήσῃ ὁ κτήτωρ.

§. 12.

Ἡ διάταξις μιᾶς τοιαύτης τραπεζῆς εἶναι πραγματικῶς ἡ ἀκόλουθος:

Μία συντροφία ἀκτιονιστῶν ¹⁾ συνάγει ῥητὴν τινα ποσότητα χρημάτων, ὑπὸ τὴν ἐδικήν της καὶ τῆς πολιτείας ἐγγύησιν, καὶ ἐκδίδει δι' ἐν μέρος ταύτης τῆς ποσότητος γραμμάτια (τσετολας) εἰς τὸ κοινόν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συνέστη τῶ 1695 ἡ τῆς Λόνδρου τράπεζα, ἐπειδὴ μία ἐταιρία ἰδιωτικῶν ἀνθρώπων ἐσύναξεν ἐν κεφάλαιον 1,200,000 λιτρῶν σερλίνων.

A 2

Ἐπὶ—

¹⁾ Τῶν ἔχοντων τὰ ἀκτῖνα ἢ ἀποδεικτικὰ γράμματα τῆς εἰς τὴν τράπεζαν (βάγκων) καταβολῆς τοῦ κεφαλαίου.

Ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ποσότητα ἐξεδόθησαν γραμμάτια, τὰ ὁποῖα μετέβαινον ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα. Οἱ διοικηταὶ τῆς τοιαύτης τραπέζης χρεώσσει νὰ κρατῶσι λογαριασμὸν δι' ὅλα τὰ δεδομένα γραμμάτια, καὶ διὰ τὰ εἰς αὐτὰς ἐμπιστευθέντα χρήματα. Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ τράπεζα τῆς Γένεας.

Εἶναι φανερόν, ὅτι μία τοιαύτη Γραμματοδοτικὴ τράπεζα κάμνει ὑπερβολικὰ μεγάλα κέρδη, ὅταν διατηρῆται ἐν τῷ πρώτῳ σκοπῷ αὐτῆς, διότι τὰ γραμμάτια τῆς κυκλοφοροῦσιν εἰς μεγάλας ὑποθέσεις πολλὰ ἐυκολώτερα, παρὰ τὰ μετρητὰ χρήματα. Ὅθεν τὰ συνηθίζουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐυκολώτατα, καὶ ὅταν εἶναι ἡ τράπεζα ἀσφαλὲς, πληρώνουσι καὶ τι κόλλυβον (ἄξιον) διὰ τὰ γραμμάτια, ὅταν τὰ λαμβάνωσι καὶ δίδωσι μετρητά.

§. 13.

Εἰς τὰς γραμματοδοτικὰς τραπέζας πρέπει νὰ διακρίνωνται οἱ κάτοχοι τῶν ἀκτίων, ἀπὸ τὰς κατόχους τῶν γραμματίων. Ὑπὸ τὰς πρώτας ἐννοεῖται τὰς συναγαγόντας τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς τραπέζης, ὑπὸ δὲ τὰς τελευταίας, τὰς ἔχοντας γραμμάτια, οἱ τινες δὲν ἔχουσι κἀνὲν δίκαιον ἐπάνω εἰς τὸ κέρδος, τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ νὰ κἀρῃ τὸ τοιαῦτον Διάταγμα διὰ τῶν χρημάτων τε. Ζημίαν ὅμως ἡμποροῦσι νὰ πάθωσιν, ὅταν ἡ τράπεζα εὐρίσκηται ὑπὸ κακὴν διοίκησιν, ἢ τις ἐμβαίνει ἀπρονοήτως εἰς ἀχρήστες κερδολογίας, ἵνα μεταχειρισθῇ τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτῇ χρήματα.

§. 14.

Ἡ πίσις τῶν γραμματοδοτικῶν τραπέζων πάσχει διὰ τὸ ὑπερβολικὸν δάνεισμα, διότι θέλουν νὰ μεταχειρισθῶσι μὲ ὠφέλειαν τὰ χρήματά των καθ' ὅσον δὴ τινὰ τρόπον, δανείζουσιν ἐνίοτε διὰ πράγματα, π. χ. διὰ πολυτίμες λίθας καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται πάντοτε νὰ μεταβληθῶσιν εὐθὺς εἰς χρήματα, ὅταν τὸ ἀπαιτῇ τὸ πλῆθος τῶν ἀλλαντέων γραμματίων. Ἐὰν ἀναγκασθῇ ἡ τράπεζα ἐν τοιαύτῃ περιστάσει νὰ πᾶσῃ τὰς πληρωμὰς μόνον διά τινας ἡμέρας, τότε ἐκπίπτει πολὺ ἀπὸ τὴν πίσιν της.

Τὰ

λαμβάνωσι. Τὸ ὑπὸ τῶν μετόχων τῆς τράπεζης συναγόμενον κεφάλαιον, δὲν δύναται μήτε πρέπει κατ' ἐξῆς τρόπον τὰ ἐλαττωθῇ ὑπὸ τῆς τράπεζης, ἐὰν αὐτὴ θέλῃ νὰ διατηρήσῃ τὴν πίστην της. Οἱ ἑταίροι μίᾳς τοιαύτης τράπεζης ἐκλέγονται μόνον ἐκ τῶν κοινωγῶν αὐτῆς. Αἱ πρωτεύουσαι τράπεζαι αἱ τὲ τὲ εἶδους εἶναι: ἡ τῆς Βενετίας, ἡ τῆς Ἀμστερδὰμ καὶ ἡ τῆς Ἀμβέργης.

A' Τῆς Βενετίας.

§. 18.

Περὶ τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως καὶ διατάξεως αὐτῆς τῆς τράπεζης, δὲν ἠξεύρομεν σχεδὸν τι βέβαιον. ἠξεύρομεν μόνον ὅτι ἡ τράπεζα συνέστη κατὰ τὸ 1587 ἔτος, καὶ ὅτι ἡ πολιτεία κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν οἰκειοποιήθη τὸ κεφάλαιον αὐτῆς συμποσέμενον εἰς 5 μιλλιόνια φλωρία.

Μ' ὅλον τῆτο ἡ τράπεζα διήρκεσεν ἔτι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς· ποίαν δὲ τύχην ἐκδέχεται διὰ τῆς κατὰ τὸ 1797 συμβάσεως μεταβολῆς τῆς πολιτείας, ὁ καιρὸς θέλει μᾶς διδάξαι¹).

B' Τῆς Ἀμστερδὰμ.

§. 19.

Αὕτη ἡ τράπεζα συνέστη τῷ 1609. Τὸ ἐμπόριον τῆς πόλεως Ἀμστερδὰμ ἦτον εἰς τοιαύτην ἀκμὴν, ὥστε ἡ διὰ τῶν μετρητῶν πληρωμὴ, καὶ ἡ ἀποταμίευσις τῶν χρημάτων ἐπροξένει εἰς τὸν πραγματευτὴν πολὺν κόπον. Οἱ πραγματευταὶ λοιπὸν ἔδωκαν τὰ χρήματά των εἰς ἓν κοινὸν χρηματοφυλάκιον, ἵνα εἰκολίσωσι τὰς ἀμοιβαίας πληρωμᾶς των διὰ τῆς ἀφαίρέσεως καὶ προσθέσεως.

Τὸ

¹) Καθ' ὅσον ἠξεύρομεν ἄχοι τῶδε, ἔμειναν ζημιωμένοι οἱ ἔχοντες κεφάλαια εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Βενετίας.

Τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς τραπεζῆς συνίστατο εἰς δεκατόνια ¹), τὰ ὅποια ἦσαν τῶντι νομίσματα, καὶ εἶχον τιμὴν 3 φιορινίων καὶ 3 σύβερων ²) κοινῶν (καράντ). Εἰς τὴν τράπεζαν ὁμως ἐδέχοντο μόνον πρὸς 3 φιορίνια ἢ 60 σύβερν τραπεζικά. Διὰ τῆτο αὐτὸ τὸ νόμισμα ἔλαβε δύο εἰδῶν τιμὴν, τὴν τραπεζικὴν, καὶ τὴν κοινὴν. Ἐκ τῆς προηλθεν ἡ ἀναλογία τῶν τραπεζικῶν πρὸς τὰ κοινὰ νομίσματα ὡς 100 πρὸς 105, ὥστε τὰ τραπεζικὰ χρήματα ἦσαν 5 τὰ ἑκατὸν καλλίτερα παρὰ τὰ κοινὰ εἰς Ἀμστερδὰμ.

§. 20.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τοιαύτην μεγάλῃν ἐμπορικὴν πόλιν οἱ Ἀμστερδὰμοι συνήθροισον ἔτι πολλὰ ἐντόπια καὶ ξένα νομίσματα, ἐφρόντισαν ἐπομένως νὰ εἰσαῶσι καὶ αὐτὰ εἰς τὴν τράπεζαν. Διὰ τῆτο λοιπὸν διετάχθη, ὅτι δύνανται νὰ φέρωνται εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἄλλα νομίσματα, καὶ ἐχὶ μόνον δεκατόνια, ἀλλ' ὅταν τις εἶχεν ἄλλα τινὰ νομίσματα, τὰ ἔφερεν ἀνὰ 500 ἢ 1000 εἰς ἓν σακκέλιον, καὶ ἡ τράπεζα τὰ ἐδέχετο κατὰ τινα διωρισμένην βαρύντητα. Εἰς τὰ νομίσματα τὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον φερόμενα εἰς τὴν τράπεζαν ἀνέγκει κατ' ἐξοχὴν αἱ λισβονίαι ³), τὰ παλαιὰ καὶ νέα Γαλλικὰ λειδύρια ⁴), αἱ Ἀγγλικαὶ

γυνέαι,

¹) Δεκατὸν (Ducaton), νόμισμα ἀργυρῶν τῆς Ὀλλάνδης. Τὰ χαραχθέντα κατὰ τὸ 1726 ἔχουσιν ἄγρὸν ἀργύριον 14 λοτίων καὶ 11 κόκκων, τιμῶνται δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν ἐνὸς ταλήρος καὶ 17 γροσσικίων τὰ ὅποια φέρουσιν 7 γρόσια καὶ 116 ἄσπρα Τυρκικὰ.

²) Στύβερον (Stüver ἢ Stüber), νόμισμα Ὀλλ. 20 σύβερν = 1 φιορινίον Ὀλλ. καὶ 50 σύβερν = 1 ταλήρω. καὶ ἰσοτιμᾶται μὲ 16 ἄσπρα Τυρκικὰ σχεδόν.

³) Λισβονίνα (Lisbonine), νόμισμα χρυσοῦν Πορτογαλικόν, κεκαρραγμένον πρὸ τοῦ 1722 ἔτος. ἔχει 4800 ρέα (Rees), καὶ τιμᾶται 8 ταλήρων καὶ 2 - ἕως 4 γροσσικίων Σαξονικῶν, τὰ ὅποια λογαριαζόμενα πρὸς 3 τάλῃρα τὸ Ὀλλ. φλ., καὶ αὐτὸ πρὸς γρόσια 14 Τυρκ. φέρει γρόσια 37 καὶ 86 ἄσπρα σχεδόν.

⁴) Λειδύριον (Louis d'or), νόμισμα χρυσοῦν τῆς Γαλλίας. Τὸ παλαιὸν λειδύριον ἔχει βαρύντητα 140 $\frac{1}{2}$ ἄσων, καὶ τιμᾶται 5 $\frac{1}{2}$ ταλήρων Σαξονικῶν καὶ ἔτι πρὸς τὸ δὲ νέον 169 $\frac{4}{5}$ ἄσων. καὶ τιμᾶται 6 $\frac{1}{2}$

γενεά ¹), 'Ισπανικαὶ πιζόλαι ²), 'Ολλανδικὰ καὶ ἄλλα σπῆ-
της τάληρα. Ἡ ὅλη αὐτῶν τῶν νομισμάτων εἶναι ἡ ἀπόλε-
θος.

1000 Λιβρονίαι ἔχασιν ὀλίγην 45 μαρκῶν καὶ 6 ἐγγιῶν.
'Ἡ τράπεζα δίδει διὰ πᾶσαν μάρκαν ἀγνῆ χρυσίᾳ 520 φιο-
ρίνια. 1000 Γαλλικὰ λειδόρια σαθμίζουσι 35 μάρκας καὶ 1 ἐγ-
ρίαν. Αἱ ἑκάστον λειδόριον δίδει ἡ τράπεζα 10 φιορίνια, καὶ 10
εὐβερα, ἡ πληρώνει τὴν μάρκαν τῇ συμμιγῇ χρυσίᾳ μὲ 515
φιορίνια.

1000 'Ολλανδικὰ νέα γλωρία ἔχουσι βαρύτητα 14 μαρκῶν 1
ἐγγίᾳ καὶ 11 ἔμπελ, καὶ λογαριάζεται τὸ ἐν πρὸς φιορ. 4 καὶ
19 εὐβερα.

Ἐκτὸς αὐτῶν τῶν χρυσῶν νομισμάτων δέχεται ἡ τράπεζα καὶ
ἀργυρᾷ νομίσματα, ὁμοίως εἰς σακκέλια. Τὰς δὲ 'Ισπανικὰς
πιάσρας δέχεται, κατὰ τὴν βαρύτητα. 915 κομμάτια ἐξ αὐτῶν
σαθμίζουσι 100 μάρκας. Ἐν σακκέλιον περιέχον τόσας πιάσρας
(915), πληρῶνεται εἰς τὴν τράπεζαν μὲ 2200 φιορίνια τραπε-
ζικὰ. Ὅθεν ἡ μάρκα τῇ συμμιγῇ ἀργυρίᾳ ἔρχεται 22 φιορίνια.
Κατ' αὐτὸ τὸ μέτρον δέχονται καὶ τὰ Γαλλικὰ κροντάληρα.
Ἔως 840 ἐξ αὐτῶν κάμνουσι 100 μάρκας.

Ὅλα τὰ ἐπίλοιπα ἀργυρᾷ νομίσματα πρέπει νὰ ἀναλυθῶ-
σι, καὶ ἔτω πληρῶνεται ἡ μάρκα ἀγνῆ ἀργυρίᾳ μὲ 24 φιορίνια
καὶ 2 εὐβερα τραπεζικὰ.

§. 21.

Δι' ὅλα τὰ προλαβόντα νομίσματα δίδει ἡ τράπεζα εἰς τὸν
εἰσά-

τάληρον. ἡ ἀγνότης τῇ χρυσίᾳ εἰς αὐτὸ τὸ νόμισμα εἶναι 22 κε-
ρατίων.

- ¹) Γινέα (Guinee), νόμισμα Ἀγγλικῶν χρυσῶν. ἔχει ὀλίγην $174 \frac{1}{2}$ ἄσων,
καὶ τιμᾶται 6 ταλήρων καὶ 10 γραυσκίων, κατὰ τὴν ἀγνότητα,
ὡς τὸ λειδόριον. = 30 γραυσίοις σχεδόν.
- ²) Πισόλα (Pistole), νόμισμα χρυσῶν τῆς 'Ισπανίας, ἔχει βαρύτητα
 $140 \frac{2}{3}$ 'Ολλανδικῶν ἄσων, καὶ τιμᾶται 5 ταλήρων καὶ 5 γραυσ-
κίων. = $24 \frac{1}{3}$ γραυσίοις σχεδόν.

εἰσάγοντα ἀποδεικτικὰ τῆς παραλαβῆς, περιέχοντα νομίσματα τραπεζικά. αὐτὰ ἐκδίδονται διὰ 6 μῆνας καὶ παρελθόντος αὐτῆς τῆς καιρῶς πρέπει νὰ ἐπιστραφῶσιν εἰς τὴν τράπεζαν, ἢ νὰ παρεκτανθῶσιν εἰς τὰς ἐπομένους 6 μῆνας.

Ἡ τράπεζα λογαριάζει διὰ τὰ εἰσαχθέντα χρυσὰ νομίσματα $\frac{1}{2}$ τὰ ἑκατὸν, διὰ τὰς ἀργυρὰς σπέντζιας $\frac{1}{4}$ τὰ ἑκατὸν καὶ διὰ τὰ δεκατόνια $\frac{1}{5}$ τὰ ἑκατὸν. "Όταν ὁ κάτοχος τῆς ἀποδεικτικῆς θέλει νὰ πάρῃ τὰ ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχόμενα χρήματα ἐκ τῆς τραπεζῆς, ἐκπίπτονται αὐτῷ τὰ τόσα τὰ ἑκατὸν κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἀναλογίαν.

Πᾶς ὁ ἔχων τοιοῦτον ἀποδεικτικόν, ἔχει μερίδιον εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς τραπεζῆς, χωρὶς νὰ φέρῃ εἰς τὴν τράπεζαν κύρια δεκατόνια.

§. 22.

Κατ' αὐτὴν τὴν ἀσφαλῆ διάταξιν διέμεινεν ἡ Ἀμστερδαμικὴ τράπεζα μία ἀπὸ τὰς πλέον τακτικὰς καὶ ἀσφαλεῖς ἐν πάσῃ τῇ Εὐρώπῃ. Τὸ τραπεζικὸν κόλλυθον (ἄξιο) συνίστατο πάντοτε εἰς τὰ 4 καὶ 5 τὰ ἑκατὸν, ὅθεν ἦτον πολλὰ πλησίον εἰς τὴν ἰσοτιμίαν (πάρῃ).

Μόλις μετὰ τὸ 1787 ἄρχισεν ἡ προσθήκη νὰ γίνηται ὀλίγον μεταβλητῇ, καὶ ὡς φαίνεται κατὰ τὰς ταραχὰς χρόνας τῆς δημοκρατίας συνέβη κάποια ἔλλειψις, ἣ τις καὶ ἐκοινολογήθη μετὰ καιρὸν ὑπὸ τῶν τοποτηρητῶν τῆς τραπεζῆς με βεβαιότητα διὰ 6,000,000 φιορίνια. Φαίνεται νὰ ἐλήφθησαν ἔπειτα ἐκ τῆς τραπεζῆς σημαντικώτεραι ποσότητες. Τῷ 1790 οἱ ἔφοροι αὐτῆς ἐξέδωκαν μίαν διαταγὴν, καθ' ἣν, ὅς τις ᾔθελε νὰ λάβῃ παρὰ τῆς τραπεζῆς μίαν μάρκαν ἀγνὴ ἀργυρίᾳ, ἔπρεπε νὰ τὴν πληρώσῃ με 26 φιορίνια καὶ 15 σὺβερὰ τραπεζικά, ἐν ᾧ πρότερον ἡ μάρκα ἀγνὴ ἀργυρίᾳ ἐτιμᾶτο μόνον 24 φιορίνιων καὶ 15 σὺβέρων, ἐπομένως κατὰ τὴν νέαν διάταξιν ἀνεβιβάσθη σχεδὸν εἰς τὰ 11 τὰ ἑκατὸν. Αὕτη ἡ νέα τιμὴ ἦτον πρὸς τέτοις μεταβλητῇ, ἐπειδὴ ἡ τράπεζα εἶχε τὸ δίκαιον νὰ μεταβάλλῃ κατὰ μὴν τὴν τιμὴν τῆς μάρκας τῆς ἀγνὴ ἀργυρίᾳ. Τὸ ἐπόμενον ταύτης τῆς νέας διατά-

ξεως,

ἔως, ἦτον τὸ νὰ ἐκπέσῃ τὸ τραπεζικὸν νόμισμα πολὺ ἀπὸ τὴν προτέραν ἰσοτιμίαν τε, καὶ καθ' εἰς πραγματευτῆς ἐζητεῖ νὰ τελειώῃ τὰς ὑποθέσεις τε μόνον εἰς κοινὰ νομίσματα ἀντὶ τῶν τραπεζικῶν. Δὲν παρήλθε πολὺς καιρὸς καὶ ἡδύνατό τις μὲ 90 φιορίνια κοινὰ νὰ ἀγοράσῃ 100 φιορ. τραπεζικά.

Τῷ 1796 εἰδοποίησεν αὐτὴ ἡ διοίκησις, ὅτι ἦτον ἔλλειψις ἐν τῇ τραπεζῇ 9,000,000 φιορινίων, ἡ ὁποία ποσότης ἐπρεπε νὰ συναχθῇ διὰ δανείων. Ἄν ἡ ἔλλειψις ἐξηλείφθη τῶν ὀντι πάλιν, δὲν ἔγινε γνωστὸν μὲ βεβαιότητα. Τὰ ἐξ αὐτῆς ἐπόμενα ὅμως διέμειναν, ἐπειδὴ τώρα εὐρίσκεται τὸ τῷ Ἀμσερδάμ τραπεζικὸν νόμισμα 92 εἰς τραπεζικόν.

Ἡ τράπεζα τῷ Ἀμσερδάμ κλείεται δις τῷ ἔττει καὶ πάντοτε 14 ἡμέρας, ἦγιν κατὰ τὸ θέρος, καὶ ἐν τῷ τέλει τῷ χρόνῳ. Ἐν τῷ καιρῷ τῆς κλείσεως τῆς τραπεζῆς βάλλονται τὰ κατὰς εἰς τάξιν. Ὅθεν κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν δὲν εἶναι δυνατόν μήτε νὰ ἀφαιρεθῇ, μήτε νὰ προσεθῇ τί εἰς τὰς ἐκάς λογαριασμούς. Ὅλαι αἱ ὑπὲρ τὰ 300 φιορ. καμπιάλαι πρέπει νὰ ἐκδίδωνται εἰς τραπεζικά νομίσματα.

Γ. Ἡ τράπεζα τῷ Ἀμβέργῳ.

§. 25.

Ἡ Ἀμβεργικὴ τράπεζα συνέσῃ δέκα χρόνους ἀργότερα τῆς τῷ Ἀμσερδάμ, δηλαδὴ τῷ 1619. καὶ ἡ σύστασις τῆς εἶχεν ἄλλην αἰτίαν παρὰ τὴν τῷ Ἀμσερδάμ. Διότι δὲν ἦτον χρεία τῷ ἐμπορίῳ, τὸ ὁποῖον τότε παραβαλλόμενον μὲ τὸ νῦν δὲν ἦτον εἰς τόσῃν μεγάλῃν ἀκμῇ ἀκόμη, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τὴν διατήρησιν καλῶ νομίσματος. Τὸ σπέντζις τάληρον, νόμισμα ἀργυρῶν, κυκλοφορῶν τότε παιταχῶ, περιειρόμενον καὶ ἀκροτομέμενον ἐξήγατο συνεχῶς ἀπὸ τὴν κυκλοφορίαν, ἔπειτα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀναλυόμενον ἐπαρρήσιαζετο πάλιν εἰς χειρότερον νόμισμα. Πρὸς ἀπάντησιν αὐτῷ τῷ κακῷ διετάχθη ὑπὸ τῆς Ἀμβεργικῆς τραπεζῆς, ὅτι ὅς τις ἤθελε νὰ ἔχῃ ἐν αὐτῇ κεφάλαιον, ἐπρεπε νὰ τὸ φέρῃ εἰς σπέντζις τάληρα ἀκέραια καὶ σωσὰ κατὰ τὴν ὁλκήν.

M 2

H

Ἡ τράπεζα εἶχεν ἐν τέτῳ ἔξοδα κατὰ λόγον ὀρθόν, εἰς τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ συνεισφέρωσιν οἱ καταβαλόντες χρήματα εἰς τὴν τράπεζαν. Ὅθεν διωρίσθη κόλλυβόν τι (ἄξιον) ὀρητὸν ἀπὸ 1 καὶ $1\frac{1}{2}$ εἰς τὴν χιλιάδα. Ὅταν ἐν ἔφερέτις εἰς τὴν τράπεζαν 1000 σπέτζιας τάληρα, προσετίθεντο αὐτῷ δι' αὐτὰ 1001 τάληρα τραπεζικά. Ὅταν δὲ ἤθελε νὰ ἐξάξῃ αὐτὰ τὰ 1000 σπέτζιας τάληρα πάλιν ἐκ τῆς τραπεζῆς ἐξεπίπτοντο ἐκ τῆς λογαριασμῆς τε 1001 $\frac{1}{2}$ τάληρα τραπεζικά. Ἐξημιώνετο λοιπὸν εἰς ταύτην τὴν μεταφορὰν ἐκ τῆς ἐν τῇ τραπεζῇ κεφαλαῖς τε 50 σίλλιγγα λυβικά. Ὡνόμαζον δὲ τὸ μὲν 1 εἰς τὴν χιλιάδα, κόλλυβον μικρὸν τραπεζικόν, τὸ δὲ $1\frac{1}{2}$ εἰς τὴν χιλιάδα, μέγαλον τραπεζικόν κόλλυβον.

§. 24.

Αὐτὸ τὸ πρῶτον σπέτζιας τάληρον εἶχεν ἐσωτερικὴν τιμὴν 540 ἄσων. Ἄν διήρκεσεν ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν τιμὴν πολλὸν καιρὸν, ἀλλὰ κατὰ τὸν 17 αἰῶνα ἐχαράχθη ὑπὸ τῶν τότε Ἡγεμόνων τῆς Γερμανίας, ἔξαιρέτως δὲ ὑπὸ τῆς Αυτοκράτορος Καρόλας τῆς 5. ἐξ αὐτῆς τὸ λεγόμενον καισαρικὸν τάληρον εἰς πολλὰ κατωτέρα τιμὴν, ἐπειδὴ αὐτὰ εἶχον βαρύτητα 516 ἄσων. Τὴν μεταβολὴν ταύτην ἀναγκαίως ἔπρεπε νὰ τὴν θεωρήσῃ ἡ τράπεζα, καὶ ἵνα μὴ παρεκτραπῇ πολλὰ μακρὰν ἀπὸ τὸ ἀληθές, εἰσέφερε τὸ μεσαῖον τραπεζικὸν τάληρον, ἢ τὸ μεταξὺ τῶν 540 καὶ 516 ἄσων ἱσάμενον, τὸ ὁποῖον ἔχει 528 ἄσων βαρύτητα. Διαιρεθέντων τῶν 486 $\frac{1}{2}$ ἄσων τῆς τιμῆς τῆς κολλωνιακῆς μάρκας ἀγνῆ ἀργυρίε, διὰ τῶν 528, προκύπτει ἐκ τῆς, εἰς ποίαν τιμὴν ἡμπορεῖ νὰ ἐκδοθῇ ἐν τῇ τραπεζῇ μία μάρκα ἀγνῆ ἀργυρίε.

§. 25.

Κατὰ τὸ 1694 ἐδέχθη τὸ Ἀμβέργον τὸ λυβικὸν μέτρον τῶν νομισμάτων, ἐν ᾧ ἐκδίδεται, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἡ μάρκα ἀγνῆ ἀργυρίε πρὸς 54 μάρκας. Εἰς αὐτὸ τὸ νομισματικὸν μέτρον τὸ σπέτζιας τάληρον ἔλαβε τιμὴν 5 μαρκῶν καὶ 11 σίλλιγγων.

ἐνίοτε

ἐνίοτε 5 μαρκῶν καὶ 12 σιλλίγγων, καὶ ἔτι ἀνώτερον. Τὸ δὲ μεσαῖον σπέτζιας τάληρον ἢ τὸ τραπεζικὸν τάληρον, ἐξ ὧν $9 \frac{1}{4}$ ἐμβαίνουν εἰς μίαν μάρκαν ἀγνήν, εἶχε κόλλυβον ὡς πρὸς τὸ κοινὸν νόμισμα (κεράντ), τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ νὰ λογαριασθῇ ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν $9 \frac{1}{4}$ πρὸς τὰ $11 \frac{1}{2}$, ἢ ταυτὸν εἰπεῖν ἐκ τῶν $27 \frac{1}{2}$ μαρκῶν πρὸς $\frac{3}{4}$ ἢ ἐπάνω εἰς τὰ $22 \frac{1}{2}$ τὰ ἑκατόν. Καὶ αὐτὴν τὴν τιμὴν ἐξεδόθησαν ἔπειτα τὰ σπέτζιας τάληρα τῆς Σβεκίας, καὶ Δακίας.

§. 26.

Ὅθεν τὰ κοινὰ νομίσματα (κεράντ) καὶ τὸ σπέτζιας τάληρον κατ' ἐκείνας τὰς καιροὺς μετέβαλλον τὴν τιμὴν των, καθὼς καὶ τώρα συμβαίνει συχνά. Ἐπειδὴ ὅταν ἡῤῥαεν ἡ ζήτησις αὐτῶν νομίσματος, ἡῤῥαεν καὶ ἡ τιμὴ τε πρὸς τὸ τραπεζικόν. Τὰ $9 \frac{1}{4}$ σπέτζιας τάληρα λοιπὸν εἶχον ποτὲ μὲν πλείονα ποτὲ δὲ ὀλιγωτέραν τιμὴν τῶν 27 μαρκῶν καὶ 10 σιλλίγγων τραπεζικῶν. Ὡς ὑποθέσωμεν, ὅτι τὰ κοινὰ (κεράντ) εἶχον τιμὴν 18 τὰ ἑκατόν πρὸς τὰ τραπεζικά, εἶχον λοιπὸν αἱ 54 μάρκαι κοιναὶ ἢ $9 \frac{1}{4}$ σπέτζιας τάληρα τιμὴν 28 μαρκῶν καὶ 15 σιλλίγγων τραπεζικῶν, ἐπομένως 1 μάρκαν καὶ 5 σιλλίγγα πλεον παρ' ὅσων ἔπρεπε κυρίως νὰ τιμῶνται εἰς τὴν τράπεζαν. Αὐτὴν τὴν 1 μάρκαν καὶ τὰ 5 σιλλίγγα τὰ ἐκέρδαιεν ὁ ἐξάγων τὰ $9 \frac{1}{4}$ σπέτζιας τάληρά τε ἐκ τῆς τράπεζης. Τὸτο ἐπροχώρησε τόσον, ὥστε τῷ 1760 τὸ κοινὸν (κεράντ) νόμισμα ἦτον κατώτερον τῶν τραπεζικῶν μὲν 6 τὰ ἑκατόν, ἢ μίαν μάρκα ἀγνὴ ἀργυρίε εἰς τὴν τράπεζαν ἀνέβη εἰς τὰς 52 μάρκας. Ὅσον καιρὸν ἐπεκράτει λοιπὸν αὕτη ἡ διατάξις, τὸ νὰ δέχεται ἡ τράπεζα τὸ σπέτζιας τάληρον ὡς τραπεζικὸν νόμισμά της, δὲν ἠδύνατο ἡ τράπεζα νὰ ἔχη περεῖαν τιμὴν τῶν ἀργυρίε.

§. 27.

Πληροφορηθέντες ἔπειτα καὶ οἱ ἐν Ἀμβέρῳ μέτοχοι τῆς τράπεζης περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης μετέβησαν εἰς ἄλλα μέσα. τῷ 1768 διάταξαν, ὅτι τὸ τραπεζικὸν νόμισμα νὰ ἔχη ἀείποτε ὁμοίαν τιμὴν. Ἐκτοτε δὲν ἐδίδοντο εἰς τὴν τράπεζαν πλέον σπέ-

σπέτξιας τάληρα, ἀλλ' ὅς τις ἤθελε νὰ ἔχῃ ἐν αὐτῇ κεφάλαιον, ἔπρεπε νὰ τὸ φέρῃ εἰς ἀργύριον, καὶ ἐν τῷ συνίσταται ἡ νῦν διάταξις καὶ ἀσφάλεια τῆς Ἀμβεργικῆς τραπέζης. Δέχονται ὅμως ἐκεῖ ἀργύριον μόνον καθαρισμένον 15 λοτίων καὶ 12 κόκκων, λείπῃσι λοιπὸν ἔτι 6 κόκκοι ἢ $\frac{1}{4}$, εἰς μίαν μάρκαν ἀγνῆ ἀργυρίσ. Διὰ μίαν μάρκαν ἀγνῆ ἀργυρίσ προσίθῃσιν ἡ τράπεζα εἰς τὸν λογαριασμὸν τῷ εἰσαγοντος 27 μάρκας καὶ 10 σίλλιγγα τραπεζικά. Ἐξ ὑποθέσεως, ἔφερέ τις μίαν λάμαν ἀργυρίσ 48 μάρκων κολλωνιακῶν εἰς τὴν τράπεζαν, αὐτὴ ἡ λάμα περιέχει 47 μάρκας ἀγνῆ ἀργυρίσ, καὶ ἐκάστη μάρκα ἐξ αὐτῶν πληρῶνεται μὲ 27 μάρκας καὶ 10 σίλλιγγα τραπεζικά, ἐπομένως προσίθενται εἰς τὸν εἰσαγαγόντα ὅλα ὅμῃ 1298 μάρκαι καὶ 6 σίλλιγγα τραπεζικά, ὅταν δὲ ἐξάσῃ τὸ ἀργίριον ἐκ τῆς τραπέζης, ἐκπίπτει ἡ τράπεζα ἐκ τῷ λογαριασμῷ πάλιν 27 μάρκας καὶ 12 σίλλιγγα διὰ πᾶσαν μάρκαν ἀγνῆ ἀργυρίσ. Χάνει λοιπὸν 2 σίλλιγγα. Ἡ ὅταν θέλω νὰ λάβω ἐκ τῆς τραπέζης 47 μάρκας καθαρῆ ἀργυρίσ πρέπει νὰ πληρώσω δι' αὐτὰς 1504 μάρκας καὶ 4 σίλλιγγα τραπεζικά.

§. 28.

Ἐπειδὴ τὴν μάρκαν ἀγνῆ ἀργυρίσ τὴν δέχεται ἡ τράπεζα τῷ Ἀμβέργῳ πρὸς 27 μάρκας καὶ 10 σίλλιγγα, ἢ $27\frac{10}{100}$ μάρκας τραπεζικάς, τὸ τραπεζικὸν τάληρον ἄρα εἶναι ἴσον μὲ ἐν κλάσμα $\frac{271}{100}$ μιᾶς μάρκας. Τῆς Κολλωνιακῆς μάρκας λοιπὸν περιέχοντος 4864 ἄσα, αὐτὸ τὸ κλάσμα εἶναι $528\frac{21}{100}$ ἄσα· ἀπὸ αὐτὴν τὴν τιμὴν ποτὲ δὲν μεταβαίνει ἡ τράπεζα, καὶ αὐτὸ τὸ τραπεζικὸν τάληρον ἔχει 48 σίλλιγγα λυβικά, 96 γρότα φλαιμικά καὶ 8 σίλλιγγα φλαιμικά. Αἱ τελευταῖαι 2 ὀνομασίαι παράγονται ἐκ τῆς παλαιᾶς φλαιμικῆς λίτρας, τῆς ὁποίας τὰς ὑποδιαίρεσεις μεταχειρίζονται ἄχρι τῶδε εἰς Ἀμβέργον εἰς διαφόρους καμπιαλικὰς καταλλαγὰς, καὶ εἰς τὴν πώλησιν μοναδικῶν πραγματειῶν.

Οὐδὲν ἄλλο ἀργίριον πλὴν τῷ 15 λοτίων καὶ 12 κόκκων ἀγνῆ δέχεται ἡ τράπεζα εἰς αὐτὴν τὴν τιμὴν, πᾶν ἄλλο ἀργύριον κατωτέρας ποιότητος εἰς λάμας πληρῶνεται μὲ ὀλιγώτερα τρα-

πεξ-

πέζικα νομίσματα διὰ τὸ ἐκκαθάρισμα. Ὅθεν διὰ 14 λωτίων ἀργύριον τ. ε. διὰ τὴν ποιότητα τῶν Σβεϊκικῶν καὶ Δανικῶν ταλήρων ἐκπίπτει ἡ τράπεζα (τ. ε. πληρώνει) διὰ τὴν μάρκαν μόνον 27 μάρκας καὶ 6 σίλλιγγα. Τέτο δὲ πρέπει νὰ τὸ ἐννοήσῃ τις ἔτιωσ: Ἰποθετέον ἡ λάμα ἀργυρία αὐτῆς τῆς ποιότητος ἔχει ὅλην 8 μαρκῶν κολλωνιακῶν, περιέχει ἄρα μόνον 7 μάρκας ἀγνόν, διότι 14 λωτίων ἀργύριον εἶναι ἴσον μὲ $\frac{7}{8}$ τῆς ἀγνῆς μάρκας. Πληρώνει λοιπὸν ἡ τράπεζα δι' αὐτὴν τὴν λάμαν μόνον 191 μάρκας καὶ 10 σίλλιγγα τραπεζικά.

§. 29.

Ἐκτὸς τῶν ἀργυρῶν λάμων δέχεται ἡ τράπεζα καὶ πιάσρας. Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον νόμισμα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ κομισθῇ εἰς τὴν τράπεζαν. Πᾶς ὁ ἔχων πιάσρας ἡμπορεῖ νὰ τὰς φέρῃ εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ λαμβάνει δι' αὐτὰς ἀποδείξιν, ὅτι ἐδάνεισε τῇ τραπεζῇ τόσας πιάσρας διὰ 3 μῆνας, δι' αὐτὸν τὸν καιρὸν πληρώνεται ὀλίγος τόκος μόνον, δηλαδὴ προσίθονται εἰς τὸν λογαριασμὸν τῷ εἰσάγοντος δι' ἐκάστην μάρκαν εἰς πιάσρας 27 μάρκαι καὶ 6 σίλλιγγα, καὶ ὅταν πάλιν τὰ λαμβάνῃ μετὰ παρέλευσιν τῶν τριῶν μηνῶν ἐκ τῆς τραπεζῆς, ἐκπίπτονται 27 μάρκαι καὶ 7 σίλλιγγα. Αὐτὰ τὰ ἀποδεικτικά δύνανται νὰ παρεκταυνθῶσιν ἀπὸ 3 εἰς 5 μῆνας. Ἐξ αὐτῶ τῷ νομίσματος ἡμπορεῖ ὁ, τε κτήτωρ καὶ ἡ τράπεζα ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν νὰ κάμωσι μεγαλῶτατον κέρδος.

Ἡ τράπεζα δέχεται καὶ χαλκὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ὅμως πληρώνεται πλειότερος τόκος, συνήθως 2 τὰ ἑκατὸν. Καὶ δὲν δανείζεται ὅλην τὴν τιμὴν, ἀλλ' εἰς π. χ. ἡ ναυτικὴ μνᾶ (τὸ σιφφέντ¹) τῷ χαλκῷ μάλισα τῷ γερμανικῷ τιμᾶται 180 μαρκῶν τραπεζικῶν, δίδει ἡ τράπεζα εἰς τὸν εἰσάγοντα δι' ἐκάστην μνᾶν μόνον

¹) Τὸ Schiffpfund, Δατ. Pondus nauticum, ἡ ναυτικὴ μνᾶ εἶναι ξύγιον ἐν χρῇσει εἰς τὰς ἐμπορικὰς πόλεις τῆς βαλτικῆς καὶ τῆς βορείου θαλάσσης, κατὰ τὸ ὁποῖον λογαριάζονται τὰ μεγάλα βάρη. Κατὰ τὰς διαφόρους τόπους, ἐν αἷς εἶναι εἰς χρῆσιν διαφέρει κατὰ τὴν βαρύντητα, κοινῶς δὲ λογαριάζεται 5 κεντηνάρια ἢ 500 λίτρας.

νον 100 μάρκας τραπεζικὰς, διὰ δὲ τὸ Σβεϊκικὸν πληρῶναι πλεῖ-
όν τι, ὡς καλλίτερον.

§. 50.

Χρυσίον ἀγοράζει ἡ τράπεζα μόνον ὅσον χρειάζεται κατ' ἑ-
τος διὰ χάραγμα τῶν φλωρίων καὶ τῶν πορτογαλλισίων¹).
Αὐτὸ τὸ τελευταῖον νόμισμα, τὸ ὁποῖον κυρίως εἶναι μᾶλλον
μνημονόμισμα (μεδάλια), καὶ ὑπάρχει ἐν χρήσει μόνον εἰς
Ἀμβέργον, ἔχει τιμὴν 10 φλωρίων. Ἡ τὲ χρυσία πραγμα-
τεία, μ' ὅλον ὅπῃ τὰ χρήματα τῆς τραπεζῆς συνίστανται εἰς ἀρ-
γύριον, ἐνεργεῖται εἰς Ἀμβέργον διὰ τῆς τραπεζῆς καθὼς ἐνερ-
γεῖται πᾶσα ἄλλη ὑπόθεσις μόνον θεωρεῖται τὸ χρυσίον κατὰ
πάντα, ὡς πᾶν ἄλλο εἶδος πραγματείας, καὶ ἡ τιμὴ τε λοιπὸν ἐξίρ-
χεται ἐκ τῆς πολλῆς ἢ ὀλίγης ζητήσεως αὐτῆς τε πολυτίμῃς μετάλλῃς.
εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ πώλησιν αὐτῇ βάλλεται ὡς βᾶσις τὸ σπέ-
ττικας φλωρίον, τὸ ὁποῖον ἐδῶ εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ Ὀλλανδικόν,
καὶ μάλιστα ἐχὶ τὸ κεχαραγμένον φλωρίον, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ ἀχάρα-
κτον, ἐμπεριεχόμενον εἰς τὰς λίμας τῆς χρυσίᾱς. Τῆτο τὸ ὀνο-
μάζεσι φλωρίον κατὰ τὸ ζύγιον (ἀλμάρκο), τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει
να συγκρίνται μὲ τὸ κεχαραγμένον φλωρίον. Εἰς αὐτὸ τὸ τε-
λευταῖον δίδει ἡ τράπεζα τιμὴν 6 μάρκων, καὶ τὴν ὀνομάζει
6 μάρκας εἰς φλωρία. Ἡ τιμὴ αὕτη ὡς πρὸς τὸ τραπεζικὸν νό-
μισμα μεταβάλλεται, καθὼς αὐξάνει ἢ ἐλαττῆται ἡ ζήτησις τῶν
φλωρίων. Τὸ δὲ ἐδῶ ἐννοούμενον χρυσίον πρέπει νὰ εἶναι 25 $\frac{1}{2}$
κεράτιων ἀγνόν, καὶ δι' αὐτὰ τὰ κεράτια λογαριάζει ἡ τράπεζα
67 φλωρία.

§. 51

¹) Πορτογαλλισίον Portugallöser, νόμισμα χαραχθὲν τὸ πρῶτον εἰς
τὴν Πορτογαλίαν, ὀνομάζεται καὶ μεγάλου κρουάδου. Τὸ ἐν Ὀλ-
λάνδῃ πορτογαλλισίον, τὸ καὶ κρουάδου τῇ Ἑρμαννὴλ λεγόμενον
ἔχει ὅλην 751 ἄσων Ὀλλ. 6 $\frac{2}{3}$ ἐξ αὐτῶν ἐμφαίνουσιν εἰς 1 μάρκην
Κολωνιακὴν 25 $\frac{2}{3}$ κεράτιων ἀγνότητος, ἢ 6 $\frac{2}{3}$ εἰς 1 μάρκην ἀγνῶ
χρυσίᾱς. καὶ τιμᾶται 10 φλωρ. Ὀλλ. σχεδόν. Ἡ πόλις Ἀμβέρ-
γον χαραττε πορτογαλλισία ἀκέραια, ἡμίσεια καὶ τέταρτα ἀπὸ
10, 5 καὶ 2 $\frac{1}{2}$ φλωρία βαρύτητος.

Πρὸς τέτοις ὅλα τὰ λοιπὰ νομίσματα, τὰ ἐρχόμενα ἰδίως εἰς τὸ ἐμπόριον δύνανται νὰ συγκριθῶσι μὲ τὰ τραπεζικὰ νομίσματα. Ὅθεν τὰ νέα $\frac{2}{3}$ εἶναι 50 $\frac{20}{22}$ τὰ ἑκατὸν, καὶ τὸ νόμισμα τῆς συμφωνίας περίπε 45 τὰ ἑκατὸν κατώτερα τῶν τραπεζικῶν. Διότι τῶν πρώτων εἶναι κεχαραγμένη ἡ μάρκα πρὸς 18 φιορίνια, ἢ 12 τάληρα, ἡ 56 μάρκας, τῶν δὲ τελευταίων πρὸς 40 μάρκας, ἢ πρὸς 15 $\frac{1}{2}$ τάληρα, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δύνανται νὰ διορισθῶσιν ὅλαι αἱ συγκρίσεις πάντων τῶν ἐπιλοίπων νομισμάτων πολλὰ εὐκόλα.

§. 32.

Ἡ τράπεζα κλείεται μόνον ἅπαξ τῇ ἐνιαυτῇ, δηλαδή τῇ 31 Δεκεμβρίου. Διαρκεῖ δὲ τὸ κλείσιμον 14 ἡμέρας, καὶ μόλις τῇ 15 Ἰαννουαρίου γίνονται αἱ προσθαφαιρέσεις ὡς πρότερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ τῶν Καμπιάλων.

§. I.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων βοηθημάτων τῇ ἐμπορίᾳ εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ἡμέρας, ἀνήκει ἐξαιρέτως ἡ χρῆσις τῶν καμπιάλων. Μετὰ τὴν τὴν μεγάλην εὐκολίαν, ἣν ἐπροξένησεν ἡ ναυτιλία, καὶ ἡ καλὴ διάταξις τῶν ταχυδρόμων (ποσῶν), εἰς τὰς ὑποθέσεις τῇ ἐμπορίᾳ, τὸ ἐμπόριον ἐν γένει, ἄνευ τῆς χρήσεως τῶν καμπιάλων, ἦθελε πάσχει μεγάλας δυσκολίας. Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐνδεῶς

N

Θῆ

θῆ καὶ ἐν μέσῳ, δι' ἧν ἡμπορῇ τις νὰ διορίσῃ τινα, διὰ νὰ συνάξῃ χρήματα χρεωστέμενα αὐτῷ ὑπὸ ἄλλης τινός, κατοικῶντος εἰς τὸν μακρυνόν, ἔπρεπεν αὐταὶ αἱ ἀμοιβαῖαι ὑποθέσεις νὰ ἐξισω-
ται μὲ ἐξαποσολὰς μετρητῶν χρημάτων, τὸ ὅποιον ἤθελεν ἔχει μεγάλην δυσκολίαν καὶ πολλὰ ἐξοδα. Τότε καὶ ὁ ἀμοιβαῖος λο-
γαριασμός, ἐτι δὲ καὶ ἡ συμφωνία εἰς τὴν τιμὴν τῶν πραγμά-
των, δι' ἧς ἐμελλον οἱ πραγματευταὶ νὰ πληρώνονται ἀμοιβαί-
ως, ἤθελον προσενηύσει μεγάλας δυσκολίας. Διὰ τὸτο καὶ εἰς τὰς
καιροὺς ἡμῶν τότε μόνον σέλλουσι τινὲς νομίσματα εἰς ἄλλον τό-
πον, ὅταν ἡ εἶναι χρεία νὰ ἐξισωθῇ ἡ ἀμοιβαία ζυγοσταθμία
εἰς τὸ ἐμπόριον, ἢ ὅταν ἡξεύρωσιν, ὅτι ἐν ἑκ τῶν πολυτίμων
μετάλλων ἔχει πλείονα ζήτησιν εἰς τὸν ἕνα ἢ εἰς τὸν ἄλλον τό-
πον, καὶ ὁ ἀποσέλλων ἐλπίζει ἐν τοιαύτῃ ζητήσῃ νὰ κάμῃ ἐτι με-
γαλῆτερον κέρδος. Γίνεται δὲ τὸτο μὲ νομίσματα, τὰ ὅποια ἔ-
χουσι πολλὰ ἐκτεταμένην καταλλαγὴν (κάρμπιον), καὶ δίδουσι κέρ-
δος εἰς ἐκεῖνον, ὃς τις ἡξεύρει νὰ τὰ πωλήσῃ ἐν τῷ προσήκοντι
καιρῷ εἰς τὸν ἕνα ἢ εἰς τὸν ἄλλον τόπον. Μεταξὺ αὐτῶν τῶν
νομισμάτων ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἐμπόριον κατ' ἐξοχὴν αἱ πιάσραι ¹)
καὶ τὰ Ἀλβερτοτάληρα ²) Αἱ πρώται φθάουσιν ἕως εἰς τὴν
Κίναν, καὶ τὰ τελευταῖα εἶναι ἐν χρήσει ἐξαιρέτως εἰς τὴν Ρωσ-
σίαν. Ἐπειδὴ ὅμως, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, αἱ ἐξαποσολαὶ τῶν
νομισμάτων ἐπροξένον πολλὰ περιζητικά εἰς τὸ ἐμπόριον, ἦτον
ἐπόμενονον τὸ νὰ ἐφεύρωσιν οἱ πραγματευταὶ ευκολίας εἰς τὸτο,

§. 2.

- ¹) Ἰδὲ περὶ τῆς πιάσρας τὸ σημεῖωμα ἐν τῇ 25 σελίδι. Τὸτο εἶναι τὸ
τυρκικὸν λεγόμενον διρεκλή ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῷ τυπομένων δύο σύλων,
ἐξ ὧν ὀνομάζεται καὶ ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ Columnaria, καὶ Peso de plata.
Φέρεται δὲ πλῆθος ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν Ρωσίαν διὰ τὸ ἐμπόριον τῶ σίτου.
²) Albertsthaler, νόμισμα ἀργυρῶν τῆς Ὀλλάνδης, τὸ ὅποιον ἐξαράχθη
τὸ πρῶτον τῷ 1618 ὑπὸ Ἀλβέρτου τῷ Ἀρχιδουκὸς τῆς Αὐστρίας, καὶ
ἐκ τῷ Βυργυνδικῷ σαυρῷ, τῷ ἐπ' αὐτὸ τυπωμένῳ ὀνομάζεται καὶ
Βυργυνδικὸν τάληρον. τὸ ἀργυρίον τε εἶναι 15 λοτῶν καὶ 8 κικ-
κων ἀγνόν. Αὐτὸ εἶναι τὸ νόμισμα, κατὰ τὸ ὅποιον πραγματιύ-
ονται οἱ Ὀλλανδοὶ μετὰ τῶν Ρώσων εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς
Βαλτικῆς θαλάσσης, ὅπερ οἱ Ρῶσοι ὀνομάζουσι φίμα. 8 $\frac{1}{2}$
τοιαῦτα τάληρα εἶναι ἴσα μίᾳ μάγκε κολλωνιακῇ. Εἰς τὴν Ὀλ-
λάνδαν τιμᾶται 50 σιβέρων κοινῶν (κουράντ). καθ' ἡμᾶς ἔχει δρ. 8 $\frac{3}{4}$

Αἱ καμπιᾶλαι κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην ἐφευρέθησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐκεῖ εἰσῆχθησαν κατὰ πρῶτον εἰς τὴν χρῆσιν. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι τότε τὸ ἐμπόριον ἤμαξεν ὑπερβολικὰ κατ' ἐκείνας τὰς τόπας, καὶ ἐπροξένει συνδέσμους σχεδὸν μὲ ὅλα τὰ ὀπωσῆν ἐμπορευόμενα ἔθνη. Τὰ πράγματα λοιπὸν ὠδήγησαν τὰς ἀνθρώπους κατὰ φυσικὸν λόγον εἰς τὸτο. Π. χ. ὁ Ἰταλὸς πραγματευτὴς Α. εὐχαρισήθη νὰ εὖρη ἓνα συμπολίτην τε Β., περὶ τοῦ ὁποῖου ἤξευρεν ὅτι εἶχε νὰ λαμβάνῃ παρά τινος ξένου πραγματευτῆς χρέος τι, εἰς τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐχρεώσεται. παρεκάλεσε λοιπὸν τὸν Β. νὰ δεχθῇ παρ' αὐτοῦ τὴν ποσότητα, τὴν ὁποίαν ἐχρεώσεται νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν ὁ μακρυνὸς χρεώσας τε. "Οθεν ἐπρεπεν ὁ Β. νὰ παραγγείλῃ τὸν ξένον χρεώσην τε νὰ δώσῃ τῷ δανειστῇ τῷ Α. ἄλλα τόσα ὅσα αὐτὸς ἔλαβε παρ' ἐκείνου. συμφωνήσαντες ἐν ἀμφοτέροι ἐδωκεν ὁ Β. εἰς τὸν Α. μίαν ἐγγράφον παραγγελίαν (Assignation, ὡς τότε ἐλέγετο) πρὸς τὸν χρεώσην τε, χωρὶς νὰ θεωρηθῶσι τὰ ἰδιαίτερα δίκαια, τὰ ὁποῖα διδεδει τὴν σήμερον ἢ καμπιᾶλα εἰς τὸν κτήτορα.

§. 5.

Ἐκ τῆς βλέπομεν, πόσον φυσικὰ προέκυψεν ἡ καμπιᾶλα, καὶ ὅτι συνήρχοντο εἰς αὐτὴν τέσσαρα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα καὶ τώρα πρέπει νὰ συνέρχονται, ἐὰν πρέπη ἡ καμπιᾶλα νὰ εἶναι τακτικὴ συμφωνία καμπιᾶλα. Ὁ ἐκδίδων τὴν καμπιᾶλαν εἰς διαταγὴν (ὁρδινίαν) ἐνὸς ἄλλου, ὀνομάζεται ἐκδότης (τραέντης ἐκ τῆς Ἰταλικῆς λέξεως, Trafsare, σύρειν, ἐκδίδειν), ὅς τις ὡς δανειστὴς καὶ ὡς πωλητὴς τῆς καμπιᾶλης καθιστάνει τὸν ἀγοραστὴν αὐτῆς εἰς τὸ δίκαιον, νὰ παραλάβῃ τὴν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένην ποσότητα. Τὸ δευτέρον πρόσωπον εἶναι ὁ ἔχων νὰ πληρώσῃ χρέος τι εἰς τόπον μακρυνόν, καὶ δι' αὐτὸ τὸ τέλος ἀγοράζει τὴν καμπιᾶλαν παρὰ τοῦ ἐκδότου. Αὐτὸς δὲ λαμβάνων τὴν καμπιᾶλαν πρέπει νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἐκδότην τὴν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένην ποσότητα, ἢ καθὼς λέγεται νὰ τὴν ἐμβάσῃ ἢ εἰσάξῃ (ρεμιτίσῃ), δι' ὃ καὶ εἰσαγωγὸς (ρεμιτέντης) ὀνομάζεται.

Οὗτος ἐλλείπει τὴν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀγορασθεῖσαν καμπιάλαν πρὸς τὸν δανειστὴν τε, παραγγέλλων αὐτῷ, νὰ τὴν παρήγησιν εἰς ἐκεῖνον, ὅς τις ἔχει νὰ τὴν πληρώσῃ, καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ: ἂν θέλῃ νὰ τὴν πληρώσῃ κατὰ τὸν διωρισμένον καιρὸν; Ὅθεν αὐτὸς ὀνομάζεται παρήγησιαις ἢ ἐμφανισίς (προξεντάντης) τῆς καμπιάλης. Ὁ δὲ συρόμενος (τρασσάτος), ἀφ' ἧς ἀποδεχθῇ τὴν καμπιάλην, ὀνομάζεται ἀποδοχεὺς (ἀκτζεπτάντης), ὅς τις ἐπειτα εἶναι βιασμένος, νὰ πληρώσῃ τὴν καμπιάλαν.

§. 4.

Εὐρίσκεται δὲ ἔτι ἐν δεύτερον εἶδος καμπιάλων, εἰς τὰς ὁποίας παρήγησάζονται μόνον δύο πρόσωπα. Ὁ ἐκδότης ἐκδίδει μίαν καμπιάλαν ἐφ' ἑαυτὸν, εἰς τὴν διαταγὴν τῷ δανειστῇ, ὅς τις δὲν ἔχει πολλὴν πίσιν εἰς αὐτὸν, καὶ σοχάζεται, ὅτι εἰς τὴν καμπιάλαν ἔχει ἐν γραμμα καλλίτερον τῆς κοινῆς ὁμολογίας. Αἱ τοιαῦται καμπιάλαι λέγονται ξηραί. Καينῶς νομίζονται αὐταί, ὅτι εἶναι τὸ παλαιότατον εἶδος τῶν καμπιάλων, καὶ ὀνομάζονται ἔτι καμπιάλαι πανηγυρικαί, τὰς ὁποίας ἐξέδιδον οἱ πραγματευταὶ μετὰ τῶν, οἳ τινες ἐπραγματεύοντο ποτὲ μόνον εἰς τὰς πανηγυρεῖς. Πολλοὶ ἦσαν ἐξ αὐτῶν, οἳ ὅποιοι δὲν ἠδύναντο νὰ πληρώσωσι τὰς ἀγορασθεῖσας πραγματείας μὲ μετρητὰ, εἶχον ὅμως πίσιν (κρέδιτον). Αὐτοὶ λοιπὸν ἐξέδιδον καμπιάλας ἐφ' ἑαυτὰς, εἰς τὴν διαταγὴν τῷ πωλήσαντος αὐτοῖς τὰς πραγματείας, ὑποσχόμενοι ἐν αὐταῖς, νὰ τὰς ἐξαγορεύσωσι μὲ μετρητὰ χρήματα, κατὰ τὴν ἐλευσομένην πλησιεζέραν πανήγυριν.

§. 5.

Αἱ καμπιάλαι τῶν προρήθέντων εἰδῶν εἶναι πληρωτέαι εἰς καιρὸν διωρισμένον, καὶ ἐν τῇ καμπιάλῃ ῥητῶς σημειωμένον, ὅς τις λέγεται π τ ῶ σ ι ς (σκαδέντζα) ἢ διορία. Ὁ καιρὸς αὐτὸς σημειῖται κοινῶς εἰς τὰς καμπιάλας διὰ τῆς λέξεως ἕ ζ ο (Ufo) ὅπερ ἐστὶ χρήσις ἢ ἕ θ ο ς, τὸ ὅποιον βέβαια εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν καμπιάλων δὲν σημαίνει πάντοτε τὸ αὐτὸ διάστημα καιρῶ. Ἀλλὰ κοινῶς διορίζεται κατὰ τὸ διάστημα τῷ τόπῳ, εἰς τὸν ὁποῖον

ποῖον ἔχει νὰ πληρωθῇ ἡ καμπιάλα. Οὕτω σημαίνει δι' ὅλας τὰς ἐντὶ Γερμανίᾳ πληρωτέας καὶ ἀπὸ Αὐβέρgh συρμένας καμπιάλας, καιρὸν 14 ἡμερῶν, διὰ καμπιάλας Ὀλλανδικὰς καὶ Γαλλικὰς, ἑνὸς μηνὸς, διὰ τὰς Ἰταλικὰς, Ἰσπανικὰς καὶ Πορτογαλλικὰς, 1 ½ μηνὸς, διὰ τὰς Σβεκικὰς καὶ Ρωσσικὰς, 65 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως (date) τῆς καμπιάλης. Ἐν γένει τὸ ἔθος (Use) εἶναι διωρισμένον ἐν ταῖς διαταγαῖς τῶν καμπιάλων ἐκάστης Ἀγορᾶς. Οὕτως εἰς Νυρεμβέργην καὶ Αὐγέαν τὸ ἔθος εἶναι 15 ἡμέραι, ἡμισυ ἔθος 8 ἡμέραι. Εἰς τὴν Αὐτβέρπην καὶ εἰς Ἀμσερδὰμ, διὰ τὰς ἀπὸ τὴν Γερμανίαν καὶ Ἑλβετιαν καμπιάλας, εἶναι τὸ ἔθος 14 ἡμέραι μετὰ τὴν ἐμφάνισιν. Διὰ τὰς καμπιάλας ἀπὸ τὰς παραθαλασσίαις πόλεις τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης, 50 ἡμέραι μετὰ τὴν ἐμφάνισιν, ἀπὸ τὴν Γένφην, Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν, 50 ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως, ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, Ἰσπανίαν καὶ Πορτογαλίαν, 2 μῆνες ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως. Εἰς τὴν Λισβόναν ἐννοεῖται τὸ ἔθος, διὰ τὰς Ἰσπανικὰς καμπιάλας 14 ἡμέραι μετὰ τὴν ἐμφάνισιν, διὰ δὲ τὰς Ὀλλανδικὰς καὶ Γερμανικὰς, 2 μῆνες μετὰ τὴν ἐκδοσιν, διὰ τὰς Γαλλικὰς καμπιάλας, 60 ἡμέραι, καὶ διὰ τὰς Ἰταλικὰς, 5 μῆνες μετὰ τὴν ἐκδοσιν. Εἰς τὴν Αὐβόρνον εἶναι τὸ ἔθος διὰ τὰς καμπιάλας ἀπὸ Λονδραν καὶ Αὐσβόρναν, 5 μῆνες μετὰ τὴν ἐκδοσιν, ἀπὸ τὴν Αὐτβέρπην, Ἀμσερδὰμ, Κολωνίαν, Κάδιξ, Αὐβέργον, καὶ Μαδρίτ, 2 μῆνες μετὰ τὴν ἐκδοσιν, διὰ τὰς Ἰταλικὰς καμπιάλας, 5 ἕως 0 ἡμέραι μετὰ τὴν ἐμφάνισιν. Ἀπὸ τὴν Ἑλβετιαν, 8 ἡμέραι μετὰ τὴν ἐμφάνισιν, ἀπὸ τὴν Σικελίαν, 1 ἕως 2 μῆνες μετὰ τὴν ἐκδοσιν, ἀπὸ τὴν Σαρδινίαν, 10 ἡμέραι μετὰ τὴν ἐμφάνισιν. Εἰς τὴν Λονδραν εἶναι τὸ ἔθος διὰ τὰς Γερμανικὰς, Ὀλλανδικὰς καὶ Βραβανδικὰς καμπιάλας 50 ἡμέραι, διὰ τὰς Ἰσπανικὰς, 2 μῆνες, καὶ διὰ τὰς Ἰταλικὰς, 5 μῆνες μετὰ τὴν ἐκδοσιν. Εἰς τὴν Γένοβαν εἶναι τὸ ἔθος 2 μῆνες διὰ τὰς Ὀλλανδικὰς, Ἰσπανικὰς καὶ Πορτογαλλικὰς καμπιάλας, διὰ τὰς Ἀγγλικὰς, 5 μῆνες μετὰ τὴν ἐκδοσιν, διὰ τὰς ἀπὸ τὴν Ρώμην, Μεδιόλανα, καὶ Αὐβόρνον, 8 ἡμέραι μετὰ τὴν ἐμφάνισιν.

Εἶναι ὅμως πολλαὶ πόλεις, ἐπὶ τὰς ὁποίας σίρονται καμπιάλαι, καὶ ἐκεῖθεν ἐκδίδονται δι' ἄλλας τόπους, χωρὶς νὰ εἶναι σημαντι-

μαντικά ἢ κυρίως Καμπιαλοαγοραί. Αἰταὶ λοιπὸν δὲν ἔχουσιν προσδιωρισμένον τι ἔθος. Ἡ συνήθεια δὲ εἰσήγαγεν εἰς τὴν Γερμανίαν τὸ νὰ ἐννοῇται δι' αὐτὰς τὰς πόλεις ὑπὸ τὸ ὄνομα ἔθος (Uso, διάστημα 30 ἡμερῶν).

§. 6.

Ἐκτὸς δὲ τῶν καμπιάλων μὲ διορίαν τῷ ἔθους (Uso wechsel), εἶναι καὶ ἄλλο εἶδος, αἱ λεγόμεναι ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει (a vista); αἱ ὁποῖαι ἅμα ὅπῃ ἐμφανισθῶσιν ὑπὸ τῷ κατοχῇ εἰς τὸν συρόμενον, πρέπει νὰ πληρωθῶσιν, ὁμοίως καὶ αἱ πληρωτέαι μετὰ τινὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως. Αὐταὶ αἱ καμπιάλαι ὀνομάζονται σύντομοι. Ὁ φρόνιμος πραγματευτὴς δὲν ἐκδίδει εὐκόλα καμπιάλας ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει εἰς μεγάλας ποσότητας, διότι αἱ τῷ συρομένῳ πρὸς τὸν ἐκδότην σχέσεις δύνανται νὰ λάβωσι μεγάλην μεταβολὴν, καθ' ὃν καιρὸν αἱ καμπιάλαι εὐρίσκονται καθ' ὁδόν. Ἐχομεν τοιαῦτα παραδείγματα τινῶν ἐκδότων, οἱ ὁποῖοι ἐκδόντες καμπιάλας ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει εἰς μεγάλας ποσότητας, ἔπαθον ἐξ αἰτίας τῆς αἰτίας μεγάλην ζημίαν. Ἐπειδὴ ὁ κάτοχος τῆς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει καμπιάλης, ἡμπορεῖ διὰ πολλὰς αἰτίας νὰ ἐμποδισθῇ ἀπὸ τῆς νὰ συνάξῃ τὴν ποσότητα τῆς καμπιάλης εἰς τὸν τόπον τῷ συρομένῳ, καὶ τυχὸν μετὰ χρόνος νὰ θυγηθῇ διὰ νὰ παρῇσιάζῃ τὴν καμπιάλαν εἰς πληρωμὴν. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ὅμως ἡμπορεῖ ὁ συρόμενος νὰ χρεωκοπήσῃ, καὶ ὁ ἐκδότης, ὅς τις ἐνόμιζε τὴν ὑπ' αὐτῷ ἐκδοθεῖσαν καμπιάλαν ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ὡς πρὸ πολλῆς πληρωμένην, πρέπει πάλιν νὰ τὴν πληρῶσῃ. Ἐκ τούτων βλέπομεν πόσῃν πρόνοιαν πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ πραγματευτὴς διὰ τὰς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει καμπιάλας. Αἱ αὐτὰς τὰς αἰτίας, πραγματεύονται ἄλλοι μὲ θεωρίαν καὶ πρᾶξιν, καλῶς ἐπρόβαλον, τὸ νὰ προσίθῃται εἰς τὰς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει καμπιάλας ἡ θέσις αὕτη: τισί, Πληρῶσατε ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τὴν ποσότητα τῶν... ἢ παρακατάθετε αὐτὴν διὰ τῆς Κριτηρίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ἐκδότης εἶναι σκεπασμένος δι' οἷον δὴ ποτε περιγατικόν, καὶ δὲν ἔχει νὰ φοβῇται ζημίαν τινὰ, ὅ, τι καὶ ἂν ἤθελε συμβῇ μὲ τὴν ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει καμπιάλαν.

Αὐτὴ

Αὐτὴ ἡ νέα τάξις ἔμπορεῖ βέβαια διὰ τὴν καινοτομίαν νὰ φά-
τῃ κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν συζόμενον δυσάρεστος· ἐπειδὴ δὲ αὐτῆς
προκύπτει φανερά δυσπιστία πρὸς αὐτόν. Ἀνίσως ὁμως αὐτὴ ἡ
συνήθεια ἤθελεν εἶναι κοινὴ, τότε δὲν ἤθελε πειράζει πλέον τι-
νὰ καθὼς τώρα.

§. 7.

Ἐκ τῆς προέρχεται, τὸ νὰ ἐκδίδωσιν οἱ φρόνιμοι πραγ-
ματευταὶ τὰς καμπιάλας τῶν μὲ πολλὰ σύντομον διορίαν μετὰ
τὴν ἔκδοσιν (dato). τὴν σήμερον φθάνουσιν ἐνίοτε εἰς τόσῃν
πρόνοϊαν, ὥςτε λογαριάζουσι καὶ τὰς ἡμέρας τῆς διακρίσεως (ρε-
σπέκτο), αἱ ὁποῖαι συνηθίζονται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπε
μέλλει νὰ πληρωθῇ ἡ καμπιάλα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ
Ἄγγλος ἐν καιρῷ εἰρήνης, καὶ κατὰ τὸν συνήθη δρόμον τῶν
ταχυδρόμων, ἐκδίδει τὴν καμπιάλαν τε πρὸς τὸν ἐν Παρίσι
πραγματευτὴν, πληρωτέαν μίαν ἡμέραν μετὰ τὴν ἔκδοσιν. Βέ-
βαια δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κοιμισθῇ ἡ καμπιάλα εἰς μίαν ἡμέ-
ραν ἀπὸ τὴν Λόνδραν εἰς τὸ Παρίσιον, λογαριάζουσιν ὁμως εἰς
τὴν Λόνδραν τὰς 11 ἡμέρας τῆς διακρίσεως τῆς Παρίσις, καὶ ἡ
καμπιάλα ἔμπορεῖ πολλὰ εὐκόλα νὰ φθάσῃ εἰς τὸ Παρίσιον
πρὶν παρέλθωσιν αὐταὶ αἱ ἡμέραι, ἐὰν δὲν ἐμποδίζωσιν ἄλλα
ἐναντία περιστατικά.

Αἱ ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει καμπιάλαι, καὶ ἐν γένει ὅλαι αἱ σύν-
τομοι, διαφέρουσιν ἀπὸ τὰς συνήθεις καμπιάλας μὲ ἔθος (Uso)
ὡς πρὸς τὴν τιμὴν, διότι εἶναι εὐλογον, νὰ δίδῃ τις πλείοτε-
ρόν τι διὰ μίαν καμπιάλαν, δι' ἧς λαμβάνει τὴν πληρωμὴν εἰ-
θύς ὅπῃ φθάσει εἰς τὸν διορισμένον τόπον, παρὰ ὅταν ἀγοράσῃ
μίαν καμπιάλαν, ἣ τις πληρώνεται μετὰ ἓνα ἢ δύο μῆνας, ἣ ἔτι
ἀργότερα.

§. 8.

Κατὰ τὴν συνήθη διαγωγὴν τῆς ἐμπορίας ἐκδίδεται μόνον μία
καμπιάλα, ἣ τις λέγεται μόνῃ ἢ πρώτῃ, πολλάκις ὁμως γίνεται
καὶ δευτέρα διὰ τὴν αὐτὴν ποσότητα. Ἡ αἰτία τῆς δευτέρας
εἶναι,

εἶναι, πρῶτον· ἐὰν τύχῃ κατὰ τι ἐναντίον συμβεβηκὸς νὰ χαθῇ ἡ πρώτη, ἢ νὰ φθάσῃ ἀργὰ εἰς τὸν τόπον τῆς συρομένης, νὰ ὑπάγῃ καὶ ἡ δευτέρα ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ. καὶ δεύτερον· τίς Πραγματευτὴς μὴ θέλων νὰ βάλλῃ εἰς κίνδυνον τὴν πίσιν τε (τὸ κρεδितόν τε), ἢ νὰ λάβῃ ἐνδεχομένην τιὰ ζημίαν εἰς τὰς περιπλεγμὰς τῶν καμπιαλικῶν πραγμάτων, ἐλλείπει πρὸς ἀσφάλειάν τε τὴν πρώτην καμπιάλαν πρὸς τὸν φίλον τε *A.* εἰς Λόνδραν, παραγγέλλων αὐτῷ νὰ τὴν ἐμφανίσῃ εἰς τὸν ἐκεῖ *B.* διὰ νὰ τὴν ἀποδεχθῇ, καὶ ἔπειτα νὰ τὴν φυλάξῃ. Ὁ *A.* ἐκτελέσας τὴν παραγγελίαν τε τὸν εἰδοποιεῖ, ὅτι ἡ πρώτη ἀπεδέχθη. Ὁ πραγματευτὴς γράφει εὐθὺς μίαν δευτέραν, προσθεῖς ἐν αὐτῇ, ὅτι ἡ πρώτη εἶναι ἀποδεδεγμένη ὑπὸ τῆς *B.* ἐν Λόνδρᾳ, καὶ εὐρίσκεται παρὰ τῷ *A.* Ἡ δευτέρα λοιπὸν ἡμπορεῖ νὰ περιέλθῃ ὅσον θέλει, πρέπει, ἐὰν μόνον φθάσῃ εἰς Λόνδραν πρὸ τῆς διορίας (σκαδέντζας) νὰ πληρωθῇ, λαμβανομένης τῆς πρώτης παρὰ τῆς *A.*

Ὅταν ἐλλωνται καμπιάλαι εἰς πολλὰ μακρυνὰς τόπας, ἢ διὰ θαλάσσης πολλὰ μακρὰν, γίνονται συνήθως ἔτι καὶ τρίται καὶ τέταρται καμπιάλαι, καὶ ἐλλωνται διὰ διαφορῶν, εἰς τὸν τόπον τῆς συρομένης ἀποπλεόντων πλοίων, ὥστε ἡμπορεῖ τις βεβαίως νὰ ἐλπίσῃ, ὅτι θέλει ὑπάγει μία ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον.

§. 9.

Εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν καμπιάλων πρέπει νὰ σημειώσωμεν ἔτι καὶ τὴν ἀντεκδιδομένην (ἀντισυρομένην) καμπιάλαν, ἢ ὅποια συμβαίνει κατὰ τὸν ἀκολουθεῖν τρόπον. Τίς πραγματευτὴς πωλεῖ εἰς τινα συμπολίτην τε μίαν καμπιάλαν ἐκδεδομένην διὰ ξένον τόπον, καὶ αὐτὸς τὴν πωλεῖ εἰς ἄλλες πραγματευτάς. Ἡ καμπιάλα φθάνει τέλος πάντων εἰς τὸν συρόμενον, αὐτὸς ὅμως δὲν τὴν ἀποδέχεται, μήτε τὴν πληρώνει. Τότε ὁ κάτοχος τῆς καμπιάλης ἔχει τὸ δίκαιον, νὰ ἐκδώσῃ μίαν καμπιάλαν πρὸς τινα τῶν τελευταίων γυρωτῶν ¹), ἢ ὀρθότερον πρὸς αὐτὸν τὸν

¹) Γυρωτὴς λέγεται ἐκεῖνος, ὁ ἀγοραστὴς τῆς καμπιάλης, ὃς τις ποι-

τὸν ἐκδότην τῆς καμπιάλης, ἐν ᾗ λογαριάζει ὁ μόνον τὴν δια-
 λαμβανομένην ποσότητα, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ γενόμενα ἔξοδα.
 Πᾶς νυνεχῆς πραγματευτὴς πρέπει νὰ προσέχη κατὰ πολλὰ, μή-
 πως διὰ τὴν μὴ γενομένην ἀποδοχὴν καὶ πληρωμὴν, ἐπιτρέψῃ ἢ
 ἐκδοθεῖσα καμπιάλα τε μὲ ἀντικαμπιάλαν, ἐπειδὴ ἐκ τούτου ἡμ-
 πορεῖ πολλάκις νὰ πάθῃ σημαντικὴν ζημίαν. Διότι αἰείως
 ὑπάρχει φανερόν, τι κέρδος εἰς τὴν καταλλαγὴν (κάμπιον), ὁ τε-
 λευταῖος κάτοχος τῆς καμπιάλης θέλει μεταχειρισθῇ αὐτὴν τὴν
 εὐκαιρίαν, καὶ θέλει ἐκδώσῃ μίαν ἀντικαμπιάλαν, ἣ τις πρέπει
 εὐθὺς νὰ πληρωθῇ. Κατὰ τὸ θέρος τῆς 1799 ἦτον τὸ κάμπιον
 ἀπὸ τοῦ Ἀμβέρργον διὰ τὴν Ἰσπανίαν 52 γρότα δι' ἐν Ἰσπα-
 νικὸν δεκάτον. Εἰς πραγματευτὴς τῆς Ἀμβέρργον ἐξέδωκε μίαν
 καμπιάλαν 5000 δεκάτων διὰ τὸ Κάδιξ¹), ὅπερ ὅμως δὲν ἀπε-
 δέχθη. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀνέβη ἡ καταλλαγὴ εἰς τὸ διπλάσιον, ἡ-
 γων ἀπὸ τὰ 52 εἰς τὰ 64 γρότα. Ὁ τελευταῖος κτήτωρ μετε-
 χειρίσθη αὐτὴν τὴν περίσασιν, καὶ ἐξέδωκε μίαν ἀντικαμπι-
 ἀλαν 5000 δεκάτων, τὰ ὅποια ἐπληρώθησαν εἰς Ἀμβέρργον μὲ
 διπλὴν ποσότητα, παρ' ὅσῃν εἶχε λάβει ὁ ἐκδότης τῆς καμπιάλας
 δι' αὐτὴν. Κατὰ τὸν καιρὸν τῶν Γαλλικῶν χαρτίνων νομισμά-
 των (Assignation), καὶ τῆς πολλὰ ἀλλοιωμένης τιμῆς των, ἔχασαν τι-
 νες πραγματευταὶ πολλὰ, καὶ δὲν λείψουσιν παραδείγματα, ὅπῃ
 αἱ ἀντικαμπιάλαι ἐπροξένησαν εἰς τὸν ἐκδότην τῆς μὴ ἀποδε-
 χθείσης καμπιάλης, ζημίαν 50 εἰς τὰ ἑκατὸν καὶ ἔτι πλείονα.

§. 10.

Εἰς μίαν καμπιάλαν τακτικῶς ἐκδεδομένην ἀπαιτῶνται τὰ
 ἀκόλουθα. α'. Ἡ λέξις καμπιάλα πρέπει νὰ ἀναφέρῃται ἐν αἰ-
 τῇ. β'. Ἡ πληρωμὴ τῶν χρημάτων καὶ τὸ εἶδος τῆς νομίσμα-
 τος πρέπει νὰ ἐμφράζῃται πολλὰ καθαρά. γ'. Πρέπει νὰ φα-
 νερώνηται ἐκεῖνος, πρὸς ὃν ἐξεδόθη ἡ καμπιάλα. δ'. καὶ εἰς

Ε

τινος

λὼν αὐτὴν εἰς ἄλλον γράφει ὑπισθὲν αὐτῆς πρὸς τὸν συρῶμενον,
 νὰ πληρώσῃ τὴν διαλαμβανομένην ποσότητα εἰς τὴν διαταγὴν τῷ
 ἀγοραστῇ.

¹) Κάδιξ, πόλις τῆς Ἰσπανίας τὰ Γάδικα τῶν παλαιῶν, καίτοι ἐπὶ
 τινος νησιῦ Λέον, κατὰ τὴν δυτικὴν Ἀνδαλουσίαν.

τίνος διαταγὴν (ὀρδινίαν) ἐξεδόθη. ε'. Ὁ τόπος τῆς πληρωμῆς καὶ ς'. ἡ ἡμέρα τῆς πληρωμῆς. ζ'. Νὰ φανερώνηται ὁ τόπος ὅπῃ ἐξεδόθη καὶ ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ ἐξεδόθη. η'. Ἄν ἡ καμπιάλα ἐξεδόθη μὲ γράμμα-εἰδήσειως (Avifo) ἢ χωρὶς. θ'. Ἡ καθαρά ὑπογραφή τῆς ἐκδόσεως καὶ ι'. Ἄν ἔγινεν ἰδιοχείρως ἢ δι' ἐπιτροπῆς (per procura). ια'. Πρέπει νὰ σημειῖται εἰς τὴν καμπιάλαν, ἂν εἶναι πρώτη, δευτέρα, ἢ τρίτη κ.τ.λ. ιβ'. Ἡ ἐν τῇ καμπιόλῃ διαλαμβανομένη ποσότης πρέπει νὰ γραφῇται ἅπαξ δι' ἀριθμῶν καὶ δευτέρον διὰ γραμμάτων. ιγ'. Ὁ ἐκδότης καὶ ὁ ἀποδοχεὺς πρέπει νὰ εἶναι νομίμως ἄξιοι διὰ καμπιάλας¹). Πρὸς τέτοις πρέπει νὰ παρατηρῇται, ἂν εἰς τινα τόπον, ἡ Καμπιολογοράν εἶναι συνήθεια τὸ νὰ γίνωνται αἱ καμπιάλαι εἰς χαρτίον ἐσφραγισμένον²). Ἀπὸ τῆς ὑπάρχουσας συνήθειας, πρέπει νὰ διδῇται προσοχὴ ὥσταν εἰς τι ἐσιώδεις ἀπαιτῶμενον.

§. 11.

Μία καμπιάλα ἐκδομένη κατὰ τὸν προλεχθέντα τρόπον, ἔχει πάσαν καμπιολικὴν ἰσχὺν, ἢ τις δὲν εἶναι μὲν ἢ αὐτὴ εἰς ὅλως τῆς τόπης, ἐπιφέρει ὅμως πανταχὲ ἐνδυνασμόν, καὶ κατὰ τινὰς τόπης, προσωπικὴν φυλάκωσιν. Πάντοτε δὲ ὁ μὴ δυνάμενος ἐκπληρῶσαι τὰ καμπιολικὰ χρῆν τε πρέπει νὰ φανερωθῇ ὡς Χρεωκόπος.

Εἰς τὰς καμπιάλας δὲν χωρεῖ λόγος περὶ παρεκτάσεως ἢ ἀναβολῆς, ἀλλ' ὅτε εἶναι τις μέσος ὅρος μεταξὺ τῆς πληρῶσαι καὶ

¹) Ἄξιοι νὰ ἐκδίδωσι καὶ νὰ ἀποδέχονται καμπιάλας εἶναι: οἱ ἐλεύθεροι, οἱ εἰς νόμιμον ἡλικίαν φθάσαντες, καὶ ὅλως οἱ μὴ ἔχοντες νόμιμόν τι ἐμπόδιον. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν νόμον, ἀπαγορεύονται οἱ δούλοι, οἱ ἀνήλικοι, οἱ φρενῆρεις, οἱ χρεωκόποι, οἱ ἄσωτοι καὶ πᾶς ἐγκληματικὸς, ἀπὸ τῆς νὰ ἐκδίδωσι καὶ νὰ ἀποδέχονται καμπιάλας.

²) Τὸ ἐσφραγισμένον χαρτίον (Stempelpapier) εἶναι ἐν χρήσει ἐξ ἐπιτάγματος τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας, εἰς πολλὰς πολιτείας τῆς Εὐρώπης, ἵνα γραφῶνται ἐπ' αὐτὸ ὅλα τὰ σχετικὰ γράμματα, τὰ μεταξὺ τῶν πολιτῶν γινόμενα, τὸ ὅποιον πωλεῖται εἰς τὴν χρῆσιν μετὰ τιμὴν ἀνάλογον τῆς ἐπ' αὐτὸ γραφησομένης ποσότητος.

καὶ τῇ χρεωκοπήσῃ, ἐκτὸς ἂν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως γένη τις συγ-
κατάβασις. Οὕτω πολλοὶ πραγματευταὶ εἰς Ἀμβέρργον κατὰ τὸ
1799, ἠγαγκάσθησαν νὰ παύσωσι δι' ὀλίγον καιρὸν τὰς καμπι-
αλικὰς πληρωμῶν, ἐξ αἰτίας ἐνὸς αἰφνυδίου καὶ ὀλοκλήρου ἐμ-
ποδὶς τῇ ἐμπορίᾳ, χωρὶς νὰ κηρυχθῶσι χρεωκοποὶ. Περὶ αὐτῶν
ἦτον γνωστὸν, ὅτι τὰ πραγματικά των δὲν ἦσαν εἰς κακὴν κατάστα-
σιν, καὶ διωρίσθησαν ὑπὸ ἐξέτασας. Ἡ κατάστασις των ἐξετάχ-
θη, καὶ εἰς εὐρίσκετο, ὅτι μόνον ὁ αἰφνυδίου ἐμποδισμὸς εἴ-
χε προξενήσει τὴν ἀπορίαν των, ἐλάβανον ἀναβολὴν διὰ τὰς
πληρωμῶν, εἰς δὲ ἐφαίνετο τὸ ἐναντίον, ἔπρεπε νὰ κηρυ-
χθῶσι χρεωκοποὶ. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἡλαττώθη δι' ὀλίγον
καιρὸν κατὰ τι ἡ ἀνσηρότης τῶν καμπιαλικῶν νόμων, χωρὶς ὅμως
νὰ προξενηθῇ ζημία τις διὰ τὰς δανεισὰς τῶν καμπιάλων.

Διὰ τῆς ἀνσηρᾶς χρήσεως, ἡ τις γίνεται πρὸς τὰς καμπιαλο-
χρεώσας κατὰ τὰς καμπιαλικὰς νόμους, διακρίνεται ἡ κατὰ τὸ
προσῆκον ἐκδεδομένη καμπιάλα, ἀπὸ τὴν ἀπόδειξιν ἢ ὁμολογίαν,
ἐν τῇ ἐλλείψει τῆς πληρωμῆς τῶν ὁποίων, δὲν κατατρέχεται ὁ χρεώ-
σης ὑπὸ τῶν νόμων μὲ τὴν ἀνσηρότητα, ὡς ἐν τῇ καμπιάλῃ, ἀλ-
λὰ δίδεται αὐτῇ ἔτι καιρὸς, καθ' ὃν ἔμπορεῖ νὰ εὑρῇ τρόπον
διὰ τὴν πληρωμὴν.

§. 12.

Ἐπειδὴ ἡ τῶν καμπιάλων ἐκδοσις εἰς τὰς ἐμπορευομένας πο-
λιτείας εἶναι ἔργον βεβαιώσαν, δίκαιον εἶναι τὸ νὰ μὴ ἐπι-
τρέπηται αὐτῇ εἰς καθ' ἓνα. Ἐπὶ αὐτὸ διαλαμβάνουσιν
αἱ γνωσαὶ τῶν καμπιάλων διαταγαὶ διαφορετικά. Ἐν γένει ὁ-
μως συμφωνῶσιν εἰς τὸτο, ὅτι ἡ ἰκαιότης τῇ ἐκδίδωσιν καμπιά-
λας ἀνήκει κυρίως εἰς τὸν ἐνεργεῖα πραγματευτήν. Κατὰ τὰς
Πρυσιακὰς νόμους τῶν καμπιάλων, εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἐκδίδωσι καμ-
πιάλας καὶ οἱ κτήτορες τῶν εὐγενικῶν ὑποστατικῶν, καὶ οἱ γενι-
καὶ μισθωταὶ τῶν ἡγεμονικῶν ἀξιοματίων. Πᾶς ἄλλος δύνα-
ται νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἰκανότητα τῆς τῶν καμπιάλων ἐκδόσεως
παρὰ τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας τῇ τόπῳ τε. Ὅσον δὲ διὰ τὰς γυ-
ναικας, κατ' ἐξοχὴν ὅμως διὰ τὰς χήρας, τὰς ἐξακολουθήσας τὸ
ἐμπόριον τῶν ἀποθανόντων ἀνδρῶν των, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ

παραπέμπωμεν τὸν φιλομαθῆ ἀναγνώσῃν εἰς τὰς διαφορὰς καμπιλοδιαταγὰς τῶν ἐμπορευομένων πολιτειῶν, ἐπειδὴ ἐδὼ ἤθελεν εἶναι πολλὰ διεξοδικὸν καὶ ἐξηγήσωμεν τὰς διαφορετικὰς ἰδιότητας ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ ἄρθρον. Πρὸς τέτοις δὲν ἔπρεπεν αἱ γυναῖκες, μῆτε καὶ αἱ τῶν ζώντων πραγματευτῶν, νὰ ἔχωσι τὴν καμπιλικὴν ἱκανότητα. Ἐτι οἱ μὴ κυρίως ἐμπορευόμενοι, ὡς π. χ. οἱ στρατιῶται καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ δὲν ἐπιτρέπονται νὰ ἐκδίδωσι καμπιάλας, ἀλλὰ μόνον ὁμολογίας χρεωσικὰς.

Οἱ ἀνήλικοι, ἢ οἱ ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ὄντες, εἶναι ἀνίκανοι τῇ ἐκδίδῃν καμπιάλας. Ἐν τῷ τῷ δὲ πρέπει νὰ θεωρηθῇται εἰς ποῖον χρόνον τῆς ἡλικίας παύει ἡ ἀνηλικιότης. Ἐὰν δὲ ὁ ἀνήλικος υἱὸς ἐνεργῆταις ἰδίας ὑποθέσεις τε, κηρύττεται ὡς ἱκανὸς νὰ ἐκδίδῃ καμπιάλας, ἀνίσως ἢ τῶν καμπιλικῶν διαταγῇ τῇ τότῃ ἐν ᾗ διατρέβει, δὲν διορίζει τὸ ἐναντίον. Εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς Ἀγοράς, ὡς π. χ. εἰς Ἀμβέρογρον ὁ πραγματευτὴς ἐλευθερώνει τὸν υἱὸν τε ἀπὸ τὴν ὑπεξουσίᾳ, ὅταν ἀρχεται νὰ πραγματευῇται ἰδίως, καὶ ἔκτοτε αὐτὸς εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐκδίδῃ καμπιάλας.

Περὶ τῆς γυρώματος τῶν καμπιλικῶν.

§. 15.

Αἱ καμπιλαὶ δὲν ἤθελον φέρει πολλὰ μεγάλην εὐκολίαν εἰς τὸ ἐμπόριον γενικῶς, ἐὰν ἤθελον μὲν μόνον εἰς τὰς χεῖρας ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀνήκαςι κυρίως εἰς μίαν τελείαν καμπιλικὴν. Διὰ νὰ πολλαπλασιασθῇ ἡ ἀφέλειά των, εἰσῆχθη ἡ συνήθεια μεταξὺ τῶν πραγματευτῶν, τῇ νὰ μεταβαίνωσιν αἱ κατὰ τὴν προσήκσαν τάξιν, ἐκδεδομένοι καμπιλαὶ καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα, τὰ ὅποια δὲν ὀνομάζονται ἐν τῇ καμπιλικῇ. Αἱ καμπιλαὶ εἶναι ἐκδεδομένοι συνήθως εἰς τὴν διαταγὴν τῇ ἐμφανισῇ, ὅς τις λοιπὸν ἐκ τῆς ἔχει τὸ δίκαιον, νὰ μεταφέρῃ εἰς ἄλλον τινὰ δανειστὴν τε τὴν ποσότητα, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο αὐτὸς νὰ λάβῃ. Διὰ νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν τὸ χρέος τε, ἡμπορεῖ νὰ τὸν διορίσῃ, νὰ λάβῃ τὴν ποσότητα τῆς καμπιλικῆς ἀντ' αὐτῆς παρὰ τῇ συνημένῃ. Ἰσὺ γίνεται πολλὰ ἁπλῶς, ἦγυν: Αἱ ἐμὲ εἰς τὴν δια-

διαταγὴν τῆς (δεῖνος), τὸ ὁποῖον γράφεται εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος τῆς καμπιάλης. Αὐτὸ τὸ ἔργον λέγεται ὑπὸ τῶν πραγματευτῶν γυρῶναι (girare). Ὁ διδὼς τὴν καμπιάλαν εἰς ἄλλον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὀνομάζεται γυρωτὴς (girante), ὁ δὲ ἄλλος, εἰς τῆς ὁποίας τὴν διαταγὴν ἔγινεν ὁ γύρος, λέγεται γυρωμένος (girato). Ὅταν πάλιν αὐτὸς δώσῃ τὴν καμπιάλαν εἰς τρίτον τινὰ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὀνομάζεται αὐτὸς μὲν γυρωτὴς, ὁ δὲ νέος κητώρ, γυρωμένος. Αὐτὸ τὸ γύρωμα ἡμπορεῖ, κατὰ τὰς πλείονας καμπιαλικὰς διαταγὰς, νὰ πολλαπλασιασθῇ κατ' ἀρέσκειαν, ὥς ὅτε δηλαδὴ, ὁ τελευταῖος γυρωμένος λάβῃ παρὰ τῆς ἀποδοχέως τὴν ποσότητα τῆς καμπιάλης, καὶ ἔτιωσ εἶναι ὅλοι οἱ προλαβόντες γυρωταὶ ὡς πληρωμένοι, καὶ τὸ πρᾶγμα θεωρεῖται, χωρὶς ἄλλων περιζητικῶν, τετελειωμένοι.

Ὅλαι αἱ καμπιάλαι, χωρὶς ἐξαιρέσεως, δύνανται νὰ γυρωθῶσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ νὰ δοθῶσιν ἀπὸ ἑνα πραγματευτὴν εἰς ἄλλον διὰ πληρωμὴν.

§. 14.

Αὐταὶ αἱ γυρωμέναι καμπιάλαι δύνανται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ κυκλοφορῶσι μεταξὺ πολλῶν πραγματευτῶν εἰς διάφορας ἐμπορικὰς Ἀγορὰς κατοικούντων, καὶ νὰ χρησιμεύωσιν ἀμυβαίως ὡς πληρωμὴ. Ἡ καμπιάλα τότε λέγεται, ὅτι ἐμβῆκεν εἰς κυκλοφορίαν. Πρέπει ὅμως νὰ γίνηται φροντίς, ἵνα μὴ κυκλοφορῇ ἡ καμπιάλα παρὰ πολὺν καιρὸν, καὶ νὰ ἐμφανισθῇ μετὰ τὴν πτώσιν (σκαδέντζαν) εἰς τὴν πληρωμὴν, ἐπειδὴ τὲτο ἡθέλει εἶναι παραμέλεια, ἢ ἄλλο σφάλμα, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἀπολογεῖται κατ' ἑνὲν τρόπον ὁ ἐκδότης, ὅς τις ἀφ' ἑδῶς ἀπὸ τὰς χεῖράς τε τὴν καμπιάλαν, δὲν φροντίζει περὶ τῆς κυκλοφορίας της. Διὰ νὰ μὴ ὑπάρῃ ὅμως ἡ κυκλοφορῶσα καμπιάλα ἀργὰ εἰς τὴν ἀποδοχὴν, γίνεται συνήθως ἡ πρόνοια, ὥς ὁ ἐκδότης τῆς εἰς κυκλοφορίαν δοθείσης καμπιάλης δι' ἀσφάλειαν, ἐκδίδει μίαν δευτέραν καμπιάλαν, τὴν ὁποίαν ἐστέλλει πρὸς τινὰ φίλον τε εἰς τὸν τόπον τῆς συρρομένης, διὰ νὰ τὴν προσφέρῃ εἰς αὐτὸν νὰ τὴν ἀποδεχθῇ· ἔπειτα προσίθῃσιν εἰς τὴν πρώτην, ὅτι

ὅτι ἡ δευτέρα εὐρίσκεται παρὰ τῷ (δεῖνι), εἰς τὸν (δεῖνα) τόπον διὰ τὴν ἀποδοχὴν. Ὁ δὲ τελευταῖος γυρωμένος τῆς κυκλοφορίας καμπιάλης, πρέπει νὰ λάβῃ τὴν παρὰ τῷ (δεῖνι) ἀποδεγμένην δευτέραν καμπιάλαν, καὶ μὲ τὰς εἰς ὅμῃ εἰς τὰς χεῖρας νὰ ζητήσῃ τὴν ποσότητα. Ὁ ἀνταποκριτὴς ὅμως, ὅς τις ἐφρόντισε διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς δευτέρας καμπιάλης, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν, ἀλλ' ἔχει τὸ δίκαιον νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς Κριτηρίως νὰ παρακατατεθῇ ἡ τιμὴ τῆς, ὅταν ἰδῇ, ὅτι ἡ κυκλοφορῶσα καμπιάλα δὲν ἐφθασεν ἔτι ἐν τῇ διορίᾳ εἰς τὸν διορισμένον τόπον τῆς.

Πᾶς γυρωτὴς εἶναι κύριος τῆς καμπιάλης, ἐν ὅσῳ δὲν τὴν γυρῶσιν εἰς ἄλλον, καὶ ἀνίσως ἡ καμπιάλα δὲν ἀποδεχθῇ, καὶ δὲν πληρωθῇ, ἕκαστος γυρωμένος ἀνατρέχει εἰς τὸν γυρωτὴν τε, ἕως εἰς τὸν ἐκδότην. Ὁ τελευταῖος γυρωμένος ὅμως δύναται νὰ ἐκλέξῃ ἓνα ἐκ τῶν προτέρων γυρωτῶν, ὁποῖον θέλει καὶ ὁποῖον νομίζει ἰκανότερον νὰ πληρώσῃ. Αὐτὸς δὲ πρέπει νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν καμπιάλαν, καὶ νὰ ζητήσῃ τὸ δίκαιόν τε εἰς τὰς προλαβόντας γυρωτάς, τὸ ὁποῖον δίδεται αὐτῷ κατὰ τὰς καμπιαιλικὰς διατάξεις, εἰάν εἶναι ἰκανοὶ νὰ πληρώσωσιν. Ἀνίσως ὅμως ὁ ἐκδότης μὲ ἢ γυρωμένους χρεωκοπήσωσιν, ὁ ἑβδομος γυρωμένος ἔχει δίκαιον νὰ ἔμβῃ εἰς τὰς χρεωκοπικὰς συνδρομὰς ὅλων τῶν προγυρωτῶν καὶ τῶ ἐκδότῃ, καὶ ἠμπορεῖ, ἀνίσως ἕκαστος χρεωκόπος δίδῃ εἰς τὰς δανειζάς τε μόνον 20 τὰ ἑκατὸν, νὰ λάβῃ πλείότερα τῶν ὅσα ἔχει νὰ λαμβάνῃ ¹).

§. 15.

Ἐν γένει δὲ σημειωτέον εἰς τὸ γύρωμα,

α. ὅτι ὁ τελευταῖος γυρωμένος νὰ φροντίξῃ ὅσον ταχέως δυνατόν

¹) Τῷτο φαίνεται ἄδικον· καὶ ποῖος συγχωρεῖ ἓνα τοιαῦτον δανεισμὸν, νὰ ἔμβῃ εἰς συνδρομὴν ὅλων τῶν προγυρωτῶν τε, ἐξ ἑσῶ μὲ τὰς λοιπὰς ἰδίους δανειζάστων, μὲ ὅλην τὴν ποσότητα τῆς καμπιάλης, καὶ ἔχῃ μὲ τὰ λείψανα μόνον, ἀφαιρουμένης δηλαδὴ ἐκάστης λήψεως ἀπὸ τῶν τελευταίων γυρωτῶν ἕως τῶ ἐκδότῃ.

ναται διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς καμπιάλης, καὶ ἀνίσως δὲν ἡμπορέσῃ νὰ τὴν ἐνεργήσῃ ἐν τάχει, νὰ ζεῖλῃ τὴν καμπιά-
λαν ὅσον τάχιστα πρὸς τὸν ἐκδότην ὀπίσω, διὰ νὰ φρον-
τίσῃ ἐκεῖνος.

6. Ἐὰν εἶναι ἐκδεδομένοι, ὡς εἴρηται πρῶτη, δευτέρα κ.τ.λ.
μόνον μία ἐξ αὐτῶν χρήζει νὰ γυρωθῇ.
- γ. Ἐὰν ἔτυχῃ μία γυρωμένη καμπιάλα νὰ ἐγυρωθῇ καὶ μετὰ
τὴν πτώσιν τῆς, τὸ γύρωμα αὐτὸ εἶναι ἀκυρον.
- δ. Ἐὰν τις γυρωμένος ἔχῃ διαγισμόν διὰ τὴν ποσότητα τῆς
καμπιάλης, ἔχει τὸ ἐλεύθερον, νὰ ζητήσῃ παρὰ τῷ γυρω-
σαντος ἀσφάλειαν διὰ παρακαταθήκης εἰς τὸ Κριτήριον, ἢ
οἱ ἐνεχύρῃ.

§. 16.

Εἶπον ἀνωτέρω (§. 10.) ἐν τοῖς ἀπαιτημένοις εἰς μίαν ἐν-
τελῇ καμπιάλῃ, ὅτι πρέπει νὰ φανερώνηται ἡ ἐν τῇ καμπιάλῃ
ἐμπεριεχομένη ποσότης. Αὕτῃ λέγεται ἡ τιμὴ (βαλέτα) τῆς
καμπιάλης. Περὶ τῆς ὁποίας σημειωτέον, ὅτι κατὰ πολλὰς τρο-
πὰς σημειᾶται εἰς τὰς καμπιάλας, καθ' ὅν ἔχει λογαριασμόν ὁ
ἐκδότης μετὰ τῷ εἰσαγωγῇ, καὶ ὁ γυρωτὴς μετὰ τῷ γυρωμένῳ.
Ὅθεν γράφεται εἰς τὴν καμπιάλῃν:

- α. Τὴν τιμὴν ἔλαβον εἰς μετρητὰ παρὰ τῷ εἰσα-
γωγῇ ἢ παρὰ τῷ γυρωμένῳ, ἢ
- β. Τὴν τιμὴν εἰς πραγματείας, αἱ ὁποῖαι ἀναπλη-
ρῶσι τὸν τόπον τῶν μετρητῶν χρημάτων.
- γ. Τὴν τιμὴν εἰς λογαριασμόν. Πραγματευταὶ
πολυεργοὶ καὶ ἀσφαλεῖς δίδουσι πρὸς ἀλλήλους πῖσιν καμπι-
αλικὴν, τ. ε. ἀποδέχονται ὁ εἰς τῷ ἄλλῳ καμπιάλας ἕως προ-
σδιωρισμένης, ἢ μὴ προσδιωρισμένης τινὸς ποσότητος, ἢ
ὁ εἰς χρεωστέϊ, εἰς τὸν ἄλλον. Ἐὰν ὁ ἐκδότης ἔχῃ νὰ λαμ-
βάτῃ, καὶ ἐκδίδῃ καμπιάλῃν ἐπ' αὐτῷ εἰς αὐτὸ τὸ χρέος, γρά-
φει εἰς τὴν καμπιάλῃν: τὴν τιμὴν εἰς λογαρια-
σμόν.
- δ. Τὴν τιμὴν εἰς ἐμαυτόν. Ταύτην τὴν φράσιν με-
ταχειρίζεται ὁ πραγματευτὴς, ὅταν θέλῃ νὰ συνάξῃ χρέος
τι εἰς

τι εἰς ἄλλον τόπον διὰ καμπιάλης. Παραγγέλλει τινὰ τῶν ἀνταποκριτῶν τε, νὰ συνάξῃ ἐκεῖ τὴν ποσότητα τῆς καμπιάλης καὶ νὰ τὴν εἰσάξῃ εἰς αὐτόν.
ε'. "Οταν δέ τις πραγματευτὴς θέλῃ νὰ πληρώσῃ ἄλλον τινὰ διὰ καμπιάλης, γράφει εἰς αὐτήν: τὴν τιμὴν παρὰ τῆ αὐτῆ ἔλαβον.

§. 17.

Κατὰ τὰς καθ' ἡμᾶς χρόνας ἀνεφάνη ἔτι ἕτερον εἶδος καμπιάλων, περὶ τῶ ὁποῖον πρέπει καὶ διὰ τὴν ὀλοκληρίαν τῆ συγγράμματος, νὰ εἴπω ὀλίγα τινά. Ἐννοῶ τὰς καπηλοκαμπιάλας (Kellerwechsel)¹), αἱ ὁποῖαι γίνονται ἔτω. Εἰς γράφει μίαν καμπιάλαν ὡς δῆθεν ἀλλαχόθεν ἐλθῶσαν. Ὁ ἐκδότης καὶ ὁ εἰσαγωγὸς ἐν αὐτῇ εἶναι ὀνόματα πλασά, καὶ ἀνίσως δὲν εἶναι τοιαῦτα, μ' ὅλον τῆτο δὲν ἐρωτῶνται· μήτε εἶναι χρεῖα πάντοτε τὸ νὰ εἶναι ὁ ἀποδεχθεὶς ἀληθὲς ὄνομα. Ἡ ἢ καμπιάλα εἶναι ἐκδεδομένη διὰ τρίτον τινὰ τόπον, καὶ εἰς ἄλλον τόπον διωρισμένη νὰ πληρωθῇ²). Ἐπειτα σημειῶνται οἱ μέτοχοι ὡς γινώσκονται, καὶ ἔτι εὐρίσκεται εὐκόλα ὁ ἐκλογιστὴς (discontent), εἰάν αὐτοὶ δὲν ὑπερῶνται πάσης πίσεως. Ἡ καμπιάλα ἐξαγοράζεται πρὸ τῆς διορίας, καὶ κατασκευάζεται πρότερον ἐν ὁμοίον χαρτίον, τὸ ὁποῖον πωλεῖται εἰς ἄλλον καὶ μὲ τὴν τιμὴν αὐτῆ ἐξαγοράζεται τὸ πρότερον. Τῆτο φθάνει εἰς τόσον βαθμόν, ὥστε ἐφάνησαν τοιούται καπηλοκαμπιάλαι, μὴ ἔχσαι καὶ μήτε δίπλωμα, δεικνύον ὅτι ἦσαν περικλεισμέναι εἰς γράμμα. Μία τοιαύτη καμπιάλα ἐφάνη εἰς Ἀμβέργον, ἐκδεδομένη δῆθεν εἰς Βερδὼ, κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐν αὐτῇ σημειωμένην ἡμέραν τῆς ἐκδόσεως³).

§. 18.

¹) Τὰς λεγομένας οἰκονομικάς.

²) Domiciliert, "Οταν τις θέλῃ νὰ ἐκδόσῃ μίαν καμπιάλαν πληρωτέαν εἰς ἄλλον τόπον, ὅπως αὐτὸς δὲν ἔχει γινώσκον τινὰ, πρὸς τὸν ὁποῖον νὰ εἴρῃ τὴν καμπιάλαν, τὴν σφραγίζει πρὸς ἐαυτὸν, ἐπιστημειῶν ἐν τῇ τέλει, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τῆς πληρωμῆς νὰ ὑπάγῃ ὁ κτίτωρ αὐτῆς πρὸς τὸν (δεῖνα), νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς πληρωμῆς. Αὕτη ἢ προῤῥησις λέγεται domicilius, τ. ε. εἰσολήσις.

³) Κατὰ τὸ 1796, ὅτε συνέβησαν αἱ συχναὶ χρεωκοπίαι ἐν Βιέννῃ ἀ-

Καθὼς εἰς τὸν πολιτικὸν βίον ἕκαστον πρᾶγμα ἔχει τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν μέρος τε, καὶ ὅσῃν μεγάλῃν ὀφείλειαν φέρει, ἡμπορεῖ μὲν ὅλον τὸτο πάντοτε νὰ προσενηύσῃ κατάχρησιν, ὅπως εἶναι καὶ οἱ καμπιᾶλαι. Ἐδῶ ἐννοῶ περὶ τῆς κενῆς ἀντικαταλλακτικῆς (Wechselreiterei), ἡ ὁποία γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον: Πολλοὶ ἀδύνατοι πραγματευταὶ ζητῶσι διὰ καμπιᾶλων ἀμοιβαίως ἐκδεδομένων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, νὰ ἀποκτήσωσι πίζιν καὶ χρήματα, διὰ νὰ ἐνεργήσωσι μὲ αὐτὰ ἄλλα ἐπιτηδεύματα, ἢ καμπιαιοεμπόριον. Ἐπειδὴ ὑποθετέον ὅτι τὰ χαρτία ἐνὸς ἀνθρώπου δὲν ἔχουσιν ἱκανὴν πίζιν εἰς τὸν τόπον ὅπου κατοικεῖ, ἔχουσιν ὅμως πίζιν αἱ καμπιᾶλαι τῶν διαφόρων φίλων τε ἐντοπίων καὶ ξένων. Αὐτοὶ ὅλοι ὁμῶς συμφωνῶσιν ἀνταμεταξὺ τῶν ἀπροσδιόριστον καμπιαιλικὴν πίζιν, καὶ σύρουν ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον, καθὼς τὸ ἀπαιτεῖ ἡ χρηματικὴ τῶν χρεῖα, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς κερδολογίας τῶν, φροντίζουσιν ὅμως νὰ ἀποκτήσωσιν αἱ καμπιᾶλαι τῶν πίζιν, διὰ τῶν πολλῶν γυρωτῶν, τὰς ὁποίας βάλλουσιν εἰς τοιαῦτα χαρτία, καὶ ἀγωνίζονται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτὴν νὰ ἐλκύσωσιν εἰς τὸ ἀνεμαῖον ἔργον τῶν ἐμπορικῶν οἴκων καλῶς καὶ ἀσφαλῆς. Αἱ αὐτῆς τῆς κατὰ τὸ φαινόμενον ἡνωμένης πίσεως ζητῶσι νὰ οἰκιοποιηθῶσι χρήματα ξένα, καὶ πολλάκις ἐπιτυχάνουσι τελέχισον δι' ὀλίγον καιρὸν. Ἐπειδὴ διὰ τὴν μεγάλῃν ἀσφάλειαν, τὴν ὁποίαν φαίνονται νὰ ἔχωσιν αἱ καμπιᾶλαι τῶν, εἰσίσκονται ἱκανοὶ πλείοσι, οἵτινες διὰ κάποιον κέρδος ἀγοράζουσι μὲ μετρητὰ αὐτὰς τὰς καμπιᾶλας.

Αὐτὸ λοιπὸν ἐξακολουθεῖ μὲ ἀδιάκοπον ἐνέργειαν, καὶ σήμερον εἶναι ὁ εἰς δανεισῆς, αὐριον ὁ ἄλλος, καὶ τις ἀντικαταλλακτικῆς φοβόμενος τὴν κακὴν ἔκβασιν, πολλάκις, μὲ ὅλην τὴν καλὴν τε θέλησιν, δὲν δύναται νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τοῦ περιπλέγματος. Πρέπει ὅμως νὰ προσημειώσω, ὅτι ἐάν ἡ ἄλυσος τῶν ἀντικαταλλακτικῶν δὲν εἶναι πολλὰ μεγάλη, καὶ δὲν εἶναι πολ-

Ο

λα

νεκαλύφθησαν πολλὰ τοιαῦτα οἰκονομικαὶ καμπιᾶλαι, καὶ τινες ἐκ τῶν χροικωκοπησάντων ἐφάνησαν, ὅτε δὲν εἶχον ἐξ ἀρχῆς κερᾶλαιον, ἀλλ' ἐπραγματεύοντο μόνον διὰ τῶν οἰκονομικῶν καμπιᾶλων.

λὰ κακοσύνθετος, ἡμπορεῖ ἡ καταλλαγή (τὸ κάμπιον) ἀπὸ ἑ-
να τόπον εἰς ἄλλον, ὅταν τὴν μεταχειρισθῶσι καλῶς νὰ φέρῃ
εἰς αὐτὴν κέρδος πραγματικόν, ἢ τὴν ἐλάχισον ἐνεργεῖ τόσον, ὥ-
στε ἡ ἀντικαταλλακτικὴ δὲν προσενεῖ ζημίαν. Ἐχομεν ὁμῶς
παραδείγματα τοιῶτων καμπιάων ζημιώδη, τὰ ὅποια διὰ τὴν
συντομίαν δὲν ἀναφέρονται ἐδῶ. τῶτο εἶναι βέβαιον, ὅτι εἰς τὰς
ἀντικαταλλακτικὰς ἡ καταλλαγή εἶναι κρίσιμος, καὶ ἐπικίνδυ-
νος, ὅταν ἡ ἐλπίς τῶ ἀντικαταλλάκτε ἐπισηροῖται εἰς αὐτὴν,
ἢ τις δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξέσιναν τε.

Πᾶς πραγματευτὴς πρέπει νὰ φυλάττηται μὲ μεγάλην προσο-
χὴν ἀπὸ τῆς ἀντικαταλλάκτεως, ἐπειδὴ δι' αὐτῶν ἡμπορεῖ νὰ συμ-
βῇ ἐν τοιῶτον περίπλεγμα, ἀπὸ τὸ ὅποιον πολλάκις δὲν δύναται
νὰ ἐλευθερωθῇ. Πρὸς τούτοις, ἀνίσως κοπῇ εἰς ἀρμὸς ἀπὸ αὐτὴν
τὴν ἄλυσον, πρέπει νὰ κοπῶσι καὶ οἱ ἄλλοι ὅλοι, ἢ οἱ πλείοτε-
ροι. Τοιαῦτα παραδείγματα συνέβησαν πολλά συχνά, ἐξαιρέτως
δὲ εἰς Ἀμβέργον τῷ 1765, καὶ τὸ φθινόπωρον τῷ 1799.

§. 19.

Ἐπειδὴ αἱ καμπιάαι ἐξαιρέτως διὰ τῶτο εἶναι ὠφέλιμοι
καὶ ἀναγκαῖαι εἰς τὸ ἐμπόριον, διότι μεταβαίνουσιν εὐκόλως ἀ-
πὸ ἑνα τόπον εἰς ἄλλον, χωρὶς νὰ εἶναι τις υποκείμενος διὰ νὰ
ζέλλῃ χρήματα μετροῦτά, ἀναγκαίως ἐπεταί, ὅτι ἡ τιμὴ τῶν
καμπιάων, τόσον εἰς τὸν ἑνα ὅσον καὶ εἰς τὸν ἄλλον τόπον
νὰ ἡμπορῇ νὰ διορίζηται κατὰ τι σερεὸν νόμισμα. Ὅθεν ἀ-
παιτεῖται τις σύγκρισις τῆς ἐσωτερικῆς βάσεως τῆς ἀργυρίας τῆς
νομίσματος, τὸ ὅποιον λαμβάνει ὁ ἐκδότης διὰ τὴν πωληθεῖσαν
καμπιάαν τε, μὲ ἐκεῖνο, ὅπερ αὐτὸς πωλεῖ εἰς τὸν εἰσαγω-
γόν. Αὕτῃ ἡ σύγκρισις τῶν ἐνεργείων καὶ τῶν κατ' ἐπίνοιαν νομι-
σμάτων ὀνομάζεται ἡ ἐξ ἴσος τιμὴ (pari) τῶν καμπιάων ἐνὸς
τότε μετὰ τῆς ἄλλης. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον παραβάλλονται
τὰ ἐν χρήσει νομίσματα ἐν τινι τόπῳ μὲ τὰ νομίσματα τῆς ἄλ-
λης, καὶ ἐν τῇδε διορίζεται ἡ ἰσοτιμία. Οὕτω π.χ. 100 τάλλη-
ρα τραπεζικὰ παραβαλλόμενα μὲ 125 $\frac{1}{3}$ τάλληρα κοινὰ τῶ Ἀμ-
βέργον, εὐρίσκονται ἀκριβέστατα εἰς τὴν ἐξ ἴσος τιμὴν των. Ἐν

Γαλ-

Γαλλικὸν μικρὸν τάληρον (petit écu) τριῶν λιβρῶν, ὅταν ἴσεται εἰς τὰ $25\frac{1}{2}$ σίλλιγγα τραπεζικὰ, εὐρίσκεται μετὰ τὸ Ἀμβερρικὸν τραπεζικὸν σωσὰ εἰς τὴν ἐξ ἴσου τιμὴν. Ἐν τῇ ἰσοτιμίᾳ τῶν καμπιάλων θεωρεῖται ἡ αὐτὴ ποσότης καὶ ποιότης τῶν νομισμάτων, καὶ ἔχι ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἐπιγραφὴ αὐτῶν, ἀλλ' ἐξετάζεται μόνον, πόσον ἀργύριον δίδω ἑγὼ, καὶ πόσον λαμβάνω; Ἐὰν ὁ εἰσαγωγὸς λαμβάνῃ τόσον ἄγρον ἀργύριον, ὅσον μοι δίδει διὰ τὴν καμπιάλαν, λέγω ὅτι τὸ νόμισμα τῆς καμπιάλης ἴσεται εἰς τὴν ἰσοτιμίαν τς. Περὶ δὲ τῶν μεταβολῶν, τας ὁποίας προξενεῖ ἡ κατὰ καιρὸς καταλλαγὴ εἰς αὐτὴν τὴν ἰσοτιμίαν, θέλω ὁμιλήσει κατωτέρω.

§. 20.

Πολλάκις δίδονται εἰς τὸν πραγματευτὴν καμπιάλαι εἰς πληρωμὴν, αἱ ὁποῖαι ἐνίοτε εἶναι πληρωτέαι μύλις μετὰ τινος μηνος. Αὐτὸς δὲ ἔχει χρεῖαν τῶν χρημάτων τς δι' ἄλλας ὑποθέσεις. Ὅθεν ὑπάρχει πρὸς ἀνθρώπους πλῆσις, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι χρήματα κείμενα ἀργὰ, καὶ συμφωνεῖ μετ' αὐτῶν, πόσα νὰ τοῖς δώσῃ εἰς τὰ ἑκατὸν, ἐὰν θέλωσι νὰ τῷ πληρώσωσι τὴν ποσότητα τῆς καμπιάλης εὐθὺς, αὐτοῖς δὲ εἰς τὴν διορίαν τῆς θέλῃσι λάβει τὴν τιμὴν αὐτῆς ὁλόκληρον. Τὰ σημεῖα, ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα συμφωνῶσιν ἀμφοτέρω τὰ μέρη, περὶ τῆς καὶ τῆς παρελευσομένης ἕως τῆς πληρωμῆς τῆς καμπιάλης ὀνομάζονται ἐκλογισία (disconto), καὶ τὸ νὰ πληρωθῇ τις μίαν καμπιάλαν κατὰ τὸν περιγραφέντα τρόπον, λέγεται ἐκλογίζεσθαι (discontiren). Ὁ δὲ τὰ χρήματα διδὼς διὰ τὴν καμπιάλαν ὀνομάζεται ἐκλογιστὴς (discontient).

Εἰς πᾶσαν μεγάλην ἐμπορικὴν Ἀγορὰν εὐρίσκονται πάντοτε πολλοὶ πλῆσις, ἡ καὶ πραγματευταί, οἱ ὁποῖοι μὴ δυνάμενοι νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ χρήματά των μετὰ πολλὴν ὀφέλειαν, καταγίνονται μετὰ τὴν ἐκλογισίαν, καὶ διὰ τὸ εὐμετάβολον αὐτῆς κερδαίνουσιν ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ ἔργου ποτὲ μὲν πολλὰ ποτὲ δὲ ὀλίγα.

Ἡ ἀνάβασις καὶ ἡ κατάβασις τῆς ἐκλογισίας ἐξήρτηται κυρίως ἀπὸ τὰς ἀκολούθους αἰτίας :

α'. Ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν, ἢ ἀφθονίαν τῶν χρημάτων εἰς τινα Καμπιλοαγοράν. Ἐπειδὴ ὅταν εἰρίσκωνται πολλὰ χρήματα ἔτοιμα, γίνεται μεγάλη συνδρομὴ τῶν ἐκλογισῶν οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ βάλωσιν εἰς ἔργον τὰ χρήματά των, διὰ νὰ μὴ τὰ ἀφήσωσιν ὅμως ἀργὰ, ἐκπίπτει ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Τῆτο συμβαίνει πολλάκις εἰς τὰς μεγάλας Καμπιλοαγοράς, μάλιστα τὸν χειμῶνα, ὅτε οἱ πραγματευταὶ, ἐξ αἰτίας τῆς καιρῆς δὲν δύνανται νὰ κέμωσι κερδολογίας διὰ θαλάσσης, καὶ μόνον ὀλίγας εἰς τὴν πόλιν των καὶ ἐντὸς τῆς χώρας. Ὅταν ὅμως τὰ χρήματα εἶναι σπάνια, ἀναβαίνει ἐπομένως ἡ ἐκλογισία, ἐπειδὴ οἱ καταγιγόμενοι μὲ αὐτὸ τὸ ἔργον, μεταχειρίζονται πρὸς ὄφελός των τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀπολαμβάνωσιν ἐκ τῶν κεφαλαίων των τόσον τόκον, ὅσον ἤθελαν δυνηθῆ.

β'. Μία κεφαλαιώδης αἰτία τῆς ἀναβάσεως τῆς ἐκλογισίας εἶναι, ὅταν προσφέρονται πολλαὶ καμπιᾶλαι νὰ ἐκλογισθῶσι. Οἱ ἐκλογισαὶ τότε εἶναι πλέον κύριοι τῆς καταστάσεως τῆς ἐκλογισίας, καὶ ἐπειδὴ ἡ ζήτησις τῶν χρημάτων των τότε εἶναι πολλὰ μεγάλη, ζητῶσι μεγάλας τόκους. Ὅταν δὲ προσφέρονται ὀλίγαι καμπιᾶλαι εἰς τὴν ἐκλογισίαν, πίπτει τότε ἡ ἐκλογισία.

Ἐν γένει ὅμως τὸ πλεῖον ἢ ἔλαττον τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων ἔχει μεγάλην εἰσροὴν εἰς τὴν ἐκλογισίαν. Εἰς πραγματευτῆς εὐκατάστατος βιάζεται ἐνίοτε, διὰ τὰς μεγάλας ὑποθέσεις τε νὰ δίδῃ τὰς καμπιᾶλας τε νὰ χρηματολογηθῶσι μὲ ἐκλογισίαν, ἐπειδὴ ἔρχονται δι' αὐτὸν ὥραι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἔχει ἱκανὰ ἔτοιμα χρήματα.

Τὸ ἐκλογισεσθαι ἦτον τὸ πάλαι αἰσχύνῃ διὰ τὸν πραγματευ-

ματευτήν, ἐπειδὴ δὲ αὐτῇ ἐδείκνυνεν ὅτι εὐρίσκεται εἰς ἀπορίαν χρημάτων. Εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ἡμέρας ὁμῶς ἔλειψεν αὕτη ἡ κακὴ ἰοσμένη αἰσχίνη, καὶ ὁ πραγματευτὴς τῶρα σπανίως συ-
σέλλεται νὰ δώσῃ τὰς ἀνὰ χεῖράς τε καμπιάλας νὰ ἐκλογισθῇ-
σι, διότι μὲν τὰ χρήματα ἡμπορεῖ πολλάκις νὰ κερδήσῃ πλείότε-
ρα, παρ' ὅσα συμποσῶνται οἱ τόκοι τῆς ἐκλογισίας, καὶ αὐτὸς
πρέπει νὰ ἀφίνη τὰ ἄσπρα τε, ὅσον ὀλιγώτερον δύναται, νὰ
μένωσιν ἀργά.

§. 23.

Εἰς τὸ καμπιαλικὸν ἐμπόριον λογαριάζεται ἡ ἐκλογισία διὰ 12
μῆνας. Μετροῦνται λοιπὸν αἱ ἡμέραι, ὅσαι λείπωσιν ἕως τῆς διο-
ρίας τῆς καμπιάλης κατὰ τὸ μηνολόγιον. Ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν
πωλεῖται ἡ καμπιάλα συναριθμεῖται ὁμῶς πρὸς χάριν τῆ ἀγορα-
ς. Οἱ δώδεκα μῆνες ὁμῶς λογαριάζονται μόνον διὰ 560 ἡμέ-
ρας. Θετέον μίαν καμπιάλα πωλεῖται τῇ 24 Σεπτεμβρίῳ καὶ ἡ
διορία της πίπτει κατὰ τὴν 5 Δεκεμβρίῳ, λογαριάζεται κα-
τὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον: ἕως τῆς διορίας τῆς πληρωμῆς εἶναι
ἀκόμη 71 ἡμέραι, καὶ ὅταν εἶναι ἡ ἐκλογισία εἰς τὰ 12 τὰ
ἐκατόν, καὶ ἡ ποσότης τῆς καμπιάλας γρόσια 6000, γίνεται ὁ
ἐπόμενος λογαριασμός.

τί δίδωσιν	6000 γρόσια
εἰς 71 ἡμέρας	
εἰς 100 γρόσια	
εἰς 560 ἡμέρας	δίδωσι 12 γρόσια;
Ἀπόκρι.	δίδ. γρ. 142.

Ἐπειδὴ ὁ χρόνος λογαριάζεται διὰ τὸν ἐκλογιστὴν κοντότε-
ρος παρ' ὅσον εἶναι τῷ ὄντι, αὐτὸς κερδαίνει.

§. 24.

Ὁ κάτοχος καμπιάλης τινὸς ἐκδοδομένης μὲ διορίαν διεξοδι-
κὴν, δὲν ζημιώνεται πάντοτε τὴν ἐκλογισίαν, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς
τὸν ἐκλογιστὴν, ἀν καὶ τὰ ληφθέντα χρήματα ἀφήσῃ ἀνεπέρρητα. Λι-
τόντι εἰς τὴν πραγματευτὴς κερχεῖς, πρέπει νὰ ἐλογαρίασε διὰ τὴν
ἐκλο-

ἐκλογισίαν τὸν καιρὸν ὅταν ἡγόρασε τὴν καμπιάλαν. "Ὅθεν ἡ δύνατο νὰ μὴ δώσῃ τόσα διὰ μίαν καμπιάλαν πληρωτέαν μετὰ 71 ἡμέρας, ὅσα ἡθελε δώσει διὰ μίαν ἄλλην, διὰ τὴν ὁποίαν ἡθελε λάβει τὰ χρήματα εὐθὺς, καὶ δὲν ἐξημιώοντο τὰς τόκους τῆς ἐκλογισίας. Αὐτὸς λοιπὸν ἐφρόντισε νὰ τὰς κερδήσῃ ὅταν ἡγόρασε τὴν καμπιάλαν μετὰ τὴν διεξοδικὴν διορίαν.

§. 25.

Ἡ ἐκλογισία τῆς καμπιάλης μετὰ διεξοδικὴν διορίαν φαίνεται καὶ εἰς τὴν καταλλαγὴν αὐτῆς, ὡς εἶναι κεκρυμμένη αὐτῇ εἰς τὴν ἀναβιβασμένην καταλλαγὴν τῆς καμπιάλης, τῆς ἐκδοδομένης ἐπὶ διορίᾳ τινῶν μηνῶν. Διὰ τὸτο ἡ καταλλαγὴ τῆς Ἀμσερδαμ π. γ. εἰς καμπιάλας μετὰ σύντομον διορίαν εἶναι 59 $\frac{3}{8}$ σύβτερα διὰ 52 σίλλιγγα τραπεζικὰ τῆς Ἀμβέρσας. εἰς καμπιάλας δὲ μετὰ διπλὴν ἔθος (850) εἶναι 59 $\frac{3}{8}$. "Ὅθεν εἰς αὐτὴν τὴν διαφοράν τῶν $\frac{3}{8}$ ὑπερνοεῖται ὁ τόκος τῶν τῆς ἐκλογισίας διὰ τὰ 52 σίλλιγγα τραπεζικὰ, τὰ ὁποῖα μέλλουσι νὰ πληρωθῶσι μετὰ δύο μηνάς. "Ὅταν ἡ ἐκλογισία αὐξάνῃ τότε καὶ ἡ διαφορά αὕτη τῶν καμπιάλων μετὰ σύντομον ἢ διεξοδικὴν διορίαν εἶναι ἔτι μεγαλύτερα. Ἐπεὶ δὲ τὸ ἐν εἶναι ἐπόμενον τῆς ἄλλης, καὶ εἶναι ἐν χρήσει εἰς ὅλας τὰς ἐμπορικὰς Ἀγοράς, ὅταν τὸ ἐμπόριον εὐρίσκεται εἰς τὸν συνήθη καὶ ἀτάραχον δρόμον τς.

§. 26.

Ἐπεὶ δὲ ἡ κατάστασις τῶν χρηματικῶν ἐνὸς φιλέοντος πραγματευτῆ κατ' ἐκάστην μεταβάλλεται, καὶ αὐτὸς μετὰ ὅλον τὸ κατὰ πάντα εὐκαταστατον τῶν ἐμπορίων, τυχόν πολλάκις νὰ μὴ ἔχῃ ἱκανὰ χρήματα πρόχειρα ἐπάνω εἰς τὴν ἀκμὴν, ἵνα πληρώσῃ τὰς πρὸς αὐτὸν ἐκδοδομένας καμπιάλας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διορίας, ἢ συνήθεια καὶ τελευταίον οἱ νόμοι συνεχώρησαν εἰς τὸν πραγματευτὴν, διὰ τὴν πληρωμὴν ἔτι μίαν ἀναβολὴν πολλῶν ἢ ὀλίγων ἡμερῶν. Πρὸς τέτοις ἡμπορεῖ μία καμπιάλα νὰ καλυφθῇ πολὺν καιρὸν, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν τόπον τῆς πληρωμῆς, πολλὰ ἀργά. Διὰ νὰ μὴ προέλθῃ λοιπὸν ἐκ τούτου αἰρηθῆς τις βλάβη, αὐτῇ ἡ ἀναβολὴ εἶναι κατ' ὅλα πολλὰ καλὴ. Αὐταὶ αἱ ἡμέ-

ἡμέραι ὀνομάζονται ἡμέραι διακρίσεως (*respedā*), καὶ εἶναι εἰς τὰς διαφορὰς ἐμπορευομένους τόπους διαφορετικά. Τινὲς τόποι ἔχουσιν πολλὰς, ἄλλοι δὲ ἔχουσιν ὀλίγας. Ἐν γένει δὲ εἶναι εὐκταῖον, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν νὰ μὴ εἶναι πολλὰ μικρὸς, καὶ τὸ ἐλάχιστον εἰς τὰς πλείους ἐμπορευομένους τόπους νὰ εἶναι ὅμοιος.

§. 27.

Ἐπειδὴ αἱ ἡμέραι τῆς διακρίσεως ἀποβλέπεσιν εἰς τὸ νὰ δώσωσιν εἰς τὸν πραγματευτὴν ἀναβολὴν, μὴ δυνάμενον διὰ μιᾶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καμπιαλικά χρέη τε, τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ τὸ κάμῃ, ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι εἶναι πολλὰ ἄδικον, εἰς πραγματευτὴς δυνάμενος νὰ πληρώσῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διορίας, νὰ μεταχειρίζεται τὰς ἡμέρας τῆς διακρίσεως, διὰ νὰ κρατῇ τὰ χρήματα παρ' ἐαυτοῦ πλείονα καιρόν. Τὸτο εἶναι τῶν κατὰχρησις, ἢ ὅποια κατ' ἐξοχὴν γίνεται εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπερ πραγματευταὶ ἐνίοτε μεταχειρίζονται καὶ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς διακρίσεως, καὶ δὲν πληρῶνσιν τοῦ καμπιαλικοῦ χρέους τῶν. Εἰς ἄλλας δὲ ἐμπορικὰς Ἀγορὰς εἶναι ἄλλως, ἐπειδὴ ὁ πραγματευτὴς, ὁ μεταχειριζόμενος τὰς ἡμέρας τῆς διακρίσεως, βλέπεται εἰς τὴν πίσιν τε, καὶ νομίζεται ὅτι εἰρήσκειται εἰς ἀπορίαν περὶ τῆς πληρωμῆς. Διὰ τὸτο ἐκεῖ πληρῶναι ἕκαστος ἀποδοχὴς τὴν καμπιαλάν τε βέβαια κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς, ἀνίσως μόνον εἶναι ἱκανὸς νὰ τὸ κάμῃ.

Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν τῆς διακρίσεως εἶναι διαφορετικὸς, δὲν θέλει εἶναι περιττὸν νὰ προσθέσω ἐδῶ τὸν εἰς τὰς πλείους μεγάλας ἐμπορικὰς Ἀγορὰς συνίθῃ ἀριθμὸν αὐτῶν. Εἰς τὴν Βιένναν, εἰς ὅλην τὴν Πρωσίαν, Νεάπολιν, Λονδρὸν, Βρυξελὰς εἶναι συγκεχωρημέναι μόνον τρεῖς ἡμέραι διακρίσεως· εἰς τὸ Κάδιξ, Λισβόνα, Βενετίαν, Νυρεμβέργην καὶ εἰς τὴν Σβερίαν, ἑξ ἡμέραι. Εἰς τὴν Βενετίαν ὅμως δὲν συναριθμῶνται αἱ κυριακαί, αἱ ἑορταὶ ὁμοίως καὶ αἱ ἡμέραι καθ' ἃς κλείεται ἡ Τράπεζα· εἰς τὴν Κοπεγχάγην καὶ Βρέμην εἶναι ὀκτὼ ἡμέραι· εἰς τὴν Ρωσσίαν, Αἰνισκάν, Αὐβέκην καὶ Γαλλίαν, δέκα ἡμέραι, εἰς τὸ Ἀμβούργον ἑξὶ δεκά, καὶ εἰς τὴν Γένεαν 50. Ἡ Λειψία,

Αὐ-

Ἀγῶνα καὶ ἡ Λιβόρνο δὲν ἔχουσιν ἐδόλως ἡμέρας διακρίσεως.

Ἐξάκεται δὲ ὅτι ἐκεῖ μῶιον δὲν ἡμπορεῖ νὰ χρησιμεύω-
σιν ἡμέραι διακρίσεως, ὅπως εἶναι ἀπηγορευμένα ἐντάκτως ἐπὶ
τῶν νόμων, καθὼς π.χ. εἰς τὴν Σαξονίαν, β. μὴτε εἰς τὰς καμ-
πιάλας τῶν πανηγύρεων, γ. μὴτε εἰς τὰς καμπιάλας, τὰς ἐκδεδο-
μένας ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει, ἢ μὲ πολλὰ σύντομον διορίαν, δ. μὴ-
τε εἰς τὰς λεγομένας ξηρὰς καμπιάλας.

Περὶ τῆς ἐμφανίσεως καὶ ἀποδοχῆς τῶν καμπιάλων.

§. 28.

Ἐὰν ἡ καμπιάλα πρέπει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν
γίνεται, ἡ ἀποδοχὴ εἶναι τὸ κυριώτατον πρᾶγμα. Τοσῶτον ἀ-
ναγκαῖον εἶναι λοιπὸν τὸ νὰ ἐμφανισθῇ διὰ νὰ ἀποδεχθῇ. Τῷ-
το πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ τὸ φροντίσῃ ὁ εἰσαγωγὸς, ἢ ὁ τελευ-
ταῖος γινωμένος, ἐὰν ἡ καμπιάλα εἶναι κυκλοφορεῖσα. Ὅθεν
πρέπει νὰ ἐμφανισθῇ ἡ καμπιάλα εἰς τὴν ἀποδοχὴν πρὸ τῆς
ἡμέρας τῆς πτώσεως (σκαδέτζας). Ἐὰν δὲ ὁ ἐμφανιστὴς
τὸ παραμελήσῃ ἐξ ἰδίας σφάλματος, ὁ συρόμενος, ἀνίσως θέλῃ
νὰ ἀποδεχθῇ, θέλει κάμει καλὰ, νὰ ζητήσῃ ἱκανὴν ἀσφάλειαν
παρὰ τῷ ἐμφανιστῇ, διὰ νὰ εἶναι σκεπασμένος, ὅταν ὁ ἐκδότης
δὲν θελήσῃ πλέον νὰ ἀνακατωθῇ εἰς τὴν καμπιάλαν. Ἐὰν ὁ-
μως δὲν εἶναι τὸ σφάλμα εἰς τὸν ἐμφανιστὴν, τῷ νὰ ἐμφανισθῇ
ἡ καμπιάλα ἀργά, ἡμπορεῖ νὰ ἀναδράμῃ εἰς τὰς προγενεστέρας,
ἐχὼν ὅμως κατὰ τὸν καμπιαλικὸν νόμον, ἀλλὰ κατὰ τὸ σύνθηδες
δίκαιον τῆς ἀπαιτήσεως χρεὺς τινός. Ἐπάνω εἰς τῷτο πρέπει
νὰ ἐξετάσῃ τις τὰς διαφόρους καμπιαλικὰς διαταγὰς, αἱ ὁποῖαι
διαφέρουσιν ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην.

§. 29.

Ὁ κύριος ἐμφανιστὴς ¹) δύνатаι, ἢ μόνος, ἢ διὰ τῶν ὑπη-
ρε-

¹) Κύριος ἐμφανιστὴς ἐννοεῖται ὁ ἔχων λαμβάνειν τὴν τιμὴν τῆς καμ-
πιάλης παρὰ τῷ συρόμένῳ.

ρετῶν τῆς πραγματείας τε, ἢ δι' ἄλλε ὁποιοδηποῦν ἀνθρώπων, νὰ ἐμφανίσῃ τὴν καμπιάλαν πρὸς ἀποδοχὴν. Διότι τὸ ἐμφανίζον πρόσωπον εἶναι εἰς τὸτο ἀδιάφορον. Ὁ συρόμενος πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ, ἂν θέλῃ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν καμπιάλαν ἢ ὅ. Εἰς τὸ Ἀββέργον φυλάττεται εἰς τὸτο τοσαύτη ἀκριβεία, ὥστε, ὅταν ὁ λαβὼν μίαν καμπιάλαν παρὰ τῷ ἐμφανισῷ διὰ νὰ τὴν ἀποδεχθῇ, τὴν κρατήσῃ εἰς τὸν οἶκόν τε μίαν νύκτα, ἐκλαμβάνεται ὅτι τὴν ἀπέδεχθη, καὶ ἀναγκάζεται νὰ τὴν πληρώσῃ, εἰς ἀπαραιτήτως ἀπαιτηθῇ. Αὐτὴ ἡ πράξις εἶναι βέβαια πολλὰ αἰσθηρὰ μὲν, ἀναγκαῖα δὲ, ἐπειδὴ εἰς τοιαύτην ἐσιώδῃ ὑπόθεσιν, καθὼς εἶναι ἡ ἀποδοχὴ, πρέπει ὁ ἐμφανιστὴς νὰ ἡξεύρῃ, ἂν ἡ καμπιάλα ἀποδέχεται ἢ ὅ. Τὸτο ἐνίοτε πρέπει νὰ τὸ ἡξεύρῃ ἐνθὺς, διό· δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀφήσῃ τὴν καμπιάλαν νὰ μένῃ πολὺν καιρὸν, εἰς τὸν συρόμενον, χωρὶς νὰ ἡξεύρῃ, ἂν μέλλῃ νὰ ἀποδεχθῇ ἢ ὅ.

§. 50.

Ἡ καμπιάλα ἡμπορεῖ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν νὰ ἐμφανίζηται καὶ νὰ ἀποδέχεται. Ἐξαιρῶνται δὲ αἱ κυριακαὶ καὶ ἑορταὶ τῶν Χριστιανῶν, καὶ τὸ σάββατον τῶν Ἑβραίων, καὶ πρέπει νὰ παραβάλληται εἰς τὴν προσεχῶς ἐπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν. Ἐὰν δὲ ἡ καμπιάλα εἶναι πληρωτέρα ἐν κυριακῇ, ἢ ἐν σαββάτῳ, πρέπει νὰ ἐμφανίζηται κατὰ τὴν πρὸ αὐτῆς ἡμέραν. Τὸτο εἶναι μᾶλλον ἀναγκαιότερον εἰς τὰς τόπας, ἐνθα ἡ ἐδόλως ἢ μόνον πολλὰ ὀλίγαι ἐπάρχουσιν ἡμέραι διακρίσεως. Καὶ περὶ τῆς εἶναι ἀναγκαῖον χρείας τυχέσης, νὰ ἐρευνῶνται αἱ καμπιαλικάι διαταγαί, τῷ τόπῳ, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐμφανισθῇ ἡ καμπιάλα πρὸς ἀποδοχὴν.

§. 51.

Ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τὴν κυκλοφορίαν πολλὰκις ἡ χρεία ἀπαιτεῖ νὰ ἐκδίδωνται πολλὰ ἐκτύπα μιᾶς καμπιάλης, καὶ παρρησιάζεται ἡ αὐτὴ καμπιάλα εἰς πολλὰ ἀντίγραφα, εἶναι γενικῶς κανὼν, ὅτι εἶναι ἱκανὴ ἡ ἀποδοχὴ ἐνὸς μένον ἐκτύπου. Ὅθεν ἡ ἀποδοχὴ τῆς πρώτης καμπιάλης, ἐπέχει τόπον καὶ διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς δευτέρας καὶ τῆς τρίτης. Ἐρρόβη ἤδη ἀνωτέρω, ὅτι εἰς τὴν κυκλοφορεῖσαν καμπιάλαν πρέπει νὰ σημειώνηται, πα-

II

ρα.

ρὰ τίνι εὐρίσκεται ἡ ἀποδεδεγμένη πρώτη, διὰ τὴν ἀλάβρη ὁ τελει-
ταῖος γυρωμένος με αἰτὴν καὶ με τὴν κυκλοφορεῖσαν καμπιάλαν
τὴν τιμὴν παρὰ τῷ ἀποδοχέως. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι δυνατόν
νὰ ἐκλείψῃ ἡ πρώτη, πρέπει νὰ ἐμφανισθῇ ὡς εἰκὸς ἡ δευτέ-
ρα καὶ νὰ ἀποδεχθῇ.

§. 32.

Ἡ ἀποδοχὴ εἶναι εἰς τὴν καμπιάλαν τόσον ἐσιώδης, ὥστε
αὐτὴ τότε ὑποχρεώνει τὸν ἀποδεξάμενον, καὶ ἐκπληρώνει τὸ
τέλος, δι' ὃ ἐξεδόθη, ὅταν ἀποδεχθῇ προπόντως ὑπὸ τῷ συρο-
μένῳ, ὅς τις ἢ εἶναι χρεώσης τῷ ἐκδότῃ, ἢ δίδει αὐτῷ πίσιν (κρέ-
διτον), καὶ διὰ τῆς ἀποδοχῆς ὁμολογεῖ, ὅτι θέλει πληρῶσαι
τὴν καμπιάλαν εἰς τὸν διωρισμένον καιρὸν, καὶ πρέπει νὰ τὴν πλη-
ρῶσιν κατὰ τὰς αἰσηρὰς νόμους τῶν καμπιάλων. Ἡ ὁμολογία
αὕτη γίνεται διὰ τῆς φράσεως, Ἀπεδέχθη, καὶ ἔπειτα δι'
ὀλοκλήρου ὑπογραφῆς τῷ ὀνόματι τῷ συρομένῳ. Τέτε γενομένης,
ἔλαβεν ἡ καμπιάλα ὅλην τὴν ἰσχύον τῷ δικαίῳ της. Εἰς τὴν ἀπο-
δοχὴν πρέπει ἐφεξῆς νὰ θεωρῶνται ἔτι τὰ ἐπόμενα περιστατικά.

§. 33.

α. Ὁ συρόμενος πρέπει νὰ ἀποδεχθῇ ὅλην τὴν ποσότητα,
καὶ ἔχι νὰ ὑποχρεωθῇ δι' ἓν μέρος μόνον τῆς ποσότητος
τῷ χρεῶσι τῆς καμπιάλης. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐμφανιστὴς εὐχαρι-
στηθῇ με μερικὴν τινὰ ἀποδοχὴν, δύναται νὰ τὸ κάμῃ μὴ
παραβλαπτομένῳ τῷ δικαίῳ τε, καὶ διὰ τὸ μὴ ἀποδεχθὲν μέ-
ρος τῆς καμπιάλης νὰ τὴν διαμαρτυρήσῃ (προτεσίρῃ), τῷ
το δὲ πρέπει νὰ γένη με τὴν αὐτὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλει-
αν, ὡς ἂν νὰ μὴ ἤθελεν ἀποδεχθῇ ὀλοκλήρου ἡ καμπιάλα.
Ἐπειδὴ μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δύναται ὁ ἐμφανι-
στὴς νὰ ζητήσῃ τὸ δίκαιόν τε εἰς τὰς πρὸ αὐτῷ κτήτορας τῆς
καμπιάλης, ἐὰν ἄλλως δὲν πληρωθῇ τὸ διαμαρτυρηθὲν μέ-
ρος τῆς ποσότητος τῆς καμπιάλης.

β. Δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ χώραν συμπεφωνημένη τις ἀποδοχὴ εἰς
καμπιάλαν συρμένην. π.χ. ἀνίσως μοὶ ἔλθωσιν αἱ
εἰσα-

εἰσαγωγαὶ (ὀιμέσσαι) ταύτης τῆς ποσότη-
τος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πτώσεως, ὑπόσχομαι νὰ
πληρώσω ταύτην τὴν καμπιάλαν, καὶ τότε
νὰ θεωρῇται ὡς ἤδη ἀποδεδεγμένη ὑπ' ἐμοῦ.
Οἶδεῖς ἐμφανίῃς πρέπει νὰ μένῃ εὐχαριστημένος με τοιαύ-
την ἀποδοχὴν, ἐπειδὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν εἶναι ἀ-
ποδεδεγμένη ἡ καμπιάλα. Διότι ἡ ἀποδοχὴ πρέπει νὰ γί-
νηται χωρὶς πάσης συνθήκης.

γ.' Ὁ ἀποδοχεὺς ἀπαξ ὑπογράψας ἐπὶ τὴν καμπιάλαν τὴν ἀ-
ποδοχὴν, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὴν σβύσῃ πάλιν. Διότι ἐὰν
ἐπετρέπετο τὸτο νὰ γίνηται, ἤθελε κυριεύει ἡ μερίση ἀβε-
βαιότης εἰς τὴν τῆς καμπιάλης ὑπόθεσιν, μάλιστα εἰς τὸ ε-
σιωδέεσθαι μέρος της, καθὼς εἶναι ἡ ἀποδοχὴ. Μ' ὅλον
τὸτο τοιαῦται καταχρήσεις κυριεύουσιν εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅ-
πε αἱ καμπιάλαι φέρονται εἰς τὸν οἶκον τῶ πραγματευτῆ,
διατρίβοντος εἰς τὸ ὑποστατικόν τε, διὰ νὰ τὰς ἀποδεχθῇ,
τὰς ὁποίας ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν κατὰ τινὰ ἡμέραν τῶ τα-
χυδρόμου (τῆς πόδας) τὰς ἀποδέχεται καὶ τὰς ἀφίνει ἐκεῖ,
ἕως ὅτα νὰ τὰς παραλάβῃ ὁ ἐμφανιστής. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅ-
μως ἔρχονται εἰδήσεις κακαὶ περὶ τῶ ἐκδότῃ, καὶ ὁ ἀπο-
δοχεὺς εὐρίσκεται χωρὶς ἀσφάλειαν διὰ τὴν ἀποδεχθεῖσαν
καμπιάλαν· σβύνει λοιπὸν ἀμέσως τὴν ἀποδοχὴν τε, καὶ
εὐρίσκει ὑπερασπιστὴν εἰς τὸ Κριτήριον, τὸ ὁποῖον δὲν
ἔπρεπε νὰ ἀνέχεται τοιαύτας χονδρὰς καταχρήσεις.

δ.' Καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἀποδοχῆς πρέπει νὰ σημειώνηται.

ε.' Ὅταν ὁ συρόμενος κρατήσῃ παρ' ἑαυτῷ μίαν καμπιάλαν,
εἰς τινὰς ἐμπορικὰς Ἀγορὰς νομίζεται τότε ὡς ἀποδεδεγ-
μένη. Πᾶς πραγματευτὴς λοιπὸν πρέπει εἰς τὸτο νὰ εἶναι
πολλὰ προσεκτικός. Ὅθεν ἀνίσως φέρῃ τις αὐτῷ εἰς τὸν οἶ-
κόν τε καμπιάλαν πρὸς ἀποδοχὴν πρέπει εὐθὺς ἢ νὰ ὑπογρά-
ψῃ τὴν ἀποδοχὴν, ἢ νὰ τὴν ἐπιστρέψῃ.

ς.' Δὲν εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον, εἶναι πολλὰ καλὸν
ὅμως, τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ὁ ἀποδοχεὺς εἰς τὴν ἀποδο-
χὴν τὴν ἐν τῇ καμπιάλῃ διαλαμβανομένην ποσότητα π. χ.

ἀπεδέχθησαν 1000 γρόσια. Αἱ αὐτοῦ τοῦ τρόπου
προλαμβάνει τὰς δόλας, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ πραχθῶσι,
καὶ πρᾶττονται πολλὰ συνεχῶς εἰς τὴν τιμὴν (ποσότητα)
τῆς καμπιάλης.

Εἰς τινὰς καμπιάλας κατὰ τινὰς καμπιαλικὰς διαταγὰς δὲν εἶ-
ναι ἀναγκαῖον, τὸ νὰ ἀποδέχωνται αἱ καμπιάλαι ὑπὸ τῆ ἐκδό-
τε. Τῷτο ὅμως εἰς Ἀμβέρρον ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται, ἐὰν ἡ
καμπιάλα δὲν πρέπει νὰ θεωρῇται ὡς ἀπλή ὁμολογία. Καθόλα
ὅμως εἶναι καλόν, καὶ εἰς τινὰς ἐμπορικὰς Ἀγορὰς ἀναγκαῖον,
τὸ νὰ δίδονται εἰς ἀποδοχὴν αἱ οἰκείαι καμπιάλαι. Τῷτο ἔχει
ἐπεὶτα τὴν ὠφέλειαν ταύτην, ὅτι ἡμπορεῖ τις αὐτὰς τὰς καμ-
πιάλας νὰ τὰς γυρώσῃ εἰς ἄλλας.

Περὶ τῆς διαμαρτυρίας τῆς καμπιάλης.

§. 34.

Διαμαρτυρία ὀνομάζεται ἐν τοῖς καμπιαλικοῖς πράγμασι τὸ
γράμμα, ἐν ᾧ ἀποδεικνύεται διὰ τινος δημοσίως καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ
τῷ διωρισμένῃ ὑποκειμένῃ, ὅτι ὁ συρόμενος δὲν ἐδέχθη τὴν
καμπιάλαν, ἢ δεχθεὶς αὐτὴν δὲν τὴν ἐπλήρωσε.

Τὸ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ διαμαρτυρία εἶναι διὰ τὸν ἐμφανιστὴν τό-
σον ἀναγκαῖον, ὥστε πρέπει τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ φροντίσῃ νὰ
τὴν κάμῃ, ὅταν ὁ συρόμενος ἀποκριθῇ, ὅτι δὲν δέχεται ἢ δὲν
πληρῶνει τὴν καμπιάλαν. Ἐπεὶτα ὁ ἐμφανιστὴς δύναται νὰ ξη-
τήσῃ τὸ δίκαιόν τε παρὰ τῶν προκατόχων τε. Ἀνίσως ὅμως ἀ-
ποκριθῇ ὁ συρόμενος, ὅτι ἤθελε δεχθῇ τὴν καμπιάλαν, ἐὰν
εἴρχετο τὸ ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενον γράμμα τῆς εἰδή-
σεως, τότε δύναται ὁ ἐμφανιστὴς, ὅταν ἡ τῆς πτώσεως ἡμέρα
δὲν εἶναι πολλὰ πλησίον, νὰ προσμένῃ ἐτι ἡμέρας τινὰς, καὶ νὰ
ἐρωτήσῃ τὸν συρόμενον, ἂν ἤλθε τὸ γράμμα τῆς εἰδήσεως, καὶ
ἐπομένως ἂν θέλῃ νὰ ἀποδεχθῇ; Ἐὰν δὲ μὴτε τότε δὲν θέλῃ νὰ
τὸ κάμῃ, ὁ ἐμφανιστὴς φέρεται προσεκτικῶς, ἐὰν δώσῃ τὴν καμ-
πιάλαν νὰ διαμαρτυρηθῇ, διότι ἡμπορεῖ εὐκόλῃ νὰ ἐνοχοποιη-
θῇ

θῇ διὰ παραμέλειαν. Ἡ τῷ Ἀμβέργῳ καμπιαικὴ διαταγὴ συγχωρεῖ εἰς τὸν συρόμενον τρεῖς ἡμέρας καιρὸν σκέψεως, ἀλλὰ καμπιαικαὶ διαταγαί, ἢ πλείοτερον ἢ ἑδὲνα καιρὸν. Ἐως τῆς προσεχῆς ἡμέρας τῷ ταχυδρόμῳ ὅμως δύναται τις νὰ προσμένῃ, πρὶν απαιτήσῃ ἢ χρεῖα νὰ διαμαρτυρηθῇ ἢ καμπιάλα. Ἐδῶ ὁμιλῶ μόνον περὶ τῶν προεπόντως συρμένων καμπιάλων, ἐπειδὴ δὲν απαιτεῖται ἡ αὐτὴ ἀντηρότης καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ μέτρον εἰς τὰς καμπιάλας τῶν πανηγύρεων.

§. 55

Εἶπον ἀνωτέρω, ὅτι ἡ συγγραφὴ τῆς διαμαρτυρίας πρέπει νὰ γίνηται ὑπὸ τινος δημοσίως ἐμπεπιστευμένη προσώπου. Τοῖς τὸν ἐννοῶ ἐν ὑποκείμενον τῷ Κριτηρίῳ, ἢ ἓνα Νοτάριον. Ἀφ' ἑπαρῆσι αἴσῃ ὁ ἐμφανισθὴς τὴν καμπιάλαν εἰς τὸν συρόμενον, καὶ αὐτὸς ἀποποιήσῃ τὴν ἀποδοχὴν, ὑπάγει ὁ πρῶτος εἰς τὸν Νοτάριον, καὶ τὸν παρακαλεῖ, νὰ ἐμφανίσῃ ἐπὶ ἅπασι τὴν καμπιάλαν, καὶ ἂν δὲν ἀποδεχθῇ, νὰ τὴν διαμαρτυρήσῃ. Ὁ δὲ Νοτάριος ὑπάγει χωρὶς ἀναβολῆς πρὸς τὸν συρόμενον, καὶ ἂν αὐτὸς ἀποποιῇται πάλιν τὴν ἀποδοχὴν, τότε τὸ ἔργον, τῷ Νοταρίῳ εἶναι νὰ διαμαρτυρήσῃ ἐντάκτως διὰ τὴν τιμὴν (ποσότητά) τῆς καμπιάλης, καὶ δι' ὅλα τὰ ἐκτέτε γενόμενα καὶ ἐπὶ γενησόμενα ἔξοδα, τόκες, ἀντικαταλλαγὴν (Récambio) κ. τ. λ. Εἰς αὐτὸ τὸ γράμμα πρέπει νὰ διαλαμβάνωνται τὰ αἷτια τῆς μὴ γενομένης ἀποδοχῆς.

Αἰτὴ ἡ τακτικῶς συνθεμένη διαμαρτυρία δίδεται εἰς τὸν ἐμφανισθῆν, ὅς τις τὴν σέλλει διὰ τῷ πρῶτῳ ταχυδρόμῳ πρὸς ἐκείνον, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἔλαβε τὴν ἤδη διαμαρτυρηθεῖσαν καμπιάλαν, ἢ καὶ πρὸς ὁποῖον δὴ τινὰ ἄλλον τῶν προκατόχων τε, ἕως τῷ ἐκδότῃ τῆς καμπιάλης. Τὴν δὲ τιμὴν τῆς καμπιάλης ἡμπορεῖ νὰ τὴν ζητήσῃ ἀπὸ ἐκείνου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ὑπολαμβάνει, ὅτι ἀποζημιῶνται εὐκολώτερον. Ἐὰν δὲ ὁ ἐμφανισθὴς, δὲν εἶναι κύριος τῆς καμπιάλης, ἀλλ' ἔλαβεν ἐπιταγὴν παρὰ τινος ἀνταποκριτῆ νὰ δώσῃ τὴν καμπιάλαν νὰ ἀποδεχθῇ ἐπ' ὀνόματί τε, τότε πρέπει ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς ἐκείνον νὰ τὴν σείλῃ, διὰ νὰ ἡμ-πρόσῃ νὰ φροντίσῃ τὰ ἐφεξῆς ἀναγκαῖα.

Ἐὰν

Ἐὰν δὲ ὁ συρόμενος εἰς τὴν ἐμφάνησιν τῆς καμπιάλης ἀποκριθῇ, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν μὲν δὲν ἡμπορεῖ νὰ τὴν ἀποδεχθῇ, ἐνδεχόμενον ὅμως αἱ μετὰ τῷ ἐκδότῃ σχέσεις τε ἐντὸς ὀλίγου νὰ λάβωσι τοιαύτην μορφήν, ὥς τε πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς νὰ κάμῃ προθύμως τὴν ἀποδοχήν. Πρέπει μὲν ὅλον τῷ νὰ διαμαρτυρηθῇ μὲν ἡ καμπιάλα, ἡ διαμαρτυρία δὲ δὲν γράφεται κατὰ τὴν τάξιν, ἀλλ' ὁ Νοτάριος λαμβάνει μόνον σημειώσιν αὐτῆς. Περὶ δὲ τὸν καιρὸν τῆς διορίας ὀφείλει αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ πάλιν πρὸς τὸν συρόμενον, καὶ εἰν δὲν ἀποδεχθῇ τὴν καμπιάλαν, γίνεται ἡ διαμαρτυρία κατὰ τὸν ῥηθέντα τρόπον.

§. 56.

Ἡ διαμαρτυρία μιᾶς καμπιάλης γίνεται πολλάκις κατὰ δύο τρόπους, Α' διὰ τὴν μὴ γενομένην ἀποδοχήν, καὶ Β' ὅταν εἶναι ἀποδεδεγμένη καὶ ἔπειτα δὲν πληρῶνται ὑπὸ τῷ χρεωκοπήσαντος ἀποδοχέως, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς πληρωμῆς. Καὶ εἰς τὰς δύο πτωσεις μένει εἰς τὸν ἐμφανιστὴν τὸ αὐτὸ δίκαιον πρὸς τὰς προκατόχους τε.

Ἀνίσως ἀποδεχθῇ ἓν μέρος τῆς τιμῆς τῆς καμπιάλης, πρέπει τὸ ὑπόλοιπον νὰ διαμαρτυρηθῇ.

§. 57.

Ἐνίοτε ὅμως ἀφ' ἧς διαμαρτυρηθῇ ἡ καμπιάλα, εὐρίσκεται εἰς πραγματευτῆς, ὅς τις βλέπων μὲ δυσαρέσκειάν τε τὸ ὄνομα τῷ φίλῃ τε πάσχον διὰ τῆς διαμαρτυρίας, προβάλλει νὰ ἀποδεχθῇ τὴν καμπιάλαν, καὶ εἰς τὴν διορίαν νὰ τὴν πληρώσῃ. Ταύτην τὴν λεγομένην ὑπὲρ τῆς τιμῆς (par honneur) ὑποδοχήν, ὀφείλει ὁ κάτοχος τῆς καμπιάλης νὰ τὴν δεχθῇ. Αὐτὸς ὅμως δίδει τὴν καμπιάλαν, μὴ εἶναι ἔτι διαμαρτυρημένην, νὰ διαμαρτυρηθῇ. Ἐπειτα πρέπει καὶ αὐτὸς ὁ ἀποδοχὴς νὰ προσθέσῃ ῥητῶς, ὅτι ἀποδέχεται ὑπὲρ τῆς τιμῆς, καὶ διὰ ποῖον ἐκ τῶν μετόχων ἔκαμε τῷτο, παρὰ τῷ ὁποίῳ μόνον δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ δίκαιόν τε.

§. 58.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν ἀνθρώπων δὲν εἰσίσταται κινῆν ἄλλο ἔργον τοσούτον ἐσιῶδες, συνθεμένον μὲ τόσον συντόμως καὶ συνδετικὰς λέξεις, ὥς γίνεται εἰς τὰς καμπιάλας, ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι εἰς τὰς καμπιάλας πρέπει τις νὰ φυλάττῃ μὲ ἀκρίβειαν τὰ γεγραμμένα, καὶ ἐδόλως νὰ παρεκκλίνῃ ἀπὸ αὐτά. Ἡ αὐστηρά αὕτη ἀκρίβεια εἶναι κοινῶς γνωρισμένη εἰς τὰς πολιτείας ἐκείνας, εἰς τὰς ὁποίας εἰσίσκονται καμπιαλικοὶ νόμοι, καὶ ὅς τις δὲν φυλάττει ἀκριβῶς τὴν περίληψιν τῆς καμπιάλης, κινδυνεύει, ἐὰν ἡ καμπιάλα δὲν πληρωθῇ, ἢ ἄλλο τι κακὸν συμβῇ εἰς αὐτήν, νὰ πάθῃ μεγάλην ζημίαν.

§. 39.

Ἐλθέσης τῆς διορίας καμπιάλης τινὸς τακτικῶς συρμένης καὶ ἀποδοδεγμένης, πρέπει νὰ πληρωθῇ ὑπὸ τῆ ἀποδοχέως, ἐὰν αὐτὸς ἐν τῷ μεταξύ δὲν ἐχρεωκόπησε. Πρὸ τῆς διορίας τῆς καμπιάλης ὅμως δὲν ἡμπορεῖ νὰ ζητηθῇ ἡ πληρωμὴ κατ' ἐδένα τρόπον. Ἀνίσως δὲ παρακαλεσθῇ ὁ ἀποδοχεὺς ὑπὸ τῆ ἐμφανισῆ, ἔχων τὰ χρήματα ἔτοιμα διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς καμπιάλης, νὰ πληρώσῃ πρὸ τῆς διορίας τὴν καμπιάλαν, ἢ θελε κάμει καλὰ ὁ ἀποδοχεὺς νὰ τὴν πληρώσῃ; ἐχὶ βέβαια. Διότι ἐδῶ πρέπει νὰ κρίνῃ δύο ἐνδεχόμενα περιστατικά.

A. Ὁ ἀποδοχεὺς ἡμπορεῖ νὰ εἶναι Παραγγελλόμενος ἄλλε τινὸς, καὶ ἀπεδέχθῃ μόνον κατὰ διαταγὴν. Λοιπὸν τὰ περιστατικά δύνανται νὰ μεταβληθῶσι, καὶ νὰ ἔλθῃ ἄλλη διαταγὴ, νὰ μὴ πληρώσῃ τὴν καμπιάλαν. Τότε ἤθελεν εἶναι κακὸν διὰ τὸν ἀποδοχέα, ἐπιταχύναντα τὴν πληρωμὴν. Ἐὰν δὲ ὁ εἰσαγωγὸς εἶναι χρεώσης εἰς τὸν ἱμφανισήν, ὁ ἀποδοχεὺς εἶναι ὑπόχρεως κατὰ πάντα λόγον νὰ πληρώσῃ, εἴτε ἂν ἔλθῃ ἐναντία ἐπιταγὴ, εἴτε ἂν δὲν ἔλθῃ.

B. Ἐὰν πληρώσῃ ὁ ἀποδοχεὺς τὴν καμπιάλαν εἰς τὸν ἱμφανισήν πρὸ τῆς διορίας, καὶ αὐτὸς παραμερίσῃ ταχέως τὰ χρήματα, καὶ ἔπειτα χρεωκοπήσῃ, πρὶν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τῆς πλη-

πληρωμῇ τῆς καμπιάλης, τότε ἀπολογεῖται ὁ ἀποδοχεὺς εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς χρεωκόπου τὴν τιμὴν τῆς καμπιάλης, καὶ πρέπει λοιπὸν νὰ τὴν πληρώσῃ διπλὴν. Αὐτὸ τὸ πρῶτον νὰ προσέχη τις, νὰ μὴ πληρώσῃ τὴν καμπιάλαν πρὸ τῆς διορίας. Ἀλλὰ τινὲς καμπιαλικά διατάξεις ὡς π. χ. αἱ τῆς Δειψίας κάμνουν ἐξαιρέσεις εἰς τὸτο διὰ τὰς καμπιάλας τῶν πανηγύρεων, πλὴν αὐταὶ δὲν ἀκυρώσει τὸν κανόνα ἐν γένει.

§. 40.

Ἡ πληρωμὴ τῆς τιμῆς τῆς καμπιάλης γίνεται διὰ μετρητῶν χρημάτων ¹⁾, ἔνθα παρατηρητέον, ὅτι ὁ ἐμφανιστής, δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ ἐν τῇ καμπιάλῃ διορισμένον εἶδος τῆ νομίματος, καὶ ὁ ἀποδοχεὺς οφείλει νὰ τὸ πληρώσῃ ἄνευ ἀντιλογίας. Πλὴν τὰ μικρὰ ποταπὰ νομίσματα (κέρματα) δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιῶσιν εἰς πληρωμὰς καμπιάλων. Πρὸς τέτοις ἐπικίνδυνον εἶναι διὰ τὸν ἐμφανιστὴν, τὸ νὰ δέχεται ἀντὶ χρημάτων διορισμὸς ²⁾ μὲ μακροτὴν διορίαν, ἐπειδὴ ἡμπορεῖ δι' αὐτῶν νὰ καταντίσῃ εἰς διαφορὰς κινδύνους. Ἐὰν ὅμως δεχθῇ διορισμὸς εἰς πληρωμὴν, πρέπει νὰ προσέχη, νὰ μὴ χάσῃ τί ἐκ τῆ δικαίως, καὶ νὰ δώσῃ τὸν διορισμὸν νὰ διαμαρτυρηθῇ, ὅταν δὲν πληρωθῇ ἐνθὺς ὑπὸ τῆ διοριζομένης.

Ὁ ἐμφανιστής δὲν πρέπει μὴτε νὰ ἀρκῇται μὲ πληρωμὴν ἀτελῇ, ἢ νὰ παρεκτείνῃ τὴν διορίαν τῆς καμπιάλης, ἢ νὰ δεχθῇ ἄλλην ἀντ' αὐτῆς, ἀλλὰ πρέπει διὰ τὸ μὴ πληρωθῇ ἐν μέρος τῆς καμπιάλης νὰ διαμαρτυρήσῃ καὶ νὰ μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ καμπιαλικά δίκαια, τὰ ὅποια εἶναι ἐν τοιαύταις πτώσεσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τε· διότι πολλὰ εὐκόλα κινδυνεύει νὰ καταντήσῃ εἰς μεγάλας ἀπολογίας, καὶ νὰ παθῇ μεγάλην ζημίαν.

§. 41.

¹⁾ Ὁ συγγραφεὺς προσέθηκεν ἐδῶ καὶ ἕτερον πληρωμῆς τρόπον, τὸν δι' ἀφαιρέσεως εἰς τὰ κατὰ τὴν τραπεζικὴν (τῆ Βιγνῆ), ἐπειδὴ δὲ ὁ τρόπος αὐτὸς εἶναι ἄχρηστος παρὰ τοῖς Γραικοῖς, παρελείφθη, διὰ νὰ λάβῃ ὅμως ὁ φιλομαθὴς ἀναγνώστης ἰδέαν τῆς τοιαύτης πληρωμῆς, ὡς ἀναγνώσῃ τὰ περὶ τῶν τραπεζικῶν κεφάλαιον.

²⁾ Διορισμός (Anweisung) λέγεται ἡ ἔγγραφος ἐπιταγὴ πρὸς ἄλλον τινα, δεδομένη τῷ ἐμφανιστῇ, διὰ νὰ λάβῃ τὰ μετρητὰ παρ' ἐκείνου.

Ἐπειδὴ εἰς τὰς καμπιᾶλας ἔχει μεγάλην ἰσχὺν ἡ καταλλαγή τῶν νομισμάτων, καὶ ἐξ αὐτῆς προκύπτει εἰς μὲν τὸν πραγματευτὴν ἑνὸς ἢ τῶ αὐτῷ τόπῳ κέρδος, εἰς δὲ τὸν ἄλλον ζημία, νομίζω, ὅτι ἰδῶ εἶναι ὁ τόπος νὰ ἐκτανθῶ περὶ τῆς πλατύτερον.

Ἐν ἀπὸ τὰ ἐσιωδῆσατα μέρη εἰς πᾶσαν καμπιᾶλαν εἶναι ἡ τιμὴ (Valuta), τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ ἐκδότης παρὰ τῆ εἰσαγωγῆς. Ὁ πρῶτος δίδει μίαν ξένην τιμὴν, καὶ λαμβάνει παρὰ τῆ τελευταίᾳ δὲ αὐτὴν, τὴν τιμὴν τῆς τόπῳ. Διὰ νὰ εὐκολυνθῇ αὐτὸ τὸ συνάλλαγμα, συνεισηχθήθη πρὸ πολλῶν ἤδη χρόνων, ὅτε ἡ τιμὴ (Valuta) τῆς μιᾶς Καμπιαλοαγορᾶς νὰ περιέχῃ τὴν μονάδα (δηλ. νὰ μὴν ἀμετάβλητος), ἡ δὲ τῆς ἄλλης Ἀγορᾶς νὰ εἶναι μεταβλητή. Ἡ διάφορος καὶ μεταβατική κατάστασις τῶ ἑνὸς νομίσματος ὡς πρὸς τὸ ἄλλο λέγεται καμπιαλικὴ καταλλαγή (Wechselkurs), ἐπειδὴ εἰς τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς Ἀγορᾶς, περὶ τῶν ὁποίων μόνον ὀμιλεῖμεν ἰδῶ, διορίζεται ἐξακρέτως, ὅταν προσφέρονται καμπιᾶλαι εἰς πώλησιν, καὶ ὅταν ζητῶνται νὰ ἀγορασθῶσιν.

Προτὲ ὅμως νὰ ἐνεργήσωσιν εἰς τὴν καταλλαγὴν ἀληθῆ συνάλλαγμα, πρέπει νὰ θεωρῇται κατ' ἐξοχὴν ἡ ἐσωτερικὴ ποιότης ἀμφοτέρων τῶν τιμῶν τῆ ἑνὸς καὶ τῆ ἄλλης τόπῳ. Ἡ ἐσωτερικὴ τιμὴ αὕτη φαίνεται ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν πολυτιμῶν μετάλλων, τὰ ὁποῖα ἐμπεριέχουσι τὰ κατὰ φαντασίαν ἢ ἀληθῆ νομίσματα ἐκείνης αὐτῶν τῶν Καμπιαλοαγορῶν. Ἐποθετὸν ὅτι τὸ τραπεζικὸν τάληρον τῆ Ἀμстерδὰμ ἔχει εἰς ἀργύριον τὴν αὐτὴν τιμὴν μὲ τὸ τῆ Ἀμβέργης ὅθεν ἀμφοτέρω τὰ τάληρα θέλεσιν ἔχει πρὸς ἀλλήλα τὴν αὐτὴν τιμὴν κατὰ τὴν ἐκείριστον τιμὴν τῆ ἑνὸς τάληρος ὡς πρὸς τὴν τῆ ἄλλης. Τὸ τραπεζικὸν τάληρον τῆ Ἀμβέργης λοιπὸν ἔχει τιμὴν 48 τραπεζικῶν σιλλίγγων, τὸ δὲ τῆ Ἀμстерδὰμ 50 τραπεζικῶν σιλλίγγων, ἐπομένως ἡ πρὸς ἀλλήλα τιμὴ αὐτῶν τῶν δύο τάληρων εἶναι ὡς 48 σιλλίγγων τραπεζικὰ τῆ Ἀμβέργης πρὸς 50 τραπεζικὰ σιλλίγγων τῆ Ἀμστερδὰμ.

τῷ Ἀμσερδάμ. Ὅθεν συνεφωνήθη μεταξύ τῷ Ἀμβέργε καὶ τῷ Ἀμσερδάμ, ἵνα τὸ πρῶτον ἔχει τὴν σερεὰν τιμὴν, τὸ ὁποῖον ἔκλεξεν εἰς τὸτο τὰ 52 τραπεζικὰ σίλλιγγα, τὰ ὅποια κατὰ τὴν διορισθεῖσαν σχέσιν μεταξύ τῷ Ἀμβεργικῷ καὶ τῷ Ἀμσερδαμικῷ ταλῆρος τῆς τραπέζης περιέχουσι $55 \frac{1}{2}$ σύβερρα τραπεζικὰ διότι εἰάν 48 σίλλιγγα δίδουσι 50 σύβερρα, τὰ 52 σίλλιγγα δίδουσι $55 \frac{1}{2}$ σύβερρα¹).

§. 45.

Ἡ ἀναλογία αὕτη χρησιμεύει μόνον ὅταν δίδῃ τις ἀργύριον δι' ἀργύριον. Τὸτο ὁμῶς εἰς τὰς καμπιάλας ἐνίστα δὲν συμβαίνει. Διότι ὑποθετέον ὅτι ἡ τιμὴ (Valuta) ἀμφοτέρων τῶν πόλεων (τῷ Ἀμβέργε δηλ. καὶ τῷ Ἀμσερδάμ) εἶναι κατὰ πάντα ὁμοία, ἢ εὐρίσκεται, καθὼς λέγεται ἰσοτιμὸς (al pari), καὶ τις πραγματευτὴς εἰς Ἀμβέργον ἐπώλησεν εἰς ἓνα συμπολίτην τε ποσότητά τινα, τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ λαμβάνῃ αὐτὸς παρὰ τινος πραγματευτῆ εἰς Ἀμσερδάμ. ἐκεῖνος λοιπὸν ὅστις μέλλει νὰ πληρωθῇ εἰς Ἀμσερδάμ, πρέπει νὰ προσμένῃ τελάχιστον ἕως ἂ νὰ φθάσῃ ἡ καμπιάλα εἰς τὸν διορισμένον τόπον. Ὅθεν ἐπεταὶ ὅτι ὁ τόκος διὰ τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἔχει νὰ διατρέξῃ ἡ καμπιάλα, πρέπει νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν λογαριασμόν. Ἄν π.χ. ἡ καμπιάλα ἤθελεν εἶναι ἐκδεδομένη διὰ 2 μῆνας, ἡ καταλλαγὴ ἔπρεπε νὰ παρεκκλίνῃ ἀπὸ τὴν κυρίαν ἰσοτιμίαν (pari) μὲ 1 τὰ ἑκατὸν (προϋποτιθεμένης τῷ τόκῳ πρὸς $\frac{1}{2}$ τὰ ἑκατὸν τὸν μῆνα). Ἐκ τούτου ἐπεταὶ λοιπὸν, ὅτι ὁ ἐκδότης πρέπει νὰ δώσῃ πλείότερα σύβερρα διὰ τὰ 52 σίλλιγγα, ἢ διὰ τὰς 2 τραπεζικὰς μάρκας τῷ Ἀμβέργε, παρὰ ἂν ἐγίνετο τὸ συνάλλαγμα εὐθὺς.

Αὐτὸς

¹) Μ' ὅλον ὅπῃ τὸ παρὸν βιβλίον μεθερμηνεύθη ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον διὰ τῆς ἐν τῇ Τυρκίᾳ διατρέχοντος Γραικοῦ πραγματευτῆς, εἰς τὰς ὁποίας αἱ ἀνωτέρω καὶ ἐφεξῆς ἀναλογίαι τῶν νομισμάτων τῷ Ἀμβέργε καὶ Ἀμσερδάμ εἶναι ξέναι καὶ σχεδὸν ἀδιάφοροι, δὲν μετεποιεῖσθαι εἰς ἀναλογίαν Τυρκικῶν νομισμάτων μετὰ τινων ἄλλων Εὐρωπαϊκῆς τινος πόλεως, ἐπεὶ εἰς τὰ Τυρκικὰ νομίσματα δὲν γυλᾷται, ἢ τελάχιστον δὲν διαρκεῖ πολὺν καιρὸν ἡ ἀπαιτημένη ἀκρίβεια, διὰ τὴν συνεχῆ μεταβολὴν τῶν κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν τιμὴν.

Αὐτὸς ὁ λογαριασμὸς τῶν τόκων φυλάττεται εἰς ὅλας τὰς με-
σύντομον ἢ διεξοδικὴν διορίαν ἐκδεδομένας καμπιάλας, καὶ διὰ
τῆτο αἱ καταλλαγαὶ (τὰ κάμπια), καὶ χωρὶς νὰ ἐνεργήσῃ ἄλλη τις
αἰτία, λαμβάνουσι μετ' ἀλλήλων διαφορὰν, τελέχισον κατὰ τὴν
διατρέχσαν ἐκλογισίαν (disconto).

§. 44.

Μία κεφαλαιώδης αἰτία, ἣ τις ἡμπορεῖ νὰ διασρέψῃ τὴν κα-
ταλλαγὴν ἐνὸς τόπου πρὸς ἄλλον, εἶναι, ὅταν εἰς τινὰ Καμπι-
αλοαγορὰν προσφέρονται πολλαὶ καμπιάλαι δι' ἄλλον τινὰ τό-
πον. Ἐν τοιαύτῃ πτώσει λοιπὸν οἱ ἐκδότης ἀναγκάζονται νὰ πω-
λήσωσιν εὐθηνότερα τὰ χρή, ἅπερ ἔχουσι λαμβάνειν ἀπὸ ἄλλην
Καμπιαλοαγορὰν, διὰ νὰ εὕρωσιν εἰσαγωγὰς, τ. ε. ἡ καταλ-
λαγὴ θέλει ἐκπέσει δι' αὐτὰς λοιπὸν εἰς αὐτὰς μὲν θέλει εἶναι ἐ-
πιζημιος, εἰς δὲ τὰς εἰσαγωγὰς ἐπικερδής. Τότε λέγεται, ὅτι ἡ
καταλλαγὴ ἐκπίπτει. Π. χ. εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν προσφέ-
ρονται 100000 φιορίνια Αὐγέσης διὰ νὰ πωληθῶσιν, εὐρίσκον-
ται δὲ ἀγορασαὶ μόνον διὰ 50000 φιορίνια εἰς τὴν νῦν κατὰ-
σασιν τῆς καταλλαγῆς, μένουσι λοιπὸν ἐτι 50000 διὰ νὰ πωλη-
θῶσι. Εὐρίσκονται μὲν καὶ δι' αὐτὰ ἀγορασαὶ, θέλωσιν ὁμως
νὰ τὰ ἀγοράσωσι μὲ κατωτέραν τιμὴν. Ἀνίσως θέλωσι λοιπὸν
οἱ πωληταὶ νὰ πωλήσωσι τὰ ὅσα ἔχουσι λαμβάνειν, πρέπει νὰ δώ-
σωσι πλείοτερον Αὐγειακὸν ἀργυρίον διὰ τὸ Τερικόν.

Τὸ ἀνάλαλιν γίνεται μὲ τὰς εἰσαγωγὰς (ρίμέσσας), τ. ε. ὅ-
ταν εἶναι εἰς τὴν Καμπιαλοαγορὰν πλείοτεροι ἀγορασαὶ ἢ πω-
ληταὶ. Διότι ζητῶνται π. χ. 100000 φιορίνια Ὀλλάνδας νὰ
ἀγορασθῶσι, καὶ εὐρίσκονται μόνον 50000 πωλέμενα, ὅθεν
οἱ πωληταὶ αὐτῶν θέλωσι ζητήσῃ πλείοτερα Τερικὰ χρήματα
διὰ τὰ Ὀλλανδικὰ φιορίνια των, τὰ ὅποια πωλῶσιν. Ἐκ τῆτο ἔ-
πεται λοιπὸν ἀναγκαίως ἀνάβασις τῆς καταλλαγῆς.

§. 45.

Ἡ τῶν καμπιάλων καταλλαγὴ ἀκολουθεῖ καὶ τὴν ἀνωτέραν
ἢ κατωτέραν τιμὴν τῶν πολυτίμων μετάλλων, εἰς τῶν ὁποίων

τήν τιμήν πρέπει πάντοτε νὰ θεωρῇ τις ὅταν διορίξῃ τὴν καταλλάγην. Ἀν μεταβάλληται ἡ τιμὴ τῷ ἑνὸς ἢ τῷ ἄλλῳ μετάλλῳ, φαίνεται εὐθὺς εἰς τὴν καταλλάγην.

§. 46.

Περὶ τῶν καταλλαγῶν σημειωτέον ἔτι, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρῶνται πάντοτε ὡς τὸ βαρόμετρον, ἐξ ὧν νὰ ἡμπορῇ τις νὰ διακρίνῃ, ἂν εἰς τόπος πραγματεύηται μὲ κέρδος ἢ μὲ ζημίαν. Ἦθελε σφάλη τις ἂν βλέπων τὴν σημαντικὴν ἐκπτώσιν τῆς καταλλαγῆς τόπος τινὸς κρίνῃ, ὅτι αὐτὸς ὁ τόπος πραγματεύεται μὲ ζημίαν· ἐπειδὴ ὅταν αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι τὸ κέντρον τῆς διαμέσες ἐμπορίας, ὡς ἦτον ἡ πόλις Ἀμβέργον κατὰ τὰς 1797 καὶ 98, καὶ πολλὰ ἐμπορευόμενα γένη-ξένα ἔχοντα νὰ εἰσάξωσιν εἰς ἄλλον τόπον, διὰ νὰ πληρώσωσι τὰ χρῆματα, ἢ νὰ σύρωσιν εἰς ἄλλον τόπον, ἐνεργῶσιν αὐτὰ τὰ συναλλάγματα εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, λαμβάνει ἐρίοτε μεγάλην μεταβολὴν ἢ καταλλάγη αὐτῆς τῆς πόλεως.

§. 47.

Ἡ κατάβασις τῆς καταλλαγῆς γίνεται καὶ ἐκ τέττε μεγαλητέρα, ὅταν εἰς τινὰ πολιτείαν (στάτον) εὐρίσκονται εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν ληψοδοσιῶν πολλὰ χρήματα χάρτινα, καὶ μὲ αὐτὰ πληρῶνται αἱ καμπιᾶλαι. Διὰ τῆτο εἰς τὴν Γαλλίαν κατὰ τὸν καιρὸν τῶν γραμματίων (ἀσιγνάτων) τῷ 1795 ἴδωμεν νὰ ἐκπέσῃ ἡ τιμὴ τῆς καμπιαλικῆς τολήρης (petit écu) εἰς τὰ 90 τὰ ἑκατόν. Ὡσαύτως ἐξέπεσεν ἡ Ἰσπανικὴ καταλλάγη κατὰ τὰς 1799, διὰ τὰ πολλὰ χάρτινα νομίσματα ὑπὲρ τὰ 100 τὰ ἑκατόν κατωτέρον τῆς ἰσοτιμίας. Καὶ τῷ 1800 ἐξέπεσεν ἡ Σανικὴ καταλλάγη ἀπὸ τὰ 25 εἰς τὰ 40 τὰ ἑκατόν, ἔτι δὲ καὶ ἡ τῆς Βιέννης καταλλάγη πρὸς τὰ φιορίνια Αὐγέσης. (ὄρα σελ. 85.).

Εἶναι φυσικὸν, ὅτι ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν, ἡ ἐκπτώσις τῆς καταλλαγῆς ἡμπορεῖ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐπάπειρον, ἐπειδὴ πρέπει νὰ διευδυνῇται κατὰ τὴν ἐκάστοτε τιμὴν τῆς νομίσματος, μὲ τὸ ὅποιον πληρῶνονται αἱ καμπιᾶλαι.

§. 48.

Ὅταν ἡ καταλλαγή εἶναι πολλὰ ζημιώδης διὰ τινά τόπον, πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ μετρητὰ χρήματα πρὸς ἐξίσωσιν τῆς ἐμπορικῆς ζυγοσταθμίας, καὶ μετὰ αὐτὸ τὸ μέσον ἐμποδίζεται ἡ ἐκπτώσις τῆς καταλλαγῆς. Ἐπειδὴ μὴ ζητημένων τῶν καμπιάλων, διὰ τῶν ὁποίων οἱ σύροντες κρημνίζουσι τὴν καταλλαγήν, ἀναγκάζονται νὰ σμικρύνουσι τὰ ζητήματά των, καὶ ἔτι ἀρχίζει νὰ ἀναβαίνει ἡ καταλλαγή.

§. 49.

Ἐπειδὴ αἱ καμπιᾶλαι χρησιμεύουσι κατὰ διαφόρους τρόπους, καὶ κυκλοφοροῦσι πολλάκις εἰς πολλὰ μακρυνῆς τόπας ὡς χρήματα μετρητὰ, δύναται δὲ νὰ συμβῶσι πολλοὶ δόλοι, οἱ ὧν ὁ εἰς ἡ ὁ ἄλλος, ὅς τις ἐνέχεται εἰς τὴν καμπιάλαν ἡμπορεῖ νὰ πάθῃ μεγάλην ζημίαν, δὲν εἶναι βέβαια περιττὸν, τὸ νὰ καταβάλλῃ τις εἰς τὰς καμπιαλικὰς ὑποθέσεις μεγαλωτάτην προσοχήν, καὶ κατὰ πάντα δυνατόν τρόπον νὰ ἀσφαλίζεται. Ἡ φροντίς αὕτη εἶναι κατ' ἐξοχήν ἀναγκαῖα εἰς τὰς συρμένας καμπιάλας. Εἰς μεγάλας Καμπιαλοαγοράς ὁ ἐκδότης καὶ ὁ εἰσαγωγὸς ὀλίγον γνωρίζει ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ὡς πρὸς τὴν ἐμπορικὴν πίσιν καὶ τὴν εἰλικρίνειαν, καὶ λοιπὸν εἶναι φυσικὸν τὸ νὰ ζητῇ ἕκαστος αὐτῶν νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀσφάλειάν τε κατὰ τὸν πλέον ἄριστον τρόπον. Μ' ὅλον ὅπῃ οἱ νόμοι κατατρέχουσι πάντα καμπιαλικὸν χρεώσῃν πολὺ αἰζηρότερα, παρὰ ἕκαστον ἄλλον χρεώσῃν. Πλὴν εἰς καθ' ἓνα ἐπιχειριζόμενον καμπιαλικὰς ὑποθέσεις, εἶναι ἀναγκαῖα πολλὰ μεγάλη προσοχή.

Κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, ἀπὸ ὅλης τῆς μετόχης τῆς καμπιάλης, ὁ εἰσαγωγὸς (ρεμιτέντης) ἔχει τὸν μεγαλότερον κίνδυνον τῆς νὰ ζημιωθῇ. Διότι αὐτὸς ἡμπορεῖ νὰ τύχῃ εἰς ἓνα ἐκδότην, ὅς τις πολλὰ εὐκόλῃ κλίνει εἰς τὸ νὰ ἐκδώσῃ καμπιάλαν, καὶ ζητεῖ νὰ συνάξῃ εὐθὺς τὴν τιμὴν (Valuta) παρὰ τῷ εἰσαγωγῷ, καὶ τοι βέβαιος ὢν, ὅτι ἡ καμπιάλα δὲν θέλει ἀποδεχθῇ ὑπὸ τῷ συρμένῳ. Ὅτι ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἐκδοταὶ δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ἐπειδὴ ἐγὼ αὐτὸς ἔτυχον νὰ ἴδω, ὅτι ὁ ἐκδότης μῆτε ἔλαβε καὶ τὸν

τὸν κόπον, διὰ τὴν γράψην τὸ τῆς εἰδήσεως γράμμα πρὸς τὸν συμφέροντα, διὰ τὴν ἐκδοθεῖσαν καμπιάαν, τὴν ὁποίαν ἐπρόσμενε βεβαίως νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ διαμαρτυρίαν. Ἐν τούτῳ ἔλαβε παρὰ τῆς παραπολὺ πεποιθότος εἰσαγωγῆς τὴν τιμὴν τῆς καμπιάας, καὶ ἐπειδὴ εἶχε τὴν χρεωκοπίαν τε ἐτοιμὴν νὰ κηρυχθῇ, τὴν ἔχασεν ὁλόκληρον ὁ εἰσαγωγός. Ἐδῶ προκύπτει λοιπὸν ἡ ἀνάγκη ἐρώτησις: Ποία μέτρα ἀσφαλείας πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τις κατὰ τῶν τοιούτων δόλων;

§. 50.

A. Ἄν ὁ εἰσαγωγὸς δὲν ἐμπιστεύῃ τὸν ἐκδότην, ἡμπορεῖ νὰ ἀκολουθήσῃ κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον:

1. Βάλλει παρακαταθήκην εἰς τὸ Κριτήριον, ἢ εἰς ἀσφαλῆ τινα ὑποκείμενα τὴν ποσότητα τῆς καμπιάας, ἕως ἢ νὰ ἔλθῃ βεβαία εἰδήσις ἀπὸ τὸν ἐμφανιστὴν καὶ τὸν ἀποδοχέα, ὅτι ἡ καμπιάα ἐπληρώθη σῶα καὶ ὁλόκληρος. τότε δύναται ὁ ἐκδότης νὰ λάβῃ εἰς τὴν ἐξέσιν τε ἀνεμποδίστως τὴν παρακαταθεμένην ποσότητα τῆς καμπιάας.
2. Ὁ ἐκδότης νὰ δώσῃ ἰκαίην ἐγγύησιν, ἢ δὲ ἐνεχύρῳ, ἢ διὰ τινος ἄλλης φίλης, δεκτῆ εἰς τὸν εἰσαγωγόν, ὑποσχομένης νὰ πληρώσῃ ἀντὶ τῆς ἐκδοτῆς τὴν καμπιάαν εἰς τὸν εἰσαγωγόν, ἂν ἐπιστρέψῃ μὲ διαμαρτυρίαν.
3. Ὁ εἰσαγωγὸς νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐκδότην μίαν ὁμολογίαν, ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ τὴν πληρώσῃ εἰς τὸν αὐτόν, ἅμα ἐλθούσης τῆς βεβαίας εἰδήσεως, ὅτι ἡ ὑπ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσα καὶ εἰς τὸν εἰσαγωγόν πωληθεῖσα καμπιάα, ἐπληρώθη σῶα εἰς τὴν διορίαν.
4. Ὁ εἰσαγωγὸς ἡμπορεῖ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ἐκδοτῆς, ἐκτὸς τῆς κυρίως πωληθείσης καμπιάας, ἐτι ἄλλην ὁμολογίαν, ἐν ᾗ νὰ ὑποσχηται, ὅτι θέλει τὴν πληρώσει ἀνεὺς ἀναβολῆς, ὅταν δὲν πληρωθῇ ἡ ἄλλη ἀπεσφαλμένη καμπιάα.

§. 51.

B. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐκδότης δύναται νὰ κινδυνεύσῃ, ἀνίσως

1. δὲν

1. δὲν πληρωθῇ τὴν τιμὴν (Valuta) εὐθὺς μετὰ τὴν παράδο-
σιν τῆς ποιηθείσης καμπιάλης, τὸ ὅποσον δὲν πρέπει ποτὲ
νὰ τὸ κάμνη, ὅταν δὲν γνωρίζῃ καλῶς τὸν εἰσαγωγόν.
2. Ὅταν αὐτὸς π. χ. θέλων νὰ ἀγοράσῃ πραγματείας εἰς ἄλ-
λον τόπον χρειάζεται Παραγγελλόμενον (κομμισιοναῖρον),
ὅς τις δὲν θέλει νὰ δώσῃ διὰ τὴν ἀγορὰν εἰδικὰ τε χρήμα-
τα, ἀλλὰ ζητεῖ εἰσαγωγὰς, διὰ νὰ βάλῃ τὴν ἀγορὰν εἰς
πράξιν. Ἡμπορεῖ λοιπὸν ὁ Παραγγελλόμενος, ἀφ' ἧς λάβῃ τὰς
καμπιάλας κατ' ἐνθεῖαν εἰς χεῖρας τε καὶ εἶναι δόλιος, νὰ συ-
ναξῇ τὴν τιμὴν δι' ἑαυτὸν, καὶ νὰ μὴ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελί-
αν. Ἐκ τῆς ἡδύνατος, ὅταν ὁ Παραγγελλόμενος εἶναι κατα-
στάσεως ἀδυνατίαι, νὰ γένη μεγάλη ζημία διὰ τὸν ἐκδότην. Ἀυ-
τὸς δὲ ἡμπορεῖ νὰ ἀποφύγῃ τὸν επικείμενον κίνδυνον κατὰ τὸν
ἐπόμενον τρόπον: Διορίζει τινὰ τῶν ἀνταποκριτῶν αὐ-
τῷ εἰς τὴν αὐτὴν ἐμπορικὴν Ἀγορὰν, νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν πα-
ραγγελλόμενον τὰ γειόμενα ἔξοδα, εἰάν ἤθελαν ἀποδεῖχθῇ ἱ-
κανῶς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ, τε Παραγγέλλων καὶ ὁ Πα-
ραγγελλόμενος μὴ ἐμπιστεύοντες ἀλλήλοις εἶναι ἐν ἰκανῇ ἀσφα-
λείᾳ.

§. 52.

Γ. Ὁ ἐμφανισθῆς, πρὸς ὃν πέμπεται μία καμπιάλα διὰ νὰ πλη-
ρωθῇ, καὶ δὲν πιστεῖει ἰκανῶς μήτε τὸν πέμπαντα αὐτὴν, μή-
τε τὸν ἀποδεξάμενον, ἔχει τὸ δίκαιον καὶ κάμνει πολλὰ καλὰ,
νὰ ζητῇ ἀσφάλειαν διὰ τὴν δοθείσαν αὐτῷ καμπιάλαν. Διό-
τι εἰς τὸ ἐμπόριον εἶναι πάμπολλα παραδείγματα πολλῶν ἀ-
παταιῶνων, οἵτινες μοναδικοὶ μὲν καὶ κατὰ μέρος ἐδεμίαν
πίσιν ἔχουσιν, ὅλοι δὲ ὁμῶς ἀποκτιῶντες πολλὴν πίσιν, ἐνώνονται,
διὰ νὰ ἀπατήσωσιν ἕνα τρίτον ἢ τέταρτον ὑπὸ τὴν φαινομέ-
νη ἀσφάλειαν, καὶ νὰ ἀρπάσωσι τὰ χρήματά τε.

§. 53.

Δ. Πολλάκις συμβαίνει, ὅτι ὁ ἀποδοχεὺς νὰ μὴ εἶναι κυρίως
χρεώτης τῷ ἐκδότη, ἀλλὰ μόνον χάριν φιλίας τῷ ἔδωκε
προσδωρισμένην τιὰ καμπιαλικὴν πίσιν. Ἀρχίζει ὁμῶς
ὁ αὐ-

ὁ αὐτὸς νὰ δυσπισῇ διὰ τὰ φρονήματα τῶ ἐκδότῃ, καὶ σα-
χάζεται νὰ μεταχειρισθῇ πλειοτέραν ἀσφάλειαν εἰς τὰς
μετ' αὐτῶ ὑποθέσεις· πλὴν μὴ θέλων νὰ βλάψῃ τὸ ὄνομα
τε, ἀποδέχεται μὲν τὴν καμπιάλαν, ἐκδίδει δὲ μίαν ἀν-
τικαμπιάλαν πρὸς τὸν σίφοντα, πληρωτέαν τὴν αὐτὴν ἡ-
μέραν, καθ' ἣν αὐτὸς μέλλει νὰ πληρώσῃ τὴν ὑπ' αὐτῷ ὑ-
ποδεχθεῖσαν καμπιάλαν. Μ' ὅλον ὅπῃ κατ' αὐτὸν τὸν
τρόπον δὲν εἶναι καλῶς σκεπασμένος, ἔχει ὅμως ὁπωσὺν
τινα ἀσφάλειαν, παρὰ ἃν δὲν ἠθέλεν ἐπιχειρισθῇ καὶ αὐ-
τὰ τὰ μέτρα.

§. 54.

Εἶπον ἤδη πολλάκις, ὅτι εἰς τὰς τῶν καμπιάλων ὑποθέσεις
δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχῃ τις ἰκανὴν προσοχήν. "Ὅθεν ἀναγκαῖ-
ον νομίζω, τὸ νὰ συμβαλέω, διὰ νὰ ἔχῃ τις προσοχήν μεγά-
λην, κατ' ἐξοχήν εἰς τὰ ἀκόλουθα γενικὰ ἄρθρα.

Α'. "Ὅς τις θέλει νὰ πραγματευῇται μὲ καμπιάλας, ἀναγ-
καίως πρέπει νὰ διδαχθῇ καθολικῶς αὐτὸ τὸ ἔργον, τ.ε. πρέπει
νὰ ἡξεύρῃ τὰς καμπιαλικὰς νόμους, τὰ ἔθιμα κ.τ.λ. τῶ τόπων τε,
καὶ ἐκείνων, μὲ τὸν ὁποῖον ἐνεργεῖ καμπιαλικὸν ἔργον. Ἐκ τῆς
περὶ τέτων ἀγνοίας προξενεῖται πολλάκις μεγάλη ζημία.

Β'. Ἐπειδὴ αἱ καμπιαλικαὶ ὑποθέσεις εἶναι πολλὰ ἐσιώδεις,
ἀναγκαϊότατον εἶναι νὰ φυλάττηται εἰς αὐτὰς μερίξη ἀκρί-
βεια. Ἐὰν εἰσχωρήσῃ ἅπαξ σύγχυσις εἰς αὐτὰς, καὶ αἱ ὑποθέ-
σεις εἶναι σημαντικά, τότε ὁ Καμπιαλέμπορος προβαίνει μὲ
μεγάλα βήματα πρὸς τὸν ἀφανισμόν τε, διότι θέλουσιν εὐρεθῇ
εἰς ὀλίγον καιρὸν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι παρατηρῶντες τὴν ἀτα-
ξίαν τε, θέλουσιν ὠφεληθῇ ἐξ αὐτῆς ὅσον δυναθῶσι.

Γ'. Ὁ φρόνιμος πραγματευτὴς εἰς ὑποθέσεις καμπιάλων ση-
μαντικὰς, πρέπει νὰ ἔχῃ μόνον μὲ τοιούτους ἀνθρώπους νὰ κάμῃ,
τὰς ὁποῖας καλῶς γνωρίζει, ἢ μόνον μὲ ἐκείνας, εἰς ἑς ἔχει προ-
ηγεμένως ἀσφάλειαν. Ἐὰν δὲ εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις εἶναι
χωρὶς διωρισμένης τάξεως, καὶ παρασύρηται εὐκολα ὑπὸ τῆς
δακτύσης ἐλπίδος μεγάλα κέρδη, διὰ νὰ κάμῃ καμπιαλικὰς ὑπο-
θέσεις

θέσεις με ανθρώπους, τὰς ὁποίας δὲν γνωρίζει ἀκριβῶς, ἢ δια-
γωγὴ τε γίνεται ἐπικίνδυνος, καὶ καθυποβάλλει ἑαυτὸν ἀναμφι-
βόλως εἰς πολλὰς ζημίας.

Δ'. Ὁ ἐκδότης δὲν πρέπει νὰ εἶναι σιγκαταβατικὸς πρὸς τὸν
εἰσαγωγόν, ὅταν δὲν ἡξεύρῃ τὴν τε κατάστασιν τε καὶ τὴν θέλη-
σιν τῷ νὰ πληρώσῃ τὴν τιμὴν τῆς καμπιάλης, ἀλλ' ἢ νὰ ζητήσῃ
εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς καμπιάλης τὴν πληρωμὴν τῆς τιμῆς
εἰς μετρητὰ, ἢ νὰ λάβῃ ἄλλην τινὰ ἱκανὴν ἀσφάλειαν.

Ε'. Πᾶς πραγματευτὴς πρέπει νὰ ἔῃ πολλὰ μεγάλην ἐπιμέ-
λειαν διὰ τὴν πείσιν τε, ἢ τις εἶναι ἡ ψυχὴ παντὸς ἐμποροῦ. Ὁ-
θεν πρέπει νὰ προσέχῃ κατὰ πολλὰ, μήπως αἱ πρὸς ἄλλας ἐκ-
δοδομέναι καμπιάλαι τε δὲν ἀποδεχθῶσιν ὑπὸ τῷ συρομένῳ, καὶ
σαλῶσιν ὀπίσω ὑπὸ τῷ ἐμφανισῇ μετὰ διαμαρτυρίαν. Ἡ πείσις τῷ
πραγματευτῇ βλάπτεται ἐκ τῆς καιριώτατα, διότι ἐξ αὐτῆς φαί-
νεται σαφέστατα ἡ τῷ συρομένῳ πρὸς τὸν σύροιντα δυσπιστία, ἢ
τις διαβαίνουσα κατὰ φυσικὸν λόγον εἰς οἷον τὰς ἐνεχομένας εἰς
τὴν διαμαρτυρηθεῖσαν καμπιάλαν, προσενεῖ εἰς τὸν ἐκδότην
μεγάλην βλάβην ¹).

Σ'. Ἐπειδὴ πολλὰ συνεχῶς συμβαίνει νὰ παραπίπτωσιν αἱ
καμπιάλαι, καὶ τυχὸν ἄτιμὸς τις εὐρετὴς νὰ θελήσῃ νὰ οἰκο-
ποιηθῇ ταχέως τὴν τιμὴν (Valuta), χωρὶς νὰ ἔχῃ προϋπάρχουσαν
εἰδήσιν ὁ συρόμενος περὶ τῆς ἀπωλείας τῆς καμπιάλης, πρέ-
πει διὰ τῆτο νὰ παρατηρῇ ὁ αὐτὸς ὅσον δύναται, διὰ νὰ πλη-
ρώσῃ τὴν καμπιάλαν εἰς τὸν νόμιμον κτήτορά της. Ὅταν λοι-
πὸν ἔχῃ ἱκανὴν αἰτίαν νὰ ὑποποιήσῃ, ὅτι ἡ καμπιάλα δὲν εὐρί-
σκεται εἰς τὰς χεῖρας τῷ νομίμῳ κτήτορος, θέλει κάμει καλὰ,
Σ' αὐ

¹) Εἶναι καὶ τινες ἄλλαι περιπτώσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἐπιτρέφει ἡ καμ-
πιάλα μετὰ διαμαρτυρίαν, χωρὶς νὰ παρεβλαθῇ τόσον πολλὰ ἡ τιμὴ
τῷ ἐκδότῃ, ὥς διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν δυσπιστίας τῷ συρομένῳ: ἢ γὰρ,
ἢμπορεῖ ὁ συρομένος πρὶν τῆς ἀποδοχῆς νὰ χροικωπῇ ἢ νὰ ἀ-
ποθάνῃ. ἢ ἢμπορεῖ νὰ κλεισθῇ ἢ μεταξὺ κοινωνία δι' ἐχθραίων ἐφύ-
δων κ.τ.λ. ὅθεν διὰ μὲν τὰς πρῶτας δύο περιπτώσεις, ὁ προσεκτικὸς
ἐκδότης προσέλθῃ εἰς τὸ τέλος τῆς καμπιάλης τε, τὸ χροικίας
τε ἢ θανάτου, νὰ ἐμφανισθῇ πρὸς τινὰ ἄλλον φίλον τε ἢ καμπιάλα.
Ἡ δὲ τρίτη, ἀνάγκη ἔσται φυσικὴ, δὲν φέρει μῶμον τινά.

ἂν ἔν ἡμπορίῃ νὰ ἀποποιηθῇ τὴν πληρωμὴν τῆς τιμῆς, νὰ ζη-
τήσῃ τελάχισον δι' αὐτὴν ἀσφάλειαν, ἕως ὅτε νὰ βεβαιώσῃ ἱ-
κανῶς ὁ ἐμφανισθῇ τὸ δίκαιον τῆς ιδιοκτησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Περὶ τῆς ἐμπορίας τῶν πραγματειῶν.

§. 1.

Δ. Ἐν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διατρίψω ἐδῶ πολὺ μὲ τὴν περιγραφὴν,
τῆς τίς εἰσιν αἱ πραγματεῖαι, ἐπειδὴ πᾶς ὅστις τὰς ἀγοράζει ἢ
τὰς πωλεῖ, δύναται μόνος νὰ λάβῃ ἱκανὴν ἰδέαν περὶ τῆς.
Διότι ὅλα ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὅποια δίδει τις χρήματα, ἢ κάμνει
ἐκδουλεύσεις δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι πραγματεῖαι. Ἐὰν ὁμῶς
αὐταὶ εἶναι διορθεῖαι γενικῶς διὰ τὸ ἐμπόριον, πρέπει νὰ ἔχῃσι
τὰς ἐπομένας ιδιοτητάς.

Α΄. Αἱ πραγματεῖαι πρέπει νὰ ἡμπορώσι νὰ φυλάττωνται,
διὰ νὰ προσμένωσι τὸν ἀγοραστήν. Διότι ἂν ὑπόκωνται εἰς
κίνδυνον νὰ διαφθείρωνται εὐκολα, πρέπει πολλάκις νὰ πωλῶν-
ται μὲ μεγάλην ζημίαν, τὸ ὅποιον δὲν ἤθελεν εἶναι ἀναγκαῖον,
ἐὰν ἦτον δυνατόν νὰ προσμένῃ ἄλλον καιρὸν.

Β΄. Ἐὰν ἐν εἶδος πράγματος πρέπη νὰ προξενῇ ζήτησιν εἰς
τὴν κοινωνίαν τῶν ἀνθρώπων, εἶναι ἀνάγκη, νὰ ἀνήκῃ ἀμέσως
ἢ ἐμμέσως εἰς τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα· διότι κανεὶς δὲν θέλει
ἀγοράσει πρᾶγμα τι, μὴ ὃν χρήσιμον διὰ κάμνεν τέλος.

Γ΄. Διὰ νὰ γένῃ ἐν πρᾶγμα κυρίως εἶδος πραγματείας δὲν
πρέ-

πρέπει νὰ λαμβάνῃ τὴν ὑπαρξίν τε χωρὶς τινος κόπου ἢ τέχνης, πρέπει πρὸς τέτοις νὰ ἀνήκῃ εἰς ἑ. α ἢ εἰς ἄλλον, ὥστε νὰ μὴ ἡμπορῇ καὶ εἰς νὰ ἔχῃ ὅμοια δίκαια ἐπάνω εἰς αὐτό.

§. 2.

Τὸ κεφαλαιῶδες ἄρθρον διὰ τὸν φιλόπονον καὶ πρακτικὸν πραγματευτὴν εἶναι ἡ γνῶσις τῶν πραγματειῶν. Διὰ τὸτο εἶναι ἄξιον ἀπορίας, ὅτι αὐτὴ, καὶ εἰς πολλὰς μεγάλας ἐμπορικὰς πόλεις λείπει ἀπὸ πραγματείας κατὰ τὰ ἄλλα μεγάλας. Καὶ αὐτοὶ οἱ μεσίται σπανίως εἶναι ἱκανῶς εἰδήμονες τῶν πραγματειῶν, ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συνίστανται ἀπὸ δυσυχεῖς πραγματείας, μὴ ἔχοντες ἄλλον τρόπον νὰ εὔρωσι τὸν πόρον τῆς ζωῆς των. Πολλὰκις καὶ εἰς τὰ πλέον κοινὰ εἶδη πραγματειῶν δεικνύσιν σημεῖα τῆς ἀπειρίας των, κρίνοντες ἐν τι πράγμα δι' ἄλλο, τὰ ὅποια κατὰ τι μόνον ὁμοιάζουσι. Εἰς τὰς πραγματείας πρὸς τέτοις εἶναι ἀκόμη πολλὰ περιζυτικά, τὰ ὅποια διὰ πολλὰς αἰτίας εἶναι τόσον ἐσιώδη, ὥστε ἐξήρηται ἐξ αὐτῶν τὸ πᾶν τὸ κέρδος καὶ τῆς ζημίας. Ἡ φυσικὴ ἰσορρομία καὶ ἡ Τεχνολογία εἶναι διὰ τὰς συνήθεις μεσίτας πεδία δι' ὅλα ἀγεώρητος καὶ ὅταν πρόκειται εἰδὸς τι πραγματείας διὰ νὰ ἀγορασθῇ ἢ νὰ πωληθῇ, τὸ ὅποιον δὲν παρῶσι ἀξίεται πάντοτε εἰς τὴν Ἀγοράν, τότε ἡμπορεῖ τις νὰ προσμετρή ἀποκρίσεις συμπερασματικὰς. Ἐὰν δὲ εἰς εἶδη τινὰ ἀσυνήθη εἶναι χρεῖα νὰ συμπαραληφθῇ καὶ ἡ Γεωγραφία πρὸς βοήθειαν, τότε προκύπτουσι τὰ πλέον παράξενα σφάλματα, τὰ ὅποια προξενῶσι πολλὰς φιλονεικίας.

§. 3.

Πᾶς λοιπὸν τῶνδε καλὸς καὶ ἀσφαλῶς ἐμπορευόμενος πραγματευτὴς, ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ ὅλην τὴν προσοχήν τε ἐξαιρέτως εἰς τὴν γνῶσιν τῶν πραγματειῶν. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ εἶναι πρᾶγμα ἄξιον λύτης, νὰ εἶμαι ἀναγκασμένος πάντοτε διὰ πράγματα πολλὰ ἐσιώδη, νὰ ἀφίνωμαι εἰς ξένην κρίσιν, περὶ τῆς ὁποίας δὲν εἶμαι πάντοτε πεπληροφορημένος ὅτι εἶναι ὀρ-

θή. Μάλιστα δὲν λείπῃσι δόλιοι μεσίται, οἵ τινες διὰ τὸτο πα-
ριστάνουσι πολλάκις ἐν πρᾶγμα δι' ἄλλο καὶ τὸ πωλῆσαι, ἐπειδὴ
ἐλαβον ὑπόσχεσιν διὰ τι κέρδος. Ὁ πραγματευτὴς ὅμως δὲν πρό-
πει νὰ ἔχη πάντοτε χρεῖαν μεσίτη. Διότι ποσάκις δὲν ἀναγκάζε-
ται νὰ ταξειδεύῃ ποτὲ μὲν εἰς τῆτον ποτὲ δὲ εἰς ἐκείνον τὸν τόπον,
διὰ νὰ ἀγοράσῃ ἢ νὰ πωλῇσιν πραγματείας, ἐκεῖ λοιπὸν δὲν εὐ-
ρίσκονται μεσίται καθὼς εἰς τὰς μεγάλους ἐμπορικὰς Ἀγορὰς,
μήτε εἶναι δυνατόν νὰ συμπεριφέρῃ τις μεσίτας. Εἰς ταύτην
τὴν περίστασιν λοιπὸν ὁ εἰς τὰς πραγματείας ἄπειρος πραγμα-
τευτὴς, δὲν θέλει παρῶνσιασθῇ βέβαια μὲ ὠφέλειαν, μήτε
θέλει κάμει ἔργα ἀσφαλῆ καὶ πολυκερδῆ, ἐπειδὴ εἶναι ὑποκει-
μενος πάντοτε εἰς τὰς δόλους τῶν ἄλλων, οἱ ὅποιοι ἔχουσι καλλι-
τέραν πείραν εἰς τὴν γνώσιν τῶν πραγματειῶν.

Ὁ πραγματευτὴς, ὅστις μόνος γνωρίζει πολλὰ καλὰ τὰς
πραγματείας, ἔχει ἐκ τῆτε καὶ μεγάλον κέρδος χρηματικόν, τὸ
ὅποιον πρέπει νὰ τὸ σερῇται ὁ μὴ εἰδήμων τῶν πραγματειῶν.
Κερδαίνει δηλαδὴ πολλάκις τὰ μεσιτικά, ἀγοράζων καὶ πωλῶν
μόνος, χωρὶς νὰ ζητῇ ἐνίοτε εἰς τῆτον μόνον τὴν γνώμην μεσί-
τη τινός, εἰς τὸν ὅποιον πρέπει δι' αὐτὸν τὸν ὀλίγον κόπον νὰ
δώσῃ τελάχιστον 5 εἰς τὰ ἑκατόν. Αὐτὸ τὸ κέρδος ἡμπορεῖ νὰ
γίνηται πολλὰ μεγάλον εἰς πραγματευτὰς, οἱ ὅποιοι κάμνουσι
μεγάλα ἔργα. Πρὸς τέτοις, μ' ὅλον ὅπῃ εἰς τὰς σημαντικὰς πό-
λεις τῆς Εὐρώπης, οἱ μεσίται ἀρχίζοντες τὸ ἐπιτηδεύμα των, ὁρ-
κίζονται εἰς τὴν Διοίκησιν, νὰ φυλάξωσιν ἐλικοκρίνειαν εἰς τὸ ἔρ-
γον των, ὁ πραγματευτὴς δὲν πρέπει νὰ τὸς πιεσύν παραπολύ.

§. 4.

Ὅλαι αἱ πραγματεῖαι ἢ μετρεῖνται ἢ σταθμίζονται, εἴτε
ῥευσά, εἴτε στερεά σώματα ἤθελαν εἶναι. Ἡ εὐκολία καὶ ἡ ἐξ
αὐτῆς προελθῶσα χρῆσις εἰσέφερον τὴν συνήθειαν, πᾶ νὰ βάλ-
λωνται αἱ πλέον εὐκολοπώληται πραγματεῖαι εἰς ἰσομέτρους πί-
θους (βαρέλια) καὶ δέματα, ὅταν ἀποσέλλωνται, ὥστε γινώ-
σκων τις τὸ περιεχόμενον ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, νὰ ἡμπορῇ νὰ κρίνῃ
καὶ περὶ τῶν ἄλλων πύθων κ. τ. λ. μὲ ἱκανὴν ἀκρίβειαν. Ἐπει-

τα

τα σαθμίζεται τὸ περιέχον τὰς πραγματείας, καὶ ἐπ' αὐτὸ τὸ βάρος συμπραίνεται δι' ὅλες τὰς λοιπὰς ὁμοίους πίδας καὶ δέματα. Αὕτη ἡ σχεδὸν ὁμοία ἀφαιρέσις, ἣ τις πρέπει νὰ γένη ἀπὸ τὴν σύνθετον ὅλην (Brutto), λέγεται τάρρα, ἡ ὁποία λογαριάζεται συνήθως εἰς ἑκατοσὰς τῆς βαρύτητός τῶν πραγματειῶν. Τ. ε. εἰς πίδαν ἔχει ὅλην σύνθετον π. χ. 1000 λίτρων καὶ ὁ κενὸς πίδος, 80 λίτρων, μένουν λοιπὸν 920 λίτρα καθαρά ὅλην (nella καὶ συμπεριλαμβανομένην, ὅτι 80 λίτρων ξύλον χρειάζεται, διὰ νὰ περιχλίσῃ 920 λίτρας καθαρὰς πράγματος, ἔτω λοιπὸν ἐκπίπτει ἡ τάρρα 8 εἰς τὰ ἑκατόν.

§. 5.

Ἐκτὸς τῆς τάρρας δίδει ὁ πραγματευτὴς ἔτι μίαν ἄλλην ἀφαιρέσιν, λεγομένην καλὸν ξύγιον τὸ ὁποῖον εἶναι συνήθως 1 ἢ $\frac{3}{4}$ εἰς τὰ ἑκατόν. Τῷτο ἐκπίπτει ἀπὸ τὴν σύνθετον ὅλην ὅταν ἡ τάρρα διορισθῇ δι' ἕκαστον κομμάτιον χωρίζα. εἰ δὲ καὶ ἀφαιρεθῇ ἡ τάρρα εἰς τὰ ἑκατόν, τότε τὸ καλὸν ξύγιον ἀφαιρεῖται ἐκ τῆς καθαρᾶς ὁλήης. Αὐτὸ τὸ καλὸν ξύγιον πρέπει νὰ ἀναπληρώσῃ ἑξαιρέτως εἰς τὰς μικρὰς μεταπράτας τὴν ῥοπὴν τῷ ξυγίῳ, τὴν ὁποίαν δίδουν αὐτοὶ εἰς τὴν ἐπὶ λεπτῇ πώλῃσιν τῶν πραγματειῶν. Σημειωτέον ἔτι, ὅτι ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ πώλῃσει τινῶν πραγματειῶν, αἱ ὁποῖαι συμπεριέχουσι πολλὰς ἀκαθαρσίας συνειθίζεται μία ἀφαιρέσις, ἡ τις λέγεται Rebais (ἀναπλήρωσις) καὶ γίνεται ἑξαιρέτως εἰς τὴν πορτογαλικὴν ξάχαριν, εἰς τὸν ταβάκον, εἰς τὰς σαφίδας καὶ εἰς ἄλλας πραγματείας, κατ' ἐξοχὴν ὅμως εἰς ἐκεῖνα τὰ εἶδη, τὰ ἔχοντα καυλὸς (κοτζάνια). Αὕτη ἡ ἀναπλήρωσις συνίσταται συνήθως εἰς ἓν τὰ ἑκατόν.

§. 6.

Αἱ πλείότεραι εὐκολοπώλητοι πραγματεῖαι, π. χ. ξάχαρις ὠμὴ ἢ κεκαθαρμένη, βαφαί, ἢ τὸ λεγόμενον ἀρρόνημον ¹⁾ καὶ ὄρν-

1) Aurum pigmentum, Aur. Operment λεγ., χρυσοῦν κατὰ τὸν Διοσκορίδην ἢ ἀρρόνημον κατὰ τὸν Γαληνόν, εἶναι βαφὴν κίτριναν χρυσοῦσα φαρμακευτὰ, περιέχουσα ἀρσενικόν, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται ὁ μόνον ὡς βαφὴν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀφαιρισμὸν τῶν τριχῶν τοῦ σώματος.

ὄρουσα εἰς τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς ἀγορὰς πωλεῖνται μὲ διωρισμένην τινὰ ἀφαίρεσιν (ράμπάτο). Ἀυτὴ ἡ ἀφαίρεσις εἶναι διωρισμένη ἢ εἰς 7, ἢ εἰς 13 μῆνας, μὲ τόκον ὅμως ἐτήσιον 8 τὰ ἑκατὸν, ὅς τις ἦτον ἐν χρήσει ὅτε εἰσῆχθη εἰς τὸ ἐμπόριον ἡ ἀφαίρεσις. Ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι ἡ τῆς ἀφαιρέσεως λήψις δὲν ἔδιδεν ὄφελός τι εἰς τὸν ἀγοραστὴν, ἐπεὶ δὲ ἔπρεπε νὰ πληρῶνῃ τὸσφ μεγαλητέρας τόκους. Πλὴν διειρημένη ἀκόμη αὐτὴ ἡ συνθήκη ²), μ' ὅλον ὅπως δυσκόλως ἦθελεν εἰρεθῇ πραγματεῦσθαι ἀσφαλῆς, ὅς τις νὰ ἀγοράσῃ πραγματείας ἐπὶ τόκῳ ἐτήσιῳ 8 τὰ ἑκατὸν.

§. 7.

Ὅταν λογαριάζεται ἡ τάρα κ. τ. λ. ἀφίονται ὅλα τὰ κλάσματα ὅσα εἶναι ὑπὸ τὸ $\frac{1}{2}$, ὅσα δὲ εἶναι ὑπὲρ τὰ $\frac{1}{2}$ λογαριάζονται ὡς ἀκέραια. Διὰ νὰ σαφηνίσω αὐτὰ ὅλα, καὶ νὰ τὰ παραστήσω πρακτικῶς, ἀναφέρω ἐδῶ τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα.

Ἀγοράζει τις εἰς Ἀμβέρογον 20 πίδας ζάχαριν Γαλλικὴν λευκὴν ὡμὴν, ἑκάστος πίδος ἔχει βάρος σύνθεντον (Bruto) 1600 λιτρῶν, ἡ τάρα εἶναι 18 τὰ ἑκατὸν, τὴν καθαρὰν λίτραν πρὸς 21 $\frac{3}{4}$ φλαμινα γρότα μὲ 8 $\frac{2}{3}$ τὰ ἑκατὸν ἀφαίρεσιν (ράμπάτο), πόσα πρέπει νὰ πληρωθῶσι δι' αὐτὴν εἰς τραπεζικὰ νομίσματα;

1600

²) Ἡ ἀφαίρεσις αὕτη δηλαδὴ εἰσῆχθη διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν πραγματειῶν εἰς μετρητὰ, ἐπεὶ πολλὰ πράγματα πωλεῖνται ἐπὶ πίστει (βερεσέ) διὰ 6 ἢ 12 μῆνας, καὶ ὁ πωλητὴς ἐκρίνει τὸν τόκον τῶν τῶσων μηνῶν, διὰ νὰ λάβῃ εὐθὺς τὰ μετρητὰ, αὕτη εἶναι ἡ πρώτη αἰτία τῆς ἀφαιρέσεως· εἰς τινὰ εἶδη ὅμως εἶναι κατάχρησις ἀπατηλῇ, δι' ἧς κολακεύεται ὁ ἀγοραστὴς μὲ τὴν ἀφαίρεσιν, ἐν ᾧ ὁ πωλητὴς ἐπιφορτίζει ἐνίοτε εἰς τὴν τιμὴν τῶν πραγμάτων πολλὰ πλεονα, τῶν ὅσα προβάλλει νὰ ἀφαιρέσῃ.

	1600	λίτραι
	20	πίθοι
	32000	λίτραι συνθέτε ὀλκῆς (brutto)
τάρα 18 τὰ 100	5760	
	26240	λίτραι καθαραί
καλὸν ζύγιον		
1 τὰ 100	. . 262	
	25978	

ἡ λίτρα πρὸς $21\frac{3}{4}$ φλαιμικὰ γρότα φέρει 1624 μάρκας
11 σίλλινγα καὶ 3 φένιγγα.

Ὅκτὼ κίσαι ἰνδικὸν (λελάκι) πρὸς 200 ὀκάδες συνθέτε
ὀλκῆς, διὰ τάραν 20 ὀκάδες εἰς ἐκάστην κίσην, καλὸν ζύγιον 1
τὰ 100, ἡ καθαρά ὀκά ἐπωλήθη πρὸς γρόσια 35 μὲ $8\frac{2}{3}$ τὰ
100 ἀφαίρεσιν (ράμπάτο).

		200	
		8	
τάρα 20 ὀκδ. τὴν κίσην	160	1600 ὀκάδες	
καλὸν ζύγιον 1 τὰ 100	16	176 —	
		1424	
πρὸς γρόσια		55	
	γρ.	49840	
108 $\frac{2}{3}$ δίδουν 8 $\frac{2}{3}$ ἀφαίρεσιν		5974 : 116 ἄσπρα	
	γρ.	45865	4 ἄσπρα

Σημείωσις

Αὐτὲς τὲς λογαριασμὲς συνηθίζουσιν οἱ πραγματευταὶ νὰ τὲς
λογαριάσωσιν ἐν συντόμῳ χωρὶς τινος θέσεως, κατὰ τὸν ἀκόλ-
θον τρόπον. Ἀντὶ νὰ λογαριάσω τὴν ἀφαίρεσιν πρὸς $8\frac{2}{3}$
τὰ ἑκατὸν, πολλαπλασιάσω τὴν ποσότητα μόνον μὲ 13, καὶ
μερίζω τὸ πηλίκον μὲ 163, ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ γενόμενον προκί-
πτει ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν κλασμάτων. Πολλοὶ μεταχειρίζον-
ται

ται ταύτην τὴν εὐκολίαν χωρὶς νὰ ἡξείρωσθαι τὸν λόγον. Εἰς δὲ τὰς πραγματείας, εἰς τὰς ὁποίας λογαριάζεται $4\frac{2}{3}$ τὰ 100 ἀφαίρεσις, πολλαπλασιάζω τὴν ποσότητα μὲ 7 καὶ διαιρῶ μὲ 157 ὃ δὲ λόγος εἶναι ὁ ἀκόλουθος.

$108\frac{2}{3} :$	$8\frac{2}{3}$	$104\frac{2}{3} :$	$4\frac{2}{3}$
526	26	514 :	14
165 :	15	157 :	7

Ἄξιον θαυμασμοῦ εἶναι, ὅτι ὁ τρόπος τῆς νὰ ἀγοράζωσιν, ἢ νὰ πωλῶσιν οἱ ἄνθρωποι μὲ ἀφαίρεσιν (ράμπάτο) διετηρήθη τόσους χρόνους, ἐπειδὴ προξενῶνται δι' αὐτὴν περιστατικά καὶ δυσκολίαι εἰς τὰς λογαριασμοὺς, χωρὶς νὰ δώσωσιν ὠφέλειαν τινά.

Πάντη ἄλλῶς εἶναι εἰς τὰς πραγματείας, τὰς μετρούμενας μὲ τὸν πήχυν. Εἰς αὐτὰς δὲν δυσκολεύσει τὸν λογαριασμόν μήτε τὰρα, μήτε ἀφαίρεσις μήτε καλὸν ζύγιον ἢ ἀναπλήρωσις (Refaction) κ.τ.λ. ἀλλ' ἀποφασίζει τὸ μήκος τῆς πήχεις ¹⁾.

§. 8.

Μεγα ὄφελος ἤθελεν εἶναι ἀναμφιβόλως διὰ τὴν ἐλάφρυσιν τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, ἂν ἤθελεν εἶναι δυνατόν νὰ εἰσαχθῇ πανταχῶ, ἢ τελάχιστον εἰς τὰς ἐπισημοτέρας ἐμπορικὰς Ἀγορὰς ὅμοια μέτρα καὶ σταθμά. Τῆτο ὅμως δὲν θέλει γίνῃ πώποτε, ἐπειδὴ τόσον δύσκολον ἤθελεν εἶναι τὸ νὰ τὰ εἰσφέρῃ τις πανταχῶ, ὅσον νὰ τὰ κρατήσῃ κατὰ τὸν πρῶτον λογαριασμόν των, διότι ἂν καὶ ἡ προαίρεσις τῶν ἀνθρώπων δὲν ἤθελε κάμῃ μεταβολὴν τινά, ἤθελε τὴν προξενίῃ βέβαια ἢ φύσις. ἐπειδὴ εἶναι γνωστὸν, ὅτι τὸ κλίμα ἐνεργεῖ διὰ τῆς θερμότητος, τῷ ψύχεις κ.τ.λ. εἰς ὅλα τὰ ὄργανα, δι' ὧν πρέπει νὰ παρασταθῇ τὸ βάρος ἢ τὸ μήκος, καὶ λοιπὸν δι' αὐτὸ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκατανίκητον ἐμπόδιον, πρέπει νὰ κάμῃ μεταβολὴν εἰς τὰ μέτρα καὶ σταθμά δύο τρόπων κατὰ τὸ κλίμα διαφορετικῶν. Ἐπειδὴ δὲ πᾶς πραγμα-

¹⁾ Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰ διὰ τὴν πήχεις μετρούμενα πράγματα δὲν εἶναι ἐλεύθερα ἀπὸ ταιαύτας ἀφαιρέσεις.

γραμματεὺς ὀφείλει νὰ ἡξέυρη ἐξαιρέτως τὰ μέτρα καὶ τὰ σταθμὰ, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται οἱ ἐμπορευόμενοι, ἐξέθεσα τὴς ἐν τῷ τέλει τῷ παρόντος πίνακος τῶν ἐπισημοτέρων ἐμπορικῶν Ἀγορῶν, ἐν οἷς χρείας τυχέσης ἑκάστος δύναται νὰ εἴρῃ τὰ ἀζητήμενα μέτρα καὶ σταθμὰ χωρὶς πολλῆς μελέτης. ¹)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Περὶ Ναυτιλίας ἐν γένει, καὶ ὅσον ἀνήκει εἰς τὸ Ἐμπόριον.

§. 1.

Η κατασκευὴ τῶν πλοίων αἰγείει ἀναντιρρήτως εἰς τὰ τεχνουργήματα, τὰ ὁποῖα ἐφεῦρε τὸ δημιουργικὸν πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων. Χιλιάδες χρόνων ἐχρειάσθησαν ἕως ὅτε νὰ φθάσῃ ἡ ναυτιλία εἰς τὴν νῦν τελειότητα, καὶ νὰ προσεγγίσῃ τὸ παντοδαπὸν κέρδος, τὸ ὁποῖον ἀπολαμβάνει ἡδὴ ἐξ αὐτῆς ἡ κοινωνία τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ θαυμάσῃ μόνος διὰ τὸ ἔργον τς, βλέπων, ὅτι διὰ τῆς τέχνης τς δύναται νὰ καταφρονήσῃ τὸ φοβερώτατον πάντων τῶν στοιχείων, τὸ Ὑδωρ, τὸν ἄπειρον Ωκεανὸν, καὶ ὅτι ἡμπορεῖ ἐφ' ἐν πλοῖον ὑπ' αὐτῷ κατασκευασμένον νὰ πλείσῃ περὶ τὸν κόσμον. Ἐὰν τὸ πάλαι ἔμμενον ὀλόκληρον μέ-

Τ

ρη

¹) Εἰς τὸ Γερμανικὸν πρωτότυπον ἔπονται ἀμέσως οἱ πίνακες τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν· ὁδὲ μεταφραστὴς παραλείπων αὐτοὺς, κατέταξε τὴς ὑπ' αὐτῷ ἐκτεθέντας εἰς τὸ τέλος τῆ συγγράμματος.

ρη τὸ κόσμος ἄγνωστα, ἦτον αἰτία κυρίως ἡ ἀτελής τέχνη τῆς ναυτιλίας. Ἐξ ὅτε δὲ αὐτὴ ἐφθασεν εἰς τὸν ἀξιοθαύμασον βαθμὸν, εἰς τὸν ὅποιον τὴν σήμερον τὴν βλέπομεν, ὠφελήθησαν ἐκ ὀλίγον ἡ Ἀστρονομία καὶ ἡ Γεωγραφία. Τὸ νῦν ἐξουσιάζουσι τῶρα ὀλίγοι Εὐρωπαῖοι ἀπειροπληθεῖς τόπους μεμακρυσμένων μερῶν τοῦ κόσμου, τὸ νῦν ἀπολαμβάνομεν ὅλα τὰ προϊόντα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια φέρουσιν οἱ τόποι διαφέροντες πάντῃ ἀπὸ τοῦ ἡμέτερον κλίμα, ὅλα αὐτὰ τὰ κέρδη τὰ γνωρίζομεν ἐκ τῆς τελειοποιηθείσης ναυτιλίας, καὶ ἐκ τῶν πληθυνθέντων μέσων τῶ νῦν ἐνεργῆται.

Τώρα ὅλαι αἱ θάλασσαι εἶναι κεκαλυμμέναι μὲ πλοῖα, τὰ ὅποια παρασκευάζει ἡ φιλοπονία τῶν ἀνθρώπων. Μεγάλα κέρδη ἀπῆλυσαν ἐκ τέτε τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, ἃ τίνα ἀπέκτισαν τὴν δεσποτείαν τῶν θαλασσῶν κατὰ τὴν νῦν ἐξασκεμένην μέθοδον, περὶ τῆς ὁποίας τὸ πάλαι ἐδεμίαν εἶχον εἰδήσιν καὶ διὰ θαλάσσης ἐμπορευόμενα ἔθνη εἰς μακρυνὰς θαλάσσας.

§. 2.

Καὶ οἱ Φοίνικες καὶ οἱ Καρχηδόνιοι ἐνῆργον μὲν τὴν ναυτιλίαν, ἡ διαφορὰ ὅμως ἐκείνης ὡς πρὸς τὴν νῦν ἐνεργημένην εἶναι ὅσον ἀπέχει ὁ ἔρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς. Ἐκεῖνοι παρέπλεον μόνον τὰ παραθαλάσσια, καὶ προσεῖχον πάντοτε νὰ μὴ χάσωσιν ἀπὸ τὰ ὀρμησσάτων τὴν σερεάν. Δὲν ἀπεμακρύνοντο ἀπὸ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, καὶ δὲν ἐτόλμων ποτὲ νὰ πλεύσωσιν εἰς τὸν Ὠκεανόν.

§. 3.

Τὸ ἐμπόριον ἡμῶν ἐδέποτε ἤθελε δυνηθῆ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν βαθμὸν, εἰς τὸν ὅποιον ἐξαπλώθη πανταχῶς. Ὅλα τὰ μέρη τῶν ἐπισημῶν καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡ ἐπιμέλεια τῶν τεχνῶν δὲν ἤθελεν ὑψωθῆ εἰς τοῖστον βαθμὸν, καθὼς εἶναι τὴν σήμερον, εἰν ἡ ναυτιλία δὲν ἤθελε τελειοποιηθῆ πόσον πολλά. Τώρα ἐργάζεται ὁ Κινέζος, ὁ Ἀμερικανὸς καὶ ὁ Ἀφρικανὸς διὰ τὸν Εὐρωπαῖον, καὶ αὐτὸς ἐργάζεται πάλιν δι' αὐτὸς. Ὁ κερδομανὴς πραγματευτὴς

δὲν

δὲν φοβεῖται κίνδυνον, καὶ μεταχειρίζεται ὅλα τὰ μέσα, ὅταν εἶναι ἱκανὴ πιθανότης, ὅτι μέλλει νὰ κερδήσῃ. Ὅθεν ὅλος ὁ γνωστὸς κόσμος εὐρίσκεται εἰς γενὸν συνδεσμον, καὶ οἱ κάτοικοι τε ἀνταλλάσσει μεταξὺ των τὰ ἀμοιβαῖα προϊόντα των, ἢ τὰ πληρώνονται κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν δεχθεῖσαν τιμὴν εἰς χρήματα, ἢ εἰς ἐκδελύσεις.

§. 4.

Ἡ πρώτη αἰτία τῆς ναυτιλίας ἦτον ἡ ἀλιευτική, ἢ τις τότε ἐνεργεῖτο βέβαια εἰς τὰ παραθαλάσσια ἐκάς τοῖς τόποις. Αἱ αὐτῆς ὁμῶς ἔμαθον οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ πλείον τὴν ναυτικὴν τέχνην καὶ τὴν ναυτιλίαν. Ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν ἀλιευτικὴν κατεγίνοντο ἴσως τὸ πάλαι μόνον ὁ κοινὸς λαὸς, τὸ ὅποιον καὶ ἄχρι τῆδε γίνεται. Τὴν σήμερον ὁμῶς ἔλαβεν ἄλλην μορφήν, καὶ ἔγινεν ἔργον μεγάλων ἀνθρώπων. Παρασκευάζονται δηλαδὴ τῶρα μεγάλα πλοῖα διὰ νὰ ψαρεύωσιν εἰς τὰς θαλάσσας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀρκεύονται, ὁ θαλάσσιος ὄνος (Stockfisch), ἡ μαινὶς (χαρίγγα), τὸ κῆτος κ.τ.λ. εἰς μεγάλας ποσότητας καὶ φέρονται εἰς τὸ ἐμπόριον.

§. 5.

Ἐπειδὴ αἱ διὰ θαλάσσης ἐνεργόμεναι ὑποθέσεις ἐπολλαπλασιάθησαν τόσον πολλὰ, ὥςτε ἡ ναυπηγία κατέστη ἰδίως ἐπιτήδειον, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐνησχολήσθησαν ἐκτοτε εἰς αὐτό. Οἱ κατασκευάζοντες ἢ ἀγοράζοντες πλοῖον τι ὀνομάζονται Ναυκλήροι (Rheder). Ἐπειδὴ δὲ ἐν θαλάσσιον πλοῖον κατεσκευασμένου κατὰ τὴν νῦν μέθοδον εἶναι πρᾶγμα πολυέξοδον, εἰς ἀνθρώπος μόνος μὴ ἔχων ἱκανὰ χρήματα διὰ νὰ κατασκευάσῃ τοῖσι τῶν πλοίων ἐξ ἰδίων, ζητεῖ ἔτι ἓνα ἢ πλείότερες ἄλλες συμπολίτας τε, οἱ ὅποιοι θέλῃσι νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πλοίων. Αὗτοὶ ὀνομάζονται Συνναύκληροι. Ὁμοίως ὀνομάζονται καὶ οἱ ἀγοράζοντες παρά τινος ὁλοκλήρως πλοῖον ἓν, δύο, ἢ καὶ πλείονα μέρη ὑπὸ τὸ ὄνομα μερίδια τῶν πλοίων. Τοιαῦτα ἡμπορεῖ καθ' εἰς νὰ εὕρῃ, ὅς τις δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὰ χρήματά τε, καὶ ὀνομάζεται ὁμοίως Μέτοχος, Συνναύκληρος, ἢ Σύντροφος τῶν πλοίων.

Τ' 2

§. 6.

§. 6.

Πρότερον, εἰς ἣ πολλοὶ ἐμπορικοὶ οἶκοι εἶχον πρὸς ἰδίαν χρῆσιν μόνον ἐν ἣ πολλὰ πλοῖα εἰς ἔργον, τὰ ὅποια ἡ ἐπλήρω-
 ρον αὐτοὶ καὶ τὰ κατεσκευάζον, ἢ τὰ ἡγόραζον, καθὼς καὶ
 τῶρα ἐτι γίνεται πολλάκις, μάλιστα εἰς τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς
 Ἀγοράς. Ἐπειδὴ ὅμως τῶρα εἶναι τόσοι μεγάλοι καὶ μικροὶ
 πραγματευταί, οἱ ὅποιοι ὅλοι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πραγμα-
 τεύονται διὰ θαλάσσης, ἐνώνονται πολλοὶ ὁμῶς διὰ νὰ φορτί-
 σωσιν ἐντελῶς τὸ πλοῖον μὲ τὰ διάφορα σαλτέα πράγματά των.

§. 7.

Πολλάκις ὅμως οἱ κύριοι ἐνὸς πλοῖου, δὲν δύνανται νὰ τὸ ἔ-
 χωσιν εἰς ἔργον μὲ τὰς ἰδίας ὑποθέσεις των διὰ νὰ μὴ τὸ ἀφῆ-
 σωσι δὲ νὰ μένῃ ἄργον μὲ ζημιάν των, τὸ ναυλώνουσι, τ. ε. κοι-
 νολογῶσιν εἰς τὰς πραγματευτάς, ὅτι τὸ πλοῖον των μέλλει νὰ
 πλεύσῃ εἰς τῶτον ἢ εἰς ἐκεῖνον τὸν διωρισμένον τόπον, καὶ θέ-
 λει νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτῆς ξένας πραγματείας μὲ συμπεφωνημένον
 ναῦλον. Ὁ διοικητὴς τῶ πλοῖου τ. ε. ὁ Καπετάνος δίδει τότε ἐνὶ
 ἐκάστῳ, ὅς τις φέρει πραγματείας εἰς τὸ πλοῖον, ἀπόδειξιν (Con-
 noissement), ἐν ἣ φανερώνει, ὅτι παρέλαβε τὰς πραγματείας, καὶ
 θέλει τὰς παραδώσει εἰς τὸν διωρισμένον τόπον.

§. 8.

Ὁ διοικητὴς τῶ πλοῖου ὑπογράφων τὴν ἀπόδειξιν, πρέπει νὰ
 προσέχῃ, μήπως παραδίδονται αὐτῷ πραγματεῖαι, μὴ ἐμπερι-
 εχόμεναι εἰς τὰς πέντες, δέματα κ. τ. λ. Ὁμοίως πρέπει νὰ
 ἔχῃ μεγάλην προσοχὴν διὰ τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ (ζύγια), κατὰ
 τὰ ὅποια παραλαμβάνει τὰς πραγματείας, ἐπειδὴ ἡμπορεῖ εὐ-
 κόλα νὰ σημειωθῶσι παρὰ πολλὰ μέτρα ἢ σταθμὰ, διὰ τὰ ὅποια
 ἔπειτα πρέπει νὰ ἀπολογηθῇ. Ὁ διοικητὴς τῶ πλοῖου πρὸς τῶ-
 τοῖς πρέπει νὰ προσθέτῃ εἰς τὴν ἀπόδειξιν καὶ ταῦτα: Τὰ
 ἐμπεριεχόμενα καὶ τὸ βάρος ἐμοὶ ἄγνωστα, ἐλείθερα ἀπὸ ἐκροῆν,
 ἀπὸ βλάβης κ. τ. λ. ἵνα δι' αὐτῶν τῶν φράσεων προλαμβάνῃ
 πᾶσαν ὑποχρέωσιν τῆ νὰ ἀπολογηθῇ δι' αὐτὰς τὰς ζημίας. Διὰ
 καθ'

καθ' ἓν πρᾶγμα γίνονται συνήθως τρεῖς ἀποδείξεις: δηλαδή ὁ φορτιστής λαμβάνει ἐξ αὐτῶν δύο, ἀπὸ τὰς ὁποίας τὴν μὲν πέμπει πρὸς ὃν εἶναι διωρισμένοι αἱ φορτισθεῖσαι πραγματεῖαι, τὴν δὲ ἄλλην τὴν φυλάττει, διὰ τὰ τὴν εἰλὴ πρὸς τὸν ἀνταποκριτὴν τε, εἰς ἣν ἡ σαλεύσα αὐτῶν πρώτη ἠθέλε παραπέσει. Τὴν τρίτην κρατεῖ ὁ διοικητής. Ἡμπορεῖ ὅμως ὁ φορτιστής τῶ πλοῖς νὰ ζητήσῃ πλειοτέρας ἀποδείξεις, καὶ ὁ διοικητής ὀφείλει νὰ τὰς δώσῃ, προστίθουσιν ὅμως εἰς καθ' ἓν γράμμα χάριν προνοίας, ὅτι μὴ ἂς ἀποδείξεως πληρωθείσης, ὅλα τὰ λοιπὰ ἀπαράλλακτα ἀντίγραφα νὰ μένωσιν ἄκυρα καὶ νὰ θεωρῶνται ὡς πληρωμένα.

§. 9.

Ὁ διοικητής ὀφείλει νὰ παραδώσῃ τὰς πραγματείας εἰς τὸν διωρισμένον τόπον, ὅταν τῷ ἐμφανισθῇ ἡ ἀπόδειξις, χωρὶς τινος ἀντιλογίας, τῆτο δὲ μὴ ποιήσας, καταντᾷ νὰ βιασθῇ ὑπὸ τῆς Ἐξουσίας.

Αἱ ἀποδείξεις δύνανται νὰ γυρωθῶσιν ὡς αἱ καμπιᾶλαι, καὶ ὁ ἔχων αὐτὴν ἔχει μόνος τὸ δίκαιον νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶ διοικητῆ τὰς ἐν αὐτῇ σημειωμένας πραγματείας.

§. 10.

Ἄν μία ἀπόδειξις πρέπη νὰ εἶναι συνθεμένη κατὰ τὸ πρό-
πον, ὀφείλει νὰ περιέχῃ τὰ ἐπόμενα βσιώδη ἄρθρα: α') Τὰ ση-
μεῖα (μάρκας) καὶ τὰς ἀριθμοὺς (τὰ νύμερα) τῶν πίδων καὶ
δεμάτων, β') τὴν ποιότητα τῶν πραγματειῶν, γ') τὸν πρὸς
ὃν ἀποστέλλεται τόπον, δ') Ὀλόκληρον τὸ ὄνομα τῶ φορτιστῆ,
καὶ τῶ μέλλοντος παραλαβεῖν τὸ πρᾶγμα, ε') πόσον συνεφωνή-
θη ὁ ναῦλος, ἂν ἐξ αὐτῶ ἐδόθη τι καὶ πόσα. Πρὸς τάτοις ὁ
ἀριθμὸς τῶν δεμάτων (καλλέτων) πρέπει νὰ σημειωθῇ ὀλόγρα-
φος διὰ γραμμάτων, καὶ ὁ κενὸς ἐν τῇ ἀποδείξει μένων τόπος νὰ
γεμισθῇ με γραμμῆς, διὰ νὰ μὴ ἡμπορῇ νὰ προσεθῇ τι ψεύδος.
ς) ὅλα τὰ ἀντίγραφα τῶν ἀποδείξεων, ὅσα καὶ ἂν ἤθελον εἶ-
ναι, πρέπει νὰ γραφῶσιν ὅμοια καὶ ἀπαράλλακτα. Τῆτο εἶ-
ναι πολλὰ ἀναγκαῖον, ἐπεὶ ἐξ ἐναντίας πίπτει ἡ ὑποψία εἰς
τὸν διοικητὴν.

Ὁ διοικητὴς τῶ πλοῖε καὶ παρῶρσιασθείσης αὐτῷ τῆς ἀποδείξεως δὲν χρεωσθεὶς νὰ παραδώσῃ τὰς ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένας πραγματείας, προτὲ λάβῃ τὸν συμφωνηθέντα ναῦλον.

§. 11.

Δὲν φορτίζονται ὅμως πάντοτε τὰ πλοῖα μὲ κομμάτια πραγματεῶν διαφόρων φορτιστῶν, ἀλλ' εἰς ἣ πολλοὶ πραγματευταὶ δύνανται διὰ ὑποθέσεις, ἅς κάμνουν κοινῶς, νὰ συμφωνήσωσιν ἐν ὁλοκλήρῳ πλοῖον διὰ ἰδιον λογαριασμόν καὶ νὰ τὸ φορτίσωσι. Εἰς ἐν τοῖσδε συμφωνητικόν, τὸ ὁποῖον συνήθως λέγεται *Charte partie*, ἢ *Certe partie*, γράφεται τὸ ὄνομα τῶ φορτιστῆ καὶ τῶ διοικητῆ, ἡ ὀνομασία καὶ τὸ μέγεθος τῶ πλοῖε, ὁ τόπος ὅπου φορτίζει ὁ διοικητὴς, ὁ καιρὸς, τὸν ὁποῖον ἔχει καὶ διατρίψῃ ἐκεῖ διὰ τὸ φορτίσμα, ὁ τόπος τῆς ἐκφορτίσεως, καὶ ὁ συμφωνηθεὶς ναῦλος, τὰ ἐξοδα τῆς εἰσέως (εἰσόδου), οἱ τελωνικοὶ φόροι τῶ τόπου καὶ ἄλλα τινὰ ὅσα εἰσράζεται εἰς τὸτο ἀναγκαῖα. Τὸ ἐπόμενον παράδειγμα θέλει σαφηνίσαι τὸ ὅλον ἐντελέστα.

§. 12.

Ἐν ἔτει 1817 τῷ 24 ἔτει τῆς βασιλείας τῶ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου Φραγκίσκου τῶ Β', τῇ τετραδί κατὰ τὴν 7 τῶ Μαΐου μηνὸς ἐπαρῶρσιασθήσαν εἰς ἐμὲ τὸν (δεῖνα) ὠρεκισμένον Νοταρίον ὁ κύριος (δεῖνας) πραγματευτὴς ταύτης τῆς πόλεως Τριεζῖς, ὡς ναυλωτῆς, καὶ ὁ διοικητὴς (δεῖνας) διοικῶν τὸ Ἀλεξάνδριν πλοῖον ὀνομαζόμενον (N) ἕως 5000 κεντηναρίων μεγέθους ὡς δεχόμενος φορτίον, καὶ ἐφανέρωσαν, ὅτι συνεφώνησαν νὰ φορτισθῇ τὸ φηθέν πλοῖον εἰς τὴν πόλιν Νεάπολιν διὰ τὴν Μαρσαλίαν, ζητήσαντες παρ' ἐμοῦ νὰ συνθέσω τὸ συμφωνητικόν (*Charte partie*) δι' αὐτὸ κατὰ τὸ καθήκον καὶ νόμιμον σχῆμα, ἐτελείωσαν δὲ τὴν συμφωνίαν των κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

A. Ὁ φηθείς διοικητὴς (δεῖνας) ὑποχρεῖται διὰ τῶ παρόντος, τὸ πολὺ ἕως τῆς 25 τῶ Μαΐου μηνὸς τῶ τρέχοντος ἔτους νὰ εἶναι ἔτοιμος, διὰ νὰ πλείσῃ, ἀνὲν ἀναβολῆς μὲ τὸν πρῶτον δεξιὸν ἀνέμον καὶ καιρὸν εἰς τὴν Νεάπολιν, ὅπου θέλει ἐρχεῖται αὐ-

αὐτὸς ὁ φορτισμὸς, καὶ ἐκεῖ νὰ παραστήσῃ τὸ ῥηθὲν πλοῖον τῷ εἰς χοῆσιν τῇ κυρίῃ ναυλωτῇ, εἰρεὸν καὶ καλὸν, ἐξαφρέτως δὲ τὸ ἐπάνω κατάσρωμα καλῶς πεπακτωμένον (καλαφατισμένον), τὰ κατάρτια, τὰς ἀντλίας, μὲ ὅλα τὰ δι' αὐτὸ τὸ ταξίδιον ἀναγκαῖα ἐν καλῇ καταστάσει, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ φέρῃ διὰ θαλάσσης τὸ (δεῖνα) πρᾶγμα. ὁμοίως ὑπόσχεται νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ ἐν νέον Αὐτοκρατορικὸν διαβατήριον γράμμα (Passeport) τῷ πλοῖσι καὶ μὲ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα γράμματα.

Β'. Ἀφ' ὧν φθάσῃ ὁ διοικητὴς εὐτυχῶς μὲ τὸ πλοῖον τῷ εἰς τὴν Νεάπολιν, ὀφείλει νὰ φροντίσῃ δι' ἰδίων ἐξόδων νὰ πάρῃ διὰ ἔρμα (σαβέραν) τόσας πέτρας ὅσαι εἶναι ἀναγκαῖαι, διὰ τὸ ὅποιον ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ λάβῃ ἄμμοι, νὰ κίμῃ πρὸς τέτοις τὸ κατάσρωμα τῆς τρόπιδος (Garnier)¹), καθὼς συνηθίζεται εἰς παρόμοια ταξίδια τελάχιστον τόσον ὑψηλόν, ὅση εἶναι ἡ δοκὸς τῆς τρόπιδος, καὶ τότε γενομένη, ὑπόσχεται ὁ κύριος ναυλωτὴς, διὰ τῇ ἐκεῖ ἀνταποκριτῇ αὐτῇ, νὰ φορτίσῃ τὸ ῥηθὲν πλοῖον μὲ (τόσα) κεντηνάρια (πρᾶγμα), καὶ νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὸ πλοῖον ἐλεύθερον ἐξόδων. Ὁ δὲ διοικητὴς δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ φορτίσῃ τοῖσιν πρᾶγμα διὰ λογαριασμὸν τῇ ἢ δι' ἄλλον τινὰ διὰ Μαρσιλίαν, καὶ νὰ τὸ ἐκφορτίσῃ ἐκεῖ, ἐπὶ ποιῇ 500 φιορινίων. Ἀλλὰ δὲ εἶδη πραγματειῶν εἶναι ἐλεύθερος νὰ δεχθῇ, διὰ νὰ ἀπογεμίσῃ τὸ κενὸν τῷ πλοῖσι τῷ.

Γ'. Τῷ προδηλωθέντος φορτίσματος γενομένης, λαβὼν ὁ διοικητὴς τὴν πρὸς ἐξαποστολὴν ἐτοιμασίαν τῷ παρὰ τῇ ἀνταποκριτῇ τῇ ναυλωτῇ, ὑποχρεῖται, μὲ πρῶτον δεξιὸν αἶμα καὶ καιρὸν νὰ ἐκπλεύσῃ ἀνυπερθέτως καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον τῷ κατ' εὐθείαν εἰς Μαρσιλίαν, χωρὶς νὰ εἰσφορτίσῃ καθ' ὁδὸν εἰς ἄλλον τινὰ λιμένα ἢ ὄρμον, ἐκτὸς μεγάλης ἀνάγκης, τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ ἀποδείξῃ μὲ τὴν ἀνήκεσαν θαλάσσιον διαμαρτυρίαν.

Δ'.

¹) Ἐσθθὲν τῷ πλοῖσι εἰς τὸν πάτον, ὅπερ μία μεγάλη δοκὸς, ἡ τρόπις, εἰσὶναι τὰ πλευρά, βάλλονται σανίδες ἢ ἄλλαι δοκοὶ εἰς τὰ πλάγια τῆς μεσείας δοκῆς, διὰ νὰ βεβλῶνται ἐπ' αὐτὰς αἱ πραγματεῖαι καὶ νὰ μὴ ἐγγίξωσιν εἰς τὸν πάτον, ὅς τις σχεδὸν πάντοτε ἐχέινερον. αὐτὸ τὸ κατάσρωμα λέγεται Γαλλισὶ Garnier.

Δ'. Μετὰ τὴν εἰς Μαρσιλίαν ἔλευσίν τε παραδίδει ὁ διοικητὴς τὸ εἰς τὴν Νεάπολιν ληφθὲν φορτίον (δεῖνα), κατὰ τὴν περίληψιν τῆς ὑπ' αὐτὴ ὑπογεγραμμένης ἀποδείξεως. Οἱ δὲ ἐκὶ ἀνταποκριταὶ τῇ κυρίᾳ ναυλωτῇ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ μετακομίσωσι τὸ φορτίον (δεῖνα) ἐκ τῆς πλοῖς ἐλεύθερον, καὶ νὰ πληρώσωσι τῷ διοικητῇ, ἄνευ τινὸς ἀντιλογίας, μετὰ τὴν γενομένην πιετὴν παράδοσιν αὐτῇ, ναῦλον διὰ καθ' ἓν κεντηνάριον (τόσας) λίβρας, ὡς καὶ 10 τὰ ἑκατὸν συνήθη ἀβαρίαν ¹), καὶ καθόλε 40 λίβρας δι' ὅλον τὸ φορτίον ²), κατὰ τὴν καμπιλικὴν καταλλαγὴν.

Ε'. Αἰὰ τὸν φορτισμὸν καὶ ἐκφορτισμὸν διωρίσθησαν καὶ ἀπεφασίσθησαν καθόλε 50 ἡμέραι, αἱ ὁποῖαι λαμβάνουσιν εἰς τὴν Νεάπολιν τὴν ἀρχήν των, μετὰ 54 ὥρας ἀφ' ἧς φανερώσῃ ὁ διοικητὴς, ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ φορτίσῃ, καὶ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκφορτίσεως Μαρσιλίαν ἀρχίζουσιν ἀπὸ τῆς δευτέρας ἡμέρας, μετὰ τὸ ἐκὶ κατενόδιον τῆς πλοῖς. Ἐὰν δὲ ὁ διοικητὴς ἤθελεν ἐμποδισθῇ ἐκ μέρους τῆς ναυλωτῆς ὑπὲρ τὰς διωρισμένας ἡμέρας διὰ τὸν φορτισμὸν καὶ ἐκφορτισμὸν, νὰ δίδονται αὐτῷ ἐν τῷ καιρῷ τῆς πληρωμῆς τῆς ναύλες διὰ τῆτο πρὸς 20 λίβρας διὰ πᾶσαν περιττὴν ἡμέραν.

Σ'. Ὁ διοικητὴς διευθύνεται εἰς Μαρσιλίαν μὲ τὸ πλοῖον τε πρὸς τὸν ἀνταποκριτὴν τῇ κυρίᾳ ναυλωτῇ, ὡς ἂν νὰ διευθύνετο παρὰ τῶν μετόχων τῆς πλοῖς πρὸς αὐτόν. Ὁμοίως ὑποχρεῖται νὰ ἐλλιμενίσῃ (ἀράξῃ) τὸ πλοῖον τε εἰς τὴς καθήκοντας τόπας, καθ' ὅσον συγχωρεῖ τὸ βᾶθος.

Ζ'. Ὁ διοικητὴς δὲν ἐγγυᾶται διὰ τὸν κίνδυνον τῆς θαλάσσης καὶ διὰ ἐμποδισμὸν τινα, συμβαίνοντα ἐκ πολεμικῶν περιστάσεων, ἢ ὑπὸ τῶν Βασιλέων, Ἡγεμόνων καὶ Ἀνασῶν, ἀλλὰ μόνον ἔχει νὰ φροντίσῃ, διὰ νὰ διατηρήσῃ καὶ βεβαιώσῃ τὸ δίκαιόν τε μὲ διαμαρτυρίαν, ὅπως εἶναι τρόπος νὰ ἐνεργηθῇ. Ὅταν φθάσῃ εἰς τὸν λιμένα τῆς Μαρσιλίας ὑπόσχεται ὁ διοικητὴς

¹) Περὶ τῆς ἀβαρίας ἴδε κατωτέρω.

²) Αὕτη ἡ πληρωμὴ ἢ διδομένη τῷ διοικητῇ εἰς ὅλον τὸ φορτίον ἐκτὸς τῆς ναύλες, λέγεται (Kaplaken).

κητὴς νὰ ἀνοίξῃ μίαν μικρὰν σημαίαν (Goëls) εἰς τὸ ἐμπροσθινὸν κατάρτιον, καὶ νὰ ἔχῃ ἐπιμέλειαν, ὥς εἰς τὸ γράμμα τῆς ὑγείας ¹⁾ νὰ σημειωθῶσιν ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν ἀκολουθῶν τε ὑπὸ τῆ ἐπ' αὐτῷ τέτῳ διωρισμένα παρὰ τῆ Βασιλέως τε.

Η'. Ὁ Ναυλωτὴς πληρῶναι τὸν τελωνικὸν φόρον διὰ τὸ φορτίον εἰς τὸν τόπον τῆ Τελωνίε καὶ ὁ διοικητὴς διὰ τὸ πλοῖον τε. Ὑποχρεῖνται οἱ ῥηθέντες συμφωνῶντες ἀμοιβαίως πρὸς ἀλλήλους νὰ ἐκπληρώσωσι ταῦτα πάντα, ἥτοι ὁ μὲν Ναυλωτὴς τὸ δοτέον φορτίον, ὁ δὲ διοικητὴς τὸ ὑποκείμενόν τε, τὸ πλοῖον καὶ τὸν ναῦλον, καθυποβάλλοντες ὅλα αὐτὰ εἰς τὰς νόμους καὶ ἐθίμα τῆς θαλάσσης.

Εἰς δὲ τὴν περὶ τῆς ἔνδεξις ὑπεγράφη τὸ παρὸν συμφωνητικὸν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐν τῷ κώδικι μετ' ἰδιοχείρως καλῇ πίξεϊ, ὑπὸ τὴν δημοσίαν παραίτησιν πασῶν τῶν ἐκ τῶν νόμων γινομένων αὐτοῖς εὐεργεσιῶν καὶ προφάσεων, ἐναντίον τῶν ἐνωτέρω συμφωνηθέντων.

Ἐγένετο ἐν Τριεσίῳ.

ὡς ἀνωτέρω.

Ὁ δεῖνας διοικητὴς.

Ὁ δεῖνας Ναυλωτὴς.

Οὗς ἐπιβεβαίωσεν ὁ δεῖνας Νοτάριος.

Ἐκ τῆς τῆ παραδείγματος βλέπει τις σαφέστατα διὰ πόσα πράγματα πρέπει νὰ δίδῃ προσοχὴν εἰς τὸ συμφωνητικὸν (Charte partie).

§. 15.

Δὲν εἶναι ἱκανὸν εἰς τὸν διοικητὴν τῆς πλοῖε, τὸ νὰ ἔχῃ φορτίον διὰ τινὰ τόπον ξένον, ἀλλὰ πρέπει νὰ προβλέπῃ καὶ τὸ ἂν ἤμπορῇ νὰ εἶρῃ φορτίον εἰς τὴν ἐπιστροφὴν. Τῆτο ὁμῶς δὲν συμβαίνει πάντοτε, διότι ἢ δὲν εἶναι ἐκεῖ τὶ νὰ φορτίσῃ, ἢ εἶναι ἀπηγορευμένον ὑπὸ τῶν νόμων τῆς τόπῃ, τὸ νὰ λαμβάνωσιν οἱ ξένοι ναῦται τὸ κέρδος τῶν ἐμπορίων, τὸ ὁποῖον ἡμ-

Τ

πορῶ-

¹⁾ Γράμμα τῆς ὑγείας, εἶναι εἶδος διαβατηρίου (Passeport), διδόμενον ὑπὸ τῆς ἐξουσίας εἰς τὰς διοικήτας τῶν πλοίων, δι' ἣ δηλοποιεῖται, ὅτι ἀπέπλευσεν ἀπὸ τόπου ὑγιῆ, καὶ ὅτι εἰς τὸ πλοῖον τε δὲν ἔχει κολλητικὴν τινὰ νόσον.

πορῶσιν εὐκόλῃ νὰ τὸ κάμωσιν αὐτοί. Διὰ τῆτο εἰσῆχθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ γνωστὸν ἄρθρον τῆς ναυτιλίας (Navigations acte)¹). Ἀνίσως λοιπὸν ὁ διοικητὴς δὲν ἤμπορῇ νὰ εὔρῃ φορτίον εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκφορτίσεως, καὶ ἀναγκάζεται ἐκ τούτου νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ ἔρμα (σαβέραν), πρέπει νὰ ζητήσῃ πλεότερον ναῦλον διὰ τὸν ἐκεῖ δρόμον τε, διὰ τὸ ὅπερ περὶλαβε φορτίον. Δύναται τις τελάχισον μὲ συμπερασμὸν νὰ ἡξεύρῃ πρότερον, ἂν εἰς τὸν τόπον, πρὸς ὃν διορίζεται τὸ πρῶτον φορτίον ἤμπορεῖ νὰ ἐλπίσῃται δεύτερον φορτίον διὰ τὴν ἐπιστροφὴν, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν βεβαιότητα ἢ ἀβεβαιότητα πρέπει ὁ Ναυλωτὴς ἢ ὁ διοικητὴς νὰ κάμῃ ἄλλον τρόπον.

§. 14.

Ὅθεν συμβαίνει πρὸς τέτοις συνήθως, ὥστε ὁ διοικητὴς ἅμα φθάσας εἰς τὸν διωρισμένον τόπον τε, καὶ ἐκφορτίσας ἐκεῖ τὸ φορτίον τε, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, ἢ νὰ κάμῃ ἄλλα ἔξοδα, πλέει εἰς ἄλλον ἢ εἰς πολλὰς λιμένας, διὰ νὰ εὔρῃ ἐκεῖ βεβαιότερον τὸ ὁλόκληρον φορτίον. Διὰ τῆτο συμβαίνει, καὶ τὸ νὰ φορτίσῃ τὸ πλοῖον πάλιν διὰ πολλὰς ἄλλας λιμένας, ἐν οἷς ἐκφορτίζεται τῇ βάρει τε καὶ ὀλίγον εἰς διάφορα κομμάτια.

Ὅταν εἰς ἢ πολλοὶ πραγματευταὶ φορτίζουσι τὸ ἐδικὸν των πλοῖον, ἀκολουθεῖσι πολλάκις κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Φορτίζουσιν Εὐρωπαϊκὰ προϊόντα τεχνητὰ, ἢ φυσικὰ καὶ πέμπουσιν τὸ πλοῖον, π.χ. εἰς τὴν Βρασιλίαν, ἢ καὶ εἰς τὴν Ἰσπανικὴν Ἀμερικὴν, διὰ νὰ πωλήσωσι τὸ φορτίον εἰς αὐτὰς τὰς τόπους, εἰ-

τε

¹) Navigationsacte, Ἀγγλ. ὀνομάζεται ἡ διαταγὴ καὶ τὸ θέσπισμα, κατὰ τὰ ὅποια ἐφρόντισεν ἡ Ἀγγλία νὰ διατηρῇ τὴν ἐγγὺς ναυτιλίαν εἰς ἐνέργειαν, καὶ ἀπηγόρευσε πρὸς ξένα πλοῖα ἀπὸ τῆς νὰ λαμβάνουσι φορτίον εἰς τὴν ἐκεῖθεν ἐπιστροφὴν των, ὥστε μὲ ὅλον ὅπῃ δύναται τὰ ξένα πλοῖα νὰ φέρωσιν εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὰ προϊόντα τῶν τόπων, βιάζονται ὅμως νὰ ἐπιστρέψωσι κενά. Μὲ αὐτὸ τὸ μέσον ἠδύνησεν ἡ Ἀγγλία τὴν ναυτιλίαν της, ὥστε ἀπὸ τῆς 1660 ἕως καθ' ὃ ἐξεδόθη καὶ ἐπικυρώθη αὐτὸ τὸ θέσπισμα, ἕως τῆς 1794 καὶ ἐφεξὺς ἔκαμε γιγαντιαία βήματα ἡ ἐξαγωγή τῶν πραγματειῶν. Ἰδὲ περὶ αὐτοῦ, Ἀνδοβίκου ἐμπορικῶν λεξικὸν ἐν τῇ λέξει Schiffahrtsacte.

τε ολόκληρον, εἴτε κατὰ μέρος διὰ τῆς ἐμπορικῆς ἀπαγορεύματος ¹), (διότι οἱ ξένοι δὲν ἤμπορῶσιν ἐκεῖ νὰ πραγματοποιῶνται ἐλευθέρως). Τῆς γενομένης, ὁ διοικητὴς δὲν ἤμπορεῖ βέβαια νὰ εὐρῇ ἐκεῖ φορτίον διὰ τὴν Εὐρώπην, ἀλλ' ἀπέρχεται κατὰ τὰς δοθείσας αὐτῷ διαταγὰς π.χ. εἰς τὴν Γαλλικὴν νῆσον ²), εἰς τὴν Βουρβὼν ³) κ.τ.λ. διὰ νὰ φορτίσῃ, τὸ πλοῖον μὲ καφὲν ἢ μὲ ἄλλας πραγματείας διὰ τὴν ἐπείσοφόν τε, ἀγοράζων αὐτὰς μὲ τὰ χρήματα, ἅπερ ἔλαβεν ἐκ τῆς πωληθέντος φορτίου. Ὡσαύτως ἐν πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐκφορτίζει εἰς τὰς Ἰσπανικὰς λιμένας, πλέει εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν ἀπὸ ἑνα λιμένα εἰς ἄλλον, διὰ νὰ εὐρῇ φορτίον εἰς τὰ ὀπίσω. Ἐν τῷ συνίσταται ἡ λεγομένη παραλιοπλοῖα, ἥ τις διὰ τὸ ἀβέβαιον τῆς ἀπολαύσεως δὲν εἶναι πάντοτε ἐπικερδὴς, μάλιστα ὅταν γίνηται εἰς μακρυνὰς τὰς -

§. 15.

Εἰς τῷτο ὑφίσταται ἡ παραλιοπλοῖα, ἃν ἔθνος τι εἶναι ἐπιτήδειον ἐξαιρέτως πρὸς ναυτιλίαν, ἃν ἔχῃ πολλὰς καὶ καλὰς ναῦτας, ἔχοντας θέλησιν καὶ καιρὸν διὰ νὰ πλεύσωσιν ὑπὸ δέλεον αἰσίων ἔθνων. Πρὸς τέτοις πρέπει νὰ εἶναι εἰδημον τῆς ναυπηγίας, καὶ νὰ ἤμπορῇ εὐκόλως νὰ συνάγῃ τὴν εἰς αὐτὴν χρησίμον ὕλην, ἢ νὰ τὴν ἔχῃ αὐτὸ εἰς τὸν τόπον τε. Διότι ἀλλέως δὲν θέλει τελεσφορήσῃ πολὺ εἰς τὸν διὰ ναυλώσεως πλῆν. Διὰ νὰ τὸν ἐνεργῇ δὲ εἰς μεγάλην ἔκτασιν, πρέπει πρὸς τέτοις, τὸ ἐνεργῆν αὐτὸν ἔθνος, νὰ ἤμπορῇ διὰ τῆς θαλάσσης δυνάμεώς τε νὰ ἀποκτῇ σέβας διὰ τὴν σημαίαν τε. Μὴ ἔσῃ δὲ ἱκανὴς εἰς τῷτο, ἃν ἤθελε συμβῇ ὁ πλέον ἀσημαντος θαλάσσιος πόλεμος, θέλει κατασραφῇ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἢ ναυτιλίαν τε, ἐπεὶ κατὰ τὰς παρόντας καιροὺς δὲν ἵσχυται πλέον κυρίως κερθεῖς ναυτικὸς νόμος, καὶ ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἰσχυρὰ πολιτεία μεταχειρίζεται τὰ ἄλλα μικρὰ θαλασσοπορῶντα ἔθνη κατὰ τὴν προαίρεσίν της, καὶ καθὼς τὸ ἀπαιτεῖ τὸ κατὰ καιρὸν κέρδος της.

T 2

¹) Contreband idē σελ. 21.

²) Isle de France. idē σελ. 10.

³) Bourbon idē σελ. 5.

Ὁ παρελθὼν θαλάσσιος πόλεμος ἐπέδειξε παραπολὺ τὴν κατὰ προαίρεσιν καὶ δυναστικὴν χρῆσιν τῶν τε Ἀγγλῶν καὶ τῶν Γάλλων, οἱ ὅποιοι δὲν ἐσεβάσθησαν μήτε φυσικὰ δίκαια, μήτε πραγματικὰς συνθήκας, ἀλλ' ἔκαμαν καθὼς τοῖς ἐφάνη καλὸν κατὰ τὰς τυχεύσας καιρικές περιστάσεις.

Οἱ πολλοὶ καὶ καλοὶ διώρυγες, καὶ οἱ ἐν παντὶ καιρῷ τῷ ἔ-
τες πλευσοὶ ποταμοὶ, οἱ ὅποιοι ἔχουσι τὴν ἀρχὴν τῶν βαθεία εἰς
τὴν ξηρὰν, αὐξάνουσιν ὑπερβολικὰ τὴν ναυτιλίαν. Πρὸς τέτοις
πάσχει ἡ ναυτιλία κατὰ πολλὰ ἐκ τῶν συνεχῶν τελωνίων, καὶ ἐκ
τῶν δικαίων τῆς ἐκφορτίσεως ¹), τὰ ὅποια σώζονται ἀπὸ πο-
λὺν καιρὸν παρὰ τὰς ὠραιότερας ποταμὸς μάλιστα τῆς Γερμα-
νίας, καὶ διὰ τὴν τῶν Ἡγεμόνων ἰδιοκέρδειαν θέλει μὲν εἶτι
πολλὰς χρόνας.

Περὶ τῆς Ἀβαρίας.

§. 16.

Περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς τῷ ὀνόματος ἄχρι τῆς δὲν εἶναι σύμφωνοι
οἱ πεπαιδευμένοι. Νομίζουσι δέ τινες, ὅτι παράγεται ἐκ τῆς Ἀγ-
γλικῆς λέξεως Average, (τ. ε. λογαριασμός κατὰ διάμετρον).

Ἀβαρία σημαίνει γενικῶς λογαριασμόν ἐπάνω εἰς τὴν ζημί-
αν, ἥ τις δύναται καὶ ἐπισυνεῖν εἰς τι πλοῖον καὶ εἰς τὰς ἐν αὐ-
τῷ περιεχομένας πραγματείας κατὰ τινα θαλασσοπορίαν. ἔτι δὲ
ἐπάνω εἰς τὰ ἀναγκαιῶς γινόμενα ἔξοδα πρὸς διατήρησιν καὶ
ἀσφάλειαν τῷ πλῆ, τῷ πλοῖοι καὶ τῶν πραγματειῶν.

§. 17.

Ἡ ἀβαρία εἶναι τριῶν εἰδῶν: Α' ἡ κοινὴ καὶ συνήθης
ἀβαρία. Εἰς αὐτὴν ἀνήκει τὰ συνήθη ἔξοδα, τὰ γινόμενα
ἐν τινι ταξειδίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τὰς ποταμὸς, εἰς τὰς λι-
μένας κ. τ. λ. Β. γ. Ὅλα τὰ ἐξοδεύόμενα χρήματα πρὸς κοινὸν
ᾧφε-

¹) Stapelgerechtigkeit. Ἰδὲ σελ. 62.

ἄφελος τῶ πλοῖς καὶ τῶ φορτίῳ. ὡς ἔξοδα τῶν λιμένων, τελη (δοσίματα) διὰ τὰς φανὲς ἢ φάρες ¹⁾, διὰ τὸ ῥίψιμον τῆς ἀγκύρας, διὰ τὰς ὁδηγὰς (πilotas), διὰ τὰ ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης σημεῖα ²⁾, διὰ τὰ πορθμεῖα, διὰ τὰ γεφύγια, διὰ τὰς ἐπιλοιμῖνας σαθμῆς ³⁾, διὰ τὰ σήμαντρα ⁴⁾, καὶ διὰ τὰς διαταγὰς. Ἐπι λογαριάζονται εἰς αὐτὴν καὶ τὰ γινόμενα ἔξοδα εἰς τὰ φρέγια, εἰς τὴν συνόδευσιν (Convoy) κ. τ. λ. Τὴν μικρὰν ἀβαρίαν ἐπιφορτίζονται οἱ μέτοχοι τῶ πλοῖς καὶ οἱ ναυλωταί, οἱ μὲν πρῶτοι ἐν τρίτον, οἱ δὲ τελευταῖοι δύο τρίτα.

§. 18.

Β. Ἡ μεγάλη καὶ ἔκτακτος ἀβαρία εἶναι ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν λογαριάζεται πάσα ζημία συμβαίνουσα ἐν ἀνάγκῃ καὶ κινδύνῳ, ἐν ᾧ εὐρίσκεται τὸ τε πλοῖον καὶ τὸ φορτίον, γενομένη μετ' ἀκρίβειαν βαθεῖαν τῶ διοικητῇ καὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων τῶ πλοῖς, πρὸς ἀπάντησιν τῆς ὀλικῆς ἀπωλείας τῶ πλοῖς καὶ τῶ φορτίῳ. Αἴται εἶναι βλάβαι ἀποβλέψασαι πρὸς διατήρησιν τῶ ὅλης.

¹⁾ Φανοὶ ἢ φάροι λέγονται αἱ εἰς ὑψηλὸς πύργους διατηρούμεναι φωτῖαι εἰς τὰ παραθαλάσσια καὶ εἰς τὰς εἰσόδους τῶν λιμένων, διὰ τὰ βλέπωσι μακρόθεν τὰ παραπλέοντα ἢ εἰσπορευόμενα πλοῖα καὶ τὰ ὁδηγῶνται εἰς τὴν εἰσόδον, ἢ τὰ προσεγγῶσι διὰ τινος κινδύνου ὑφάλων, πετρῶν, σκοπέλων ἢ ἀβαθῶν (ρίχων).

²⁾ Τὰ σημεῖα αὐτὰ λέγονται κοινῶς σιαμανδῶροι, γίνονται δὲ ἔως δένδρων εἰς ἕνα πίδακα (βαρέλιον), ἢ κομμάτιον καταρτίων, ἢ ἄλλο ξύλον ἐν μακρῷ σχοινίον, καὶ εἰς τὴν ἄκρην αὐτῶ ἐν τμημα σιδήρου, καὶ τὸ βυθίζουσι εἰς τὴν θάλασσαν, ὥστε ὁ πίδακας ἢ τὸ ξύλον νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, διὰ τὰ φαίνεται μακρόθεν, σημεῖον κεκολλημένον τινὸς κινδύνου, ὡς ὑφάλων πετρῶν, ἀβαθῶν (ρίχων) κ. τ. λ. Αἱ αἰτὰ τὰ σημεῖα, διατηρούμενα διὰ τῆς ἐξουσίας, ἀπαιτεῖται τέλος τι (δοσίμον) παρὰ τῶν πλεόντων. Αὐτὸ τὸ τέλος λέγεται Gallise Droite de Balise ἢ Droite de Tonne ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν καὶ λοιπῶν Γερμανικῶν ἐθνῶν Baacken ἢ Backen. Τὰ αὐτὰ σημεῖα βάλλονται καὶ ὅταν μείνῃ τις ἀγκυρα εἰς τὸ βάθος κοπέντος τῶ σχοινίου, διὰ τὰ ἡμπορέσωσιν ἔπειτα κατ' ἄλλην εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἐκβάλωσι. ³⁾ Τὰς Καραντίνας.

⁴⁾ Σήμαντρα (Signal), λέγονται τὰ δίδόμενα σημεῖα ἐκ τινος πλοῖς, διὰ κανονίων, πυρῶν καπνῶ κ. τ. λ. πρὸς ἄλλα πλοῖα, ἢ πρὸς τὴν ξερὰν δι' ἀνάγκην, ἢ εἰδῶσιν τινὰ.

ὅλα. Εἰς αὐτὰς συναριθμῶνται κυρίως, ὅλα τὰ εἰς τὴν θάλασσαν ῥιπτόμενα πράγματα πρὸς ἐλάφρωσιν τῶ πλοίου, ὅταν τὸ πλοῖον εἶναι πολλὰ βαθεῖα καὶ ἐν τῷ καταστῆ εἰς κίνδυνον. Πᾶσα ζημία γενομένη διὰ τῆ καθίστατος τῶ πλοίου εἰς τὴν ἄμ-
μον, διὰ τῆς ἀποκοπῆς τῶν καταρτίων καὶ τῶν σκευῶν, διὰ
τῆς ἐλευθερώσεως τῶ πλοίου ἀπὸ τῆς σκοπέλης κατὰ βαθὺ (ρίχα),
διὰ τῆς ἀποφυγῆς τῆς σερεᾶς (Prangen)¹), διὰ τῆς εἰσορμίσσεως
εἰς τινὰ λιμένα τῆς ἀνάγκης, διὰ τῆς ἐν αὐτῷ διορθώσεως τῶ
πλοίου, διὰ τῆς ἀκινήσεως, ἐξ αἰτίας βιαιῆς ἐμβριβάσεως (Embargo)²),
ἢ κινδύνου ἐν τῷ ἐχθρῷ, διὰ τῆς ἐλευθερώσεως τῶ πλοίου καὶ
τῶ φορτίου ἐκ τῆς ἐξουσίας τῶν πολεμίων, ἢ διὰ τῆς ὑπερασπίσεως
ἐναντίον ἐχθρικῆς προσβολῆς. Ἡ μεγάλη ἀβασία λοιπὸν θεμε-
λιῶνται ἐπάνω εἰς τὰ ἐπόμενα κυριώτερα ἄρθρα.

1) Τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον πρέπει νὰ εὐρίσκονται εἰς μέ-
γαν κίνδυνον. Αὐτὸς ὁ κίνδυνος ὅμως δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀπλῶς
κατὰ φαντασίαν, ἀλλὰ τρέφεται πρὸ ὀφθαλμῶν.

2) Ἡ ἐμβολή (χύσις), ἢ ἄλλη ἀπαραίτητος ζημία πρέπει
νὰ γίνηται μετὰ ὀρθὴν σκέψιν. Ὁ διοικητὴς λοιπὸν δὲν ἐπιτρέπε-
ται νὰ ῥίπτῃ εὐθὺς πρᾶγματι εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ὀφεί-
λει νὰ συμβουλευθῇ δι' αὐτὸ μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῶ.

3) Ὅλα αὐτὰ τὰ βίαια καὶ λυπηρὰ μέσα πρέπει ἐπὶ τοιούτῳ
σκοπῷ νὰ βάλωνται εἰς πρᾶξιν, διὰ νὰ λυτρωθῇ τὸ πλοῖον καὶ
τὸ φορτίον, ἢ καὶ νὰ ἐλαττωθῇ ὅσον εἶναι δυνατόν ἢ ἐν αὐτῷ
βλάβη.

Ὁ διοικητὴς ἔχει πρὸς τέτοις νὰ φυλάξῃ καὶ ἄλλαν χρῆν
ἐν τῷ-

¹) Ὅταν τὸ πλοῖον, διὰ νὰ μὴ πλησιάζῃ εἰς τὴν σερεᾶν, εἰς τὰ ἀ-
βαθῆ, ἢ εἰς τὴς σκοπέλας, πλέει πλησίον τῆς ἀνεμοστάτης ἐξ ἀνάγκης
κατὰ τι διάστημα κατὰ, διὰ τῆς θίας τῶν κυμάτων, τὰ ὅποια
κτυποῦν εἰς τὸ σῶμα, προσενέεται πάντοτε μεγάλη βλάβη εἰς
τὰ κατάρτια, παντὶ καὶ σκευῶν, τὺτο λέγεται Prangen.

²) Embargo, σημαίνει ἐμπόδιον τῶ πλοίου ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, διὰ νὰ τὸ
μεταχειρισθῇ πρὸς μετακίνησιν πολεμικῆς ὕλης, ἢ στρατιωτῶν ἐν και-
ρῷ πολέμου, ἐνίοτε δὲ ἐμποδίζει μία ἐξουσία τὰ πλοῖα ἄλλης ἐξουσίας,
μὲ τὴν ὅποιαν εὐρίσκεται εἰς πόλεμον, δὲ ἄλλα πλοῖα ἢ πράγματα
τῶν ὑπηκόων τῆς, εὐρεσκόμενα εἰς τὸν τόπον τῆς πολεμικῆς ἐξουσίας.

ἐν τῷ, ἦσαν τὰ ῥίπτη πρῶτον τὰ βαρύτερα καὶ ὀλιγωτέρας τιμῆς πράγματα, καὶ τὰ κρατὴ ἀκριβές ἡμερολόγιον ἐπάνω εἰς τὸτο.

Ἡ μεγάλη ἀβαρία ἐπιφορτίζεται εἰς ὅλας τὰς μετόχους τῶν πλοίων καὶ τῶν φορτίων, καὶ μάλιστα κατὰ ἀναλογίαν τῆς τιμῆς τῆς ἐκάστου ἀνήκοντος φορτίου, καὶ τῶν μεριδίων, ὅπερ ἕκαστος ἔχει εἰς τὸ πλοῖον.

§. 19.

Γ'. Ἡ κατὰ μέρος ἀβαρία. Εἰς αὐτὴν ἀνήκει πᾶσα ζημία, ἢ τις δὲν ἔμπορεῖ νὰ συναριθμηθῇ μήτε εἰς τὴν μεγάλην μήτε εἰς τὴν μικρὰν ἀβαρίαν, π. χ. ὅταν τι πρᾶγμα βλάβηται εἰς τὰς ἀνεμοζάλας διὰ τῶν νερῶν τῆς θαλάσσης, ἢ διὰ τινος ἑξωτερικῆς βίας, ὅταν πλοιοῦντι καθίσῃ εἰς τὰ ἀβασθῇ, καὶ ἐκ τῆς, ἐκ δὲ ἐκ τῶν μίσων, τὰ ὅποια καταβάλλονται διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ, βλάπτεται, ὅταν οἱ ἐχθροὶ ἀρπάσωσι τι ἐκ τῶν πλοίων, ἔτι καὶ τὰ εἰς ἑδότερα πλοῖα εὐρισκόμενα καὶ ἀφαιρέμενα ἀπηγορευμένα πράγματα, ἢ ἡ γινομένη βλάβη διὰ τῶν κυπημάτων τῶν ἀνέμων, διὰ τῆς παραπλεύσεως ἄλλων πλοίων ¹) κ. τ. λ. ὅλα αὐτὰ ἀνήκουσιν εἰς τὴν κατὰ μέρος ἀβαρίαν, ὥστε ὁ κύριος τῶν πραγμάτων ὀφείλει νὰ ἐπιφορτισθῇ τὴν ζημίαν τὴν γενομένην εἰς τὸ πρᾶγμα τῶν. Δὲν συνεισφέρει ὅμως τίς εἰς ἀποπλήρωσιν τῆς ζημίας, τὴν ὅποιαν πάσχειν ἄλλοι συμμετοχοὶ τῶν φορτίων κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Ἐὰν δὲ ἐξασφαλιστο τὰς πράγματι τῶν κατὰ τὸ εἶκος, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ζημίαν παρα τῶν ἐξασφαλιστῶν.

§. 20.

Ὅταν τι πλοῖον κάμῃ τὴν μεγάλην ἀβαρίαν ²), ὀφείλει νὰ

¹) Ἡ παράπλευσις γίνεται ὅπως ὅταν τι πλοῖον κεῖται ἐν τῷ λιμένι εἰς τὰς ἀγκύρας, καὶ ἄλλο πλοῖον διαβῇ πλησίον τοῦ ἢ περὶ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ τὸ βλάβῃ, τὴν ζημίαν αὐτὴν ἐπιφορτίζεται τὸ κείμενον πλοῖον, ὡς γενομένην ἐξ ἀπροσεξίας τοῦ.

²) Ὅταν δηλ. πάθῃ τοιαύτας ζημίας, αἱ ὅποια ἀνάγονται εἰς τὴν μεγάλην ἀβαρίαν.

να εἰσορμίσῃ εἰς τὸν τυχόντα πρῶτον λιμένα τῆς ἀνάγκης, καὶ ἐκεῖ να κοινολογήσῃ κατὰ τὸ θέον, τὴν ἣν ἔπαθε ζημίαν. Ἀὕτη ἡ εἰσδοποίησις γίνεται δι' ἀνθρώπων δημοσίων ἐμπεισιευμένων, τ. ε. δι' ὑποκειμένων τῷ Κριτηρίῳ.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι, μήτε ἡμπορεῖ κυρίως να εἶναι ἔργον τῷ διοικητῇ τῶ πλοῖε καὶ τῶν διαφόρων μετόχων τῷ φορτίῳ καὶ τῷ πλοῖε, τὸ να διατάξωσι καὶ να διανέμωσι τὴν γεγονυῖαν ζημίαν, διὰ τὲτο ἔγινε, τελάχιστον εἰς πᾶσαν σημαντικὴν ἐμπορικὴν Ἀγορὰν, τὸ ὑπέρβλημα τῷ λογαριασῷ (Dispalcheurs), τ. ε. ἐνὸς ἀνθρώπου, ὅς τις κάμνει τὸν λογαριασμόν τῶν γενομένων ἀβαριῶν, καὶ ἐξοχὴν δὲ τὸν τῆς μεγάλης ἀβαρίας. Τὲτο τὸ ὑπέρβλημα ὅμως, εἰς ἄλλας μεγάλας ἐμπορευομένας πολιτείας εἶναι ἠνωμένον μὲ ἄλλας ὑποθέσεις, π. χ. μὲ τὰς τῷ Ναυαρχεῖν (Ἀδμιραλιτῆς), τῷ Κορσολάτῃ κ. τ. λ. καὶ αὐτοὶ διορίζουσιν ἕνα ἄνθρωπον ἐκ τῶν διαφόρων μελῶν των, ὅς τις διατάττει τὸν λογαριασμόν.

Εἰς τοιῦτος λογαριασμοῦ ἐπάνω εἰς τὰς θαλασσίους ζημίας (Dispalche) χρησιμεύει ὡς ἀπόφασις τῆς πρώτης ἐνστάσεως¹). Ἐὰν δὲ εὐρεθῶσιν ἐν αὐτῇ προφανῇ σφάλματα ἐκ παραδρομῆς, ἔπεται ὅτι δύνανται να γένωσιν ἐξαιρέσεις κατ' αὐτὴν.

§. 21.

Περὶ δὲ τῷ τόπῳ, ἐνθα πρέπει να διατάττηται ὁ τῆς ἀβαρίας λογαριασμός γεννῶνται εἰσέτι φιλονεικίαι, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἔτι ὅλοι κατὰ πάντα σύμφωνοι εἰς τὲτο. Ἐκ τῶν νομικῶν τινες θέλουσιν, ὅτι να ἀνοίγηται ὁ λογαριασμός ἐκεῖ, ὅπου ἐξ ἀνάγκης εἰσώφησε τὸ πλοῖον, ἢ εἰς τὸν διωρισμένον αὐτῷ τόπον. Οἱ πλείοτεροι ναυτικοὶ νόμοι ὅμως συμφωνῶσιν εἰς τὴν τελευταίαν γνώμην. Τὸ νέον νομικὸν τῆς Πρωσίας λέγει περὶ τούτου αὐτολεξεῖ, ὅτι εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλ-

λιμε-

¹) Πρώτη ἐνστάσις (Instanz) εἶναι τὸ Κριτήριον, εἰς τὸ ὁποῖον δίδεται ἡ ἀρρογὴ κρίσεως τινὸς πρῶτον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ να μεταβῇ εἰς ἀνώτερον, ἕως τῆς τελευταίας ἐνστάσεως, ὅπου γίνεται καὶ ἡ τελεία ἀπόφασις.

λιμνίζει (ἀράζει) ὁ διοικητὴς τῶ πλοίῳ ἀφ' ἧς πάθη τὴν ἀβαρίαν, ὀφείλει μὲν νὰ δείξῃ τὴν ζημίαν, καὶ νὰ ζητήσῃ μαρτυρικὸν περὶ τήτης, πληρὴν μετὰ τὴν εἰς τὸν διωρισμένον τόπον ἀφίξιν τῆς, πρέπει νὰ παραδώσῃ εἰς τὰ ἐκεῖ **Κριτήρια** τὴν ἣν ἔπαθεν ἀβαρίαν.

Τέτοιο δὲ εἶναι καὶ μᾶλλον ὀρθότερον, διότι ἐν πλοῖον δύκται εἰς τὰ μοναδικὰ ταξειδιά τῆ νὰ κάμῃ πλειότερας ἀβαρίας. Ἡ συνεισφορά, τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ κάμῃ τὸ φορτίον εἰς αὐτὴν, δὲν ἡμπορεῖ νὰ διορισθῇ μὲ βεβαιότητα πρότερον, εἰ μὴ ἀφ' ἧς ἔλθῃ τὸ πλοῖον εἰς τὸν διωρισμένον τόπον τε. Διὰ τῆτο ὁ τελευταῖος τόπος γίνεται ὁ μόνος καὶ ἀναγκαῖος τόπος πρὸς τελειάν διάταξιν τῶ λογαριασμῶ. Διότι ἂν ἤθελεν ἀνοιχθῇ προτέρα τις ἀβαρία εἰς ἄλλον τόπον, καὶ πρὸ τῶ τέλους ὅλε τῶ ταξειδία ἐπισυμβῇ εἰς τὸ πλοῖον νέον τι συμβεβηκὸς, τὸ πρότερον ἀνοιγμα τῶ λογαριασμῶ τῆς ἀβαρίας ἤθελε μὲν ἀκωφελὲς καὶ μάταιον.

§. 22.

Εἰς τὸ ἀνοιγμα τῶ λογαριασμῶ τῆς ἀβαρίας εἶναι ἀναγκαῖον ἔτι νὰ σημειώσωμεν, ὅτι δὲν ἡμπορεῖ τις νὰ βιάσῃ τῆς μετόχῃς τῶ πλοῖοις, τῆς παραλαμβάνοντα τὸ φορτίον, ἢ τῆς ἐξασφαλίσας (σιγερυδύρας), νὰ δεχθῶσιν ἐναντίον τῆς θελήσεώς των, τὸν διοινηγμένον λογαριασμόν τῆς ἀβαρίας κατὰ τινὰ ἄλλον κανόνα, καὶ εἰς ἄλλον τόπον παρὰ τὸν διωρισμένον, καὶ κατὰ τῆς νόμοις αὐτῶ καὶ συνθηδείας. Πρὸς τέτοις δύκται μὲν νὰ διαταχθῇ ὁ λογαριασμὸς τῆς ἀβαρίας εἰς ἄλλον τόπον παρὰ τὸν διωρισμένον· ἐξακέσεται ὅμως, ὅτι ὁ διοικητὴς τῶ πλοῖοις καὶ ὁ ναυλωτὴς συνεβιάσθησαν πρότερον μετὰ τῶν, ὅτι εἰς περιεσάσεις ἀβαρίας, δέχονται νὰ εἶναι ὑποκείμενοι εἰς τῆς νόμοις καὶ ἔθιμα τῶ διωρισμένου τόπου. Διότι ὅλαι αἱ ἀποδείξεις (Connaissement), εἰς ὁποιοὺνδήποτε τόπον ἐκδίδονται, ἔχουσι τὴν συνθήκην περιλήψιν ταύτην:

„Εἰς τὸν διωρισμένον τόπον μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν φορτισθέντων πραγμάτων, νὰ πληρωθῇ ὁ ναύλος καὶ ἡ ἀβαρία κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς θαλάσσης.

Φ

Μ

Μ' ὅλον τὸτο ἡ τοσῶτον κοινὴ ὅσον ἀναγκαῖα θαλάσσιος συνήθεια εἶναι, ὅτι εἰς τὸν ἀναλογισμὸν τῆς μεγάλης ἀβαρίας οἱ νόμοι καὶ τὰ ἔθιμα τῆ διωρισμένε τότῃ πρέπει νὰ χρησιμεύωσιν ὡς γενικὸς κανὼν.

§. 25.

Τὸ ἄνοιγμα τῆς μεγάλης ἀβαρίας γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

Ὁ διοικητὴς ὀφείλει νὰ παρασῇ εἰς τὸν τόπον, ὅπῃ ἀνοίγεται ὁ λογαριασμός τῆς ἀβαρίας, τὸ μετὰ πάσης ἀκριβείας σημειωθὲν ἡμερολογιόν τε, ἐν ᾧ ἐμπεριέχεται λεπτομερῶς ὅλον τὸ δυσύχημα. Αὐτὸς καὶ οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ἄνθρωποι τε πρέπει νὰ ἐπιμυρῶσιν δι' ὅρκου τὴν περὶ ὧν λέγεται ἀλήθειαν. Ἐπειτα πρέπει νὰ ἀποδειχθῇ, α' ὅτι τὸ πλοῖον καθ' ὃν καιρὸν ἐπλευσεν, ἦτον κατὰ τὴν ναυτικὴν χρῆσιν ἐν πληρεστάτῃ καλῇ καὶ σερεᾷ καταστάσει. β' ὅτι τὸ ἐπισυμβάν τῷ πλοίῳ δυσύχημα προῆλθε μόνον ἐκ τῆς βίας τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ κλύδωνος, καὶ ἔχι ἐκ παραμελείας τινὸς ἀνθρώπου, καὶ γ' ὅτι τὸ πλοῖον εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἦλθεν, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ ἡμπορέσῃ νὰ πλεύσῃ πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν, χωρὶς νὰ διορθωθῇ πρότερον, καὶ ὅτι ἀνάγκη ἦτον, πρῶτον νὰ ἐκφορτισθῇ.

Τέτε γενομένη καταγράφονται ὅλαι αἱ ἐν τῷ πλοίῳ εὐρισκόμεναι πραγματεῖαι κατὰ τὰς τιμὰς των. Ἡ τιμὴ τῶν εἰς τὴν θάλασσαν ῥιφθέντων, καὶ τῶν διὰ τὴν πολλὴν βλάβην των, εἰς τὴν μεγάλην ἀβαρίαν ἀναγομένων πραγμάτων, διορίζεται ἡ καθὼς ἡγοράσθησαν, ἢ κατὰ τὴν τιμὴν τῆς αγοράς τῆ διωρισμένε τότῃ, ἢ, καθὼς συνήθως γίνεται, κατὰ τὴν ποσότητα, τὴν ὁποίαν (ἐὰν τὰ πράγματα εἶναι ἐξησφαλισμένα) ἐσημείωσαν ἐπ' αὐτὰ οἱ ἐξασφαλισαί. Αἱ δὲ βεβλαμμένα, σωζόμενα δὲ ἐτι πραγματεῖαι πρέπει νὰ συνεισφέρωσι καθ' ἣν ἔχουσιν ἐτι τιμὴν.

Ἀφ' ἧς λοιπὸν καταγραφῇ ἡ τιμὴ ἐκάςδε πράγματος καὶ ἐξ αὐτῶν γένη μία ποσότης, εἰς τὴν ὁποίαν συναριθμεῖται ὁμοίως καὶ ἡ τότε τιμὴ τῆς πλοῖε, καὶ λογαριασθῇ ὁ ναῦλος, συνά-
πτον-

πτονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰς μίαν ποσότητα ὅλα τὰ γινόμενα ἔξοδα, ἢ τε συμβάσα καὶ ἤδη ἐκτιμηθεῖσα ζημία εἰς τὸ πλοῖον καὶ εἰς τὸ φορτίον. Ἡ ποσότης τῆς τιμῆς τῶν πραγματειῶν καὶ τῆ πλοῖς ἔξω ἐξ ὑποθέσεως 100000 γροσίων, διαιρεθῆτω δὲ αὕτη εἰς 10 πραγματευτὰς κατὰ διαφόρους ποσότητας, π.χ. ὁ Α' ἐφόρτισεν εἰς τὸ πλοῖον πραγματείας ποσότητος 2000 γροσίων, ὁ Β' 6500 γρ. ὁ Γ' 20000 γρ. ὅλη δὲ ἡ γινόμενη ζημία συμποσᾶται εἰς 10000 γρόσια, ὅθεν λέγω, αἱ 100000 γρ. ἔπαθον ζημίαν 10000 γρ., ὅπερ ἐστὶ 10 εἰς τὰ ἑκατόν. ὁ Α' λοιπὸν, ὅς τις ἔχει νὰ λαμβάνῃ 2000 γρόσια ἐκ τῶν 100000 γρ. πρέπει νὰ συνεισφέρει 200 γρόσια εἰς τὴν μεγάλην ἀβαρίαν, καὶ ὁ Β' ὅς τις ἔχει 6500 γρ. ἐν αὐτῷ, 650 γρ. καὶ καθεξῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λογαριάζεται ἡ ἀβαρία τῆ πλοῖς καὶ τῆ φορτίου, ὥστε εἰς τὴν ζυγοσθμίαν (μπιλάντζον) πρέπει νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸ ἐν μέρος πάλιν 100000 γρόσια, καὶ εἰς τὸ ἄλλο 10000.

Περὶ τῆ ναυτικῆς δανείας 1).

§. 24.

Ἐν πλοῖον κατὰ τινὰ διεξοδικὸν πλῆν, εἶναι ὑποκείμενον εἰς ἄπειρα δυσυχήματα, καὶ ἀναγκάζεται νὰ μεταχειρισθῇ τὰ χρήματα, ὅσα φέρει μεθ' ἑαυτῆς πρὸς διόρθωσίν τε ἢ κατ' ἄλλας τρόπους, διὰ νὰ μὴ ἐμποδισθῇ εἰς τὸν δρόμον τε. Ἡμπορεῖ λοιπὸν νὰ χρειασθῇ νὰ κάμῃ πάλιν μεγάλα ἔξοδα, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον τε, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὰ εἰς τὲς ἀναγκαῖα χρήματα. Εἰς αὐτὴν τὴν περίεασιν ἀναγκάζεται ὁ διοικητὴς

Φ 2

νὰ

1) Τὸ ναυτικὸν δάνειον λέγεται Γερμανισὶ Bodemerey, τὸ ὅποῖον κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν τε σημαίνει δάνειον ἐπὶ τὸ ἔδαφος, τ. ε. ἐπὶ τὴν τιμὴν τῆ πλοῖς ἑμείς, τὸ λέγομεν κοινῶς ταξιδιὰτικόν. Πολλοὶ ἄνθρωποι εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν μεταχειρίζονται αὐτὸ τὸ δάνειον ὡς κύριον ἐπιτήδευμα, καὶ ἀπολαμβάνουσι μεγάλα κέρδη, ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς πολιτικὸς νόμος τὰς ἀπαγορεύει ἀπὸ τῆ νὰ ζητῶσιν ὑπερόγκως τόκους.

να δανεισθῇ χρήματα ἐπὶ τὴν τιμὴν τῶ πλοῖος, καὶ τότε λέγε-
ται, ὅτι τὸ ὅτως εἰς ὑποθήκην δοθέν πλοῖον, εἶναι ἐπιφορτισμέ-
νον μὲ ναυτικὸν δάνειον. Τὸ μεταξὺ τῶ λαμβάνοντος καὶ τῶ
διδόντος τὸ ναυτικὸν δάνειον ἐκδιδόμενον συμφωνητικόν, ὁνο-
μάζεται συμφωνητικὸν τῶ ναυτικῶ δανείῳ ¹), περὶ τῶ ὁποῖο
γίνε-

¹) Παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι τὸ πάλαι Συγγραφὴ ναυτικὴ ἢ. Σώζεται ἐν
τοῦτον συμφωνητικὸν ἐν τῷ πρὸς τὴν Λακρίτε παραγραφῇ λόγῳ τῷ
Δημοσθένει, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπὶ λέξεως ὅτως.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

„ Ἐδάνεισεν Ἀνδροκλῆς Σφήτιος, καὶ Ναυτικοράτης Καρούσιος, Ἀρτέμιον
καὶ Ἀπολλοδώρῳ, Φασιλήταις, ἀργυρίῳ δραχμὰς τριαχίλλας Ἀθή-
νηθεν εἰς Μένδην, ἢ Σκιώνην, καὶ ἐντεύθεν εἰς Βοσπορον. ἔαν
δὲ βύλωνται τῆς ἐπ' ἀριστερὰ μέχρι Βορυσθένους, καὶ πάλιν Ἀ-
θήναζε, ἐπὶ διακοσίαις εἴκοσι πέντε τὰς χίλλας. ἔαν δὲ μετ'
Ἀγκυρόρον ἐκπλεύσωσιν ἐκ τῶ πόντου ἐφ' ἱερὸν, ἐπὶ τριακοσίαις
τὰς χίλλας, ἐπὶ οὖν κεραμίσις μενδαλοῖς τριαχιλλοῖς. ὅς πλε-
σσειται ἐν Μένδῃ, ἢ Σκιώνῃ, ἐν τῇ εἰκοσῶν, ἢ Ἰβησί-
ας ναυκληρεῖ. ὑποτιθέασιν δὲ ταῦτα, ἢ ὀφειλάντες ἐπὶ τούτοις
ἄλλῳ ὑδενὶ ὑδὲν ἀργύριον, ὑδ' ἐπιδανείσονται καὶ ἀπάξωσι τὰ
χρήματα, τὰ ἐκ τῶ πόντου ἀντιφορτισθέντα, πάλιν Ἀθήναζε ἐν τῷ
αὐτῷ πλοῖῳ ἅπαντα. σπένδων δὲ τῶν χρημάτων Ἀθήναζε,
ἀποδώσωσιν οἱ δανεισάμενοι τοῖς δανείσασιν, τὸ γιγνόμενον ἀργύ-
ριον κατὰ τὴν Συγγραφὴν, ἡμερῶν εἴκοσι, ἀφ' ἧς ἂν ἐλθῶσιν
Ἀθήναζε, ἐντελές, πλην ἐκβολῆς, ἢν ἂν οἱ σύμπλοι ψηφισάμενοι
κοινῇ ἐκβάλλωνται, καὶ ἅντι πολεμίῳ ἀποτίσωσι τῶν δ' ἄλλων ἀ-
πάντων ἐντελές. καὶ παρέξωσι τοῖς δανείσασιν τὴν ὑποθήκην ἀνέ-
παφον κρατεῖν, ὥς ἂν ἀποδώσι τὸ γιγνόμενον ἀργύριον κατὰ
τὴν Συγγραφὴν. ἔαν δὲ μὴ ἀποδώσιν ἐν τῷ συγκεκριμένῳ χρόνῳ,
τὰ ὑποκείμενα τοῖς δανείσασιν ἐξέσω ὑποθεῖναι, καὶ ἀποδόσθαι
τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς. καὶ ἔαν τι ἐλλείπη τῷ ἀργύριῳ, ὃ δεῖ γενέσθαι
τοῖς δανείσασιν κατὰ τὴν Συγγραφὴν, κατὰ Ἀρτέμιον καὶ Ἀπολλο-
δώρῳ ἐξω ἢ πρῶξις τοῖς δανείσασιν, καὶ ἐκ τῶν τῶν ἀπάντων, καὶ
ἐγγείων καὶ ναυτικῶν, πανταχῶ, ὅπου ἂν ᾴσι, καθάπερ δίκην ὠ-
φληκῶτων καὶ ὑπερήμερων ὄντων, καὶ ἐπὶ ἑκατέρῳ τῶν δανει-
σάντων, καὶ ἀμφοτέροις. ἔαν δὲ μὴ εἰσβάλλωσι μέιναντες τὴν ἐπὶ
κυνὶ ἡμέρας δέκα ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἐξελόμενοι ὅπου ἂν μὴ σίλα
ᾴσιν Ἀθηναίοις, καὶ ἐντεύθεν καταπλεύσαντες Ἀθήναζε, τὸς
τόκους ἀποδιδόντων τὸς πένονσι γραφέντας εἰς τὴν Συγγραφὴν.
ἔαν δὲ τι ἢ ναὺς πάθῃ ἀνήκεσον, ἐν ἧ ἂν πλῆν τῶ χρήματι,

γίνεται μνεία καὶ εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς νόμους (de sacore nautico), οἱ οὖν ποιοὶ ἀπαγορεύουσι τὰς ναυτικοδανείας ἀπὸ τῆς νᾶ λαμβάνουσαν ὑπερόγκης τόκας εἰς τοιοῦτον δάνεισμα.

§. 25.

Δὲν εἶναι ὁμως πάντοτε ἡ τῆς ναυτικῆς δανείας αἰτία, τὸ νὰ βιασθῇ τὸ πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ χειμῶνος καὶ δυσχημάτων, νὰ καταφύγῃ εἰς τινὰ λιμένα τῆς ἀνάγκης, διὰ νὰ διορθωθῇ ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐξαρκούντων εἰς τῆτο τῶν χρημάτων τε νὰ χρειασθῇ ναυτικὰ δάνεια. Τὸ ναυτικὸν δάνειον ἡμπορεῖ νὰ ληφθῇ εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα, ἐξ ἧς μέλλει νὰ ἀρχίσῃ τὸ πλοῖον τὸν δρόμον τε. Διότι ὑποθέτω, ὅτι διοικητὴς τις βλέπει περὶ ξατικόν τι ὠφέλιμον, νὰ κερδήσῃ καλὸν ναῦλον, τὸ πλοῖον τε ὁμως ἔχει χρεῖαν ἐτι διορθώσεως, προτὲς δυνηθῇ νὰ ἐκπλευσῃ, μὴ ἔχων δὲ τὰ εἰς τῆτο ἀναγκαῖα χρήματα, θέλει κάμει βέβαια πολλὰ καλὰ, ἐὰν ἀγωνισθῇ νὰ δανεισθῇ παρὰ τινος χρήματα ἐπάνω τῆς πλοῖου τε, διὰ νὰ κερδήσῃ ἐκ τῆς προσφερομένης ὠφελίμης περιξαιτικῆς.

§. 26.

Δύνανται δὲ καὶ ἐπάνω εἰς πραγματείας νὰ ληφθῶσι δάνεια ναυτικὰ, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τοιαύτῃ συμφωνίᾳ ἀγοράζονται καὶ λαμβάνονται εἰς τὸ πλοῖον, ὅτι ὅταν φθάσωσιν εὐτυχῶς εἰς τὸν διωρισμένον τόπον νὰ πληρωθῶσι. Τῆτο τὸ εἶδος τῆς ἐμπορίας ἐνέχει κυρίως εἰς τὸ τῆς τήχης ἐμπόριον. Ὁ διοικητὴς τῆς πλοῖου ὁμως μὲ τὸ δάνεισμα τῶν πραγματειῶν ἔχει νὰ καταβάλλῃ μεγάλην προσοχήν, καὶ πρέπει νὰ ὑποχρεώσῃ τὸ πλοῖον τε, ἢ τελάχιστον ἐν μέρος αὐτῆς εἰς ναυτικὸν δάνειον, πρὶν λάβῃ χρήματα ἐκ τῶν πραγματειῶν. Πρέπει νὰ ἤξυρῃ πρότερον, ἂν εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ θέλει νὰ λάβῃ ναυτικὸν δάνειον ἡμπορεῖ νὰ
πω-

„σωτηρία ἔξω τῶν ὑποκειμένων. τὰ δὲ περιγεγόμενα, κοινὰ ἔξω τοῖς
„δανείσασιν“ κυριώτερον δὲ περὶ τῶτων, ἄλλο μηδὲν εἶναι τῆς Συγ-
„γραφῆς. Μάρτυρες, Φορμίων Πειρεύς, Κηφισόδωρος Βουώ-
„τιος, Ἡλιόδωρος Πιττεύς.

πώληση πραγματείας κατὰ τὴν διωρισμένην τιμὴν ἐν τῇ καταγραφῇ (φατέρᾳ), ἢ ἀποδείξηται φορτίον. Ὁ ὡθηθεὶς ναύτης ὅμως δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια εἰς τὸτο, καὶ ποτὲ νὰ μὴ δανείζηται πλεονέκτα χρήματα, ἀλλὰ μόνον ὅσα χρειάζεται διὰ μεγάλην ἀνάγκην τε.

§. 27.

Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἐνδεχόμενον, ὅτι ὁ τῶν πλοίων διοικητὴς ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ ναυτικὰ δάνεια εἰς πολλὰς τόπας, χωρὶς νὰ εἶναι τῶντι βεβιασμένος εἰς τὸτο, δυνάμενος νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν μετόχων τῶν πλοίων, διὰ τὸτο οἱ νόμοι πρὸ πολλῆς διέταξαν, ὅτι αὐτὸς δὲν ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ ναυτικὰ δάνεια εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ διατρέβωσιν οἱ μέτοχοι τῶν πλοίων. Ἐάν δὲ αὐτοὶ εὐρίσκωνται μακρὰν, ὁ διοικητὴς ὀφείλει νὰ ζητήσῃ, νὰ εὕρῃ τὰς ἀνταποκριτάς αὐτῶν, οἱ τινες εἴτε εἰς πῶς τῶν μετόχων, εἴτε εἰς τὴν τῶν ναυλωτῶν, δίδωσιν αὐτοπροαιρέτως τὰ ἀναγκαῖα χρήματα, ἢ λαμβάνωσι παρὰ τῶν διοικητῶν τῶν πλοίων καμπιάλας ἐκδοδομένας πρὸς τὰς μετόχους καὶ τὰς ναυλωτάς, διὰ τὰς ὁποίας δίδωσι χρήματα. Ἐν ὅσῳ ἔν ὁ διοικητὴς δύναται νὰ βοηθῇ θῇ εἰς τὴν ἀνάγκην τε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δὲν πρέπει κατ' εὐδέναν λόγον νὰ λάβῃ ναυτικὸν δάνειον, ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ πάντοτε πρέπει νὰ δίδωνται μεγαλύτεροι τόκοι, ἐν ᾧ δὲ ἄλλα χρήματα, ἅπερ λαμβάνονται διὰ καμπιάλων, πολλάκις πληρώνεται μόνον τὸ προμήθευτρον (προβιζιόν).

§. 28.

Ἐπειδὴ τὸ ναυτικὸν δάνειον λογαριάζεται εἰς τὴν μεγάλην ἀβασίαν, καὶ καθ' ὃν τρόπον ἐνεργεῖται τὴν σήμερον ἡ πραγματεία, τό, τε πλοῖον καὶ τὸ φορτίον, τὰ ὅποια ταξειδεύουσι διὰ θαλάσσης, ἐξασφαλίζονται, ἔπεται, ὅτι τὸ ναυτικὸν δάνειον ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐξασφαλιστάς (σιγερὰδόρους), αἱ τινες ὀφείλωσι νὰ δεχθῶσι τὴν ἐν τῇτε γενομένην ζημίαν. Αἱ συντροφίαι ὅμως τῆς ἐξασφαλίσεως εἶναι συνθεμέναι ἀπὸ πολλὰ μέλη, οἱ ὅποιοι εἶναι ὅλοι μεγάλοι πραγματευταί, καὶ ἡ ἀνταπόκρισις των ἐκτείνεται εἰς ὅλας τὰς ξένας μεγάλας καὶ μικρὰς ἐμπορικὰς

ρικὰς πόλεις καὶ εἰς ὅλας τὰς λιμένας. Διὰ τὸτο μεταχειρίζονται τὴν πρόνοιαν διὰ τὸ λαμβάνειν ναυτικὸν δάνειον, διορίζοντες εἰς καθ' ἓνα ἀπὸ αὐτὰς τὰς τόπας, τινὰ τῶν ἀνταποκριτῶν των, νὰ δώσῃ πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν εἰς τὰ πλοῖα, τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐξησφαλισμένα, ἃν ἤθελαν ἔμβῃ εἰς τὸν λιμένα, ὅπερ αὐτοὶ κατοικεῖ, καὶ νὰ λογαριάσῃ τὰ γενόμενα ἔξοδα δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δύνανται νὰ προλάβωσι ζημιώδη τινὰ ναυτικὰ δάνεια, καὶ τὸτο φυλάττεται κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας.

§. 29.

Ἐνίοτε συμβαίνει, λαβόντος ἤδη τὴν ναυτικὴν δάνειον ἐπάνω τῷ πλοίῳ, τὸ αὐτὸ πλοῖον ἀρχίζον πάλιν τὸν δρόμον, νὰ πέσῃ ἐκ δευτέρου εἰς τοιαύτας συμφοράς, ὥστε ἀναγκάζεται νὰ ζητήσῃ ἄλλον λιμένα τῆς ἀνάγκης, διὰ νὰ διορθωθῇ ἐκεῖ πάλιν. Ὁ δὲ διοικητὴς τῶν πλοίων λαβὼν χρεῖαν καὶ ἐκεῖ τῶν ἀναγκαίων χρημάτων, δὲν ἔχει ἄλλον τρόπον νὰ τὰ εἴρῃ, εἰ μὴ διὰ δευτέρου ναυτικῶν δανείων ἐπάνω τῷ πλοίῳ. Ἐν μνημονίᾳ αἰτία ὅμως δὲν πρέπει ὁ διοικητὴς νὰ δανείζηται πλείονα χρήματα, εἰ μὴ ὅσον τιμᾶται τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον, ἢ δι' ὅσα ἐξασφαλίσθησαν· διότι οἱ μέτοχοι καὶ οἱ ἐξασφαλισαὶ δὲν ὑποχρεῖνται διὰ πλείότερα, καὶ ὁ διοικητὴς ἀπολογεῖται μόνος εἰς τὸν δόντα τὸ ναυτικὸν δάνειον, δι' ὅσα ἔλαβε πλείονα. Ἐὰν τὸ πλοῖον κατ' ὁδὸν ἐβλάβῃ τόσον, ὥστε ἢ τιμῇ τε νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὰ διορθωτικά, δὲν πρέπει ὡσαύτως νὰ λαμβάνηται ἐπ' αὐτὸ πλέον ναυτικὸν δάνειον. Διότι ἂν ἔπειτα τὸ πλοῖον κατενοδωθῇ εἰς τὸν διορισμένον τόπον, πρέπει νὰ ἐπιγραφῇ εἰς τὰς δύο ναυτικὰς δανείας ἢ δανεισθεῖσα ποσότης, τὸ ὅποιον δὲν ἤθελεν εἶναι ἀναγκαῖον, εἰς τὴν παρητεῖτο τὸ πλοῖον εἰς τὸν πρῶτον δανεισμὸν.

§. 30.

Ἀφ' ἧς φθάσῃ τὸ πλοῖον εἰς τὸν διορισμένον τόπον, οἱ κύριοι αὐτοῦ ἢ οἱ ἐξασφαλισαὶ ὀφείλous νὰ πληρώσωσι τὰ ναυτικὰ

τικὰ δάνεια χωρίς τινος προφάσεως εἰς τὸν ἐν τῷ γράμματι τῷ ναυτικῷ δανεῖς συμφωνηθέντα καιρὸν.

Ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον ἀπωλεσθῇ ἢ ἀρπασθῇ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, καὶ γένη δημοσίον (κομφισκαρισθῇ), οἱ ναυτικοδανεισταὶ χά-
σιν ὅλα, καὶ δὲν δύνανται νὰ ζητήσωσι παρ' ἐδενός τι πρὸς ἀπο-
ζημίωσιν των. Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν τὸν κίνδυνον διὰ τὰς
ἀσυνήθεις ὑπερόγκας τόκας, τὰς ὁποίας ἤθελον λάβει, ἂν τὸ
πλοῖον κατευσθῇ εἰς τὸν διωρισμένον τόπον τε.

Αἱ ὁμολογίαι τῶ ναυτικῷ δανεῖς δύνανται νὰ γυρωθῶσι καὶ
νὰ μεταβῶσιν εἰς ἄλλας, οἱ ὁποῖοι ἔπειτα κατὰ τὴν τῶν νόμων
αὐστηρότητα ἔχουσι τὸ δίκαιον νὰ λάβωσι τὰ δανεισθέντα χρη-
ματα.

§. 31.

Πρὸς σαφήνειαν προσέθημι ἐδῶ ἐν σχέδιον καθὼς συνηθί-
ται εἰς τὸ ἐμπόριον.

Συμφωνητικὸν ναυτικῷ δανεῖς ἐπ' αἶμα εἰς
πλοῖον.

Ἐγὼ ὁ Ἰωάννης Βαλλότας ἀπὸ Μαρσαλιὰν κῆρος σὺν θεῷ
τῷ πλοῖε με, καλαμένε Ἐλισσάβετ, μέγεθος 5000 κεντηναρίων,
κειμένε τανῦν εἰς τὸν παρόντα λιμένα ἔτοιμον νὰ ἐκπλεύσῃ με
τὸν πρῶτον δεξιὸν ἀνεμὸν, (ὃν δῶν ὁ Κύριος) διὰ Κάδιξ, ἐν-
θα εἶναι ὁ διωρισμένος μοι τόπος τῆς ἐκφορτίσεως, ὁμολογῶ
διὰ τῶ παρόντος, ὅτι ἔλαβον παρὰ τῷ κυρίῳ Γεωργίῳ Δηγάρε
5000 λίβρας ναυτικὸν δάνειον καὶ κυρίως τύχας τῆς θαλάσσης
ἐπ' αἶμα τῶ προκειμένα σώματος τῷ πλοῖε με καὶ τῆς σκευῆς αὐ-
τῷ, καθ' ὃν τρόπον ἤδη τὸ διοικῶ, αἱ ὁποῖαι τύχαι τῶν ἐν θα-
λάσῃ κινδύνων, καὶ τὸ ναυτικὸν δάνειον λαμβάνουσι τέλος με-
τὰ 24 ὥρας, ἀφ' ἧ ὥρῃς ἢ ἀγκυρα εἰς τὸν λιμένα τῷ Κάδιξ.
Τὴν ὀφειδύσαν ποσότητα τῶν 5000 λιβρῶν μετὰ τῆς προσθήκης
τῷ

τῇ τότε αὐτῶν διὰ τὰς τύχας τῆς θαλάσσης πρὸς 8 τὰ ἑκατὸν, ὑπόσχομαι, ἐὰν τὸ ῥηθὲν σῶμα τῶ πλοῖοις φέρῃ τοσάτον εἰς τὴν ξηρὰν, νὰ τὴν πληρώσω εἰς καὶ ἄ συνήθη νομίσματα ἄνευ ἐξοδῶν καὶ ζημίας, εἰς τὸν κύριον Φίλιππον Βρέαν, ἢ εἰς τὴν διαταγὴν τε, μετὰ 8 ἡμέρας ἀφ' ἧς φθάσῃ τὸ πλοῖον εἰς τὸν ῥηθέντα διωρισμένον τόπον. Πρὸς ἐμπλήρωσιν τῶ παρόντος, ὑποχρεῶ πρῶτον τὸ προῤῥηθὲν πλοῖόν μου καὶ τὴν σκευήν τε, καὶ δεύτερον ἑμαυτὸν καὶ τὰ κτήματά μου τόσον τὰ παρόντα ὅσον καὶ τὰ μέλλοντα, κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα, καθυποβάλλων αὐτὰ πρὸς πραγματικὴν ἐμπλήρωσιν ὑπὸ τὴν δυναστείαν πάντων τῶν ἐξουσιασῶν, τῶν Αὐλῶν, τῶν Κριτῶν καὶ Κριτηρίων, ἐπὶ παραίτησει πάντων ὅσα ἤθελον εἶναι εἰς τέτο ἐναντία. Παραίτημαι πρὸς τέτοις καὶ ἀπὸ τοῦ δίκαιον, τῇ μὴ εἶναι δεκτὴν ἐδεμίαν γενικὴν παραίτησιν μὴ προηγεμένης τινὸς ἐιδικῆς. Πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἀληθείας ὑπέγραψα ἰδιοχείρως τρεῖς ὁμολογίας τῇ ναυτικῇ δανείᾳ τῆς αὐτῆς περιλήψεως, ἐξ ὧν μιᾶς πληρωθείσης, αἱ λοιπαὶ μένουσιν ἄκυροι.

Ἐδόθη ἐν Μαρσιλίᾳ τῇ 26 Μαρτίᾳ 1816.
 Ἰωάννης Βαλλότας.

Συμφωνητικὸν ναυτικῇ δανείᾳ ἐπάνω εἰς πραγματείας.

Ἐγὼ ὁ ὑπογεγραμμένος δηλοποιῶ καὶ ὁμολογῶ διὰ τῇ παρόντος, ὅτι ἔλαβον παρὰ τῇ κυρίᾳ Λιονάρδε Ζαβήρᾳ ἐν Σύδρῃ 2000 γρόσια εἰς ναυτικὸν δάνειον καὶ τύχην τῆς θαλάσσης, ἐπάνω εἰς τὰς ἀκολούθους πραγματείας, ἧτοι 20 κίβας σῦκα, 50 κίβας λειμόνια καὶ 30 πίθους (βαρέλια) σαφίδας, ἐν τῷ πλοίῳ καλλεμένῳ Βελλόνα, τὸ ὅποιον διοικεῖται ὑπὸ τῇ διοικητῇ Ἰωσήφ Τάφ, καὶ ἤδη κεῖται πρὸ τῆς πόλεως ταύτης ἑτοιμον νὰ πλεύσῃ μετὰ τὸν πρῶτον δεξιὸν ἄνεμον (ὃν δώῃ ὁ κύριος) εἰς Τριέστιον, ἐνθα θέλει εἶναι ἡ τελεία ἐκφόρτισις. Ὑπόσχομαι δὲ νὰ πληρώσω τὴν ῥηθεῖσαν ποσότητα τῶν 2000 γροσίων μετὰ τῇ τότε αὐτῶν διὰ τὸν κίνδυνον ἢ τὴν τύχην τῆς θαλάσσης πρὸς 10 τὰ ἑκατὸν, συμπεσέμενα ὅλα γρόσια 2200, ἐὰν αἱ ῥηθεῖσαι πραγματεῖαι φέ-

X

ρῶσι

ρωσι τόσα εἰς τὴν ξηρὰν, εἰς τὸν κύριον Δημήτριον Βάρσα, ἢ εἰς τὴν διαταγὴν τε, διὰ τῆς κυρίας Ἰωάννης Σύρα, μετὰ τὸ κατευόδιον τῶν ῥηθειςῶν πραγματειῶν εἰς Τριέσιον. Πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν ὑποχρεῶ εἰς μόνον τὰς ἀνωτέρω καταγεγραμμένας πραγματείας, ἀλλὰ καὶ ἑμαυτὸν, καὶ χωρὶς τινος ἐξαιρέσεως καθυποβάλλω ὑπὸ τὴν δυναστείαν πραγματικῆς ἐκπληρώσεως πάντων τῶν ἐξουσιῶν, τῶν Αὐλῶν, τῶν Κριτῶν καὶ τῶν Κριτηρίων, παραιτέμενος ἀπὸ πᾶσαν καὶ ἐκάστην ἐξαιρέσιν ἤδη ἐπινοηθεῖσαν, ἢ εἰς τὸ ἐξῆς ἐπινοηθησομένην, ἐξαιρέτως ἀπὸ τοῦ κανόνα, τῆς μὴ ἔχειν χώραν τὴν γενικὴν παραίτησιν μὴ προηγησαμένης τινὸς ἐιδικῆς.

Πρὸς πλείονα βεβαίωσιν ὑπέγραψα περὶ τῆς δύο ἀπαρallάκτες ὁμολογίας ναυτικᾶς, τῆς μιᾶς δὲ πληρωθείσης ἢ ἄλλη μένει ἄκυρος.

Ἐδόθη ἐν Σμύρῃ τῇ α' Μαΐου 1816.

Ἰωάννης Σταπέλιος.

Περὶ τῶν ἐξασφαλίσεων (σιγερειῶν).

§. 52.

Αἱ ἐξασφαλίσεις ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ἀνήκουσιν ἐξαιρέτως εἰς τὰ βοηθήματα τῆς ἐμπορίας. Πολλὰ εἶδη τῆς ἐμπορίας σημαντικὰ ἤθελον παύσει ἂν ἔλειπον αὐταί, καθότι ὁ πραγματευτὴς δὲν ἤθελε τολμήσει πολλάκις ἂν εἰς τὸ πᾶν, τελαχίζον ὅμως τὸ πλεῖον μέρος τῆς περιουσίας τε, νὰ τὸ καθυποβάλλῃ κατὰ τι ἐπιχειρήματα διὰ θαλάσσης εἰς κίνδυνον παντελὲς ἀπωλείας. Ἐξ ὧν δὲ εὐρίσκονται ἐξασφαλισαὶ ἰδιωτικοί, καὶ ὁλόκληροι συντροφίαι, δύναται νὰ ἐμπιστεῖται πᾶσαν τὴν χρηματικὴν τε περιουσίαν εἰς ἓν μόριον πλοῖον, ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν τε ἡμπορεῖ νὰ εὖρη ὑποκείμενα ἀσφαλῆ, τὰ ὅποια ἀναδέχονται τὸν κίνδυνον τῆς ἐνδεχομένης ζημίας, ἣν δύναται νὰ πάθῃ τὸ τε πλοῖον καὶ τὸ φορτίον καθ' οἷόν τινα τρόπον. Ἡ ἐξασφάλις λοιπὸν εἶναι συμφωνητικὸν τι, κατὰ τὸ ὅποιον εἰς μόνος ἢ πολ-

ἢ πολλοὶ ὁμοῦ δέχονται ἐφ' ἑαυτὰς τὴν ζημίαν, ἣν δύναται νὰ πάθῃ τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον, ἢ τὸν κίνδυνον τῆς παντελὲς αἰτῶν ἀπώλειας.

§. 33.

Εἶναι φανερόν ἐκ τούτου, ὅτι πᾶς ἐξασφαλιζόμενος ὀφείλει νὰ θεωρῇ, ὅτι οἱ ἐξασφαλισαὶ αὐτῷ πρέπει νὰ εἶναι ἄνθρωποι μὲ ἱκανὰ κεφάλαια, ἵνα πληρώσωσι τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ἐνδέχεται νὰ πάθῃ εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον. Διότι ὁ κίνδυνος εἶναι πάντοτε μέγας, καὶ διὰ τούτο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον αὐτῷ δίδεται αὐτοῖς ἡ ἀμοιβή, ἥτις λέγεται ἐξασφάλισρον (πραιμίον). Τὸ γράμμα δὲ ἐν ᾧ περιέχεται πᾶσα ἡ ἐξασφάλισις, ὀνομάζεται πόλιτσα ἐκ τῆς Λατινικῆς λέξεως, Policere (ὑποσχινέειν), καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ τὸ ὀνομάσωμεν ὑποσχετήριον ἢ ὑποσχετικὸν τῆς ἐξασφαλίσεως.

§. 34.

Τὸ ἐξασφάλισρον διορίζεται εἰς τὰ ἑκατὸν, καὶ διατάσσεται κυρίως κατὰ τὰς ἀκολέθους αἰτίας.

Α'. Ἄν τὸ πλοῖον εἶναι ἐν καλῇ καταστάσει. Ἄν εἶναι καινέριον ἢ ἔαμεν ἤδη πολλὰ ταξείδια. Ἄν εἶναι καλῶς κατεσκευασμένον, καὶ ἂν πλὴν καλῶς. Εἰς αὐτὰ τὰ περιζητικά πρέπει νὰ δίδῃ μεγάλην προσοχὴν ὁ ἐξασφαλιστής. Διότι πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἐν πλοῖον ὅταν δὲν ἔχῃ τι ἐλάττωμα, ἡμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ κατὰ τὰς πρώτας ἐπτὰ χρόνας εἰς τὰ πλέον μακρυνὰ ταξείδια, ὡς π. χ. διὰ τὰς ἀνατολικὰς καὶ δυτικὰς Ἰνδίας. Κατὰ δὲ τὰς ἀκολέθους ἐπτὰ χρόνας ἡμπορεῖ ἀκόμη νὰ πλεύσῃ μεταξὺ τῆς βορείας Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης, εἰς τὴν Μεσόγειον, καὶ εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν. Τὰ ταξειδιά τε ὁμοῦ δὲν πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ τὰς κακὰς καιροὺς τῶ χρόνου, μήτε νὰ διαρκῶσι πολὺν καιρὸν, ἢ δὲ τελευταία περιόδός τε εἶναι τὰ μετὰ ταῦτα ἐπτὰ ἔτη. Τὸ πλοῖον πρέπει βέβαια ἐξ ἀρχῆς νὰ ἦτον πολλὰ ἀρχεῖον, ὅταν μετὰ τὰς δεκατέσσαρας χρόνας δὲν εἶναι πλέον χρήσιμον. Τούτο συμβαίνει τῶντι πολλὰ σπανίως. Ὁ-

μως μόνον τολμηρός τις ναύτης θέλει τολμήσει νὰ κάρη μὲ αὐτὸ μεγάλα ταξείδια, ἀλλ' οἱ κύριοί τε θέλουν τὸ μεταχειρισθῶσι πολλὰ φρονίμως μόνον εἰς παραλιπολοῖαν, κατὰ τὰ παραθαλάσσια τῆς Εὐρώπης, διὰ νὰ πλῆν ἀπὸ ἑνα πλησιόχωρον λιμένα εἰς ἄλλον, καὶ νὰ ἡμπορῇ νὰ εὐρίσκη ἀσφάλειαν εἰς τινὰ λιμένα ἐν ἐκάστῳ κινδύνῳ ἐκ τῆς κλύδωνος κ.τ.λ.

§. 55.

B. Θεωρεῖται παραπολὺ καὶ ὁ καιρὸς τῆς χρόνου. Οὐδεὶς ἐξασφαλιστὴς θέλει συμφωνήσῃ μετὰ τὸ αὐτὸ ἐξασφαλιστὴν εἰς τι πλοῖον τὸ ὅποιον ἐκπλέει κατὰ τὸ φθινόπωρον τὸν οκτώβριον ἢ ἀργότερα, ἐφ' ᾧ ἡθελε συμφωνήσῃ, ὅταν τὸ πλοῖον ταξειδεύῃ κατὰ τὸ μέσον τῆς Ἀπριλλίης καὶ τὸν Μαῖον, ἢ καὶ ἀργότερα τὸ θέρος. Ἐξαιρέτως ὅμως δὲν ἀσφαλίζει ὁ ἐξασφαλιστὴς εὐκόλως πλοῖα, περὶ τῶν ὁποίων ἡμπορεῖ νὰ σοχασθῇ, ὅτι κατὰ τὴν Ἰσημερίαν τῆς φθινοπώρου ἢ τῆς ἀνοιξέως θέλουν εὐρίσκωνται εἰς τὰ νερά τῆς Εὐρώπης. Ἄν ἡμπορῇ ὅμως νὰ προῦποθέσῃ τοιαῦτόν τι μὲ κἀποίαν πιθανότητα, θέλει ζητήσῃ βέβαια ἐξασφαλιστὴν τελέαλλον 2 εἰς τὰ ἐκείτῳ πλείον. αὕτη ἢ αὐξήσις τῆς ἐξασφαλίσεως δὲν εἶναι ὑπερβολικὴ, ἐπειδὴ εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι κατ' αὐτὰς τὰς καιρὰς δυσχεροῦν τὰ πλείοτερα πλοῖα, μάλιστα κατὰ τὰ παραθαλάσσια τῆς Εὐρώπης, διότι εἰς αὐτὰ πλησίον εἶναι πολλὰ ἀβαθεῖ, σκοπελοὶ, ὕφαλοι κ.τ.λ. τὰ ὅποια εἶναι πολλὰ ἐπικίνδυνα εἰς τὸ πλοῖον. Ὅταν δὲ ἡμπορῇ ὁ ἐξασφαλιστὴς νὰ συμπεράνῃ, ὅτι τὸ πλοῖον θέλει εὐρεθῇ πρὸ τῶν κακῶν καιρῶν εἰς τὸν Ὠκεανόν, θέλει ἀρκεσθῇ εἰς ὀλιγώτερον ἐξασφαλιστὴν. Διότι εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐν πλοῖον καλῶς κατασκευασμένον καὶ σερεὸν, ὅταν κυβερνᾶται ὑπότινος ἐπιτηδεύει διοικητῆς, εἶναι φορτισμένον κατὰ τὸ δέον καὶ ἔχῃ καλὰ σχοινία, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν τὸ ῥίψωσι τὰ κύματα ποτὲ μὲν εἰς τὸ ὕψος πρὸς τὸ δὲ εἰς τὸ βάθος, κατὰ τὸ σχῆμά τε θέλει ἔμβῃ πάλιν εἰς τὸ πρότερον ἰσοστάθμιόν τε.

Γ'. Ὁ ἐξασφαλιστὴς θεωρεῖ πρὸ πάντων καὶ τὴν ἀξιότητα τῶν διοικητῶν τῶν πλοίων καὶ τῶν λοιπῶν ναυτῶν, οἵτινες μέλλουσι νὰ κυβερνήσωσι τὸ πλοῖον, διὰ τὸ ὅποιον ἐξασφαλίζει. Καὶ κάμνει πρὸς τέτοις διαφορὰν μεταξὺ τῶν θαλασσοπορέντων ἔθνων. Βέβαια θελεῖ δεχθῇ ἐξασφάλιστρον ἐν τὰ ἑκατὸν ὀλιγώτερον, ὅταν ἡξεύρη, ὅτι τὸ διὰ τὰς ἀνατολικὰς ἢ δυτικὰς Ἰνδίας π. χ. διωρισμένον πλοῖον διοικεῖται ὑπὸ διοικητῆ Ἀγγλοῦ, παρὰ ὅταν αὐτὸς εἶναι π. χ. Λανός. Τὰ καλῶς διατεταγμένα ἔθνη, τὰ ὅποια πραγματεύονται διὰ θαλάσσης, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὰ ἔχοντα σημαντικὸν ζόλον, ἐπιμελῶνται διὰ καλῶν σχολείων τῆς ναυτικῆς νὰ σχηματίζωσιν ἐπιτηδεύς ναύτας, οἱ ὅποιοι γυμνάζονται εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ εἰς τὴν τέχνην τῆς ναυτιλίας, καὶ χωρὶς ταύτης τῆς μαθησεως δὲν εὐρίσκουσιν εὐκόλῃ ὠφέλιμον δάλευσιν εἰς τὴν θάλασσαν.

§. 57.

Πάντη διαφορετικοὶ εἶναι κατὰ τῆτο οἱ Γερμανοὶ ναῦται ἐν γένει. Ἐν γένει λέγω, διότι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ὑπηρετῶντες εἰς Ἀγγλικά ἢ Ἀμερικανικά πλοῖα μὲ τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἀναγκαίαν προσοχὴν, ἔχουσι πολλάκις εὐκαιρίαν, νὰ διδαχθῶσι καλῶς τὴν ναυτιλίαν. Ἡ ἐπιστήμη αὐτὴ διὰ τῆς πλατυθείσης καὶ τελειοποιηθείσης Μηχανικῆς καὶ Ἀστρονομίας ἔλαβεν ἤδη τοιαύτην ἔκτασιν, ὥστε ἀδύνατον εἶναι διὰ τῆς πράξεως μόνης νὰ γένωσι καλοὶ ναῦται, οἵτινες εἶναι διωρισμένοι διὰ τὸ μέγα ἐμπόριον, τὸ ἐνεργῶμενον νῦν διὰ πασῶν τῶν θαλασσῶν. Κατὰ τὴν νῦν κατάστασιν ταύτης τῆς τέχνης δὲν ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν κοινὰ μαθηματικαὶ γνώσεις. Εἰς τὰς θαλασσίους λιμένας τῆς Γερμανίας ὅμως δὲν εὐρίσκονται μῆτε καλὰ βιβλία περὶ Ναυτικῆς μῆτε καλὰ ναυτικά σχολεῖα. Ἡ πόλις Ἀμβέρργον ἔχει ἐν τοῖς τοῖς σχολεῖον, ὅμως δὲν ἐπισκέπτεται ὑπὸ πολλῶν, διότι οἱ ἐκεῖ ναυκλῆσοι, διὰ προλήψεως ἀκαταλήπτους δὲν θέλουσι νὰ δεχθῶσιν εἰς τὰ πλοῖα τῶν μαθητῶν τινα, διδάχθέντα εἰς τοιαῦτα σχολεῖα.

Τρόπον εἶναι ἄξιον ἀπορίας, ὅταν αἱ πολιτεῖαι, αἱ ἀντιμέ-

ξουσιν

ξῆσαι μόνον διὰ τῆ θαλασσίας ἐμπορίας, δὲν φροντίζουσι, διὰ τρόπων καλῶν καὶ σπεδαίων νὰ ἀποκτήσωσιν ἐπιτηδείας ναύτας. Τέτο ἡδύνατο τόσον ἐνκολώτερον νὰ ἐνεργηθῇ, ἐὰν οἱ τῶν πλοίων μέτοχοι καὶ οἱ ναυλωταὶ ἤθελαν συμφωνήσωσι, νὰ μὴ διορίζωσιν ἄλλας ναύτας, εἰ μὴ μόνον πεπαιδευμένους. Πόσον σημαντικὸν κέρδος δὲν ἤθελε προέλθῃ ἐκ τῆς γενικῆς διὰ τὸ ἐμπόριον¹).

Κατὰ δυσυχίαν ὅμως πολλάκις συμβαίνει ἔτι, ὅτι ὁ ναύτης ἀφ' οὗ μετὰ τινος ἡμέρας χάσῃ ἀπὸ τὰ ὀφειλόμενά τε τὴν ξερὰν, κατὰ τὴν εὐθὺς εἰς ἀπορίαν, καὶ ζητεῖ ἐνίοτε κατὰ τίχην τὸν διωρισμένον τόπον τε.

§. 58.

Ὁ πραγματευτὴς δὲν δίδει πάντοτε τὰς διὰ θαλάσσης ἐξελλομένας πραγματείας τε νὰ ἐξασφαλισθῶσιν ἐκτὸς οὗς κατοικεῖ, μὴ ὅλον ὅπῃ ἡμπορεῖ, ἀλλὰ παραγγέλλει πολλάκις τὸν ἀνταποκριτὴν τε πρὸς ὃν πέμπει τὸ φορτίον, ἐξέλλων αὐτῷ τὴν ἀπόδειξιν (Connofsement), νὰ λάβῃ εἰς τὸν τόπον τῆς παροικίας τε τὴν ἐξασφάλισιν ἐπάνω εἰς τὰς ἐξελλομένας πραγματείας.

Διάφοροι αἰτίαι ἡμπορεῖσι νὰ τὸν παρακινήσωσιν εἰς τὸτο, ἐπειδὴ νομίζει, ὅτι αἱ ξέναι συντροφίαι τῶν ἐξασφαλιστῶν εἶναι ἀσφαλές τε τῶν τῆς πατρίδος τε, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Ἡμπορεῖ ὅμως ἐκ περιστάσεων αἰφνιδίως μεταβαλλομένων, νὰ μεταβληθῇ καὶ ἡ κατάστασις μιᾶς συντροφίης ἐξασφαλιστῶν, ἥ τις ἄχρὶ τῆδε εὐρίσκετο εἰς μεγάλην ὑπόληψιν, καὶ νὰ κλίνη πρὸς τὸν ἀφανισμόν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ξένος πραγματευτὴς διορίζει νὰ γένῃ ἡ ἐξασφάλισις διὰ τῆ ἀνταποκριτῆ αὐτῆς, εἰς τὴν οὖν ποίαν τὴν γνώμην μένει νὰ ἐκλέξῃ εἰς ποίαν συντροφίαν ἐξασφαλιστῶν νὰ λάβῃ τὴν ἐξασφάλισιν, δὲν δύναται νὰ εἶναι πάντοτε ἀσφαλὲς διὰ πᾶσαν δυσυχίαν. Διότι ἡ συντροφία ἡμπορεῖ ἐξαίφνης νὰ χρεωκοπήσῃ. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ ἐντόπιος πραγματευτὴς πρέπει νὰ γνωρίξῃ καλλίτερα τὴν ἀλλοτρίαν κατάστασιν ὁ-

λων

¹) Οἱ Ὑδροῦται εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ἡμέρας, χωρὶς ναυτικῶν σχολείων, ἀλλὰ διὰ μόνου τῆς πράξεως, κατέστησαν ἀξιώτατοι ναῦται, ὥς πολὺν ταξιδεύουσι καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

λων τῶν συντροφεῶν τῶν ἐξασφαλιστῶν τῆς πατρίδος τε, παρὰ ὃ ξένος, ὑποχρεώνει ἑαυτὸν πρῶτον διὰ μίαν ἀμοιβήν, ἢ τις εἶναι συνήθως $\frac{1}{2}$ ἕως 1 τὰ ἑκατὸν ὅλης τῆς ἐξασφαλισθείσης ποσότητος, νὰ ἀπολογῇται δι' αὐτήν, εἰάν οἱ ὑπ' αὐτῆς ἐκλεχθέντες ἐξασφαλισαὶ χρεωκοπήσωσι. Ταύτην τὴν συμπεφωνημένην ὑποχρέωσιν τὴν ὀνομάζουσιν οἱ πραγματευταὶ *Del credere* (ὑπὲρ τῆ ἐμπιστεύειν). ὄρα σελ. 58.

§. 39.

Ὅταν τις πραγματευτὴς διορίσῃ τὸν ἀνταποκριτὴν τε εἰς ἄλλον τόπον νὰ φροντίσῃ τὴν ἐξασφάλισιν, κινδυνεῖ πολλὰκις νὰ πάθῃ μεγάλην ζημίαν, εἰάν δὲν μεταχειρισθῇ πολλὰ ταχέως τὰ καθήκοντα μέσα ἀσφαλείας. Ὁ κίνδυνος ἐν συντόμῳ συνίσταται εἰς τὸτο. Ὁ ξένος ἀνταποκριτὴς, ὅς τις πρέπει νὰ λάβῃ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τὸν τόπον τε, δὲν τὴν ἐνεργεῖ, καὶ δηλοποιεῖ εἰς τὸν παραγγέλλοντα, ὅτι τὴν ἐνέργησε. Ἡ εἰς τὰ γράμματα τε δὲν φανερώνται περὶ τῆς τελείως, ἢ ἐκφράζεται μὲ ἀσάφειαν. Διακινδυνεύει λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ἐξασφάλισιν, καὶ ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον ἀβλαβῇ, λογαριάζει δι' ἑαυτὸν ὡς δοθέντα τὰ ἐξασφαλιστὰ, τῆς παραγγελίας τὰ προμήθευτρα, καὶ καθὼς κέμνουν σχεδὸν ὅλοι οἱ πραγματευταὶ, καὶ τὰ μεσιτικὰ, χωρὶς νὰ ἐνεργήσῃ τί εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἢ εἰς μεσίτης. Ὁ Παραγγέλλων ὀφείλει νὰ ὑποφέρει ὅλα αὐτὰ τὰ ἔξοδα, τομιζὼν τὸν ἀνταποκριτὴν τε ὡς πραγματευτὴν δίκαιον καὶ εὐλογητὸν. Ἐάν δὲ ποτε συμβῇ δυστύχημα εἰς τὸ διὰ θαλάσσης ἐρχόμενον πλοῖον καὶ φορτίον· τότε ὁ δόλος ἀνταποκριτὴς θέλει ζητήσῃ νὰ εὕρῃ πλῆθος καταφυγῶν καὶ προφάσεων, διατὶ δὲν ἐφρόντισεν ἢ δὲν ἠδυνήθη νὰ φροντίσῃ τὴν ἐξασφάλισιν. Ἐν τούτοις προξενεῖται πολλάκις διεξοδικώταται καὶ κακαὶ κηρύσεις. Ἐάν δὲ πρὸς τέτοις ὁ ἀνταποκριτὴς εἶναι ἀδύνατος, κινδυνεύει ὁ Παραγγέλλων νὰ χάσῃ τὸ πᾶν. Διὰ νὰ προλημβάνηται πρῶτον αὐτὸς ὁ δόλος μὲ ἀσάφειαν, πρέπει νὰ συμβουλευσῶμεν καθ' ἕνα, ὅς τις θέλει νὰ διορίσῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ πρᾶγμα τε, ὅτι νὰ ζητήσῃ παρὰ τῷ φίλῳ τε ἄνευ ἀργοπορίας νὰ τῷ

σε. 27

εἴλη τὸ ὑποσχετικὸν (τὴν πόλιτζιν) τῆς ἐξασφαλίσεως, ἢ νὰ ζη-
τήσῃ παρ' αὐτῆς καθάρων ἀπόκρισιν, ἢ ἔλαβε τὴν ἐξασφάλισιν
ἢ ὅ.

§. 40.

Ἐὰν ὁ ναύκληρος ἐξασφαλίσῃ μόνον τὸ πλοῖον, τότε λέγε-
ται ἐξασφαλιστὴς ἐπὶ τὸ *Casco* τ. ε. τὸ σῶμα τῆς πλοῖς εἶναι ἐξη-
σφαλισμένον. Εἰς αὐτὸ ἀνήκει καὶ ὅλη ἡ τῆς πλοῖς σκευή, ὡς
ἰστία, σχοινία, κ. τ. λ. Ὁ ἐξασφαλιστὴς ὁμοῦ δὲν πληρώνει τὴν
βλάβην, ἣν λαμβάνει τὸ πλοῖον δια τῆς συνήθους κατατροβῆς,
προξηνημένης ὑφ' ἑκάστη θαλασσίᾳ ταξειδίᾳ εἰς αὐτὸ κατὰ τὸ
μᾶλλον ἢ ἥττον· ἀλλὰ μόνον τὴν βλάβην, τὴν λογιζομένην εἰς
τὴν μεγάλην ἀβαρίαν. Διότι ὁ ναύτης πρέπει εἰς τὸν ναῦλον
νὰ κερδήσῃ τόσον περισσύτερον, ὅσον γίνεται τὸ πλοῖον τε χει-
ρότερον διὰ τινος συνήθους θαλασσοπορείας. Διὰ τὴν αὐτὴν
αἰτίαν, ὅταν γίνῃται ὁ λογαριασμὸς τῆς μεγάλης ἀβαρίας, δὲν
πληρώνεται ποτέ εἰς τὸν ναύτην τὸ πλοῖον τε καὶ ἡ σκευὴ τε
παρὰ τῶν ἐξασφαλιστῶν ὡς καινέρια, ἀλλ' ἐκπίπτειται ἐξ αὐτῶν
ἐν τρίτον διὰ τὴν ἐκ τῆς κατατροβῆς συνήθη φθορὰν, ἢ τις συ-
νέβη πρὸ τῆς μεγάλης ἀβαρίας, ἢ πρὸ τῆς παντελῆς ἀπωλείας
τῆς πλοῖς.

§. 41.

Τὸ ἐξησφαλισμένον πρᾶγμα, κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα μέ-
νει εἰς τὸν κίριόν τε. Δύναται ὅμως νὰ συμπίσωσι περισπι-
κὰ, ὥς, διὰ νὰ λάβῃ ἐνθὺς χρήματα, τὸ ἀφίνει εἰς τὸν ἐξα-
σφαλιστὴν, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν κοινὴν φράσιν, λέγεται, πα-
ραιτεῖν (*Abandonniren*) τὸ ἐξησφαλισμένον πρᾶγμα. Οὐδὲν
ἄλλο νομικὸν βιβλίον φανερώνει ἐπάνω αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως
ἀποφαντικώτερον, ὡς τὸ νέον τῆς Προσίας, εἰς τὸ ὅποιον εἰρ-
γάσαντο ἐξαιρετικῶς πραγματευταὶ τῆς Ἀμβέργε καὶ τῆς Λυρέ-
νης, καὶ διὰ τῆς αὐτῶν γνώσεως τῶν πραγμάτων ἐτελειοποίησαν
κάλλιστα, καὶ ἐσαφήμισαν αὐτὸ τὸ μέρος τῆς νομικῆς βιβλίας. Ε-
κεῖ λέγει: ὅτι πρᾶγματι ἐξησφαλισμένον δύναται νὰ παραιτη-
θῇ εἰς τὴν ἐξασφαλιστῆς, διὰ τὰς ἀκολούθους αἰτίας:

A.

A. "Όταν κατὰ τὰς ἐλλείψεις βεβαίως εἰδήσεις δύναται νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἡ βλάβη εἶναι ὀλική.

B. "Όταν τὰ διορθωτικὰ τῷ ἐν καλῇ καταστάσει ἐκπλεύσαντος πλοῖς, ἡθέλον εἶναι ὑπὲρ τὴν τιμὴν τῶ πλοῖς μετὰ τὴν διορθωσιν, ἐπιπιπτομένης τῆς τιμῆς τῷ ναυαγίᾳ.

Γ. "Όταν τὸ πλοῖον ἔλειψε περισσότερον τῷ συνήθους καιρῷ, καὶ μήτε ἦλθον ἄλλαι εἰδήσεις περὶ τῆς τότε διατριβῆς τε.

Δ. "Όταν τὸ πλοῖον κυριευθῇ ὑπὸ πειρατῶν, ἡ αἰφνιδίως ἐμποδισθῇ εἰς τινὰ τόπον ἕξιον, καὶ κατὰ τὰ περιστατικὰ δὲν εἶναι πιθανόν, ὅτι ταχέως θέλει ἐλευθερωθῇ.

Ὁ ἐξασφαλισθεὶς πρέπει νὰ παραιτήσῃ τὸ ἐξησφαλισμένον πρᾶγμα ἢ πλοῖον, ὅταν ὁ ἐξασφαλιστὴς θέλῃ νὰ πληρώσῃ αὐτῷ ὅλην τὴν ποσότητα τῆς ἐξασφαλίσεως, καὶ εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι διὰ τῆς γενομένης συμφορᾶς, τόσῃν φθορὰν ἔλαβεν, ὥς δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ἐξ αὐτοῦ ἢ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν σημειωθείσα τιμή.

§. 42.

Ἡ συνθήκη τῆς ἐξασφαλίσεως, εἶναι τακτικὸν συμφωνητικόν, καὶ διὰ τῆτο πρέπει νὰ φυλάττεται ἀκριβῶς ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὡς πᾶν ἄλλο συμφωνητικόν. Μ' ὅλον τῆτο πολλάκις συμβαίνει, νὰ ἀναιρεθῇ ἡ ἐξασφάλισις. Αὕτη ἡ ἀναίρεσις λέγεται εἰς τὴν διάλεκτον τῶν πραγματευτῶν *Ristorno* (Ἀνατροπὴ), καὶ γίνεται εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις.

A. "Όταν χωρὶς τινος κυρίας ἐνοχῆς τῷ ἐξασφαλισθέντος, δις ἐξησφαλισθῇ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Διότι πολλὰ εὐκόλα ἡμπορεῖ νὰ συμβῇ, ὥς ὁ ἀποσέλλων τὸ πρᾶγμα τὸ ἐξασφαλίζει, χωρὶς νὰ δώσῃ περὶ τῆς εἰδήσεως ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ εἰς τὸν παραλαμβάνοντα. Αὐτὸς δὲ ἐξασφαλίζει πάλιν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα εἰς τὴν πατρίδα τε, ἢ εἰς ἄλλον τόπον.

B. Ἐνίοτε θέλων ὁ ἐξασφαλιζόμενος νὰ στείλῃ πραγματείας διὰ θαλάσσης, συμβαίνει νὰ τὰς φορτίσῃ τῶντι εἰς τὸ πλοῖον καὶ νὰ τὰς ἐξασφαλίσῃ, ἔπειτα δὲ μετανοεῖ δι' αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα

Ψ

ρημα

ρημα, καὶ πρὶν ἐκπλεύσῃ τὸ πλοῖον, λαμβάνει εὐκαιρίαν, νὰ παραλάβῃ ὀπίσω τὸ πρᾶγμα τε ἐκ τῶ πλοῖος. Ἐννοεῖται λοιπὸν, ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν μεταβολὴν πρέπει νὰ ἔχῃ χώραν ἡ ἀναροπή, ἐπειδὴ οἱ ἐξασφαλίσαι δὲν διευκολύνουσάν τι ἀκόμη. Ὅθεν τὸ ἐξασφαλίσρον πρέπει νὰ δοθῇ πάλιν ὀπίσω.

Γ'. Ὅταν ὁ παγετὸς ἢ ἄλλῃ ἐναντία περιστατικᾷ, π.χ. ἐναντίοι ἄνεμοι ἀναγκάσωσι τὸ πλοῖον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν λιμένα ἐξ ὃ ἀπέπλευσε, καὶ ἔπειτα νὰ ἐμποδισθῇ δι' ὅλα ἀπὸ τῶ νὰ ἐπιχειρισθῇ τὸν προλαβόντα πλῆν.

§. 43.

Ὁ πραγματευτὴς δὲν ἐξασφαλίζει τὰς πραγματείας τε μόνον κατὰ τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς, ἀλλὰ πολλάκις ἐξασφαλίζει καὶ τὸ κέρδος, τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ νὰ ἀπολαύσῃ, ἂν κατευοδοθῇ εἰς τὸν διορισμένον τόπον. Π.χ. Εἰς πραγματευτὴς ἡγόρασεν εἰς Βενετιαν πραγματείας διὰ 20000 λίτρας, διὰ τὰς ὁποίας ἐλπίζει νὰ λάβῃ εἰς Σμύρνην 24000 λίτρας, λοιπὸν διὰ 24000 λίτρας θέλει ἐξασφαλίσαι τὰς πραγματείας τε.

Δὲν πρέπει ὅμως ὁ πραγματευτὴς ὅταν ἐξασφαλίζεται νὰ εἶναι πολλὰ δειλὸς, διότι ἀφανίζεται τὸ πλεῖον τῶ κέρδους εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐξασφαλίσεως, μάλιστα ὅταν εἶναι πολλὰ ἀναβιβασμένη.

Διὰ νὰ δώσω εἰς τὰς μαθητὰς τῆς ἐμπορικῆς σαφεῖ ἰδέαν τῶν ὑποσχετικῶν (πολιτῶν) τῆς ἐξασφαλίσεως, ἐτύπωσα ἐδῶ τὸ ἐπόμενον σχέδιον διὰ πραγματείας, τὸ ὁποῖον μόνον κατὰ τινὰς ψεράσεις διαφέρει ἀπὸ τὸ γινόμενον ἐπάνω εἰς τὸ σῶμα τῶ πλοῖος (Casco).

Ὑποσχετικὸν ἐξασφαλίσεως πραγματειῶν (πόλιτζα).

Ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι ἐξασφαλίσαι ὁμολογοῦμεν, δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τῶς κληρονόμους ἡμῶν, ἕκαστος διὰ τὴν ποσότητά τε, ὅτι

ὅτι ἐξασφαλίσαμεν εἰς τὸν κώριον. Ν. διὰ λογαριασμὸν ἴδιον, (ἡ ξένου φίλος), 14 κίβας καφφὲν σημειωμένας Μ. Β. Ἀριθ. 1 — 14 ἐλευθέρας πώσης βλάβης, τὰ ὅποια ἐξετιμήθησαν (μέ τὰ τῆς ἡμετέρας θελήσεως, μ ὅλον ὅπῃ τὰ αὐτὰ ἡμπορῶσι νὰ εἶναι πλειοτέρας ἢ ὀλιγοτέρας τιμῆς, καὶ χωρὶς νὰ ζητήσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς διὰ τὴν τιμὴν των πλείοιᾶ τινὰ ἀπόδειξιν ἢ λογαριασμὸν, εἰ μὴ μόνον τὸ παρὸν ὑποσχετικὸν) διὰ 4000 φιορίνια Βιέννης, καὶ ἐφορτίσθησαν (ἢ μέλλουσι νὰ φορτισθῶσιν) εἰς τὸ πλοῖον ὀνομαζόμενον Ἀθηνά, τὸ ὅποιον τὸ διοικεῖ ἤδη ὁ διοικητὴς Ι. Βάχερ, καὶ ἔχει νὰ πλείσῃ ἀπὸ τὴν Βενετίαν, ὅπῃ παρέλαβεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἐνθα ἔχει νὰ ἐκφορτίσῃ τὸ παραληφθὲν πρᾶγμα.

Ἡμεῖς λαμβάνοντες $1\frac{1}{2}$ τὰ ἑκατὼν ἐξασφάλισρον ἀναδεχόμεθα ἐφ' ἡμᾶς τὴν τύχην καὶ τὸν κίνδυνον αὐτῶν τῶν φορτισθέντων πραγμάτων, διὰ πᾶσαν βλάβην καὶ συμφορὰν, ἢ τις ἐνδέχεται νὰ συμβῇ εἰς αὐτὰ εἴτε καθόλου, εἴτε κατὰ μέρος, εἰς συμπτώματα προμελετημένα ἢ ἀπρομελέτητα, καθ' οἷόν τι ποτὲν τρόπον. Ὅθεν ὑποχρεώμεθα διὰ πάντα κίνδυνον θαλάσσης, κλύδωνα καὶ κακοκαιρίαν, ναυάχιον, κἀτίσιμα εἰς τὴν ἄμμου, παραπλοῖαν, ἐκβολὴν, πυρκαϊάν, φυλάκωσιν καὶ ἐμποδισμόν ὑπὸ Βασιλέων, Ἡγεμόνων καὶ ἄλλων ἐξουσιασῶν, ἐχθρικῆν κυρίευσιν, ἀφαίρεσιν, δήμευσιν καὶ πολέμικα ἐνδικήσεις, ὁμοίως καὶ διὰ βίαιον ὀρπαγὴν τῶν πειρατῶν καὶ λησῶν τῆς θαλάσσης, καὶ διὰ πᾶν ἄλλο περιστατικόν, τὸ ὅποιον ἡμπορεῖ νὰ συμβῇ κατ' αὐτὸν τὸν πλῆν εἰς τὸ ῥηθὲν πρᾶγμα δι' ἐξωτερικῆς βίας, εἴτε ἤθελε συμβῇ ἐκ παραμελείας, ἀναβολῆς καὶ πείσματος τῆ διοικητῆς ἢ τῶν ναυτῶν τε, ἢ κατὰ τινὰ ἄλλον τρόπον. Ἡμεῖς ἀντικαθίσταμεν ἑαυτοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦ ῥηθέντος κυρίου. Ν. ἐξασφαλιζόμεθα, ἵνα ἐλευθερώσωμεν αὐτὸν ἀπὸ πάσης τοιαύτης ζημίας. Ἀρκεῖται δὲ αὕτη ἡ τίχῃ ἀπὸ τὸν καιρὸν, καθ' ὃν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα χωρισθῇ ἀπὸ τὴν ξηρὰν διὰ νὰ μετακομισθῇ εἰς τὸ πλοῖον, ὥς ὅτε κομισθῇ εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν ὁμοίως ἐκ τὴν ξηρὰν ἐλεύθερον καὶ ἀβλαβές. Ὁ δὲ Θεὸς φυλάττοι αὐτὸ σῶον.

Δεχόμεθα πρὸς τούτοις τὸ νὰ εξακολουθήσῃ τὸν δρόμον τὸ πλοῖον, ἐν ᾧ εὐρίσκεται τὸ ῥηθὲν πρᾶγμα φορτισμένον, καθὼς φανῇ εὐλόγον εἰς τὸν διοικητὴν. Καὶ εἰάν ἤθελε συμβῇ βλάβη τις εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἀφ' ἧς ὁ θεὸς νὰ τὸ φυλάξῃ, κατὰ τὸν ῥηθέντα ἢ καθ' οἷον δὴ ποτε ἄλλον τρόπον, ἢ ἤθελεν ἀφανισθῇ δι' ὅλε, ἢ κατὰ μέρος, ἢ ἤθελε φθαρῇ ἢ βλαβῇ, ὑποσχομεθα καὶ ὑποχρεόμεθα, τόσον ὁ πρῶτος, ὅσον καὶ ὁ τελευταῖος, ἕκαστος διὰ τὴν κατωτέρω ὑπ' αὐτῆς σημειωθείσαν ποσότητα, νὰ δεχόμεθα πᾶσαν αὐτὴν τὴν βλάβην καὶ ζημίαν, μετὰ πάντων τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, καὶ δοθείσης ἡμῖν τῆς προσηκούσης εἰδήσεως περὶ τῆς γενομένης συμφορᾶς, νὰ πληρώσωμεν προθύμως, εἰς διαφορίαν δύο μηνῶν, ἕκαστος τὴν σημειωθείσαν ποσότητά τε, ἢ ὅσα ἀπαιτῶνται ἐξ αὐτῶν πρὸς τελείαν ἀποζημίωσιν τῆ ἐξασφαλισθέντος.

Ὅθεν εἰς ὅλας τὰς συμφωνίας τόσον τυπωμένας ὅσον καὶ προσγεγραμμένας, αἱ ὁποῖαι ἰσοτιμῶνται μὲ τὰς τυπωμένας, ἢ μάλιστα προτιμῶνται, ὑποτασσόμεθα εἰς τὴν τῆ Τριεσὶς περὶ ἐξασφαλίσεως καὶ ἀβαρίας διάταξιν. Γέγονεν ἡ παρῶσα συμφωνία μετὰ τῶν ὑπὸ ὑποθήκην τῆς περιστερίας καὶ τῶν κτημάτων ἡμῶν, ἄνευ δόλε καὶ ἀπάτης. Ἐν Τριεσίῳ. 1816. τῇ 4 Ιαν.

Διὰ φρ. 2000. ἦτοι δύο χιλιάδας φιορ. I. E. καὶ συντροφία.

Διὰ φρ. 2000. ἦτοι δύο χιλιάδας φιορ. A. B. καὶ υἱοί.

N. E. Πληρεξέσιος τῶν δύο συντροφῶν τῶν ἐξασφαλιστῶν.

Περὶ τῶν Χρεωκόπων.

§. 44.

Ὅσον λαμπρὰ καὶ εὐδαίμων φαίνεται ἐν γένει εἰς τὸν ἄπειρον τῆ ἐμπορίας ἡ εἰς τῆς πραγματεντῆ, κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν τῆ θορύβε, τῆς δαπάνης, καὶ τῆ ἐκ τέτων κατὰ τὸ φαινόμενον προκίπτοντος πλέτε, μένει μ' ὅλον τῆτο ἀληθές, ὅτι ἡ κυρίως εὐδαιμονία εἰς ἐδεμίαν κλάσιν τῶν πολιτῶν εἶναι ὑποκειμένη εἰς
τοσαύ-

τοσαύτας μεγάλας, ποτὲ μὲν εὐτυχεῖς, ποτὲ δὲ πολλὰ δυστυχεῖς μεταβολὰς, ὡς εἰς τὴν τῷ πραγματευτῇ, τῷ πραγματευομένῳ μὲ μεγάλας ποσότητας. Ἡ πείρα εἰς πᾶσαν ὁπωσὲν σημαντικὴν ἐμπορικὴν Ἀγορὰν δίδει περὶ τέττε ἐναργεστάτας ἀποδείξεις. Εἰς πραγματευτῆς ἡμπορεῖ σήμερον νὰ νομίξῃ τὴν κατάστασιν τῆ ἀκόμῃ πολλὰ καλὴν, μετ' ὀλίγον ὅμως ἐπιστρέφονται τοιαῦται συμφοραί, ὥστε δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὴν ποσότητα πῶν χρεῶν τε. Τέτο συμβαίνει κατ' ἐξοχὴν εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς πόλεις, ἐκ τῶν ὁποίων γίνονται μεγάλα ἐπιχειρήματα διὰ θαλάσσης, καὶ ληψοδοσίαι καμπιαλικάι μὲ ξένες τοπες. Πρὸτὲ νὰ ἐφευρεθῶσιν αἱ ἐξασφαλίσεις, προήρχοντο βεβαίως σχεδὸν ὅλαι αἱ χρεωκοπίαι ἐκ τινος δυστυχῆς θαλασσῆς ἐμπορίας. Ἀλλὰ καὶ τώρα ἀκόμῃ προέρχονται ἐξ αὐτῆς πολλαὶ χρεωκοπίαι. Ἐπειδὴ ὁ πραγματευτῆς ἡμπορεῖ π. χ. τώρα νὰ ἔχῃ πολλὰ βεβαίως αἰτίας, διὰ νὰ ἐπιχειρισθῇ σκοπὸν τινα κέρδους διὰ τὰς ἀνατολικὰς ἢ δυτικὰς Ἰνδίας, ἔχων βεβαίαν εἰδησιν, ὅτι αἱ πραγματεῖαι, τὰς ὁποίας θέλει νὰ στείλῃ ἐκεῖ ἔχουσι τοιαύτην τιμὴν, ὥστε ἂν κατευοδωθῶσιν ἐκεῖ, θέλει κάμει μεγάλα κέρδη. Τὸ πλοῖόν τε ὅμως ἀποσυρόμενον εἰς ξένες λιμένας, ἐξεσιαστικῶς κρατέμενον, ἐνασχολούμενον εἰς διόρθωσιν τῆς θαλασσῆς βλάβης, καὶ δι' ἄλλα παντοδαπῇ κακῇ συμβεβηκότα ἐμποδίζεται πολλάκις ὁλοκλήρως μῆνας καὶ ἐνίοτε χρόνους. Ἐκ τέττε λοιπὸν παρέρχεται ἡ εὐτυχὴς εὐκαιρία, ἐφ' ἣν ἐσαθμίσθῃ καὶ ἐπιχειρισθῇ ὅλος ὁ σκοπὸς τῶ κέρδους, καὶ τυχὸν ἢ μόνον δὲν φέρει γὰρ κέρδος, ἀλλὰ, διὰ τὰ μεταβληθέντα περιστατικά φέρει προφανῆ ζημίαν. Διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἐφθασαν ἐκεῖ τόσα ἄλλα πλοῖα, τὰ ὁποία διὰ τῆς συνδρομῆς, τῶν μὲν Εὐρωπαϊκῶν πραγματειῶν τὴν τιμὴν κατεβίβασαν, τῶν δὲ ξένων καὶ ἐκεῖ ἀγοραζέων πραγματειῶν ἐξαίφνης τὴν ἡῤῥησαν κατὰ πολλὰ. Καὶ τὰ ἔξοδα ὅμως τῶ δρόμου διὰ τὸ πλοῖον καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀνθρώπου ἐξιναν ὑπερβολικά, ἔπεται λοιπὸν νὰ ἀπωλεσθῶσιν εἰς τὸ ἐπιχειρῆμα μεγάλα ποσότητες.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει πολλάκις, καὶ ὅταν τις πραγματευτῆς κάμῃ πολλὰ περιπεπλεγμένας καμπιαλικάς ληψοδοσίας, ἐν αἷς, ἔαν συμπέσῃ ἀταξία, ἢ ἔλθωσιν ἄλλα δυσυχήματα, ἡμπορεῖ
νὰ

να ἔλθῃ εἰς τοιαύτας δυσκολίας, ὥστε νὰ μὴ ἡμπορῇ πλέον νὰ εκπληρώσῃ τὰ ἴδια χρῆματα πρὸς τὰς δανεισὰς τε. Ἡ κατάστασις αὕτη πραγματευτὴ τινος, ἐν ᾗ πρέπει νὰ παύσῃ ἀπὸ τῆς νὰ πληρώσῃ τοῖς δανεισαῖς τε σῶσον τὸ χρέος τε, καὶ δεικνύει εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς τοπικῆς τῆς πρὸς τὴν πληρωμὴν ἀνικατότητάς τε, ἐπειτα ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ πᾶσαν τὴν περιουσίαν τε, διὰ νὰ πληρώσῃ τοῖς δανεισαῖς τε καθ' ὅσον ἐξαρκεῖ, ὀνομάζεται *χρεωκόπις* (φαλλιμέντος), καὶ ὁ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εὐρισκόμενος, λέγεται *χρεωκόπος* (φαλλίτος).

§. 45.

Ἐπειδὴ τὸ πάλαι οἱ νόμοι κατὰ τὴν χρεώσιν, τὴν μὴ δυναμένην νὰ πληρώσῃ τοῖς δανεισαῖς τε ἦσαν πολλὰ σκληροί, καὶ ἐνόμιζον τὸν ἐξέρειν πάσης τῆς περιουσίας τε, ἣν εἶχεν ἔτι, ἀλλὰ πρὸς τέτοις ἐπείραζον καὶ αὐτὸν προσωπικῶς ἢ νῦν διάταξις τῶν χρεωκόπων ἔβαλε βάσιν τὸν σκοπὸν, τὴν νὰ γίνηται τις ἐλάφρυνσις εἰς τὸν ἐκ δυσυχήματος χρεωκοπήσαντα πραγματευτήν, ὅθεν δὲν τιμωρεῖται τόσον σκληρὰ, ὥς πρότερον. Ἡ ποινὴ ὁμῶς εἶναι κατὰ τὰς διαφορὰς διαταγὰς τῆς χρεωκοπίας ἐκάς τοπικῆς, διαφοροτικῆς, καὶ ἐν τούτῳ θεωρεῖται ἐξαιρετικῶς ὁ τρόπος καθ' ὃν ἀνεξάνη ἡ χρεωκοπία.

§. 46.

Αἱ χρεωκοπίαὶ δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν ἀρμοδίως εἰς τέσσαρας κλάσεις.

Α'. Εἰς *ὁλίαν* χρεωκοπίαν, ὅταν δηλαδὴ ὁ χρεωκόπος ἀγωνίζεται κατὰ πάντα τρόπον νὰ βάλῃ εἰς χεῖράς τε ξένα χρήματα, τὰ ὅποια ὅμως μὲ τὰ ἑδικά τε τὰ κρύπτει, ἐκδίδει ψευδεῖς καμπύλας, ἢ ἄλλας χρεωτικὰς ὁμολογίας πρὸς ἄλλους, οἱ ὅποιοι ἐπειτα μετὰ τῶν λοιπῶν ἐμβαίνεισιν εἰς τὴν σωρείαν (μάσσαν), καὶ ὅσα λάβωσιν ἐξ αὐτῆς τὰ ἐπιτρέψωσιν ἵπαιτα εἰς τὸν χρεωκόπον. Ὅταν ὁ χρεωκόπος νοθεύῃ τὰ κατασιχὰ τε κ. τ. λ. Ἐγὼ ἤθελα σχεδὸν νὰ βεβαιώσω, ὅτι πολλὰ ὀλίγα χρεωκοπίαί γίνονται, ὅπερ ὁ χρεωκόπος δὲν κρύπτει μέρος τι τῆς περιουσίας τε, τ. ε. διὰ πλασῶν συμφωνητικῶν πωλήσεως, δι' ἀπογραφῶν
κ. τ. λ.

κ. τ. λ. Εἰς τὰς πολλὰ δολίως χρεωκόπας ὁμως, τὸ πρᾶγμα φθά-
νει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς φανερώσεως
τῆς χρεωκοπίας τῶν ἀπογράφεσιν εἰς ἄλλες τὸν οἶκον τῶν ἕως καὶ
αὐτὴν τὴν οἰκίαν σκευὴν τῶν. Ἐπεὶ παρρησιαζονται καταγρα-
φαὶ μὲ ὑπερβολικὰς ποσότητας, καὶ ἡ σωρεία, ἡ συμπίπτει ὀλί-
γη, ἡ ἐνίοτε πληρωθέντων τῶν ἐξόδων τῆς πραγματείας κ. τ. λ. ἔδεν.

Οἱ τοιοῦτοι ἀπαταιῶνες δὲν πρέπει τῶντι νὰ ἀπολαμβάνω-
σι τὴν χάριν, ἣν δίδει αὐτοῖς ἡ κήρυξις τῆς χρεωκοπίας τῶν,
ἐναντίον τῶν καταδρομῶν τῶν δανεισῶν τῶν. ἀλλὰ νὰ τὰς τιμω-
ρῶσι μὲ ὅλην τὴν κατὰ τῶν ἀπαταιῶνων ἀνερρότητα τῶν νό-
μων. Εἰς τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς πόλεις ὁμως πολλὰ σπανίως
γίνεται τὸτο, ἐπεὶ οἱ ἐκεῖ κατὰ τῶν χρεωκόπων νόμοι εἶναι
πολλὰ μέτριοι.

§. 47.

Β'. Εἰς χρεωκοπίαν ἐκπροθέσως, τὴν ὁποίαν κάμνει τις
πραγματευτὴς πραγματευόμενος εἰς τὸν αἶρα μὲ μεγάλα ἐξοδα,
καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκπίπτει τόσον, ὥστε δὲν ἡμπορεῖ νὰ
εὐχαριστήσῃ τὰς δανεισάσας. Τὸτο τὸ εἶδος τῆς χρεωκοπίας
εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἴδιον τῶν νέων πραγματευτῶν, οἵτινες ἐπ'
ἐλπίδι μέλλοντος κέρδους πραγματεύονται, διὰ νὰ ζήσωσιν ἔπειτα
ἐν τρυφῇ, ἢ μόνον ἐπὶ τοιοῦτῳ σκοπῷ, ἢ νὰ πλετήσωσιν ἐν τὰ-
χει, ἢ νὰ χρεωκοπήσωσιν, ἐκβάλλοντες πρότερον, μὲ τρόπον
ἀθέμιτον, τὸ ἐν ἀρχῇ καταβληθὲν κεφάλαιόν των εἰς τὴν πραγ-
ματείαν. Ἡ χρεωκοπία εἰς αὐτὰς ταχέως καταντᾷ εἰς τὴν λήθην, ἐ-
πεὶ ἀρχίζουσι πάλιν νὰ πραγματεύωνται, καὶ πολλάκις μὲ με-
γαλότερον κεφάλαιον, παρὰ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς πραγματείας πρὸ
τῆς πρώτης χρεωκοπίας. Πρὸς τούτοις τὸ χρεωκοπεῖν εἰς τὰς
μεγάλας ἐμπορικὰς Ἀγοράς, ὅπερ τὰ τοιαῦτα συμβαίνεισιν πολ-
λά, δὲν προξενεῖ μεγάλην καταισχύνην, ἐπεὶ ἐσυνήθισαν πλέ-
ον εἰς τὰ τοιαῦτα συμβάματα, καὶ αὐτὴ ἡ τύχη ἐπαπειλεῖ κατὰ
τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ τὸν πολλὰ σερεὶν νομιζόμενον πραγμα-
τευτήν.

§. 48.

Γ'. Εἰς χρεωκοπίαν ἐκ παραμελείας. Εἰς αὐτὴν ἐννοεῖται ἡ
χρεω-

χρεωκοπία, τὴν ὁποίαν κάμνει τις ἀδύνατος πραγματευτῆς, πε-
 πληροφορημένος ὢν ἐκ τῆς τῆς κεφαλαίης τε καταστάσεως, ὅτι δὲν
 ἐξαρκεῖ νὰ πληρώσῃ εἰς ὅλες τὰς δανεισάσας, μὴ ὅλον τὸτο ἐξα-
 κολοθεῖ πραγματευόμενος, καὶ προσιδέμενος νέα χρῆν, καὶ ὅ-
 τω τελευταίον χάνει πάντα ὅσα εἶχεν ἔτι. Καὶ τις πραγμα-
 τευτῆς, ὅς τις ἐξωθεν παριστάνει ἑαυτὸν ὑπὸ τὸ σχῆμα πλεσίᾳ
 πραγματευτῆς, τυχὸν νὰ εὐρίσκηται ἐνίοτε εἰς ταύτην τὴν εἴ-
 σιν, χωρὶς νὰ ἀνακαλύψῃ δημοσίως τὴν κακὴν τε κατάστασιν.
 Θέλει ἀφήσῃ μάλιστα νὰ ἔλθῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν τελευταίαν ῥο-
 πὴν, καὶ πρότερον θέλει μεταχειρισθῇ πᾶν δυνατόν μέσον,
 εἰς τὸ νὰ ἀναβάλῃ ἀκόμη εἰς ἓν διάστημα καιρῶ τὴν δημοσίαν
 κήρυξιν τῆς πρὸς τὴν πληρωμὴν ἀνικανότητός τε.

§ 49.

Α'. Εἰς χρεωκοπίαν ἐξ ἀπεριστοφίας. Ἀπερίσκεπτος χρεω-
 κόπος λέγεται, ὅς τις πραγματεῖται ὅπως φθάσοι, ἐπιχειροῦ-
 μένος ὑποθέσεις, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἔχει μήτε χρήματα μήτε
 εἰδήσεις, ἀλλ' ἔπειτα λαμβάνει ξένα χρήματα δι' ἐπιχειρήματα
 ἐπικίνδυνα καὶ ἀβέβαια, ἢ βάλλει ἐνέχυρον πραγματείας δοθεί-
 σας αὐτῷ εἰς παραγγελίαν (κομμισιὸν), ἢ τὰς πωλεῖ κατὰ τινα
 τρόπον ἀθέμιτον, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ μὲ τὰ ἐξ αὐτῶν συναχθέν-
 τα χρήματα νὰ ἐπιχειρισθῇ ἄλλας ὑποθέσεις.

§ 50.

Εἰς αὐτὰς τὰς τέσσαρας κλάσεις ὑπάγονται ὅλαι αἱ χρεωκοπίαι,
 καὶ κατ' αὐτὰς παιδεύονται οἱ χρεωκοποὶ εἰς τὰς πολιτείας ὅπε
 ἐξετάζεται ἡ χρεωκοπία. Τὸτο ὅμως ἐξήρηται ἐκ τῆς περὶ
 χρεωκοπίας διαταγῆς ἐκείνης τάπε, ἐν ᾗ διατρίβει ὁ χρεωκόπος,
 ἐπειδὴ οἱ τῆς χρεωκοπίας νόμοι εἰς ἓνα τόπον εἶναι ἀνεπὶ ῥοῖ,
 εἰς ἄλλον δὲ πολλὰ μέτριοι. Ὅθεν εἰς καίποιας πολιτείας οἱ χρεω-
 κόποι φυλακίζονται δι' ἓν διάστημα καιρῶ, ἢ πρέπει νὰ φύγῃσιν,
 εἰς ἄλλας δὲ π. χ. εἰς Ἀμβέργον δὲν ἐνοχλεῖται. Ἐγὼ νομίζω,
 ὅτι εἰς κινένα τόπον δὲν μεταχειρίζονται τὰς χρεωκόπους τόσον
 μετρίως, ὥς ἐκεῖ, ἐπειδὴ ὁ χρεωκόπος φθάνει νὰ εἶναι μόνον
 πολί-

πολίτης τῆς πόλεως, καὶ νὰ φανερώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀδυναμίαν τε, καὶ ἔτω δὲν ἡμπορεῖ τις νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ πλέον. Παραδίδει λοιπὸν ὅλα τὰ παλαιὰ ἄχρηστα πράγματά τε εἰς τὰς ὑπὸ τῶν δανεισῶν ἐκλεγομένους Κηδεμόνας (Κεράτορας), διὰ νὰ βάλωσιν εἰς τάξιν τὴν σωρείαν (μάσσαν) τῶν χρεωκόπων, καὶ νὰ διανέμωσιν εἰς τὰς δανεισὰς τὴν ποσότητα κατὰ τὰς νόμους. Ὁ δὲ χρεωκόπος δὲν ἔχει πλέον νὰ κάμῃ ἄλλο τι εἰς τὶτο, καὶ ἄρχεται πάλιν εὐθὺς νὰ πραγματευῆται ἐν νέῳ μὲ τὰ κρυφθέντα χρήματα. Πολλὰ σπανίως συνέβη νὰ παιδεύθῃ δημοσίως τις χρεωκόπος διὰ τὴν δολίαν χρεωκοπίαν τε. Ἐκ τῶν 145 χρεωκόπων, τῶν κηρυχθέντων κατὰ τὸ 1799 ἔτος εἰς Ἀμβέργον δὲν συνέβη νὰ τιμωρηθῇ μηδὲ εἰς μὲ ποινὴν τῆ οἴκῃ τῆς τιμωρίας (Zuchthaus), διὰ νὰ δώσωσι καὶ μόνον ἐν παράδειγμα, ὅτι εἰς Ἀμβέργον δὲν ἡμπορεῖ νὰ χρεωκοπήσῃ τις κατ' ἀρεσκίαν, χωρὶς τινος ἀπολογίας, διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τοῦ παλαιῶν βάρους τῶν χρεῶν, καὶ — καθὼς λέγκει — νὰ ἀποπλυνθῇ πάλιν. Εὐχῆς ἔργον ἦθελεν εἶναι, διὰ τὸ καλὸν τῇ ἐμπορίᾳ γενικῶς, νὰ μὴ εἶναι ἀνεκτὴ τοιαύτη ἀταξία, ἐπειδὴ βλάπτει κατ' ἐξοχὴν τὴν πίσιν εἰς τὰ ἔξω μέρη. Διότι πᾶς ξένος πραγματευτὴς μὲ δυσαρέσκειαν θέλει δώσει πίσιν εἰς ἄλλον, ὅταν ἡξέυρῃ, ὅτι οἱ νόμοι τῆ τόπῃ ἐν ᾧ κατοικεῖ, δὲν παιδεύουσι κατὰ τὸ θεόν, τὸν διὰ τὴν κακὴν διοίκησιν τῆς πραγματείας τῆ ἀναγκασθέντι νὰ κηρυχθῇ χρεωκόπος. Διὰ τῆτο εἶναι πολλὰ ἀναγκαῖον εἰς καθ' ἓνα πραγματευτὴν τὸ νὰ μανθάνῃ μὲ ἀκρίβειαν καὶ νὰ ἡξέυρῃ τὴν περὶ χρεωκοπίας διαταγὴν ἐκάστῃ τόπῃ, εἰς τὸν ὁποῖον πραγματεύεται, ὅμῃ μὲ τὰς ἐκεῖ ἄλλας ἐμπορικὰς νόμους καὶ ἔθιμα. Πολλοὶ πραγματευταὶ ἠθέλον ἀποφύγει μεγάλην ζημίαν εἰάν τὰ ἡξέυρον.

§. 51.

Ἡ χρεωκοπία πρέπει νὰ χρησιμεύῃ πρὸς βοήθειαν κυρίως, μόνον εἰς τὰς ἐκ δυσυχημάτων ἐκπεσόντας πραγματευτὰς· ἐπειδὴ ὁ πραγματευτὴς, ὅς τις ἀναγκάζεται νὰ καθυποβάλλῃ τὰ χρήματά τε εἰς διαφόρους κινδύνους, ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ καταρτίσῃ εἰς τοσαύτην ζημίαν, ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ εὐχαρισίῃσιν ὅλες

ὅλες τὰς δανειζάσθαι. Ἐκ τούτου καταλαμβάνει καθ' εἰς, ὅτι οἱ ἀπαταιώεις χρεωκόποι δὲν εἶναι καθόλα ἀξιοὶ τῆς μετριοτήτος τῶν τῆς χρεωκοπίας νόμων, καὶ ὅτι κατὰ πᾶσαν αἰτίαν ὀφείλουσι νὰ παραστήσωσι θεμελιώδεις λόγους τῆς χρεωκοπίας των. Ἐκεῖνοι ὅμως, οἵτινες δὲν κάμνουν πραγματείαν, ἀλλὰ μεταχειρίζονται ἔργον πολιτικὸν καὶ εἰς τὰς κινδύνους μὴ ὑποκείμενον, δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπολαμβάνωσι παντελῶς τὴν βοήθειαν τῶν περὶ χρεωκοπίας νόμων, ἐπειδὴ αἱ συνήθειαι αἰτίαι τῆς ἀνικανότητός των τὴ νὰ πληρώσωσι τοῖς δανειζάσθαι των, ἔχουσι βάσιν τὴν ὀνηριάν καὶ τὴν ἀσωτίαν. Ἀπὸ τοιούτους ἀνθρώπους ποτὲ δὲν εἶναι ἔλλειψις εἰς τὰς μεγάλας ἐμπροκὰς πόλεις. Τινὲς ἐξ αὐτῶν τρυφῶσιν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς οἰκονομίας των χωρὶς μέτρου, ἐν ὅσῳ δύνανται νὰ εὕρωσι χρήματα ἢ πῖσιν, ἐπὶ σκοπῷ, νὰ ἐλευθερωθῶσι διὰ χρεωκοπίας ἀπὸ ὅλον τὸ βάρος τῶν χρέους των, ὅταν ἄρχονται οἱ δανειζαί των νὰ τὰς ξενοχωρῶσι πολὺ. Ἐκ τούτου προέρχεται, τὸ νὰ εὕρισκωνται εἰς τινὰς τόπους, ἐνθα οἱ τῆς χρεωκοπίας νόμοι εἶναι πολλὰ μετριοί, μικροὶ πραγματευταί, οἵτινες χρεωκοποῦσιν ἐξάκις καὶ ἐπτάκις, χωρὶς νὰ λάβωσι δι' αὐτὸ ποινὴν τινα.

§. 52.

Ἐκ τέτων ἀπάντων βλέπει τις, πόσον ἐπικίνδυνον πρᾶγμα εἶναι τὸ νὰ διδῇ πῖσιν εἰς πραγματευτὰς μὴ πολλὰ ἀσφαλεῖς, καὶ εἰς ἄλλας κατοίκους πολιτείας τινος, οἱ ὅποιοι διὰ τινος ἀτιμωρήτου χρεωκοπίας ὑποφείγουν πᾶσας τὰς ὑποχρεώσεις, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ὑποκείμενος ὁ χρεώσης πρὸς τὰς δανειζάσθαι.

Αὐτὸς ὁ κίνδυνος ἀνέανει ἔτι, ὅταν εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ πραγματευτὴς κάμνει μεγάλας ληψοδοσίας μὲ τὸν ἐξουσιασὴν τῶ τόπου, ἢ ὅτι καὶ μὲ τὰ χρήματα αὐτῶ ἐνεργεῖ τὴν πραγματείαν τε, ἐπειδὴ πρέπει τις νὰ φοβῇται, μήπως ὁ ἐξουσιαστής, καθὼς κοινῶς γίνεται, ἐξάγει πρῶτον τὰ χρεωστέμενα αὐτῷ χρήματα ἐκ τῆς σωρείας (μάσσας), καὶ πολλάκις δὲν ἀφίνει τί εἰς τὰς λοιπὰς δανειζάσθαι. Τέτο ἀν εἶναι δίκαιον, ἢ ἀδίκον, εἶναι ἄλλη ἐρώτησις· βέβαια ὅμως εἶναι ἀδίκον, ὅταν ὁ ἐξουσιαστής πραγματευέται μετὰ τινος τραπεζίτου διὰ κέρδος.

§. 53.

"Όταν δίδεται πίσις, θεωρεῖται καὶ τὸτο μάλις, ἀνὸ πραγ-
ματευτῆς ὑπανδρεύθῃ πλεσίαν γυναῖκα ἢ ὅ. Ἐὰν τὸ πρῶτον,
εἶναι εὐκολία δι' αὐτὸν, νὰ εὖρῃ πίσιν διὰ μεγάλης ποσότητος,
διότι τελέχισον οἱ πλείότεροι νομίζουσιν, ὅτι τὰ τῆς προικὸς
χορήματα τὰ βάλλει εἰς τὴν πραγματείαν τε καὶ ἐνεργεῖ μὲ αὐ-
τὰ μεγάλα καὶ ἐπιμερῆ ἐπιχειρήματα. Ἰπνοεῖται δὲ ὅτι
ἔχει φημὴν τιμὴς ἀνθρώπου. Καὶ αὐτὴ ἡ πίσις διαρκεῖ ἐν ὅσῳ
δὲν φανερωθῇ ὅτι συνέβη αὐτῷ καμμία χωριστὴ μεγάλη ζημία.
Ὀλιγώτατοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες θεωροῦσι τὸ περιεστικόν, ἀν-
εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ κατοικεῖ ὁ πραγματευτῆς, ὁ ὑπανδρευθεὶς
πλεσίαν γυναῖκα εἶναι συνήθεια νὰ γίνωνται τὰ κτήματα κοινά.
Ἐὰν αὐτὸ δὲν συνήθίζεται ἐκεῖ, ἡ γυνὴ ἔχει τὸ δίκαιον, ὅταν τὰ
πράγματα τῷ ἀνδρὶ κλίνωσιν εἰς πτώσιν, νὰ παραλάβῃ πάλιν
ὀπίσω ὅλα τὰ χρήματα, ὅσα συνεισέλαγεν εἰς τὸν γάμον, τῷ
δὲ γενομένῳ παῖτι πλέον ἀπὸ τῷ νὰ ὑπάρχῃ τὸ ἀντικείμενον,
διὰ τὰ ὅποιον ἔδωκαν πίσιν οἱ δανεισταί. Τότε λοιπὸν ὁ πρό-
τερον περιφανὴς πραγματευτῆς διὰ τῆς συνεργείας τῆς ἐκτετα-
μένης πίσεως τῆς, παρήρησιάζεται εἰσάπαξ μὲ μίαν τερατώδη χρε-
ωκοπίαν, καὶ ἡ σωρεία εἶναι ἡ μικρᾶς ἢ ἑδεμῆος ποσότητος,
ἀφ' ἧς ἡ γυνὴ, ἡ μετὰ τὸν θάνατόν της τέ παιδί, ἢ ἄλλοι κλη-
ροῦμοι λάβωσι πάλιν ὀπίσω τὰ εἰσαχθέντα.

"Όθεν ὅς τις δίδει πίσιν εἰς τινα πραγματευτὴν, ἐπὶ λόγῳ,
ὅτι ὑπανδρεύθῃ πλεσίαν γυναῖκα, εἶναι πολλὰ ἀναγκαῖον νὰ
μάθῃ ἀκριβῶς τὰς νόμους, εἰς τὰς ὁποῖας εἶναι ὑποκείμενος ὁ τῆς
πίσιν ἀπολαμβάνων, περὶ τῆς τῶν ὑπαρχόντων κοινότητος με-
ταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναῖκος. Αὐτὴ ἡ γνώσις τῶν νόμων δὲν εἶναι
πρᾶγμα εὐκὸλον, ἐπεὶ οἱ νόμοι σχεδὸν ἐκάστης μεγάλης ἢ μι-
κρᾶς χώρας, ἕως καὶ μιᾶς μόνης πόλεως διαφέρουσιν ἀπὸ τῆς
ἄλλης πόλεως ἐν τῇ αὐτῇ ἐπικρατείᾳ.

Εἰς τὸ Ἀμβέργον ἐθεσπίσθη τῷ 1753 εἰς τὴν περὶ χρεωκο-
πίας διαταγὴν, ὅτι μόνον παρελθόντων 5 χρόνων τῷ γάμῳ νὰ
ἔχῃ χώραν ἡ τῶν ὑπαρχόντων κοινωνία. Ἐὰν δὲ πρὸ τῆς καιρῶς
αὐτῆς ὁ πραγματευτῆς χρεωκοπήσῃ καὶ ἀποδειχθῇ, ὅτι καὶ πρὸ

τῆς ὑπανδρείας τε εἶχε μεγάλη χρέη, παραλαμβάνει ἡ γυνὴ τὰ ὅσα ἔφερε πάλιν ὁπίσω.

Σημειωτέον δὲ καθόλα, ὅτι μόνον εἰς ὀλίγας τόπους εἰσῆχθη ἡ ἄνευ ἐξαιρέσεως κοινωνία τῶν ὑπαρχόντων. Εἰς τὰς πραγματευομένας πόλεις γίνεται τὸτο πῇ μὲν κατὰ τὴν φρόνησιν, πῇ δὲ κατὰ τὸ δίκαιον. Διότι ἂν ἔν τινι πολιτείᾳ σώζεται ἡ κοινωνία τῶν ὑπαρχόντων, κερδαίνει ἐκ τῆς ὁ ξένος δανειστής, ὃς τις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πληρώνεται ἐκ τῆς εἰσαχθέντος κεφαλαιῆς τῆς γυναικός. Ἐὰν δὲ χρεωκοπήσῃ ὁ ξένος πραγματευτής, ἡ γυνὴ τε ἐκβάλλει τὸ κεφάλαιόν της, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν συνήθειαν αὐξάνει περισσότερον ἀπὸ ὃ, τι ἦτον τρώοντι, καὶ ὁ δανειστής ἀναγκάζεται νὰ εὐχαριστηθῇ μὲ τὰ ὀλίγα εἰς τὰ ἑκατὸν, τὰ ὁποῖα δίδει ἡ πενιχρὰ σωρεία. τῷ ἀνθρώπῳ, χωρὶς νὰ λάβῃ μέρος ἐκ τῆς κεφαλαιῆς τῆς γυναικός, καθὼς εἰς τὴν πατρίδα τε. Πρὸς τέτοις ἡ τῶν ὑπαρχόντων κοινωνία εἶναι πολλὰ σκληρὰ τύχη διὰ τὴν γυναῖκα, ἢ τις χωρὶς νὰ συμεργήσῃ τι δὲ ὅλα εἰς τὴν κακὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔφερεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὴν πραγματείαν τε, νὰ ζημιώσῃ ἄλλην τὴν κατάστασιν της. Μ' ὅλον ὅπερ οἱ νόμοι ἑνὸς ἢ ἄλλης τόπου, ἢ καὶ μίας μόνης πόλεως, δὲν ἐπιτρέπεται τὸ νὰ λάβῃ ὁπίσω ἡ γυνὴ ὅλον τὰ εἰς τὸ συνοικέσιον εἰσαχθέν κεφάλαιον, πολλὰ εὐλογον ὅμως ἤθελεν εἶναι, τὸ νὰ ἡμπορῇ νὰ ἔχῃ καὶ μετοχὴν διὰ τὸ μερίδιόν της εἰς τὴν σωρείαν, ὡς οἱ ἄλλοι δανεισταί, καὶ νὰ λάβῃ τόσα εἰς τὰ ἑκατὸν, ὅσα δίδει ἡ σωρεία.

Ἐν γένει οἱ περὶ χρεωκοπίας κόμοι, ἢ αἱ λεγόμεναι Διαταγαὶ τῶν χρεωκοπιῶν εἶναι εἰσέτι πολλὰ ἀόριστοι. Καθολικῶς ὅμως ἔχει ταύτην τὴν ἑλλειψιν, ὅτι αἱ χρεωκοπίαὶ μὲ πολλὴν βραδύτητα λαμβάνουσι τέλος, καὶ ὅτι ὁ πραγματευτής πρέπει νὰ προσμύνη πολὺ, καὶ ἐνίοτε ἀδιόριστον καιρὸν διὰ τὰ χρήματα, τὰ ἀνήμεντα αὐτῷ ἐκ τῆς σωρείας τῷ χρεωκόπῃ. Τὸ ἐκ τέτα δυσάρεστον ἐπόμενον εἶναι, ὅτι ἐδεῖς πραγματευτῆς δύναται νὰ συναριθμήσῃ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀναλογούντα αὐτῷ χρήματα εἰς τὰς λοιπὰς ὑποθέσεις τε.

Ὁ πραγματευτής, ὅς τις διὰ καμπιαλικάς ληψοδοσίας, τὰς ὁποίας κάμνει μὲ ἀτίμους ἀνταποκριτάς, ἢ διὰ συμφουᾶς ἐν θαλάσῃ, ἢ διὰ πυρκαϊᾶς, ἢ διὰ κλοπῆς χάνει ἐν μέγαλον μέρος τῆ κεφαλαιῶς τε, καὶ ἐκ τῆς βιάζεται νὰ ἔλθῃ εἰς χρεωκοπίαν, εἶναι ἄξιος παραβλέψεως, καὶ μετριώτεροι νόμοι πρέπει νὰ ἐφαρμόζονται δι' αὐτόν. Ἐκ τῆς ἴσως προήλθε τὸ νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὰς διαφορὰς ἐμπορευομένας πολιτείας τὰ λεγόμενα μ ο ρ α τ ὁ ρ ι α, τ. ε. ἀναβλητήρια γράμματα. Ὁ σκοπὸς αὐτῶν ἦτον καὶ ἐτι εἶναι τὸ νὰ διορίζεται καιρὸς ὑπὸ τῆς ἐξουσίας εἰς τὸν ἐν ἀνάγκῃ ἐλθόντα πραγματευτὴν, ἐν ᾧ ἐλπίζει ἐτι νὰ εὕρῃ μέσον, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν πραγματικὴν κήρυξιν τῆς χρεωκοπίας. Ἐὰν δὲ μεταξὺ αὐτῆς τῆς καιρῶ δὲν εὕρῃ βοήθειαν τινά, τότε πρέπει μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτῆς νὰ κηρυχθῇ ἀνίκανος.

§. 55.

Κατὰ τὸ 1799 ἔτος εἰσῆλθῃ εἰς Ἀμβέργον ἐτι ἐν ἑτερονείδους ἀναβλητηρίων. Ὁ πραγματευτὴς δηλαδὴ, ὅς τις διὰ τὰ τότε κακὰ περιστατικά τῆς καιρῶ εἶχε καταντήσῃ ἐν ἀμηχανίᾳ, καὶ κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τοῖς δανεισταῖς τε, πλὴν εἶχεν ἐλπίδας βεβαίας, ὅτι δεδομένης αὐτῷ ὀλίγης ἀναβολῆς, ἠθέλει ἔλθῃ εἰς κατάστασιν, νὰ πληρώσῃ σωστὰ εἰς ὅλες τὰς δανεισὰς τε, ἐφανερώσεν αὐτὰ τὰ περιστατικά τε πρὸς τὴν Σύγκλητον, ἢ τις διέταττεν αὐτόν ὑπὸ ἐξέτασιν, ἦγεν ἐκλέγοντο τινὲς τῶν δανειζῶν τε, οἵτινες ἐξέταζον τὴν κατάστασίν τε. Ἐὰν εὕρισκον, ὅτι μόνον προσωρινὸν τι πρόσκομμα συνέβη εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν τεταγμένης πραγματευτῆς, καὶ ὅτι, ἐὰν ἐδίδετο αὐτῷ καιρὸς, νὰ συνάξῃ τὰ ἐνεργητικὰ χρήματα, θέλει δυνηθῇ νὰ πληρώσῃ τὰ παθητικά, ἐδίδον αὐτῷ τὴν ἀναγκαίαν διορίαν. Τὸ ἐπόμενον ἐκ τῆς καθόλου λαμβανόμενον ἦτον πολλὰ καλόν. Διότι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν ταχθέντων πραγματευτῶν προήγαγον τελευταῖον τοιαύτην συγροαθμίαν (μπιλάντζον), ὥς ε μόνον ἦσαν ἱκανοὶ νὰ δώσωσιν εἰς τὰς δανεισὰς των 100 τὰ 100 (δηλ. ὁλόκληρον τὸ χρέος) ἀλλ'

ἔτι

ἔτι καὶ 5 τὰ ἑκατὸν, καὶ μὴ ὅλον τὸτο ἔμεναν εἰς αὐτὰς ἔτι ἐν κεφάλαιον σημαντικώτατον διὰ τὰς ἐφεξῆς ὑποθέσεις των.

Ἡ πίσις αὐτῶν τῶν πραγματευτῶν, τῶν ἐξαγαγόντων ἐαυτὰς τοσῶτον ἐντίμως ἐκ τῆς κακῆς ταύτης καὶ κρισίμης περιστάσεως ἠΐξανεν ἐκ τέττε καὶ ὑπερβολὴν, διότι ἐφαίνετο πλέον ἢ κυρία κατὰξασίς των, καὶ αὐτοὶ ἀπεδεικνύοντο ὡς ἄνδρες τίμιοι, πληρώσαντες τοῖς δανισαῖς των σωσά, μάλιστα μὲ τὰς συνήθεις τόκας, δι' ἃ ἐφαίνετο καὶ ἡ πρὸς δολίαν χρεωκοπίαν ἀποσροφή των.

Ἐκείνοι δὲ, ἐκ τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν τεταγμένων πραγματευτῶν, τῶν ὁποίων ἡ κατὰξασις δὲν εἰρίσκετο τοιαύτη, ὥς νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ὑποθέσῃ μὲ βεβαιότητα, ὅτι δύναται νὰ προκύψῃ ἱκανὸν κεφάλαιον, διὰ νὰ πληρώσῃσιν ὅλα τὰ παθητικὰ χρήτων, ἔπρεπε τελευταῖον νὰ κηρύξῃσιν δημοσίως τὴν χρεωκοπίαν των.

Τὰ ἀναβλητήρια γράμματα (μωρατόρια), ἢ ἄλλαι διαταγαὶ πρὸς ὄφελος τῶν πραγματευτῶν, τῶν ἐλθόντων μὲ πιθανότητα εἰς προσωρινὴν τινα ἀμνηχανίαν, δὲν πρέπει μὴ ὅλον τὸτο νὰ δίδονται πολλὰ συνεχῶς, διότι ἐκ τέττε ἡμπορεῖ νὰ γένη κατὰχρησις, τὴν ὁποίαν ἔπειτα μεταχειρίζονται δόλιοι χρεωκόποι, ἢ διὰ νὰ προσανέξῃσιν τὰ χρήτων, ἢ διὰ νὰ βάλλῃσιν κατὰ μέρος ἔτι πλείονα τῶν ὑποληφθέντων κτημάτων των ἐν καιρῷ τῆς δοθείσης διορίας.

Ἡ τῆς χρεωκοπίας κήρυξις ἔχει συνήθως ἔτι διὰ τὸν χρεωκόπον τὸ καλὸν, ὅτι διορίζεται αὐτῷ ὑπὸ τῶν Κηδεμόνων τε διατροφή πρέπουσα, ἢ τις βέβαια σαθμίζεται κατὰ τὴν καλὴν ἢ κακὴν κατὰξασιν τῆς σωρείας τε, ὥς τῆς τελείας διατάξεως τῆς χρεωκοπίας τε.

§. 56.

Πρὸς τέτοις ὁ ἀληθὺς χρεωκόπος, ἢ ὁ πρὸς χρεωκοπίαν ἔτοιμος πραγματευτὴς ἔχει καὶ τὸτο τὸ ὄφελος, ὅτι ἡμπορεῖ νὰ

προ-

προσφέρειν εἰς τὰς δανεισάσας συμφωνίαν, τὴν ὁποίαν ἂν εἶναι κατὰ τι μετρία, καὶ συμποσῇται π. χ. 50 ἕως 60 τὰ ἑκατὸν, τὴν δέχονται προθύμως οἱ δανεισαί. Πλὴν εἰς τὸτο εἰς βί-
 ἀζεται, ἀλλ' ἐξήρτηται ἐκ τῆς ἐκάσθι προαιρέσεως τὸ νὰ τὴν δεχθῇ ἢ νὰ μὴ τὴν δεχθῇ. Συνήθως ὁμως τὴν δέχονται, καὶ ὅ-
 τως ἔχει πολλάκις εὐκαιρίαν ὁ χρεωκόπος νὰ κρατήσῃ ἐκ τῆς πε-
 ρισσίας τε τόσα, ὥς ἡμπορεῖ πάλιν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πραγ-
 ματείαν, καὶ νὰ εἴρῃ τὸν πόρον τῆς ζωῆς τε. Ὅταν εἶναι ἀ-
 ποδεδειγμένον, ὅτι ὁ πραγματευτὴς ἐπάθε μεγάλας δυσυχίας,
 τότε ευκολώτερον ἀποδέχεται ἢ προβληθεῖσαι μετρία συμφωνία.
 Οἱ ξένοι προθυμώτερον ζήρῃσι τὸ τοῖστον, φοβόμενοι, μήπως
 δὲν δυνηθῶσι νὰ ἐνεργήσωσιν ὡς εἰκὸς τὰ κατὰ τὴν ξένου χρεωκόπου
 δικάϊα των, καὶ θέλῃσι κάλλιον νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς μετρίαν συμ-
 φωνίαν, παρὰ νὰ ἔμβωσιν εἰς τὸν κίνδυνον περιπλεκόμενοι εἰς
 μεγάλας καὶ διεξοδικὰς κρίσεις εἰς ξένον τόπον, τὰ ὁποῖα τὰς
 νόμας ἀγνοοῦσι, καὶ μ' ὅλον τὸτο νὰ μένωσι πρὸς τέτοις εἰς ἀμ-
 φιβολίαν, ἂν ἐν τῇ τέλει λαμβάνωσι τόσα, ὅσα προσφέρονται
 αὐτοῖς ἐν τῇ συμφωνίᾳ.

§. 57.

Διὰ τῆς συμφωνίας ὁμως γίνεται πολλάκις ἄλλη κατάχρησις,
 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀπάτη. Ὁ πραγματευτὴς, ὅστις βλέπει ἀ-
 γνικτον τὴν χρεωκοπίαν, ἐξετάζων τὴν κατάστασίν τε εὐρίσκει π. χ.
 ὅτι ἂν φανερωθῇ τότε εὐθὺς ἀνίκανος, ἡμπορεῖ νὰ προβάλλῃ
 συμφωνίαν μόνον πρὸς 25. τὰ ἑκατὸν. Ἡ κατάστασις τε ὁμως
 δὲν εἶναι ἔτι γνωστὴ εἰς τὸ κοινὸν καὶ αὐτὸς ἀπολαμβάνει ἀκόμη
 καλὴν πίζιν, ὥς ἡ διὰ τῆς ἀγορᾶς πραγματειῶν, διὰ τῆς ἐκδό-
 σεως καμπιάλων εἰς ἓν καὶ ἄλλο μέρος μὲ τὸν ἀνταποκριτὴν τε,
 νὰ συνάξῃ τόσα χρήματα ἢ χρημάτων τιμῆς πράγματα, ἵνα δυ-
 νηθῇ, ἂν συμβῇ χρεωκοπία νὰ προσφέρῃ δια μιᾶς 50 τὰ ἑκα-
 τὸν. Αἱ αὐτῆς λοιπὸν τῆς πράξεως οἱ μὲν πρῶτοι δανεισαί δι-
 ορθῶνται, οἱ δὲ περὶ τὸ τέλος προσεφελκυσθέντες ἀπατῶν-
 ται. Τὸ δὲ ἐπόμενον ἐκ τήτε εἶναι ὅτι ὁ χρεωκόπος διὰ τῆς
 προσφορᾶς τῶν 50 τὰ ἑκατὸν ἐμφανίζεται μὲ πλειοτέραν παρ-
 ῥησίαν, ἐπειδὴ εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ἡμέρας τὸ πρᾶγμα ἐγθάσεν
 εἰς

εἰς τοῖςτον βαθμὸν, ὥςτε σχεδὸν ὅλην τὴν ποσότητα, ἣν ἔχει τις νὰ λαμβάνῃ παρὰ τινος χρεωκόπου, τὴν θεωρεῖ ὡς ἀπωλεσμένην, χαίρει δὲ νὰ λάβῃ εἰς τὴν χρεωκοπίαν 50 τὰ ἑκατὸν, ἐπειδὴ ἄλλως εὐχαρισεῖται τις, ὅταν οἱ Κηδεμόνες χρεωκόπου τινὸς διανέμωσιν εἰς τὰς δανειζὰς 20 ἕως 50 τὰ ἑκατὸν.

§. 58.

Μεγάλη κατάχρησις, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, πολλὰ μεγάλη ἀπάτη εἶναι ἐκείνη, ἣ τις προηγείται εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς χρεωκοπίας, τὸ λεγόμενον σκέπασμα. Ἦγεν, ὁ πραγματευτὴς ὅς τις ἔξαρει δεδαίως, ὅτι μετὰ 14 ἡμέρας, ἢ μετὰ ἓνα μῆνα θέλει διασθῆ, τὰ κηρυχθῆ ἀδύνατος, μεταχειρίζεται τὸν ὑπόλοιπον μεταξὺ καιρὸν, εἰς τὸ νὰ δώσῃ τὴν περιουσίαν τε, ἣ τις εἶναι ἐτι ὑπὸ τὴν ἔξοσίαν τε, εἰς τὰς φίλους ἢ συγγενεῖς τε, καὶ παραχωρεῖ εἰς αὐτοὺς ἢ μόνον τὰ χρήματά τε ἀλλὰ πολλάκις απογράφει καὶ τὸν οἶκον τε, τὰς καταθέσεις τῶν πραγματευομένων τε, ἢ ἄλλῃ τι κείμενον κτῆμα τε εἰς αὐτοὺς. Τῆτο γίνεται ὅμως ἐπὶ συμφωνίᾳ, νὰ ἐπισημαῶσιν αὐτῷ ὅλα αὐτὰ τὰ εἰς τὸ φαινόμενον παραχωρηθέντα ὑπάρχοντα, ἀφ' ὧν ἔβαλλῃ εἰς τὰς τὴν χρεωκοπίαν τε καὶ ἄρξῃται πάλιν νὰ πραγματευῇται. Διὰ τὰ συνάξῃ δὲ πολλὰ μεγάλην ποσότητα διὰ τὸ μέλλον, μεταχειρίζεται τὴν ἣν ἔχει πῖσιν ἐτι, πωλεῖ καμπιάλας καὶ κέμνει διάφορα ἐμπορικὰ συναλλάγματα, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἐλπίσῃ ὠφέλειαν τινά.

Μ' ὅλον τῆτο δὲν εἶναι τις νόμος κατὰ τῶν τοιούτων μισητῶν σκευωριῶν, ἀλλ' ὁ εἰς ἄφρευκτον χρεωκοπίαν ἐγγίζων πραγματευτὴς δίδει καὶ λαμβάνει, κατὰ τὴν ἀρέσκειάν τε μὲ τὰ εἰς χεῖράς τε εὐρισκόμενα ὑπάρχοντα, καὶ ἡ διαγωγὴ τε, ὅσον καὶ ἂν εἶναι σαφέστατα δολία, ἢ ὑπερτάτῃ ἔξοσίᾳ τὴν ἀποδέχεται, διότι δὲν ὑπάρχει νόμοι διορίζοντες τὸ ἐναντίον.

Ὅσάκις ἐπρόβλεθη, καὶ ὅσον εὐχονται οἱ τίμιοι πραγματευταί, ἵνα δοθῇ νόμος, μελετών, ὅτι αἱ ἐμπορικαὶ πράξεις τινὸς μετ' ὀλίγον χρεωκόπου, νὰ εἶναι δεκταὶ μόνον ἕως καιροῦ τινος πρὸ τῆς φανερώσεως τῆς χρεωκοπίας· εὐρέθησαν εἰς τῆτο τοσαῦται παντοδαπὲς δυσκολίαι, ὥςτε δὲν ἔγινεν ἐτι ἄχρι τῆδε

τοιού-

τοιῦτος νόμος. Διότι ἡ ἀπορία τῆ πραγματευτῆς ἡμπορεῖ ἐξ ἐπιδόχων δυσυχμάτων νὰ συμβῇ τόσον αἰφνηδίως, ὥς ἡ-
θέλεν εἶναι μεγάλη ἀδικία πρὸς αὐτὸν, καὶ πρὸς πολλὰς ἄλλας
πραγματεutas, ἀν πρὲν νὰ μένωσιν ἄκυρα ὅλα τὰ μεταξὺ αὐ-
τῶν γεγόμενα συναλλαγματα λ.χ. κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα,
ἢ κατὰ τὰς τελευταίας 14 ἡμέρας πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς χρε-
ωκοπίας. Αἱ ἐκ τῆς προερχόμεναι συγχύσεις εἰς τὰς ὑπο-
θέσεις τῶν πραγματευτῶν δὲν ἤθελον εἶναι μικραὶ, ἐπειδὴ ἄς
σοχασθῇ τις μόνον, ὅτι τὰ ἀπαραίτητα ἐπόμενα ἐκ τῆς πρέ-
πει νὰ εἶναι ἀπειραι δυσκολίαι, διὰ τῆς ἀκυρώσεως τῶν πωλη-
θεισῶν καμπιάων τε, τῶν γύρων τε, ἢ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἀποδε-
χθεισῶν καμπιάων κ.τ.λ. Πρὸς τοῖς καὶ ἡ γενομένη ἀπάτη
δυσκόλως ἤθελον ἀποδειχθῇ.

Εἰν δὲ πάλιν διορισθῇ συντομώτερος καιρὸς, λ.χ. 8 ἢ 14
ἡμερῶν πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς χρεωκοπίας, ἡ ἀπάτη δὲν θέ-
λει ἀπαντηθῇ εὐκόλως μὲ τῆτο· διότι ὁ μετὰ ταῦτα χρεωκόπος
θέλει διατάξει εἰς τοιοῦτον τρόπον τὰς ὑποθέσεις τε, ὥς θέλει
ἀπογράψει, πωλήσει, ἐνεχυριάσει κ.τ.λ. τὰ πάντα πρὸ τῆς και-
ρῆς τῆς, καὶ ὅτω πάλιν ἤθελε ματαιωθῇ ὁ σκοπὸς τῆς νόμι-
μης. Καὶ τὰ δίκαια τῶν καμπιάων ἤθελον λάβῃ βλάβην ἐκ τῆς.
Διότι ὑποθετίον, ὅτι ξένος τις πραγματευτῆς ἀπεδέχθη μί-
αν καμπιάαν συρθεῖσαν κατὰ τάξιν ὑπὸ τῆς ἔπειτα χρεωκοπή-
σαντος πραγματευτῆς, ὅθεν δὲν θέλει δυνηθῇ βέβαια νὰ ἐλευ-
θερωθῇ ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν ἡ ἀπο-
δοχή, καὶ μάλιστα διὰ τῆτο, ὅτι ὁ ἐκδότης δὲν εἶχε πλεον τὴν
ικανοτητα τῆς νὰ ἐκδίδῃ καὶ νὰ πωλῇ καμπιάας. Ὁ ἐμφανι-
στῆς, καὶ οἱ γυρωθέντες καὶ γυρωταὶ δὲν ἤθελον δεχθῇ τῆτο βέ-
βαια, μὴτε ἤθελε δυνηθῇ τις νὰ τῆς ἐρησῇ κατ' ἐδῆνα τρόπον
ἀπὸ τὰ καμπιαλικά δικάια των.

Διὰ τῆτο εἶναι πολλὰ ἀπίθανον, ὅτι θέλει κατορθωθῇ τα-
χέως τοιοῦτος νόμος.

Παράρτημα.

Περὶ τῶν ἐμπορικῶν κατασίχων.

Τὸ κρατεῖν ἐμπορικὰ κατασίχα εἶναι ἡ τέχνη, δι' ἧς οἱ πραγματευταί, ἢ ἄλλοι διοικηταὶ λογαριασμῶν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δύνανται μὲ μίαν προσβολὴν τῶν ὀφθαλμῶν, νὰ ἴδωσι τὴν κατὰ καιρὸν κατάστασιν τῆς κεφαλῆς των, ὅλας τὰς ληψοδοσίας των, εἴτε εἰς χρήματα εἴτε εἰς πραγματείας συνισαμένας, καὶ ἐφεξῆς τὴν κατὰ καιρὸν πορείαν πάσης ὑποθέσεως, ἣ τις συμπίπτει εἰς τὴν πραγματείαν. Ἐξ αὐτῆς τῆς περιγραφῆς μόνον φαίνεται ἡ χρεὶα τῶν κατασίχων, ἐπεὶ πᾶς πραγματευτὴς ὀφείλει νὰ κρατῇ τὰς ἀποθέσεις τε πάντοτε εἰς τοιαύτην τάξιν καὶ σαφήνειαν, ὥστε νὰ ἡμπορῇ ἐν παντὶ καιρῷ νὰ ἤξειρῃ πῶς εἰρίσκονται. Τόσον χειρότερον εἶναι δι' ἓνα πραγματευτὴν, ὅς τις παραμελεῖ τὰ κατασίχα τε, καὶ διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐπιγενομένην ἀταξίαν, δὲν ἡμπορεῖ πλέον νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰς ὑποθέσεις τε. Τὸ πόσον θεωρεῖται εἰς τὴν πραγματείαν ἡ εἰταξία τῶν κατασίχων φαίνεται ἰκανώτατα ἐκ τῆς, ὅτι ὁ πραγματευτὴς ἐκεῖνος, περὶ τῆς ὁποῖας εἶναι γνωστὸν, ὅτι κρατεῖ τὰ κατασίχα τε ἅπαντα, νομίζεται ἀνάξιος διὰ τὴν πραγματείαν, καὶ διὰ τῆτο ἔχει καὶ ὀλίγην πίσιν. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ σπανίως λανθάνουσιν εἰς τῆτο οἱ ἄνθρωποι, καθότι εἰς πραγματευτὰς ἀδυνάτους καὶ ἐπειτα χρεωκόπους, εἰρίσκονται τὰ κατασίχα κακῶς διοικηθέντα, καὶ εἰς καθολικὴν ἀταξίαν. Διὰ τῆτο εἶναι καθήκον τῆς φρονήσεως, τὸ νὰ κρατῇ ἕκαστος πραγματευτὴς τὰ κατασίχα τε μὲ μεγαλωτάτην ἐπιμέλειαν. Ἐπεὶ τῆτο μὴ γινομένη, ἡ παραμέλεια αὐτὴ θέλει γένῃ γνωστὴ εἰς ἐκείνους, μὲ τῆς ὁποῖας ἔχει ληψοδοσίας, οἵτινες ὁ μόνον θέλουν συλλάβει δυσπιστίαν πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους θέλουν ἐλαττώσει τὴν πίσιν τε, εἰδοποιούντες αὐτὸς

αὐτὰς περὶ τῆς ἀταξίας τῶν κατασίων. Καὶ ἐκ τούτου μόνον ἐνδέχεται νὰ προέξηται, τὸ νὰ βλέπωσι τινὲς πραγματευταί, ὅτι οἱ φίλοι τῶν ἔχουσιν ἀσυνήθη τινὰ ψυχρότητα καὶ φανεράν δυσπιστίαν πρὸς αὐτὰς.

Τὸ κράτημα τῶν κατασίων εἶναι δύο εἰδῶν:

Α'. Τὸ ἀπλὴν ἢ Γερμανικὸν κράτημα τῶν κατασίων εἶναι πολλὰ παλαιόν, καὶ διδάσκει τὸν τρόπον, πῶς νὰ γράφῃ τις εἰς τὰ κατασίχά τε ἕκαστον πρᾶγμα μόνον εἰς ἓνα πῖσόν ¹⁾ ἢ χρεώσῃ. Ἐκ τούτων βλέπει τις τὰς λήψεις καὶ τὰς δόσεις, καὶ ποῖος χρεωσθεῖ εἰς τὸν κύριον τῆς πραγματείας, ἔτι πόσα χρήματα εὐρίσκονται εἰς τὸ ταμίειον (κίσσαν), καὶ ποῖα χρεὴ εἶναι νὰ ἀπαιτηθῶσιν ἔτι. Εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον τῶν κατασίων εἰσῆχθησαν εἰς χρῆσιν συνηθῶς μόνον: τὸ Καθημερινόν (Γισρ-νὰλ), τὸ βιβλίον τῶν Ταμείων (τῆς Κάσσης) καὶ τὸ Καθολικόν (Μαέσρον) δύνανται ὁμως διὰ τὴν εὐκολίαν νὰ προσεθῶσιν ἔτι καὶ ἄλλα κατασίχα, ὡς τὸ κατασίχον τῆς Καταθήκης (Μαγαζίε) ²⁾, τὸ τῆς Καταγραφῆς τῶν πραγματειῶν (Φατέρας) ³⁾ κ. τ. λ. Εἰς αὐτὰ ὁμως τὸ εἶδος τῶν κατασίων μόνον τὰ ἀληθῆ πρόσωπα εἰς ἃ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσιν λογαριασμοὺς ἐν τῷ Καθολικῷ (Μαέσρῳ).

Αὐτὸς ὁ τρόπος τῶν κατασίων ἡδύνατο νὰ διαμείνῃ, ἐν ὅσῳ τὸ ἐμπόριον δὲν ἐνεργεῖτο μὲ τόσῃν πολλῇ ἔκτασιν, καὶ αἱ ὑποθέσεις δὲν περιεπλέκοντο παραπολύ διὰ τὸ ἀπλὴν κράτημα τῶν κατασίων.

Ἀφ' ὅ δὲ περὶ τὸ τέλος τῶν δεκάτε πέμπτου αἰῶνος ἤκμασε τόσον πολλὰ τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὴν Βενετιάν καὶ Γένουαν κ. τ. λ. καὶ προήγαγε τόσας ὑποθέσεις εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας, ὁ Ἰταλὸς πραγματευτὴς ἠναγκά-

Α α 2

σθη

¹⁾ Πῖσος λέγεται ὁ ἔχων λαμβάνειν, ἢ ὅς τις ἔδωκε τι, χρεώσης δὲ ὅς τις ἔλαβε τι.

²⁾ Καταθήκης ἢ Μαγαζίε βιβλίον, ἐν ᾧ γράφονται αἱ ἐρχόμεναι ἢ ἀγοραζόμεναι πραγματεῖαι καὶ ἐκπίπτουσαι αἱ πωλούμεναι.

³⁾ Φατέρια τὸ βιβλίον, ἐν ᾧ καταγράφονται λεπτομερῶς αἱ πραγματεῖαι κατὰ τὴν τιμὴν των.

σθηνά διατάξῃ τὰ κατὰσίχα τε εἰς τρόπον μᾶλλον ἀνάλογον μὲ τὰς ὑποθέσεις τε, ὅθεν κατήντησεν εἰς τὴν ἐφεύρεσιν τῶν νῦν ἔτιω λεγομένων Ἰταλικῶ κρατήματος τῶν κατασίχων (Scriptura doppia), δι' ἣν ἡδύνατο πᾶσαν ὥραν νὰ ἴδῃ, πῶς εὐρίσκεται ἡ ληψοδοσία ἐνὸς ἑκάστου τῶν ἀρταποκριτῶν αὐτῶν, ἔτι δὲ ἂν τὸ πρᾶγμα, μὲ τὸ ὁποῖον πραγματεύεται φέρει κέρδος ἢ ζημίαν, καὶ πόσον ἔχει ἐξ αὐτῶν ἔτι ἀπώλητον. Αὐτὸς ὁ τρόπος τῶν κατασίχων συνηθίζεται νῦν εἰς ὅλας τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς Ἀγοράς, μὲ ὀλίγας τινὰς μεταβολὰς.

Β. Τὸ διπλὴν κράτημα τῶν κατασίχων διαφέρει ἀπὸ τὸ ἀπλὸν κυρίως κατὰ τὸτο, ὅτι ἕκαστον ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἔρχεται εἰς τὴν πραγματείαν, εἴτε πρᾶγμα εἶναι εἴτε πρόσωπον, ἔχει ἴδιον λογαριασμὸν (παρτίδα). Ἐκαστον πρᾶγμα λοιπὸν, ὁμοίως καὶ τὰ ἐνεργητικὰ ἢ παθητικὰ χρεὴ τῶν πραγματικῶν προσωποποιεῖνται, καὶ σημειεῖνται εἰς τὰ κατὰσίχα ὡς πρόσωπα ζῶντα. Ὅθεν ἕκαστος ἄνθρωπος, ἡ εἶδος πραγματείας γίνεται ἅπαξ πιστὸς καὶ δεῦτερον χρεώσης. Ἐννοεῖται ἐκ τούτου ὅτι ἐξήρηται ἐκ τῶν κανόνων, καθ' ὅς πρέπει ἄνθρωπός τις, ἢ πρᾶγμα νὰ πισωθῇ ἢ νὰ χρεωθῇ. Διὰ τούτου θέλω ἐπιμεληθῇ, νὰ κοινοποιήσω δι' αὐτὸ τὸ τέλος τὴν σαφεστάτην ἐξήγησιν.

Εἰς τὸ διπλὸν κράτημα τῶν κατασίχων προσωποποιεῖται, ὡς εἴρηται, ἕκαστον ἄρθρον τῆς πραγματείας, καὶ λαμβάνει ἴδιον λογαριασμὸν (παρτίδα), ὅς τις θεωρεῖται ὡς ἂν τρώντι νὰ λαμβάνῃ ἢ νὰ δίδῃ. Δι' ὅσα λαμβάνει ὁ λογαριασμὸς χρεώνεται, δι' ὅσα δὲ δίδει πιστώνεται. Ὑποθετόν λοιπὸν, ὅτι ἀγοράζεται μία ποσότης ζαχάρους διὰ 3000 χροσία, ὁ λογαριασμὸς τῆς ζαχάρους χρεώνεται δι' αὐτὴν τὴν ποσότητα. Εἰς τὴν ἀγορὰν ὁμοίως αὐτὴ τὴν πραγματεία ἐμελετάτο καὶ περὶ τῆς πωλησεως αὐτῆς, τ. ε. πρέπει νὰ εἶναι εἰς λογαριασμὸς, ὅς τις νὰ δώσῃ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἔτιω ἕκαστος χρεώσης ἔχει καὶ τὸν πισόν τε, ἢ ἡ ποσότης φαίνεται δις εἰς τὰ κατὰσίχα, ἅπαξ ὑπὸ τὸ χρεός, καὶ δεῦτερον ὑπὸ τὴν πίσιν²). Ἡ ἀνωτέρω ζαχάρις ἡγοράσθη

²) Ταῦτα ἐκφράζονται ἐν τοῖς κατασίχοις διὰ τῶν λέξεων, Νὰ δώσῃ Νὰ λάβῃ· ὅταν γράφωμεν μίαν πρᾶξιν ἐνὸς λογαριασμῆ ὑπὸ τὸ

σθη διὰ μετρητῶν χρημάτων, ὅθεν ἡ ζάχαρις ἐδόθη εἶναι χρεώ-
σης, ἰδούθησαν δὲ δι' αὐτὴν χρήματα, λοιπὸν ὁ τῶν μετρητῶν
λογαριασμός (ἡ Κάσσα) εἶναι πιστός.

Ὁ λογαριασμός δι' ὅσα ἐχρεώθη πρέπει νὰ εἶναι ὑπόχρεως.
Ὁ πραγματευτὴς ἠγόρασε τὴν ῥηθείσαν ποσότητα ζαχάρως. Ὁ
λογαριασμός τῆς ζαχάρως χρεώσῃ τόσα, ὅσα ἰδούθησαν διὰ τὴν
ζάχαριν, καὶ ὁ λογαριασμός τῶν μετρητῶν ἐνεπίσειυσεν αὐτῷ τὴν
διὰ τὴν ζάχαριν δοθείσαν ποσότητα. Ὄταν δὲ πωληθῇ ἐκ τῆς
ζαχάρως λ.χ. διὰ 1500 γρόσια, λαμβάνει πίσιν δι' αὐτὰ ἡ αὐ-
τῇ, καὶ ἂν ἡ πώλησις αὐτῇ δὲν ἔφερε κέρδος ἢ ζημίαν, μένει
ἐτι διὰ γρόσια 1500 χρεωμένη. Ἐὰν δὲ ὁ πραγματευτὴς ἠγόρα-
σε τὸ πρᾶγμα ἐπὶ πίσει (βερεσέ), ἐμβαίνει ὁ πωλητὴς εἰς τὸν τό-
πον τῷ λογαριασμῷ τῶν μετρητῶν, καὶ ἐπομένως πισιώνεται.
Βίς τὰ κατὰσιχα τὸ μὲν χρέος εἶναι εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, ἡ δὲ
πίσις εἰς τὸ δεξιόν.

Ὁ καθολικὸς κανὼν, καθ' ὃν δυναταί τις νὰ κρίνῃ, ἂν ὁ ἄν-
θρωπος ἢ τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ μέρος τῆς χρέως
ἢ τῆς πίσεως, εἶναι ὁ ἐπόμενος.

Ὁ παραλαμβάνων, ἢ λογαριασμός τις τῶν προσωποποιηθέν-
των χρεώνεται δι' ὅλα ἐκεῖνα ἅπερ παρέλαβεν, ὁ προσωποποιη-
θεὶς λογαριασμός, ἢ οἱ πωληταὶ λαμβάνουσι πίσιν δι' ὅσα ἔδωκαν.
Ὄθεν ὁ λογαριασμός τῆς ζαχάρως πισιώνεται διὰ τὰ ἐκ τῆς πω-
λήσεως συναχθέντα, ὁ δὲ λογαριασμός τῶν μετρητῶν, ὁ παρα-
λαβὼν τὴν ποσότητα τῆς πώλησεως χρεώνεται διὰ τόσα. Τὸ
ὄνομα τῆς πραγματεντῆς, διὰ τὸν ὁποῖον κρατῶνται τὰ κατὰσι-
χα, δὲν φαίνεται ἐν αὐτοῖς, ἐπειδὴ ἀντ' αὐτῶ παρῳησιάζεται ὁ
τῆς κεφαλαιῆς αὐτῆς λογαριασμός¹), ὅς τις πισιώνεται δι' ὅλον
τὸ κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ πραγματευτὴς καὶ χρεώνεται δι'
ὅσα

Νὰ δ' αἰ σ η, λέγομεν ὅτι χρεώνομεν τὸν λογαριασμὸν αὐτὸν, ὅταν
δὲ ὑπὸ τὸ Νὰ λ' α β η, ὅτι τὸν πισιώνομεν.

²) Ὄταν ὅμως εἰς τὴν πραγματείαν εἶναι δύο, ἢ πολλοὶ σύντροφοι μὲ
ἴδια κεφάλαια καὶ ἰδιαίτερα ἔξοδα, ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἀναφέ-
ρωται τὰ ὀνόματά των ἰδιαίτέρως, τόσον διὰ τὰ κεφάλαιά των, ὅ-
σον καὶ διὰ τὰ κατὰ μέρος λαμβανόμενα ἔξοδα.

ἔσα χρεωσθεῖ. Ἡ ἐν τέτων κροκίπτισα διαφορὰ λοιπὸν, φανερωμένη τὸ κύριον κεφάλαιον τῆ πραγματευτῆ.

Εἰς τὰ κατάσιχα τῆς πραγματείας ἀνήκασι τὰ ἀκόλουθα :

Α' τὸ Πρόχειρον, τὸ λεγόμενον ἄλλως Memoriale ἢ Straza, τὸ ὁποῖον περιέχει τὰς καθημερινὰς ὑποθέσεις, καθὼς συμβαίνει μετὰ τῆ λεπτομερεῶς ὑπολογισμῶ. Επειδὴ τὸ Καθημερινὸν (Γισρνάλι) σχηματίζεται ἐκ τῆ Προχείρε, ἀναγκαῖον εἶναι, νὰ σημειώνωνται ἐν τῷ τελευταίῳ ὅλα τὰ περιστατικά, συμφωνίαι κ.τ.λ. τὰ εἰς τὴν ὑπόθεσιν γεγόμενα. Εἰς αὐτὰ συναριθμῶνται ἐξαιρέτως το εἶδος τῆ πράγματος, τῶν χρημάτων, ὁ καιρὸς, ὁ ἀριθμὸς τῶν πίδων, σακκίων κ.τ.λ. τὸ σύνθετον βάρος (Sporco), ἡ τάρα, ἡ καταλλαγή (κάμπιον) κ.τ.λ. ἐν γένει δὲν πρέπει νὰ καταλιμπανηται τί, ἀνήκον ἀναγκαίως εἰς τὴν ὑπόθεσιν. Διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν διεξοδικὴν περιγραφὴν, προσίτημι ἐδῶ λογαριασμοὺς τινὰς ἐκ τῆ Προχείρε.

Μὴν Ἰαννουάριος 1816.

— 4. —

Ἠγοράσαμεν παρὰ τῷ Ἰωάννῃ Ἀδάμ ἐδῶ
50 σακκία ὀρυζαντῆς Αἰγύπτου, τὸ σακκίον
Πρὸς 100 ὀκάδας, φέρουσιν ὀκδ. 5000

Ἐκπίπτειται ἡ τάρα 5. ὀκδ. διὰ
τὰ σακκία.

250

4750

Πρὸς 8 γρόσ. τὸ ποιλὸν 10 ὀκάδ. γρ. 5800

Ἀφαιρέσεις (ράμπάτο) διὰ τὰ με-
τρητά 5. τὰ ἑκατόν.

190

— γρ. 5610 —

— 5 —

— 5. —		
Ἐσφράμην διὰ λογαριασμὸν τῶ ἐν Κωνσταντι- νυπόλει Δημητρίῳ Φρα, εἰς Βιένναν φορι- νία Αὐγέας 1000, πρὸς τὸν Φοῖς καὶ Συν- τροφίαν, πρὸς γρόσια 3. 6 ἄσπρα, εἰς τὴν ὁδινίαν Λέοντος Πλατῦ, πληρωτέα 2 μῆ- νας μετὰ τὴν ἐκδοσιν φέρει . . . γρ.	3050	—
Ἐξοδα		
Προμήθευτρον 1 τὰ ἑκατόν γρ.	30. 60	
Ἐξοδα γραφῶν :	2. 24	
Μεσιτικά $\frac{1}{4}$ τὰ ἑκατόν :	7. 60	
γρ.	40	24
γρ.	3090	24

— 7 —		
Ἐγοράσαμεν διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐν Μό- σχα Ζωσίμῳ καὶ Συντροφίᾳ 1000 τάληρα τῆς Ἰσπανίας (πιάσρας), ἀνὰ γρ. 6. 9 ἄς καὶ τὰ ἐξείλαμεν ἐκεῖ διὰ τῆς Ῥωσικῆς πόσας φέρει γρ.	6075	—
Ἐξοδα		
Μεσιτικά $\frac{1}{4}$ τὰ ἑκατόν . . . γρ.	15. 22	
Ἐξοδα εἰς τὴν πόσιν μετὰ τῆς ἐξασφαλίσεως :	53. 60	
Προμήθευτρον 2 τὰ ἑκατόν . . . :	121. 60	
Διὰ τὸ τύλιγμά των :	— 75	
γρ.	190	97
γρ.	6265	97

Σημ : Αἱ γραμμαὶ, αἱ ὁποῖαι εἶναι εἰς τὸ πλάγιον ἐκάς λο-
γαριασμῷ δηλῶσιν, ὅτι μετέβη ὁ λογαριασμὸς εἰς τὰ ἄλλα κατὰ-
εἶχα.

Πρὸς

Πρὸς τέτοις εἰς τὸ Πρόχειρον δὲν ἐσημειώθη μῆτε ὁ χρεώτης μῆτε ὁ πιστὸς, ἀλλὰ τῆτο γίνεται κατὰ πρῶτον εἰς τὸ Καθημερινόν (Γενράλ) καὶ εἰς τὰ ἄλλα κατάστιχα, εἰς τὰ ὅποια ἔχει ἀγκυροῦν ἡ ὑπόθεσις, ἐξόχως δὲ εἰς τὸ Καθολικόν.

Μετὰ τὸ Πρόχειρον ἔπεται τὸ Καθημερινόν, τὸ ὅποιον σχηματίζεται ἐκ τῆς πρώτης. Αὐτὸ τὸ κατάστιχον εἶναι πρὸς τῷ Καθολικῷ τὸ ἀναγκαιότατον, καὶ ὅταν ἐν αὐτῷ δὲν εὐρίσκωνται φανερά λάθη, εἰς ὑποθέσεις διαφιλονεικούμενας ἔχει πρὸ τῆς Κριτικῆς ἰσχὺν ἡμισείας ἀποδείξεως. Τὸ κατάστιχον αὐτὸ περιέχει μόνον τὰ ἐπακόλθοντα, τὰ γινόμενα ἐκ τῆς Προχείρου καὶ ἐκ τῆς Ταμείας. Αποφύγει πᾶσαν περιγραφὴν τῶν περιστατικῶν, καὶ ἐκ τῆς πρώτης θέσεως (τῆ ἀνωτέρω πρώτης λογ.) ἐν τῷ Προχείρῳ σημειῖται μόνον, ὅτι 50 σακκία ὄρου φέρουσι γρ. 5610 καὶ δι' αὐτὰ ἐπισώθη ὁ λογαριασμὸς τῶν μετρητῶν.

Σημειωτέον πρὸς τέτοις, ὅτι ὅλαι αἱ ὑποθέσεις τῶν πραγματογενῶν γράφονται εἰς τὸ Πρόχειρον κατὰ τὴν τάξιν τῆς καιρῆς. Τῆτο ὅμως δὲν εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὸ Καθημερινόν, ἀλλ' αἱ προγενέστεραι ὑποθέσεις, δύνανται νὰ ἀναφέρονται ὑποκάτω εἰς λογαριασμὸς τινὰς ἡνωμέναι, ὡς χρεῶσαι, ἢ ὡς πισοὶ τῆς αὐτῆς λογαριασμῶς. Ἐκ τῆς ἔχει τις τὸ ὄφελος, ὅτι λαμβάνει εὐκόλον ἐπιθεώρησιν ἐπὶ τὰς χρεώσας καὶ τὰς πιστάς. Ἐτι συνήθεια εἶναι νὰ προηγήται ὁ χρεώτης καὶ ὁ πιστὸς νὰ ἀκολουθῇ. Ἡ ποσότης δὲ ὅλη τῶν πιστῶν ἀπερνᾶται δις. Τὸ πρῶτον εἰθὺς εἰς τὸ ἄνω μέρος καὶ δευτέρον ὑποκάτω εἰς τὰς διαφορὰς ποσότητας. Πᾶσα θέσις πρέπει νὰ διαχωρίζηται διὰ σαφηνειαν μὲ μίαν ὀριζοντικὴν γραμμὴν. Ὀλίγα τινα παραδείγματα θέλουν εὐκολύνει τὸ ὅλον.

Οἱ ἐπόμενοι δέκα Χρεῶσαι		Νὰ δώσωσιν	ἄσπ.
Εἰς τὸν λογαριασμὸν τῆ κεφαλαίᾳ	γρ. 40853	50	
Γενικὸς λογαριασμὸς Πραγματεῶν	γρ. 4000		
Λογαριασμὸς τῶν μετρητῶν	4520		
Λογ. τῆ Οἴκᾳ	8000		
Λογ. τῶν κινητῶν	4000		
Βασίλειος Βηρῶση εἰς Βεκαρέσι	3218		
Στέφανος Ραῖμερ εἰς Βιένναν	1920		
Φίλιππος Δίμοιρος	7640		
Σολομὼν Βύρος	837		
Φρὶς εἰς Βιένναν	5280. 30		
Δημήτριος Μαρσίας εἰς Σμύρνην	5458	—	
	γρ. 40853. 30		
Ὁ Λογαριασμὸς τῆ κεφαλαίᾳ	Νὰ δώσῃ		
Εἰς τὰς ἐπομένους εἰς δανειζάς	γρ. 30986	—	
Εἰς Ματθαῖον Ἀλτάνιον	γρ. 6248	—	
— Βλαδίμηρον Ἰωάννη	4863	—	
— Γεώργιον Χαρίδημον	4792	—	
— Ἰωάννην Σόμερον	10227	—	
— Ἐμμανεὶλ Δῆμα εἰς Σμύρνην	2448	—	
— Βαρθολομαῖον Νίκα	2408	—	
	γρ. 30986	—	

B β

Περὶ

Περὶ τῆς Καθολικῆς (Μαέζουρ).

Εἰς τὰ πλεόν ἀναγκαῖα κατὰσχεα ἀνήκει μετὰ τὸ Καθημερινὸν τὸ Καθολικόν, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖται ἐκ τῆς προτέρας ὑπὸ ἐνὸς κυρίως κατασχεαρίῳ, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη μεγαλότητος ἀκριβείας καὶ ἐπιμελείας. Διακρίνεται ἐκ τῶν ἄλλων κατασχεων ἐκ τούτου, ὅτι ἕκαστος πισὸς ἢ χρεώσης ἔχει ἐν αὐτῷ ἴδιον λογαριασμὸν, καὶ ἐπομένως περιλαμβάνει ἐν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν κατὰσασιν τῆς πραγματείας. Συνηθίζεται δέ, ἕκαστος λογαριασμὸς νὰ ἐκτείνηται εἰς δύο σελίδας τῆς Καθολικῆς, καὶ εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν σελίδα εἶναι τὸ χρέος, εἰς δὲ τὴν δεξιὰν ἡ πίσις, ὃ δὲ λογαριασμὸς γράφεται ἐπάνω μετὰ τὸ ἴδιον ὄνομα. Ἡ μεταφορὰ τῶν λογαριασμῶν ἐκ τῆς Καθημερινῆς εἰς τὸ Καθολικόν γίνεται μετὰ τρόπον ἁπλῆν, χωρὶς νὰ καταγραφῶσι πάλιν τὰ ἐν τῷ Προχείρῳ ἐμπεριεχόμενα περιστατικά. Πρὸς εὐκολωτέραν ἐπιθεωρίαν σημειώνεται εἰς τὸ Καθολικόν ὁ ἀριθμὸς τῆς σελίδος, ἐν ᾗ εὐρίσκεται γεγραμμένος ὁ λογαριασμὸς ἐν τῷ Καθημερινῷ. Ἐπειτα εἶναι ἀνεγκαῖον πρὸς εὐκολίαν τῆς ἔργου νὰ κρατῇται πῖναξ κατὰ ἀλφάβητον, δι' ἧς δύναται τις εὐθὺς νὰ ἰδῇ ἐν ποίᾳ σελίδι τῆς Καθολικῆς εὐρίσκεται ὁ ζητούμενος λογαριασμὸς.

Ἐπειδὴ ἕκαστον ἄρθρον τῆς πραγματείας ἔχει ἐν τῷ Καθολικῷ ἴδιον λογαριασμὸν, πρέπει νὰ γράφηται εἰς τε τὸ χρέος καὶ εἰς τὴν πίσιν. Διότι ἡ ἀγορασθεῖσα ζάχαρις ἔστω χροσία 3000, δι' αὐτὴν τὴν ποσότητα χρεώνεται ἐπωλήθη ὅμως ἐξ αὐτῆς διὰ γρ. 1500. πρέπει λοιπὸν διὰ τόσα νὰ πισωθῇ. Τὸ ἐπόμενον παράδειγμα σαφηνίζει τούτο καλῆτερα.

Σμ: Κατὰ τὸ προκείμενον παράδειγμα τῆς συγγραφῆς σημειώνονται μόνον αἱ σελίδες τῆς Καθημερινῆς εἰς τὰς λογαριασμοὺς τῆς Καθολικῆς, κοινότερον δὲ συνηθίζεται νὰ σημειῶνται καὶ αἱ τῆς αὐτῆς Καθολικῆς σελίδες, ἐνθα εὐρίσκεται ἕκαστος χρεώσης ἢ πισὸς, ὁ γραφόμενος εἰς τὸν λογαριασμὸν, πρὸς εὐχερῆσιν

εἶραν θεωρήσιν. Π.χ. Ὁ λογαριασμός τῆς Γαλλικῆς ξαχάρε-
 ως χρεώνεται διὰ τῶ λογαριασμοῦ τῶ κεφαλαίῳ, αὐτὸς δὲ ὁ λο-
 γαριασμός εὐρίσκεται καθ' ὑπόθεσιν εἰς τὴν 1 σελίδα τῶ Κα-
 θολικῆ· σημειώνεται λοιπὸν πρῶτον ἡ σελὶς τῶ Καθημερινῆ
 καὶ ἔπειτα ἡ τῶ Καθολικῆ. Τὰς σελίδας αὐτὰς τινὲς μὲν ση-
 μειώνουσιν, ὡς ἐν τῷ παρόντι παραδείγματι, μετὰ τὰς ἡμέρας τῶ
 μηνὸς, ἄλλοι δὲ τὰς μὲν ἡμέρας τῶ μηνὸς γράφουσιν ἐντὸς αὐ-
 τῶν τῶν δύο γραμμῶν, πρὸ δὲ τῆς γραμμῆς, ἣτις διαχωρίζει
 τὴν ποσότητα γράφουσιν δύο ἄλλας γραμμὰς, καὶ ἐντὸς αὐτῶν ση-
 μειώνουσι πρῶτον τὰς σελίδας τῶ Καθημερινῆ, καὶ ἔπειτα τὰς
 τῶ Καθολικῆ. Ἐκαστος δὲ μαθητὴς, ἀφ' ἧς μάθη τὰς κανόνας
 τῶν τακτικῶν Κατασίχων ἡμπορεῖ νὰ μεταβάλλῃ τὴν τάξιν,
 καθ' ἣν ἔχει εὐκολίαν.

Σελ. 75 Καθημ.		Να δώση		Λογαριασμός Γαλλικῆς	
1816					ἄσπ.
Φεβρ. 2	3	Εἰς λογαριασμὸν κεφαλαίῃ δια 15	γρ.	4000	6
		κίτας		300	5
— 62	5	Εἰς τὰ κέρδη καὶ ζημίας			
			γρ.	4300	11
Λογαριασμός					
Μαρτ. 4	8	Εἰς λογαριασμὸν μετρητῶν δια 3	γρ.	1102	6
		σακκία		94	3
— 29	12	Εἰς τὰ κέρδη καὶ ζημίας			
			γρ.	1196	9
Ἰωάννης Κῶνστα					
Φεβρ. 4.	3	Εἰς Ἀβραὰμ Δελάρην εἰς Κωνσπλ.	γρ.	2003	5
Λογαριασμός					
Φεβρ. 4	3	Εἰς Λογαριασμὸν κεφαλαίῃ δια 10	γρ.	1609	6
		σακκία			
Λογαριασμός					
Φεβρ. 10	8	Εἰς λογαριασμὸν μετρητῶν δια 10	γρ.	773	6
		σακκία			
Λευκ.					

Σελ. 25 Καθην.

2

λευν.	Σελ.	Ζαχάρεως	Να λάβη
1816			ἄσπ.
Φεβρ. 4	6	Ἀπὸ Πέτρον Στέρις διὰ 6 κίβας γρ.	2000 7
		Ἀπὸ λογαριασμὸν Ζυγοσαθμίας	2300 4
		γρ.	4300 11

Πεπέρεως

Ἀπρ. 1	13	Ἀπὸ λογαριασμὸν μετρητῶν διὰ 2			
		σακκία	γρ.	791	7
— 27	18	Ἀπὸ λογ. Ζυγοσαθμίας		405	2
			γρ.	1196	9
εἰς Σμύρνην					

εἰς Σμύρνην

Φεβρ. 4	3	Ἀπὸ λογαριασμὸν τῆ κεφαλαίε	γρ.	2000	—
— —	5	Ἀπὸ τὰ κέρδη καὶ ζημίας .	.	3	5
			γρ.	2003	5

Καφφέ

Καφφέ

Φεβρ. 18	18	Ἀπὸ λογαριασμὸν Ζυγοσαθμίας	γρ.	1639 6
----------	----	-----------------------------	-----	--------

Ὁρούσης

Φεβρ. 27	18	Ἀπὸ λογαριασμὸν Ζυγοσαθμίας	γρ.	773 6
----------	----	-----------------------------	-----	-------

Ἐκτός

Ἐκτὸς τῶν τῶν κατασίχων πρέπει νὰ κρατῇ ὁ πραγματευ-
τὴς ἐπὶ καὶ ἄλλα κατάσιχα, διὰ τὴν εὐτασίαν καὶ τὴν εὐκολίαν εἰς
τὰς ὑποθέσεις τε, ἐν οἷς ἀνήκει

Α'. Τὸ κατάσιχον τῆς Καταδήκης (Μαραζία), διὰ τῆς βοή-
θείας τῶ ὁποῖοις δύναται νὰ ἰδῇ μὲ ἀκρίβειαν τὴν κατὰ καιρὸν
κατάστασιν τῆς καταδήκης τε, εἴτε εἶναι αἱ πραγματεῖαι ἀπεσταλ-
ναι πρὸς αὐτὸν νὰ τὰς πωλῇ διὰ ξένον λογαριασμὸν, εἴτε ὑπ' αὐ-
τῶν

Νὰ δώσῃ

Ζάχαρις Γαλ-

Φεβρ. 5	6 πίδες ἀπὸ Σάντ Λομίγγο πρὸς 9 κεν- τηάρια σύνθετον βάρος ἑκάστος πίδος, διὰ τάραν 15 τὰ ἑκατόν.			
	Σύνθετον βάρος 54 κεντ. ὀκ. 2376			
	Τάρα	356		
		ὀκ. 2020		
	Πρὸς $2\frac{1}{2}$ γρ. τὴν ὀκ. φέρ. γρ. 5050			
	Ἀφαίρεσις πρὸς $8\frac{1}{2}$ τὰ ἑκατ. 457.80			
		γρ. 4612.40		

Καφ

Φεβρ. 20	10 σακκία Μαρτινίνας πρὸς 40			
	ὀκάδ.	ὀκ. 400		
	Τάρα 1 ὀκά τὸ σακκίον	10		
		ὀκάδ. 390		
	πρὸς $3\frac{1}{2}$ γρόσια, γρ. 1565			

τῷ αγορασμένῳ. Ἐκαστον πράγμα πρέπει μὲ τὸ ἴδιον ὄνομα νὰ γραφῇ εἰς τὸ κατάστιχον τῆς Καταθέτης κατὰ τὸ χρέος καὶ τὴν πῖσιν. Ἡ τιμὴ τῆς ἀγορᾶς τῷ πράγματι μὲ τὰ ἐξοδα γράφεται εἰς τὸ χρέος, καὶ τὰ χρήματα τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τῷ πράγματος συναχθέντα πρέπει νὰ γραφῶσιν εἰς τὴν πῖσιν, πρὸς τοῖς δύνανται νὰ προσεπισημειωθῶσι καὶ τὰ μέτρα καὶ τὰ σταθμά.

B. Τὸ

Λικὴ ὥμῃ

Νὰ λάβῃ

Φεβρ. 20	Ἀπὸ Ἀνδρέαν Φόρον, ἐπωλήθησαν αὐτῷ 3 πίθοι ἔχοντες σύνθετον βάρος . . . ὁκάδ. 1188		ἄσ.
	Τάρα 15 τὰ ἑκατόν . . . 178		
		ὁκάδ. 1010	
	Πρὸς 3 γρόσια . . . γρ. 3030		
	Ἀφαίρεσις $8 \frac{2}{3}$ τὰ ἐκ. . . 263		
		γρ. 2767	
φῆς			

Β'. Τὸ κατάσχιον τῶ Ταμιεῖν. Τὸ εἶναι ἀναγκαϊότατον, καθότι πᾶς πραγματευτὴς πρέπει πάντοτε νὰ ἤξεύρῃ τὴν κατάστασιν

Νὰ δώσῃ		Τὸ Τὰ	
1816	2	Ότε κατέσάθη ἡ πραγματεία εὐρίσκοντο εἰς τὸ Ταμιεῖον αἱ κατωτέρω ποσότητες.	
Ἰανuar.		600 φλωρ. ὀλλανδ. πρὸς γρ. 14 γρ.	8400 —
		2000 ῥεβιέδες 2. 90	5500 —
		100 τάληρα Ἰσπανίας 6.	600 —
		διάφορα νομίσματα	38 60
		γρ.	14538 60 —

Πρὸς τῆτοις ἐκ τῶν βοηθητικῶν κατασίων, εἶναι ἀναγκαῖα εἰς ἕκασον ὅπως ἐν σημαντικὸν γραμματεῖον ἐπὶ τὰ ἀκόλουθα

- 1) Τὸ κατάσχιον τῆς Συγκρίσεως (Riskontro), τὸ ὁποῖον δεικνύει τὴν σχέσιν ἐκᾶς πραγματευτῆ μετὰ τῶν ἀνταποκριτῶν τε, καὶ σχηματίζεται ἐκ τῶν ἐρχομένων καὶ ἀποστέλλομένων ἐπιστολῶν. Χρησιμεύει πρὸς τῆτοις καὶ πρὸς σαφήνειαν τῇ Καθολικῇ κατασίῳ, καὶ διαιρεῖται εἰς ἐντόπιον καὶ ξένον.
- 2) Τὸ κατάσχιον τῆς Καταγραφῆς τῶν πραγματειῶν (Φατέρα), ἐν ᾧ γράφονται ὅλοι οἱ λογαριασμοὶ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς πωλήσεως λεπτομερέςατα.
- 3) Τὸ κατάσχιον τῆς Διαπέψεως, ἐν ᾧ γράφονται ὅλαι αἱ διανεμηθεῖσαι πραγματεῖαι, καὶ σημειῖται ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἐρ-

χον-

σιν τῶν μετρητῶν τε. Τὸ ταμειῖον χρεώνεται δι' ὅσα λαμβάνει, καὶ πιζέται δι' ὅσα δίδει. Παραδείγματος χάριν·

μειῖον.		Νὰ λάβῃ.		
1816				
Ἰαννα.	4	Ἐπληρώσαμεν μετρητὰ 500 φλωρία Ὀλλανδικά.	γρ. 4200	—
—	31	Διὰ ἔξοδα τῆς πραγματείας κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἐδόθησαν 100 ῥεβιέδες.	275	—
			4475	—
		Πρὸς ἐξίσωσιν μένσιν διὰ τὸν ἐρχόμενον μῆνα μετρητά.	10065	60
			γρ. 14538	60

χονται καὶ ἀποσέλλονται. Ὁμοιάζει σχεδὸν μὲ τὸ κατάσιχον τῆς Καταθήκης.

- 4) Τὸ κατάσιχον τῶν Ἐξόδων. Τῆτο σχηματίζεται ἐκ τῶν κατασίχων τῶν Ταμείων.
- 5) Τὸ Ἀντιγραφεῖον τῶν καμπιάλων. Τῆτο χρησιμεύει μόνον πρὸς τὴν ἐλάχιστε ἔρευναν.
- 6) Τὸ Ἀντιγραφεῖον τῶν ἐπισολῶν. τῆτο εἶναι σαφές ἐκ τῆς ὀνόματος.
- 7) Τὸ κατάσιχον τῶν Ἐξασφαλίσεων. Ἐν ᾧ γράφονται ὅλα τὰ ὑποσχετικά τῶν ἐξασφαλιστῶν (αἱ πόλιτζαι).

Γ γ

Σημείωσις εἰς τὸς παρόντας πίνακας τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν.

Οἱ προκείμενοι πίνακες συντεθέντες ὑπὸ τῷ μεταγραφῆ, ξερογράφησαν διὰ τῆς συγκρίσεως μετὰ μέτρα καὶ σταθμὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καθὼς εὐρίσκονται αὐτὰ εἰς τὰ ἐπόμενα βιβλία :

Natürliches &c, Mafs - Gewichts - und Münz - System &c. von Georg Freyherrn v. Vega. Wien bey I. V. Deegen 1835.

Johann Franz Roth allgemeiner und besonderer Wiener - Comtorist. Wien 1778.

Neu eröffnete Academie der Kaulleute, Oder encyclopæditches Kaufmannslexicon. von Prof. Carl Günther Ludovici. Leipzig 1797. — 1801.

Καὶ ἐκ μὲν τῷ πρώτῳ ἐλήφθησαν ὅσα μέτρα καὶ σταθμὰ εἶναι διαλελυμένα εἰς ὑποχιλιόγραμμα καὶ ὑποχιλιόλιτρα τῷ δεκαδικῷ συστήματος τῆς Γαλλίας· ἤγειν· τὰ μικρὰ σταθμὰ (ζύγια) κατὰ μέτρα τῶν ξηρῶν καὶ ῥευστῶν πραγμάτων· ἐκ τῷ δευτέρῳ, τὰ μεγάλα σταθμὰ, ὡς κεντηνάριον καὶ λοιπὰ, ἐκ δὲ τῷ τελευταίῳ, αἱ λόθραι (ῥύτολα), διαλελυμένοι εἰς Ὀλλανδικὰ ἄσα (σπορία), καὶ οἱ πήγεις. Διὰ τὴν ἀγνοῦντας ὁμως σημειῦμεν, ὅτι κατὰ τὴν σοφὴν Εὐρώπην, τῶν ὀργάνων, δι' ὧν μετρεῖνται ἡ σταθμίζονται τὰ πράγματα, διαρισμένων ὄντων με μαθηματικὴν ἀκριβείαν, ἢ πρὸς ἄλληλα συγκρίσει αὐτῶν γίνεται εὐκόλος καὶ ἀλάνθαστος. Εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινὴν πόλιν μὴ φυλαττομένης τοιαύτης ἀκριβείας, ἡ μεταφορὰ τῶν ξένων μέτρων καὶ σταθμῶν εἶναι δύσκολος καὶ σφαλμάτων ἐκ ἐλευθερίας. Πρὸς τέτοις τὰ ἐν χρήσει ὄργανα αὐτῶν, ἢ μόνον τῶν ἔξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως μερῶν διαφέρειν πρὸς τὰ τῆς Μητροπόλεως ταύτης, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν δὲν εἶναι ὥσως ὅλα μαθηματικῶς ἄκριστα καὶ γραμμῆς ὅμοια γενικῶς. Μῆτε εἶναι ἐβέβαιον ἂν οἱ παραλαβόντες ἐν τοῖς ῥηθείσι βιβλίοις τὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέτρα καὶ σταθμὰ, πρὸς σύγκρισιν μετὰ τὰ λοιπὰ τῆς Εὐρώπης, ἐπέτυχον ἀκριβῆ ὄργανα, ἢ μετέγραφον αὐτὰ ἀπὸ ἐκδεδομένης παραδόσεως περιηγητῶν, χωρὶς πειραματικῆς δοκιμῆς. Πιθανὸν δὲ ὅτι ἔλαβον καὶ τινὰ μεταβολὴν αὐτὰ τὰ μέτρα. Καὶ αὐτοὶ οἱ ῥηθέντες συγγραφεῖς δὲν συμφωνοῦσιν ἀλλήλοις εἰς τὸν διορισμὸν τῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέτρων καὶ σταθμῶν. Πρὸς παράδειγμα προσίθεται ἔδοι ὁ Ἀγγλικὸς πήγεις, γὰρδ (yard). Ὁ Βέγγας διορίζει αὐτὸν = 914.²⁸⁷⁵/₁₀₀₀₀ καὶ τὸν μικρὸν πήγυν τῆς Κωνσταντινουπόλεως = 647.⁸⁷⁴/₁₀₀₀₀ ὑποχιλιομέτροις. Κατὰ τὴν ἀναλογία

λογίαν αὐτὴν, οἱ 100 γὰρ δίδουσιν 141 $\frac{1}{5}$ μικρὰς πήχεις Κωνσπλ. Κατὰ τὸν Ῥότιον 100 γὰρ εἶναι = 117 πήχεις τῆς Βιέννης, οἱ ὑποῖοι δίδουσιν 140 $\frac{2}{5}$ πήχεις μικρὰς Κωνσπλ. Κατὰ τὸν Λευδοβίχον 100 γὰρ = 141 $\frac{1}{5}$ πήχεις, καὶ κατὰ τὸν συγγραφεὰ τῷ παρόντος συγγραμματος, ὁ μὲν γὰρ διορίζεται 405 $\frac{1}{5}$ Γαλλικὰς γραμμὰς, ὁ δὲ μικρὰς πήχεις Κωνσπλ. 287 $\frac{2}{5}$ τοιαύτας γραμμὰς, ὥς κατ' αὐτὸν τὸν διορισμὸν οἱ 100 γὰρ εἶναι = 141 $\frac{1}{5}$ μικροῖς πήχεις. Ἡ πείρα ὅμως δεικνύει εἰς αὐτὸν τὸν Ἀγγλικὸν πῆχυν διαφορὰν πλεον μεγάλην· διότι οἱ 100 γὰρ δίδουσιν ἐδῶ ἐν τῇ Μολδαβίᾳ 150 μικρὰς πήχεις, καὶ ὅσον ἂν προσθήσῃ τις τὴν ἑλλειψιν τῷ ἐνταῦθα διανεμομένῳ πῆχεις πρὸς τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ διαφορὰ μ' ὅλον τῷτο μένει σημαντική. Τὸ αὐτὸ νοητέον καὶ περὶ τῶν λοιπῶν μέτρων καὶ σταθμῶν. Αἱ αὐτὰς τὰς αἰτίας δὲν πρέπει ὁ ἀναγνώστης νὰ ζητῇ μεγάλην ἀκριβείαν εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ξένων μέτρων καὶ σταθμῶν εἰς τὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μὴ ὥς τῆς βάσεως ἀκριβῆς. Καὶ ὅς τις θέλῃ νὰ κάμῃ ἀκριβῆ σύγκρισιν, πρέπει νὰ ἔχῃ πρὸ ὀφθαλμῶν τε ὅλα τὰ ξένα μέτρα καὶ σταθμὰ πραγματικῶς καὶ νὰ τὰ παραβάλλῃ πειραματικῶς, ἢ μαθηματικῶς διὰ τῶν γραμμῶν καὶ κυβικῶν δακτύλων, μὲ ἐκεῖνα τὰ ὕψηλα τῶν μέτρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἅπερ φυλάττονται ἴσως εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον. Ἀλλίως διὰ μόνον τῷ ὑπολογισμῷ ἐκ τῶν σωζομένων πινάκων δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἀποφύγῃ τὰ λάθη, ὅτε ἡ σμικροτάτη ἀξίσεις ἢ μείωσις, εἰς μεγάλην ποσότητα φέρει διαφορὰν ὀσιώδη. Καὶ οἱ πίνακες τῆς Βέργας, οἱ τοσῶτον φημισμένοι διὰ τὴν ἀκριβείαν δὲν εἶναι ἐλευθεροὶ σφαλμάτων, μάλιστα εἰς τὰ μέτρα τῶν ξηρῶν καὶ ἑρυσῶν, ἐξῶν τινε διορθωθέντα δι' ἄλλων προσδιορισμῶν ἐσημειώθησαν δι' ἀσερίσκων. Συγχωρητὸς ὅμως ὁ Βέργας, ὡς μὴ φθάσας νὰ ἐκδόσῃ αὐτὰς τὴν πίνακας, προαρπασθεὶς ὑπὸ τῷ θανάτῳ, οἱ ὑποῖοι ἔπειτα ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῷ Λέγγιν· καὶ ἄλλως συγγραμματα αὐτῷ τῷ εἶδος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσκύψωσιν εὐθὺς ἐκ τῶ πρώτῳ συγγραφέως τέλει. ἡ πολυχρόνιος χρῆσις καὶ ἡ πείρα τὰ τελειοποιεῖ καὶ τὰ διορθώνει.

Διὰ τῆς πρωτοπείρας σημειωτέον, ὅτι τὸ σημεῖον = σημαίνει ἴσον, ὡς 100 γὰρ = 141 $\frac{1}{5}$ πήχεις, 100 γὰρ δηλαδὴ εἶναι ἴσα μὲ 141 $\frac{1}{5}$ πήχεις, καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ὁμοίως.

Πίναξ Α'

Περιέχει

Πρὸς σύγκρισιν τῶν ἐμπορικῶν
σαθμῶν τῶν ἐπισημοτέρων
πόλεων καὶ ἐπικρατειῶν πρὸς
τὰ σαθμὰ τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως διὰ τῶν Γαλλικῶν ἢ φυ-
σικῶν ὑποχιλιογράμμων.

Κατὰ τὸν Βέγγαν.

	Φυσικὰ ὑπο- χιλιογράμματα. Milligramme	Δρ.
Ἀγγλίας 1 λίτρα βασιλικῆ σαθμῆ . . .	680421.9	213 $\frac{1}{12}$
1 . ἐμπορικὴ 16 ἔγκιων . . .	453614.6	142 $\frac{1}{12}$
1 . Troy τῶν νομισμάτων καὶ τῆ Φαρμακοπωλείς 12 ἔγκιων . . .	575155.3	117 —
1 Οὐγκία τῆ φαρμακοπωλείς 8 δρ.	51094.61	9 $\frac{6}{8}$
1 δραχμὴ = 5 γραμμαρίοις (Scrupel) . . .	5886.827	1 $\frac{3}{16}$
Ἀμβέργης 1 λίτρα ἐμπορικὴ 52 λοτίων	484516.8	151 $\frac{7}{8}$
Ἀμσερδὰμ 1 λίτρα 16 ἔγκιων προχείρης σαθμῆ . . .	493926.2	154 $\frac{7}{8}$
1 ἑτέρα 16 ἔγκιων Troys . . .	492004.4	154 $\frac{1}{4}$
1 ἑτέρα 12 ἔγκιων τῆ φαρμακοπω- λείς . . .	569005.5	115 $\frac{1}{16}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων = 8 ἔγκ- κίαις Troys, ἥς ἡ ἔγκία διαιρεῖται εἰς 20 ἔγγελ, τὸ δὲ ἔγγελ εἰς 52 ἄσα . . .	246002.2	77 $\frac{1}{8}$
1 ἄσον Troys . . .	48.04750	$\frac{6}{16}$
Ἀννοβέργης 1 λίτρα ἐμπορικὴ 52 λοτίων	486671.1	152 $\frac{1}{12}$
1 . τῆ φαρμακοπωλείς . . .	564919.5	114 $\frac{1}{12}$
Αὐγέσης 1 λίτρα ἐμπορικὴ 52 λοτίων βαρ.	491045.5	153 $\frac{1}{16}$
1 ἑτέρα ἑλαφρά . . .	472595.2	148 $\frac{3}{16}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων 16 λογ.	256008.4	74 —
Βενετίας 1 λίτρα μεγάλῃ = 2 μάρκαις.	477494.0	149 $\frac{1}{16}$
1 ἑτέρα τῆς ἀγορᾶς = 12 ἔγκικαις.	558096.5	112 $\frac{1}{4}$
		1 ἑτέ-

Π ε ρ ι έ χ ε ι		
	Φυσικά ὑπο- χιλιόγραμμα. Milligramme.	Δρ
1 ἑτέρα μικρά libra sottile ἢ τῆ φαρ- μακοπωλεία	502025.5	94 $\frac{1}{10}$
1 ἑτέρα μεγάλη Pefo grosso = 12 ἑγκίαις	468172.9	146 $\frac{6}{8}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων = 8 ἑγκ.	258747.0	74 $\frac{1}{10}$
Βερολίνε 1 λίτρα ἐμπορικὴ 52 λοτίων	468461.2	146 $\frac{7}{8}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων 16 λοτ.	253870.0	73 $\frac{5}{6}$
Βιέννης 1 λίτρα ἐμπορικὴ 52 λοτίων	560012.0	175 $\frac{5}{6}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων 16 λοτ.	280644.0	87 $\frac{1}{10}$
1 λίτρα τῆ φαρμακοπωλεία 12 ἑγκ.	420009.0	131 $\frac{1}{10}$
1 λότιον 4 κβέντων	17500.38	5 $\frac{1}{4}$
1 κβέντον	4375.094	1 $\frac{2}{5}$
1 λίτρα τῆς τσοκολάτας 28 λοτ.	490011.5	153 $\frac{5}{8}$
Βοημίας 1 λίτρα ἐμπορικὴ τῆς Πράγας 52 λοτίων	514346.5	161 $\frac{1}{4}$
Βρατισλαβίας 1 λίτρα ἐμπ. 52 λοτίων.	405251.0	127 $\frac{1}{10}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων 16 λοτ.	202615.5	63 $\frac{1}{2}$
Βρυξέλλης 1 λίτρα ἐμπ. βαρεία 16 ἑγκ.	492004.4	154 $\frac{1}{4}$
1 ἑτέρα ἐλαφρά	466299.0	146 $\frac{3}{5}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων 8 ἑγκ.	246002.2	77 $\frac{1}{8}$
Γαλλίας 1 λίτρα ἐμπορικὴ καὶ τῆ φαρ- μακοπωλεία	489506.2	153 $\frac{7}{10}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων	244753.1	76 $\frac{1}{10}$
1 ἑγκία = 8 γρό.	30594.11	9 $\frac{9}{10}$
1 γρό = 72 κόκκοις	3824.264	1 $\frac{3}{10}$
Γενένης 1 λίτρα ἐλαφρά 12 ἑγκιῶν	317112.2	99 $\frac{3}{8}$
Δανίας 1 λίτρα ἐμπορικὴ 52 λοτίων	499547.7	156 $\frac{5}{8}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων	235768.2	73 $\frac{7}{8}$
Δρέσδης 1 λίτρα ἐμπορικὴ 52 λοτίων	466827.5	146 $\frac{3}{8}$
1 μάρκα τῶν νομισμάτων 16 λοτ.	235461.8	73 $\frac{3}{10}$
Ισπανίας 1 λίτρα ἐμπορικὴ 16 ἑγκιῶν.	460293.1	144 $\frac{1}{10}$
1 ἑτέ-		

			Περίεχει	
			Φυσικά ὑπο- γυλιόγραμμα. Milligramme	Δρ.
1	έτέρα τῆ φαρμακοπωλείς	12 ἔγκ.	545027.6	108 $\frac{3}{4}$
1	μάρκα τῶν νομισμάτων		250454.9	72 $\frac{1}{4}$
Κολλωνίας	1 λίτρα	52 λοτίων	467740.1	146 $\frac{2}{3}$
1	μάρκα τῶν νομισμάτων	16 λοτ.	255870.0	73 $\frac{5}{8}$
Κρακοβίας	1 λίτρα	ἐμπορικῇ 52 λοτίων.	404846.7	126 $\frac{1}{2}$
1	μάρκα τῶν νομισμάτων		198819.7	62 $\frac{5}{8}$
Κωνσταντινῆ πόλεως	1 Ὀκά	400 δρὰ- μίων ἢ 25500 νόκων	1275656.	400
1	δράμιον		3189.14	1
Λειψίας	1 λίτρα	ἐμπορικῇ 52 λοτίων.	466827.5	146 $\frac{3}{8}$
Μπαβαρίας	1 λίτρα	ἐμπορικῇ = 1 $\frac{1}{2}$ λίτρ. τῆς Κολλωνίας 52 λοτίων	561288.0	175 $\frac{1}{2}$
Νεαπόλεως	1 λίτρα	ἐμπορικῇ 12 ἔγκλιων	520811.8	100 $\frac{9}{16}$
Νοριμβέργης	1 λίτρα	ἐμπορικῇ 52 λο- τίων	509781.8	159 $\frac{7}{8}$
1	μάρκα τῶν νομισμάτων	8 ἔγκ.	258442.6	74 $\frac{5}{8}$
Πορτεγαλλίας	1 λίτρα	2 μαρκῶν ἀνά 8. ἔγκ.	458947.7	145 $\frac{7}{8}$
Ρώμης	1 λίτρα	12 ἔγκλιων	559214.0	106 $\frac{5}{8}$
Ρωσσίας	1 λίτρα	ἐμπορικῇ 52 λοτίων.	408978.6	128 $\frac{3}{8}$
1	λότιον		12780.56	4 —
1	ζολοτνίκιον		4250.18	1 $\frac{1}{2}$
Σβεκίας	1 λίτρα	τῶν ζωοτροφῶν 52 λοτ.	425122.5	155 $\frac{1}{4}$
1	μάρκα ὀρεινῇ	52 λοτίων	575826.0	117 $\frac{7}{8}$
1	λίτρα τῆ φαρμακοπωλείς	12 ἔγκ.	556318.7	111 $\frac{1}{16}$
1	μάρκα τῶν νομισμάτων	16 λοτ.	210639.4	66
Σιλεξίας	Ἀυστριακῆς	1 λίτρα 52 λοτ.	529858.5	166 $\frac{7}{8}$
Τιγέρε	(Zürich) τῆς Ἑλβετίας	1 λίτρα ἐ- λαφρὰ 2 μαρκῶν	468605.3	146 $\frac{7}{8}$
Ταρίντ	1 λίτρα	ἐμπορικῇ 12 ἔγκλιων	569005.3	115 $\frac{1}{16}$
1	έτέρα τῆ φαρμακοπωλείς	ὁμοίως.	507502.8	96 $\frac{3}{8}$
				1 μάρ-

<i>Περιέχει</i>			
	Φυσικά ὑπο- χιλιόγραμμα Milligramme.	Δρ.	
1 μάρα των νομισμάτων 8 ἔγκ.	246002.2	77	$\frac{1}{8}$
Τυρόλος 1 λίτρα ἐμπορικὴ 52 λοτίων.	562922.3	176	$\frac{1}{2}$
Φραγκοφέρτε παρὰ τὸν Μοῖνον. 1 λί- τρα κεντηναίς 52 λοτίων . .	509061.1	159	$\frac{9}{16}$
1 λίτρα ἐμπορικὴ ὁμοίως . .	467019.8	146	$\frac{7}{8}$

Πίναξ Β'

<i>Περιέχει</i>			
	Ὀλλανδικὰ ἄσα.	Δρ.	
<i>Πρὸς σύγκρισιν τῶν λόδρων (Roto) κατὰ τόπες πρὸς τὰ δράμια τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τῶν Ὀλλανδικῶν ἄσων.</i>			
Ἀλεξανδρείας 1 λόδρα ζαῖρο . . .	19550	296	$\frac{5}{8}$
1 ἑτέρα ζαῖδινο	12600	189	$\frac{5}{8}$
1 ἑτέρα φορφορί	8820	132	$\frac{5}{8}$
Ἀλγέρας 1 λόδρα	11250	169	$\frac{3}{8}$
Βερόσις τῆς Συρίας, (Χαλεπίς) .			
1 λόδρα	47808	720	
1 ἑτέρα	46480	700	
1 ἑτέρα	45152	680	
1 ἑτέρα	59840	600	
Λαμασκὴ τῆς Συρίας 1 λόδρα . .	37535	562	$\frac{1}{8}$
Εἰφίπς 1 —	11158	167	$\frac{5}{8}$
Κρήτης 1 — βαρεῖα	10957	165	
1 ἑτέρα ἐλαφρά	7115	107	$\frac{1}{8}$
Κύπρος 1 —	49800	750	
Μέκκας καὶ Μεδίνης 1 —	9632	145	
Ορὰν ἢ Βαράν, πλησίον Ἀλγέρας 1 —	10485	157	$\frac{5}{8}$
Ρόδος 1 —	49778	749	$\frac{1}{2}$
Σιδωνος (Σάϊδα) 1 — τῆς Ἀκρης.	49582	746	$\frac{5}{8}$
			1 τῆς

		Περιέχει		
		Ολλανδικὰ ἄσα.	Δρ.	
1 τῆς Λαμασκῆ.		58768	585	$\frac{6}{8}$
Σμύρνης . . . 1 λόδρα		11952	180	
Τετσαὺν (τῆς Βασ. Φῆς) 1 —		14756	222	$\frac{1}{8}$
Τριπόλεως τῆς Ἀφρικῆς 1 —		10584	159	$\frac{3}{4}$
Τριπόλεως τῆς Συρίας 1 —		37800	569	$\frac{2}{8}$
Τενέζης 1 —		10295	155	

Πίναξ Γ'

Περιέχουσιν
ὁκάδ.

Πρὸς σύγκρισιν τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν
κωνασθμῶν διαφόρων Πόλεων καὶ ἐ-
πικρατειῶν, πρὸς τὰς ὁκάδας τῆς
Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τὸν Ἀριθ-
μητικὸν Ἰωάννην Φραγκίσκον
Ρότιον.

Ἀγγλίας 100 λίτραι		36	
1 καντάρα 112 λιτρῶν		40	$\frac{4}{9}$
1 πίζος (Ton) 20 καντάρων.		808	$\frac{8}{9}$
Ἀγκῶνος 100 λίτραι		26	$\frac{2}{3}$
Ἀλγέρας 1 κεντηνάριον 100 λόδρων		42	$\frac{2}{3}$
Ἀλεξανδρείας 1 κεντηνάριον 100 λόδρων			
φορφορί		55	$\frac{1}{3}$
1 ἕτερον . . . 100 . . . ζαϊδίνο		48	
1 ἕτερον . . . 100 . . . ζαῖρο		70	$\frac{7}{9}$
1 ἕτερον . . . 100 . . . μίνα		60	
1 κεντηνάριον (quintal) τῆς καφφέ		57	$\frac{1}{2}$
Ἀμβέργης 100 λίτραι		58	$\frac{2}{9}$
1 ναυτικὴ μνᾶ (Schiffpfund) = 280 λίτραις.		106	$\frac{2}{3}$
1 ἐτέρα τῶν ἀμαξῶν = 320 λίτραις		122	$\frac{2}{9}$
Ἀμσερδὰμ 100 λίτραι		59	$\frac{1}{9}$
1 ναυτικὴ μνᾶ = 500 λίτραις		117	$\frac{1}{3}$

1 πῆ-

		<i>Περιέχουσιν</i>	
	<i>Οκάδ</i>		
1 πέτρα 4 λίτρων	1	$\frac{5}{9}$	
100 λίτραι Troy	58	$\frac{8}{9}$	
Αραγονίας 1 κιντάλ 4 αρόύβων	24	$\frac{8}{9}$	
Αυγερής 100 λίτραι βαρείαι	58	$\frac{8}{9}$	
100 ελαφραί	57	$\frac{1}{3}$	
Βαρσαβίας 100 λίτραι βαρείαι	57	$\frac{7}{9}$	
100 ελαφραί	29	$\frac{7}{9}$	
Βαρκελόνης (Ισπανίας) 1 Αρόύβα 56 λι- τρών	6	$\frac{2}{9}$	
100 λίτραι	24		
Βάσρας 1 μόν = 25 τάροις	10		
Βαταβίας (ἐν Ἰνδία) 100 κάττα	46	$\frac{2}{3}$	
Βεγγάλης (ἐν Ἰνδία) 1 μόν παζάρ = 40 σεύ- ραις	28	$\frac{8}{9}$	
1 μόν ράτλε = 40 σεύραις	26	$\frac{2}{3}$	
Βενετίας 100 λίτραι μεγάλαι (Peso grosso).	57	$\frac{7}{9}$	
100 μικραί (Peso sottile).	24		
1 μίρον = 51 λίτραις μεγάλαις	11	$\frac{1}{27}$	
Βερολίνε 100 λίτραι	37	$\frac{1}{27}$	
1 κεντηνάριον 110 λιτρών	40	$\frac{2}{27}$	
1 ναυτική μνα (Schiffsfund) = 280 λίτραις	105	$\frac{1}{27}$	
1 πέτρα = 22 λίτραις	8	$\frac{2}{27}$	
Βερόοιās τῆς Συρίας (Χαλέπ) 1 κεντηνάριον 100 λόδρων μεγάλων	174	$\frac{2}{3}$	
1 ἕτερον 100 λ. μικρῶν	149	$\frac{7}{9}$	
Βιέννης 1 κεντηνάριον 100 λιτρῶν, περιέχον 56001200 ὑποχιλιόγραμμα (Milligramme.)	44	$\frac{4}{9}$	
Βολόγνης 100 λίτραι	28	$\frac{2}{3}$	
Βρανοπόλεως (Βραυσβαίγγ) 100 λίτραι τῆς Κολλωνίας	57	$\frac{1}{27}$	
1 κεντηνάριον 114 λιτρῶν	42	$\frac{2}{9}$	
1 ναυτική μνα = 280 λίτραις	105	$\frac{1}{27}$	
1 λυσγέντ = 14 λ.	5	$\frac{1}{9}$	
<i>Δ δ</i>		<i>Βρα-</i>	

Περιέχουσιν.

	Οκάδ	
Βρατισλαβίας 100 λίτραι	52	—
1 κεντηνάριον = $5\frac{1}{2}$ πέτραις ἢ = 132 λί- τραις	42	$\frac{2}{9}$
1 πέτρα = 24 λίτραις	7	$\frac{2}{3}$
1 ναυτική μνᾶ = 596 λίτραις	126	$\frac{2}{3}$
Βρεσκήης (Brescia) 100 λίτραι	25	$\frac{7}{9}$
Γενέης 100 ρότολα (λόδραι) τελωνικῆς καθμῆ 1 κεντηνάριον = 6 ρέββοις ἢ = 150 λί- τραις	45	$\frac{1}{9}$
1 ρέββον = 25 λίτραις	38	$\frac{2}{9}$
100 λίτραι σιάλ.	6	$1\frac{0}{7}$
Γιβριλτέρας 100 λίτραι	25	$\frac{7}{9}$
Γόας (ἐν Ἰνδία) 1 κβιντάλ = 4 ἀρρόβοις ἢ = 128 λίτραις	36	$\frac{4}{9}$
1 μαῖνον, δι' ἧς καθμίζεται τὸ μέλι, ἢ ζά- χαρις καὶ τὸ βετυρον = 12 λίτραις Πορτογαλλικαῖς	46	$\frac{2}{9}$
1 Βάχαρον, δι' ἧς καθμίζονται τὰ ἀρωμα- τικά τῆς Ἰνδίας = $5\frac{1}{2}$ Πορτογαλλικοῖς κβιντάλοις	4	$\frac{1}{3}$
Γοθοβέργε (ἐν Σβενία) 100 λίτραι τῆς σα- θμῆς τῆς σιδήρης	161	$\frac{7}{9}$
100 λίτραι τῶν ζωοτροφῶν	26	$\frac{2}{3}$
Γρενάδης (ἐν Ἰσπανία) 100 λίτραι βαρεῖαι	33	$\frac{7}{9}$
100 ἔτεραι ἐλαφραί	39	$\frac{5}{9}$
Δαμασκῆ 100 λόδραι	35	$\frac{1}{9}$
Δανίας 100 λίτραι	45	$\frac{7}{9}$
1 ναυτική μνᾶ = 520 λίτραις	39	$\frac{5}{9}$
Δαντίσκη (Danzig) 100 λίτραι	126	$\frac{2}{3}$
1 ναυτική μνᾶ = 320 λίτραις	37	$\frac{1}{3}$
1 λυσφέντ = 16 —	119	$\frac{1}{9}$
1 πέτρα μεγάλη = 34 —	5	$\frac{5}{9}$
1 — μικρά = 24 —	12	$\frac{2}{3}$
	8	$\frac{8}{9}$

Εὐρί-

Εὐρίπης 100 λόδραι	42
Ἰαπωνίας 100 κάττα	46
Ἰάβας 100 κάττα	47
Ἰρλανδίας 100 λίτραι	42
Κάδιξ 1 κβιντάλ 4 ἀρρόβων	36
1 ἀρρόβα = 25 λίτραις	9
Καῖρος (Αἰγύπτου) 1 κεντηνάριον 100 λόδρων	54
1 ἕτερον 100 μίνων	47
Καλκῆτης (ἐν Ἰνδία) 100 σεῦραι	21
Καλλιπόλεως 100 λόδραι	56
Καναρίων νήσων 100 λίτραι	56
Κίνας 100 κάττα	47
Κολλωνίας 100 λίτραι	57
1 κεντηνάριον 106 λιτρῶν	59
Κορομάνδελ (ἐν τῇ Ἰνδία) 100 βίσσια	108
Κορσίνης 100 λίτραι	27
Κρακοβίας 100 λίτραι	52
Κρήτης 100 λόδραι βαρεῖται	41
100 . . . εἰλαφραί	27
Κύπρος 1 κεντηνάριον 100 λόδρων	188
Λακεδαίμονος . . . 100 λόδραι	55
Λειψίας 100 λίτραι	57
1 κεντηνάριον 110 λιτρῶν	40
1 πέτρα 22 λιτρῶν	8
Λιβόρνος 100 λίτραι	27
1 κεντηνάριον 160 λιτρῶν	44
1 . . . ἕτερον . . . 150	41
Λισβώνης 100 λίτραι	56
1 κβιντάλ 4 ἀρρόβων	46
1 ἀρρόβα 52 λιτρῶν	11
Λέκας 100 λίτραι ἐμπορικαί	29
100 . . . τῶν μεταξωτῶν	24
Λιὸν (Λεγδένων) 100 λίτραι τῆς πόλεως	55

Περιέχουσιν.

Οκτάδ.

2/9
2/9
5/9
2/3
4/9
1/9
—
1/9
7/9
—
4/9
5/9
1/7
5/9
4/9
1/9
—
7/9
1/9
—
5/9
1/7
2/7
4/7
7/9
4/9
2/3
1/9
2/9
5/9
1/3
—
1/3

Δ δ 2

100 λί-

Περιέχουσιν.

100 λίτραι τῶν μεταξωτῶν.	56	$\frac{4}{9}$
Μαδρίτε 1 κβιντάλ 100 λιτρῶν.	56	$\frac{4}{9}$
1 ἀρόβρα.	9	$\frac{1}{9}$
Μαϊόρκας 100 λίτραι.	55	$\frac{1}{3}$
Μαλαβάρης (ἐν τῇ Ἰνδία) 100 βίσσια	108	$\frac{4}{9}$
Μαλάγας (Ἰσπανίας) ὡς τὰ τῷ Μαδρίτε.	—	—
Μαλάκκας (ἐν τῇ Ἰνδία) 100 κάττα.	55	$\frac{7}{9}$
Μάλτας 100 ρότολα (λόδραι)	62	$\frac{2}{9}$
Μαρσιλίας 100 λίτραι.	52	—
Μεδιολάνων 100 λίτραι μεγάλαι.	60	$\frac{4}{9}$
100 . . . μικραί.	25	$\frac{7}{9}$
Μένκας καὶ Μεδίνης 100 λόδραι	56	$\frac{2}{3}$
Μινόρκας 1 κεντηνάριον 4 ἀρόβρων πρὸς 26 λίτρας μικράς.	57	$\frac{7}{6}$
Νεαπόλεως 100 λίτραι.	25	$\frac{1}{9}$
100 ρότολα (λόδραι)	71	$\frac{1}{9}$
Νορβεγίας 100 λίτραι.	59	$\frac{5}{8}$
Νοριμβέργης 100 λίτραι.	40	—
Όρμς 100 σενῖραι.	24	—
Παρισίς 100 λίτραι παλαιαί.	59	$\frac{1}{9}$
Πάρμας 100 λίτραι.	26	$\frac{2}{3}$
Πεγς (ἐν τῇ Ἰνδία) 100 βίσσια.	121	$\frac{7}{9}$
Περγάμς 100 λίτραι βαρεῖαι.	64	$\frac{4}{9}$
100 . . . ἐλαφραί.	25	$\frac{7}{9}$
Περσίας 1 Μπατμάν τάαρις.	2	$\frac{2}{9}$
Ραβέννης 100 λίτραι.	24	—
Ραχέζης 100 λίτραι.	28	$\frac{8}{9}$
Ρεβάλης 100 λίτραι.	54	$\frac{2}{7}$
1 κεντηνάριον 120 λιτρῶν.	40	$\frac{8}{9}$
1 ναυτικὴ μνᾶ 400 λιτ.	156	$\frac{4}{9}$
1 λυσφάντ . 20 . λιτ.	6	$\frac{7}{9}$
Ρίγας 100 λίτραι.	55	$\frac{1}{9}$
1 ναυτικὴ μνᾶ 400 λιτρῶν.	152	$\frac{4}{9}$

I ναυ-

Περιέχουσιν.

Ἰ ναυτικὸν ἄλθος (Schifslast) = 12 μναῖς.	1589	$\frac{1}{3}$
Ρόδθ 100 λόδραι.	188	$\frac{8}{9}$
Ροσόκης 100 λίτραι.	40	$\frac{4}{9}$
Ρώμης 100 λίτραι μεγάλαι.	28	$\frac{8}{9}$
100. — μικραί.	27	$\frac{7}{9}$
Ρωσσίας 100 λίτραι (φάντ).	52	$\frac{2}{9}$
1 Περιοβίτζ = 10 Πέδοις.	128	$\frac{8}{9}$
1 Ηῆδον = 40 λίτραις.	12	$\frac{8}{9}$
Σαρδινίας 100 λίτραι.	23	$\frac{1}{9}$
Σβεκίας 100 λίτραι βαρεῖαι.	55	$\frac{1}{3}$
100. — ἐλαφραί.	48	$\frac{4}{9}$
Σιάμ (ἐν τῇ Ἰνδία) 100 κάττα.	28	$\frac{4}{9}$
Σικελίας 1 κεντηνάριον 100 ρυτόλων (λό- δρων) ἀνά 12 ἐγκίας.	25	$\frac{1}{9}$
1 ἕτερον = 100 ροτ. ἀνά 30 ἐγκίας.	63	$\frac{1}{9}$
1 ἕτερον = 100 ροτ. ἀνά 53 ἐγκίας.	69	$\frac{1}{3}$
Σκοτίας 100 λίτραι ἐμπορικαί.	36	—
100 — Troys	39	$\frac{1}{2}$
Σμύρνης 100 λόδραι ἢ ρότολα.	45	—
Σεμάτρας (ἐν τῇ Ἰνδία) 100 κάττα.	100	$\frac{8}{9}$
Σεράτης. (αὐτόθι). 100 σεῦραι.	53	$\frac{1}{3}$
Στετίνε 100 λίτραι.	57	$\frac{1}{7}$
Συρακῆσς 100 λίτραι.	27	$\frac{7}{9}$
Συρίας 100 μίλαι.	46	$\frac{2}{3}$
Τενεξίς 100 λόδραι.	59	$\frac{1}{9}$
Τριπόλεως τῆς Συρίας 100 λόδραι.	144	—
Τριπόλεως τῆς Ἀφρικῆς 100 λόδραι.	59	$\frac{1}{9}$
Φραγκοφάρτε παρὰ τὸν μαῖνον 100 λίτραι.	40	—
100 ἕτεραί νοιναι.	57	$\frac{1}{9}$

Πί-

Πίναξ Δ΄

Πρὸς σύγκρισιν τῶν μέτρων
διὰ τὰ ξηρὰ καὶ ῥευστὰ πράγ-
ματα, διαφόρων ἐπικρατει-
ῶν καὶ πόλεων, πρὸς τὰ μέτρα
τῆς Κωνσταντινῆς πόλεως, διὰ
τῶν φυσικῶν κυβικῶν Ὑποδε-
καλίτρων, κατὰ τὸν Βέγγαν.

Περὶ ἔχει	Ὀκά- δας.	Δρά- μια.
Φυσικὰ ὑποδε- καλίτρα κυβ. Decilitre.		

Ἀγγλίας σιτόμετρα.

1 Λίση περιέχει 2 βάρυς, 10 τέταρ-
τα, 20 κόμπα, 40 ἑρίκας, 80
βασσέλας. Ἡ βασσέλα . . .

557.2552

22 154

ῤευστόμετρα.

1 Τῆνον περιέχει 2 πίπας, 4 ὀγσεά-
δας, 8 βαρέλας, 252 γαλλόνια,
504 βοττίλας, 201 πίντας.

Τὸ γαλλόνιον . . .

37.88751

2 149

Ἀμβέργε σιτόμετρα.

1 Κάδδος περιέχει 2 ἱμτά, 8 σπίν-
τα, 52 μεγάλα καὶ 64 μικρὰ μάρσα

* Ὁ κάδδος . . .

526.67746

55 —

Κατὰ τὸν Λεδοβίκον.

* 1 Λίση περιέχει 159560 κυβικὰς
δακτύλους Γαλλικὰς, 60 κάδδες =
90 κοίλοις τῆς Κωνσταντινῆς πό-
λεως . . .

51600.6480

1980 —

ῤευστόμετρα.

1 Φέδερον περιέχει 6 ἄμα, 50 ἐτί-
μερα, 40 κάρνας, 960 κβάρτας

Ἡ κβάρτα . . .

9.050550

226

Ἀμσερδὰμ σιτόμετρα.

1 Σακκίον περιέχει 3 σιέπελα, 12
τέταρτα, 96 κόπια.

Τὸ

		Περίεχει	
		Φυσικά ὑπο- δ' αλτ'ρα κυβ. Decilitre	Οκά- δας. Δρά- μια.
Τὸ σακκίον	810.7130	50	319
Ρευσόμετρα.			
1 Ἄμυν περιέχει 4 ἄγκυρα, 8 σε- νάνα, 21 τέταρτα, 64 σόπα, 128 μιγγέλια, 256 πίντας.			
Τὸ ἄμυν	1528.394	95	307
Ἀννοβέρης σιτόμετρα.			
1 Λάση περιέχει 2 βίσπελα, 16 μάλ- τερα, 96 ἴμπα.			
Τὸ Ἴμτον	311.0345	19	201
Ρευσόμετρα.			
1 Φέδερον περιέχει 4 ὀξόφτα, 6 ἄμα, 15 ἔμπερα, 480 μᾶσσα, 960 κβάρτας.			
Ἡ κβάρτα	9.719829	—	243
Αἰγέσης σιτόμετρα.			
1 Σιάφφον περιέχει 8 μέτζας, 52 φείρλιγγα, 128 τεταρτημόρια, 512 μαῖσλα. . . Τὸ σιάφφον.	2052.669	128	247
Ρευσόμετρα.			
1 Φέδερον περιέχει 8 γιέζα, 16 μυῖδες, 768 μᾶσσα.			
Τὸ μᾶσσον	14.28219	—	357
Κατὰ τὸν Λεδοβίκον.			
* Τὸ μᾶσσον τῆς Αἰγέσης περιέχει 53 κυβικὰς δακτύλους Γαλλ. . . .	10.5078	—	263
Βαρσαβίας σιτόμετρα.			
1 Λάση περιέχει 60 κόρετζα.			
Τὸ κόρετζον	511.3820	32	17
Ρευσόμετρα.			
1 Γρανιέκον τῶ οἶνε περιέχει 4 κβάρτας . . . Τὸ γρανιέκον.	15.96826	1	—
		Βε-	

		Περίεξε	
		Φυσικά ὑπο- δεκάλιτρα κυβ.	Οκτα- δας. μια.
<i>Βενετίας</i> σιτόμετρον.			
1 Σακκίον	1274.607	79	546
Ρευσόμετρα.			
1 Ἀμφορεύς περιέχει 4 βιγοντζίας.			
Ἡ βιγοντζία	1580.563	99	14
<i>Βέρνης</i> σιτόμετρα.			
1 Μύττον περιέχει 48 ἴμμα, 96 ὄγδοα κ. τ. λ. Τὸ μύττον.	1583.856	99	96
Ρευσόμετρα.			
1 Χωρικός πίθος περιέχει 1 $\frac{1}{2}$ κοι- νὸν πίθον, 6 σάγμα, 24 εἴμε- ρα, 600 μάρσα ἢ πίντας.			
Ἡ πίντα	16.49726	1	13
<i>Βερολίνε</i> σιτόμετρα.			
1 Λάξη περιέχει 4 βίνσπελα 1 βίν- σπελον, 2 μάλτερα, 24 σιέφφε- λα, 96 τέταρτα, 384 μέτζας.			
Τὸ σιέφφελον.	543.8144	34	30
Ρευσόμετρα.			
1 Φέδερον περιέχει 4 ὀξχόφτα, 6 ὄμμα, 12 εἴμερα, 24 ἄγκερα, 768 κβάρτας. . . Ἡ κβάρτα.	11.50510	—	288
<i>Βερώνης</i> σιτόμετρον.			
1 Μινέλλον	568.7585	25	42
Ρευσόμετρον.			
1 Βρέντα	724.0280	45	146
<i>Βιέννης</i> σιτόμετρα.			
1 Μῆττον περιέχει 30 μέτζας ἢ μέτζα	614.9279	38	212
* Κατὰ τὸν Λεδοβίκον ἡ μέτζα = 3537 κυβ. δακτύλοις Γαλλικοῖς, οἱ ὅποιοι εἶναι = 700. $\frac{10667}{10000}$ ὑπο-			

δεκα-

Π ε ρ ι έ χ ε ι
Φυσικὰ ὑπο-
δεκαλίτρα κυβ.
Decilitre. Όκά-
δας. Δρά-
μια.

δεκαλίτροις καὶ = $43 \frac{1}{4} \frac{7}{8}$ ὀκά-
δαις.

Ρενζόμετρα.

1 Δραϊλίγγος περιέχει 30 ἔμμερα,
τὸ ἔμμερον 40 μάσσα. καὶ

565.7336 35 179

Τὸ μάσσον.

14.14534 — 354

Βοημίας σιτόμετρα.

1 Παλαιὸν Βοημικὸν σρίχον πε-
ριέχει 4 τέταρτα, 16 μαίσσελα.

Τὸ σρίχον.

935.8804 58 256

* Κατὰ τὸν Λεδοβίκον, τὸ σρί-
χον περιέχει 6385 κυβ. δακτ.
Γαλλ. ἢ $1264 \frac{24}{10000}$ ὑποδεκά-
λιτρα = ὀκδ. 79.104 δρ.

Ρενζόμετρα.

1 Πίθος τῷ οἴνῳ περιέχει 4 ἔμμερα,
128 πίντας, 512 σαϊτλίκια.

Ἡ πίντα.

19.09252 1 78

* Κατὰ τὸν Λεδοβίκον, ἡ πίντα
περιέχει 101 κυβικὰς δακτ. Γαλλ.
ἢ $20 \frac{15}{10000} =$ ὀκδ. $1 \frac{15}{4000}$

Βραβάντ σιτόμετρα.

1 Λάση περιέχει $32 \frac{1}{2}$ τέταρτα,
130 μάσας.

Τὸ τέταρτον.

767.0730 48 25

Ρενζόμετρα.

1 Λόντον περιέχει 152 ζόπα, τὸ ζό-
πον.

37.75822 2 145

Βρατισλαβίας σιτόμετρα.

1 Μάλτερον περιέχει 12 σιέφφελα,
48 τέταρτα, 192 μέτζας, 768
μαίσσελα. Τὸ σιέφφελον.

699.0541 45 320

Ε ε

Ρεν-

		Περίεχει		
		Φυσικά ὑπο- δεκάλιτρα. Decilitre.	Οκά- δας.	Δρά- μα.
Ρευζόμετρα.				
1	Ἑήμερον περιέχει 20 χύτρας, 80 κβάρτας, 320 κβαρτίδια.			
	Ἡ κβάρτα.	6.942733	—	173
Γαλλίας σιτόμετρα.				
1	Μεῖδον περιέχει 12 σετιέρα, 24 μίνας, 48 μινότα, 144 βοασσώ, 2304 λιτρῶνας.			
	Τὸ βοασσώ.	126.9529	7	382
Ρευζόμετρα.				
1	Μεῖδον περιέχει 2 φαλλέτα, 3 τειρσῶνας, 4 κβαρτῶνας, 56 βέλτα, 228 πίντας.	2813.791	176	124
1	Κβάρτα ἢ πότον περιέχει 2 πίν- τας, 4 σετιέρα, 8 σιοπίνα, 16 ποσσῶνας, 64 ροκίλας.			
	Ἡ κβάρτα.	19.04294	1	77
Γενέας σιτόμετρα.				
1	Μίνα περιέχει 8 κβάρτας.	1167.372	75	58
Ρευζόμετρα.				
•	Ἡ διαφορὰ μεγάλη. Ὁ Βέγγας διορίζει ἔτω:			
1	Μετσαρσῶλα περιέχει 2 βαρίλας, 200 πίντας.	646.666	40	207
Κατὰ τὸν συγγραφέα τῆ παρόντος βιβλίου ἡ βαρίλα τῶ οἶνε περιέ- χει 3742 κυβικὰς δακτύλας Γαλλ.		741 5679	46	86
Ἡ βαρίλα τῶ ἐλαίῳ περιέχει 3260 κυβικὰς δακτύλας Γαλλ.		646.438	40	202
Ὁ Ρότιος λογαριάζει 100 βαρίλας				

		Περίεχει	
		Φυσικά ὑπο- δεκάλιτρα κυβ. Decilitre.	Οκά- δας. Δρά- μα.
τῷ οἴνῳ = 145 $\frac{2}{3}$ ἑξήμεροις τῆς Βι- έννης = ὀκαδ. 51. $\frac{2}{3}$ 100 βαρίλας τῷ ἐλαίῳ = 108 $\frac{3}{4}$ ἑξήμεροις = ὀκαδ. 58 $\frac{1}{4}$ Ὁ Βέγγας λοιπὸν φαίνεται ἐξέλαβε τὴν μετσαρσὸλὴν ἀντὶ τῆς βαρί- λης.			
Δανίας σιτόμετρα.			
1 Λάση περιέχει * 12 τόννας ἢ τόν- νη, 8 σιέφφελα τὸ σιέφφελον, 4 τέταρτα.			
Ἡ τόννη.		1391.125	87 115
Ρευσόμετρα.			
1 Φέδερν ἔχει 6 ἄμα, 24 ἄγκερα, 240 σύπχενα, 465 κάννας, 930 πόττα, 5720 πείλα.			
Τὸ πόττον.		9.660520	— 242
Ἰσπανίας σιτόμετρα.			
1 Καχίζος τῆς Κασιλίας περιέχει 12 φανέγας, 144 κελεμίνας.			
* Διαφορὰ μεγάλη: Ὁ Βέγγας δι- ορίζει τὸν καχίζον.		571.4863	37 323
Ὁ Λεδοβίκος διορίζει ἔτσι:			
59 φανέγαι = 64 κάδδοις τῷ ἀμβέργῳ, ὁ κάδδος εἶναι = 2656 κυβικοῖς δακτύλοις Γαλλ., ἢ 570. $\frac{2}{3}$ ὑποδεκαλίτροις.			
Καὶ ὁ συγγραφεὺς τῷ παρόντος δι- ορίζει τὸν φανέγαν = 2881 δα- κτύλοις κυβ. Γαλλ. οἱ ὅποιοι συμ- φωτοῦσι μετὰ τὸν διορισμὸν τῷ Λε- δοβίκῳ. Καὶ ἐδὼ λοιπὸν ὁ Βέγ-			

		Π ε ρ ι έ χ ε ι	
		Φυσικά ὑπο- δεκαλίτρα κυβ. Decilitre.	Οκά- δας. Δρά- μα.
γας ἐξέλαβε τὸν καχίζον ἀντὶ τῆ φρανέγς. Ὅς τις κατὰ τῶτον τὸν διορισμὸν. περιέχει.		570.9446	55 510
Ὁ δὲ καχίζος = 34572 κυβικοῖς δακτύλοις Γαλλ. ἢ		6851.2337	429 117
Ρευζόμετρα.			
1 Καντάρων (ἀρρόβα) τῆς Καςι- λίας περιέχει 8 ἀκέμβους, ἢ.		157.5009	9 347
* Ὁ συγγραφεὺς τῆ παρόντος διο- ρίζει τὴν ἀρρόβαν τῶ οἶνε = 794 κυβ: δακτ. Γαλλ. = 157. ³³²⁴ / ₃₀₀₀₀ .			
κυβ. ὑποδεκαλ. καὶ τὴν ἀρρόβαν τῆ ἐλαίς = 620 κυβ. δακτ.		122.8751	7 279
Κολλωνίας σιτόμετρα.			
1 Λάση περιέχει 20 μάλτερα.			
Τὸ μάλτερον.		1621.029	101 229
Ρευζόμετρα.			
1 Ἄμσον περιέχει 26 τέταρτα, 100 μάσσα.			
Τὸ μάσσον.		14.97647	— 375
Κρακοβίας 1 κόρετζον τῶν σίτων.		1229.856	77 24
Κωνσταντινῆς πόλεως σιτόμετρα.			
1 κοιλὸν περιέχει 22 οκάδας. 90 κοιλὰ = 1 λάση τῆ Ἀμβέργς.			
Τὸ κοιλόν.		351.10428	22 —
* Ἡ οκά.		15.95928	1 —
Ρευζόμετρα.			
* 1 Μέτρον περιέχει 10 οκάδας.		159.59280	10 —
Λειψίας σιτόμετρα Δρέσδης.			
1 Βίσπελον περιέχει 2 μάλτερα, 24 σιέφφελα, 96 τέταρτα.			
Τὸ σιέφφελον		1066.81	66 340
			Ρευ-

	Περίεχαι Φυσικὰ ὑπο- δεκάλιτρα κυβ. Decilitre	Οκά- δας.	Δρά- μια.
<i>Ρευζόμετρα.</i>			
1 Φάδερον περιέχει $2\frac{2}{3}$ πίδες (Fals), 12 ἔμμερα, 756 κάννας. <i>Ἡ κάννα.</i>	12.04069	—	301
<i>Μπαβαρίας σιτόμετρα.</i>			
1 Σιάφρον περιέχει 6 μέτζας.	2228.416	139	252
<i>Ρευζόμετρα.</i>			
1 Ἐἵμερον περιέχει 60 μάσσα, 240 κβάρτελα. Τὸ μάσσον.	6.171319	—	154
<i>Νεαπόλεως σιτόμετρα.</i>			
1 Κάρρος περιέχει 36 τόμολα. Τὸ τόμολον	511.5802	32	22
<i>Ρευζόμετρα.</i>			
* <i>Κατὰ τὸν Λεδοβίκον.</i>			
1 Βότια ἢ πίδος περιέχει 12 βα- ρίλας ἢ ἔμμερα ἀνὰ 60 καράφας. <i>Ἡ καράφα = 37 κυβικοῖς</i> <i>δακτύλοις Γαλλ. ἢ</i>	7.3354	—	183
<i>Κατὰ τὸν συγγραφέα τῆ παρόν- τος.</i>			
1 Σαλμάς τῆ ἐλαίης = 9359 κυβ. δαν7.	1890.5742	118	179
<i>Νοριμβέργης σιτόμετρα.</i>			
1 Σύμμερος περιέχει 16 μέτζας. <i>Ἡ μέτζα.</i>	201.7539	12	256
* <i>Κατὰ τὸν Λεδοβίκον.</i>			
1 Σύμμερος τραχέων σίτων περιέχει 4 μάλτερα, 32 μέτζας.			
1 Σύμ. κριθῆς με φλέδαν περιέχει 26 μέτζας, χωρὶς φλέδαν, 16 μέτζας.			
<i>Ὁ Σύμμερ 16775 κυβικὰς</i> <i>δακτύλους Γαλλ.</i>	3326.5343	209	175

Πορ-

		Π ε ρ ι ε χ ε ι	
		Φυσικά ὑπο- δεκάλιτρα κιβ. Decilitre.	Οκά- δας. : Δρά- μα.
Πορτογαλλίας σιτόμετρα.			
1 Μούος περιέχει 15 φανέγας, 900 άλκβεϊρος. Ὁ άλκβεϊρος. . .	135.0857	8	185
Ῥευσόμετρα.			
1 Τοντελάδα περιέχει 2 πίπας, 52 άλμέδας, 104 άλκβεϊρος, 624 καννάδες. Ὁ καννάδος. . .	13.95159	—	349
Ῥώμης σιτόμετρα.			
1 Ῥέββιος περιέχει 22 σκόριτζα.	2672.357	167	179
* Κατὰ τὸν Λεδοβίκον, ὁ Ζια- κιέρ (Jaquier) καὶ ὁ Αλαάνδος δι- ορίζει τὸν ῥέββιον 17472 κυ- βικὰς δακτύλους Γαλλικὰς, καὶ τὸν συγκρίνεται μὲ 26 $\frac{1}{2}$ βοασσὴν τῆ Παρισίας. Οἱ 17472 δάκτυλοι λοιπὸν εἶναι =	5164.4619	217	74
Ῥευσόμετρα.			
1 Βαρίλα περιέχει 4 $\frac{1}{2}$ ῥέββα, 52 βοκάλια, 128 φολλιέντα, 412 καρτόκκα.			
Ἡ βαρίλα		455.1459	28 207
Ῥωσσίας σιτόμετρα.			
* Κατὰ τὸν Λεδοβίκον.			
1 Τζέβερον περιέχει 2 ὀσμίνα, 4 παίονα, 8 τζετβερίκια, 64 γαρ- νίτζας ἢ ὀσμέσκας (осмушка).			
Τὸ τζετβερίκιον περιέχει 1229 κυ- βικὰς δακτύλους τῆ Παρισίας. ἢ		12	355
1 Γάρνιτζα, τὸ μικρότατον σιτόμε- τρον περιέχει $\frac{1}{8}$ τζετβερίκιον, ἢ μέτρον χωρὲν 5 λίτρας (φάντ)			

ἐηρῶ

		Περίεχει	
		Φυσικά ὑπε- δεκάλιτρα καὶ Decilitre.	Οκα- δας. μια.
ξηρὸ σίτε.			1 240
1 Κελμίτ, εἰς τὸ ἡσίων Αἰσελ, ἀντι- κρί τῆς Ρίγας καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας τόπας περιέχει 3 γαρνίτζας.			4 350
1 Πολοσμίνα, τ. ε. ἡμισυ ὀγδοον περιέχει 2. παϊόνα, ἢ 4 τζέτβε- ρίκια καὶ χωρεῖ 4. πῆδια σπόρου.			51 222
1 Σακκίον (Мешок) λογαριάζεται διὰ 5 πῆδια, καὶ εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸ μέτρον τῶ ἀλεύρου.			64 177
1 Κελ. ἡ ψάθα γιμάτη ἀλεύρου βρί- ζας ἔχει βάρος 9 πηδίων.			116 —
1 Οκάβον τὸ μέγιστον σιτόμετρον, χωρῶν 4 τζέτβεργα, ἐπομένως 52 πῆδια ξηρὸ σίτε. Τὸ τζέτβεργον.			105 44
Σημ. Τὰ ἀνωτέρω μέτρα εἶναι λογα- ριασμένα εἰς οκάδας σαθμητάς, ὅχι μετροητάς.			
* Ρευσόμετρα.			
1 Πίδος (бочка) χωρεῖ 4 βέδρα ἢ ὡς σσιτικά μέτρα ἀνὰ 610 κυβι- κας δακτύλας τῶ Παρισίαι.			
1 Βέδρον.			7 252
1 Τζέτβεργον εἶναι = $\frac{1}{2}$ βέδρου = 2 κρέσκαϊς, 1 κρέσκα (Крушка) ἢ ὀ- σμίνα = 80 κυβικοῖς δακτύλοις τῶ Παρισίαι.			597
1 Κβάρτα			500
Σβεκίαις σιτόμετρα.			
1 Τόννη περιέχει 2 σπάννα, 8 τέ- ταρτα, 52 Καππόρα. Ἡ τόννη.		1465.115	91 521
* Κατὰ τὸν Λεδοβίκον:			

1 Τόν-

Π ε ρ ι ε χ ε ι
 Φυσικά ὑπο-
 δεκάλιτρα κυβ.
 Decilitre.

1	Τόννη ἀνευ προσθήκης περιέχει 7586 κυβικὰς δακτύλους τῆ Παρι- σίς. ἐπειδὴ δὲ μετρεῖται χαύ- νος, γίνεται προσθήκη διὰ τὸ σώρευμα καὶ τείναγμα, εἰς μὲν τὸν σίτον 4 κάμπορα, εἰς τὸ πολτὸν (Malz) 6, εἰς τὸ ἄλλας 2. ὥστε			
	Ἡ τόννη ἀνευ τῆς συνήθους προσθή- κης εἰς τὸν σίτον εἶναι = 7386			
	κυβ. δακλ.	1463.7151	91	286
	. . . εἰς τὴν βρίζαν = 8510. —	1646.80259	103	75
	. . . εἰς τὸ ἄλλας = 8771 —	1758.1956	108	365
	Τὸ κάμπορον = 231 —	45.7851	2	347
	Ἡ κάρνα = $1\frac{3}{4}$ κάμπ. = 132. —	26.1603	1	255
	Ρευσόμετρα.			
1	Τόννη δι' ἧς μετρῶνται τὰ ρευστὰ καὶ τὸ ἄλευρον περιέχει 6336			
	κυβ. δακλ.	1255.6289	78	270
1	Εἵμερον — 3960. —	784.7717	49	69
1	Άμερον — 1980 —	392.5157	24	234
1	Κάρνα — 132 —	26.1603	1	255
Τιγέρ	εῖρα (Zürich) σιτόμετρα.			
1	Μύττον περιέχει 4 τέταρτα, 16 φειρτέλιγγα, 64 μαίςλια			
	Τὸ Μύττον	827.1774	51	332
	Ρευσόμετρα.			
*	Εἰς τὸν διορισμὸν τῆ μᾶσσης φαί- νεται ὅτι σφάλλει ὁ Βέγγας διο- ρίζων αὐτὸ 182 $\frac{4947}{10000}$ ὑποδεκά- λιτρα = ὀκαδ. 11 $\frac{174}{100}$. διὰ τῆ- το διορίζονται ἐδὼ κατὰ τὸν Λε- δοβίκον τὰ ἀκόλ. θα μέτρα τῶν			

δικυ-

Π ε ρ ι ε χ ε ι

Φυσικά ὑποθε-
κάλιτρα. κυβ.
Decilitre.

Οκα-
δας.

Δρα-
μια.

διανυγῶν ῥευσῶν.

1 Σάκκ. περιέχει $1 \frac{1}{2}$ εἴμερον, 6 τέταρτα, 90 μάσσα, 180 κβάρ- τελα, 360 ζότζας. τὸ μάσσον περιέχει 92 κυβικὰς δακτύλους τῆ Παρισίς	18.2340	1	57
---	---------	---	----

Τριεῖς σιτόμετρα.

1 σάκκος περιέχει 3 εἰάγια, 6 μίνας. Ο σάκκος.	1149.518	72	11
---	----------	----	----

* Κατὰ τὸν Λεοδοβῆνον 1 μίνα
(Emine) περιέχει 1165 κυβικὰς
δακτύλους τῆ Παρισίς, 6 μίνας
= 1 σάκκ., ὁ δὲ σάκκος = 6978
κυβ. δακτ.

1385.507 86 275

Τριεῖς σιτόμετρα.

1 Στάρον περιέχει 3 πολονίκα. Ρεντόμετρα.	740.8877	46	169
--	----------	----	-----

1 Ὀρνα περιέχει 36 βοκάλια.	656.5845	41	56
-------------------------------------	----------	----	----

Τυρόλε σιτόμετρον.

1 Στάρον.	305.6784	19	61
-------------------	----------	----	----

Φερόρας σιτόμετρα.

1 Μογγιον περιέχει 20 εἰάγια. Η εἰάγια.	302.3066	18	376
--	----------	----	-----

Ρεντόμετρα.

1 Βαρίλα περιέχει 20 φιάσκα, 40 βοκάλια, 80 μετζέτας.	416.5640	26	40
--	----------	----	----

Η βαρίλα.

Φλωρεντίας σιτόμετρα.

1 Σάκκος περιέχει 8 εἰάγια, 36 κβάρτα. Η εἰάγια.	236.8469	14	336
---	----------	----	-----

Ρεντόμετρα.

1 Βαρίλα περιέχει 20 φιάσκα, 40 βοκά-			
--	--	--	--

Z t

βοκά-

		Περίεχει	
		Φυσικά υπο- δεκάλιτρα κυβ. Decilitra.	Όκα- δας. μια.
βοκάλια, 80 μετζίτας.			
'Η βαρίλα.		416.5640	26 40
Φραγκοφέρτε παρά τὸν Μοῖνον σιτόμετρα.			
1 Μάλτερον τὴ σίτα περιέχει 4 σύμ- μερα, 8 μέτζας, 16 σέχτερα, 64 γειαΐδα.			
Τὸ Μάλτερον.		1079.892	67 266
'Ρεντόμετρα.			
1 Σὺν οἶνι περιέχει 1½ φέδε- ρον, 7½ Όμα, 150 τέταρτα, 600 μάσσα, 2500 σιόππα.			
* Τὸ σὺν οἶνι κατὰ τὸν Λεδοβί- κον.		11176.947	700 136
1 Φέδερον περιέχει 6 Όμα, 120 τέ- ταρτα, 480 μάσσα, 1920 σιόπ- πα.			
* Τὸ φέδερον κατὰ τὸν Λεδοβίκον.		8941.558	560 159
* 1 Μάσσον.		18.634	1 67
Εἰς τὰς διορισμὰς τῶν ἀνωτέρω μέτρων φαίνεται, ὅτι εἶναι ἐ- σφαλμένοι οἱ τῷ Βέγγα πίνα- κες, διορίζοντες τὸ σὺν = $1475 \frac{9334}{9334}$, ὑποδεκαλίτροις, διὰ τῶ- το διωρίσθησαν ἐνταῦθα κατὰ τὸν Λεδοβίκον.			

Προ-

Προσθήκη.

Ὅκαδ δράμ.

Βάρνης	1 κοιλόν	80	—
Θεσσαλίας	σιτόμετρα.		
	1 κοιλόν περιέχει 8 ὀλτζένια (μέτρα) =		
	8 κοιλοῖς Κωνσταντινουπόλεως.	176	—
	Ρευσόμετρα.		
	1 Μέτρον	16	—
Κρήτης	σιτόμετρα.		
	1 Μεξέρ ἢ μόδιον.	24	—
	1 Πινάκιον	12	—
	1 Πρατικόν	6	—
	1 Ἐξάγιον	2	—
	Ρευσόμετρα.		
	1 Μίσατον ἢ μέτρον	10	—
	1 Κερέπιον	5	—
Κύπρου	σιτόμετρα.		
	1 Καφίζιον περιέχει 4 ξάγγια	16	—
	1 ξάγγιον (ἑξαγιον)	4	—
	Ρευσομετρα.		
	1 Κέξα	8	—
Μολδαβίας	σιτόμετρα.		
	1 Κοιλόν περιέχει 2 μέρτζας, 20 δεμερλιά.	240	—
	1 Μέρτζα	120	—
	1 Δεμερλί	12	—
	Ρευσόμετρα.		
	1 Βέδρον ἢ μέτρον τῆς Ὀδοβεσίας	12	200
	1 — κοινόν	10	—
	1 Ὅκα τῆς Ὀδοβεσίας	1	100
	1 — κοινή	1	—
Ρουσίας Σιβηρίας κτλ.	1 κίλον	120	—
	1 Μέτρον διὰ τὰ ρεύσα	16	—

Πίναξ Ε'

Πρὸς σύγκρισιν τῶν πηχῶν διαφόρων
Επικρατειῶν καὶ πόλεων πρὸς τὸν
μικρὸν πῆχυν τῆς Κωνσταντι-
νόπολεως, κατὰ τὸν Λεοδοβί-
κον.

		Πη. Κωνσταν- τινόπολ. μικροί.	πῆχυν στ. 16
Ἀγγλίας	γάρδ (yard)	100	141 2
	πήχεις τῶν πανικῶν	—	112 15
	— τῶν μαλλίνων (boy ή triefsgodes).	—	185 14
	— τῶν ταπήτων	—	187 13
Ἀγκῶνος	βράτζα	—	99 3
Ἀλγήρης	πήχεις μεγάλοι	—	96 1
	— μικροί	—	72 1
Ἀλλης (Halle) . .	πήχεις μεγάλοι	—	105 3
	— μικροί	—	88 3
Ἀλονίς (Alicante) .	Ἰσπ. βάρας	—	117 5
Ἀλτόνης	πήχεις	—	128 14
Ἀμβέργη	πήχεις	—	88 7
Ἀμστερδὰμ . . .	πήχεις φλαιμικοί	—	109 13
Ἀννοβέρης . . .	πήχεις	—	89 14
Ἀντβέρπη	πήχεις μεγάλοι	—	107 3
	— μικροί	—	105 11
Ἀραγώνης	βάρας	—	121 10
Αὐγέρης	πήχεις μεγάλοι	—	94 1
	— μικροί	—	91 6
Βαλεντίας	(ἐν Ἰσπανίᾳ) βάρας	—	140 6
Βαμβέργης	πήχεις	—	112 10
Βαρκελλόνης . . .	κάνναι	—	242 12
Βαρσαβίας	πήχεις	—	95 3
Βασιλείας (Basel) .	Ἑλβετίας εἰπία	—	182 1
	πήχεις μικροί	—	84 —
Βαταβίας (ἐν Ἰνδίᾳ) .	κοβίδοι	—	310 12

Βενε-

	Πρ. Κοινητ. μικροί.	σε ὅσον 50000
Βενετίας : : βράτσα τῶν μαλλίνων . . . 100	96	14
— τῶν μεταξωτῶν . . . —	102	14
Βέρμης (ἐν Νορβηγίᾳ) πήχεις . . . —	96	14
Βέρμης τῆς Ἑλβετίας πήχεις . . . —	83	10
Βερολίνε πήχεις . . . —	103	—
Βιέννης . . . πήχεις . . . —	120	3
Βερόνης . . . βράτσα . . . —	96	14
Βοκήνε (Botzen) τῆς Τυρόλης πήχεις . . . —	122	—
— βράτσα . . . —	84	1
Βολόγνης . . . βράτσα τῶν μαλλίνων . . . —	98	1
— τῶν μεταξωτῶν . . . —	91	15
Βερδεγάλης (Bourdeau) σάπια . . . —	184	3
Βραβάντ. πήχεις . . . —	106	12
Βρατισλαβίας : πήχεις . . . —	84	14
— Σιλεζίας . . . —	88	2
Βρέμης . . . πήχεις . . . —	89	8
Βρετάνης . . . σάπια . . . —	207	14
Βρυγγης . . . πήχεις . . . —	107	3
— τῶν πανικῶν . . . —	111	14
Βρυξέλων . . . πήχεις μεγάλοι . . . —	107	3
— μικροί . . . —	105	11
Βραυνοπόλεως (Braunschweig) πήχεις . . . —	88	2
Γενέης . . . κάνναι μεγάλοι 10 $\frac{1}{2}$ πάλμων . . . —	407	9
— τῶν πανικῶν . . . —	387	15
— μικραὶ 9 πάλμων . . . —	549	8
— βράτσα 2 $\frac{1}{2}$ πάλμων . . . —	90	7
— πάλμαι . . . —	38	1
Γένφης . . . σάπια . . . —	176	6
Γιβραλταρίας βάρας . . . —	130	15
Γόως (ἐν Ἰνδίᾳ) κοβίδοι . . . —	105	9

Γοθεν-

		Πηλ. Κοιν. πλ. μικροί.	16 μίση τῶ πῆχους.
Γοθενβέργες	πήχεις	100	91 10
Γόθης	πήχεις	—	87 4
Γεινέας	ζιοκτῶν	—	565 12
Δαμασκῆ	πήχεις	—	90 —
Δανίας	πήχεις	—	96 14
Δαντίσκη (Danzig)	πήχεις	—	88 9
Δρέσδης	πήχεις	—	87 6
Ἐδιμβέργες (ἐν τῇ σκωτίᾳ)	πήχεις	—	146 13
Ἐλδίγγης	πήχεις	—	87 4
Ἐμδης	πήχεις	—	103 7
Ἐρφέρτες	πήχεις μεγάλοι	—	84 14
	— μικροί	—	65 5
Ἰάβας (ἐν Ἰνδία)	κοβίδοι	—	70 12
Ἰαπωνίας	ἰγκαῖ τατταμῖς	—	293 3
Ἰσπανίας	βάρας πῆχεις	—	130 14
Κάδιξ	βάρας	—	130 15
	πήχεις Βραβαντικοὶ τῶν πανικῶν	—	107 3
Καῖρες (Αἰγύπτω)	πήχεις	—	104 6
Καντόνης τῆς Κίνας	κόβροι (Cobre)	—	54 15
Κερκύρας	πήχεις	—	88 12
Κολλωνίας	πήχεις μεγάλοι	—	107 5
	— μικροί	—	88 11
Κρανοβίας	πήχεις μεγάλοι	—	95 3
	— μικροί	—	87 4
Κρέμωνος	βράτσα	—	95 —
Κωνσταντινὸς πόλεως	πήχεις μεγάλοι	—	103 5
	— μικροί	—	100 —
* Κατὰ τὴν νῦν φαινομένην διάταξιν τῶ πῆ- χεως τῆς Τερκίας εἶναι 16 πῆχεις μεγάλοι = 17 μικροῖς . . . ὥστε οἱ 100 =			
			106 4

Λυσ-

		Πρ. Κοινη. μ. ρ. α.	16 μέση τ. π. χ. α. ς.
Λαμβανίας (ἐν Σαξωνίᾳ) πήχεις . . .	107	87	
Λειψίας . . . πήχεις . . .	—	87	3
— — — Βραβαντικοί . . .	—	105	10
Λιβόρνου Ἰδὲ φλωρεντίας.			
Λιὸν (Λεγδένων) σάπια (aunes) . . .	—	181	3
Λισβόνης . . . βάρας . . .	—	169	—
— — — κοβάρδος . . .	—	104	8
— — — πάλμαι κραβαῖρος.	—	34	13
— — — μικραὶ	—	33	13
Λούκας . . . βράτζα τῶν μαλλίνων	—	92	15
— — — τῶν μεταξωτῶν	—	89	5
Λυβέκης . . . πήχεις . . .	—	89	—
Λυνεβέργης . . . πήχεις . . .	—	89	14
Μαγδεβέργης . . . πήχεις . . .	—	105	—
Μάδρας . . . κοβίδοι . . .	—	70	12
Μαϊόρκας . . . κάνναι . . .	—	266	6
Μάλτας . . . κάνναι . . .	—	521	14
Μαρόκας . . . κοβίδοι . . .	—	78	—
Μανχάϊμ . . . πήχεις . . .	—	86	2
Μάντσεας . . . βράτζα . . .	—	71	13
Μαρσιλίας ὡς τῆ Παρισίης			
Μεδιολάνων βράτζα τῶν μαλλίνων	—	104	7
— — — τῶν μεταξωτῶν	—	82	13
Μέμελ (ἐν Πρωσίᾳ) πήχεις . . .	—	88	9
Μεσσίνης . . . κάνναι . . .	—	297	1
— — — πάλμαι . . .	—	57	5
Μιντόρκας . . . κάνναι . . .	—	247	—
Μοδένης . . . βράτζα . . .	—	98	13
Μογαντίας (Maynz) πήχεις . . .	—	84	11
Μοναχίης (München) πήχεις . . .	—	128	14

Μορα-

			Πη. Κωνσπ. μικροί.	16 μέτρ. πλ.
Μοραβίας.	πήχεις	100	122	—
Νάρβας.	πήχεις	—	92	5
Νεαπόλεως	κάνναι	—	324	6
	πάλμαι	—	77	12
Νεοκάστρο (Neufchatel)	πήχεις	—	171	13
Νίτζης.	ράζα	—	84	11
	πάλμαι	—	40	11
Νορβεγίας	πήχεις	—	96	15
Νοριμβέργης.	πήχεις	—	101	12
Όξένδης.	πήχεις	—	107	15
Ούγγαρίας.	πήχεις	—	96	—
Παδερβόρντ (Paderborn)	πήχ	—	86	6
Παρισις.	ζάπια (aunes) τῶν μεταξωτῶν	—	185	14
	— τῶν φάχων	—	185	4
	— τῶν πανικῶν	—	182	6
Πάρμας.	βράτζα	—	84	6
Περγάμς.	βράτζα	—	101	2
Περσίας.	γνέζαι μεγάλοι.	—	146	6
	— μικροί	—	97	3
Πλακεντίας. (Piacenza)	βράτζα	—	100	1
Πιεμόντε.	ράζα	—	91	15
Πίζης	πάλμαι	—	46	1
Πράγας.	πήχεις	—	91	—
Ήρεσβέργς.	πήχεις	—	86	2
Προβέντζης.	κάνναι	—	310	2
Ραγέζης.	πήχεις	—	79	3
Ρεβάλης.	πήχεις	—	82	12
Ρατισβόρνς (Regensburg)	πήχεις	—	125	2
Ρεγίς (τῆς Μοδένης)	βράτζα	—	81	12
Ρίγας	πήχεις	—	84	10

Ρο-

	Πρ. Κοινηλ. μετροί.	16 μέση τῆς πύλης.
Ῥοδόκης : : πήχεις.	100	89 5
Ῥεένης (ἐν Νορμανδία) ζάπια τῶν μεταξωτῶν —	179	12
τῶν πανικῶν	215	13
Ῥωσσίας . . . ἀρσίγια	109	14
Σαβαεδίας (Savoyen) ῥάζα	84	11
Σαλτβέργος . . τῶν πανικῶν πήχ.	123	14
τῶν πανικῶν	155	4
Σαντγάλλης . . τῶν μαλίνων πήχ.	95	1
τῶν πανικῶν —	123	12
Σαρδινίας . . . ῥάζα	84	14
πάλμαι	38	4
Σεβίλλης . . . βάρυς	130	15
Σεράτης (ἐν Ἰνδία) γυέζατ	106	3
κοβίδοι	73	—
Στετίνος . . . πήχεις	100	7
Στοκχόλμς (Σβεκίας) πήχεις	91	10
Στρασβέργος . . πήχεις	83	1
ζάπια	183	9
Τιγέρς (Zürich) . . πήχεις	92	9
Τενέζης πήχεις τῶν μαλίνων	105	13
— τῶν μεταξωτῶν	97	5
— τῶν πανικῶν	73	—
Τερίνος . . . ῥάζα	93	2
Τρεντς πήχεις τῶν μαλίνων	104	7
— τῶν μεταξωτῶν	98	15
Τριπόλεως τῆς Συρίας πήχεις	105	9
Τριπόλεως τῆς Αφρικῆς πήχ.	85	4
Φλωρεντίας . . . κάνναι τῶν μαλίνων	565	5
βράτζα —	91	1
πάλμαι —	46	6

Η η

πάν.

	Πρ. Κορσπ. μικροί	πύλλιν 16 μέρη
κάνναι τῶν μεταξ 100	359	8
πάλλιναι —	4	—
βράττα —	102	5

Περὶ τῆ δεκαδικῆ συστήματος τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν τῆς Γαλλίας.

Ἐπειδὴ ὁ Α' καὶ ὁ Β' πίναξ περιέχει τὰς διορισμὰς τῶν σταθμῶν καὶ μέτρων διὰ ὑποχιλιογράμμων καὶ ὑποδεκαλίτρων, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ λάβῃ ὁ πρωτοπείρος ἀναγνώστης ἰδέαν αὐτῆς τῆ συστήματος, καὶ νὰ διδάχῃ ἅμα καὶ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ.

Οἱ μαθηματικοὶ τῆς Γαλλίας, ὅτε εἰσήγαγον τὰ νέα μέτρα καὶ σταθμὰ, ἔβαλον βάσιν τὸ μέγεθος τῆ τεταρτημορίου τῆ γῆ-ῖνος Μεσημβρινῆ, ἀπὸ τῆ Ἰσημερινῆ ἕως τῆ ἀρκτικῆ πόλε, τὸ ὅποιον ἔχει μῆκος 30 794580 ποδῶν. Αὐτὸ τὸ μέγεθος διαιρῶντες εἰς δέκα μιλιοιωνισμῶμα, ἔλαβον ἐν ἐξ αὐτῶν εἰς μονάδα, ὅπερ καλεῖται μέτρον Μετρε, καὶ οἱ παρ' ἡμῶν πεπαιδευμένοι ὠνόμασαν Γαλλόμετρον, τὸ ὅποιον περιέχει $3 \frac{7}{10} \frac{9}{10} \frac{4}{10} \frac{5}{10} \frac{8}{10} \frac{0}{10}$ πόδας ἢ 3 πόδας καὶ $11 \frac{4}{10} \frac{5}{10}$ γραμμῆς. Ἀντὶ τῆς ὀργάνης (Toise) μεταχειρίζονται τὸ διπλῆν Γαλλόμετρον, τὸ ὅποιον ἔχει μῆκος 6 πόδας 1 δακτύλον $10 \frac{2}{3}$ γραμμῆς.

Τὸ τέταρτον μέρος τῆς μέτρος παριστάνει τὸν πόδα, ὃς τίς ἱσομένως ἔχει μῆκος 9 δακτύλων $2 \frac{2}{3}$ γραμμῶν.

Ὁ παλαιὸς πήχυς τῆς Γαλλίας (aune) περιέχει 3 πόδας 7 δακτύλους

κτίλεις καὶ $10\frac{1}{8}$ γραμμαῖς, ἐπομένως τὸ Γαλλόμετρον εἶναι = $\frac{101}{8}$ ἢ σχεδὸν = $\frac{1}{8}$ τῆ πήχως. Τὸ δεκατημόριον τῆ Γαλλόμετρος λέγεται Decimetre ὑποδεκάμετρον καὶ εἶναι = 3 δακτύλους $8\frac{1}{2}$ γραμμαῖς. Τὸ ἑκατοσημόριον λέγεται Centimetre ὑφεκατοντάμετρον καὶ εἶναι = 0 δακτύλοις $4\frac{1}{2}$ γραμμαῖς. Τὸ χιλιοσημόριον, Millimetre, ὑποχιλιόμετρον = 0 δακτ. 0 $\frac{2}{5}$ γραμμῆς. Τὸ δεκαπλὲν μέτρον λέγεται Decametre δεκάμετρον, τὸ ἑκατονταπλὲν Hectometre ἑκατοντάμετρον, τὸ χιλιοπλάσιον Kilometre χιλιόμετρον, τὸ μυριοπλάσιον Myriametre μυριόμετρον. Κατὰ τὰ ἡμέτερα μέτρα λοιπὸν εἶναι:

	Γαλλόμετρα	Πχ.	
1 Γαλλόμετρον	1	1 $\frac{7}{8}$	σχεδόν.
1 Δεκάμετρον	10	15 $\frac{1}{2}$	—
1 Ἐκατοντάμετρον	100	154 $\frac{1}{2}$	—
1 Χιλιόμετρον	1000	1545 $\frac{1}{2}$	—
1 Μυριόμετρον	10000	15455 $\frac{1}{2}$	—

Πρὸς καταμέτρησιν τῶν σερειῶν εἰσήγαγον οἱ Γάλλοι τὸν λίτρον Litre, ὅς τις εἶναι κίβος, ὅστις ἐκάστη πλευρὰ περιέχει τὸ Γαλλόμετρον, τστιςιν 1 ὑποδεκάμετρον Decimetre, ὥς τὸ ὅλον περιέχει 1000 κυβικὰ ὑποδεκάμετρα.

Ὁ λίτρος περιέχει 50 $\frac{41267}{100000}$ κυβικὰς δακτύλους τῆ Παρισιᾶ καὶ ὑπερεῖ ὀλίγον τῆς παλαιᾶς πίντας τῆ Παρισιᾶ περιεχούσης 48 κυβικὰς δακτύλους. Διαιρεῖται δὲ εἰς δέκατον, ἑκατοσὸν, χιλιοσὸν λίτρον, ἤγερν ὑποδεκάλιτρον Decilivre, ὑφεκατοντάλιτρον Centilivre, ὑποχιλιόλιτρον Millilivre. Ὁ δεκαπλάσιος, ἑκατονταπλάσιος, χιλιοπλάσιος, μυριοπλάσιος λίτρος λέγεται, δεκάλιτρος Decalitre, ἑκατοντάλιτρος Hectolitre, χιλιολίτρος Kilolitre, μυριόλιτρος, Myrialitre.

Κατὰ τὰ καθ' ἡμᾶς μέτρα περιέχει :	Λίτρος.	Ὀκάδ.	Δράμα.
1 Λίτρος	1.	—	250 $\frac{67}{100}$
1 Δεκάλιτρος	10.	6	106 $\frac{412}{1000}$
1 Ἐκατονταλιτρος	100.	62	260 $\frac{837}{1000}$
1 Χιλιόλιτρος	1000.	626	257 $\frac{927}{1000}$
1 Μυριόλιτρος	10000.	6265	578 $\frac{780}{1000}$
1 Ὑποδεκάλιτρον	$\frac{1}{10}$	—	25 $\frac{678}{1000}$
1 Ὑφεκατονταλιτρον	$\frac{1}{100}$	—	—

Ἡ μὲ-

Ἡ μονὰς τῆ σαθμῆ πρὸς σάθμιαν παντὸς εἶδους πράγμα-
τος, ἱατρικῶν, νομισμάτων, καὶ λιθαρίων εἶναι ἡ ἀληθινή, ὁλ-
κή τῆ βροχίνα ἰδατος (ἐν τῇ σάσει τῆς μεγίστης πυκνότητος αὐ-
τῆς, εἰς τὸν τέταρτον βαθμὸν τῆ ἑκατονταμερῆς, ἢ σχεδὸν εἰς τὸν
τρίτον βαθμὸν τῆ οὐδοηκονταμερῆς ὑδραργυρεῖς θερμομέτρος,
καὶ εἰς τὸ ὕψος τῆ βαρομέτρος τῶν 76 ὑφεκατονταμέτρων), ἐν
κύβῳ κοίλῳ, ἕτινος ἑκάστη πλευρὰ εἶναι ἐνὸς ὑφεκατονταμέτρος.
Ἡ μονὰς αὕτη τῆ φυσικῆ βάρους λέγεται Gramme Γαλλόγραμμα,
τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ δεκαδικὸν σύστημα διαιρεῖται εἰς δέκατον,
ἑκατοσὸν καὶ χιλιοσὸν Γαλλόγραμμα. Ἦσαν Decigramme ὑποδε-
κάγραμμα, Centigramme ὑφεκατοντάγραμμα καὶ Milligramme ὑποχι-
λιόγραμμα. Τὸ δεκαπλάσιον, ἑκατονταπλάσιον, χιλιοπλάσιον,
καὶ μυριοπλάσιον Γαλλόγραμμα, λέγεται Decagramme δεκάγραμ-
μον, Heclogramme ἑκατοντάγραμμα, Kilogramme χιλιόγραμμα,
Myriagramme μυριόγραμμα. Τὸ Γαλλόγραμμα εἶναι = 18
ἡ 27 κόκκοις τῆς παλαιᾶς Παρισιακῆς λίτρας ὠθηρημένης εἰς 9216
κόκκους.

Κατὰ δὲ τὰ καθ' ἡμᾶς μέτρα περιέχει.

	Γαλλό- γραμμα.	Οκάδ.	Δρ.	
1 Γαλλόγραμμα	1.	—	—	$\frac{1000}{1273038}$
1 Δεκάγραμμα	10.	—	3	$\frac{144}{1000}$
1 Ἐκατοντάγραμμα	100.	—	31	$\frac{372}{1000}$
1 Χιλιόγραμμα	1000.	—	313	$\frac{599}{1000}$
1 Μυριόγραμμα	10000.	7	335	$\frac{682}{1000}$
Bar ἢ Millier εἶναι ὁ μέγιστος σαθ- μος καὶ περιέχει ἐν κυβικῶν Γαλ- λόμετρον.				
1 Ὑποδεκάβαρον Decibar = $\frac{1}{10}$ Βά- ρος περιέχει 204 λίτρας 7 ὀγκίας καὶ 4 κόκκους.		78	168	$\frac{1}{2}$ σχ.

Τὸ quintal ἢ κεντηνάριον λοιπὸν, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε πάλαι 100 λίτρας, σημαίνει νῦν 100 χιλιόγραμμα, ὡσαύτως καὶ τὸ Millier δὲν σημαίνει 1000 λίτρας, ἀλλὰ 1000 χιλιόγραμμα.

Οἱ

Οἱ ἐν τοῖς πίναξιν ἀριθμοὶ τῆς δεκαδικῆς τῆς συστήματος περιέχουσιν, οἱ μὲν ἐξ ἀριστέρων πρὸ τῆς εἰγμῆς, ἀκαίρεα ὑποχιλιογράμματα κ.τ.λ. οἱ δὲ μετὰ τὴν εἰγμὴν, δεκαδικὰ κλάσματα, τὰ ὅποια εἶναι 2 ἀριθμῶν σημαίνουσιν ἑκατοσημόρια, 3, χιλιοσημόρια, 4, ἑκατοντάκις χιλιοσημόρια, 5, μιλλιονισημόρια κ.τ.λ. Παρ. γ. ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Α' πίνακος ἡ Ἀγγλικὴ λίτρα διορίζεται εἰς 680421.9 ἐννοεῖ 680421 $\frac{9}{10}$ ὑποχιλιογράμμα. καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ὁμοίως.

Ὁ λογαριασμὸς τῆς συγκρίσεως γίνεται ἔτω. θέλομεν ὑποθετέον νὰ συγκρίνωμεν τὴν Ἀγγλικὴν λίτραν πόσα δράμια τῆς Κωνσταντινουπόλεως περιέχει. Ἡ λίτρα λοιπὸν τῆς Ἀγγλίας περιέχει 680421.9 ὑποχιλιογράμμα, ἡ δὲ ὅκα 1275656 ὑποχιλιογράμμα. ὅθεν λέγομεν διὰ τῆς μεθόδου τῶν τριῶν· εἰς 1275656 ὑποχιλιογράμμα δίδεσι 400 δράμια, τί δίδεσιν 680421.9 ἢ $\frac{9}{10}$; καὶ προκύπτει δρ. 215 $\frac{1}{2}$, ὡς ἀντίως καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς.

Τ Ε Λ Ο Σ .

**ΟΙ ΦΙΛΟΜΟΙΤΣΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ
ΕΝ ΙΑΣΣΙΩ.**

Βιβλία.

Ὁ Πανιερώτατος ἅγιος Ἀρχιεπίσκοπος Εἰρηνπόλεως καὶ Βα- τοπαιδῆς κύριος Γρηγόριος Ἐφέσιος.	2
Ὁ Πανοσιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Φλωρεσίς κύριος Ἀσκάς Ἐσφιγμενίτης.	1
- - - - - Ἡγέμενος Μπερζάνις κύριος Μακάριος Κρής Λαυριώτης.	1
Ὁ Ἱεροδιάκονος κύριος Ἀνθίμος Ἡπειρώτης.	1
Ὁ Εὐγενέστατος ἄρχων μέγας Ποσέλνικος Μιχαὴλ Μανρογένης	1
- - - - - ἄρχων μέγας Ποσέλνικος Στέφανος Βογορίδης	1
- - - - - ἄρχων Ἅγας Κωρσαιτίκος Τζιγαράς.	1
- - - - - ἄρχων μέγας Κόμισος Θεόδωρος Νέγρης.	6
- - - - - ἄρχων — Καμηνάρης Γεώργιος Μεϊδαντζόγλου	1
- - - - - ἄρχων Β' Βεσιάρης Γεώργιος Σπυριδὸς ἐκ Θερμίων.	1
- - - - - ἄρχων Ῥωσσικὸς Πορσεσνικὸς Ἰωάννης Ἀρ- γυρόπουλος.	1
- - - - - Ἰωάννης Τέστος.	1
- - - - - Στέφανος Λεπιδοναπόλης ἐκ Ῥαψάνης ἀξιο- ματικὸς Ῥωσσίας.	1
Ὁ τιμιώτατος κύριος Ἀνδρέας Παῦλος.	3
Οἱ Εὐγενέστατοι ἄρχ. Καμηνάρης Σπυριδὼν καὶ Παχ. Νικό- λαος ἀντάταδελφοί.	2
Ὁ τιμιώτατος κύριος Ἀδαμάκης Ἰωάννης.	5
- - - - - Ἀθανάσιος Γιαρής.	2
- - - - - Ἀθανάσιος Πλασαράς.	1
- - - - - Ἀνδρέας Τεβενέλης.	1
- - - - - Ἀλέξιος Θεοδόρος.	1
- - - - - Ἀντώνιος καὶ Γεώργιος Θωμᾶ.	2
- - - - - Ἀντώνιος Νικολαΐδης.	1
- - - - - Βασίλειος Ματθαϊοδάκης Κρητοσφυρ- ναῖος.	1
- - - - - Γεώργιος Καθβάκος.	1
- - - - - Γεώργιος Μιλελής.	1

Ὁ τι-

Ο τιμιώτατος κύριος Γεώργιος Νιάγκλος	1
Γεώργιος καὶ Ἰωάννης Χ. Γάντζε	1
Γεώργιος Στανίος	1
Γρηγόριος Ἀντωνίς Ἀθράμη	1
Δαμιανὸς Γεωργίς	1
Δημήτριος Ἀνδρέας	1
Δημήτριος Βασιλείς	3
Δημήτριος καὶ Ἰωάννης Σογιά ἀδέλφια	1
Δημήτριος Γεωργιάδης	1
Δημήτριος Χριστοδῆς	1
Δημήτριος Γ. Μποςναγόπελε	1
Θωμᾶς Μπεργίκης	1
Ἰωάννης Γεωργίς Πολύζης	2
Ἰωάννης Βέλιν	1
Ἰωάννης καὶ Γεώργιος Ἀλτίνη	2
Ἰωάννης Δραγγάντζος	1
Ἰωάννης καὶ Ἀδέλφια Μπακάλογλις	1
Ἰωάννης Πολιάνης	1
Κωνσταντῖνος Πελέκης	2
Κωνσταντῖνος Ταλιάνης	3
Κωνσταντῖνος Ἰωάννης Δεσίλας Ἀπο- θηκάριος	1
Ματθαῖος Δέκα	1
Ν. Β. Γέσης	1
Νικόλαος Δέμας	2
Νικόλαος Δομπροβίτσης	1
Νικόλαος Σολίνης	1
Νικόλαος Χ. Χριστοδῆς	1
Παναγιώτης Διογενίδης	5
Πάσχαλης Βασιλείς	2
Παναγιωτάκης Ἀναστασίς Πάρε	1
Χ. Ράτκος Χ. Βασιλείς	1
Σανδελάκης Ἰωάννης	1
Σταῦρος, καὶ Κωνσταντῖνος Ραδοβίτση	2
Στέφανος Παπᾶ Νικολάος ἐξ Ἰωαννίνων	1

Ὁ τιμιώτατος κύριος Στέφανος Κωνσταντῖνος	1
Φώτιος Ἡλιάδης Πελοποννήσιος	3
Χριστόδελος Ἰωάννης Πετρινός	3
Χρῖστος Ζαβίδης ἐκ Δελβίνης	1
Χρῖστος Κωνσταντῖνος	1
Χριστόδελος Κωνσταντῖνος Οἰκονομόπουλος	1
Ὁ Σοφολογιώτατος κύριος Δημήτριος Γοβδελάς Καθηγητὴς τῶν ἐλευθερίων τεχνῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας	1
Ὁ Λογιώτατος Κύριος Γεώργιος Δάσκαρις Πατράϊος	1
Κλεάνθης Γεωργιάδης Δημητριάδης	1
Αἰκῆς Αἰβανός Σερφίσιος	1
Μαννὴλ Βερνάρδος Κρήτης	1

ΕΝ ΜΗΟΤΟΥΣΑΝΙΩ.

Ὁ τιμιώτατος κύριος Δημήτριος Κοιμέξης	1
Δημήτριος Μητροπολίτης	1
Θεόδωρος ὁ Μεσατῆρας	1
Ἰωάννης Χ. Ἰάντζε	1
Ἰωάννης Καραγκιόσης	1
Κωνσταντῖνος Παπάξογλας	1

ΕΝ ΦΩΞΑΝΙΩ.

Ὁ τιμιώτατος κύριος Χριστόδελος Ἐμμαννὴλ	1
--	---

ΕΝ ΜΟΣΧΑ.

Οἱ τιμιώτατοι κύριοι Ἀντάδελφοι Ἀμπρός καὶ Μπαλάνος Πάλη	2
---	---

ΕΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥΠΟΛΕΙ.

Ὁ Λογιώτατος κύριος Ἀνδρέας Ἐμμαννὴλ Ἀρκάς	1
--	---

ΕΝ ΟΛΕΣΗ.

Ὁ τιμιώτατος κύριος Ἀθανάσιος Ι. Κάλφα	1
Ἀθανάσιος Στρατηγόπουλος	1
Ἀλέξανδρος Κεμπάρης	6
Ἀναστάσιος Ἰωάννης Μπαδέλη	1
Ἀνδρέας Ρεζιέρης	1

Ὁ τι-

Ὁ τιμιώτατος κύριος	Ἀνδρέας Χαλκόπαλος	1
- - - - -	Ἀντώνιος Γεωργίε	1
- - - - -	Ἀντώνιος Γ. Γαλάτης Χῖος	1
- - - - -	Ἀποστόλης Παπᾶ	1
- - - - -	Ἀποστόλης Μεξεβίρης	1
- - - - -	Βαϊανὸς Παλαιολόγος	1
- - - - -	Βασίλειος Ἰανόπελος	1
- - - - -	Βασίλειος Ξένης	1
- - - - -	Γεωργιος Ἀῆμος	2
- - - - -	Γεωργιος Χρόνης ἐν Μεσσοβίᾳ	1
- - - - -	Γεωργιος Νάτσε	1
- - - - -	Γεωργιος Ράλλης	1
- - - - -	Γεωργιος Λασκαρίδης	1
- - - - -	Γεωργιος Ἐμμανυὴλ καὶ Ἀδέλφια	1
- - - - -	Γεωργιος Δεῖξης	1
- - - - -	Γεωργιος Κεχοιμπαρτζής	1
- - - - -	Γρηγόριος Ροσόλυμος	1
- - - - -	Γ. Κ. Μαῦρος	1
- - - - -	Γρηγόριος Μαρασλῆς	2
- - - - -	Δημήτριος Δέμας	1
- - - - -	Ὁ αὐτὸς διὰ τὸ Ἑλλ. Ἐμπορικὸν σχολ.	10
- - - - -	Δημήτριος Πελοπίδης	2
- - - - -	Δημήτριος Ἰγγλέσης	1
- - - - -	Δημήτριος Ζώτοφ.	1
- - - - -	Δημήτριος Καμελῆς	1
- - - - -	Δημήτριος Ράδις	2
- - - - -	Δημήτριος Μελισσός	1
- - - - -	Δημήτριος Παπᾶ Ρίγα	1
- - - - -	Ἐμμανυὴλ Σκληρῆς	1
- - - - -	Ἡλίας Μανασσῆς	1
- - - - -	Θεμελῆς Σταμέροβ.	1
- - - - -	Θεόδωρος Ἀνγερινός	1
- - - - -	Θεόδωρος Σεραφίνος	5
- - - - -	Θεόδωρος Φλογαῖτης	1
- - - - -	Θεοχάρης Μαλτέζος.	1

Ὁ τι-

Ὁ τιμιώτατος κύριος	Ἰωάννης Βουκόρης	1
- - - - -	Ἰωάννης Α. Μελλάς	1
- - - - -	Ἰωάννης Α. Ράλλης Χίος	1
- - - - -	Ἰωάννης Αναστασίς Πεταλᾶς	1
- - - - -	Ἰωάννης Αλμαλῆς	1
- - - - -	Ἰωάννης Ἀμβροσίς	1
- - - - -	Ἰωάννης Δεσένης	1
- - - - -	Ἰωάννης Μαιμένης	1
- - - - -	Ἰωάννης Ὀμηρος	1
- - - - -	Ἰωάννης Παναγιώτης Ἀμβροσίς	1
- - - - -	Ἰωάννης Ρεμόντης	1
- - - - -	Ἰωάννης Σταμελοπτελος	1
- - - - -	Κοζῆς Χρύσανθος	1
- - - - -	Κυριακὸς Λαμπρογῆς Κεμπάρης	1
- - - - -	Κωνσταντῖνος Γ. Ἀρτηνός	2
- - - - -	Κωνσταντῖνος Παππεδόφ.	1
- - - - -	Κωνσταντῖνος Παντζεῖρης	2
- - - - -	Κωνσταντῖνος Σμύρνοβ.	1
- - - - -	Λεονῆς Κρόκας	1
- - - - -	Ματθαῖος Σταγιάνης	1
- - - - -	Μιχαὴλ Ἠλιάσκας	1
- - - - -	Μιχ. Κ. Μαῦρος	1
- - - - -	Μωϋσῆς Πατῆς	1
- - - - -	Νικόλαος Καρπένης	1
- - - - -	Νικόλαος Κοσμιάδης ἐκ Μακρονίσσης	1
- - - - -	Νικόλαος Οἰκονόμος	1
- - - - -	Νικόλαος Σκηφᾶς	1
- - - - -	Νικόλαος Λάκας	1
- - - - -	Νικόλαος Θεοδοριδης	2
- - - - -	Νικόλαος Στρατοπέλος	1
- - - - -	Παρασκευᾶς Νικολάς	1
- - - - -	Παρασκευᾶς Τζίκνας	1
- - - - -	Σκαρλάτος Μάξιμος	1
- - - - -	Στυρίδων Κόκκινος	1
- - - - -	Σπυρίδων Κυπαρίσης	1
- - - - -	Σταματάκης	1

Ὁ τι-

Ὁ τιμιώτατος κύριος Σταῦρος Ἰωάννα Δελβινιώτης	1
- - - - - Φώτιος Μιμής	1
- - - - - Χριστόδουλος Βελαράς	1
- - - - - Χριστόδουλος Κ. Καλέδης	1

ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

Ὁ τιμιώτατος κύριος Ἀθανάσιος Μπαλανόπουλος	1
- - - - - Ἀμβρόσιος Δεκά Κάππαρης Χίος	1
- - - - - Ἀπόστολος Δέμας	1
- - - - - Ἀντώνιος Φαρσανάκης Κρής	1
- - - - - Βασίλειος Σχοινᾶς ἐκ Ζαγοράς	1
- - - - - Βελισσάριος Διογενίδης	1
- - - - - Γεώργιος Δράκος . . . Χίος	1
- - - - - Γεώργιος Ταμπανόπουλος Πελοπον- νήσιος	1
- - - - - Γιαννέλης Χ: Ζόγος ἐξ Ἐλασσώνος τῆς Θετταλίας	1
- - - - - Δημήτριος Μαρμαράς ἐκ Ζαγοράς	1
- - - - - Δημήτριος Περδικας Δημογέρων τῶ Ἀρ- γυς	1
- - - - - Δημήτριος Ἀναγνώστης	1
- - - - - Δημήτριος Ζάζος	1
- - - - - Δημήτριος Πατζάνος	1
- - - - - Εὐσεβίος Ἀμυρός Χίος	1
- - - - - Θεοδόσιος Μ. Πορποράς	1
- - - - - Ἰωάννης Ζαμάνης	1
- - - - - Ἰωάννης Βαρβάτης Πελοποννήσιος	1
- - - - - Ἰωάννης Γιαννίσης	1
- - - - - Ἰωάννης Παπᾶ Ἀθανασίος	1
- - - - - Κωνσταντῖνος Κορέσιος	1
- - - - - Κωνσταντῖνος Παπᾶ Ρηρόπουλος	1
- - - - - Κωνσταντῖνος Τζένης Πελοποννήσιος	1
- - - - - Μανηὴλ Σταματίου Πατριος	1
- - - - - Ματθαῖος Ταϊνανάκης Κρής	1
- - - - - Ματθαῖος Εἰςρατίου Μαυρογορδάτος Χίος	1

Ὁ τι-

Οἱ τιμιώτατοι κύριοι	Τοῖς Μιχαὴλ Βασιλεῖς τῆς φιλογενεστάτης	2
Ὁ τιμιώτατος κύριος	Νικόλαος Ν. Διογενίδης	1
- - - - -	Νικόλαος Σιλίβεργος	1
- - - - -	Νικόλαος Ζαφείρη	1
- - - - -	Παναγιώτης Γιακαλάκης Πελοποννήσιος	1
- - - - -	Παναγιώτης Σήκερης	ὁμοίως 1
- - - - -	Παντολέον Ἰωάννης Ἀμυρός Χίος	1
- - - - -	Παντολέον Κωνσταντελάκης	1
- - - - -	Παῦλος Ῥοδοκανάκης Χίος	1
- - - - -	Σταυράκης Νικήτα Κωνσταντινupoλίτης	1
- - - - -	Τζανέτος Χρυσόπτελος Πελοποννήσιος	1
- - - - -	Φραγγάλης Καζανόβας τῆς Παύλε Χίος	1

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

ΕΝ ΜΟΣΧΑ ἔτι.

Βιβλ.

Ὁ τιμιώτατος κύριος Γρηγόριος Δημητρίε Μιμή 5

ΕΝ ΝΙΖΝΗ.

Ὁ τιμιώτατος κύριος Γεώργιος Ριζάρης. 1

ΕΝ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΩ.

Ὁ Εὐγενέστατος ἄρχ. Στόλνικος Πολυζάκης Δημητρίε . . . 2

- - - - - ἄρχ. Πολκόβνικος κύριος Κυριακὸς ξάν-
θιος. 1

Ὁ ἄρχ. Κισριτζήμπασης κύριος Γεώργιος Ρήγας 2

Ὁ τιμιώτατος κύριος Αλέκος Χ. Μιχαήλ 1

- - - - - Βασίλειος Μπαρκας 1

- - - - - Γαβριήλ Χατζόγλης 2

- - - - - Δημήτριος Δ. Ποντίκης 1

- - - - - Δημήτριος Γεωργίε 1

- - - - - Δημήτριος Διαμαντίε Ντέντε 1

- - - - - Ἰωάννης Ν. Μιμή 1

- - - - - Λεοντάρης Ξ. Περάτης 1

- - - - - Μανθὴλ Κέλογλης 1

- - - - - Παναγιώτης Καλιπὸβ 1

- - - - - Σταυράκης Καριαδής 1

- - - - - Στέφανος Μαιτάνη 2

Τυπογραφικὰ σφάλματα, ἐπιδιορθώ- σεις, καὶ προσθήκαι .

Σελ. σίχ.

		Ἐσφαλμένα.	Διορθωμένα.
A	25	ὑπαράσπεσιν τε . . .	ὑπεράσπισιν τε .
H	16	τιτῆς	τιμῆς .
2	7	ἐμποριον	ἐμποριον .
.	3	τῆ σημ. ¹) ὀχυρωμέη .	ὠχυρωμένη :
4	3	ἀπαταιῶν	ἀπατεῶν
.	10	σαφέστατα	σαφέστατα .
.	30	εὐρωπαϊκῶν	εὐρωπαϊκῶν
6	4	τῆ σημ. ¹) ὄριζον . . .	ὄρυζα
7	6	ἐχρώσεν	ἐχρεώσεν
10	12	ἀσφαλές	ἀσφαλής.
..	3	τῆ σημ. ⁴) ἔβαινος . . .	ἔβενος
11	4	τῆ σημ. ¹) ὁποῖαν . . .	ὁποῖαν
14	5	τῆ σημ. ¹) "Οριζον (ρί- ζι) πολὺ	"Ορυζα (ρύζι) πολλή
15	29	εὐρωπαϊκά	εὐρωπαϊκά
19	2	τόμα	τόμας
25	15	ἐπιχειρισθῶσι	ἐπιχειρισθῶσι
..	3	τῆ σημ. ³) (Vicent).	(S. Vicent,)
34	31	χρῖ αι	χρεῖαι
44	3	ἐργόχειρά	ἐργόχειρα
52	6	ἐνοχοποιούμενον	ἐνοχοποιούμενον
55	6	(σκοινηρίρη)	(δισκοινηρίρη)
56	3	κατά	κατὰ
..	12	ἐν	ἐν
57	30	διεξοδικώτερον	διεξοδικώτερον
66	25	τολάκις	πολλάκις
68	21	ἐκκαθάρισιν	ἐκκαθάρσιν
80	19	γίνηται	γίνηται
89	1	γυνέα	γυνεῖαι
90	19	τὴ προσθήκη	τὸ κέλλυρον
94	9	μαρκῶν	μαρκῶν
96	19	μαρκῶν	μαρκῶν

Σελ.	Σίχ.	Εσφαλμένα	Διωρθωμένα.
101	8	Νυρεμβέργην	Νοριμβέργην
...	50	Γένοβαν	Γένεαν
102	18	ἀπό	ἀπὸ
103	17	Αἱ ἡμέραι τῆς διακρίσεως εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνηγοῦν- σαν, κατὰ τὸν ἐμπορικὸν Κώδικα τῆ Ναπολέοντος Βιβλ. α. τίτ. η. ἄρθρ. 155.	
106	17	ἐνεχυρασμὸν	ἐνεχυριασμὸν
...	20	Χρεωκόπος	χρεωκόπος
108	18	καμπιάλας	καμπιάλας
...	51	καμπιάλας	καμπιάλης
115	29	προσημειώσω	προσημειώσω
119	—	§ 27 Περί τῶν ἐν τῇ Γαλλίᾳ ἡμερῶν τῆς διακρίσεως ἰδὲ ἀνωτέρω.	
125	15	Ἡ εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῶν καμπιάλων γενομένη ποτὲ κατάχρησις εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀπηγορεύθη διὰ τῆ ἐμ- πορικῆς Κώδικος τῆ Ναπολ. Βιβλ. Α. τίτ. η. ἄρθρ. 121.	
126	1	ἐμφάνησιν	ἐμφάνισιν
133	22	ἐπιχειροζόμενον	ἐπιχειριζόμενον
138	6	Κεφ. Α. διορσεῖαι	διορισεῖαι
159	10	ἔχοντες	ἔχοντας
142	12	ὑπὲρ τὰ	ὑπὲρ τὸ
155	1	εἶτε	εἶτε
158	4	τῇ ἅμ-	τὴν ἅμ-
165	1	(de fenore nautico)	(de fenore nautico)
...	4	τῷ	τὸ
...	15	πλοίοσις	πλοῖς τε
174	29	ἀλλίδινῃν	ἀληθινῇν
178	5	ἀναροπή	ἀνατροπή
185	5	ἄχρηστα	ἄχρηστα
186	20	ἐπικίνδυνον	ἐπικίνδυνον
187	25	πίσιν	πίσιν
211	24	ἐξῶν	ἐξ ὧν
215	22	Κρήτης ἢ λίτρα τῆ μεταξὺ εἶναι δράμ· 155.	
222	Πίν. Α.	ὑποδεκαλίτρα, ἀντὶ ὑποδεκαλίτρας, ὑπερνοεῖται, μέρη.	

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

KINH TH BIBΛIOΘΗKH BEPOIAΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

[illegible]

No 3

300

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

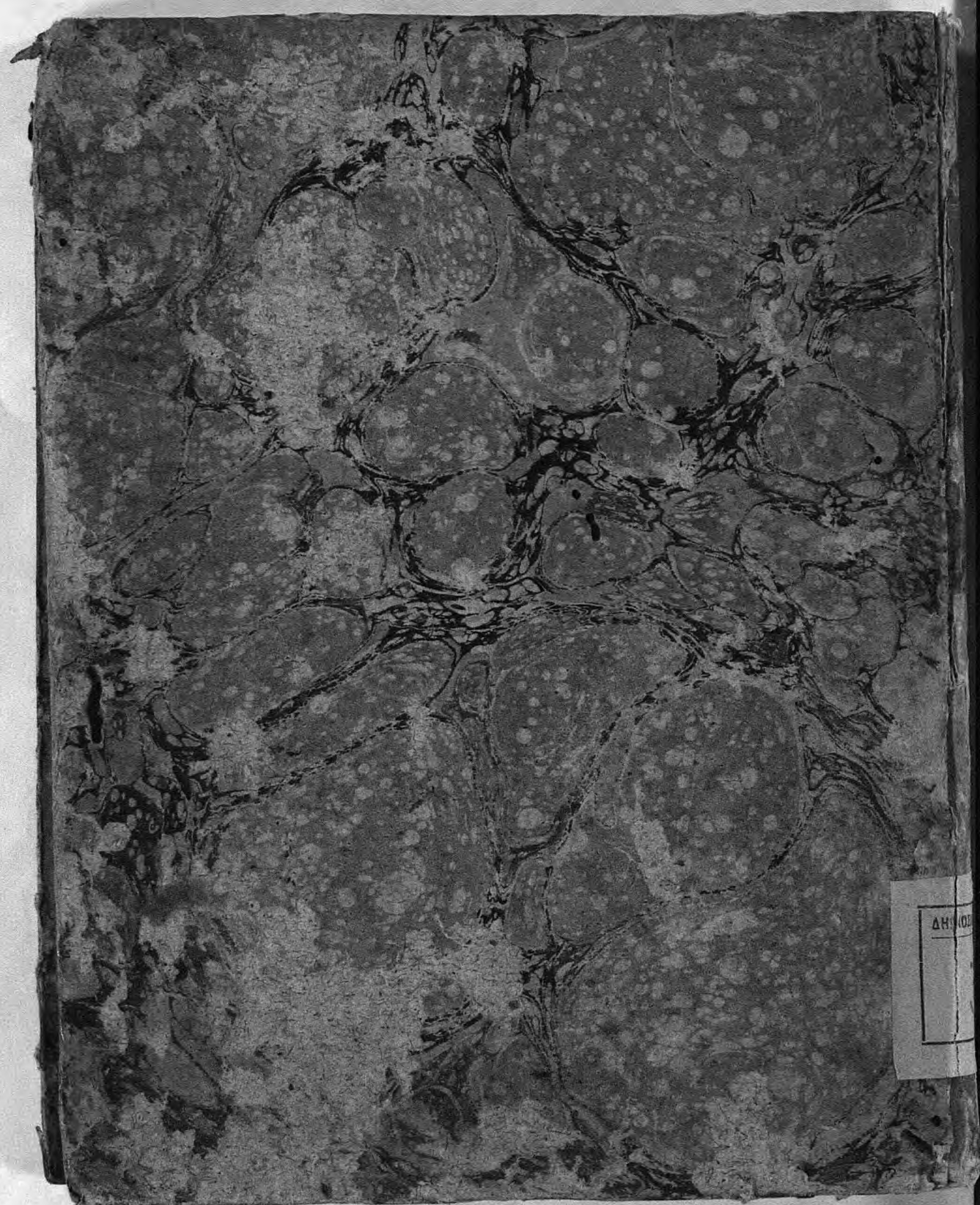
ἀριθ. χρ. 3856

*Ημερομηνία
ἐπιστροφῆς

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Αθηνών

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας